ADRIAN TONI NEACȘU

III-20.906

COMUNICAREA JUDICIARĂ EFICIENTĂ

Ghid practic de metodologie a cererilor persuasive în instanță

CONȚINE: *153 exemple, 5 tabele, 12 figuri*

Wolters Kluwer
Romania

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

COMUNICAREA JUDICIARĂ EFICIENTĂ

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
NEACŞU ADRIAN TONI
Comunicarea judiciară eficientă : ghid practic de metodologie a cererilor persuasive în instanţă / Adrian Toni Neacşu. - Bucureşti : Wolters Kluwer, 2016
ISBN 978-606-677-013-2

34

Wolters Kluwer România

tel.: 031.224.4100
fax: 031.224.4101
redactie@wolterskluwer.ro
www.wolterskluwer.ro

Blv. Tudor Vladimirescu nr. 22
Green Gate, et. 6
Bucureşti 050881

Editura Wolters Kluwer România este recunoscută de Consiliul Naţional al Cercetării Ştiinţifice din Învăţământul Superior

Copyright © 2016 – Toate drepturile rezervate Editurii Wolters Kluwer România. Nicio parte din această publicaţie nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă prin niciun mijloc electronic, mecanic, de fotografiere, de înregistrare sau oricare altul fără permisiunea anterioară în scris a editorului, cu excepţia cazului în care se citează pasaje în lucrări ştiinţifice şi celelalte excepţii permise de Legea nr. 8/1996, privind dreptul de autor şi drepturile conexe, la articolele 33, 34, 35.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

III 20.906

COMUNICAREA JUDICIARĂ EFICIENTĂ

Ghid practic de metodologie a cererilor persuasive în instanţă

Conţine: *153 Exemple, 5 Tabele, 12 Figuri*

0 000008 37524 BCU IAŞI

Adrian Toni NEACȘU

Wolters Kluwer
Romania

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ACU
B.C.U. „M. E...CU" I.ŞI
DREPT
16.03.2017

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Se dedică lui Radu Theodor Neacşu şi mamei lui.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Mulțumiri

Această carte nu ar fi fost posibilă fără sprijinul lui Dan Stoica, directorul general Wolters Kluwer România. Mare parte din bibliografie mi-a fost procurată de el și tot el este cel care acum multă vreme, pe când eram încă judecător, m-a făcut atent la școala anglo-saxonă a *legal writing*-ului. Reflecțiile mele asupra problematicii ar fi fost superficiale și cu siguranță nu s-ar fi concretizat într-o lucrare scrisă în absența deschiderii oferite de el.

Soția mea, Viorica, e singurul jurist care a citit această carte încă de pe vremea redactării ei. Discuțiile cu ea m-au ajutat să-i conturez mai clar detaliile. Fiind un judecător exigent, am certitudinea că ce-o poate convinge pe ea poate convinge orice alt judecător.

Mulți alți judecători, prieteni și colegi, au fost folosiți, fără să știe, pentru a testa practic tezele importante ale acestei lucrări. Le mulțumesc.

În sfârșit, îi sunt recunoscător doamnei Camelia Toader, fără geniul pedagogic al căreia nu aș fi urmat niciodată cariera de judecător și nu aș fi ajuns deci în punctul în care sunt acum.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cum se folosește această lucrare

Avocații scriu cereri cu un scop precis. Vor să câștige dosarele. Pentru a face aceasta au o singură șansă: să convingă judecătorii. Dacă vor fi concentrați pe acest scop, atunci cererile lor vor trebui să aibă capacitatea de a convinge judecătorul.

Cererile scrise sunt eficiente doar atunci când sunt redactate ținând cont de nevoile celor cărora le sunt destinate. Gândind la nevoile cititorilor lor, lucrezi la șansele proprii de câștig. Cum poate deveni un document juridic mai util judecătorului? Și cum poate fi acesta mai plăcut la lectură? Acestea sunt întrebările la care încercăm să răspundem pe parcursul acestei lucrări.

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

Mesajul fundamental pe care îl transmitem este acesta: cererile își pot atinge scopul atunci când sunt redactate cu atenție la nevoile judecătorului ca cititor profesionist. Aducem în discuție, într-o formă sistematică, tehnicile și trucurile pentru realizarea unor documente juridice cât mai folositoare pentru judecător. Acestea însă nu pot fi utile scriitorului de texte juridice decât dacă își asumă, odată cu noi, principiul fundamental al comunicării judiciare: ***pentru a fi eficientă ea trebuie să țină seama de nevoile judecătorilor, nu ale celui ce le redactează.***

Cartea este construită pe trei paliere: *sugestia*, *explicația teoretică* și *exemplificarea*. Exemplele, la rândul lor, urmăresc să transmită fie cum trebuie pusă în practică sugestia, fie cum este greșit pusă în practică, fie cum se revizuiește un text eronat.

Credem că folosirea exemplelor este o bună metodă pentru fixarea sfaturilor cuprinse în această lucrare. Fiind vorba de un domeniu nou de cercetare juridică, nu există deprinderea folosirii exemplelor astfel cum le veți întâlni în această carte. Câteva sugestii pot fi de ajutor.

Mai întâi, toate modelele oferite sunt personale, reflectă exclusiv părerile și concepțiile autorului, și au scopul limitat de a exemplifica explicațiile teoretice oferite. Acestea sunt oferite nu pentru a fi preluate și imitate, ci pentru a invita la reflecție și studiu individual. Suntem conștienți că multe din exemplele pe care le veți găsi în lucrare suportă corecții și îmbunătățiri și vă încurajăm să o și faceți. Gândiți pe cont propriu și găsiți-vă singuri stilul și formele cele mai potrivite pentru a vă atinge scopul ca litigatori. Vă oferim un set de tehnici ce pot fi asumate de voi, dar nicidecum sfaturi dogmatice. *Fiți creativi.*

Apoi, deși exemplele provin, în majoritatea lor, din activitatea curentă de avocat a autorului, ele sunt oferite aici exclusiv în scop didactic și ca atare au un

pronunțat caracter fictiv. Sunt prelucrate și modificate astfel încât să răspundă cât mai bine scopului pe care îl urmărim.

Multe din exemplele oferite ilustrează scrisul juridic lipsit de eficiență; este o pedagogie negativă căutată. Identificați greșelile și depășiți-le în munca proprie. Obișnuiți-vă să vă priviți scrisul juridic critic și să reflectați asupra elementelor care îl pot face mai eficient. Sfaturile și sugestiile oferite în carte vă pot fi de ajutor, dar nu sunt nici pe departe singurele posibile.

În sfârșit, nu uitați că scrisul, inclusiv cel juridic, este o artă și nicio tehnică nu poate suplini creativitatea, talentul și instinctul.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SUMAR

Mulțumiri VII

Cum se folosește această lucrare IX

PARTEA I. Introducere în comunicarea judiciară 1

1. Avocatul user friendly 3

2. Structura comunicării judiciare 6

3. Eficiența comunicării judiciare 11

4. Calitatea comunicării judiciare 13

PARTEA a II-a. Compoziția (editarea) cererilor 19

UNU. Planificați cererea în cadrul cazului 21
Explicație 21
Exemplul 1 21
Exemplul 2 22

DOI. Identificați și ierarhizați principalele problemele juridice 24
Explicație 24
Exemplul 1 25
Exemplul 2 25

TREI. Faceți o schiță a cererii 27
Explicație 27
Exemplul 1 27
Exemplul 2 28

PATRU. Scrieți fără oprire. Opriți-vă puțin înainte de editare 30
Explicație 30
Exemplu 31

CINCI. Păstrați frazele scurte, de cca 75 de cuvinte 39
Explicație 39
Exemplul 1 40

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2 41
Exemplul 3 42
Exemplul 4 44

ŞASE. Despărţiţi frazele complexe în propoziţii de cca 30 de cuvinte 46
Explicaţie 46
Exemplul 1 47
Exemplul 2 48
Exemplul 3 50

ŞAPTE. Puneţi subiectul şi predicatul împreună, de regulă la începutul propoziţiei 52
Explicaţie 52
Exemplul 1 52
Exemplul 2 53
Exemplul 3 53

OPT. Folosiţi paragrafe dese de până la 75 de cuvinte 55
Explicaţie 55
Exemplul 1 57
Exemplul 2 59
Exemplul 3 62
Exemplul 4 77

NOUĂ. Folosiţi spaţiul pentru delimitarea paragrafelor 104
Explicaţie 104
Exemplul 1 105

ZECE. Folosiţi paragrafe distincte pentru idei distincte 113
Explicaţie 113
Exemplul 1 113
Exemplul 2 115

UNSPREZECE. Faceţi legături între paragrafe 119
Explicaţie 119
Exemplul 1 120

DOISPREZECE. Folosiţi conectorii logici pentru alineate şi paragrafe 124
Explicaţie 124
Exemplul 1 125
Exemplul 2 126
Exemplul 3 128

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREISPREZECE. Renunțați la cuvintele de umplutură, inutile 130
Explicație 130
Exemplul 1 131
Exemplul 2 133

PARTEA a III-a. Stilul cererilor 137

PAISPREZECE. Pentru enumerări folosiți listele 139
Explicație 139
Exemplul 1 141
Exemplul 2 142
Exemplul 3 143

CINCISPREZECE. Folosiți cu grijă numeralele 144
Explicație 144
Exemplul 1 146
Exemplul 2 146
Exemplul 3 147
Exemplul 4 150
Exemplul 5 151
Exemplul 6 151

ȘAISPREZECE. Utilizați doar abrevierile cunoscute 152
Explicație 152
Exemplul 1 152
Exemplul 2 153

ȘAPTESPREZECE. Arătați-vă din spatele Subsemnatului 154
Explicație 154
Exemplul 1 157
Exemplul 2 160
Exemplul 3 172

OPTSPREZECE. Evitați sarcasmul și ironia la adresa adversarului sau a instanței inferioare 175
Explicație 175
Exemplul 1 175
Exemplul 2 176

NOUĂSPREZECE. Evitați atacurile la persoană 177
Explicație 177
Exemplul 1 177
Exemplul 2 178

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECI. Evitați siguranța excesivă 179
Explicație 179
Exemplul 1 180
Exemplul 2 180

DOUĂZECIȘIUNU. Folosiți calitatea părților, nu doar numele lor 181
Explicație 181
Exemplul 1 182
Exemplul 2 183

DOUĂZECIȘIDOI. Folosirea corectă a semnelor de punctuație. Punctul 184
Explicație 184
Exemplul 1 186

DOUĂZECIȘITREI. Folosirea corectă a semnelor de punctuație. Virgula 188
Explicație 188

DOUĂZECIȘIPATRU. Folosirea citatului din legislație 191
Explicație 191
Exemplul 1 193
Exemplul 2 194
Exemplul 3 195
Exemplul 4 195
Exemplul 5 195

DOUĂZECIȘICINCI. Folosirea citatului din lucrările științifice 197
Explicație 197
Exemplul 1 199
Exemplul 2 200
Exemplul 3 200
Exemplul 4 201

DOUĂZECIȘIȘASE. Parafrazați lucrurile general acceptate 203
Explicație 203
Exemplul 1 204
Exemplul 2 204
Exemplul 3 204
Exemplul 4 205
Exemplul 5 206

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘIȘAPTE. Folosirea citatului din alte hotărâri judecătorești 207
Explicație 207
Exemplul 1 211
Exemplul 2 211
Exemplul 3 212
Exemplul 4 213
Exemplul 5 214

DOUĂZECIȘIOPT. Citarea codurilor 222
Explicație 222
Exemplul 1 224
Exemplul 2 224
Exemplul 3 224
Exemplul 4 225
Exemplul 5 225
Exemplul 6 226

DOUĂZECIȘINOUĂ. Puneți textele citate la dispoziția instanței 227
Explicație 227
Exemplul 1 228
Exemplul 2 229
Exemplul 3 231

TREIZECI. Feriți-vă de citatele în latină fără traducere 236
Explicație 236
Exemplul 1 236
Exemplul 2 237
Exemplul 3 238
Exemplul 4 238
Exemplul 5 239
Exemplul 6 240
Exemplul 7 240

PARTEA a IV-a. Structura cererilor 275

TREIZECIȘIUNU. Datele de identificare a dosarului 278
Explicație 278
Exemplul 1 279
Exemplul 2 280
Exemplul 3 281

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘIDOI. Calificarea juridică corectă a cererii 283
Explicație 283
Exemplul 1 284
Exemplul 2 286

TREIZECIȘITREI. Introducerea 335
Explicație 335
Exemplul 1 336
Exemplul 2 336
Exemplul 3 337

TREIZECIȘIPATRU. Petitul cererii 338
Explicație 338
Exemplul 1 339
Exemplul 2 340
Exemplul 3 341
Exemplul 4 342
Exemplul 5 343

TREIZECIȘICINCI. Scrieți situația de fapt 344
Explicație 344
Exemplul 1 346
Exemplul 2 348
Exemplul 3 350

TREIZECIȘIȘASE. Cronologia dosarului nu este situația de fapt 352
Explicație 352
Exemplul 1 353

TREIZECIȘIȘAPTE. Construiți totul în jurul problemelor de drept 364
Explicație 364
Exemplul 1 365
Exemplul 2 369
Exemplul 3 371

TREIZECIȘIOPT. Identificați problemele de drept plecând de la situația de fapt 373
Explicație 373
Exemplul 1 373
Exemplul 2 376

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘINOUĂ. Problema fundamentală de drept a cererii trebuie înțeleasă în 90 de secunde 381
Explicație 381
Exemplul 1 382
Exemplul 2 383
Exemplul 3 384
Exemplul 4 385
Exemplul 5 386

PATRUZECI. Limitați fiecare problemă de drept la cel mult 75 de cuvinte 390
Explicație 390
Exemplul 1 391
Exemplul 2 395
Exemplul 3 397

PATRUZECIȘIUNU. Scrieți fiecare problemă juridică separat cu titluri explicative 400
Explicație 400
Exemplul 1 401
Exemplul 2 407

PATRUZECIȘIDOI. În secțiunea argumentativă începeți fiecare paragraf cu subiectul lui principal 415
Explicație 415
Exemplul 1 415
Exemplul 2 418

PATRUZECIȘITREI. Folosiți conectorii logici pentru introducerea argumentelor 422
Explicație 422
Exemplul 1 423
Exemplul 2 424
Exemplul 3 425

PATRUZECIȘIPATRU. Plasați indicatori pentru judecător 426
Explicație 426
Exemplul 1 427
Exemplul 2 429
Exemplul 3 431

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECIȘICINCI. Începeți paragraful cu subiectul afirmației. Nu terminați paragraful precedent cu subiectul afirmației următorului paragraf 433
Explicație 433
Exemplul 1 433
Exemplul 2 434
Exemplul 3 435

PATRUZECIȘIȘASE. Încheiați secțiunile argumentative cu propoziții categorice 437
Explicație 437
Exemplul 1 437
Exemplul 2 439
Exemplul 3 441

PARTEA a V-a. Aspectul cererilor 445

PATRUZECIȘIȘAPTE. Folosiți corect antetul documentelor 447
Explicație 447
Exemplul 1 450
Exemplul 2 453
Exemplul 3 456

PATRUZECIȘIOPT. Nu folosiți note de subsol 458
Explicație 458
Exemplul 1 459
Exemplul 2 462
Exemplul 3 465
Exemplul 4 465
Exemplul 5 466
Exemplul 6 466
Exemplul 7 467
Exemplul 8 467

PATRUZECIȘINOUĂ. Nu folosiți *niciodată* note de subsol vorbite 468
Explicație 468
Exemplul 1 469

CINCIZECI. Elemente de design al textului 482
Explicație 482
Exemplul 1 484

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECIȘIUNU. Tehnoredactați corect 490
Explicație 490
Exemple 491

CINCIZECIȘIDOI. Tehnoredactați textul pentru a fi citit pe hârtie, nu pentru calculator 493
Explicație 493

CINCIZECIȘITREI. Păstrați margini generoase ale documentelor 497
Explicație 497

CINCIZECIȘIPATRU. Nu evidențiați paragrafe cu majuscule. Folosiți-le în titluri 500
Explicație 500
Exemplul 1 501
Exemplul 2 503

CINCIZECIȘICINCI. Evidențierea lucrurilor importante 519
Explicație 519
Exemplul 1 520

CINCIZECIȘIȘASE. Folosiți titluri și subtitluri argumentative sau asertive 526
Explicație 526
Exemplul 1 528
Exemplul 2 530

APPENDIX

Anexa 1. Checklist cerere de chemare în judecată 537

Anexa 2. Instrucțiuni practice pentru părți, referitoare la cauzele cu care este sesizată Curtea de Justiție a Uniunii Europene (extras) 539

Anexa 3. Instrucțiunea federală privind procedura în apel nr. 32 Federal Circuit Rule, S.U.A. (extras) 541

Bibliografie specială 545

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LISTA TABELELOR DIN LUCRARE

Tabelul 1. Listă abrevieri uzuale pentru principalele reviste juridice 198
Tabelul 2. Numărul de hotărâri judecătorești publicate de ICCJ 209
Tabelul 3. Lista numerelor de identificare ale instanțelor de judecată 214
Tabelul 4. Adagii juridice în latină 241
Tabelul 5. Nomenclator de obiecte ECRIS 288

LISTA FIGURILOR DIN LUCRARE

Figura 1. Structura comunicării judiciare 7
Figura 2. Structura generală de documentare a cauzelor civile/penale 23
Figura 3. Formatarea paragrafelor 104
Figura 4. Structura generală a cererilor 277
Figura 5. Antet neadecvat 447
Figura 6. Antet central 448
Figura 7. Rezoluția instanței 448
Figura 8. Instrumente de formatare Microsoft Word 491
Figura 9. Fonturi serif și sans serif 493
Figura 10. Tastatură românească 495
Figura 11. Împăturirea pentru dosar a documentelor în format A3 498
Figura 12. Împăturirea pentru dosar a documentelor în format A2 499

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PARTEA I
Introducere în comunicarea judiciară

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1. Avocatul user friendly

Această carte este diferită de tot ce ați citit până acum în limba română. Știu că este o exprimare arogantă, dar reflectă fidel realitatea.

Nu este o carte de cereri și acțiuni în justiție. Nu veți găsi în cuprinsul ei modele sau tipizate ale cererilor mai mult sau mai puțin uzuale. Dacă ați achiziționat-o întrucât răsfoind-o ați văzut multe exemple și v-ați spus că vă veți îmbogăți colecția cu tipizate pentru noile coduri, v-ați înșelat. Nu asta mi-am propus. Totuși, la sfârșitul studiului ei veți fi capabil să vă creați propriile modele și să le folosiți inteligent. Nu este nici o carte despre procedura civilă sau penală, deși este una despre procesele civile și penale. Nu este un tratat teoretic de drept, nu este o monografie teoretică și practică a unor instituții juridice, nu este nici o lucrare despre filosofia sau teoria generală a dreptului. Este o lucrare științifică atipică, ce desțelenește drumuri virgine. Faptul că editura la care este scoasă cartea încă nu știe unde să o așeze în clasificarea uzuală, îmi confirmă acest lucru.

Este o carte despre cel care o citește, despre cititorul ei. Presupunând că acesta este avocat sau jurist, este o carte care își propune să-i îmbunătățească tehnicile și abilitățile profesionale. Da, este un obiectiv important.

Primul pas este ca acesta să fie conștient asupra instrumentelor cu care lucrează și asupra importanței utilizării lor în profesia lui. Acesta este scopul introducerii de față.

În al doilea rând, natura și conținutul tehnicilor și abilităților avocaților de a câștiga procesele în care sunt implicați nu este o problemă abstractă. Este o problemă cât se poate de concretă, ține de pragmatismul profesiei, de linia subțire care desparte un avocat bun de unul slab.

Capacitatea unui litigator de a face performanță în dosarele pe care le are, de a fi convingător în argumentația juridică și de a convinge instanța să-i dea dreptate nu ține de hazard.

Nu mâna destinului determină calitatea prezenței avocatului în fața judecătorului. În general, prin practică, activitatea avocaților se îmbunătățește, devine mai bună. Pe măsură ce este implicat în mai multe procese el învață mai multe despre propria lui profesie și cum să-și folosească datele teoretice și practice pentru a-și câștiga dosarele.

Profesia de jurist practicant este una vocațională, dar în același timp și una evolutivă. Când vii de pe băncile școlii ești total nepregătit pentru viața juridică reală.

Cunoști instituții, definiții, stăpânești ultimele teorii juridice, ai tot ce profesorii au considerat necesar să-ți transmită. Foarte curând înțelegi că nu este deloc de ajuns și că profesia juridică presupune mult mai mult. Capacitatea

BUSINESS CENTRAL UNIVERSITY PRESS

de a te adapta rapid specificului acesteia face diferență între un bun teoretician și un practicant de succes. Fiecare experiență nouă îți îmbogățește bagajul de cunoștințe, fiecare eșec îți spune ce să nu repeți, înveți cât de importante sunt lucrurile mărunte, descoperi că legile după care funcționează sistemul juridic real nu se predau la facultate. Acumulezi, prin experiență, tehnici, trucuri, abilități, deprinderi care te transformă treptat într-un practician al dreptului. Procesul e lent și pentru mulți e dureros și plin de frustrare.

Această carte este despre îmbunătățirea tehnicilor și abilităților necesare de a face trecerea de la un bun teoretician al dreptului la un practician și de la un bun practician la un foarte bun practician.

Nu este o lucrare scrisă pentru a fi citită de plăcere. O citiți cu un scop precis, dacă introducerea mea de până acum v-a convins, acela de a găsi lucruri noi și valoroase care să vă ajute în profesie.

Vă așteptați acum la lucruri concrete, practice, la cunoștințe care odată asimilate pot fi reproduse în activitatea curentă și vă pot face să fiți mai eficienți.

Să spunem că o citiți cu un scop profesional. Ca autor al ei, cunoscând și anticipând acest lucru, mi-am adaptat modul de redactare al ei la modalitatea în care îmi doresc ca cititorii s-o recepteze. Cititorii citesc diferit un text atunci când scopul pentru care o fac este diferit și tocmai de aceea și textul scris trebuie să fie diferit.

Pentru că-mi propun să-mi satisfac cititorul care se așteaptă la o lucrare despre practica prezenței în fața judecătorului, am redactat-o total diferit decât aș fi făcut-o dacă mi-aș fi propus cititori de plăcere.

Aceasta este chiar teza fundamentală a lucrării de față: *compoziția unui text diferă în funcție de modul în care lectorul citește acel text și în funcție de finalitatea lui*[1].

Judecătorii nu citesc nici ei cererile ce le sunt adresate de plăcere.

Nu au satisfacții pur estetice din lectura unei cereri de chemare în judecată, a unui apel sau a unor note scrise. Nu se entuziasmează de calitatea artistică a scrierii, de metaforele folosite sau de compoziția stilistică a cererii. Dacă au ca hobby lectura, cel mai probabil și-o vor satisface în privat, după terminarea serviciului, în intimitate. Nu vor citi cu aceleași așteptări ultima carte de John Grisham și o cerere de intervenție voluntară.

Nu, judecătorii citesc și ei în scop profesional.

John Grisham scrie pentru a stârni satisfacții estetice cititorilor lui, pentru a le face plăcere. Iar față de unii chiar reușește, are publicul lui, cititorii de plăcere

[1] Linda L. Berger, *A Reflective Rhetorical Model: The Legal Writing Teacher as Reader and Writer*, (2000). Scholarly Works. Paper 672, p. 66 ș.u. http://scholars.law.unlv.edu/facpub/672

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

care își găsesc îndeplinite așteptările în scriitura artisticului. Probabil că mulți dintre aceștia sunt în viața profesională și judecători, dar nu acesta este motivul determinant pentru care cartea lui place. Nu tuturor judecătorilor le plac poveștile judiciare ale lui John Grisham și cu siguranță nu toți fanii lui sunt judecători.

Dacă judecătorii nu citesc cererile și acțiunile cu scopul de a obține satisfacții estetice similare lecturii cărților lui John Grisham înseamnă că nici avocații nu ar trebui să le scrie ca și când ar fi John Grisham.

Ca și lectura lor, scrierea cererilor juridice are o natură pur profesională.

Această lucrare este despre practica elaborării și redactării cererilor și acțiunilor în justiție, despre detaliile care fac ca un document juridic să fie mai atrăgător și persuasiv decât altul și despre importanța deciziilor care sunt luate în procesul de scriere juridică, astfel încât în cele din urmă documentele juridice să-și atingă scopul.

Atunci când redactăm un text luăm nenumărate decizii care vor determina modul în care documentul final va arăta.

De majoritatea acestora nu suntem conștienți și nu fac obiectul unei dezbateri interne. Alegem cuvintele astfel cum ne vin, punem virgulele în mod automat, facem un nou paragraf fără prea multă autoreflecție. În mod obișnuit nu insistăm foarte mult nici asupra altor aspecte care determină structura cererii. Nu stăm prea mult pe gânduri pentru a stabili o ordine a argumentelor pe care le formulăm sau pentru a stabili lungimea secțiunii dedicată aspectelor de fapt raportată la lungimea dedicată analizei juridice. Nici pentru a face o ierarhizare în cadrul expunerii situației de fapt pentru a evidenția mai degrabă anumite fapte decât altele. Majoritatea juriștilor și-au format reflexe și obișnuințe personale, lucrează după un șablon mental personal. Acesta se datorează atât experienței proprii (contactul cu instanța) sau a altora (maestrul, casa de avocatură), cât și modelelor de cereri din lucrări tipărite sau găsite pe internet.

În acest proces reflex și aproape automat, cel mai adesea este ignorat cel care urmează să citească acea cerere sau acțiune. Toate deciziile de compoziție, redactare, structură și stil al documentelor îl privesc pe cel care redactează și nu au legătură cu cititorul lor.

Desigur, redactăm cererile pentru instanță, știm toți asta, de ce nu este de ajuns? Sunt documente tehnice care vor ajunge într-un sistem tehnic, urmând să aibă un circuit tehnic. Scrierea juridică aparține unui stil funcțional, oficial, juridic. Sistemul judiciar este populat de persoane care stăpânesc și folosesc același stil, persoane specializate pentru înțelegerea lui. Judecătorii citesc toate cererile, iar dacă argumentele juridice sunt corecte iau deciziile în consecință.

Ei bine, în viața reală lucrurile nu stau așa.

Cititorii documentelor juridice sunt oameni reali, cu viață reală. Judecătorii sunt oameni cu familie, cu termene de respectat, cu viață civilă. Au și ei copii de

luat de la grădiniță, au telefoane care le sună și-i distrag ori colegi care intră pe ușă în timp ce citesc. Se concentrează diferit în timp ce lecturează o cerere și chiar le înțeleg într-un ritm diferit. Unii au probleme cu vederea, poartă ochelari, au experiențe intelectuale și de viață diferite.

Elaborarea documentelor juridice ar trebui să se facă vizualizând pe cel care urmează să le citească, iar deciziile de compoziție trebuie să țină seama de modul cum acesta citește și înțelege textul juridic[1].

Toate deciziile celui care redactează cererea trebuie să fie luate în mod conștient, pentru a se asigura că oferă lectorului specializat cea mai bună oportunitate pentru a citi și înțelege argumentele[2].

Structurarea unui document juridic nu trebuie lăsată la întâmplare, nici măcar la dispoziția deprinderilor personale, ci trebuie să fie un proces conștient de creștere a calităților lui persuasive. Dacă regulile gramaticale sunt generale și nu permit acțiuni de originalitate personală, regulile de compoziție și structurare a unui document sunt maleabile și permit intervenții stilistice nelimitate.

Primul pas, cel mai important, este conștientizarea importanței lor în finalitatea asumată în momentul redactării unor cereri pentru instanță, iar al doilea pas este identificarea și exersarea tehnicilor care permit sporirea atractivității generale și puterii de persuasiune a acestora.

Dacă înțelegem corect funcțiile pe care le are scrierea documentelor juridice există deja baza luării tuturor deciziilor în ce privește compoziția și structura lor.

2. Structura comunicării judiciare

Este una tehnică și are un scop foarte pragmatic: comunicarea și persuasiunea judecătorului.

Ca orice alt tip de scriere, și scrierea juridică îndeplinește funcția esențială de comunicare. Scriem pentru a comunica fapte, informații, raționamente.

Comunicăm, de exemplu, fapte atunci când relatăm ceea ce am aflat de la parte, informații atunci când invocăm o hotărâre judecătorească sau citățm o lucrare științifică și argumente atunci când motivăm în drept.

Scrierea juridică este o comunicare verbală, în scris, ca fiind cea mai evoluată formă a limbajului.

---

[1] Mark K. Osbeck, *What is Good legal writing and why does it matter?*, Drexel Law Review, vol. 4, Issue 2, Spring, 2012, p. 417, diponibil online la http://drexel.edu/law/lawreview/Articles/Archives/Spring-2012/. "*In the context of legal writing, the lawyers and judges who comprise the intended audience have very particular needs and interests when they read legal documents. Unlike readers of fiction, they are not looking for writing that entertains them or edifies them in some way. Rather, lawyers and judges read legal documents because they need to extract information from these documents that will help them make decisions in the course of their professional duties.*"

[2] Mary Beth Beazley, *A practical guide to appellate advocacy*, Ed. Wolters Kluwer, Fourth Edition, 2014, p. 2.

Este o comunicare interpersonală, comunicăm către cineva, nu pentru noi înșiși. Subiectul pasiv al comunicării noastre este cel mai adesea impersonal, instanța. El poate fi însă și precis determinat, atunci când cunoaștem compunerea completului și ne adresăm în cadrul unor dosare aflate pe rol. În acest caz, comunicarea este către acest judecător.

Comunicarea în scris este una indirectă, are loc prin mijlocul tehnic care este documentul scris și printat. De aceea, are un caracter definitiv, odată ce ai transmis cererea, comunicarea nu mai poate fi îmbunătățită, nu o mai controlezi și nu o mai poți adapta cum ar fi cazul unei comunicări directe, față în față.

În orice proces de comunicare există un emițător și un receptor. Emițătorul este avocatul care semnează cererea, eventual partea în numele căreia o face, iar receptorul este judecătorul care o va citi. Desigur că tot receptor este și clientul care citește documentul înainte de a fi acord cu transmiterea lui, dar și avocatul părții adverse căruia instanța îi va comunica un exemplar.

Mult mai important este că receptorul se poate diversifica în timp, cererea fiind, de exemplu, citită de alți judecători în cadrul căilor de atac.

Putem reprezenta grafic structura comunicării judiciare în următoarea schemă.

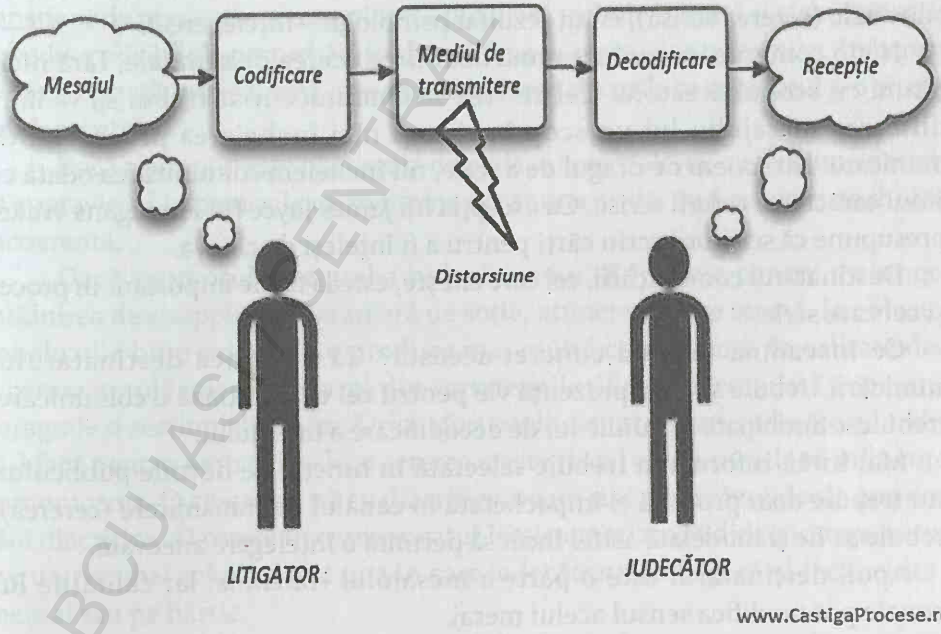

Figura 1. *Structura comunicării judiciare*

BCU IAȘI CENTRUL UNIVERSITAR

Aceasta este o adaptare a modelului Shannon - Weaver (1949), un model care schematizează procesul comunicării sub forma sa cea mai generală.

Schema Shannon – Weaver prezintă traseul unui mesaj care, elaborat de o sursă, este codificat de un transmițător sub forma unor semnale, ce parcurg un canal, pe traseul căruia se confruntă cu primejdia distorsionării lor ca urmare a intervenției unei surse de zgomot, după care parvin la receptorul ce le decodifică, restituind mesajului forma inițială și încredințându-l astfel destinatarului.

Problemele apărute în studiul comunicării pot fi identificate pe 3 paliere[1]

Nivelul A (probleme tehnice)	Cu câtă acuratețe pot fi transmise simbolurile comunicării?
Nivelul B (probleme semantice)	Cât de precis poartă simbolurile transmise înțelesurile dorite?
Nivelul C (probleme legate de eficiență)	Cât de eficient va influența conduita înțelesul recepționat?

Studierea comunicării pe fiecare din acest palier are ca scop înțelegerea felului în care acuratețea și eficiența procesului de comunicare pot fi îmbunătățite.

Modelul ne face conștienți că finalul procesului de comunicare nu este un produs fizic (cererea scrisă), ci un rezultat psihologic - înțelegerea[2].

Nicio comunicare nu înseamnă doar producerea de semnale, fără nicio legătură cu scopul acestora. Cel ce vrea să comunice n-ar trebui să vadă în codificarea mesajului lui un scop în sine și nici încheierea procesului de comunicare. Nu scriem de dragul de a scrie, nu încheiem comunicarea odată cu ultimul caracter al cererii scrise. Cu excepția lui James Joyce (în Finnegans Wake) se presupune că scriitorii scriu cărți pentru a fi înțeleși de cineva.

Destinatarul comunicării, cel care citește, este la fel de important în proces ca și cel care scrie.

Ce înseamnă în mod concret aceasta? Că imaginea destinatarului comunicării trebuie să fie o prezență vie pentru cel care inițiază o comunicare, că trebuiesc anticipate acțiunile lui de decodificare a mesajului.

Mai întâi, informația trebuie selectată în funcție de nevoile publicului. Ea nu trebuie doar produsă și împachetată în canalul de transmitere (cererea), ci trebuie să fie și modelată astfel încât să permită o înțelegere adecvată.

Apoi, destinatarul este o parte a mesajului transmis, iar calitățile lui personale pot modifica sensul acelui mesaj.

---

[1] John Fiske, *Introducere în științele comunicării*, Ed. Polirom, București, 2003, p. 22.

[2] Christopher Turk, *Comunicarea eficientă. Cum să le vorbești oamenilor*, Ed. Trei, ed. a II-a, București, 2013, p. 23.

Canalele de comunicare determină și alte caracteristici importante, prezente în orice proces de comunicare.

În termenii modelului pe care l-am ales, pe canalele de comunicare există zgomot, ele au nevoie de o anumită redundanță și are ca efect pozitiv feedback-ul.

Într-o comunicare, zgomot înseamnă orice formă de interferență cu mesajul și care distrage atenția. În schema noastră este identificat prin efectul lui, distorsiunea.

În cazul comunicării judiciare poate fi vorba despre gălăgia din biroul în care judecătorul citește cererea, despre telefonul primit de la soție care îi spune că trebuie să meargă la cumpărături sau pur și simplu despre plictiseala lui ori o durere de dinți. Poate fi vorba însă și despre lucruri mai puțin evidente, cum ar fi prejudecățile judecătorului, opțiunile lui ideologice sau deprinderile lui judiciare. Orice influențează o comunicare ușoară are efectul de zgomot pe canalul de comunicare.

B.C.U. M. EMINESCU IAȘI

Mai întâi, avocatul nu poate influența cantitatea și natura zgomotelor care interferează cu comunicarea. Nu poate determina când și în ce condiții îi va fi citită cererea, nu-i poate da drumul la aer condiționat când e cald și nici să facă el ritualul plictisitor al cumpărăturilor în locul judecătorului.

În al doilea rând, existența unor interferențe este inevitabilă. Nu există comunicare în vid, tocmai întrucât aceasta este un proces social.

În sfârșit, influența negativă a zgomotului poate fi limitată printr-un proces conștient de prevenție. Comunicarea judiciară trebuie inițiată și elaborată având în vedere posibilele perturbări în decodificarea mesajelor transmise. Informația trebuie așezată într-o formă care să minimizeze riscurile ca zgomotul s-o afecteze fundamental.

Dacă zgomotul este plictiseala de pildă, o cerere alertă, cu tensiune narativă, va supraviețui în comunicare mai bine decât una aridă, cu fraze întortocheate și incoerentă.

Dacă zgomotul este graba judecătorului să încheie pentru a ajunge la întâlnirea de shopping programată de soție, atunci o cerere scurtă, la obiect, cu concluziile bine evidențiate produce mai multă comunicare de calitate decât o cerere amplă, cu citate largi din tratate științifice, nearticulată expresiv în paragrafe și secțiuni distincte. Orice efort suplimentar pe care judecătorul trebuie să-l facă pentru a citi și înțelege cererea crește riscul ca zgomotele să influențeze comunicarea. O cerere scrisă cu diacritice are un risc mai scăzut decât una scrisă fără diacritice. O cerere în care avocatul își sistematizează didactic argumentele are un risc mai scăzut decât una în care judecătorul trebuie să-și facă schița lor mental sau pe hârtie.

Shannon și Weaver au introdus distincția între zgomotul semantic și zgomotul mecanic. Zgomotele mecanice sunt exact ce le spune numele: soneria unui telefon, vorbele unui coleg, faptul că judecătorul și-a uitat ochelarii de

citit acasă. Zgomotul semantic este orice distorsiune a înțelesului care apare în procesul comunicării și nu este intenționată de către sursă, dar care afectează receptarea mesajului la destinație. Pot fi sursă de zgomot semantic toate deciziile la care am făcut referire mai sus pe care le ia redactorul cu privire la compoziția și structura cererii lui, indiferent că se referă la lungimea frazelor, elementele de tehnoredactare sau complexitatea construcției verbale alese pentru a prezenta un argument juridic.

În studiul procesului de comunicare pe palierul B (probleme semantice), Shannon-Weaver au introdus câteva concepte fundamentale.

Redundanța reprezintă ceea ce este predictibil sau convențional într-un mesaj, iar opusul ei este entropia. Un mesaj cu predictibilitate mică se numește entropic, în timp ce unul cu predictibilitate mare este redundant[1].

Când începem o cerere de chemare în judecată cu formula Domnule Președinte este un mesaj foarte predictibil, reduntant. Dacă ne-am adresa direct judecătorului, prin nume și prenume, ar fi un mesaj complet neașteptat, entropic.

Redundanța nu este doar utilă în comunicare. Ea este absolut necesară și în același timp inevitabilă. Cea mai importantă funcție a redundanței este aceea că ajută la acuratețea decodării, la eficiența transmiterii mesajului. Destinatarul unui mesaj îi verifică acuratețea din perspectiva experiențelor sale legate de situații similare, respectiv de convenții și uzaje. Cu cât mesajul este mai predictibil și mai apropiat de experiențele similare anterioare, cu atât el este mai repede descifrat. Dacă îi vom spune judecătorului despre prezumția de nevinovăție prevăzută de Codul de procedură penală, de Constituția României sau de Convenția europeană a drepturilor omului vom fi rapid și integral înțeleși, în timp ce dacă facem referiri la legislația Rusiei sau a Insulelor Capului Verde cel mai probabil îl vom surprinde.

Convenția reprezintă o sursă importantă de redundanță și duce la o decodificare ușoară. Structurarea unui mesaj în conformitate cu tiparele cunoscute și împărtășite, altfel spus, convenții, duce la scăderea entropiei și la creșterea redundanței, iar implicit la acuratețea comunicării.

A impune unui document un tipar prestabilit este o modalitate practică de realizare a acestui lucru. Hotărârea este compusă dintr-o parte introductivă, din considerentele instanței și din dispozitiv. Cererea de chemare în judecată în materie civilă trebuie să aibă motivele de fapt și de drept pe care se fundamentează.

Judecătorul nu trebuie să fie surprins, pe lângă elementele de structurare a formei, nici de elementele de conținut. Trebuie menținut permanent în orizontul lui de așteptare. Dacă pe la mijlocul cererii ieși din cadrul expunerii tehnice de până atunci și te lansezi într-o tiradă de injurii la adresa instanței inferioare sau a adversarului, induci un grad mare de entropie și încalci regulile comunicării. Dacă ajuți judecătorul să anticipeze ceea ce va găsi în cererea ta, prin titluri și subtitluri descriptive și expresive îl menții într-o logică a redundanței mesajului.

[1] Pentru prezentarea pe larg a schemei Shannon și Weaver, a se vedea Armand Mattelart, Michele Mattelart, *Istoria teoriilor comunicării*, Ed. Polirom, Iași, 2000, p. 43-46.

3. Eficiența comunicării judiciare

Odată stabilită schema procesului de comunicare judiciară, să insistăm puțin asupra particularităților lui.

Redactarea documentelor juridice este doar începutul procesului de comunicare judiciară, nicidecum finalitatea lui.

Nu ai comunicat încă nimic doar fiindcă ți-ai înregistrat cererea la registratura instanței, nici doar fiindcă ți-a pus judecătorul rezoluția pe cerere în ședința de judecată. Aș spune mai degrabă că abia acum începe. În orice caz, abia din acest moment începe testul eficienței modului în care ți-ai gândit, structurat și argumentat lucrarea.

Deși ți-ai îndeplinit sarcina și probabil ți-ai și scos-o din minte, vei afla calitatea comunicării tale uneori în momentul pronunțării soluției în dosar, iar cel mai adesea nici atunci. Dacă soluția îți este favorabilă, cel mai probabil vei considera că ceea ce ai avut de transmis a fost corect receptat, iar judecătorul a înțeles întocmai argumentele tale. Dacă în motivarea ulterioară pe care o face judecătorul vei găsi preluate argumentele și construcțiile juridice din cererile tale, vei avea și o probă că așa stau lucrurile. Dacă soluția îți este nefavorabilă, iar judecătorul dă dreptate adversarului tău, înseamnă cel mai probabil că vei considera că ai avut o comunicare ineficientă.

În realitate, calitatea comunicării în această situație nu are în mod direct de-a face cu soluția pe care o dă judecătorul. În primul caz, este posibil ca soluția luată de instanță să fie singura care se impunea față de situația juridică din dosar. În al doilea caz, când ai pierdut, e de asemenea foarte posibil ca aceasta să nu se datoreze cererii tale sau calității superioare a cererii avocatului advers, ci de asemenea situației juridice pe care judecătorul a văzut-o ca fiind univocă.

În procesul de comunicare judiciară lipsește un feedback clar și indiscutabil. Judecătorii nu obișnuiesc să explice ce anume le place sau nu la cererile avocaților. Nu fac sugestii pentru îmbunătățirea lor, nu fac, cu mici excepții, critici asupra felului în care avocatul și-a prezentat cererea, nu sunt parteneri de interactivitate. Cu atât mai puțin sunt dispuși să comunice public felul în care citesc lucrările avocaților, satisfacțiile, insatisfacțiile, plăcerile sau dificultățile încercate în urma lecturii lor.

Nu cunoaștem, în genere, cum gândesc și cum reacționează. Lucrările formale publicate de unii dintre ei în presa de specialitate nu ne ajută cu nimic. Nu avem deprinderea discuției unor domenii de frontieră care nu se regăsesc în tradiția noastră, fie că sunt de psihologie, de comunicare, de sociologie sau de lingvistică. Mediul universitar și academic este la fel de sărac în această privință. Analizele și cercetările se limitează la aspecte pur formale, tradiționale, care țin de exemplu de conținutul procedural al cererilor de chemare în judecată, ori de studiul amănunțit al instituțiilor juridice aplicate de judecători. Ni se spune ce

BCU "ASTRA" UNIVERSITY LIBRARY

fac, nu cum fac. În fapt, întreaga atenție a doctrinei și cercetării noastre juridice privește justiția ca entitate impersonală, iar nu judecătorul ca entitate psihologică.

Dar această concluzie nu trebuie să dezarmeze. Înțelegând structura și regulile procesului de comunicare judiciară, știm cum acesta poate fi îmbunătățit. Indiferent de insuficiența feedback-ului, legile comunicării funcționează peste tot la fel și ne ajută să avem o comunicare mai eficientă și mai adecvată. Faptul că judecătorul nu poate spune deschis că 10 pagini le citește, dar 50 de pagini deja e prea mult pentru a spune exact același lucru, nu înseamnă că este un robot în care poți introduce câtă informație vrei. Judecătorul reacționează ca o entitate socială și psihologică (Este om!, cum „descopeream" într-o altă lucrare), și legile generale ale comunicării i se aplică ca oricărui pământean.

Comunicarea judiciară se face cu un scop.

Scopul fundamental al oricărui litigator este să câștige procesul în care este implicat.

În exercitarea profesiei sale avocatul își poate fixa diferite obiective personale generale, bani, renume, faimă, performanță. Fiecare își proiectează cariera așa cum consideră de cuviință, profită de diferitele oportunități, se perfecționează ori își îmbunătățește cunoștințele teoretice.

Atunci când este în instanță însă, întreg comportamentul judiciar al avocatului este orientat către câștigarea cauzei. În procesele civile sau penale nu poți termina remiză, întotdeauna cineva câștigă, iar altcineva pierde. Instanța este cea care distribuie succesul și insuccesul.

Pentru a câștiga, avocatul are o singură posibilitate: să convingă instanța să-i dea dreptate. De aceea, comunicarea avocatului are ca finalitate directă persuasiunea judecătorului. Comunicarea judiciară nu este neutră, nu este doar un recipient pentru transmiterea de informații și judecăți. Ea este orientată, mai mult decât alte forme de comunicare, către persuasiune. Judecătorul trebuie convins de validitatea susținerilor și argumentației avocatului și trebuie determinat să reacționeze favorabil. Comunicarea judiciară este pragmatică prin excelență, nu este doar un exercițiu de stil și o expunere în gol a unor abilități comunicative.

De aici rezultă principala caracteristică a comunicării judiciare: eficiența. Avocatul comunică pentru a convinge judecătorul și nu poate face asta decât dacă comunică eficient.

Două observații.

În primul rând, nu orice comunicare judiciară care a dus la câștigarea procesului înseamnă că este și eficientă. Eficiența comunicării nu trebuie stabilită doar din rezultatul pozitiv în instanță. Judecătorii decid într-un fel sau altul din diferite motive, cel mai adesea întrucât situația juridică este clară și nu putea duce decât către un deznodământ. Dacă într-o majorare de pensie de întreținere

părintele completează cererea pe unul dintre formularele pe care le găsește pe internet, nu-și angajează avocat și nici nu se prezintă în instanță, dar câștigă procesul, nu înseamnă că a comunicat eficient. Judecătorul i-a dat dreptate pentru că nu putea face altfel și i-ar fi dat și dacă și-ar fi scris cererea pe un șervețel. Rezultatul a fost unul pozitiv, dar acest lucru nu se datorează calității comunicării.

Comunicarea eficientă înseamnă respectarea unor reguli ale comunicării care să o facă clară și persuasivă. Aceste reguli privesc modalitatea de organizare și structurare a comunicării. Nu toți avocații care au câștigat un proces au și comunicat eficient, respectându-i legile, și o comunicare care în conținutul ei este riguros organizată după legile eficienței nu-și pierde acest caracter dacă rezultatul procesului este altul. Eficiența comunicării nu este doar efectul acesteia, care se poate datora și altor cauze, ci o caracteristică internă unei comunicări structurate.

În al doilea rând, persuasiunea judecătorului poate presupune și altceva decât câștigarea propriu-zisă a procesului.

A convinge judecătorul să-ți dea dreptate poate presupune și mize mai mici, de parcurs sau de final. Judecătorul poate fi convins și asupra altor aspecte vizând situația juridică, situația de fapt ori circumstanțele implicate într-un dosar. Într-un dosar penal este o victorie în dosar dacă judecătorul acceptă reținerea circumstanțelor atenuante pentru clientul tău, ori dacă acceptă schimbarea încadrării juridice, indiferent că la sfârșit va fi o condamnare inevitabilă. Într-un dosar civil se pot repurta victorii la fiecare termen, la admiterea unei probe, a unor obiective pentru expertiză așa cum le-ai formulat, ori la reținerea aplicării unui text de lege situației de fapt care este indiscutabilă.

Câștigul pentru avocat este o valoare în continuă mișcare, diferită deseori de ceea ce clientul ar dori să fie întotdeauna, soluția favorabilă exclusiv de partea sa și înfrângerea totală a celuilalt.

4. Calitatea comunicării judiciare

Canalele comunicării judiciare eficiente pentru avocat sunt scrisul și vorbitul, expunerea orală.

Cererea de chemare în judecată, notele scrise, întâmpinarea, memoriile, cererea de schimbare a încadrării juridice, cererea de probe sunt forme ale comunicării în scris.

În profesia lui, litigatorul trebuie să scrie bine și să vorbească eficient. Comunicarea orală este însoțită la rândul ei de comunicarea non-verbală, de jocul expresiilor faciale, manipularea accentului și tonalității, varierea ritmului, de utilizarea conștient sau nu a tehnicilor paralimbajului. Comunicarea orală eficientă are la rândul ei legi interne clare, care odată stăpânite îi cresc puterea de persuasiune. Ignorarea lor duce la distrugerea comunicării.

Voi da doar două exemple.

Specialiștii[1] convin că vorbirea rapidă este mai persuasivă decât cea cu un ritm mai încet. Însă optimul este de 200 de cuvinte pe minut, ceea ce depășește începe să influențeze calitatea recepției. La 280 de cuvinte pe minut înțelegerea mesajului este de 90%, în timp ce la 300 de cuvinte pe minut nu mai are loc o înțelegere a mesajului decât la nivel global. Înțelegi sensul celor spuse, nu detaliile.

Al doilea exemplu. Omul este proiectat fiziologic să fie un foarte prost ascultător[2]. În activitatea socială curentă reținem puțin din ceea ce auzim.

În primul rând, viteza de gândire curentă a omului este mai mare decât viteza cu care putem vorbi. Viteza medie cu care o persoană obișnuită vorbește este de 125 de cuvinte pe minut. Avem însă capacitatea mentală de a înțelege pe cineva vorbind cu 400 de cuvinte pe minut, asta presupunând că ar exista cineva capabil de această performanță. Atunci când ascultăm pe cineva folosim doar 25% din capacitatea noastră mentală. Acest lucru explică tehnic de ce este greu să te concentrezi o perioadă lungă pe expunerea orală a celui din fața ta: gândurile îți fug la propriu.

În al doilea rând, suntem ascultători total ineficienți. Studiile demonstrează că ascultătorul obișnuit nu reține dintr-o prezentare de 10 minute mai mult de 50% din ceea ce s-a spus. În 48 de ore această memorie se înjumătățește, rămânând o eficiență de doar 25% din ceea ce s-a vorbit[3].

Judecătorul, oricât de antrenat ar fi să rețină, și presupunând că ar avea și determinarea să asculte și să urmărească toată expunerea avocatului, nu va face nici el excepție notabilă: își va aduce aminte la pronunțare doar parțial complicațiile factuale și juridice expuse oral de avocat. Cu cât momentul deciziei va fi mai îndepărtat (urmează alte dosare, pronunțarea se amână), cu atât cantitatea informațională reținută va fi mai mică, desigur mult sub 25%.

De notat nu-și poate nota decât ideile principale, raționamentele juridice mari, cele care desigur se găsesc și în scris. Grefierul însuși notează sintetic, în măsura în care înțelege și doar cu o finalitate limitată, pentru a redacta practicaua.

Judecătorii nu citesc caietul de note al grefierului pentru a-și readuce aminte detaliat în vederea luării deciziei expunerea orală. Judecătorii nu audiază nici înregistrările audio ale ședinței, doar pentru a-și împrospăta memoria

---

[1] Valentina Marinescu, *Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2011, p. 13.

[2] Valentin-Stelian Bădescu, *Modalități de învățare. Eficiența prelegerilor orale din perspectiva comunicării educaționale. O abordare experimentală, Conferința internațională a asociației learn&vision: masă critică pentru o educație de calitate*, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării a Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Volum: ISBN 88, articol disponibil pe internet și în limba engleză.

[3] Andy Schmitz, *A Primer on Communication Studies (v. 1.0)*, cap. 5, accesibil online la http://2012books.lardbucket.org/books/a-primer-on-communication-studies/, accesat la 4.08.2015.

performanței orale la care au asistat. Iau decizia bazându-se pe piesele din dosar și pe formarea în timp, pas cu pas, a unei păreri asupra situației juridice din dosar.

În mod tradițional, în practica juridică din România se supraestimează importanța prezenței orale în fața instanței[1].

Arta pledoariei este ceea ce se asociază cel mai mult cu performanțele calitative ale avocaților în imaginarul colectiv. A vorbi ca un avocat încă mai înseamnă a fi un bun orator, a vorbi cu patos, a însufleți audiența, a capta atenția judecătorilor și a impresiona cu figurile retorice. Am mari rețineri cu privire la importanța covârșitoare a concluziilor orale și ale evoluției orale ale avocaților în fața judecătorilor în timpurile de astăzi, când procesele sunt extrem de tehnicizate. Cum spuneam într-un alt loc[2], convingerea judecătorului nu se formează în sala de judecată, ci aproape întotdeauna în biroul său. Indiferent de asta, nu toți avocații sunt perfect oratori și nu toate pledoariile avocaților sunt și eficiente datorită respectării unor legități interne ale comunicării. A avea o pledoarie de succes nu înseamnă a vorbi ca un avocat, ci înseamnă a respecta regulile unei comunicări orale eficiente.

Celălalt canal de comunicare folosit zilnic de litigatori este scrisul.

Avocatul comunică cu instanța în scris chiar din momentul în care decide că are un caz. Redactează cererile de chemare în judecată, întâmpinările, cererile reconvenționale, cererile de probe, memoriile, plângerile, contestațiile ș.a. Aproape orice aspect judiciar sau factual pe care dorește să-l comunice judecătorului are și o formă scrisă. Nu ne putem imagina avocatura de astăzi fără tastatură și imprimantă.

Atunci când ne referim la o comunicare persuasivă, convingătoare, aproape instantaneu ne gândim la retorică. *„Retorica este forța de a convinge, iar datoria retorului este să vorbească în așa fel ca să convingă"* (Cicero) sau *„retorica este forța de a convinge"*(Quintilian) sunt definiții clasice ale acesteia, intrate în tezaurul universal.

În concordanță cu realitățile sistemului judiciar antic, retorica juridică clasică a fost cercetată și dezvoltată în legătură cu discursul, pledoaria ori expozeul, ca forme ale comunicării orale. Retorica s-a format ca disciplină rigidă în jurul figurii centrale a oratorului și timp de sute de ani a evoluat ca o știință și artă a elocinței.

În clasicismul cuminte al învățământului juridic românesc retorica este și acum „arta discursului *bene dicendi*, sau mai pe înțeles, arta de a vorbi bine"[3].

---

[1] Adrian Toni Neacșu, *Convinge Judecătorul. Tehnica și arta convingerii instanței*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2014, p. 231.

[2] Adrian Toni Neacșu, *op. cit.*, p. 232.

[3] Alexandru Țiclea, *Retorica*, Ed. Universul Juridic, ed. a IV-a, București, 2012, p. 10.

Însă, această definiție nu mai este suficientă în lumea juridică reală în care trăim.

Avocații au din ce în ce mai puțin timp să vorbească, iar judecătorii nu mai sunt bunii ascultători de altădată. Forma scrisă predomină și cea mai mare parte a proceselor se epuizează în bună măsură prin depunerea cererilor scrise. Calitatea redactării cererilor nu poate fi ignorată, fără costuri importante atât pentru avocat, pentru clienții săi, cât și pentru calitatea actului de justiție în sine.

Avocații buni sunt interesați în mod natural de modul în care își structurează cererile, de calitatea argumentării, de limbajul folosit ori de virtuțile persuasive ale acesteia. Ei înțeleg nativ puterea scrisului, aplică instinctiv regulile fundamentale ale comunicării eficiente și sunt fascinați de limbajul juridic clar și expresiv. Par că fac acest lucru fără efort, fără un studiu aprofundat al tehnicilor de redactare și compoziție și fără ca în biblioteca lor profesională să se găsească neapărat lucrările pe care le veți găsi în bibliografia de la sfârșitul acestei cărți.

Aș zice ca un bun instinct, care îi ajută să se distingă din marea masă a profesioniștilor barei. Îi recunoști după felul în care se raportează la cererea scrisă, după atenția pe care o acordă detaliilor, după claritatea prozei juridice pe care o fac și care, indiferent cât de simplă pare în cursivitatea ei, denotă muncă asiduă de alegere a cuvintelor potrivite, de găsire a frazării perfecte și de ordonare a întregului într-o compoziție echilibrată și eficientă. Este evident că există o strânsă legătură între tehnica scrisului juridic pe care îl practică și succesul lor profesional.

Însă, astfel de litigatori, cu talent înnăscut pentru arta scrisului, sunt puțini.

Într-o școală juridică în care studiul scrisului juridic și al stilului judiciar este ignorat, iar deprinderile litigioase depind de modele întâmplătoare și de practica individuală, este firesc să existe o calitate mediocră a cererilor adresate justiției. Încă de la 1940, Radu Dimiu spunea[1] că *„în această privință (a stilului judiciar, n.n.) nu putem vorbi de școli, nici de curente științifice. În stilul judiciar nu a apărut vreun maestru și nici nu s-au susținut separat deosebite doctrine ca să aflăm directive atât de pronunțate încât să separe pe redactori și să provoace eventuale dispute. Încercările extrem de rare de a redacta hotărârile judecătorești în forma narativă, spre deosebire de tradiționalul silogism al considerentelor, nu au atâta consistență ca să formeze măcar un curent, și cu atât mai puțin, o școală a stilului judiciar."* Lucrurile nu s-au schimbat de atunci.

Școala nu ajută, prin tradiționalismul ei, la dobândirea unor abilități și tehnici pentru practicarea unui scris juridic expresiv și eficient. Singura finalitate acceptată pentru cererile de chemare în judecată este transmiterea tehnică a unor informații. Nu contează calitatea comunicării ori interferențele induse prin forma

[1] Radu Dimiu, *Stilul judiciar*, Ed. Rosseti, București, 2004, p. 221. Ediția originală a apărut în 1940.

nestudiată a limbajului și compoziției de ansamblu. Stilul și atenția pentru formă sunt moșturi pentru cei care au prea mult timp și prea puțin de lucru.

Dar cel mai important semn distinctiv al acestei abordări generalizate în practica noastră este ignorarea destinatarului comunicării, a celui ce urmează să facă decodificarea. Important e să transmiți informațiile juridice pe care le dorești; judecătorul, ca lector al cererii, nu are importanță, este o entitate impersonală, fără însușiri individuale care va citi la fel toate cererile, pentru că asta e treaba lui. Cererile se scriu pentru ele însele și scopul redactării este epuizat prin așezarea ultimului punct al ultimei propoziții. Misiune îndeplinită.

Avocații care ignoră arta scrisului, care lasă compozitia lor neîngrijită, murdară și nefinisată, nu sunt doar slabi; ei sunt vinovați și de o formă de malpraxis[1]. Sunt vinovați de uciderea comunicării, de subminarea șanselor de a transmite eficient judecătorului motivele pentru care ar trebui să ofere câștig de cauză părții pe care o reprezintă. Un judecător pe care nu-ți propui să-l convingi și față de care nu folosești toate trucurile unei comunicări efective și eficiente nu-ți poate fi prieten.

Comunicând prost, ratezi șanse judiciare importante și poate chiar cazul. Poate una dintre cele mai cuprinzătoare definiții a ceea ce face ca o cerere juridică să fie bine scrisă, dată de profesorul în scrierea juridică Mark K. Osbeck[2], este aceea care face trimitere la finalitatea ei și la modul în care judecătorii o percep. Judecătorii apreciază calitatea unei cereri atunci când aceasta îl ajută să avanseze în scopul pentru care o citește. În cazul cititorilor cererilor juridice, acest scop este ușurarea luării unei decizii juridice. Este o cerere bună aceea care comunică eficient cititorului profesionist care este judecătorul motivele pentru care ar trebui să adopte o soluție[3].

Scopul comunicării judiciare scrise este determinarea judecătorului să îmbrățișeze punctul de vedere al redactorului. Va face acest lucru dacă poate urmări ușor mesajul, dacă îl receptează fără interferențe și dacă-l decodifică fără erori.

Calitățile fundamentele care permit scrierii juridice să faciliteze acest lucru sunt claritatea, concizia și persuasiunea. O cerere bună este întotdeauna o comunicare bună.

---

[1] Tom Goldstein & Jethro K. Lieberman, *The Lawyer's Guide to Writing Well*, University of California Press, ed. a 2-a, 2002, p. 6.

[2] Mark K. Osbeck, *What is „good legal writing" and why does it matter?*, în Drexel Law Review, vol. 4, p. 417-467.

[3] Mark K. Osbeck, *op. cit.*, p. 464.

Avocații sunt deja scriitori profesioniști[1].

Scrisul este cel mai important instrument profesional pe care îl au, sunt plătiți pentru a scrie și-și ocupă cea mai mare parte a timpului profesional scriind. Un avocat produce într-un an mai mult text scris decât mulți autori de ficțiune sau *non ficțiune*.

Pregătirea și depunerea unei cereri scrise la instanță echivalează pentru avocat cu ceea ce înseamnă pentru un scriitor să-și publice lucrarea. Cererea se desparte de autor și intră pe mâinile publicului pentru care a fost pregătită: mai întâi judecătorii, apoi alți avocați, clienții.

Oricine scrie pentru a-și câștiga existența și pentru alte persoane se poate numi scriitor profesionist. Bryan Garner, poate cel mai cunoscut profesor de *legal writing*, spunea că avocații sunt probabil cel mai bine plătiți scriitori din lume. Tot el completa însă că tradiția literară în această profesie este slabă.

Tocmai pentru că trăiesc din scris, scriitorii profesioniști acordă atenție mecanicii și tehnicii scrisului. Avocații ar trebui să facă la fel.

Scrierea documentelor juridice poate fi îmbunătățită prin tehnică. Ca orice scriere profesională, tehnica scrierii juridice poate fi sistematizată, studiată și învățată. Fiind, de fapt, o formă a scrierii, ea beneficiază de toate trucurile scriitorului profesionist. Fiind, de asemenea, o problemă de comunicare, creșterea calității cererilor juridice înseamnă în esență reflecția asupra creșterii calității comunicării înseși.

Un profesionist al scrisului juridic ar trebui să acorde importanță, în efortul său de creștere a calității comunicării judiciare, mai ales următoarelor aspecte:

Vocabular – alegerea cuvintelor potrivite
Organizarea – aranjarea eficientă a argumentelor
Tranziția – conectarea ideilor
Structura – aranjarea corectă a elementelor documentului
Audiența – cunoașterea așteptărilor cititorului
Tonalitatea – maniera de adresare cititorului
Stilul – expresivitatea textului scris
Claritatea – potrivirea între argumente și exprimarea lor
Acuratețea – potrivirea între exprimare și realitate
Aspectul – designul documentului

În lucrarea de față, care nu este una teoretică, ci practică, am subsumat analiza celor 10 direcții mari ale comunicării judiciare eficiente în 4 părți fundamentale, care respectă o ordine logică de realizare a cererilor către instanțe: Compoziția (editarea propriu-zisă), Stilul (claritate, acuratețe), Structura și Aspectul cererilor.

[1] Brandon J. Harrison, *The Lawyer as Professional Writer*, Arkansas Law Review, vol. 62, 2009, p. 724-743.

PARTEA a II-a
Compoziția (editarea) cererilor

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

UNU

Planificați cererea în cadrul cazului

Explicație

Avocatul redactează cereri cu un scop foarte precis: acela de a câștiga procesul. Scrierea diferitelor cereri reprezintă doar etape necesare în realizarea scopului final. Cererea reprezintă doar instrumentul pe care litigatorul îl folosește pentru persuasiune.

Nu vă grăbiți să vă apucați prea repede de scris. Scrierea unei cereri adresate instanței trebuie planificată. Nu scrieți doar o cerere, ci începeți un caz, faceți primul pas spre câștigarea procesului. Ce strategie este cea mai adecvată situației juridice pe care o aveți? Ce tactică să adoptați? Lucrați la un caz, nu doar la o cerere.

Nu ar trebui să vă concentrați prea mult pe finalizarea lucrării. O cerere excelentă nu se realizează nicidecum într-o singură seară. Oferiți-vă un timp de reflecție. Înainte de a vă apuca să așterneți și numai un rând, trebuie să vă definiți exact care este planul general de atac ori cel de apărare. Scrieți efectiv doar atunci când lucrurile au devenit foarte clare. Reflectați asupra problemei juridice de ansamblu. Este una comună, este ceva deosebit? Vă este familiară, ați mai avut situații similare, este dimpotrivă una inedită pentru dumneavoastră? Indiferent câtă rutină ați acumulat în practica voastră, redactarea cererii nu ar trebui transformată într-un act mecanic.

Fiecare tip de acțiune are în principiu o foaie de parcurs procedurală cunoscută, are cam aceiași pași care trebuie parcurși. Cu cât reușiți mai mult să previzualizați mersul dosarului, cu atât mai pronunțat dețineți controlul.

Exemplul 1

Cerere de chemare în judecată
Răspuns la întâmpinare
Întâmpinare la reconvenţională, chemare în judecată a altor persoane ş.a.
Precizări la acțiune
Notă de probatorii

BCU IAȘI / CENTRUL UNIVERSITAR LIBRARY

Cerere pentru depunerea listei cu martori
Interogatoriul
Obiective expertiză
Obiecţiuni la expertiză
Cerere de amânare a judecăţii
Cerere de lăsare la strigarea a doua
Note de şedinţă privind cereri şi excepţii
Note scrise

Exemplul 2

Plângere penală
Cerere probatorii
Obiective expertiză
Obiecţiuni expertiză
Plângere împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală
Cerere de consultare a dosarului
Cerere de participare la actele de urmărire penală
Plângere în faţa judecătorului de cameră preliminară împotriva soluţiilor procurorului de netrimitere în judecată
Plângere împotriva ordonanţelor privind luarea măsurilor preventive
Memoriu privind cauza penală
Cerere de recuzare
Cerere de restituire a cauzei
Cerere de schimbare a încadrării juridice
Contestaţie privind durata procesului penal

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Figura 2. *Structura generală de documentare a cauzelor civile/penale*

Pasul 1. Stabilește situația de fapt
- 1.1. Strânge faptele
  - 1.1.1. Identifică sursele
    - *1.1.1.1. Surse factuale*
    - *1.1.1.2. Surse judiciare (de administrat în proces)*
  - 1.1.2. Răspunde la întrebările factuale cine, unde ș.a.
    - *1.1.2.1. Cine*
    - *1.1.2.2. Ce*
    - *1.1.2.3. Când*
    - *1.1.2.4. Unde*
    - *1.1.2.5. Cum*
    - *1.1.2.6. De ce*
- 1.2. Înțelege faptele
  - 1.2.1. Scrie cronologia faptelor
  - 1.2.2. Povestește faptele

Pasul 2. Analizează situația de fapt
- 2.1. Cuvinte cheie pentru situația de fapt
  - 2.1.1. Părțile
  - 2.1.2. Relațiile
  - 2.1.3. Rolurile
  - 2.1.4. Locurile
  - 2.1.5. Timpul
- 2.2. Dă calificarea juridică faptelor
  - 2.2.1. Obiectul
  - 2.2.2. Materia
  - 2.2.3. Instituția juridică

Pasul 3. Stabilește situația de fapt relevantă

Pasul 4. Identifică problemele de drept
- 4.1. Abstractizează situația de fapt
- 4.2. Identifică norma de drept aplicabilă
- 4.2. Aplică norma de drept situației de fapt
- 4.3. Formulează întrebările către instanță

Pasul 5. Argumentează
- 5.1. Fă lista faptelor pozitive și negative pentru fiecare element al problemei de drept
- 5.2. Fă lista elementelor de probă pozitive și negative pentru fiecare element al problemei de drept

BUCUREȘTI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOI

Identificați și ierarhizați principalele probleme juridice

Explicație

Majoritatea lucrărilor juridice nu pot fi abordate înaintea unei cercetări și documentări adecvate. Dacă aveți de formulat o cerere de chemare în judecată porniți de la situația de fapt, stabiliți ceea ce puteți solicita juridic și identificați cele mai bune argumente pentru susținerea acestora. Dacă este o cerere de apel, treceți în revistă criticile juridice aduse sentinței pronunțate de prima instanță. Sunt aspecte care privesc lipsurile procedurii instanței ori fondul deciziei acesteia, raționamentele greșite ale judecătorului și aplicarea eronată a legii.

Înainte de a se apuca efectiv de scris, avocatul trebuie să aibă o vedere de ansamblu bine formată și să fie familiarizat mental cu problematica juridică pe care o va aborda sistematic. Nu poți performa în scris dacă lipsește un inventar provizoriu al temelor mari ce vor fi abordate.

Reflecția juridică însăși nu poate fi corect canalizată dacă nu se pliază pe o schemă a principalelor problemelor juridice. Experiența, intuiția și pregătirea teoretică ajută la identificarea timpurie a principalelor probleme juridice. Știm că într-o întâmpinare vom invoca excepția prescrierii acțiunii, ori că pe fondul cererii vom nega caracterul cert al creanței. Știm că principalul motiv de apel va fi nepronunțarea asupra unui capăt de cerere, urmat de reținerea greșită, nefundamentată pe probe, a situației de fapt. Știm că pentru inculpatul pe care îl asistăm vom încerca să demonstrăm inexistența vinovăției cerute de lege sub aspectul laturii subiective, iar apoi vom insista asupra elementelor de individualizare a faptei și persoanei. Cercetarea și documentarea vor adânci și sistematiza aceste probleme principale în cuprinsul lucrării viitoare.

Redactarea nu trebuie lăsată integral la dispoziția inspirației, despre care sperăm că vine scriind, ci trebuie prefațată de un examen interior al chestiunilor juridice și de fapt pe care le vom aborda.

BCU "Ion Creangă" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

NOTE SCRISE ÎN MATERIE PENALĂ

- legea penală mai favorabilă - legea nouă: art. 5 Cod penal condițiile de incriminare și individualizarea pedepsei;
- art. 196 alin. 2, 3 Cod penal - încetare proces penal pentru lipsa plângerii prealabile;
- art. 38 alin. 1 din Legea nr. 319/2006, achitare: nu sunt întrunite elementele constitutive;
- nu există situația premisă pentru existența infracțiunii: nu există un set de obligații și măsuri stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă aduse la cunoștința inculpatului;
- lipsa dovezii asupra instructajului privind protecția muncii prin fișa de instruire individuală (analiza înscrisuri dosar urmărire penală);
- dubiul profită inculpatului - art. 4 alin. 2 Cod de procedură penală - nu există dovada la dosar că inculpatului i s-a făcut instructajul privind protecția muncii, lipsește fișa de instruire individuală.

Exemplul 2

APEL LITIGIU DE MUNCĂ

- motiv apel: aplicarea și interpretarea greșită a legii: art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 111/2010;
- demonstrație: concediul pentru creșterea copilului durează până la împlinirea vărstei de 2 ani;
- instanța nu a observat prevederile art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 111/2010, potrivit cu care reducerea cu o lună se aplică doar în situația în care ambele persoane din familia respectivă îndeplinesc condițiile de acordare a acestuia;
- celălalt soț nu îndeplinește condițiile de acordare a concediului: nu realizează venituri (art. 2 din O.U.G. nr. 111/2010, art. 5 din O.U.G. nr. 111/2010), este cetățean străin, Republica Moldova, nu are domiciliul în România

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

[art. 12 alin. 1 lit. b)], nu locuieşte împreună cu copilul în România [art. 12 alin. 1 lit c)];

– nelegalitate măsură: concedierea s-a dispus pe durata concediului pentru creşterea copilului: art. 78 din Codul muncii - concedierea dispusă cu nerespectarea procedurii prevăzute de lege este lovită de nulitate absolută;
– netemeinicia concedierii:
  • lipsa vinovăţie (nu a cunoscut reducerea de o lună aplicată de angajator);
  • nu e o abatere gravă;
  • sancţiunea este disproporţionată.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREI

Faceți o schiță a cererii

Explicație

O cerere nu ar trebui începută înainte de a avea un plan a ceea ce urmează să fie făcut. Documentarea și reflecția juridică mentală sunt insuficiente dacă nu sunt materializate în note structurate cu privire la punctele forte ce urmează să fie atinse în etapa de compoziție propriu-zisă. Ca atare, nu începeți să redactați cererea înainte de a avea o schiță cât de generală a expunerii scrise.

Orice cerere adresată instanței are o structură logică cerută atât de prevederile legale care o reglementează, cât și de necesitățile de expunere clară a argumentelor. Fiecare tip de cerere are atât mecanica ei internă, cât și regulile de expunere în formă. Schematizarea cererii ce urmează să fie redactată este dovada pe care v-o dați singuri că ați înțeles problemele de drept și de fapt pe care le veți invoca și argumenta.

Într-o schemă liniară care urmărește structura cererii (introducere, motive, concluzie), se vor indica principalele idei ori argumente ce vor fi dezvoltate. În această fază nu contează calitatea informației sau a argumentelor juridice, ci doar planificarea stratificată a ideilor principale ce vor fi atinse. Planul poate suferi modificări radicale în etapa de redactare propriu-zisă, însă rolul lui este doar de a menține procesul de editare într-o structură logică.

Schița poate avea o structură lineară de felul următor:

Exemplul 1

NOTE SCRISE

Solicităm

- admiterea apelului şi, în consecinţă, schimbarea în tot a Sentinţei civile nr. 236/3.03.2014 a Tribunalului Buzău, iar pe fond admiterea acţiunii astfel cum a fost formulată.
- fără cheltuieli de judecată.

BCU IASI / CENTRU UNIVERSITAR LIBRARY

Motive

A) Situaţia de fapt este stabilită corect

B) Instanţa de fond a făcut o aplicare greşită a legii

1. Reducerea vârstei standard de pensionare a personalului didactic: art. 127 alin. 3 din Legea nr. 128/1997.
2. Majorarea punctajului pentru contribuţia suplimentară: art. 78 alin. 8 şi art. 41 alin. 1 din Legea nr. 19/2000.
3. Problema de drept fundamentală: modalitatea de aplicare a art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000 pentru persoanele care beneficiază prin unele legi speciale de reducerea vârstei standard de pensionare.
4. Încălcarea Deciziei în interesul legii nr. 4/4.04.2011.
5. Stagiul suplimentar al apelantului este de 4 ani şi 10 luni.

C) Contestaţia este formulată în termen

1. Nu a fost invocată legal tardivitatea contestaţiei.
2. Decizia de pensionare nu este definitivă.

D) Instanţa de fond nu s-a pronunţat pe al doilea capăt de cerere

Concluzie:

– să admiteţi apelul astfel cum a fost formulat şi motivat şi, în consecinţă, în baza art. 480 alin. 2 Cod procedură civilă, să schimbaţi în tot Sentinţa civilă nr. 236/3.03.2014 a Tribunalului Buzău, iar pe fond să admiteţi acţiunea astfel cum a fost formulată.
– Fără cheltuieli de judecată.

Exemplul 2

ÎNTÂMPINARE

art. 153 şi art. 219 alin. 2 din Codul de procedură civilă

Solicităm

- pe cale de *excepţie*, invocăm lipsa procedurii prealabile şi solicităm respingerea cererii ca fiind prematur formulată

- *pe fond,* contestăm creanța și, în consecință, vă solicităm să respingeți cererea de ordonanță prin încheiere ca neîntemeiată.
  Cu cheltuieli de judecată.

A. CERERE PREALABILĂ

– amânarea cauzei la un alt termen pentru lipsă de procedură, pentru a lua cunoștință de cerere și pentru a putea astfel să ne pregătim apărarea.
– comunicarea în copie a cererii creditorului și a actelor depuse de acesta la sediul subsemnatei și fixarea unui alt termen de depunere a întâmpinării.

B. EXCEPȚII ȘI APĂRĂRI

1. EXCEPȚIA LIPSEI PROCEDURII PREALABILE

C. APĂRĂRI PE FOND

1. Creanțele sunt prescrise
2. Creanța nu este certă, lichidă și exigibilă, fiind nevoie de administrarea de probe pentru lămurirea existenței și întinderii ei juridice

D. ALTE PRECIZĂRI

– Judecarea în lipsă
– Alegere domiciliul procedural cabinet avocat

E. DOVEZILE

– Dovada sediu
– Interogatoriu, înscrisuri

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRU

Scrieți fără oprire. Opriți-vă puțin înainte de editare

Explicație

Procesul de redactare a unei cereri adresate instanței are o componentă creativă și una mecanică.

În primă etapă redactorul, urmare a unui proces complex de documentare și reflecție juridică, elaborează tezele principale, argumentele juridice, raționamentul logic. Similar oricărui act de scriere în general, redactarea inițială are ca miză transpunerea cât mai fidelă a proceselor mentale preexistente pe hârtie. Știm cam ce urmează să scriem, știm cam ce vom cere instanței, știm cam care vor fi argumentele noastre. Eventual, avem o schiță în față, urmează s-o umplem cu cuvintele potrivite.

Componenta mecanică, nu mai puțin importantă, este cel mai de seamă aliat al avocatului ca scriitor. Orice cerere are o structură predefinită, are o schemă logică care trebuie urmărită. Avocatul este un scriitor în scheme fixe, nu are luxul de a scrie versuri albe. Însă, uneori este mai greu să fii original și valoros în poezia modernă, iar o versificare clasică cu rimă face un poet, oricât de slab este el, să sune măcar ca un poet. O cerere a unui avocat trebuie să arate și să sune astfel cum instanțele și judecătorii se așteaptă, la fel cum orice sonet trebuie să aibă 14 versuri împărțite în 4 strofe, două catrene și două terțete.

Orice avocat trebuie să fie și propriul lui editor de excepție, însă este bine ca fiecare să-și facă treaba pe rând.

După redactarea în viteză a unui draft, redactorul, creatorul trebuie să se dea de o parte. A scris în viteză, sub dicteul unor obișnuințe dobândite prin practică îndelungată, iar acum a încheiat. S-a aflat într-o stare de concentrare și tensiune creatoare similare oricărui scriitor. Însă, această stare nu este potrivită și pentru revizuire. Polișarea finală a textului trebuie făcută cu atenție la detalii, la exprimări, la designul general al documentului. Acum va pune titluri și subtitluri persuasive, își va revedea exprimările, va despărți frazele lungi în construcții mai simple, va evidenția lucrurile importante, va tăia cuvinte sau va adăuga altele noi. Pentru aceasta are nevoie de o concentrare de alt tip, similară editorului și chiar tehnoredactorului dintr-o redacție profesionistă. Dedublarea avocatului nu se poate face imediat, iar o pauză va pune o distanță necesară pentru abordarea obiectivă a textului în vederea prelucrării lui.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplu

ÎNAINTE DE EDITARE

Vă solicităm să admiteţi apelul astfel cum a fost formulat şi motivat, având în vedere şi motivele de ordine publică, şi în consecinţă să schimbaţi în tot Sentinţa civilă nr. 235/3.03.2014 a Tribunalului Buzău, iar pe fond să admiteţi acţiunea astfel cum a fost formulată.

Instanţa de fond a reţinut corect situaţia de fapt, însă a dat o interpretare greşită normelor de drept aplicate. Mai mult, instanţa de fond a încălcat caracterul obligatoriu al unei decizii pronunţate în interesul legii de către ICCJ.

În concret, apelantul A.B. a deţinut calitatea de cadru didactic (profesor). La data de 01 iunie 2010 a solicitat pensionarea, iar prin Decizia nr. 233040/22.07.2010 s-au stabilit drepturile la pensie, reţinându-se o vârstă de 64 ani şi 2 luni. Potrivit Legii nr. 19/2000, în vigoare la acel moment, vârsta standard de pensionare era de 63 de ani şi 3 luni. Potrivit art. 78 din lege, pentru fiecare lună de contribuţie după îndeplinirea vârstei de pensionare, persoana beneficiază de o majorare a punctajului de pensionare de 0,3%.

Apelantului i s-a recalculat punctajul suplimentar prevăzut de art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000, însă numai pentru perioada cuprinsă între vârsta standard de pensionare, fără trimitere la vreo reglementare legală cu caracter special, şi vârsta la data pensionării.

Instanţa de fond a făcut o aplicare greşită a normelor de drept material care reglementează modalitatea de stabilire a vârstei de pensionare pentru personalul didactic.

În primul rând, apelantul A.B. beneficia, la momentul stabilirii drepturilor la pensie, în calitate de personal didactic, de prevederile speciale ale art. 127 alin. 3 din Legea nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic.

Potrivit art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000, asiguraţii care, după îndeplinirea condiţiilor pentru limită de vârstă, reglementate de prezenta lege, contribuie o anumită perioadă la sistemul public de pensii, beneficiază de majorarea punctajului realizat în această perioadă cu 0,3% pentru fiecare lună, respectiv cu 3,6% pentru fiecare an suplimentar.

Problema juridică fundamentală ridicată de speţă este aceea de a stabili modalitatea de aplicare a art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000 pentru persoanele care beneficiază prin unele legi speciale de reducerea vârstei standard de pensionare. Mai exact, trebuie să se stabilească dacă majorarea punctajului pentru contribuţia suplimentară se calculează prin raportare la data îndeplinirii condiţiilor de pensionare generale stabilite în Legea nr. 19/2000 sau, dimpotrivă, la data îndeplinirii condiţiilor de pensionare în regimul prevăzut de legea specială, în cazul de faţă de Statutul cadrelor didactice.

Instanţa de fond a dat o interpretare restrictivă, reţinând că vârsta standard de pensionare la care se face referire este exclusiv cea prevăzută de art. 41 alin. 3 din Legea nr. 19/2000 şi Anexa nr. 3, fără a se lua în calcul reducerea vârstei de pensionare stabilită de legea specială.

Însă, această problemă de drept este rezolvată în sens total contrar, cu caracter obligatoriu, într-un recurs în interesul legii pronunţat de ICCJ, Decizia nr. 4/4 aprilie 2011.
Instanţa supremă a decis, cu caracter obligatoriu, că la stabilirea vârstei standard de pensionare prevăzută în Legea nr. 19/2000 trebuie să se ţină seama de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în legile speciale. Existenţa unor reduceri a vârstelor standard de pensionare prevăzute în legi speciale influenţează pragurile de vârstă trecute în Anexa nr. 3 din Legea nr. 19/2000, acestea fiind reduse în consecinţă. Toate consecinţele juridice, inclusiv şi mai ales cele referitoare la drepturile la pensie se calculează raportat la vârsta standard de pensionare astfel influenţată.
Potrivit dispozitivului Deciziei nr. 4/2011, „pentru determinarea punctajului mediu anual în operaţiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 şi care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispoziţiile Anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii şi alte drepturi de asigurări sociale, în sensul că beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare care se determină în funcţie de data formulării cererii de pensionare (s.n.)."
Nerespectarea unei decizii pronunţate de ICCJ în interesul legii echivalează cu neaplicarea legii înseşi, respectiv a

normelor de drept material, motiv de nulitate de ordine publică a hotărârii.

În consecință, punctajul suplimentar prevăzut de art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000 trebuia să se calculeze pentru apelantul A.B., nu prin raportare la vârsta standard de pensionare înscrisă în Anexa nr. 3, ci cu referire la vârsta rezultată din reducerea pragului prevăzut de Anexa nr. 3 corespunzător prevederii speciale din Legea nr. 128/1997, adică cu 3 ani.

Stagiul suplimentar care trebuia în mod legal să fie reținut potrivit art. 78 din Legea nr. 19/2000, prin raportare la vârsta la data ieșirii la pensie, este de 3 ani și 6 luni, din acesta reținându-se doar un stagiu suplimentar de 6 luni.
Pentru motivele arătate, vă solicităm să admiteți apelul astfel cum a fost formulat și motivat, având în vedere și motivele de ordine publică și, în consecință, în baza art. 480 alin. 2 Cod procedură civilă, să schimbați în tot Sentința civilă nr. 235/3.03.2014 a Tribunalului Buzău, iar pe fond să admiteți acțiunea astfel cum a fost formulată.
Fără cheltuieli de judecată.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ EDITARE

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, pentru apelantul **A.B.**, cu datele cunoscute, formulez în baza art. 244 Cod procedură civilă

NOTE SCRISE

privind susţinerile apelantului, prin care vă solicităm să admiteţi apelul astfel cum a fost formulat şi motivat, având în vedere şi motivele de ordine publică, şi, în consecinţă, să schimbaţi în tot Sentinţa civilă nr. 235/3.03.2014 a Tribunalului Buzău, iar pe fond să admiteţi acţiunea astfel cum a fost formulată.

Fără cheltuieli de judecată.

Vă rugăm să soluţionaţi cauza în lipsă.

A) Situaţia de fapt

Instanţa de fond a reţinut corect din actele şi lucrările dosarului situaţia de fapt.

Apelantul A.B. a deţinut calitatea de cadru didactic (profesor). La data de 01.06.2010 a solicitat pensionarea, iar prin Decizia nr. 233040/22.07.2010 s-au stabilit drepturile la pensie, reţinându-se o vârstă de 64 ani şi 2 luni şi un stagiu de cotizare de 41 ani, 3 luni şi 28 de zile.

Potrivit Legii nr. 19/2000 (art. 41 alin. 2 din Legea nr. 19/2000 coroborat cu Anexa nr. 3), în vigoare la acel moment, vârsta standard de pensionare era de 63 de ani şi 3 luni, iar stagiul de cotizare complet de 32 de ani şi 4 luni. În timp, ulterior acestei decizii, au fost emise mai multe decizii de revizuire şi de recalculare a drepturilor de pensie.

Prin adresa Casei Judeţene de Pensii Buzău, depusă la dosar, s-a comunicat recalcularea punctajului suplimentar prevăzut de art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000, precizând că punctajul suplimentar se acordă numai pentru perioada cuprinsă între vârsta standard de pensionare prevăzută de Anexa nr. 3 la Legea nr. 19/2000, **fără**

BUCHAREST CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

trimitere la vreo reglementare legală cu caracter special, şi vârsta la data pensionării.

B) Instanța de fond a făcut o aplicare greșită a legii

Instanța de fond a făcut o aplicare greşită a normelor de drept material care reglementează modalitatea de stabilire a vârstei de pensionare pentru persoanele care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit unei legi speciale.

1. Reducerea vârstei standard de pensionare a personalului didactic.

Apelantul A.B. beneficia, la momentul stabilirii drepturilor la pensie, în calitate de personal didactic, de prevederile speciale ale art. 127 alin. 3 din Legea nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic, potrivit cu care *„personalul didactic poate fi pensionat la cerere, **cu 3 ani înainte de limita de vârstă prevăzută de Legea nr. 19/2000** (s.m.) dacă are o vechime în învățământ de cel puțin 25 de ani femeile, respectiv 30 de ani bărbații"*.
Această prevedere era în vigoare la momentul stabilirii dreptului la pensie al apelantului A.B., respectiv la momentul emiterii de către Casa Județeană de Pensii a deciziei nr. 233040/22.07.2010 şi a celor de revizuire.

2. Majorarea punctajului pentru contribuția suplimentară.

Potrivit art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000, asiguraţii care, **după îndeplinirea condiţiilor pentru limită de vârstă, reglementate de prezenta lege**, contribuie o anumită perioadă la sistemul public de pensii, beneficiază de majorarea punctajului realizat în această perioadă cu 0,3% pentru fiecare lună, respectiv cu 3,6% pentru fiecare an suplimentar.
Potrivit art. 41 alin. 1 din Legea nr. 19/2000, în forma în vigoare la momentul stabilirii dreptului la pensie al apelantului, *„Pensia pentru limită de vârstă se acordă asiguraţilor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condiţiile privind vârsta standard de pensionare şi stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public."*
Potrivit alin. 2, *„Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei şi 65 de ani pentru bărbaţi. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la*

data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creşterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei şi de la 62 de ani pentru bărbaţi, conform eşalonării prevăzute în anexa nr. 3."

3. Problema de drept fundamentală.
Problema juridică esenţială ridicată în dosarul de faţă o reprezintă **modalitatea de aplicare a art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000 pentru persoanele care beneficiază prin unele legi speciale de reducerea vârstei standard de pensionare**. Mai exact, instanţa de fond trebuia să stabilească dacă majorarea punctajului pentru contribuţia suplimentară se calculează prin raportare la data îndeplinirii condiţiilor de pensionare generale stabilite în Legea nr. 19/2000, adică la vârstele de pensionare progresive înscrise în Anexa nr. 3, sau, dimpotrivă, la data îndeplinirii condiţiilor de pensionare în regimul prevăzut de legea specială, în cazul de faţă de Statutul cadrelor didactice.

Instanţa de fond a dat o interpretare restrictivă sintagmei *„după îndeplinirea condiţiilor pentru limită de vârstă, reglementate de prezenta lege"*, reţinând că vârsta standard de pensionare la care se face referire este exclusiv cea prevăzută de art. 41 alin. 3 din Legea nr. 19/2000 şi Anexa nr. 3, **fără a se lua în calcul reducerea vârstei de pensionare stabilită de legea specială.**

4. Încălcarea Deciziei în interesul legii nr. 4/4.04.2011.
Procedând în acest fel, instanţa de fond a ignorat existenţa **Deciziei nr. 4/4.04.2011** pronunţată în interesul legii de către Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 349/19.05.2011. Instanţa supremă a decis cu caracter obligatoriu că la stabilirea vârstei standard de pensionare prevăzută în Legea nr. 19/2000 trebuie să se ţină seama de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în legile speciale. Existenţa unor reduceri a vârstelor standard de pensionare prevăzute în legi speciale influenţează pragurile de vârstă trecute în Anexa nr. 3 din Legea nr. 19/2000, acestea fiind reduse în consecinţă. Toate consecinţele juridice, inclusiv şi mai ales cele referitoare la drepturile la pensie se calculează raportat la vârsta standard de pensionare astfel influenţată.

Potrivit dispozitivului Deciziei nr. 4/2011, „pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 și care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispozițiile Anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, **în sensul că beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare care se determină în funcție de data formulării cererii de pensionare (s.n.).**" Prin această decizie, s-a pus capăt practicii neunitare anterioare a instanțelor în ce privește recunoașterea reducerii vârstei de pensionare prevăzută de legile speciale în stabilirea vârstei standard de pensionare pentru persoanele cărora li se aplică aceste legi speciale. Instanța supremă a decis că la stabilirea vârstei standard de pensionare prevăzută în Legea nr. 19/2000 trebuie să se țină seama de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în legile speciale.

Este evident că nerespectarea unei decizii pronunțate de ICCJ în interesul legii echivalează cu neaplicarea legii înseși, respectiv a normelor de drept material, **motiv de nulitate de ordine publică a hotărârii**.

5. Stagiul suplimentar al apelantului este de 3 ani și 6 luni.

În consecință, punctajul suplimentar prevăzut de art. 78 alin. 8 din Legea nr. 19/2000 trebuia să se calculeze pentru apelantul A.B., nu prin raportare la vârsta standard de pensionare înscrisă în Anexa nr. 3, ci cu referire la vârsta rezultată din reducerea pragului prevăzut de Anexa nr. 3 corespunzător prevederii speciale din Legea nr. 128/1997, adică cu 3 ani.

În concret, apelantul a împlinit condițiile de pensionare la vârsta de 60 de ani și 8 luni, adică la data de 13.11.2006. Stagiul suplimentar care trebuia în mod legal să fie reținut potrivit art. 78 din Legea nr. 19/2000, prin raportare la vârsta la data ieșirii la pensie, este de **3 ani și 6 luni**, din acesta reținându-se doar un stagiu suplimentar de 6 luni.

C) Contestaţia este formulată în termen

1. Nu a fost invocată legal tardivitatea contestaţiei.
Mai întâi, instanţa de fond nu a respins cererea formulată ca fiind tardiv formulată, ci analizând fondul acesteia. De asemenea, excepţia de tardivitate nu a fost pusă în discuţia contradictorie a părţilor, iar instanţa nu s-a pronunţat asupra ei.
Având în vedere că litigiului îi sunt aplicabile integral dispoziţiile actualului Cod de procedură civilă, vă rugăm să constataţi că excepţia de tardivitate, fiind o excepţie relativă, nu putea fi invocată în cauză, potrivit art. 247 alin. 2 Cod procedură civilă, decât de intimata Casa Judeţeană de Pensii şi cel mai târziu până la primul termen de judecată în fond.

2. Decizia de pensionare nu este definitivă.
Pe fond, contestaţia este formulată în termen întrucât decizia nr. 233040/22.07.2010 a fost revizuită de Casa Judeţeană de Pensii de mai multe ori, inclusiv ca urmare a efectului sentinţei civile nr. 1006/2011 a Tribunalului Buzău. Acesteia îi sunt aplicabile dispoziţiile art. 88 din Legea nr. 19/2000, potrivit cu care în situaţia în care se constată erori în stabilirea şi în plata drepturilor de pensie, se vor opera revizuirile şi modificările legale. De asemenea, potrivit art. 88 alin. 2, Casa Judeţeană de Pensii avea obligaţia ca la sfârşitul fiecărui an calendaristic să revizuiască din oficiu drepturile de pensie pentru a face în mod corect aplicarea legislaţiei în vigoare.

ÎN CONCLUZIE

Pentru motivele arătate, vă solicităm să admiteţi apelul astfel cum a fost formulat şi motivat, având în vedere şi motivele de ordine publică, şi în consecinţă, în baza art. 480 alin. 2 Cod procedură civilă, să schimbaţi în tot Sentinţa civilă nr. 235/3.03.2014 a Tribunalului Buzău, iar pe fond să admiteţi acţiunea astfel cum a fost formulată.
Fără cheltuieli de judecată.

Data
28.08.2015

apelant A.B.
Prin av. Adrian Toni NEACŞU

BCU "LUCIAN BLAGA" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCI

Păstrați frazele scurte, de cca 75 de cuvinte

Explicație

Scrieți fraze scurte, clare. Regula ar trebui să fie și aici că, cu cât o problemă este mai complexă, cu atât ea trebuie exprimată în scris mai simplu. Exprimarea simplă obligă la fraze scurte, directe. O frază scurtă transmite informația mai ușor și se apropie mai mult de virtuțile oralității. O frază cu o structură complicată, arborescentă, cu nenumărate propoziții intercalate, nu poate comunica simplu lucrurile complicate.

Potrivit definițiilor, fraza constituie o unitate sintactică comunicativă alcătuită din două sau mai multe propoziții, aflate în raport de coordonare sau de subordonare. O frază este alcătuită dintr-o propoziție principală (cea care are înțeles de sine stătător) și mai multe propoziții secundare (subordonate) care depind de alte propoziții pe care le determină. De fapt, propoziția subordonată sau secundară depinde de un cuvânt de legătură (de exemplu „și") din propoziția determinată. Sau, și mai scurt, fraza are 2 sau mai multe predicate.

O propoziție scurtă în limba română înseamnă o afirmație care nu depășește cel mult 25 de cuvinte. Aceasta înseamnă cam un rând și jumătate într-un document A4. O frază scurtă înseamnă 2-3 propoziții legate, însumând nu mai mult de 75 de cuvinte. În 25 de cuvinte pot fi spuse foarte multe, iar în 75 de cuvinte se poate exprima și cea mai complexă idee. Aceasta este de fapt dimensiunea optimă recomandată pentru cererile juridice în complexă literatură juridică anglo-saxonă și avem toate motivele să credem că se potrivește cu atât mai bine pentru situația limbii române.

O frază de maximum 3 rânduri în formatul A4 este ușor de scanat cu privirea de cititor și cel mai adesea nu presupune revenirea asupra ei.

Ca tehnică, orice enunț care poate fi extras din fraza inițială și așezat independent într-o propoziție consecvențională constituie un avantaj pentru editor. Enunțurile intercalate în frază prin conectori de tipul *deci, și, astfel încât, astfel că* pot fi în mod natural și fără denaturarea sensului desprinse și așezate independent. Încercați să transformați subordonatele în propoziții principale sau de sine stătătoare.

BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY LIBRARY

Frazele trebuie să aibă o construcție declarativă, simplă, iar modelul cel mai potrivit este

subiect – verb – complement.

Frazarea scurtă este mult mai importantă în partea argumentativă, de expunere a logicii juridice, decât în secțiunea dedicată situației de fapt. Cu toate acestea, ori de câte ori se poate scurta o expunere, nu trebuie ratat momentul de a se oferi un plus de claritate și simplitate.

Exemplul 1

ÎNAINTE
(128 de cuvinte)

Apelantul a arătat că medicul care a scris respectivul document cunoaşte limba română, fiind originar din Timişoara, dar profesează la clinica din Germania, faptul că şi statul român a suportat în parte finanţarea îngrijirilor medicale neconstituind un argument că proba invocată de reclamant nu ar corespunde adevărului, iar cheltuiala atestată n-ar fi fost reală, **iar** din celelalte probatorii administrate în cauză, respectiv răspunsurile date de Casa Naţională de Asigurări de Sănătate şi Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, rezultă fără echivoc, pe de o parte, că statul român asigură doar parţial costurile pentru tratamentul medical efectuat în străinătate, respectiv doar costurile directe de spitalizare, care nu includ onorariile personalului medical, iar pe de altă parte că suma de 8.300 euro este una certă, nefiind exagerată, nejustificată sau nefundamentată.

DUPĂ
(73 de cuvinte fraza cea mai lungă)

Apelantul a arătat că medicul care a scris respectivul document cunoaşte limba română, fiind originar din Timişoara, dar profesează la clinica din Germania. Faptul că şi statul român a suportat în parte finanţarea îngrijirilor medicale nu constituie un argument că proba invocată de reclamant nu ar corespunde adevărului, iar cheltuiala atestată n-ar fi fost reală. Din celelalte probatorii administrate în cauză, respectiv răspunsurile date de Casa Naţională de Asigurări de Sănătate şi Casa Asigurărilor de Sănătate a

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Apărării, rezultă fără echivoc, pe de o parte, că statul român asigură doar parțial costurile pentru tratamentul medical efectuat în străinătate, respectiv doar costurile directe de spitalizare, care nu includ onorariile personalului medical, iar pe de altă parte că suma de 8.300 euro este una certă, nefiind exagerată, nejustificată sau nefundamentată.

Exemplul 2

ÎNAINTE
(221 de cuvinte)

Conform principiilor de drept substanțial de drept comun, deduse pe cale de interpretare de practica judiciară și de literatura de specialitate, în absența unei reglementări legale, proprietarul unui bun care nu se află în posesia bunului său poate să solicite și să obțină restituirea acestuia de la cel care îl deține fără drept, pe calea unei acțiuni în revendicare, **iar** în lipsa unei reglementări legale specifice, în doctrină și în jurisprudență se consideră că în cadrul unei asemenea acțiuni se compară titlurile de proprietate prezentate de cele două părți, stabilindu-se mai multe reguli în acest sens **și** chiar în acest context al dreptului comun, în cadrul juridic instituit de art. 480 C. civ., s-a statuat că, dacă restituirea în natură nu este posibilă din punct de vedere material (bunul a pierit între timp în mod fortuit sau din culpa posesorului) sau juridic, restituirea se va face prin echivalent stabilit în considerarea valorii bunului, **în timp ce** cât privește imposibilitatea juridică de restituire, potrivit unei păreri poate avea drept cauze exproprierea imobilului pentru cauză de utilitate publică, precum și situația în care bunul a fost înstrăinat de pârât unei alte persoane și aceasta a dobândit dreptul de proprietate prin uzucapiune, iar potrivit unei alte păreri la acestea se adaugă și ipoteza în care bunul a fost dobândit de un terț de bună-credință.

DUPĂ
(59 de cuvinte, 37 de cuvinte, 56 de cuvinte şi 66 de cuvinte)

Conform principiilor de drept substanţial de drept comun, deduse pe cale de interpretare de practica judiciară şi de literatura de specialitate, în absenţa unei reglementări legale, proprietarul unui bun care nu se află în posesia bunului său poate să solicite şi să obţină restituirea acestuia de la cel care îl deţine fără drept, pe calea unei acţiuni în revendicare. **Tot** în lipsa unei reglementări legale specifice, în doctrină şi în jurisprudenţă se consideră că în cadrul unei asemenea acţiuni se compară titlurile de proprietate prezentate de cele două părţi, stabilindu-se mai multe reguli în acest sens. **Chiar** în acest context al dreptului comun, în cadrul juridic instituit de art. 480 C. civ., s-a statuat că, dacă restituirea în natură nu este posibilă din punct de vedere material (bunul a pierit între timp în mod fortuit sau din culpa posesorului) sau juridic, restituirea se va face prin echivalent stabilit în considerarea valorii bunului. **Cât priveşte** imposibilitatea juridică de restituire, potrivit unei păreri poate avea drept cauze exproprierea imobilului pentru cauză de utilitate publică, precum şi situaţia în care bunul a fost înstrăinat de pârât unei alte persoane şi aceasta a dobândit dreptul de proprietate prin uzucapiune, iar potrivit unei alte păreri la acestea se adaugă şi ipoteza în care bunul a fost dobândit de un terţ de bună-credinţă.

Exemplul 3

ÎNAINTE
(203 de cuvinte)

Fiind audiat, martorul S.M. a declarat că inculpata B.E. este mătuşa sa, că în data de 08 mai 2007 l-a contactat telefonic şi i-a solicitat să o transporte cu autoturismul său marca D. în mai multe locuri din Bucureşti, **iar** în jurul orelor 18.00, s-a deplasat în zona **L.**, unde îl aştepta inculpata şi o prietenă de-a acesteia, martora G.S., şi la solicitarea inculpatei martorul le-a transportat pe cele două

la o benzinărie din zona C., unde inculpata B.E. a coborât din maşină şi s-a întâlnit cu trei persoane de sex masculin, iar după ce a discutat cu acestea a urcat într-un autovehicul marca B. condus de către una dintre persoane, **că** ulterior a fost contactat telefonic de către inculpată care i-a spus că se află în zona H.T. şi i-a solicitat ajutorul, întrucât persoanele cu care se întâlnise o constrângeau să urce în maşină **şi** că la scurt timp a fost sunat din nou de către inculpată, care i-a spus că este condusă la Secţia 10 Poliţie unde, odată ajuns, organele de poliţie i-au solicitat consimţământul pentru a efectua o percheziţie asupra autovehiculului său, iar cu acest prilej martorul le-a indicat bunurile aflate în interiorul acestuia care îi aparţineau inculpatei B.E.

DUPĂ

(39 de cuvinte, 36 de cuvinte, 35 de cuvinte, 33 de cuvinte, 21 de cuvinte, 36 de cuvinte)

Fiind audiat, martorul S.M. a declarat că inculpata B.E. este mătuşa sa, iar în data de 08 mai 2007 l-a contactat telefonic şi i-a solicitat să o transporte cu autoturismul său marca D. în mai multe locuri din Bucureşti. În jurul orelor 18.00, s-a deplasat în zona **L.**, unde îl aştepta inculpata şi o prietenă de-a acesteia, martora G.S., şi la solicitarea inculpatei martorul le-a transportat pe cele două la o benzinărie din zona C. **Acolo** inculpata B.E. a coborât din maşină şi s-a întâlnit cu trei persoane de sex masculin, iar după ce a discutat cu acestea a urcat într-un autovehicul marca B. condus de către una dintre persoane. **Ulterior**, a fost contactat telefonic de către inculpată care i-a spus că se află în zona H.T. şi i-a solicitat ajutorul, întrucât persoanele cu care se întâlnise o constrângeau să urce în maşină. La scurt timp a fost sunat din nou de către inculpată, care i-a spus că este condusă la Secţia 10 Poliţie. Odată ajuns acolo, organele de poliţie i-au solicitat consimţământul pentru a efectua o percheziţie asupra autovehiculului său, iar cu acest prilej martorul le-a indicat bunurile aflate în interiorul acestuia care îi aparţineau inculpatei B.E.

Exemplul 4

Despărţiţi în fraze de până în 75 de cuvinte enunţurile următoare

239 de cuvinte

Soluţia instanţei de fond este nelegală, cu atât mai mult cu cât, conform jurisprudenţei constante a Curţii Europene a Drepturilor Omului, incertitudinea jurisprudenţială este de natură a reduce încrederea justiţiabililor în justiţie, contravine principiului securităţii raporturilor juridice ca element esenţial al preeminenţei dreptului, iar noţiunea de proces echitabil presupune că dezlegările irevocabile date problemelor de drept în litigii anterioare, dar identice sub aspectul problemelor de drept soluţionate, au caracter obligatoriu în litigiile ulterioare, deoarece s-ar încălca principiul securităţii raporturilor juridice, cu consecinţa generării incertitudinii jurisprudenţiale şi a reducerii încrederii justiţiabililor în sistemul judiciar, astfel încât principiul puterii lucrului judecat împiedică nu numai judecarea din nou a unui proces terminat, având acelaşi obiect, aceeaşi cauză şi fiind purtat între aceleaşi părţi, ci şi contrazicerea între două hotărâri judecătoreşti, adică infirmarea constatărilor făcute într-o hotărâre judecătorească definitivă printr-o altă hotărâre judecătorească posterioară, dată în alt proces, ori de vreme ce aceeaşi problemă dedusă judecăţii într-un litigiu a fost soluţionată irevocabil pe cale incidentală sau pe fond într-un anumit sens, rezultă că acest aspect reţinut de instanţe, care a stat la baza soluţiilor din dispozitivul hotărârilor, a dobândit putere de lucru judecat şi, în mod corect, trebuie avut în vedere de instanţa sesizată ulterior, astfel încât în mod nelegal şi netemeinic instanţa de fond a considerat că reclamanţii P. sunt îndreptăţiţi la despăgubiri reprezentând preţul de piaţă, mai exact diferenţa dintre acesta şi preţul actualizat al imobilului în discuţie în prezenta cauză.

185 de cuvinte

Prin învestirea pentru realizarea unui serviciu public se înţelege fie acordarea calităţii din care derivă obligaţia de a realiza respectivul serviciu de către o autoritate publică (numirea în funcţia de notar, autorizarea ca interpret etc.), fie încredinţarea realizării serviciului de interes public printr-o decizie a autorităţii (numirea de către instanţa judecătorească a administratorului şi lichidatorului judiciar

în cadrul procedurii insolvenței ori a expertului tehnic judiciar), fiind aşadar incluşi particularii care primesc gestiunea unui serviciu public național sau local, economic sau sociocultural, devenind, astfel, de utilitate publică, fiind vorba despre subiecți care își desfăşoară activitatea în cadrul persoanelor juridice de drept privat cu scop lucrativ, societăți comerciale care, prin intermediul contractelor administrative, valorifică, în interesul colectivității, naționale sau locale, după caz, bunurile şi serviciile publice, iar pe de altă parte, unele dintre persoanele care exercită profesii liberale sunt considerate „funcționari publici", în condițiile art. 175 alin. 2 teza a doua din Codul penal, atunci când, deşi funcționează în baza unei legi speciale şi nu sunt finanțate de la bugetul de stat, exercită un serviciu de interes public şi sunt supuse controlului sau supravegherii unei autorități publice.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ȘASE

Despărțiți frazele complexe în propoziții de cca 30 de cuvinte

Explicație

Propozițiile reprezintă unitatea logică principală de transmitere a ideilor. Lungimea acestora determină ritmul în care se face lectura și în același timp influențează capacitatea de înțelegere a textului.

Mai întâi, propozițiile scurte induc un ritm alert de lectură. Ele sunt mai ușor de urmărit și imprimă dinamism procesului de lectură. Propoziția scurtă împiedică sufocarea cititorului, îl ține în priză.

În al doilea rând, propoziția scurtă ajută la descifrarea mai rapidă și mai corectă a enunțurilor logice comunicate. Chiar dacă argumentele sunt tehnice sau complexe, propoziția scurtă înlesnește înțelegerea lor fără confuzii de sens.

Experții în comunicare convin că lizibilitatea poate fi obținută ușor păstrând o lungime a propozițiilor de 25-30 de cuvinte. Stilul judiciar fiind prin excelență unul tehnic și implicând nenumărate construcții verbale ample, o lungime de 30-35 de cuvinte este acceptabilă.

Vorbim însă de o medie, nu de o dogmă. Lungimea propozițiilor ar trebui să fie alternată, astfel încât textul final să nu sufere de un laconism care împiedică comunicarea ideilor sau să inducă agitație excesivă lectorului, dar nici să nu ducă la pierderea acestuia în complexitatea juxtapunerilor, enumerărilor și a enunțurilor intercalate. Cititorul nu trebuie să fie dus nici la surescitare, dar nici nu trebuie să fie lăsat să se piardă în complexitatea exprimării. Alternarea propozițiilor scurte cu cele mai lungi va duce la crearea unui ritm intern al lecturii care va ușura în cele din urmă chiar transmiterea nealterată a sensurilor.

Citirea unui document nu trebuie să fie o experiență similară cu citirea unui text de Balzac. Lectura trebuie să fie una continuă, fără reveniri și într-un ritm alert.

Orice propoziție care necesită o a doua citire pentru a fi înțeleasă este un obstacol pe care avocatul și-l pune singur.

Din punct de vedere practic, redactorul unei cereri juridice trebuie să urmărească ca textul lui să aibă un număr cât mai mare de puncte și cât mai mic de virgule sau punct și virgulă. Este un *tips* prin care oricine își poate verifica ușor lizibilitatea. Desigur, virgula este cel mai întâlnit semn de punctuație și în documentele juridice redactate de avocați sau de instanță. Așa cum este în general cel mai răspândit semn de punctuație. Punctul este însă un prieten mai bun al lizibilității și ar trebui folosit de avocat cel puțin la fel de des.

BCU CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

Un text care are un număr de *puncte* cât mai apropiat de numărul *virgulelor* este un text ușor de parcurs și de înțeles. Ori de câte ori rigoarea gramaticală vă permite, renunțați la virgulă. În acest fel textul capătă un plus de dinamism și cursivitate.

Exemplul 1

ÎNAINTE

(Media 62 de cuvinte. Propoziția cea mai lungă 94 de cuvinte, propoziția cea mai scurtă 37 de cuvinte)

Aceeași curte, în alte decizii de speță recente, a statuat asupra faptului că divergențele de jurisprudență nu pot justifica o intervenție prin intermediul căilor extraordinare de atac prin care să se desființeze hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat. Cu toate că în aceste cauze a fost admisă nevoia de a corecta erorile judiciare și de a asigura o jurisprudență unitară a instanțelor judecătorești, aceeași Curte Europeană a considerat că acestea nu trebuie atinse cu orice preț și mai ales cu încălcarea principiului securității juridice, astfel încât încălcarea puterii de lucru judecat nu poate fi admisă în baza deciziilor altor instanțe care pronunță soluții de admitere în numeroase cazuri, similare cu cea în care fusese respinsă reclamantei. A constatat astfel că, în aceste situații, nu se urmărește unificarea jurisprudenței, ci mai degrabă, anularea unor hotărâri judecătorești ce nu erau favorabile celor care le promovau, nefiind vorba despre un veritabil demers judiciar întreprins în scopul armonizării practicii instanțelor și care ar fi condus la pronunțarea unor soluții general valabile și obligatorii pentru restul sistemului judiciar, în realitate, soluțiile astfel pronunțate, rămân la nivel de speță, fără să „lege" în niciun fel instanțele de judecată și servind numai la desființarea unor precedente nefavorabile pentru cei care uzează de această cale extraordinară de atac. Prin urmare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului pare să fie reticentă în a îndrepta „un rău", respectiv divergențele de jurisprudență prin intermediul altor mijloace care sunt de natură să aducă atingere principiului securității juridice în aceeași măsură.

BCU IASI UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ
(Media 30,3 de cuvinte, propoziția cea mai scurtă 18 cuvinte, propoziția cea mai lungă 52 de cuvinte)

> În alte decizii de speță recente, aceeași curte a statuat asupra faptului că divergențele de jurisprudență nu pot justifica o intervenție prin intermediul căilor extraordinare de atac, prin care să se desființeze hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat. A considerat că acestea nu trebuie atinse cu orice preț și mai ales cu încălcarea principiului securității juridice. Aceasta cu toate că în aceste cauze a fost admisă nevoia de a corecta erorile judiciare și de a asigura o jurisprudență unitară a instanțelor judecătorești. Prin urmare, încălcarea puterii de lucru judecat nu poate fi admisă în baza deciziilor altor instanțe care pronunță soluții de admitere în numeroase cazuri, similare cu cea în care fusese respinsă reclamantei. În aceste situații nu se urmărește unificarea jurisprudenței, ci mai degrabă anularea unor hotărâri judecătorești ce nu erau favorabile celor care le promovau, nefiind vorba despre un veritabil demers judiciar întreprins în scopul armonizării practicii instanțelor și care ar fi condus la pronunțarea unor soluții general valabile și obligatorii pentru restul sistemului judiciar. În realitate, soluțiile astfel pronunțate rămân la nivel de speță, fără să „lege" în niciun fel instanțele de judecată. Ele servesc numai la desființarea unor precedente nefavorabile pentru cei care uzează de această cale extraordinară de atac. Prin urmare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului pare să fie reticentă în a îndrepta „un rău", respectiv divergențele de jurisprudență, prin intermediul altor mijloace care sunt de natură să aducă atingere principiului securității juridice în aceeași măsură.

Exemplul 2

ÎNAINTE
(Media 62 de cuvinte, propoziția cea mai lungă 78 de cuvinte, propoziția cea mai scurtă 48 de cuvinte)

> Art. 50[1] din Legea nr. 10/2001 prevede că proprietarii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu

respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile au dreptul la restituirea prețului de piață al imobilelor, stabilit conform standardelor internaționale de evaluare.

Noțiunea de „desființare" la care se referă art. 50 alin. 2 și 2^1, respectiv art. 50^1 din Legea nr. 10/2001, include atât anularea contractului, cât și situația în care contractul este lăsat fără efect prin admiterea acțiunii în revendicare, fiind astfel aplicabile dispozițiile legii speciale și pentru cazul în care cumpărătorul a pierdut imobilul prin admiterea acțiunii în revendicare, efectele fiind aceleași ca în cazul anulării contractului de vânzare-cumpărare, și anume cumpărătorul este lipsit de proprietatea bunului. În consecință, chiriașii cumpărători au dreptul la restituirea prețului de piață în ipoteza în care, menținându-se valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare încheiat în temeiul Legii nr. 112/1995, au fost evinși prin efectul admiterii acțiunii în revendicare, prin compararea titlurilor, aceasta fiind situația din speță, reclamanții fiind evinși prin admiterea acțiunii în revendicare, fără ca titlul lor de proprietate să fi fost anulat.

DUPĂ

(Media 30 de cuvinte, propoziția cea mai lungă 45 de cuvinte, propoziția cea mai scurtă 17 cuvinte)

Art. 50^1 din Legea nr. 10/2001 prevede că proprietarii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile au dreptul la restituirea prețului de piață al imobilelor, stabilit conform standardelor internaționale de evaluare. Noțiunea de „desființare" la care se referă art. 50 alin. 2 și 2^1, respectiv art. 50^1 din Legea nr. 10/2001, include atât anularea contractului, cât și situația în care contractul este lăsat fără efect prin admiterea acțiunii în revendicare. Sunt aplicabile astfel dispozițiile legii speciale și pentru cazul în care cumpărătorul a pierdut imobilul prin admiterea acțiunii în revendicare. Efectele sunt aceleași ca în cazul anulării contractului de vânzare-cumpărare: cumpărătorul

este lipsit de proprietatea bunului. În consecinţă, chiriaşii cumpărători au dreptul la restituirea preţului de piaţă în ipoteza în care, menţinându-se valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare încheiat în temeiul Legii nr. 112/1995, au fost evinşi prin efectul admiterii acţiunii în revendicare, prin compararea titlurilor. Aceasta este situaţia din speţă, reclamanţii fiind evinşi prin admiterea acţiunii în revendicare, fără ca titlul lor de proprietate să fi fost anulat.

Exemplul 3

ÎNAINTE
(17 virgule, 4 puncte)

Deşi legea procedural penală nu prevede în mod expres, este evident că în cazul infracţiunilor pentru care acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cum este cazul infracţiunii de distrugere, nu poate opera renunţarea la urmărirea penală. Renunţarea la urmărirea penală este, potrivit art. 17 Cod procedură penală, o modalitate de stingere a acţiunii penale, fiind evident că ea poate opera în acele situaţii în care acţiunea penală se exercită din oficiu, când procurorul este titularul exclusiv al acţiunii penale. Situaţia infracţiunilor pentru care este necesară o plângere prealabilă este o excepţie de la principiul oficialităţii procesului penal, procurorul neavând dreptul de a declanşa acţiunea penală, în aceste cazuri exercitarea acţiunii penale depinzând doar de voinţa persoanei vătămate, care o poate porni prin plângere sau o poate stinge prin retragerea ei, procurorul neavând posibilitatea să cenzureze dreptul de opţiune al acesteia.

Astfel fiind, soluţia de retragere a acţiunii penale pentru infracţiunea de furt între soţi, prevăzută de art. 231 Cod penal, este nelegală, procurorul substituindu-se fără drept voinţei persoanei vătămate de exercitare a acţiunii penale iar dacă s-ar accepta soluţia propusă de procuror ar însemna ca acesta, contrar legii, să cenzureze dreptul părţii vătămate de a dispune de acţiunea penală în aceste situaţii.

DUPĂ
(8 virgule, 8 puncte)

În cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cum este cazul infracțiunii de distrugere, nu poate opera renunțarea la urmărirea penală. Renunțarea la urmărirea penală este potrivit art. 17 Cod procedură penală o modalitate de stingere a acțiunii penale. Este evident că ea poate opera în acele situații în care acțiunea penală se exercită din oficiu, când procurorul este titularul exclusiv al acțiunii penale. Situația infracțiunilor pentru care este necesară o plângere prealabilă este o excepție de la principiul oficialității procesului penal, procurorul neavând dreptul de a declanșa acțiunea penală. În aceste cazuri exercitarea acțiunii penale depinde doar de voința persoanei vătămate. Aceasta o poate porni prin plângere sau o poate stinge prin retragerea ei, procurorul neavând posibilitatea să cenzureze dreptul de opțiune al acesteia.

Astfel fiind, soluția de retragere a acțiunii penale pentru infracțiunea de furt între soți prevăzută de art. 231 Cod penal este nelegală, procurorul substituindu-se fără drept voinței persoanei vătămate de exercitare a acțiunii penale. Dacă s-ar accepta soluția propusă de procuror ar însemna ca acesta, contrar legii, să cenzureze dreptul părții vătămate de a dispune de acțiunea penală în aceste situații.

BCU IASI / CENTRU UNIVERSITAR

ȘAPTE

Puneți subiectul și predicatul împreună, de regulă la începutul propoziției

Explicație

Ne dorim o exprimare clară, directă. În limba română topica este relativ liberă. Față de alte limbi, predicatul sau atributul adjectival nu au o poziție fixă, redactorul în limba română putându-se juca mult mai mult cu topica.

Efectele stilistice date de o sintactică complexă, deși uneori pot da un plus de expresivitate, în general complică lectura unui cititor obișnuit și comod. Ambiguitatea sintactică este un dușman de temut pentru lucrările juridice. Chiar dacă sensurile pot fi în cele din urmă deslușite, de cele mai multe ori nu găsim generozitatea judecătorului în a depune un efort suplimentar pentru a ne înțelege. Deseori lectura lui este una în viteză, la limita superficialității. Așezarea cuvintelor în propoziție trebuie să răspundă cerințelor de lectură rapidă și de transmitere directă a ideilor.

Ordinea *subiect+predicat+complement* este cea mai obișnuită și mai frecventă într-o exprimare rece, obiectivă, neutră. Propozițiile construite după această structură simplă rămân ele însele simple, deci precise și neechivoce. Schimbările acestei ordini a părților de propoziție au efecte mai ales stilistice, de accentuare, de subliniere a cuvintelor asupra cărora autorul vrea să atragă atenția, punându-le în poziții avantajoase, de obicei la începutul propoziției.

Exemplul 1

ÎNAINTE

Sunt reglementate, ca excepţii de la acest principiu al prevalenței restituirii în natură a imobilelor preluate în mod abuziv de stat în perioada de referință a legii, **situaţii** în care restituirea bunului nu poate fi dispusă decât sub forma măsurilor reparatorii prin echivalent constând în compensare cu alte bunuri sau servicii sau în despăgubiri acordate în condițiile legii speciale.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Sunt reglementate situații, în care, prin excepție de la acest principiu al prevalenței restituirii în natură a imobilelor preluate în mod abuziv de stat în perioada de referință a legii, restituirea bunului nu poate fi dispusă decât sub forma măsurilor reparatorii prin echivalent constând în compensare cu alte bunuri sau servicii sau în despăgubiri acordate în condițiile legii speciale.

Exemplul 2

ÎNAINTE

În mod eronat **instanța**, atâta timp cât nu se poate reține o culpă procesuală a Ministerului Finanțelor Publice, care nu a dat dovadă de rea-credință sau neglijență și care nu se face vinovat de declanșarea litigiului, **a menținut** plata cheltuielilor de judecată în sarcina pârâtului.

DUPĂ

În mod eronat **instanța a menținut** plata cheltuielilor de judecată în sarcina pârâtului, atâta timp cât nu se poate reține o culpă procesuală a Ministerului Finanțelor Publice, care nu a dat dovadă de rea-credință sau neglijență și care nu se face vinovat de declanșarea litigiului.

Exemplul 3

ÎNAINTE

În acest context, **apărarea**, făcând trimitere la realitatea faptică descrisă în declarațiile inițiale ale inculpatului și martorei O.V. - singurele care, așa cum s-a arătat, reflectă adevărul - și coroborându-se pe deplin cu acestea, precum și cu împrejurările ce rezultă din cuprinsul procesului-verbal de cercetare la fața locului întocmit la data de 22 martie 2012, **consideră** că prezintă relevanță pentru justa soluționare a cauzei concluziile formulate în cuprinsul raportului de expertiză tehnică auto efectuat în cursul urmăririi penale de către expertul desemnat D.D.

DUPĂ

În acest context, **apărarea consideră** că prezintă relevanţă pentru justa soluţionare a cauzei concluziile formulate în cuprinsul raportului de expertiză tehnică auto efectuat în cursul urmăririi penale de către expertul desemnat D.D., acestea fundamentându-se pe realitatea faptică descrisă în declaraţiile iniţiale ale inculpatului şi martorei O.V. - singurele care, aşa cum s-a arătat, reflectă adevărul - şi coroborându-se pe deplin cu acestea, precum şi cu împrejurările ce rezultă din cuprinsul procesului-verbal de cercetare la faţa locului întocmit la data de 22 martie 2012.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

OPT

Folosiți paragrafe dese de până la 75 de cuvinte

Explicație

Un paragraf nu e totuna cu o frază sau o succesiune de propoziții. Un paragraf este un grup de propoziții care susțin și dezvoltă o singură idee sau un singur aspect al unui subiect mai larg.

Paragraful are două funcții majore: introduce un nou subiect (sau aspect al unui subiect) și îl dezvoltă și face vizual și logic distincția dintre noul subiect față de cel anterior și față de cel care urmează. Ca și un eseu în întregul său, paragraful are o structură care include o propoziție ce introduce subiectul, o dezvoltare a acestei propoziții și o concluzie.

Împărțirea în paragrafe nu ține doar de o mecanică a tehnoredactării. Spațierea textului prin introducerea paragrafelor este, în primul rând, un proces de ordonare logică a afirmațiilor și a argumentelor aduse. Prin intermediul lor, se realizează o hartă vizuală a procesului de gândire și reflecție din spatele documentului, iar lectorul este ajutat să navigheze mai ușor prin acesta. Paragraful ajută în mod direct la comunicarea ideilor. Paragrafele scurte sunt importante pentru a da cititorului posibilitatea de a se opri și a reflecta asupra a ceea ce tocmai s-a încheiat.

Două-trei fraze cu informații puse într-un paragraf este arhisuficient. Paragrafele foarte mari, compacte, limitează viteza de citire și procesul de înțelegere a textului. Ele sunt neatrăgătoare și descurajează, în mod inconștient, cititorul.

Închipuiți-vă că sunteți încă la școală și aveți o lectură obligatorie de terminat în weekend. V-ați luat cu joaca, ați avut alte preocupări, dar acum a venit momentul să vă îndepliniți sarcina. Deschideți cartea, care nu e neapărat voluminoasă, un prim lucru plăcut și o promisiune că vă veți achita cum, necum de obligație. Înăuntru însă, un coșmar. Paginile sunt încărcate de text, sunt blocuri compacte de cuvinte nedespărțite de spații, cu alineate puține, poate unul sau două pe o pagină. E clar, veți avea mari probleme la clasă. Acum imaginați-vă că în loc de asta descoperiți între coperțile cărții pagini aerisite, cu mari spații libere și cu alineate dese și paragrafe scurte. Știți aproape instantaneu că veți reuși, chiar pe fugă, să parcurgeți cartea într-un mod satisfăcător.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Explicația nu stă în volumul propriu-zis de cuvinte al cărții. La un volum similar, dar cu dispunere diferită în pagină, o carte chiar mai groasă dă impresia că poate fi citită mai repede decât una mai subțire, dar conținând un text continuu, fără întreruperi.

Un text paginat cu generozitate în paragrafe poate fi citit lesne în diagonală, ochiul cuprinzând rapid întreg alineatul. La fel și judecătorul va fi încurajat să parcurgă un text întrerupt de multe spații albe. Atunci când ca lector ai în față un text format din paragrafe ample, știi în mod inconștient că trebuie să le epuizezi pentru a înțelege corect ansamblul de idei transmis. Nu te poți opri la mijlocul sau spre sfârșitul paragrafului, pentru că e posibil să-ți scape ceva esențial ce abia urmează. Ești obligat să treci prin întreg textul din fața ta. Paragrafele scurte permit lectorului să diferențieze mult mai rapid lucrurile neesențiale și peste care se poate sări de cele esențiale, de argumentele forte ori de afirmațiile importante.

În ultima vreme, din ce în ce mai multe documente juridice sunt împărțite în paragrafe numerotate. Modelul este unul european, vezi hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului sau ale Curții Europene de Justiție, și constituie unul din principalele semne distinctive ale tehnicilor de motivare deprinse la Institutul Național al Magistraturii. În special, noile generații de judecători folosesc această metodă, deși ea este întâlnită sporadic și la Înalta Curte de Casație și Justiție. De asemenea, din ce în ce mai mulți avocați o folosesc, ca o formă de sincretism a noilor generații de juriști.

Cu toate acestea, în România această metodă nu are un set de reguli, nu este formalizată și nu este ca atare aplicată uniform. Tehnica e relativ simplă, fiecare paragraf distinct primind un număr într-o ordine crescătoare. Indiferent de mărimea lui, un paragraf este o unitate distinctă în enumerare. Dacă veți alege să aplicați această metodă trebuie să fiți foarte atenți la limitările ei, pentru că în mod inevitabil îngreunează folosirea altor mijloace de evidențiere sau de împărțire a documentului în segmente de logică vizuală și persuasivă. Hotărârile judecătorești se pretează mult mai bine la împărțirea în paragrafe numerotate întrucât acestea au o structură fixă și titlurile, subtitlurile, enunțurile scoase în evidență prin casete sau formatare diferită nu se numerotează niciodată, ci doar corpul de text propriu-zis.

În ce privește dimensiunea optimă a paragrafelor, acestea ar trebui să fie într-o medie de 75 de cuvinte. Aceasta înseamnă o medie de 5-6 rânduri pentru un paragraf, ceea ce este suficient. Desigur, fiecare paragraf introduce un enunț distinct și-l epuizează, ceea ce înseamnă că unele pot fi mai mari, după cum altele vor fi mai mici.

Exemplul 1

ÎNAINTE

(3 paragrafe)

În ce privește cererea reconvențională, motivarea instanței de fond este în sensul unui fine de neprimire, respectiv al inadmisibilității pretențiilor formulate prin această cerere. Or, un atare incident procedural nu a fost pus în discuția părților, situație în care apelanții pârâți reclamanți nu au avut posibilitatea de a formula apărări relativ la aspectul asupra căruia instanța s-a pronunțat. Astfel fiind, și prin soluționarea în acest mod a cererii reconvenționale s-a adus atingere dreptului la apărare al apelanților pârâți reclamanți.

Principiul contradictorialității și principiul respectării dreptului la apărare dau expresie întregului complex de garanții și drepturi procesuale instituite de lege spre a servi părților la apărarea intereselor lor legitime; printre aceste drepturi și garanții se înscriu: dreptul părților de a face cereri, de a cunoaște actele de la dosar, de a propune probe, de a recuza pe judecători sau pe procuror etc., precum și dreptul lor de a participa la dezbateri și de a pune concluzii în legătură cu problemele dezbătute, dreptul de a exercita căile de atac etc. Principiul garantării dreptului la apărare este de ordin constituțional, fiind consacrat prin art. 24 al Legii fundamentale, și depășește interesul părților întrucât respectarea sa tinde la aflarea adevărului în procesul civil, încălcarea lui atrăgând casarea hotărârii. Contradictorialitatea constă în posibilitatea conferită de lege părților de a discuta și combate orice element de fapt sau de drept al procesului civil. Existența contradictorialității impune cerința ca nicio măsură să nu fie ordonată de instanță înainte ca aceasta să fie pusă în discuția contradictorie a părților, pentru că nicio măsură nu poate fi dispusă de judecător fără a acorda părților dreptul de a se apăra, asigurându-le acestora posibilitatea de a-și susține și de a-și argumenta cererile, de a solicita administrarea de probe, de a combate susținerile adversarului, nerespectarea principiului contradictorialității și al garantării dreptului la apărare fiind sancționată cu nulitatea hotărârii.

Date fiind aceste coordonate ale celor două principii proprii procesului civil, se impune concluzia că nesocotirea de către

instanţă a garanţiilor procesuale constituie încălcări care atrag nulitatea hotărârii, vătămarea produsă părţilor rezultând cu evidenţă din lipsa posibilităţii de a-şi susţine apărările şi cererile în coordonatele deduse judecăţii, iar această vătămare nu poate fi înlăturată decât prin reluarea judecăţii în etapa procesuală în care s-a produs încălcarea menţionatelor drepturi, spre a exista astfel posibilitatea de a avea beneficiul unei judecăţi care parcurge toate gradele de jurisdicţie permise de lege.

DUPĂ

(6 paragrafe)

În ce priveşte cererea reconvenţională, motivarea instanţei de fond este în sensul unui fine de neprimire, respectiv al inadmisibilităţii pretenţiilor formulate prin această cerere.

Or, un atare incident procedural nu a fost pus în discuţia părţilor, situaţie în care apelanţii pârâţi reclamanţi nu au avut posibilitatea de a formula apărări relativ la aspectul asupra căruia instanţa s-a pronunţat. Astfel fiind, şi prin soluţionarea în acest mod a cererii reconvenţionale s-a adus atingere dreptului la apărare al apelanţilor pârâţi reclamanţi.

Principiul contradictorialităţii şi principiul respectării dreptului la apărare dau expresie întregului complex de garanţii şi drepturi procesuale instituite de lege spre a servi părţilor la apărarea intereselor lor legitime; printre aceste drepturi şi garanţii se înscriu: dreptul părţilor de a face cereri, de a cunoaşte actele de la dosar, de a propune probe, de a recuza pe judecători sau pe procuror etc., precum şi dreptul lor de a participa la dezbateri şi de a pune concluzii în legătură cu problemele dezbătute, dreptul de a exercita căile de atac etc.

Principiul garantării dreptului la apărare este de ordin constituţional, fiind consacrat prin art. 24 al Legii fundamentale, şi depăşeşte interesul părţilor întrucât respectarea sa tinde la aflarea adevărului în procesul civil, încălcarea lui atrăgând casarea hotărârii.

Contradictorialitatea constă în posibilitatea conferită de lege părţilor de a discuta şi combate orice element de fapt sau de drept al procesului civil. Existenţa contradictorialităţii impune cerinţa ca nicio măsură să nu fie ordonată de instanţă înainte ca aceasta să fie pusă în discuţia contradictorie a părţilor, pentru că nicio măsură nu poate fi dispusă de judecător fără a acorda părţilor dreptul de a se apăra,

asigurându-le acestora posibilitatea de a-şi susţine şi de a-şi argumenta cererile, de a solicita administrarea de probe, de a combate susţinerile adversarului, nerespectarea principiului contradictorialităţii şi al garantării dreptului la apărare fiind sancţionată cu nulitatea hotărârii.

Date fiind aceste coordonate ale celor două principii proprii procesului civil, se impune concluzia că nesocotirea de către instanţă a garanţiilor procesuale constituie încălcări care atrag nulitatea hotărârii, vătămarea produsă părţilor rezultând cu evidenţă din lipsa posibilităţii de a-şi susţine apărările şi cererile în coordonatele deduse judecăţii, iar această vătămare nu poate fi înlăturată decât prin reluarea judecăţii în etapa procesuală în care s-a produs încălcarea menţionatelor drepturi, spre a exista astfel posibilitatea de a avea beneficiul unei judecăţi care parcurge toate gradele de jurisdicţie permise de lege.

Exemplul 2

ÎNAINTE

(3 paragrafe)

Instanţa de fond a încălcat dispoziţiile cu privire la sesizarea instanţei, prin aceea că nu a soluţionat latura penală a cauzei, respectiv nu a efectuat cercetarea judecătorească, nu s-a pronunţat asupra infracţiunii de distrugere şi nu a motivat sentinţa, datorită refuzului de a administra probe, rezultând astfel ineficienţa soluţionării acţiunii penale. Sentinţa este nemotivată, în sensul că instanţa a folosit rechizitoriul ca şi considerente ale sentinţei, fără ca judecătorul să-şi expună propria viziune asupra cauzei. S-au încălcat dispoziţiile relative la compunerea instanţei, existând un caz de incompatibilitate deoarece instanţa s-a antepronunţat prin încheierile de menţinere a arestării preventive a inculpatului. De asemenea, a fost încălcată prezumţia de nevinovăţie, instanţa refuzând să se interpreteze dubiul în favoarea inculpatului, fundamentându-se hotărârea exclusiv pe probele obţinute în faza de urmărire penală. Instanţa de fond a omis să se pronunţe asupra unei cereri formulate de apărare, respectiv cererea de excludere a raportului de expertiză video, pentru lipsa de contradictorialitate a

administrării acestei probe. Instanţa de fond nu a administrat toate probele, refuzând în mod nejustificat să emită o adresă către Autoritatea Naţională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, în scopul verificării dacă SC R. SA a efectuat legal înregistrarea video, să efectueze o expertiză criminalistică balistică, precum şi să permită expunerea înregistrărilor video. Cu privire la infracţiunea de tentativă de omor, probele au fost greşit apreciate, atât declaraţiile martorilor audiaţi, precum şi rapoartele de expertiză efectuate. Materialul probatoriu prezintă carenţe cu privire la aspectele esenţiale, respectiv: înregistrarea nu conţine suprascriere de dată şi timp, expertiza video nu a identificat autovehiculele din imagine şi nu a decelat urme de tragere în imagine, persoanele din cadrul apropiat nu au reacţia specifică unor persoane care aud împuşcături, tuburile de cartuş s-au aflat pe carosabilul circulat, putând fi mutate de la locul iniţial, nu au fost identificate persoanele din autovehicule. În privinţa acestor carenţe, instanţa de fond a apreciat doar cu prezumţii, pentru a-l condamna pe inculpat. Instanţa de fond a reţinut fapte, fără să existe şi probe, respectiv fapta prevăzută de art. 86 alin. 1 din O.U.G. nr. 195/2002, şi art. 279 alin. 1 Cod penal, prezumând că aceste fapte au fost săvârşite de inculpat, doar ca o consecinţă a condamnării pentru tentativă de omor.

În ultimul rând, instanţa de fond nu a făcut o corectă individualizare a pedepselor, depăşind scopul prevăzut la art. 52 Cod penal.

Pe latură civilă, se impunea respingerea pretenţiilor civile, ca o consecinţă a achitării inculpatului.

DUPĂ

(8 paragrafe)

Instanţa de fond a încălcat dispoziţiile cu privire la sesizarea instanţei, prin aceea că nu a soluţionat latura penală a cauzei, respectiv nu a efectuat cercetarea judecătorească, nu s-a pronunţat asupra infracţiunii de distrugere şi nu a motivat sentinţa, datorită refuzului de a administra probe, rezultând astfel ineficienţa soluţionării acţiunii penale.

Sentinţa este nemotivată, în sensul că instanţa a folosit rechizitoriul ca şi considerente ale sentinţei, fără ca judecătorul să-şi expună propria viziune asupra cauzei.

S-au încălcat dispozițiile relative la compunerea instanței, existând un caz de incompatibilitate deoarece instanța s-a antepronunțat prin încheierile de menținere a arestării preventive a inculpatului.

De asemenea, a fost încălcată prezumția de nevinovăție, instanța refuzând să se interpreteze dubiul în favoarea inculpatului, fundamentându-se hotărârea exclusiv pe probele obținute în faza de urmărire penală. Instanța de fond a omis să se pronunțe asupra unei cereri formulate de apărare, respectiv cererea de excludere a raportului de expertiză video, pentru lipsa de contradictorialitate a administrării acestei probe.

Instanța de fond nu a administrat toate probele, refuzând în mod nejustificat să emită o adresă către Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, în scopul verificării dacă SC R. SA a efectuat legal înregistrarea video, să efectueze o expertiză criminalistică balistică, precum și să permită expunerea înregistrărilor video.

Cu privire la infracțiunea de tentativă de omor, probele au fost greșit apreciate, atât declarațiile martorilor audiați, precum și rapoartele de expertiză efectuate. Materialul probatoriu prezintă carențe cu privire la aspectele esențiale, respectiv: înregistrarea nu conține suprascriere de dată și timp, expertiza video nu a identificat autovehiculele din imagine și nu a decelat urme de tragere în imagine, persoanele din cadrul apropiat nu au reacția specifică unor persoane care aud împușcături, tuburile de cartuș s-au aflat pe carosabilul circulat, putând fi mutate de la locul inițial, nu au fost identificate persoanele din autovehicule. În privința acestor carențe, instanța de fond a apreciat doar cu prezumții, pentru a-l condamna pe inculpat. Instanța de fond a reținut fapte, fără să existe și probe, respectiv fapta prevăzută de art. 86 alin. 1 din O.U.G. nr. 195/2002, și art. 279 alin. 1 Cod penal, prezumând că aceste fapte au fost săvârșite de inculpat, doar ca o consecință a condamnării pentru tentativă de omor.

În ultimul rând, instanța de fond nu a făcut o corectă individualizare a pedepselor, depășind scopul prevăzut la art. 52 Cod penal.

Pe latură civilă, se impunea respingerea pretențiilor civile, ca o consecință a achitării inculpatului.

Exemplul 3

Cerere cu paragrafe numerotate

Judecătoria Buftea
Contestaţie la executare
Cerere de suspendare a executării
2 exemplare

Domnule Preşedinte,

Subscrisa **SC A.C. SRL**, cu domiciliul fiscal în localitatea Afumaţi (...), CIF (...), J23 (...), în calitate de *contestatoare*, cu domiciliul procedural ales pentru comunicarea actelor de procedură la avocat (...).

în contradictoriu cu *intimata* Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – **Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Bucureşti – Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov**, cu sediul în str. Lucreţiu Pătrăşcanu, nr. 10. Sect. 3 Bucureşti,

formulez în termen şi potrivit art. 129 alin. 11, art. 172 şi art. 173 din O.G. nr. 92/2003, prin avocat (...), Baroul Bucureşti

CONTESTAŢIE LA EXECUTARE

împotriva Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii nr. (...) emisă la data de (...) de către Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov prin care vă solicit

- anularea Deciziei nr. (...) şi a actelor de executare subsecvente.
- suspendarea executării măsurilor asigurătorii până la soluţionarea definitivă a prezentei contestaţii la executare.

MOTIVELE CONTESTAŢIEI

Motivele de fapt

1. În fapt, începând cu data de 20.05.2015 inspectorii ANAF au efectuat un control la sediul subscrisei **SC A.C. SRL** şi la punctul de lucru din judeţul Ilfov, oraş Voluntari.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. La data de 10.06.2015, înaintea emiterii unui titlu de creanţă, s-a emis *Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nr. 15090* pentru obligaţii fiscale estimate de organul fiscal a fi în cuantum de 1.757.997 lei. S-a dispus instituirea popririi asigurătorii şi a sechestrului asigurătoriu pe sumele de bani, bunurile mobile şi imobile ale societăţii, după cum urmează:

1. Sechestru asigurător asupra bunului imobil din judeţul Ilfov, com. Afumaţi, (...)
2. Sechestru asigurător asupra bunurilor mobile reprezentând stoc de marfă în valoare de 1.364.615 lei, aflate în depozitele societăţii nr. (...)
3. Poprire asigurătorie asupra terţului SC P.P.T. SRL pentru suma de 189.557 lei
4. Poprire asigurătorie asupra disponibilităţilor băneşti ale societăţii la LIBRA BANK SA, precum şi asupra conturilor deschise la alte bănci de pe teritoriul României.

3. Bunurile au fost indisponibilizate prin Procesul-verbal de sechestru asigurător pentru bunuri mobile nr. (...), Procesul-verbal de sechestru asigurător pentru bunuri imobile nr. (...) şi Adresa de instituire a popririi nr. (..).

4. În această modalitate, în prezent toate bunurile societăţii, inclusiv stocurile de marfă aferente activităţii economice principale a acesteia fac obiectul indisponibilizării de către intimată, funcţionarea societăţii fiind grav perturbată.

5. Pentru a lua Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii organul fiscal a reţinut, în esenţă, că SC A.C. SRL a înregistrat în evidenţa financiar contabilă în perioada 2013-2014 un număr de 56 de facturi în valoare de 4.394.992, 56 lei şi TVA aferent de 1.054.798, 20 lei provenind de la ***societăţile cu comportament fiscal inadecvat*** L.C. SRL, R.P. SRL, A.M.E. SRL şi E.C. SRL.
Facturile sus menţionate au fost evidenţiate de către contestatoare în toate documentele contabile prevăzute de lege, fiind folosite pentru deducerea cheltuielilor cu mărfurile aprovizionate şi a taxei pe valoare adăugată aferente acestora.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6. În concret, organul fiscal a reținut drept faptă pretins culpabilă a contestatoarei A.C. SRL faptul că „**nu a întreprins niciun demers care să stabilească autenticitatea originii, respectiv asigurarea identității furnizorilor**", încălcând astfel pct. 76 alin. 4 din H.G. nr. 44/2004 privind Normele metodologice pentru aplicarea Codului fiscal, potrivit cu care „*verificarea corectitudinii informațiilor cu privire la identitatea furnizorului/prestatorului menționat pe factură presupune asigurarea din partea beneficiarului că furnizorul/prestatorul menționat pe factură este cel care a livrat bunurile*", precum și ale pct. 76 alin. 5, potrivit cu care „*integritatea conținutului unei facturi în sensul art. 155 alin. 24 din Codul fiscal trebuie asigurată atât de furnizor/prestator, cât și de beneficiar*".

7. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii, deși conține o rubrică specială, **nu este motivată sub aspectul necesității dispunerii acestora** în timpul efectuării controlului și înainte de stabilirea exactă a faptelor și vinovăției și emiterea titlului de creanță.

8. Pentru toate operațiunile comerciale derulate de contestatoarea A.C. SRL pentru care s-au emis cele 56 de facturi fiscale înregistrate în contabilitate aceasta și-a achitat la zi toate obligațiile către bugetul statului, plătind impozitele și taxele aferente.

Motivele de drept

9. În drept, potrivit art. 129 alin. 11 din Codul de procedură fiscală, „*împotriva actelor prin care se dispun și se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestație în conformitate cu prevederile art. 172.*"

10. Potrivit art. 172 Cod procedură fiscală, „Persoanele interesate pot face contestație **împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod** de către organele de executare".

11. Potrivit art. 174 alin. 3 Cod procedură fiscală, „Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, poate dispune

anularea actului de executare contestat sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseşi, anularea sau lămurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată".

12. Potrivit practicii constante a instanţelor: *Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii* de către organul fiscal **este nulă atunci când a fost emisă cu încălcarea prevederilor legale şi când este nejustificată sub aspectul temeiniciei.**

13. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nr. (...) emisă la data de (...) de către intimata Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov, pentru bunurile mobile şi imobile ale contestatoarei este nelegală şi netemeinică, fiind emisă cu încălcarea flagrantă a prevederilor *Codului de procedură fiscală*, a *Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală*, fiind nejustificată în raport de constatările prealabile ale organului fiscal şi fiind inaplicabilă juridic în raport de conţinutul verificărilor efectuate de organul fiscal.

Motivele de nelegalitate şi netemeinicie sunt următoarele:

I. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii s-a luat fără audierea obligatorie a contribuabilului.

14. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă la data de (...) s-a luat fără audierea contribuabilului şi fără să i se dea posibilitatea acestuia să se apere ori să-şi spună punctul de vedere.

15. În acest fel a fost încălcat unul dintre principiile fundamentale de conduită reglementate de Codul de procedură fiscală.
Astfel, potrivit art. 9 din Codul de procedură fiscală, „Înaintea luării deciziei organul fiscal **este obligat să asigure contribuabilului posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere cu privire la faptele şi împrejurările relevante în luarea deciziei**".

16. Organul fiscal, pentru a justifica încălcarea dreptului la ascultare, menţionează în cuprinsul Deciziei precizarea expresă că audierea contribuabilului nu este necesară întrucât ar fi incidentă excepţia prevăzută de art. 9 alin. 2 lit. d) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, respectiv „audierea contribuabilului nu este necesară atunci când urmează să se ia măsuri de executare silită".

17. Organul fiscal face o confuzie gravă între măsurile asigurătorii prevăzute de art. 129 Cod procedură fiscală şi executarea silită a creanţelor fiscale, instituţie juridică distinctă reglementată în capitolul VIII, respectiv art. 136 ş.u. Cod procedură fiscală. Măsurile asigurătorii nu sunt acte de executare silită, ci mijloace care intră în conţinutul acţiunii şi care au ca scop doar asigurarea, prin indisponibilizarea bunurilor urmăribile ale contribuabilului, asupra posibilităţii de realizare efectivă a executării silite (prin echivalent sau, după caz, în natură) dacă va obţine titlu executoriu fiscal. Astfel, potrivit art. 141 alin. 1 Cod procedură fiscală, *„Executarea silită a creanţelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de către organul de executare competent în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal debitorul sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu."* Or, în cauză, nu poate fi vorba de existenţa unui titlu executoriu, măsurile asigurătorii fiind luate cu titlu preventiv înaintea emiterii titlului de creanţă.

18. Neexistând niciuna dintre excepţiile înscrise în prevederile art. 9 alin. 2 Cod procedură fiscală, **ascultarea contribuabilului înainte de instituirea măsurilor asigurătorii era obligatorie**, cerinţă pe care organul fiscal nu numai că nu a respectat-o, dar a şi înlăturat-o printr-o aplicare abuzivă din punct de vedere juridic a prevederilor legale citate. Aplicând arbitrar excepţia de la ascultare, organul fiscal a încălcat cu bună ştiinţă principiul fundamental înscris în art. 13 Cod procedură fiscală, potrivit cu care *„Interpretarea reglementărilor fiscale trebuie să respecte voinţa legiuitorului aşa cum este exprimată în lege."*

19. Garanţia ascultării contribuabilului este o componentă a dreptului la apărare al contribuabililor în procedura fiscală, dar şi a principiului legalităţii şi bunei-credinţe care trebuie

să reglementeze activitatea organelor fiscale şi relaţiile dintre contribuabili şi acestea.

II. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu este motivată.

20. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă la data de (...) s-a luat în condiţiile art. 129 alin. 3 Cod procedură fiscală, adică înaintea emiterii titlului de creanţă care să constate obligaţiile fiscale ale contestatoarei.

21. Potrivit art. 129 alin. 2 Cod procedură fiscală, măsurile asigurătorii sub forma popririi asigurătorii şi sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor mobile şi/sau imobile proprietate a debitorului, precum şi asupra veniturilor acestuia se pot lua doar „**când există pericolul ca acesta să se sustragă, să îşi ascundă ori să îşi risipească patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea**".
Potrivit art. 129 alin. 5 Cod procedură fiscală, „Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie **motivată**".

22. Din aceste prevederi legale rezultă dincolo de orice îndoială că măsurile asigurătorii, fiind o restrângere a dreptului de proprietate, nu pot fi luate arbitrar şi automat, ci doar atunci când există un pericol real pentru îngreunarea viitoarei executări silite fiscale.

23. În cauză însă, organul fiscal nu a motivat în niciun mod luarea măsurilor asigurătorii, neinvocând şi nedovedind nicio situaţie concretă din care să rezulte că este îndeplinită condiţia prevăzută de textul legal, respectiv aceea a existenţei pericolului sustragerii, ascunderii sau risipirii patrimoniului contestatoarei, cu consecinţa periclitării sau îngreunării colectării. În cuprinsul Deciziei contestate nu există nicio referire la o astfel de situaţie, organul fiscal mulţumindu-se să descrie pe larg faptele pretins a fi prejudiciabile pentru bugetul statului.

24. Deşi Decizia cuprinde o secţiune intitulată *Motivarea necesităţii dispunerii măsurilor asigurătorii*, potrivit modelului tipizat prevăzut de Ordinul nr. 2605 din 21 octombrie 2010 pentru

BCU CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, **în concret nu există nicio motivare a necesităţii instituirii măsurilor asigurătorii.**

25. Simpla completare a unui formular tipizat de către intimată, fără ca decizia să cuprindă elemente justificative concrete, aplicabile situaţiei contribuabilului faţă de care se ia măsura, nu este de natură a suplini motivarea luării unor măsuri restrictive asupra patrimoniului contribuabilului, şi pune instanţa în imposibilitatea de a exercita controlul de temeinicie a măsurii luate.

26. Mai mult, în acest mod se aduce atingere dreptului de proprietate garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 adiţional la CEDO, având în vedere că, deşi a avut loc o restrângere a dreptului de proprietate al contestatoarei, nu s-a justificat în niciun mod cauza acestei restrângeri, or în analiza respectării dreptului de proprietate de către organele statale, o importanţă crucială revine proporţionalităţii dintre ingerinţă şi motivele care justifică ingerinţa în dreptul de proprietate.

27. Motivarea actelor administrative fiscale reprezintă o condiţie de valabilitate a acestora, emitentului unui astfel de act revenindu-i obligaţia de a indica în mod neechivoc elementele de fapt şi de drept care au stat la baza soluţiei adoptate, atât pentru a putea fi cunoscute de destinatar şi în funcţie de care să îşi poată formula eventualele apărări, dar şi pentru ca instanţa de judecată să poată exercita un control efectiv al legalităţii actului. Doar obligaţia motivării tuturor actelor administrative poate funcţiona ca o garanţie a respectării legii şi a ocrotirii drepturilor cetăţeneşti. Cerinţa motivării corespunzătoare a actelor administrative, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pentru care au fost adoptate, se regăseşte şi în Recomandarea (2007)7 a Comitetului de Miniştri (art. 17 pct. 2), respectiv în Rezoluţia (77)31 a Comitetului de Miniştri (principiul IV), fiind preluată şi menţionată în mod expres în Codul European al Bunei Conduite Administrative: *„Fiecare decizie adoptată de Instituţie, care poate afecta în mod negativ drepturile sau interesele unei persoane particulare, va menţiona*

temeiurile pe care se bazează, indicând în mod clar faptele relevante și baza legală a deciziei".

III. Decizia este emisă cu încălcarea actelor normative care reglementează activitatea ANAF de instituire a măsurilor asigurătorii.

28. Potrivit 5.1.1. din *Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală*, „În situația în care organul de control, în timpul acțiunii de control, efectuată după procedurile prealabile de documentare pentru control, și în urma analizei dosarului fiscal, situațiilor financiare, declarațiilor fiscale sau a altor documente și a informațiilor pe care le deține, **constată că există suficiente informații că debitorul nu și-a declarat materia impozabilă** și totodată **apreciază că există pericolul iminent să se sustragă de la plata obligațiilor la bugetul general consolidat sau să prejudicieze bugetul, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului**, periclitând sau îngreunând în mod deosebit colectarea, va dispune luarea măsurilor asigurătorii.

29. Rezultă astfel o dublă condiție pentru instituirea măsurilor asigurătorii înaintea emiterii titlului de creanță, respectiv în timpul acțiunii de control:

1. Existența unor informații că debitorul nu și-a declarat materia impozabilă.
2. Existența unui pericol iminent de sustragere, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului.

30. Niciuna dintre aceste condiții nu este îndeplinită în cauză, măsura dispusă apărând drept abuzivă în raport chiar de propriile reguli de funcționare a ANAF.

31. Astfel, cercetările prealabile și **constatările provizorii nu vizează în niciun fel posibila ascundere a unei materii impozabile** din partea contestatoarei, ci doar presupusa lipsă de diligență cu privire la activitatea unor societăți comerciale furnizoare, A.C. SRL înregistrând chiar după constatările organului

fiscal toate operaţiunile comerciale în contabilitate şi plătind la zi obligaţiile bugetare.

32. De asemenea, organul fiscal nu a constatat, reţinut şi motivat niciun **pericol iminent** de sustragere de la urmărire sau de ascundere ori risipire a patrimoniului.
Astfel, cum se reţine în mod constant în jurisprudenţa instanţelor, aprecierea acestui pericol nu este subiectivă, ci trebuie justificată prin raportare la conţinutul declaraţiilor fiscale şi a situaţiei financiare a debitorului, de istoria comportamentului fiscal al contribuabilului, al reprezentanţilor legali şi al asociaţilor/ acţionarilor majoritari (mod de declarare şi plată, situaţii de atragere a răspunderii solidare, situaţii de insolvenţă sau de insolvabilitate etc., astfel cum rezultă în mod expres de altfel din prevederile punctului 5.1.1 şi 5.6 lit. f) din Ordinul nr. 2605/2010 emis de A.N.A.F.).

IV. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu a fost comunicată şi a produs efecte juridice nule.

33. Decizia contestată a fost emisă fără ascultarea contribuabilului, intempestiv, fără posibilitatea de a se apăra, în lipsa acestuia şi fără să i se comunice procedural un exemplar, astfel încât să existe posibilitatea reală de contestare. Contestatoarea a luat cunoştinţă de existenţa deciziei doar la momentul aducerii la îndeplinire propriu-zise a măsurilor asigurătorii, fiind pusă în faţa faptului împlinit şi blocându-i-se astfel activitatea comercială.

34. Potrivit practicii curente a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi a celorlalte instanţe judecătoreşti, ulterior emiterii *Deciziei nr. 959 din 17 februarie 2011, Secţia de contencios administrativ şi fiscal a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie,* „măsurile asigurătorii dispuse prin decizia emisă de organul fiscal competent îi conferă acestui act administrativ caracterul de act administrativ fiscal."
35. Potrivit art. 41 din Codul de procedură fiscală, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislaţiei privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor fiscale.

Potrivit art. 45 alin. 1 Cod procedură fiscală, „**Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului** sau la o dată ulterioară menționată în actul administrativ comunicat, potrivit legii", iar potrivit alin. 2 „**Actul administrativ fiscal ce nu a fost comunicat potrivit art. 44 nu este opozabil contribuabilului și nu produce niciun efect juridic.**"
Potrivit art. 44 alin. 2 Cod procedură fiscală, „Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică prin **remiterea acestuia contribuabilului/împuternicitului, dacă se asigură primirea sub semnătură** a actului administrativ fiscal, sau **prin poștă, cu scrisoare recomandată** cu confirmare de primire."

36. De altfel, potrivit pct. 5.19 din Ordinul ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, rezultă de asemenea obligația comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* în condițiile art. 44 din Codul de procedură fiscală.

37. În cauză, măsurile asigurătorii au fost puse în executare în lipsa comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* în condițiile art. 44 Cod procedură fiscală, astfel încât acestea sunt nule de drept, întrucât, potrivit art. 44 alin. 2 Cod procedură fiscală, actul administrativ fiscal emis nu putea produce niciun efect juridic.

V. Măsurile asigurătorii au fost luate asupra bunurilor care sunt nemijlocit predestinate pentru desfășurarea activității care constituie principala sursă de venit.

38. Obiectul principal de activitate al SC A.C. SRL este, potrivit certificatului de înregistrare fiscală, *comerțul cu ridicata al produselor cosmetice și de întreținere*, cod CAEN 4645.
Prin Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii și, ulterior, Procesul-verbal nr. 253993/17.06.2015, s-a luat măsura sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile (mărfuri) aflate în depozitele societății și care erau destinate alimentării fluxului de vânzare, în realizarea obiectului principal de activitate.

ASOCIERE UNIVERS LIBRARY

39. Or, potrivit art. 142 alin. 1¹ lit. b) Cod procedură fiscală, sunt supuse sechestrării şi valorificării bunurile urmăribile proprietate a debitorului, prezentate de acesta şi/sau identificate de către organul de executare bunurile **„care nu sunt nemijlocit predestinate pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit.”**

40. În mod nereal, organul fiscal a menţionat în cuprinsul *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* că bunurile mobile (mărfurile) sechestrate nu folosesc pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit. Identitatea acestor bunuri rezultă din chiar anexa Procesului-verbal de sechestru nr. 253993/17.06.2015.

În concluzie

41. Faţă de toate aceste motive, vă rugăm să admiteţi contestaţia la executare formulată şi, în baza art. 174 alin. 3 Cod procedură fiscală, să anulaţi Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nr. (...) emisă la data de (...) de către Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov, precum şi toate actele de executare efectuate în baza acestei decizii, respectiv măsurile de indisponibilizare luate prin Procesul-verbal de sechestru asigurător pentru bunuri mobile nr. (...), Procesul-verbal de sechestru asigurător pentru bunuri imobile nr. (...) şi Adresa de instituire a popririi nr. (...).

CEREREA DE SUSPENDARE A EXECUTĂRII MĂSURILOR ASIGURĂTORII

42. În temeiul art. 402 alin. 1 Cod procedură civilă, vă rugăm să dispuneţi **suspendarea executării măsurilor asigurătorii până la soluţionarea definitivă a prezentei contestaţii la executare.**

43. Potrivit art. 172 alin. (2) din O.G. nr. 92/2003, dispoziţiile privind suspendarea provizorie a executării silite prin ordonanţă preşedinţială prevăzute de art. 403 alin. 4 Cod procedură civilă, nu sunt aplicabile, însă nu se exclude aplicarea dispoziţiilor art. 403 alin. 1 Cod procedura civilă care reglementează suspendarea

executării silite în cursul procesului având ca obiect contestația la executare.
Potrivit art. 718 alin. 4 pct. 1 Cod procedură civilă, suspendarea executării este obligatorie și cauțiunea nu este necesară **„dacă hotărârea sau înscrisul care se execută nu este, potrivit legii, executoriu"**.

44. Considerăm că Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu este titlu executoriu potrivit Codului de procedură fiscală, și nici potrivit art. 632 alin. 2 Cod procedură civilă.

45. Astfel, potrivit art. 141 alin. 1 Cod procedură fiscală, „Executarea silită a creanțelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de către organul de executare competent în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu", iar potrivit alin. 2 **„Titlul de creanță devine titlu executoriu la data la care creanța fiscală este scadentă prin expirarea termenului de plată** prevăzut de lege sau stabilit de organul competent ori în alt mod prevăzut de lege".
În cauză, fiind vorba de măsuri asigurătorii dispuse în timpul controlului fiscal și anterior emiterii titlului de creanță care eventual să constate datoriile fiscale ale contestatoarei, nu există încă un titlu executoriu în condițiile legii.

46. ***Motivele temeinice*** care fundamentează cererea de suspendare a efectelor *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii*, sunt date de aparența de caracter vădit nelegal al acesteia, chiar fără atingerea fondului, precum și de efectele economice dezastruoase asupra activității societății și care vor produce efecte iminente și ireversibile. Astfel, prin blocarea conturilor societății și prin sechestrul aplicat asupra bunurilor mobile care constituie stocul de marfă al acesteia, în valoare de 1.364.615 lei, A.C. SRL nu mai poate desfășura în fapt nicio activitate comercială, cu consecința unor pierderi incalculabile. De asemenea, societatea este în imposibilitate în acest moment, datorită indisponibilizării conturilor bancare, de a-și achita la termen impozitele scadente datorate bugetului de stat, de a-și

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

plăti angajaţii cu plăţile aferente către bugetul asigurărilor sociale, creându-se astfel un lanţ de consecinţe care depăşesc cu mult gravitatea presupuselor fapte constatate în cursul controlului fiscal.

47. Măsurile asigurătorii sunt puse în absenţa unui titlu de creanţă care să constate datorii certe şi exigibile ale societăţii către bugetul de stat, care există doar în eventualitatea în care controlul se va finaliza cu un astfel de act de impunere şi doar în măsura în care acesta va rămâne valabil în urma contestării lui în justiţie. Dimpotrivă, având în vedere şi istoricul de bun contribuabil şi de societate comercială cu comportament fiscal adecvat al contestatoarei, dovedite prin inexistenţa oricăror incidente anterioare, doar prin suspendarea măsurilor asigurătorii se creează cadrul economic care să garanteze plata eventualelor creanţe bugetare constatate de organul fiscal, prin participarea la circuitul comercial.

48. Pentru suspendarea executării *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* **vă rugăm să pipăiţi şi fondul** şi să constataţi că faptele pretins culpabile reţinute de organul fiscal privesc comportamentul altor societăţi comerciale şi că în mod eronat se impută contestatoarei o pretinsă lipsă de diligenţă în verificarea corectitudinii informaţiilor cu privire la identitatea furnizorului menţionat pe factură şi a *„integrităţii conţinutului facturilor"* emise de foştii noştri parteneri comerciali.

49. Astfel, potrivit art. 155 alin. 24 din Codul fiscal, „Autenticitatea originii, integritatea conţinutului şi lizibilitatea unei facturi, indiferent că este pe suport hârtie sau în format electronic, trebuie garantate de la momentul emiterii până la sfârşitul perioadei de stocare a facturii. (...) **«Autenticitatea originii» înseamnă asigurarea identităţii furnizorului sau a emitentului facturii. «Integritatea conţinutului» înseamnă că nu a fost modificat conţinutul impus în conformitate cu prezentul articol.**"

50. Este evident şi *chiar fără a se antama fondul* că din chiar reţinerile organului fiscal în cauză nu poate fi vorba de vreo culpă a contestatoarei, asigurarea identităţii furnizorului fiind realizată

prin emiterea facturilor cu toate datele de identificare necesare, prin indicarea reprezentantului societății furnizoare și prin aplicarea ștampilei firmei, și că întreg conținutul acestor facturi nu a fost modificat în niciun fel prin contrafacere, subscriere adăugare ș.a.

51. Mai mult, vă rugăm să observați, *de asemenea prin pipăirea fondului*, că **presupusul prejudiciu adus bugetului consolidat al statului în sumă de 1.757.997 lei nu există**, câtă vreme toate impozitele și taxele aferente acestor operațiuni comerciale au fost deja plătite de A.C. SRL, astfel încât nu mai au cum să fie datorate indiferent de constatările definitive ale organului fiscal.

52. Astfel fiind, există presupunerea rezonabilă că activitatea de control a organului fiscal nu se va încheia cu emiterea unui titlu de creanță care să constate existența unor creanțe bugetare, sau că dacă acesta va fi emis el va fi anulat în cadrul controlului judecătoresc.

DOVEZILE CERERII

53. În dovedirea cererii, solicităm, potrivit art. 254 Cod procedură civilă, **proba cu înscrisuri**, constând în actele financiar-contabile ale societății din care rezultă comportamentul fiscal bugetar corect al acesteia, precum și toate documentele financiar-contabile aferente relațiilor comerciale cu societățile comerciale care fac obiectul controlului, respectiv L.C. SRL, R.P. SRL, A.M.E. SRL și E.C. SRL. Depunem înscrisurile în dublu exemplar.

54. Vă rugăm să solicitați Administrației Județene a Finanțelor Publice Ilfov să înainteze toată documentația care a stat la baza emiterii Deciziei contestate, precum și toate actele administrative fiscale aferente controlului efectuat la societatea noastră.

55. Solicităm, de asemenea, orice mijloc de probă a cărei necesitate va reieși din dezbateri.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ALTE ASPECTE DE PROCEDURĂ

56. Solicităm judecarea şi în lipsă.

57. Depunem alăturat împuternicirea avocaţială.

58. Conform O.U.G. nr. 80/2013, timbrăm prezenta cerere cu 1.000 de lei pentru contestaţia la executare, respectiv cu 50 de lei pentru cererea de suspendare a executării.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 4

Hotărâre judecătorească cu paragrafe numerotate

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția I civilă

Asupra cauzei de față, constată următoarele:

1. Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 București la data de 18 iunie 2010, sub nr. 28470/299/2010, reclamanții N.D.I.M.C. și B.E. au chemat în judecată pe pârâții B.A., B.C., B.P.A., B.An. și B.G., solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, după compararea titlurilor, să fie obligați pârâții să le lase în deplină proprietate și posesie imobilul situat în București.

2. În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 480 - 481 Cod civil, Legea nr. 30/1994, art. 1 din Protocolul 1 al Convenției europene a drepturilor omului.

3. La data de 6 decembrie 2010, pârâții B.A., B.C., B.P.A., B.An. și B.G. au depus la dosar întâmpinare, prin care au invocat excepția necompetenței materiale a Judecătoriei Sectorului 1 București, excepția inadmisibilității acțiunii, față de temeiul de drept invocat, având în vedere că Legea nr. 10/2001 constituie dreptul comun în materia retrocedării imobilelor preluate de stat cu sau fără titlu valabil.

4. Au fost invocate de pârâți și excepția lipsei calității procesuale active, arătându-se că, potrivit Deciziei nr. 614 din 24 mai 1967 a Comitetului executiv al Sfatului Popular al Raionului 1 Mai, imobilul din C.F. nr. 59, în proporție de 72,20%, a intrat în patrimoniul statului, ca urmare a naționalizării întreprinderii T., precum și excepția lipsei calității procesuale pasive, susținându-se că, în niciuna dintre deciziile de naționalizare, nu este identificat exact imobilul care a fost trecut în proprietatea statului și nici care parte din acesta a fost trecută în administrarea fostului I. și, mai mult, nu se poate determina dacă imobilul ocupat de pârâți este același cu cel revendicat.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5. La data de 8 septembrie 2011, reclamanţii au depus la dosar cerere precizatoare, prin care au arătat că imobilul ce face obiectul comparării de titluri este compus din vestibul, cameră, bucătărie, culoar, wc (toate parter), pivniţă (subsol), în suprafaţă utilă de 81,65 mp şi 93,12 mp teren sub construcţie, rezultând din contractul de vânzare-cumpărare din 18 decembrie 1997; una cameră de locuit în suprafaţă utilă de 9,44 mp şi teren aferent locuinţei în suprafaţă de 5,66 mp, rezultând din contractul de vânzare-cumpărare din 21 noiembrie 2002; două camere (parter şi etaj), în suprafaţă utilă de 20,76 şi 20,90 mp, rezultând din contractul de donaţie autentificat în 21 iunie 2004 şi din titlul de proprietate din 17 aprilie 2006.

6. Prin Sentinţa civilă nr. 15898 din 22 septembrie 2011, pronunţată de Judecătoria Sectorului 1 Bucureşti, în Dosarul nr. 28470/299/2010, a fost admisă excepţia necompetenţei materiale, invocată de pârâţi, şi a fost declinată competenţa de soluţionare a cererii formulată de reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E., în favoarea Tribunalului Bucureşti, Secţia civilă.

7. Cererea a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Bucureşti, Secţia a V-a civilă, la data de 8 noiembrie 2011, sub nr. 71100/3/2011.

8. Prin încheierea din data de 28 septembrie 2012, Tribunalul a respins excepţiile lipsei calităţii procesuale active a reclamanţilor şi inadmisibilităţii acţiunii, ca neîntemeiate şi a unit cu fondul excepţia lipsei calităţii procesuale pasive a pârâţilor.

9. Prin Sentinţa civilă nr. 878 din 5 aprilie 2013, Tribunalul Bucureşti, Secţia a V-a civilă, a respins excepţia lipsei calităţii procesuale pasive a pârâţilor B.C., B.An. şi B.A., ca neîntemeiată; a admis excepţia lipsei calităţii procesuale pasive a pârâţilor B.P.A. şi B.G.; a respins acţiunea formulată de reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E., în contradictoriu cu pârâţii B.P.A. şi B.G., ca fiind îndreptată împotriva unor persoane fără calitate procesuală pasivă; a respins acţiunea formulată în contradictoriu cu pârâţii B.C., B.An. şi B.A., ca neîntemeiată şi a obligat reclamanţii la plata către pârâţi a sumei de 2.000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

10. Pentru a hotărî astfel, instanţa de fond a reţinut că prin actul de vânzare-cumpărare autentificat în 2 decembrie 1913 de Tribunalul Ilfov, Secţia notariat, numitul C.A.1 (care şi-a schimbat ulterior

numele în C.A.2, în baza Jurnalului Consiliului de Miniştri din 10 august 1916) a dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului situat în Bucureşti, format din teren în suprafaţă de 681 mp.

11. Prin procesul-verbal nr. x/1940 emis de Comisiunea pentru înfiinţarea Cărţilor Funciare în Bucureşti, s-a dispus înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate asupra imobilului situat în Bucureşti, format din teren în suprafaţă de 651 mp şi două corpuri de casă în favoarea numitului C.A.2.

12. Din adresa din 14 decembrie 2010, emisă de Primăria Municipiului Bucureşti - Direcţia Patrimoniu, rezultă că imobilul care a figurat înscris cu nr. 43 pe C.F., până la nivelul anului 1915, a purtat ulterior nr. 55, pe aceeaşi arteră de circulaţie, iar, de la nivelul anului 1930, a purtat nr. 59.

13. Imobilul situat în Bucureşti, C.F. nr. 59 a intrat în patrimoniul statului în baza Legii nr. 119/1948, fiind naţionalizat pe numele întreprinderii T., în proporţie de 72,20%, astfel cum rezultă din Decizia nr. 614 din 24 mai 1967 a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Raionului 1 Mai (cu toate că această întreprindere nu avea în proprietate imobilul, ci îl deţinea în baza unui contract de închiriere, astfel cum reiese din bilanţul încheiat la 31 decembrie 1948 şi din procesele-verbale ale adunărilor generale din 9 martie 1948) şi în baza Decretului nr. 224/1951, restul de 27,20%, conform Deciziei nr. 452/1960 a Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Raionului 1 Mai.

14. Conform certificatului de calitate succesorală din 7 noiembrie 2001, de pe urma defunctului C.A.2, decedat la data de 28 februarie 1950, au rămas ca moştenitori C.S., în calitate de soţie supravieţuitoare şi A.A., N.D.I., C.A.2V., în calitate de fii, iar de pe urma defunctei C.S., decedată la data de 12 noiembrie 1964 au rămas ca moştenitori copiii acesteia, A.A., N.D.I. şi C.A.2V.

15. De pe urma defunctei N.D.I., decedată la data de 10 mai 1937, a rămas ca unic moştenitor reclamantul N.D.I.M.C., în calitate de fiu, astfel cum rezultă din certificatul de calitate succesorală din 7 noiembrie 2001.

NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE LIBRARY

16. Conform certificatului de moştenitor din 25 septembrie 1997, de pe urma defunctului C.A.2V., decedat la data de 2 septembrie 1997, au rămas ca moştenitori A.A., în calitate de soră şi legatară universală, şi reclamantul N.D.I.M.C., în calitate de legatar particular cu privire la cota de 1/3 din eventualele drepturi născute din revendicarea sau recuperarea imobilului situat în Bucureşti, C.F. nr. 59.

17. De pe urma defunctei A.A., decedată la data de 23 octombrie 2006, a rămas ca unică moştenitoare reclamanta B.E., în calitate de legatar universal, potrivit certificatului de calitate succesorală din 31 octombrie 2006.

18. Prin contractul de vânzare-cumpărare din 18 decembrie 1997, Primăria Municipiului Bucureşti, prin mandatar SC H.N. SA, a înstrăinat pârâţilor B.An. şi B.A. apartamentul nr. 3 de la parterul imobilului situat în Bucureşti, compus din 2 camere, vestibul, bucătărie, culoar, wc, pivniţă, în suprafaţă utilă de 81,65 mp.

19. Prin contractul de vânzare-cumpărare din 21 noiembrie 2001, Primăria Municipiului Bucureşti, prin mandatar SC H.N. SA, a înstrăinat pârâtului B.C. locuinţa situată în Bucureşti, compusă din o cameră, în suprafaţă utilă de 9,44 mp.

20. În baza contractului de vânzare-cumpărare din 26 august 2002, Consiliul General al Municipiului Bucureşti - Administraţia Fondului Imobiliar a înstrăinat pârâtului B.P.A. garajul situat în Bucureşti, în suprafaţă utilă de 23,28 mp.

21. Pârâtul B.P.A. a transmis dreptul de proprietate asupra garajului menţionat pârâtului B.C., conform contractului de donaţie autentificat în 21 iunie 2004 de BNP G.L.

22. Prin titlul de proprietate din 17 aprilie 2006 emis de Instituţia Prefectului Municipiului Bucureşti, terenul situat în Bucureşti, în suprafaţă de 29,10 mp, aferent garajului, a fost trecut în proprietatea pârâtului B.C., în conformitate cu prevederile art. 36 alin. 2 din Legea nr. 18/1991.

23. În baza autorizaţiei de construire din 26 septembrie 2006, emisă de Primăria Sectorului 1 Bucureşti, pârâtul B.C. a executat

lucrări de consolidare, reamenajare și mansardare la imobilul situat în București, care a avut destinația de garaj.

24. Examinând cu prioritate, conform art. 137 alin. 1 Cod de procedură civilă, excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâților, instanța de fond a reținut că, pentru ca o persoană să fie parte în proces, este necesar, pe lângă îndeplinirea altor condiții, să aibă calitate procesuală. Prin calitatea procesuală se desemnează titularul dreptului de a acționa în justiție și, în același timp, persoana împotriva căreia se poate exercita acțiunea. Calitatea procesuală se determină în concret, în raport de litigiul dedus judecății, deoarece, în cadrul unui raport juridic litigios, numai o anumită persoană poate fi reclamantă, respectiv pârâtă. Raportul de drept procesual nu se poate stabili decât între persoanele care își dispută dreptul în litigiu.

25. Calitatea procesuală presupune existența unei identități între persoana reclamantului și persoana care este titular al dreptului în raportul juridic dedus judecății (calitate procesuală activă) și, pe de altă parte, existența unei identități între persoana pârâtului și persoana obligată în același raport juridic (calitate procesuală pasivă).

26. Întrucât reclamantul este cel care declanșează procedura judiciară, lui îi revine obligația de a justifica atât calitatea sa procesuală, cât și calitatea procesuală a pârâtului. Această obligație își are temeiul în dispozițiile art. 112 Cod de procedură civilă, potrivit cărora cererea de chemare în judecată trebuie să cuprindă, printre alte elemente, obiectul, precum și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază pretenția. Prin indicarea pretenției sale, precum și a împrejurărilor de fapt și de drept pe care se bazează această pretenție, reclamantul justifică îndreptățirea pe care o are de a introduce cererea sa împotriva unui anumit pârât.

27. În speță, reclamanții N.D.I.M.C. și B.E. au învestit instanța cu o acțiune în revendicare, în contradictoriu cu pârâții B.A., B.C., B.P.A., B.An. și B.G., prin care au solicitat obligarea pârâților să le lase în deplină proprietate și liniștită posesie imobilul situat în București.

28. Acţiunea în revendicare este acţiunea prin care proprietarul care a pierdut posesia bunului solicită în justiţie recunoaşterea dreptului său de proprietate şi obligarea pârâtului care posedă bunul să lase în deplină proprietate şi posesie respectivul bun; astfel spus, acţiunea în revendicare este acţiunea formulată de proprietarul neposesor împotriva posesorului neproprietar.

29. În cauza dedusă judecăţii, pârâţii B.P.A. şi B.G. nu au în proprietate niciun spaţiu din imobilul situat în Bucureşti şi nici nu ocupă vreun spaţiu din imobil, acesta aflându-se în proprietatea şi posesia pârâţilor B.A. şi B.An. (locuinţa situată în corpul C) şi a pârâtului B.C. (locuinţa situată în corpul B şi fostul garaj - extindere corp C).

30. Având în vedere că bunul imobil revendicat nu se află în proprietatea sau posesia pârâţilor B.P.A. şi B.G., rezultă că aceşti pârâţi nu au calitate procesuală pasivă în cauză.

31. În consecinţă, tribunalul a respins excepţia lipsei calităţii procesuale pasive a pârâţilor B.C., B.An. şi B.A., ca neîntemeiată, a admis excepţia lipsei calităţii procesuale pasive a pârâţilor B.P.A. şi B.G. şi a respins acţiunea formulată în contradictoriu cu aceşti pârâţi, ca fiind îndreptată împotriva unor persoane fără calitate procesuală pasivă.

32. Pe fondul cauzei, tribunalul a reţinut că atât reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E., cât şi pârâţii B.C., B.An. şi B.A. au invocat un drept de proprietate asupra imobilului în litigiu, prezentând fiecare câte un titlu, situaţie în care se va proceda la compararea titlurilor, pentru a se stabili care dintre ele este preferabil (superior), deci care dintre ele justifică, în plan probatoriu, apartenenţa dreptului la unul sau altul dintre patrimonii.

33. Cu ocazia comparării titlurilor de proprietate ale părţilor, tribunalul a avut în vedere dispoziţiile Legii nr. 10/2001, având în vedere situaţia particulară a imobilului litigios, respectiv faptul că acesta se încadrează în categoria imobilelor preluate în mod abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

34. Chiar dacă reclamanţii nu şi-au întemeiat cererea pe dispoziţiile Legii nr. 10/2001, solicitând ca analiza acţiunii în revendicare să

aibă la bază criteriile presupuse de dreptul comun, tribunalul a apreciat că nu pot fi ignorate efectele legii speciale ce reglementează modalitatea concretă de reparare a prejudiciului creat prin preluarea abuzivă de către stat a unor imobile, în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

35. Acțiunea în revendicare promovată după intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001, deși admisibilă în garantarea principiului liberului acces la justiție, pentru recunoașterea și valorificarea pretinsului drept de proprietate, trebuie analizată pe fond și din perspectiva dispozițiilor Legii nr. 10/2001, ca lege specială, derogatorie sub anumite aspecte (în ceea ce privește criteriile de comparație a titlurilor aflate în conflict) de la dreptul comun.

36. A considera altfel și a aprecia că există posibilitatea pentru reclamanți de a opta între aplicarea Legii nr. 10/2001 și aplicarea dreptului comun în materia revendicării, respectiv Codul civil, ar însemna încălcarea principiului *specialia generalibus derogant* și o judecare formală a cauzei, în care instanța să dea preferabilitate titlului mai vechi, făcând totală abstracție de efectele create prin aplicarea legii speciale.

37. Prin legea nouă sunt reglementate toate cazurile de preluare abuzivă a imobilelor din perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, ce intră sub incidența acestui act normativ, indiferent dacă preluarea s-a făcut cu titlu sau fără titlu, fiind vizată inclusiv restituirea acelor imobile a căror situație juridică și-ar fi putut găsi dezlegarea până la data intrării sale în vigoare în temeiul art. 480 și 481 Cod civil.

38. S-a reținut că legiuitorul român a ales să fie restituite în natură imobilele preluate de statul comunist în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 doar în anumite condiții, ce nu sunt întrunite în prezenta cauză, câtă vreme spațiile din imobil nu se mai află în patrimoniul statului, ci în patrimoniul unor terți, pârâții din prezenta cauză, care le-au dobândit în temeiul unor contracte de vânzare-cumpărare valabil încheiate.

39. Din dispozițiile art. 18 lit. c) și art. 26 alin. 1 și 2, coroborate cu cele ale art. 45 din Legea nr. 10/2001, rezultă că reclamanții puteau beneficia de restituirea în natură a spațiilor din imobil doar

BCU "CAROL I" UNIVERSITY LIBRARY

în ipoteza în care ar fi solicitat instanţei, în termenul special de prescripţie prevăzut de lege, constatarea nulităţii contractelor de vânzare-cumpărare ale pârâţilor, iar, în urma admiterii unei astfel de acţiuni, imobilul ar fi reintrat în patrimoniul statului.

40. Omisiunea reclamanţilor de a proceda la învestirea instanţei de judecată cu o acţiune în constatarea nulităţii absolute a contractelor de vânzare-cumpărare nr. x/1997, nr. y/2002 şi nr. z/2002 a avut ca efect consolidarea validităţii acestora şi a dreptului de proprietate al pârâţilor asupra spaţiilor din imobilul în litigiu.

41. Problema raportului dintre Legea nr. 10/2001, ca lege specială, şi Codul civil, ca lege generală, precum şi cea a raportului dintre legea internă şi Convenţia europeană a drepturilor omului, ratificată prin Legea nr. 30/1994, a fost rezolvată prin Decizia în interesul legii nr. 33 din 9 iunie 2008, pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Secţiile Unite, dezlegarea dată problemelor de drept judecate prin aceasta fiind obligatorie pentru instanţă, conform art. 329 alin. 3 Cod de procedură civilă. Prin această decizie s-au statuat următoarele: „Concursul dintre legea specială şi legea generală se rezolvă în favoarea legii speciale, conform principiului *specialia generalibus derogant*, chiar dacă acesta nu este prevăzut expres în legea specială, în cazul în care sunt sesizate neconcordanţe între legea specială (Legea nr. 10/2001) şi Convenţia europeană a drepturilor omului, Convenţia are prioritate. Această prioritate poate fi dată în cadrul unei acţiuni în revendicare, întemeiată pe dreptul comun, în măsura în care, astfel, nu s-ar aduce atingere unui alt drept de proprietate ori securităţii raporturilor juridice".

42. Din această decizie în interesul legii, rezultă că nu există posibilitatea de a se opta între aplicarea Legii nr. 10/2001 şi aplicarea dreptului comun în materia revendicării, şi anume Codul civil, căci ar însemna să se încalce principiul *specialia generalibus derogant*. Cu toate acestea, nici nu se poate aprecia că existenţa Legii nr. 10/2001 exclude, în toate situaţiile, posibilitatea de a se recurge la acţiunea în revendicare, în măsura în care reclamantul se prevalează de un bun, în sensul normei europene şi trebuie să i se asigure accesul la justiţie. În acest sens, trebuie să se analizeze, în funcţie de circumstanţele concrete ale cauzei, în ce măsură legea internă intră în conflict cu Convenţia europeană a drepturilor omului

și dacă admiterea acțiunii în revendicare nu ar aduce atingere unui alt drept de proprietate ori securității raporturilor juridice.

43. Prin urmare, făcând aplicarea principiilor statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 33/2008, se impune realizarea unei analize comparative a drepturilor înfățișate de părți prin raportare la dispozițiile CEDO și la măsura în care aceste drepturi pot reprezenta un bun, în sensul Convenției.

44. Potrivit jurisprudenței Curții, noțiunea de „bunuri" poate cuprinde atât „bunuri actuale", cât și valori patrimoniale, inclusiv, în anumite situații bine stabilite, creanțe, al căror titular demonstrează că acestea au o bază suficientă în dreptul intern și în virtutea cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o „speranță legitimă" să obțină exercitarea efectivă a unui drept de proprietate (cauza *Străin și alții împotriva României*, cauza *Viașu împotriva României*, cauza *Sebastian Taub împotriva României* etc). În schimb, Curtea Europeană a statuat că nu va fi considerat „bun", în sensul art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția europeană a drepturilor omului, speranța de a redobândi un drept de proprietate care s-a stins demult ori o creanță condițională, care a devenit caducă prin neîndeplinirea condiției (cauza *Pentia și Pentia împotriva României*, cauza *Lindner și Hammermeyer împotriva României*, cauza *Mihăilă împotriva României* etc.).

45. Jurisprudența Curții Europene este extrem de nuanțată și a cunoscut evoluții cu fiecare cauză pronunțată, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărui caz, iar, în recenta cauză *Maria Atanasiu și alții împotriva României* (Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 12 octombrie 2010), Curtea a afirmat că un „bun actual" există în patrimoniul proprietarilor deposedați abuziv de stat doar dacă s-a pronunțat prealabil o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă prin care nu numai că s-a recunoscut calitatea de proprietar, ci s-a și dispus expres în sensul restituirii bunului (parag. 140 și 143). În caz contrar, simpla constatare pe cale judecătorească a nelegalității titlului statului constituit asupra imobilului în litigiu poate valora doar o recunoaștere a unui drept la despăgubire, respectiv dreptul de a încasa măsurile reparatorii prevăzute de legea specială, sub condiția inițierii procedurii administrative și a îndeplinirii cerințelor legale pentru obținerea acestor reparații (parag. 141, 142 și 143).

46. Urmare a acestei hotărâri, dar şi în raport de circumstanţele particulare ale cauzei, astfel cum au fost descrise, se constată că reclamanţii nu deţin un „bun actual", în sensul Convenţiei, respectiv o hotărâre judecătorească definitivă şi irevocabilă care să le fi consfinţit dreptul de proprietate asupra bunului revendicat.

47. Pe de altă parte, pârâţii beneficiază de „bunuri actuale", în sensul Convenţiei, având în vedere că nu a fost admisă o acţiune în constatarea nulităţii absolute a contractelor de vânzare-cumpărare încheiate în baza Legii nr. 85/1992 şi a Legii nr. 112/1995 (cauza *Raicu contra României*).

48. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că exigenţele art. 1 din Protocolul adiţional nr. 1 şi principiul securităţii raporturilor juridice trebuie respectate atât în cazul fostului proprietar, cât şi în cel al cumpărătorului de bună-credinţă, că, prin restituirea bunurilor preluate de către stat, trebuie să fie evitată insecuritatea raporturilor juridice şi că, în cazul în care restituirea în natură a bunului preluat abuziv de către stat nu mai este posibilă, când, spre exemplu, cum este situaţia în prezenta cauză, titlul subdobânditorului nu a fost anulat, urmează ca fostului proprietar să-i fie plătite despăgubiri.

49. Având în vedere că reclamanţii au căzut în pretenţii, tribunalul a dispus obligarea acestora de a plăti pârâţilor suma de 2.000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, constând în onorariu de avocat, conform chitanţelor din 26 noiembrie 2010 şi din 18 martie 2011, în temeiul dispoziţiilor art. 274 Cod de procedură civilă.

50. Împotriva acestei sentinţe, au formulat apel reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E., solicitând modificarea hotărârii apelate, în sensul admiterii acţiunii.

51. În motivare, apelanţii reclamanţi au arătat că, în anul 1947, autorul lor, C.A.2, a închiriat societăţii T. corpul B şi C al imobilului. În legătură cu această parte a imobilului, fiind sediul respectivei societăţi, s-a dispus naţionalizarea conform Legii nr. 119/1948.

52. Astfel, se constată că autorul reclamanţilor nu a transmis dreptul de proprietate către societatea respectivă, ci doar dreptul de folosinţă privind nişte spaţii de la parterul imobilului, astfel că preluarea acestei părţi din clădire, odată cu naţionalizarea

societății, în 1948, nu constituie titlul de proprietate în favoarea statului. Evident că societatea T. nu era proprietarul acestui imobil, ci doar detentor precar, în calitate de chiriaș, astfel că vânzările ulterioare, după 1996, către pretinșii chiriași, nu au avut la bază un titlu valabil pentru stat, preluarea imobilului fiind abuzivă.

53. Nelegalitatea actului de naționalizare este atrasă atât din încălcarea dispozițiilor art. 481 Cod civil, cât și ale Constituției României din anul 1948, care ocroteau dreptul de proprietate, menționând că nimeni nu poate fi deposedat de proprietatea sa, în afară de cazul de expropriere pentru utilitate publică și în urma unei juste și prealabile despăgubiri, dar și de încălcarea art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care ocrotea dreptul de proprietate și prevedea că nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.

54. Titlul pârâților a fost obținut prin încălcarea art. 960, 966, 968 Cod civil - cauză ilicită - *fraus omnia corumpit.*

55. Se opun în cauză un titlu de proprietate al reclamanților, care nu a fost nici până acum desființat, și un titlu de proprietate al pârâților-intimați, obținut în condiții de legalitate vădită, prin fraudarea legii.

56. Astfel, B.C. și B.P.A. au obținut două contracte de vânzare-cumpărare cu C.G.M.B. - AFI pentru două spații construite înainte de 1944, în baza Legilor nr. 61/1990 și 85/1992, legi care se refereau la cu totul altceva decât la achiziționarea imobilelor naționalizate, respectiv la vânzarea de locuințe construite din fondurile statului către populație după 1945.

57. Pentru fraudarea legii, B.P.A. a trecut la etapa a doua, și anume utilizarea dispozițiilor art. 36 din Legea nr. 18/1991, în scopul obținerii ilegale și a terenului de sub garaj. Încălcând grav dispozițiile acestui articol, care privește terenul situat în intravilanul localității care au aparținut cooperatorilor sau altor persoane care au decedat fără moștenitori, care au calitatea de proprietari actuali ai locuințelor (aici era vorba de un garaj) sau înzestrarea celor care căzuseră victime ale dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 58/1974 (ceea ce nu e cazul aici), acesta obține un ordin al prefectului și asupra terenului.

58. B.P.A. recurge la înstrăinarea garajului şi a terenului de sub garaj către fratele său, B.C., crezând că îl face donatar de bună-credinţă, deşi şi acesta era beneficiarul unei manevre similare pentru camera de 9,44 mp, pe care şi-o apropiase tot în baza Legilor nr. 61/1990 şi nr. 85/1992, deşi erau construite cu mult înainte de apariţia statului comunist.

59. În opinia apelanţilor, există o opoziţie dintre un titlu perfect, legal, valabil şi viabil şi un titlu obţinut printr-o cascadă de fraude.

60. Instanţa de fond nici nu a vrut să comenteze sau să motiveze în vreun fel aceste aspecte, din acest punct de vedere, hotărârea fiind lovită de nulitate absolută.

61. În cazul de faţă, revendicarea nu se mai supune regulilor prevăzute de Decizia nr. 33/2008 şi de dispoziţiile ce au modificat art. 50[1] din Legea nr. 10/2001, întrucât ar trebui comparate titlul vechilor proprietari, care a rămas pe deplin valabil şi viabil, şi titlul chiriaşilor cumpărători, cărora li s-au aplicat în mod nejustificat atât Legile nr. 61/1990 şi nr. 85/1992, cât şi art. 36 din Legea nr. 18/1991.

62. În legătură cu camera de 9,44 mp şi cu garajul şi cu terenul de sub garaj, frauda este evidentă şi i se aplică principiul *fraus omnia corumpit*, iar, în legătură cu apartamentul cumpărat de B.An. şi B.A., în baza Legii nr. 112/1995, în condiţiile în care titlul acestora a fost dobândit prin contract de vânzare-cumpărare, încheiat în temeiul Legii nr. 112/1995, acesta nu constituie un titlu valabil, atâta timp cât preluarea imobilului a fost abuzivă, statul nepreluând decât un drept de folosinţă privind nişte spaţii de la parterul imobilului. Acest mod de preluare nu constituie un titlu de proprietate în favoarea statului.

63. Prin Decizia civilă nr. (...) a Curţii de Apel Bucureşti, Secţia a III-a civilă şi pentru cauze cu minori şi de familie, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de apelanţii-reclamanţi N.D.I.M.C. şi B.E.

64. Pentru a hotărî astfel, instanţa de apel a constatat următoarele:

65. Sunt vădit neîntemeiate criticile legate de modalitatea în care tribunalul a analizat cererea precizată prin raportare la dispoziţiile legale incidente în raportul juridic dedus judecăţii, inclusiv cele referitoare la aspectele aplicării legislaţiei speciale cu caracter

reparatoriu în materia imobilelor preluate abuziv în perioada regimului politic comunist.

66. Tribunalul, reținând că imobilul în litigiu este un imobil preluat abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, în mod corect a avut în vedere, la pronunțarea soluției, regula de drept, conform căreia concursul dintre legea specială și legea generală se rezolvă în favoarea legii speciale, reținând astfel incidența Legii nr. 10/2001, cu toate consecințele ce decurg din aplicarea acestor prevederi legale speciale asupra cererii de revendicare formulată de reclamanți, ținând seama, în acest sens, și de cele statuate prin Decizia nr. XXXIII din 9 iunie 2008, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secțiile Unite, asupra unui recurs în interesul legii.

67. Înalta Curte, prin această hotărâre obligatorie pentru instanțe, conform art. 329 alin. 3 Cod de procedură civilă [actualul art. 330^7 alin. 4], a reținut că adoptarea unei reglementări speciale, derogatorii de la dreptul comun, cu consecința imposibilității utilizării unei reglementări anterioare, nu încalcă art. 6 din Convenție, în situația în care calea oferită de legea specială pentru valorificarea dreptului dedus pretins este efectivă, iar faptul că această cale specială este sau nu una efectivă poate fi constatat printr-o analiză în concret a fiecărei cauze.

68. Prin Hotărârea pilot pronunțată în cauza *M. Atanasiu și alții contra României* din 12 octombrie 2010, s-a arătat, fără echivoc, că, „în ceea ce privește acțiunea în revendicare fondată pe dispozițiile civile de drept comun, Curtea apreciază că respingerea acesteia, argumentată de necesitatea de a asigura aplicarea coerentă a legilor reparatorii, nu ridică de una singură o problemă din punctul de vedere al liberului acces la justiție garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, cu condiția ca procedura prevăzută de Legea nr. 10/2001 să constituie o cale judiciară eficientă" (parag. 118).

69. Trebuie remarcat, însă, că, prin decizia în interesul legii menționată, Înalta Curte a sesizat faptul că, în procedura de aplicare a Legii nr. 10/2001, în absența unor prevederi de natură a asigura aplicarea efectivă și concretă a măsurilor reparatorii, poate apărea conflictul cu dispozițiile art. 1 alin. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, ceea ce impune, conform art. 20 alin. 2 din

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Constituţia României, prioritatea normei din Convenţie, care, fiind ratificată prin Legea nr. 30/1994, face parte din dreptul intern, aşa cum se stabileşte prin art. 11 alin. 2 din Legea fundamentală.

70. Or, pentru a se atinge finalitatea unei acţiuni întemeiate pe dreptul comun, ca un remediu efectiv, care să acopere, până la o eventuală intervenţie legislativă, neconvenţionalitatea unor dispoziţii ale legii speciale, Înalta Curte a mai reţinut că nu se poate aprecia că existenţa Legii nr. 10/2001 exclude, în toate situaţiile, posibilitatea de a se recurge la o atare acţiune, căci este posibil ca reclamantul să se poată prevala la rândul său de un bun, în sensul art. 1 din Primul Protocol adiţional şi trebuie să i se asigure accesul la justiţie.

71. Aşadar, contrar susţinerilor apelanţilor, se remarcă faptul că, prin decizia menţionată, s-a exclus posibilitatea ca acţiuni în revendicare, similare celei de faţă, să mai fie soluţionate după regulile de comparare şi preferabilitate specifice dreptului comun, cu ignorarea regulilor rezultând din aplicarea dispoziţiilor speciale de drept substanţial ale Legii nr. 10/2001.

72. Prin urmare, singurele aspecte relevante faţă de pretenţiile apelanţilor-reclamanţi sunt dacă bunul revendicat a fost preluat abuziv şi intră ca atare în domeniul reglementat de legea specială de reparaţie şi dacă aceştia se pot prevala de un bun într-o acţiune întemeiată pe dreptul comun.

73. Curtea a constatat că, în prezenta cauză, prima instanţă a apreciat în mod just asupra împrejurărilor apreciate de Înalta Curte ca fiind relevante într-un asemenea litigiu, stabilind că reclamanţii nu beneficiază de un „bun actual", pe care să îl valorifice în cadrul acestei acţiuni reale.

74. Sub acest aspect, Curtea a constatat, la rândul său, că dreptul de proprietate care s-a aflat iniţial în patrimoniul reclamanţilor nu este garantat de prevederile art. 1 din Protocolul adiţional al Convenţiei europene a drepturilor omului, iar, în măsura în care cel interesat nu îndeplineşte condiţiile esenţiale pentru a putea redobândi un bun trecut în proprietatea statului, sub regimul politic anterior, există o diferenţă evidentă între „simpla speranţă de restituire", oricât ar fi ea de îndreptăţită din punct de vedere

moral, şi o „speranţă legitimă", de natură mult mai concretă, bazată pe o dispoziţie legală sau pe o decizie judiciară (Hotărârea în cauza *Kopecky contra Slovaciei* din 28 septembrie 2004).

75. Cu referire la acest aspect, este relevantă Hotărârea pilot pronunţată în cauza *M. Atanasiu şi alţii contra României* din 12 octombrie 2010, în care Curtea Europeană a reţinut că „(...) un reclamant nu poate pretinde o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 decât în măsura în care hotărârile pe care le critică se referă la «bunurile» sale în sensul acestei prevederi. Noţiunea de «bunuri» poate cuprinde atât «bunuri actuale», cât şi valori patrimoniale, inclusiv creanţe, în baza cărora un reclamant poate pretinde că are cel puţin «o speranţă legitimă» de a obţine beneficiul efectiv al unui drept de proprietate. (...) existenţa unui «bun actual» în patrimoniul unei persoane este în afara oricărui dubiu dacă, printr-o hotărâre definitivă şi executorie, instanţele i-au recunoscut acesteia calitatea de proprietar şi dacă, în dispozitivul hotărârii, ele au dispus în mod expres restituirea bunului. În acest context, refuzul administraţiei de a se conforma acestei hotărâri constituie o ingerinţă în dreptul la respectarea bunurilor, care ţine de prima frază a primului alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţie (parag. 134 - 140).

76. În speţă, reclamanţii s-ar fi putut prevala de un bun, în sensul Convenţiei, numai dacă ar fi dovedit că întrunesc toate condiţiile legii pentru a beneficia de măsuri reparatorii pentru imobilul preluat abuziv. Această situaţie juridică nu se poate dovedi însă decât în cadrul şi cu respectarea cerinţelor prevăzute de Legea nr. 10/2001 (actul normativ aplicabil în materia acestor imobile), prin decizia sau dispoziţia emisă de unitatea deţinătoare/ entitatea învestită cu soluţionarea notificării care atestă calitatea notificatorilor de persoane îndreptăţite la restituire în natură sau în echivalent ori, după caz, printr-o hotărâre judecătorească de restituire.

77. Or, reclamanţii nu au iniţiat procedurile de restituire prevăzute de lege, formulând o notificare în temeiul Legii nr. 10/2001 (aşa cum reiese şi din relaţiile comunicate de P.M.B. - Direcţia Juridic, dosar tribunal), deşi susţin, şi în prezenta cauză, că imobilul revendicat a fost preluat abuziv, prin naţionalizare.

78. Curtea Europeană a statuat în acest sens în cauza *Caracaş împotriva României*, în ceea ce priveşte „speranţa legitimă" în cadrul procedurii instituite prin Legea nr. 10/2001, că această creanţă de restituire, de care reclamanţii s-ar putea prevala, este o creanţă sub condiţie, deoarece problema întrunirii condiţiilor legale pentru restituirea imobilului ar trebui rezolvată în cadrul procedurilor judiciare şi administrative pe care le-au promovat. În consecinţă, Curtea a considerat că, la momentul sesizării jurisdicţiilor interne şi a autorităţilor administrative, creanţa nu putea fi considerată ca fiind suficient stabilită pentru a fi considerată ca având o valoare patrimonială ocrotită de art. 1 din Protocolul adiţional nr. 1 la Convenţie.

79. Având în vedere considerentele aceleiaşi hotărâri a Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în cauza *Atanasiu şi alţii contra României* din 12 octombrie 2010, Curtea a observat că s-a constatat şi de către Curtea Europeană că „de la intrarea în vigoare a Legilor nr. 1/2001 şi 10/2001 şi, mai ales, a Legii nr. 247/2005, dreptul intern prevede un mecanism care ar trebui să conducă fie la restituirea bunului, fie la acordarea unei despăgubiri.

80. În consecinţă, Curtea a apreciat că transformarea într-o valoare patrimonială, în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1, al interesului patrimonial care rezultă din simpla constatare a nelegalităţii naţionalizării este subordonată îndeplinirii de către partea interesată a tuturor exigenţelor legale în cadrul procedurilor prevăzute de legile reparatorii şi de epuizarea căilor de atac prevăzute de aceste legi (parag. 141 - 142).

81. Rezultă că singura speranţă legitimă creată apelanţilor a fost cea dată prin aplicarea Legii nr. 10/2001, respectiv, o speranţă la o reparaţie echitabilă pentru abuzul săvârşit de statul comunist.

82. În acelaşi timp, Curtea a constatat că, în mod corect, tribunalul a reţinut că pârâţii sunt deţinători ai unor titluri asupra imobilului în litigiu, pe care l-au cumpărat, în temeiul Legii nr. 85/1992 şi al Legii nr. 112/1995, în baza Contractelor nr. x/1997, nr. y/2002 şi nr. z/2002 - acte de dispoziţie în legătură cu care instanţa de fond a remarcat, văzând dispoziţiile art. 45 din Legea nr. 10/2001 (republicată), că nu s-a solicitat de către reclamanţi declararea nulităţii acestora.

83. Curtea a reținut deci că, în temeiul respectivelor contracte de vânzare-cumpărare, intimații-pârâți cumpărători, care se află și în posesia apartamentelor, au - spre deosebire de apelanții-reclamanți - un bun, în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului prezentată mai sus.

84. Prin urmare, corect a statuat tribunalul că prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției europene a drepturilor omului și principiul securității raporturilor juridice trebuie respectate și în cazul pârâților cumpărători de bună-credință ai imobilului revendicat și, în consecință, aceștia din urmă nu pot fi lipsiți de proprietate decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege.

85. Față de aceste considerente, Curtea a constatat că este vădit neîntemeiată critica apelanților-reclamanți privind lipsa unei analize în fond, în acest cadru procesual, a valabilității titlurilor exhibate de intimații-pârâți, o analiză care ar fi fost oricum irelevantă, în raport de cele reținute anterior în privința inexistenței unui drept pe care apelanții să îl poată valorifica pe calea acestei acțiuni în revendicare de drept comun.

86. Deși, așa cum a reținut Curtea Europeană, în numeroase cauze, Statul Român nu a făcut dovada eficienței funcționării mecanismului de acordare de despăgubiri/alte măsuri de restituire în echivalent, ceea ce este relevant este că o lege specială cu caracter reparatoriu, la care reclamanții trebuiau să apeleze, prevede, în acest scop, proceduri stricte și creează mijloacele necesare prin care persoanele îndreptățite ar trebui îndestulate.

87. De altfel, stabilirea obligației statului de creare a unui mecanism adecvat de plată a despăgubirilor, prin amendarea mecanismului de restituire actual și introducerea unei proceduri simplificate și eficiente (cum s-a dispus prin Hotărârea pilot pronunțată în cauza *M. Atanasiu și alții contra României* din 12 octombrie 2010, parag. 232) echivalează, în același timp, cu validarea măsurilor reparatorii prevăzute de Legea nr. 10/2001.

88. De asemenea, în ceea ce privește eficiența procedurii prevăzute de Legea nr. 10/2001, revenind la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a remarcat, și prin decizia recurată, că

instanţa europeană recunoaşte dreptul suveran al legiuitorului intern de a opta asupra soluţiei legislative pe care o consideră cea mai adecvată posibilităţilor sale economico-sociale-financiare şi intereselor sale politice (parag. 174 şi următoarele din aceeaşi hotărâre adoptată în cauza *M. Atanasiu şi alţii contra României*).

89. Din perspectiva argumentelor de fapt şi de drept care au condus tribunalul la concluzia respingerii acţiunii, Curtea a constatat că, prin sentinţa atacată, s-a făcut o corectă interpretare şi aplicare a dispoziţiilor legale incidente, inclusiv prin raportare la obligativitatea respectării deciziilor pronunţate de instanţa supremă, şi, prin urmare, în temeiul art. 296 Cod de procedură civilă, a respins apelul, ca nefondat.

90. Împotriva acestei decizii, au declarat recurs, în termen legal, reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E., solicitând admiterea recursului, modificarea deciziei recurate, în sensul admiterii apelului, schimbării sentinţei apelate, cu consecinţa admiterii acţiunii.

91. În dezvoltarea motivelor de recurs întemeiate pe dispoziţiile art. 304 pct. 9 Cod de procedură civilă, reclamanţii au arătat următoarele:

92. Instanţa de apel a pronunţat o hotărâre profund netemeinică, nelegală, ignorând dreptul lor de proprietate şi, implicit, acela la acţiune.

93. Or, atât normele interne, cât şi normele internaţionale, respectiv Constituţia României şi Convenţia europeană a drepturilor omului, reglementează acest drept ca inalienabil şi indestructibil garantat.

94. S-a menţionat că, la data de 18 mai 1994, România a ratificat Primul Protocol Adiţional al Convenţiei europene a drepturilor omului, prin Legea nr. 30/1994, publicată în M. Of. nr. 135/31.05.1994.

95. În art. 1 din acest Protocol, privind protecţia proprietăţii, este prevăzut: „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauze de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional".

CONSILIUL CENTRAL UNIVERSITAR

96. Aşadar, România nu putea emite legi sau decrete prin care să aducă atingere dreptului de proprietate sau dezmembrămintelor sale.

97. La data de 18 mai 1994, asupra imobilelor preluate abuziv de statul comunist, nimeni, în afara vechiului proprietar, nu avea un titlu de proprietate legal, viabil şi valabil.

98. Mai mult, prin Constituţia României, s-a stabilit că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, cu dreaptă şi prealabilă despăgubire. Acest articol constituţional a întărit situaţia de unici proprietari constataţi la data de 18 mai 1994 şi nicio normă ulterioară nu putea să atingă dreptul lor de proprietate.

99. În privinţa respectării Deciziei nr. 33/2008 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, s-a solicitat a se avea în vedere că primează Convenţia în faţa legii interne, iar, în privinţa condiţiei stabilităţii raporturilor juridice, dreptul lor este prevalent faţă de dreptul pârâţilor, care au săvârşit acte dolosive de „înstăpânire" a imobilului în cauză. Nu se poate vorbi de stabilitatea raporturilor juridice, cât timp dreptul de proprietate al pârâţilor este lovit de nulitate absolută, fiind obţinut printr-o cauză ilicită, conform art. 960 - 966 din vechiul Cod civil.

100. Pe de altă parte, Legea nr. 10/2001 nu interzice acţiunea în revendicare a vechiului proprietar, mai ales în ipoteza unei persoane care a obţinut un imobil în mod nelegal.

101. În lumina celor prezentate mai sus, soluţia instanţei de apel este profund netemeinică şi nelegală, întrucât se reţine, cu titlu de critică la adresa reclamanţilor, faptul că nu au întreprins nimic până la promovarea prezentei cereri, în sensul obţinerii şi/sau valorificării drepturilor de pe urma autorilor noştri, or, reclamanţii au făcut dovada demersurilor de restituire la Comisia de Aplicare a Legii nr. 112/1995, neprimind niciun răspuns, nici de la această comisie, dar nici de la Comisia de Aplicare a dispoziţiilor Legii nr. 10/2001, care a preluat automat arhivele Comisiei de Lege nr. 112/1995.

102. S-a criticat, de asemenea, modul în care instanţa de apel a înlăturat apărările lor cu privire la dobândirea frauduloasă a două spaţii (garajul şi camera de trecere de 9,44 mp, astfel cum au fost

identificate prin raportul de expertiză efectuat de ing. N.G.), de către pârâtul B.C. (garajul, printr-o donaţie de la B.P.A.).

103. Astfel, în opinia recurenţilor, instanţa de apel a greşit atunci când a respins ca nefondate motivele de apel prin care arătau că B.C. şi B.P.A. au obţinut aceste spaţii prin două contracte de vânzare-cumpărare încheiate cu C.A., cu încălcarea dispoziţiilor imperative prevăzute de Legile nr. 61/1990 şi 85/1992, legi care se refereau la „vânzarea de locuinţe construite din fondurile statului către populaţie după 1948".

104. Or, aceste două spaţii au fost construite, aşa cum arată şi fişa imobilului eliberată de C.A., în anul 1935.

105. În cauză, au fost produse probe privind acest aspect, respectiv autorizaţiile de construire emise de primăria capitalei pe numele autorului lor, C.A.2, însă instanţa de apel, în contradicţie cu probele dosarului, a reţinut că aceste două spaţii au fost dobândite în condiţii de perfectă legalitate de către pârâţi în baza celor două acte normative.

106. Un alt aspect de nelegalitate vizează obţinerea titlului de proprietate pentru terenul aferent garajului de 29,10 mp, respectiv titlul din 17 aprilie 2006 al Prefectului Municipiului Bucureşti.

107. Şi în această privinţă, urmează să se constate că instanţa de apel a pronunţat o hotărâre cu încălcarea dispoziţiilor restrictive ale art. 36 din Legea nr. 18/1991, care se refereau la terenuri situate în intravilanul localităţii care au aparţinut cooperatorilor sau altor persoane care au decedat fără moştenitori, care au calitatea de proprietari actuali ai locuinţelor sau la înzestrarea celor care au căzut victime ale art. 30 din Legea nr. 58/1974.

108. Or, beneficiarul ordinului prefectului, în cazul lor, nu solicitase niciun fel de locuinţă (aici fiind vorba de un spaţiu cu destinaţia de garaj), iar, pe de altă parte, el nu înstrăinase înainte de 1989 o a doua locuinţă, care să cadă sub incidenţa art. 30 din Legea nr. 58/1974.

109. În opinia lor, este o dobândire ilegală, ce cade sub incidenţa legii penale (fals, uz de fals, în declaraţii, abuz în serviciu etc.), iar, pentru a ascunde această dobândire frauduloasă, B.P.A. a

donat acest imobil fratelui său, B.C., pe principiul „înstrăinărilor succesive notariale - tip suveică", în niciun caz nefiind vorba de vreo bună-credință care să-i salveze pe cei implicați.

110. Un alt motiv de nelegalitate a vizat dobândirea apartamentului, cumpărat, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. x din 18 decembrie 1997, de către B.An. și B.N., de la stat, după darea H.G. nr. 20/1997, care a modificat Legea nr. 112/1995, care, la art. 1, interzicea statului să înstrăineze imobilele preluate fără niciun titlu.

111. Pe de altă parte, practica constantă a Curții Europene, respectiv cazurile *Fara vs. România, Tarbuc vs. România, Guțu vs. România, Hirschon vs. România, Faimblat vs. România* și *Filipescu vs. România*, menționează că vânzarea în temeiul Legii nr. 112/1995 a bunului preluat de către stat fără titlu valabil produce o încălcare de natură să fie sancționată în temeiul art. 1 din Protocolul Adițional la Convenție.

112. Intimații nu au formulat întâmpinare, obligatorie conform art. 308 alin. 2 Cod de procedură civilă.

113. În etapa procesuală a recursului, nu a fost administrată proba cu înscrisuri noi, în sensul art. 305 Cod de procedură civilă.

114. Analizând criticile deduse judecății, prin prisma dispozițiilor legale și a jurisprudenței Curții Europene relevante în această materie, Înalta Curte apreciază că recursul este nefondat, pentru considerentele ce vor succede:

115. Sub un prim aspect, instanța de recurs consideră că este necesar să sublinieze că, și în ipoteza în care părțile reclamante se prevalează de un anumit temei juridic pentru cererea cu care învestesc instanța, temei juridic ce se integrează dreptului comun, instanța de judecată, constatând că, pentru cererea dedusă judecății, există edictat un act normativ special, în aplicarea principiului *specialia generalibus derogant*, este ținută a face aplicarea normelor speciale, după ce va fi supus această chestiune dezbaterii părților, cu respectarea principiului contradictorialității și a dreptului la apărare, obligație care, în cauză, a fost respectată.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

116. Astfel, existenţa principiului anterior menţionat, cu aplicabilitate atât în planul dreptului substanţial, cât şi al celui procesual, constituie un impediment în a se recurge la normele dreptului comun, egal opozabil părţilor şi instanţei, de esenţa lui fiind aceea că părţile nu pot avea alegerea normelor aplicabile, potrivit ierarhiei şi priorităţilor normelor juridice ce operează într-un stat de drept.

117. Tot astfel, nici instanţei nu îi este permis a ignora existenţa actului normativ special ce se suprapune dreptului comun pentru reglementarea unui anumit tip de relaţii sociale, disciplinate juridic prin adoptarea unei legi speciale.

118. Instanţa este autoritatea ce aplică legea, iar adoptarea unui act normativ special este o chestiune de opţiune a legislativului, ce nu poate fi cenzurată în procesul de aplicare a legii, fără a interfera cu autoritatea legiuitoare, ceea ce ar contraveni principiului separaţiei puterilor în stat.

119. Or, promovând cererea de chemare în judecată, având ca obiect revendicarea imobilului situat în Bucureşti, în temeiul dreptului comun - art. 480 Cod civil, reclamanţii urmăresc aceeaşi finalitate ca şi cea proprie procedurii prealabile, obligatorii, instituite de legea specială, Legea nr. 10/2001, anume, restituirea în natură sau prin echivalent a acestui imobil.

120. Cum, pentru aceeaşi finalitate, există şi normele dreptului comun, pe care recurenţii s-au întemeiat, şi actul normativ special - Legea nr. 10/2001, aplicabil cauzei, opţiunea reclamanţilor este exclusă, pe temeiul priorităţii legii speciale.

121. În acelaşi sens, cum dezlegarea raportului dintre normele dreptului comun şi legea specială, în prezenta cauză, a avut loc după pronunţarea Deciziei nr. 33/2008, dată în recurs în interesul legii, cele statuate prin această decizie sunt incidente cauzei de faţă, astfel cum, legal, au stabilit şi instanţele anterioare.

122. În acest context, critica recurenţilor întemeiată pe dispoziţiile art. 304 pct. 9 Cod de procedură civilă, este nefondată, întrucât instanţele fondului nu au interpretat şi aplicat greşit dispoziţiile legale speciale, ci, dimpotrivă, au aplicat în cauză principiile ce decurg din regula *specialia generalibus derogant*, acordând

prioritate legii speciale, în absența oricăror justificări rezonabile privind neparcurgerea procedurii administrative, instituite de o lege specială de reparație, sub incidența căreia intra inclusiv imobilul în litigiu și asupra rezultatelor căreia reclamanții nu pot specula în mod obiectiv.

123. În același sens, existența Legii nr. 10/2001, derogatorie de la dreptul comun, nu încalcă art. 6 din Convenție, în situația în care calea oferită de legea specială pentru valorificarea dreptului dedus pretins este una efectivă.

124. Or, în cauză, nimic nu se opunea ca recurenții să obțină măsuri reparatorii pentru imobilul în litigiu (ceea ce includea și restituirea în natură, ca măsură prevalentă a legii speciale, în condițiile în care aceasta era posibilă), dacă formulau notificare în termenul legal, prevăzut de art. 22 din Legea nr. 10/2001, republicată, fiind în măsură să dovedească, în procedura administrativă sau judiciară, după caz, atât dreptul de proprietate și întinderea lui, cât și calitatea lor de moștenitori legali ai proprietarilor deposedați de stat, dar și deposedarea abuzivă.

125. Această statuare a fost realizată de Curtea Europeană, într-o cauză ulterioară cauzei *Faimblat contra României*, invocată de recurente, respectiv *Gladkvist și Bucur împotriva României*, decizia de inadmisibilitate din 2 martie 2010, în care reclamanții au susținut că dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, le-a fost încălcat, prin respingerea acțiunii lor în revendicare, pe motiv că ar fi trebuit să urmeze procedura prevăzută de Legea nr. 10/2001, iar Curtea Europeană a considerat că acest capăt de cerere este vădit nefondat, întrucât interpretarea dată de instanțele naționale nu au adus atingere acestui drept (parag. 22, 24, 25).

126. În fine, contrar celor susținute de recurenți, prin respingerea, ca nefondată, a acțiunii în revendicare de drept comun, formulată după data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, privind imobilele ce intră sub incidența acestui act normativ, nu se aduce atingere nici art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană a drepturilor omului, temei invocat de asemenea de recurenți, norma convențională garantând protecția unui bun actual, aflat

în patrimoniul persoanei interesate sau a unei speranțe legitime, cu privire la valoarea patrimonială respectivă.

127. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat însă că simpla solicitare de a obține un bun preluat de stat nu reprezintă niciun bun actual și nicio speranță legitimă (cauzele *Constandache, Lungoci* și *Poenaru contra României*).

128. În consecință, la data introducerii prezentei cereri, reclamanții erau simpli solicitanți în privința restituirii bunului în litigiu (cauza *Penția și Penția împotriva României*, decizia de inadmisibilitate din 23 martie 2006), întrucât dreptul lor de proprietate nu fusese recunoscut în mod irevocabil de către instanțele interne, situație în care Înalta Curte constată că recurenții nu pot invoca, în mod eficient, garanțiile art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenție.

129. Tot astfel, contrar susținerilor recurenților, simpla recunoaștere a nevalabilității titlului statului nu poate constitui baza deținerii de către aceștia a unui bun actual, în sensul jurisprudenței Curții Europene; aceasta întrucât, prin hotărârea pilot a Curții Europene a Drepturilor Omului, în cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, s-a dat o nouă interpretare acestei noțiuni, reținându-se, în parag. 143 și 144, că: „(...) nicio instanță sau autoritate administrativă internă nu le-a recunoscut doamnelor Atanasiu și Poenaru, în mod definitiv, un drept de a li se restitui apartamentul în litigiu. Hotărârile invocate de reclamante, deși toate constată că naționalizarea întregului imobil a fost ilegală, nu constituie un titlu executoriu pentru restituirea acestui apartament. Rezultă că acest apartament nu reprezintă un «bun actual», în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, de care reclamantele s-ar putea prevala".

130. Astfel, dacă, în jurisprudența anterioară a Curții Europene, simpla pronunțare a unei hotărâri judecătorești, chiar dacă aceasta nu avea caracter definitiv, prin care se constată nelegalitatea preluării de către stat a unui imobil preluat înainte de anul 1989, reprezenta un bun (cauza *Străin; Porțeanu; Andreescu Murăreț și alții împotriva României*), în cauza *Atanasiu*, s-a arătat că un bun actual există în patrimoniul proprietarilor deposedați abuziv de către stat, doar dacă s-a pronunțat, în prealabil, o hotărâre judecătorească definitivă și executorie, prin care nu numai că s-a

recunoscut calitatea de proprietar, ci s-a şi dispus expres restituirea bunului.

131. În caz contrar, simpla constatare, pe cale judecătorească, a nelegalității titlului statului constituit asupra imobilului în litigiu poate valora doar o recunoaştere a unui drept la despăgubire, respectiv, dreptul de a încasa măsurile reparatorii prevăzute de legea specială, sub condiția inițierii procedurii administrative şi a îndeplinirii cerințelor legale pentru obținerea acestor reparații.

132. Dată fiind importanța deosebită a hotărârii pilot, această decizie nu poate fi ignorată de către instanțele naționale, impunându-se a fi aplicată şi în cauzele pendinte, în interpretarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, astfel încât, în prezenta cauză, devine lipsită de relevanță împrejurarea legalității ori nelegalității titlului statului asupra imobilului în litigiu. În acest context, distincțiile făcute de reclamanți, în absența unei argumentări juridice, între titlu „legal, viabil şi valabil" par pur formale şi nu pot determina modificarea soluției de respingere a cererii de chemare în judecată.

133. În consecință, în lumina jurisprudenței actuale a Curții Europene, constatarea nevalabilității titlului statului asupra imobilului în litigiu, necompletată de o obligație de restituire a acestuia, nu poate să le confere reclamanților un bun actual, în sensul art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția europeană. Astfel, nu ratificarea Primului Protocol adițional la Convenția europeană sau dispozițiile constituționale invocate le conferă reclamanților dreptul de proprietate sau le garantează dreptul la restituirea bunului imobil pretins în cauză, ci îndeplinirea condițiilor pe care reglementările convenționale şi jurisprudența dezvoltată de instanța de contencios a drepturilor omului în interpretarea acestora le impun ar fi fost de natură să determine acest rezultat.

134. În acelaşi sens, speranța de a se recunoaşte un drept de proprietate imposibil a fi exercitat în mod efectiv nu poate fi, de asemenea, considerată un bun, în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, întrucât aceasta reprezintă o creanță condițională, care se stinge prin faptul nerealizării condiției (astfel cum reiese, de exemplu, din cauza *Țețu împotriva României*, hotărârea din 7 februarie 2008, parag. 43).

135. Or, cerinţa minimală, astfel cum instanţele de fond, în mod legal, au constatat, era ca reclamanţii să îşi fi conformat propria conduită prevederilor legii şi să fi formulat notificare în termenul prevăzut de art. 22 alin. 1 din Legea nr. 10/2001, în caz contrar dispoziţiile art. 22 alin. 5 din acest act normativ, referitoare la decăderea lor din dreptul de a mai putea solicita, în justiţie, măsuri reparatorii (indiferent de natura lor), sancţiune de drept material, sunt pe deplin operante, din propria lor culpă.

136. În ceea ce priveşte criticile prin care se invocă nulitatea, nelegalitatea sau nevalabilitatea titlurilor de proprietate ale intimaţilor pârâţi, instanţa apreciază că motivarea recursului este contradictorie şi străină de natura cauzei, tinzând a schimba obiectul şi cauza cererii de chemare în judecată, câtă vreme această cerere, ce a declanşat prezentul litigiu, avea ca obiect o acţiune în revendicare imobiliară, prin compararea titlurilor, ceea ce presupune, prin ipoteză, coexistenţa unor titluri valabile asupra aceluiaşi bun imobil, ipoteză recunoscută de către reclamanţi, conform demersului procesual iniţiat. Or, potrivit dispoziţiilor art. 294 alin. 1 Cod de procedură civilă, în apel, nu se poate schimba calitatea părţilor, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată şi nici nu se pot face alte cereri noi, aceste dispoziţii aplicându-se şi în recurs, în considerarea art. 316 Cod de procedură civilă (dispoziţiile de procedură privind judecata în apel se aplică şi în instanţa de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice). Din această perspectivă legală, rezultă că, în integralitatea lor, criticile care vizează aceste aspecte sunt inadmisibile.

137. Tot astfel, nu se mai poate invoca la acest moment procesual nelegalitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. x din 18 decembrie 1997, pentru încălcarea art. 1 al Legii nr. 112/1995, întrucât acţiunile în nulitate împotriva contractelor încheiate în temeiul acestui act normativ puteau fi introduse, conform art. 45 alin. 5 din Legea nr. 10/2001, republicată, în termen de un an de la data intrării în vigoare a acestei legi, termen care fost prelungit succesiv prin Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 109/2001 şi prin Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 145/2001, până la data de 14 august 2002, şi care are natura juridică a unui termen de prescripţie reglementat printr-o normă juridică specială, derogatorie de la dreptul comun, după acest moment, şi în absenţa atacării şi desfiinţării acestor contracte, titlurile de proprietate

ale chiriaşilor cumpărători consolidându-se, iar drepturile de proprietate dobândite în baza lor reprezentând bunuri actuale, ce au a fi protejate pe temeiul art. 1 al Primului Protocol adiţional la Convenţia europeană a drepturilor omului.

138. Pentru considerentele expuse, constatând că nu este întrunită niciuna dintre ipotezele art. 304 pct. 9 Cod de procedură civilă şi nici nu sunt incidente motive de recurs de ordine publică, Înalta Curte, în baza art. 312 alin. 1 Cod de procedură civilă, va respinge, ca nefondat, recursul declarat de reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de reclamanţii N.D.I.M.C. şi B.E. împotriva Deciziei nr. (...) a Curţii de Apel Bucureşti, secţia a III-a civilă şi pentru cauze cu minori şi de familie.

Irevocabilă.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, (...).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUĂ

Folosiți spațiul pentru delimitarea paragrafelor

Explicație

Forța persuasivă a paragrafelor crește dacă sunt urmate de spațiu alb. Spațiul liber este un prieten al lizibilității și în același timp ajută la evidențierea vizuală a enunțurilor formulate. După fiecare paragraf lăsați o pauză și astfel judecătorul va fi ghidat mult mai ușor, putându-și păstra concentrarea și urmări dinamica expunerii.

Ca tehnică, se poate folosi fie spațierea prin introducerea unui rând alb cu tasta Enter, fie, preferabil, se setează editorul de texte astfel încât după fiecare alineat să se intercaleze un spațiu, care poate fi de cel puțin 6 puncte.

Pe lângă virtuțile estetice, spațiul alb face conținutul mai ușor accesibil și evidențiază mai bine succesiunea logică a argumentelor. În exemplul de mai jos același text este spațiat diferit și în timp ce în prima formă textul este compact și monoton, în a doua variantă el prinde dinamism și are o expresivitate superioară.

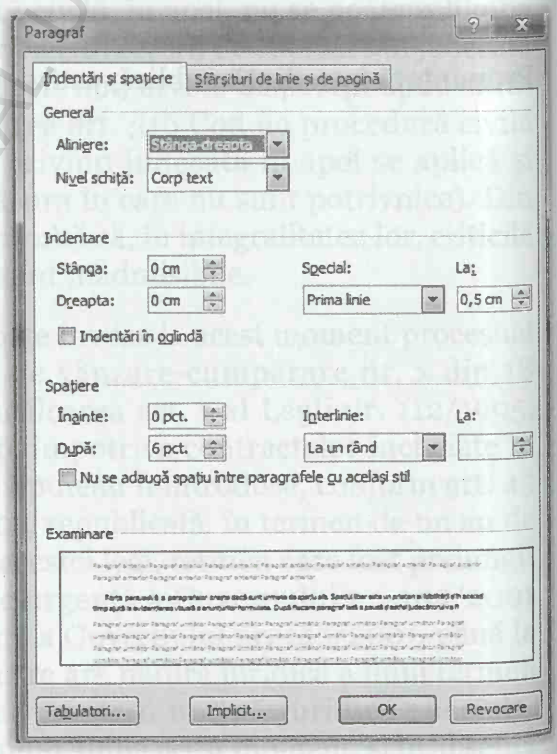

Figura 3. *Formatarea paragrafelor*

BCU IAȘI / COPYRIGHT UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

NOTE SCRISE

prin care vă solicităm să respingeți ca neîntemeiată contestația formulată de parchet și să mențineți astfel încheierea Tribunalului București.

În drept, propunerea de prelungire a arestării preventive s-a depus la judecătorul de drepturi și libertăți cu nerespectarea termenului peremptoriu de 5 zile prevăzut de art. 235 alin. (1) Cod procedură penală. Consecința juridică a nerespectării termenului de 5 zile este, în condițiile art. 268 alin. (1) Cod procedură penală, *decăderea* parchetului din exercițiul dreptului de a formula propunerea de prelungire a arestării preventive și *nulitatea* actului făcut peste termen, respectiv a cererii de prelungire formulată. Cererea formulată după împlinirea termenului defipt pentru exercițiul dreptului procesual de a formula propunerea de prelungire a măsurii arestului preventiv este *tardivă*.

Motivele pe larg în susținerea cererii de respingere a contestației sunt următoarele:

1. TERMENUL DE FORMULARE A PROPUNERII DE PRELUNGIRE A ARESTĂRII ESTE PEREMTORIU

Prin Decizia nr. 336/2015, publicată în M. Of. nr. 342 din 19 mai 2015, Curtea Constituțională a stabilit că „*dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului «cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive» atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală*".

Decizia interpretativă a Curții Constituționale este general obligatorie, instanța de jurisdicție constituțională arătând înțelesul constituțional al normei contestate, astfel încât numai acest înțeles poate fi aplicat de instanța judecătorească, orice altă interpretare a normei fiind *eo ipso* neconstituțională.

Or, în considerentele deciziei sale, Curtea Constituțională a reținut următoarele: „*ținând cont de faptul că rațiunea termenului de depunere a propunerii de prelungire a duratei arestării preventive este aceea de a asigura respectarea*

dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat şi de a elimina arbitrariul cât priveşte dispunerea prelungirii măsurii privative de libertate, ***Curtea constată că acest termen are natura juridică a unui termen peremptoriu".*** Caracterul obligatoriu al termenului de 5 zile, *iar nu de recomandare*, rezultă şi din consecinţele nerespectării sale, respectiv decăderea din exerciţiul dreptului, sancţiune specifică nerespectării termenelor procedurale.

De altfel, şi sub imperiul Codului de procedură anterior, sintagma *„înainte de expirarea duratei arestării preventive"* avea un caracter obligatoriu, iar nicidecum de recomandare. Astfel, prin Decizia nr. 25 din 2 iunie 2008, publicată în M. Of. *nr. 372 din 3 iunie 2009* a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, pronunţată în interesul legii, s-a stabilit cu efect obligatoriu că „sintagma folosită de legiuitor «înainte de expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior încheierii atacate» are caracter imperativ, şi nu de recomandare".

2. TERMENUL DE 5 ZILE SE CALCULEAZĂ PE ZILE LIBERE

Potrivit art. 269 alin. (2) Cod procedură penală: *„La calcularea termenelor pe ore sau* ***pe zile nu se socoteşte ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlineşte."***

Regula în funcţie de care se calculează termenele sorocite pe zile este stabilită în art. 269 alin. (2), iar excepţia în art. 271 Cod procedură penală. Dispoziţiile art. 271 Cod procedură penală sunt incidente numai în ceea ce priveşte termenele din materia *măsurilor preventive sau a oricăror măsuri restrictive de drepturi,* iar nu şi în privinţa altor termene prevăzute în legislaţia procesual penală. Or, aşa cum se menţionează constant în doctrină, în categoria *măsurilor preventive sau restrictive de drepturi* se includ măsurile preventive propriu-zise (arestarea preventivă, controlul judiciar etc.) şi instituţiile procesual penale prin instituirea cărora se aduce atingere drepturilor persoanei, în primul rând cele stabilite în legătură cu desfăşurarea procedeelor probatorii cu caracter special.

Aplicabilitatea modului de calcul prevăzut de art. 269 alin. (2) Cod procedură penală este expres prevăzută şi în

decizia Curții Constituționale invocată. Astfel, „Sancțiunile privind nerespectarea termenelor procedurale derivă din principiul legalității procesului penal, enunțat de art. 2 din Codul de procedură penală și consfințit prin dispozițiile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, și sunt reglementate în cuprinsul normelor procesual penale ale art. 268 alin. (1)-(3), și anume: ***decăderea din exercițiul unui drept, nulitatea actului făcut peste termen și încetarea unei măsuri procesuale temporare.***" Orice altă interpretare cu privire la modalitatea de calcul a termenului de 5 zile nu respectă cerințele de constituționalitate, aducând astfel atingere atât caracterului obligatoriu al Deciziilor Curții Constituționale, cât și principiului legalității care reglementează procesul penal.

În consecință, modalitatea de calcul a termenelor care nu vizează măsuri preventive sau restrictive de drepturi, inclusiv a termenului prevăzut în art. 235 alin. (1) Cod procedură penală se va face conform art. 269 alin. (2) Cod procedură penală, adică prin excluderea din durată a primei și ultimei zile. Astfel, pentru măsura arestului preventiv care expiră pe data de 16 iunie 2015, termenul regresiv până la care se putea depune propunerea de prelungire a fost data de 10 iunie 2015.

3. SANCȚIUNEA PENTRU NERESPECTAREA TERMENULUI DE 5 ZILE ESTE DECĂDEREA

Potrivit dispozitivului Deciziei Curții Constituționale nr. 336/2015, nerespectarea termenului de 5 zile „***înainte de expirarea duratei arestării preventive***" pentru depunerea propunerii de prelungire a măsurii preventive *atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală. Orice altă aplicare de către instanța de judecată a acestor prevederi legale nu întrunește cerințele de constituționalitate.*

Potrivit art. 268 alin. (1), „Când pentru exercitarea unui drept procesual legea prevede un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage ***decăderea*** *din exercițiul dreptului și* ***nulitatea*** *actului făcut peste termen".*

Decăderea din exercițiul unui drept constă în pierderea unui drept procesual ce nu a fost exercitat în termenul peremptoriu prevăzut de lege. Decăderea din exercițiul dreptului, ce operează *de iure*, atrage *nulitatea actului făcut peste termen*. Această

sancţiune, deşi priveşte actul efectuat, decurge din faptul că persoana care l-a îndeplinit pierduse exerciţiul dreptului procesual privitor la acel act. Consecinţa efectuării unui act după ce subiectul pierduse facultatea procesuală de a-l efectua este deci nevaliditatea juridică a actului. Sancţiunea juridică intervine de drept şi nu este condiţionată de dovedirea unei vătămări, aceasta fiind presupusă. Nulitatea nu poate fi acoperită în niciun fel, fiind absolută.

CONCLUZII

Formularea unei cereri de prelungire a măsurii arestării preventive cu mai puţin de 5 zile înaintea expirării duratei arestării preventive, termen calculat pe zile libere, are drept consecinţă juridică **decăderea parchetului din exerciţiul dreptului de a formula propunerea de prelungire** prevăzută de art. 234 alin. (2) Cod procedură penală şi **nulitatea propunerii formulată cu nerespectarea acestui termen imperativ.**

În cauză, întrucât măsura arestării preventive expira pe data de 16 iunie 2015, propunerea de prelungire a măsurii putea fi depusă la instanţă cel mai târziu pe data de 10 iunie 2015. Cum parchetul a înregistrat propunerea la judecătorul de drepturi şi libertăţi de la Tribunalul Bucureşti pe data de 11 iunie 2015, parchetul, ca subiect procesual, era decăzut din dreptul de formula propunerea, astfel încât în mod corect instanţa de fond a admis excepţia invocată de noi şi a constatat tardivitatea cererii depusă după împlinirea termenului.

BCU IAŞI / CENTRU UNIVERSITAR

DUPĂ

NOTE SCRISE

prin care vă solicităm să respingeți ca neîntemeiată contestația formulată de parchet și să mențineți astfel încheierea Tribunalului București.

În drept, propunerea de prelungire a arestării preventive s-a depus la judecătorul de drepturi și libertăți cu nerespectarea termenului peremptoriu de 5 zile prevăzut de art. 235 alin. (1) Cod procedură penală. Consecința juridică a nerespectării termenului de 5 zile este, în condițiile art. 268 alin. (1) Cod procedură penală, *decăderea* parchetului din exercițiul dreptului de a formula propunerea de prelungire a arestării preventive și *nulitatea* actului făcut peste termen, respectiv a cererii de prelungire formulată. Cererea formulată după împlinirea termenului defipt pentru exercițiul dreptului procesual de a formula propunerea de prelungire a măsurii arestului preventiv este *tardivă*.

Motivele pe larg în susținerea cererii de respingere a contestației sunt următoarele:

1. TERMENUL DE FORMULARE A PROPUNERII DE PRELUNGIRE A ARESTĂRII ESTE PEREMTORIU

Prin Decizia nr. 336/2015, publicată în M. Of. nr. 342 din 19 mai 2015, Curtea Constituțională a stabilit că *„dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului «cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive» atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală”*.

Decizia interpretativă a Curții Constituționale este general obligatorie, instanța de jurisdicție constituțională arătând înțelesul constituțional al normei contestate, astfel încât numai acest înțeles poate fi aplicat de instanța judecătorească, orice altă interpretare a normei fiind *eo ipso* neconstituțională.

Or, în considerentele deciziei sale, Curtea Constituţională a reţinut următoarele: *„ţinând cont de faptul că raţiunea termenului de depunere a propunerii de prelungire a duratei arestării preventive este aceea de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat şi de a elimina arbitrariul cât priveşte dispunerea prelungirii măsurii privative de libertate,* ***Curtea constată că acest termen are natura juridică a unui termen peremptoriu".*** Caracterul obligatoriu al termenului de 5 zile, *iar nu de recomandare*, rezultă şi din consecinţele nerespectării sale, respectiv decăderea din exerciţiul dreptului, sancţiune specifică nerespectării termenelor procedurale.

De altfel, şi sub imperiul Codului de procedură anterior, sintagma *„înainte de expirarea duratei arestării preventive"* avea un caracter obligatoriu, iar nicidecum de recomandare. Astfel, prin Decizia nr. 25 din 2 iunie 2008, publicată în M. Of. *nr. 372 din 3 iunie 2009* a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, pronunţată în interesul legii, s-a stabilit cu efect obligatoriu că „sintagma folosită de legiuitor «înainte de expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior încheierii atacate» are caracter imperativ, şi nu de recomandare".

2. TERMENUL DE 5 ZILE SE CALCULEAZĂ PE ZILE LIBERE

Potrivit art. 269 alin. (2) Cod procedură penală: *„La calcularea termenelor pe ore sau* ***pe zile nu se socoteşte ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlineşte."***

Regula în funcţie de care se calculează termenele sorocite pe zile este stabilită în art. 269 alin. (2), iar excepţia în art. 271 Cod procedură penală. Dispoziţiile art. 271 Cod procedură penală sunt incidente numai în ceea ce priveşte termenele din materia *măsurilor preventive sau a oricăror măsuri restrictive de drepturi,* iar nu şi în privinţa altor termene prevăzute în legislaţia procesual penală. Or, aşa cum se menţionează constant în doctrină, în categoria *măsurilor preventive sau restrictive de drepturi* se includ măsurile preventive propriu-zise (arestarea

preventivă, controlul judiciar etc.) şi instituţiile procesual penale prin instituirea cărora se aduce atingere drepturilor persoanei, în primul rând cele stabilite în legătură cu desfăşurarea procedeelor probatorii cu caracter special.

Aplicabilitatea modului de calcul prevăzut de art. 269 alin. (2) Cod procedură penală este expres prevăzută şi în decizia Curţii Constituţionale invocată. Astfel, „Sancţiunile privind nerespectarea termenelor procedurale derivă din principiul legalităţii procesului penal, enunţat de art. 2 din Codul de procedură penală şi consfinţit prin dispoziţiile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, şi sunt reglementate în cuprinsul normelor procesual penale ale art. 268 alin. (1)-(3), şi anume: ***decăderea din exerciţiul unui drept, nulitatea actului făcut peste termen şi încetarea unei măsuri procesuale temporare****."* Orice altă interpretare cu privire la modalitatea de calcul a termenului de 5 zile nu respectă cerinţele de constituţionalitate, aducând astfel atingere atât caracterului obligatoriu al Deciziilor Curţii Constituţionale, cât şi principiului legalităţii care reglementează procesul penal.

În consecinţă, modalitatea de calcul a termenelor care nu vizează măsuri preventive sau restrictive de drepturi, inclusiv a termenului prevăzut în art. 235 alin. (1) Cod procedură penală se va face conform art. 269 alin. (2) Cod procedură penală, adică prin excluderea din durată a primei şi ultimei zile. Astfel, pentru măsura arestului preventiv care expiră pe data de 16 iunie 2015, termenul regresiv până la care se putea depune propunerea de prelungire a fost data de 10 iunie 2015.

3. SANCŢIUNEA PENTRU NERESPECTAREA TERMENULUI DE 5 ZILE ESTE DECĂDEREA

Potrivit dispozitivului Deciziei Curţii Constituţionale nr. 336/2015, nerespectarea termenului de 5 zile *„**înainte de expirarea duratei arestării preventive**"* pentru depunerea propunerii de prelungire a măsurii preventive *atrage incidenţa art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală. Orice altă*

aplicare de către instanţa de judecată a acestor prevederi legale nu întruneşte cerinţele de constituţionalitate.

Potrivit art. 268 alin. (1), „Când pentru exercitarea unui drept procesual legea prevede un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage ***decăderea*** *din exerciţiul dreptului şi* ***nulitatea*** *actului făcut peste termen".*

Decăderea din exerciţiul unui drept constă în pierderea unui drept procesual ce nu a fost exercitat în termenul peremptoriu prevăzut de lege. Decăderea din exerciţiul dreptului, ce operează *de iure*, atrage *nulitatea actului făcut peste termen*. Această sancţiune, deşi priveşte actul efectuat, decurge din faptul că persoana care l-a îndeplinit pierduse exerciţiul dreptului procesual privitor la acel act. Consecinţa efectuării unui act după ce subiectul pierduse facultatea procesuală de a-l efectua este deci nevaliditatea juridică a actului. Sancţiunea juridică intervine de drept şi nu este condiţionată de dovedirea unei vătămări, aceasta fiind presupusă. Nulitatea nu poate fi acoperită în niciun fel, fiind absolută.

CONCLUZII

Formularea unei cereri de prelungire a măsurii arestării preventive cu mai puţin de 5 zile înaintea expirării duratei arestării preventive, termen calculat pe zile libere, are drept consecinţă juridică **decăderea parchetului din exerciţiului dreptului de a formula propunerea de prelungire** prevăzută de art. 234 alin. (2) Cod procedură penală şi **nulitatea propunerii formulată cu nerespectarea acestui termen imperativ**.

În cauză, întrucât măsura arestării preventive expira pe data de 16 iunie 2015, propunerea de prelungire a măsurii putea fi depusă la instanţă cel mai târziu pe data de 10 iunie 2015. Cum parchetul a înregistrat propunerea la judecătorul de drepturi şi libertăţi de la Tribunalul Bucureşti pe data de 11 iunie 2015, parchetul, ca subiect procesual, era decăzut din dreptul de formula propunerea, astfel încât în mod corect instanţa de fond a admis excepţia invocată de noi şi a constatat tardivitatea cererii depusă după împlinirea termenului.

ZECE

Folosiți paragrafe distincte pentru idei distincte

Explicație

Dacă ați identificat mai multe probleme legale sau mai multe argumente juridice, nu le îngrămădiți pe toate într-un corp compact de text, ci încercați să le diferențiați separat.

Fiecare idee principală, fiecare afirmație, demonstrație sau problemă trebuie să beneficieze de un paragraf separat. Împărțirea în paragrafe este una dintre cele mai simple și eficiente metode de aducere în atenția cititorului a ceea ce dorim să-i transmitem cu prioritate. Un cititor superficial, și judecătorul este deseori unul, poate sări peste conținutul integral al unui paragraf complex, preferând să continue lectura din primul punct care face ca această activitate să fie mai comodă. În acest fel, ceea ce noi considerăm a fi important poate fi omis, iar comunicarea de ansamblu a ideilor poate fi compromisă.

Textele juridice trebuie pregătite nu pentru cititorul cel mai atent și mai riguros, ci pentru unul care îți oferă o atenție și disponibilitate limitată. Pentru cel care redactează așezarea spațială a ideilor nu este importantă, pentru că el are deja mental harta completă a argumentației. Cititorul însă nu are acest avantaj, astfel încât trebuie să i se ofere și un ghidaj vizual prin hățișul argumentelor și problemelor discutate.

Orice poate ajuta la formarea convingerii judecătorului în sensul dorit de noi trebuie să beneficieze de paragrafe distincte. Ideile diferite trebuie expuse în paragrafe diferite. Fiecare argument trebuie să aibă propriul lui paragraf.

Exemplul 1

ÎNAINTE
(3 idei principale evidențiate prin îngroșare)

> Imobilul în litigiu a fost preluat fără titlu, astfel că **sunt aplicabile prevederile art. 2 lit. h) din Legea nr. 10/2001.** Construcția edificată pe imobil s-a făcut cu aprobarea Statului Român, care a dispus de teren ca

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

un proprietar, chiar dacă edificatele au alt proprietar. În aceste condiţii, în care pârâta nu este proprietar asupra terenului, după cum rezultă din contractele de vânzare-cumpărare depuse la dosar, **Statul Român, prin Ministerul Finanţelor Publice, este cel care trebuie să soluţioneze notificarea reclamantei, şi nu pârâta** SC I.B. SRL, iar acesta nu a fost chemat în judecată. Potrivit art. 25 din Legea nr. 10/2001, în forma pe care o avea la data formulării cererii de chemare în judecată, pârâta era obligată să trimită notificarea reclamantei deţinătorului imobilului. Chiar dacă pârâta a vândut construcţiile, **actualul cumpărător nu are calitate procesuală pasivă**, pentru că Legea nr. 10/2001 stabileşte obligaţii în sarcina deţinătorului imobilului de la data apariţiei legii, şi nu a deţinătorului actual.

DUPĂ

Imobilul în litigiu a fost preluat fără titlu, astfel că **sunt aplicabile prevederile art. 2 lit. h) din Legea nr. 10/2001.**

Construcţia edificată pe imobil s-a făcut cu aprobarea Statului Român, care a dispus de teren ca un proprietar, chiar dacă edificatele au alt proprietar. În aceste condiţii, în care pârâta nu este proprietar asupra terenului, după cum rezultă din contractele de vânzare-cumpărare depuse la dosar, **Statul Român prin Ministerul Finanţelor Publice este cel care trebuie să soluţioneze notificarea reclamantei, şi nu pârâta** SC I.B. SRL, iar acesta nu a fost chemat în judecată.

Potrivit art. 25 din Legea nr. 10/2001, în forma pe care o avea la data formulării cererii de chemare în judecată, pârâta era obligată să trimită notificarea reclamantei deţinătorului imobilului. Chiar dacă pârâta a vândut construcţiile, **actualul cumpărător nu are calitate procesuală pasivă**, pentru că Legea nr. 10/2001 stabileşte obligaţii în sarcina deţinătorului imobilului de la data apariţiei legii, şi nu a deţinătorului actual.

Exemplul 2

(deşi textul argumentativ este împărţit în paragrafe, acestea nu corespund argumentelor invocate, împărţirea fiind una mecanică. În modificarea făcută de noi, deşi păstrăm acelaşi număr de paragrafe, evidenţiem altfel argumentele invocate, individualizându-le pe fiecare şi epuizându-le argumentarea în cadrul aceluiaşi paragraf).

ÎNAINTE

Deşi instanţa de fond a schimbat încadrarea juridică în sensul reţinerii recidivei postexecutorii, şi nu postcondamnatorii, aceasta, reţinând în mod global dispoziţiile art. 43 C. pen. şi fără a motiva în niciun mod aceste dispoziţii legale, cu privire la felul recidivei, a adăugat restul de 304 zile rămas neexecutat din pedeapsa anterioară **stabilind astfel o pedeapsă rezultantă nelegală. Fapta pentru care a fost condamnat inculpatul în prezenta cauză** a fost săvârşită la data de 31 mai 2013, în jurul orei 16, şi a constat în aceea că, în timp ce se afla la magazinul SC E. SRL, situat în Piaţa Dr. T., a încercat să sustragă unei persoane rămase neidentificate portofelul şi banii aflaţi în buzunarul pantalonilor.

Fapta pentru care a fost condamnat acelaşi inculpat prin sentinţa penală nr. 1245/2013, pronunţată de Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti, a fost săvârşită la data de 12 iunie 2013, şi a constat în aceea că, la data de 12 iunie 2013, în jurul orelor 13.30, în timp ce partea vătămată B.M.E. se afla în incinta magazinului aparţinând SC M. 94 SRL, situat în Piaţa A., sector 3, Bucureşti, inculpatul I.M., profitând de neatenţia acesteia, i-a sustras din sacoşa pe care partea vătămată o ţinea în mâna stângă o borsetă de culoare neagră, apoi a părăsit în fugă locul faptei, ascunzând bunul sustras sub cămaşa cu care era îmbrăcat.

Din fişa de cazier judiciar a inculpatului, rezultă că **acesta a mai fost condamnat, anterior comiterii faptei pentru care a fost condamnat** la 3 ani închisoare prin sentinţa penală nr. 1245/2013, pronunţată de Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti, la o pedeapsă de 4 ani închisoare, pentru săvârşirea infracţiunii de furt calificat, prin sentinţa penală nr. 654 din 02 aprilie 2009 a Judecătoriei sectorului 4

Bucureşti, fiind liberat condiţionat la data de 27 martie 2012, în baza sentinţei penale nr. 745/2012 a Judecătoriei sectorului 4 Bucureşti, cu un rest de pedeapsă neexecutat de 304 zile.

Aşadar, la data comiterii faptei ce a format obiectul cauzei aflate pe rolul judecătoriei, inculpatul se afla în situaţia prevăzută de art. 37 lit. b) C. pen. anterior, pedeapsa anterioară fiind considerată executată, dar nefiind împlinit termenul de reabilitare judecătorească prevăzut de art. 135 alin. (1) lit. a) C. pen. anterior.

În consecinţă, instanţa a reţinut comiterea de către inculpat a infracţiunii de furt calificat în stare de recidivă postexecutorie.

Inculpatul a fost liberat condiţionat din executarea pedepsei de 4 ani închisoare, aplicată prin sentinţa penală nr. (...), la data 27 martie 2012, având un rest de 304 de zile de închisoare neexecutate, **însă fapta care formează obiectul prezentei cauze a fost săvârşită la data de 31 mai 2013**, la aproximativ 4 luni după ce pedeapsa anterioară era considerată ca fiind executată, astfel că instanţa de fond nu mai putea să dispună cumulul aritmetic între pedeapsa aplicată în prezenta cauză şi restul rămas neexecutat. **Instanţa de fond nu a respectat dispoziţiile art. 43 alin. (5) C. pen.**, pedeapsa de 3 ani, 6 luni şi 101 zile închisoare aplicată inculpatului este nelegală, întrucât, potrivit dispoziţiilor art. 40 alin. (1) C. pen., fapta pentru care a fost condamnat inculpatul în prezenta cauză a fost săvârşită la data de 31 mai 2013 şi este concurentă cu fapta săvârşită la data de 12 iunie 2013 pentru care a fost condamnat prin sentinţa penală nr. (...) la pedeapsa de 3 ani închisoare, iar prin aplicarea regulilor de la concursul de infracţiuni, cu privire la pedeapsa de 1 an şi 6 luni închisoare aplicată în prezenta cauză şi pedeapsa de 3 ani închisoare aplicată prin sentinţa penală nr. (...), rezultă o pedeapsă rezultantă de 3 ani şi 6 luni închisoare (3 ani+1/3 din pedeapsa de 1 an şi 6 luni), fără a mai fi posibil cumulul aritmetic cu restul de pedeapsă neexecutat din pedeapsa de 4 ani închisoare, aplicată prin sentinţa penală nr. (...), întrucât din actele şi lucrările dosarului, rezultă că s-au împlinit aproximativ 4 luni

de la momentul în care pedeapsa anterioară a fost considerată ca fiind executată.

Așadar, inculpatului I.M. i s-a dat spre executare de către instanța de fond pedeapsa principală cea mai grea, de 3 ani, sporită cu 6 luni și 101 zile, **pedeapsă care este nelegală**, astfel cum s-a arătat anterior.

DUPĂ

Deși instanța de fond a schimbat încadrarea juridică în sensul reținerii recidivei postexecutorii, și nu postcondamnatorii, aceasta, reținând în mod global dispozițiile art. 43 C. pen. și fără a motiva în niciun mod aceste dispoziții legale, cu privire la felul recidivei, a adăugat restul de 304 de zile rămas neexecutat din pedeapsa anterioară **stabilind astfel o pedeapsă rezultantă nelegală.**

Fapta pentru care a fost condamnat inculpatul în prezenta cauză a fost săvârșită la data de 31 mai 2013, în jurul orei 16, și a constat în aceea că, în timp ce se afla la magazinul SC E. SRL, situat în Piața Dr. T., a încercat să sustragă unei persoane rămase neidentificate portofelul și banii aflați în buzunarul pantalonilor. Fapta pentru care a fost condamnat același inculpat prin sentința penală nr. 1245/2013 pronunțată de Judecătoria Sectorului 3 București, a fost săvârșită la data de 12 iunie 2013, și a constat în aceea că, la data de 12 iunie 2013, în jurul orelor 13.30, în timp ce partea vătămată B.M.E. se afla în incinta magazinului aparținând SC M. 94 SRL, situat în Piața A., sector 3, București, inculpatul I.M., profitând de neatenția acesteia, i-a sustras din sacoșa pe care partea vătămată o ținea în mâna stângă o borsetă de culoare neagră, apoi a părăsit în fugă locul faptei, ascunzând bunul sustras sub cămașa cu care era îmbrăcat.

Din fișa de cazier judiciar a inculpatului, rezultă că **acesta a mai fost condamnat, anterior comiterii faptei** pentru care a fost condamnat la 3 ani închisoare prin sentința penală nr. 1245/2013, pronunțată de Judecătoria Sectorului 3 București, la o pedeapsă de 4 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prin sentința penală nr. 654 din 02 aprilie 2009 a Judecătoriei sectorului 4 București, fiind liberat condiționat la data de 27 martie 2012, în baza sentinței

penale nr. 745/2012 a Judecătoriei sectorului 4 Bucureşti, cu un rest de pedeapsă neexecutat de 304 zile.

Aşadar, la data comiterii faptei ce a format obiectul cauzei aflate pe rolul judecătoriei, inculpatul se afla în situaţia prevăzută de art. 37 lit. b) C. pen. anterior, pedeapsa anterioară fiind considerată executată, dar nefiind împlinit termenul de reabilitare judecătorească prevăzut de art. 135 alin. (1) lit. a) C. pen. anterior. **În consecinţă, instanţa a reţinut comiterea de către inculpat a infracţiunii de furt calificat în stare de recidivă postexecutorie.**

Inculpatul a fost liberat condiţionat din executarea pedepsei de 4 ani închisoare, aplicată prin sentinţa penală nr. (...), la data 27 martie 2012, având un rest de 304 zile de închisoare neexecutate, **însă fapta care formează obiectul prezentei cauze a fost săvârşită la data de 31 mai 2013**, la aproximativ 4 luni după ce pedeapsa anterioară era considerată ca fiind executată, astfel că instanţa de fond nu mai putea să dispună cumulul aritmetic între pedeapsa aplicată în prezenta cauză şi restul rămas neexecutat.

Instanţa de fond nu a respectat dispoziţiile art. 43 alin. (5) C. pen., pedeapsa de 3 ani, 6 luni şi 101 zile închisoare aplicată inculpatului este nelegală, întrucât, potrivit dispoziţiilor art. 40 alin. (1) C. pen., fapta pentru care a fost condamnat inculpatul în prezenta cauză a fost săvârşită la data de 31 mai 2013 şi este concurentă cu fapta săvârşită la data de 12 iunie 2013 pentru care a fost condamnat prin sentinţa penală nr. (...) la pedeapsa de 3 ani închisoare, iar prin aplicarea regulilor de la concursul de infracţiuni, cu privire la pedeapsa de 1 an şi 6 luni închisoare aplicată în prezenta cauză şi pedeapsa de 3 ani închisoare aplicată prin sentinţa penală nr. (...), rezultă o pedeapsă rezultantă de 3 ani şi 6 luni închisoare (3 ani+1/3 din pedeapsa de 1 an şi 6 luni), fără a mai fi posibil cumulul aritmetic cu restul de pedeapsă neexecutat din pedeapsa de 4 ani închisoare, aplicată prin sentinţa penală nr. (...), întrucât din actele şi lucrările dosarului, rezultă că s-au împlinit aproximativ 4 luni de la momentul în care pedeapsa anterioară a fost considerată ca fiind executată.

Aşadar, inculpatului I.M. i s-a dat spre executare de către instanţa de fond pedeapsa principală cea mai grea, de 3 ani, sporită cu 6 luni şi 101 zile, **pedeapsă care este nelegală**, astfel cum s-a arătat anterior.

UNSPREZECE

Faceți legături între paragrafe

Explicație

În general, un paragraf trebuie să aibă un singur subiect principal. Un enunț, urmat de dezvoltarea acestuia, de explicitarea lui. Pentru introducerea unui nou enunț, sau a unui enunț consecvent, se trece la un nou paragraf. Însă succesiunea paragrafelor trebuie să fie una coerentă și trecerea de la unul la altul nu trebuie să se facă brusc. În mod ideal, fiecare paragraf trebuie legat de paragraful precedent. În acest fel se realizează un text fluent, ușor de urmărit și la fel de ușor de înțeles.

Paragrafele pot fi divizate, după funcționalitatea lor, în patru categorii:

1) **introductive** – captează interesul lectorului și îl informează asupra a ceea ce va urma. Important este să nu se divagheze, totul să fie la obiect, fiecare cuvânt să aibă greutate și să nu fie lung. Avocatul va fi direct, la subiect și nu va începe niciodată cu fraze de felul *Vom arăta că..., În cele ce urmează vom susține că....*

2) **de dezvoltare** – cele mai multe, ca număr, în economia textului, aceste paragrafe explicitează, extind informația principală, introduc calificative, sprijină teza articolului. Aici se cere forță și capacitate de structurare. Fiecare propoziție se va revendica de la ideea centrală și aceasta într-un mod cât mai evident, fără intenții criptice.

3) **de tranziție** – sunt specifice, ca și celelalte două, compozițiilor lungi, complexe. Dacă fiecare idee principală este dezvoltată separat, într-un paragraf, probabil că nu va mai fi nevoie de aceste paragrafe tranzitorii. Însă, nu trebuie să înțelegem că nu se vor folosi elemente de tranziție. Astfel, aceste elemente fac legătura între paragrafe, le sudează, creează argumente logice, solide. Simple și directe, conduc de la un subiect, de la o idee la alta.

4) **conclusive** – surprind ideea principală, o readuc în atenția lectorului, pentru a-i oferi acum o viziune de ansamblu asupra subiectului dezvoltat: arată de unde s-a plecat, dar într-o formulare nouă, interesantă. Ele sunt ușor de recunoscut după formulările folosite: *În concluzie, Concluzionând, Astfel fiind, Pentru aceste motive.*

BUCHAREST UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

Prin intrarea în vigoare a Legii nr. 247/2005 (încă în vigoare la momentul introducerii acţiunii, respectiv 31 ianuarie 2008), s-a statuat în Titlul X art. 5 alin. (2) că „în situaţia în care, după încheierea unui antecontract cu privire la teren, cu sau fără construcţii, una din părţi refuză ulterior să încheie contractul, partea care şi-a îndeplinit obligaţiile poate sesiza instanţa competentă care poate pronunţa o hotărâre care să ţină loc de contract". În aceste condiţii, în mod legal şi temeinic a fost admisă acţiunea de către Tribunalul Bucureşti, cu toate că în cuprinsul antecontractului de vânzare-cumpărare nu a fost stipulată expres o astfel de posibilitate, dar instanţa este îndreptăţită să facă aplicarea art. 970 C. civ., potrivit căruia convenţiile „obligă nu numai la ceea ce este expres într-însele, dar la toate urmările de echitatea, obiceiul sau legea dă obligaţiei, după natura sa".

Instanţa de apel a apreciat ca fiind incidente în cauză **aceste dispoziţii legale**, prevăzute în Legea nr. 247/2005, invocând însă faptul că **acestea** trebuie corelate cu interpretarea clauzelor din antecontractul de vânzare-cumpărare ce face obiectul acestui litigiu.

În speţă, instanţa a făcut în mod eronat **această interpretare**, fără să aibă în vedere faptul că art. 5 alin. (2) din Legea nr. 247/2005 nu a făcut în niciun fel distincţie între antecontractele de vânzare-cumpărare în care era stipulată concret posibilitatea părţilor de a solicita, pe cale judecătorească, pronunţarea unei hotărâri care să ţină loc de act autentic de vânzare-cumpărare şi cele în care nu era stipulată această posibilitate, **aceste** prevederi fiind aplicabile în orice situaţie în care există un antecontract de vânzare-cumpărare şi erau îndeplinite **celelalte condiţii** de admitere a acţiunii.

Condiţiile cerute pentru ca o asemenea acţiune să poată fi admisă sunt: promisiunea de vânzare-cumpărare să fie valabil încheiată; promisiunea să fie dovedită în condiţiile dreptului comun (art. 1191 şi urm. C. civ.); părţile să nu fi

stipulat în convenție o clauză de dezicere; reclamantul să-și fi îndeplinit obligațiile asumate prin promisiune; una dintre părți să refuze încheierea contractului de vânzare-cumpărare, iar refuzul să fie nejustificat; la data pronunțării hotărârii judecătorești să fie îndeplinite toate condițiile cerute de lege pentru perfectarea vânzării - promitentul-vânzător să fie proprietarul lucrului promis a fi vândut, iar promitentul-cumpărător să nu fie lovit de vreo incapacitate specială de a-l dobândi; acțiunea să nu fie prescrisă, întrucât drepturile și obligațiile născute din promisiunea de vânzare-cumpărare, având un conținut patrimonial, este supusă prescripției extinctive, conform art. 1 alin. (1) din Decretul nr. 167/1958. Așa cum s-a stabilit prin hotărârea instanței de fond, aspect a cărui legalitate nu a fost pusă în discuție în apel, toate aceste condiții au fost îndeplinite, în acest sens fiind admisă acțiunea.

De asemenea, instanța de fond trebuia să aibă în vedere principiul executării în natură a obligațiilor asumate, conform art. 1073 C. civ., dar și principiul bunei-credințe în executarea convențiilor, conform art. 970 alin. (1) C. civ. și al predictibilității operațiunilor juridice, dându-se prevalență îndeplinirii întocmai a cuvântului dat în sensul de obligație contractuală, aspect de o importanță deosebită în asigurarea stabilității și securității circuitului civil.

Tot astfel, instanța de apel a făcut o interpretare greșită cu privire la așa-zisa **clauză de dezicere** inserată în antecontractul de vânzare-cumpărare, considerând că, în această împrejurare, reclamanții nu aveau posibilitatea să solicite decât restituirea unei sume echivalente cu de 20 de ori prețul primit sau daune-interese, motivare ce nu poate fi primită pentru motivele invocate mai sus.

Clauza de dezicere reprezintă un drept potestativ stabilit în favoarea uneia sau fiecăreia dintre părțile contractante, în virtutea căruia titularul lui poate denunța unilateral contractul pe care l-a încheiat, indiferent de voința celeilalte părți, care nu va putea în niciun fel împiedica desființarea contractului.

Promisiunii sinalagmatice de vânzare-cumpărare, fiind un contract ca oricare altul, i se aplică principiul forţei obligatorii care guvernează această materie, principiu cuprins în dispoziţiile art. 969 C. civ. Aceasta nu înseamnă că părţile nu pot, prin voinţa lor, să adopte o clauză de dezicere, clară şi neechivocă. Dacă însă această clauză nu este explicită, faţă de dispoziţiile art. 1298 C. civ., aceasta va avea numai un caracter confirmatoriu.

Faţă de formularea **acestei clauze**, *„eu, promitenta-vânzătoare declar că, în cazul în care, din motive subiective, voi refuza încheierea contractului de vânzare-cumpărare, voi restitui cumpărătoarei de douăzeci de ori preţul primit”*, aceasta are valoarea unei obligaţii sub condiţie pur potestativă din partea debitorului, nulă absolut, deoarece, în acest caz, el nu a dorit să se oblige.

Ca urmare, această clauză poate fi interpretată, cel mult, ca având valoarea unei clauze penale prevăzută în favoarea creditorului care şi-a executat propria obligaţie şi care are dreptul de a alege între executarea în natură a obligaţiei sau executarea indirectă, prin plata despăgubirilor, în cazul în care această executare nu mai este posibilă din culpa debitorului, care nu are un drept de opţiune între executarea obligaţiei principale şi plata clauzei penale.

De asemenea, trebuie făcută aplicarea art. 1312 C. civ. în conformitate cu situaţia de fapt, în sensul că, în materie de vânzare, clauzele neclare vor fi interpretate în contra vânzătorului, deoarece acesta este cel care trebuie să determine clar obligaţiile sale. Chiar şi în situaţia în care s-ar putea admite existenţa unei **clauze de dezicere** în favoarea promitentei-vânzătoare, din modul în care aceasta a fost formulată, în sensul de posibilitate a acesteia ca, din motive subiective, să poată refuza încheierea contractului de vânzare-cumpărare, trebuie reţinut că această clauză şi-a încetat existenţa şi valabilitatea din momentul decesului promitentei-vânzătoare, moştenitorii acesteia neputând culege în patrimoniu, odată cu drepturile şi obligaţiile derivând din încheierea acestui antecontract, această clauză cu un caracter *intuitu personae*, sintagma „motive subiective”

neputând fi interpretată decât în corelație directă cu persoana promitentei-vânzătoare, parte în acest act, decedată la momentul introducerii acțiunii.

Mai mult decât atât, instanța de apel a încălcat principiul disponibilității, luând în considerare ca motiv de apel care vizează interpretarea clauzelor antecontractului și admițându-l, în mod netemeinic și nelegal, o simplă reproducere a unui paragraf din hotărârea atacată și o întrebare retorică, fără nicio motivare juridică, ce nu se referă la situația în litigiu, ci la cea din decizia anexată de către apelanți, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție într-un alt dosar. Față de acest aspect, rezultă că instanța a acordat mai mult decât s-a cerut.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOISPREZECE

Folosiți conectorii logici pentru alineate și paragrafe

Explicație

Tranziția între alineate, respectiv paragrafe, este extrem de importantă. Trecerea de la un alineat la altul sau de la un paragraf la altul nu trebuie lăsată la voia întâmplării, ci trebuie folosită, pe de o parte, pentru a ușura urmărirea textului de către lector, iar în al doilea rând pentru a-l ordona din punct de vedere logic. Folosirea unor cuvinte de legătură potrivite poate crește semnificativ valențele persuasive ale textului, iar atenția pentru alegerea lor nu este niciodată doar o risipă de efort. Orice lectură a unui text științific se sprijină instinctiv pe *cuvinte-ancoră*, cele pe care ochiul cititorului le caută pentru a-i susține efortul de înțelegere a mesajului.

Conectorii logici sunt adverbe și locuțiuni adverbiale, locuțiuni pronominale/adverbe (locuțiuni adverbiale) relative, locuțiuni conjuncționale care introduc un enunț. Acestea, de regulă, se despart prin virgulă de restul enunțului și contribuie la organizarea discursului argumentativ și la respectarea unui paralelism sintactic.

Conectorii folosiți pentru introducerea unui alineat sau paragraf pot fi împărțiți după cum urmează:

Conectori de premisă	„În primul rând”, „în al doilea rând” „pe de o parte” „pe de altă parte”
Conectori de susținere, ai explicației, de exemplificare, ai comparației, ai cauzalității:	„din această cauză” „în această privință” „în ceea ce privește” „din acest motiv” „de asemenea” „de exemplu” „pentru că” „deoarece” „fiindcă” „spre deosebire de” „precum” „la fel ca” etc.;

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Conectori de concluzie	„În concluzie" „Prin urmare" „De aceea" „Așadar" „Ca atare" „În consecință" „Pentru aceste motive"

Orice alineat, dar mai ales paragraf, ar trebui precedat de un astfel de cuvânt, care ghidează ușor cititorul.

Exemplul 1

ÎNAINTE

Prima instanță, în aprecierea vinovăției inculpaților H.C.S., N.I., N.I.F. și N.A., care și-au negat contribuția infracțională, a avut în vedere declarațiile celor doi martori, coroborate cu declarația martorei B.D., infirmă atitudinea de nerecunoaștere adoptată de inculpați.

Martora audiată de către instanță arată că s-a prezentat la ea un bărbat de cetățenie română cu două brățări antice provenite de pe teritoriul României, în apropierea unui oraș cu numele Deva. A cântărit cele două brățări, constatând că una avea puțin peste 1.000 g., iar cealaltă 1.103 g. Aceleași aspecte le-a relatat martora și, cu ocazia audierii de către organele de urmărire penală, prin comisie rogatorie.

A reținut că susținerile inculpatului N.F.I., care nu a recunoscut că ar fi fost în Munții Orăștiei, declarând că nu a mai fost în zonă din toamna anului 1999, iar cele două detectoare ar fi fost cumpărate în vederea comercializării, sunt contrazise de cei doi martori R.

Declarațiile date de inculpați în cursul procesului penal sunt contradictorii și necredibile. Inculpatul H. a declarat că inculpatul N.A.M. a cumpărat detectorul de metale cu banii pe care i-a dat el și N.I.F., în timp ce acesta din urmă, în declarația sa, într-o primă fază, îl contrazice, arătând că detectorul a fost cumpărat de el, din Timișoara, după care revine și arată că cel de-al doilea detector a fost cumpărat, într-adevăr, de cei doi, prin intermediul fratelui său din Belgia, fapte care s-ar fi petrecut la începutul anului 2000.

BCU BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Prima instanţă, în aprecierea vinovăţiei inculpaţilor H.C.S., N.I., N.I.F. şi N.A., care şi-au negat contribuţia infracţională a avut în vedere declaraţiile celor doi martori, coroborate cu declaraţia martorei B.D. infirmă atitudinea de nerecunoaştere adoptată de inculpaţi.

Astfel, martora audiată de către instanţă arată că s-a prezentat la ea un bărbat de cetăţenie română cu două brăţări antice provenite de pe teritoriul României, în apropierea unui oraş cu numele Deva. A cântărit cele două brăţări, constatând că una avea puţin peste 1.000 g., iar cealaltă 1.103 g. Aceleaşi aspecte le-a relatat martora şi cu ocazia audierii de către organele de urmărire penală, prin comisie rogatorie.

În ceea ce îl priveşte pe inculpatul N.F.I. care nu a recunoscut că ar fi fost în Munţii Orăştiei, declarând că nu a mai fost în zonă din toamna anului 1999, iar cele două detectoare ar fi fost cumpărate în vederea comercializării, a reţinut că aceste susţineri sunt contrazise de cei doi martori R.

De altfel, chiar declaraţiile date de inculpaţi în cursul procesului penal sunt contradictorii şi necredibile. Astfel, inculpatul H. a declarat că inculpatul N.A.M. a cumpărat detectorul de metale cu banii pe care i-a dat el şi N.I.F. în timp ce acesta din urmă în declaraţia sa, într-o primă fază, îl contrazice, arătând că detectorul a fost cumpărat de el, din Timişoara, după care revine şi arată că cel de-al doilea detector a fost cumpărat, într-adevăr, de cei doi prin intermediul fratelui său din Belgia, fapte care s-ar fi petrecut la începutul anului 2000.

Exemplul 2

ÎNAINTE

Hotărârea este nelegală prin prisma modalităţii de administrare a probaţiunii încuviinţate în dosar şi prin prisma cenzurării probaţiunii încuviinţate, respectiv a refuzului de administrare a unei probe încuviinţate.

Hotărârea este nelegală, întrucât nu a fost analizat motivul de apel vizând critica referitoare la constituirea unui drept

nou, uzufructul viager, din prezumţia existenţei actului simulat al donaţiei, în forma contractului autentic de vânzare-cumpărare, respectiv din critica adusă hotărârii primei instanţe referitoare la o construcţie juridică inadmisibilă - prezumţie din prezumţie. Această critică nu a fost reţinută deloc de către instanţa de apel în cadrul soluţiei pronunţate şi nu a fost deloc analizată în cadrul considerentelor.

Hotărârea cuprinde motive contradictorii referitoare la considerentele vizând realitatea veniturilor pârâtei şi realitatea preţului. Instanţa de apel a reţinut o situaţie contradictorie celei demonstrate de probele administrate, iar concluziile la care a ajuns sunt în contradicţie cu probele administrate. Decizia este în contradicţie chiar cu motivele pe care se sprijină.

Hotărârea este nelegală şi prin prisma greşitei interpretări şi, respectiv a schimbării naturii şi înţelesului vădit al actelor deduse judecăţii.

DUPĂ

Mai întâi, hotărârea este nelegală prin prisma modalităţii de administrare a probaţiunii încuviinţate în dosar şi prin prisma cenzurării probaţiunii încuviinţate, respectiv a refuzului de administrare a unei probe încuviinţate.

De asemenea, hotărârea este nelegală, întrucât nu a fost analizat motivul de apel vizând critica referitoare la constituirea unui drept nou, uzufructul viager, din prezumţia existenţei actului simulat al donaţiei, în forma contractului autentic de vânzare-cumpărare, respectiv din critica adusă hotărârii primei instanţe referitoare la o construcţie juridică inadmisibilă - prezumţie din prezumţie. Această critică nu a fost reţinută deloc de către instanţa de apel în cadrul soluţiei pronunţate şi nu a fost deloc analizată în cadrul considerentelor.

Mai mult, hotărârea cuprinde motive contradictorii referitoare la considerentele vizând realitatea veniturilor pârâtei şi realitatea preţului. Instanţa de apel a reţinut o situaţie contradictorie celei demonstrate de probele administrate, iar concluziile la care a ajuns sunt în contradicţie

cu probele administrate. Decizia este în contradicţie chiar cu motivele pe care se sprijină.

În sfârşit, hotărârea este nelegală şi prin prisma greşitei interpretări şi respectiv a schimbării naturii şi înţelesului vădit al actelor deduse judecăţii.

Exemplul 3

ÎNAINTE

Potrivit practicii constante a instanţelor judecătoreşti, actul de adjudecare întocmit de către executorul judecătoresc în procedura urmăririi silite imobiliare, nu este un act de jurisdicţie, ci actul autentic prin care se confirmă efectuarea unei vânzări-cumpărări forţate. Deşi vânzarea-cumpărarea forţată, prin licitaţie, prezintă unele particularităţi cât priveşte caracterul ei sinalagmatic, comutativ şi consensual, aceasta nu înseamnă că ea s-ar înfăţişa ca altă operaţiune juridică decât vânzare-cumpărare, debitorul urmărit silit fiind considerat ca vânzător, iar adjudecatarul ca şi cumpărător (*Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, decizia civilă nr. 2710 din 20.04.2012*).

Actul juridic atacat în prezenta cauză materializează o vânzare-cumpărare forţată, prin licitaţie, care nu este o altă operaţiune juridică decât vânzare-cumpărare.

Potrivit art. 968 C. civ., *cauza este nelicită când este prohibită de legi, când este contrarie bunelor moravuri şi ordinii publice*, iar potrivit art. 966, *obligaţia fondată pe o cauză nelicită nu poate avea niciun efect.*

DUPĂ

Potrivit practicii constante a instanţelor judecătoreşti, actul de adjudecare întocmit de către executorul judecătoresc în procedura urmăririi silite imobiliare, nu este un act de jurisdicţie, ci actul autentic prin care se confirmă efectuarea unei vânzări-cumpărări forţate. Deşi vânzarea-cumpărarea forţată, prin licitaţie, prezintă unele particularităţi cât priveşte caracterul ei sinalagmatic, comutativ şi consensual, aceasta nu înseamnă că ea s-ar înfăţişa ca altă operaţiune

juridică decât vânzare-cumpărare, debitorul urmărit silit fiind considerat ca vânzător, iar adjudecatarul ca și cumpărător (*Înalta Curte de Casație și Justiție, decizia civilă nr. 2710 din 20.04.2012*).

În concluzie, actul juridic atacat în prezenta cauză materializează o vânzare-cumpărare forțată, prin licitație, care nu este o altă operațiune juridică decât vânzare-cumpărare.

Însă, potrivit art. 968 C. civ., *cauza este nelicită când este prohibită de legi, când este contrarie bunelor moravuri și ordinii publice*, iar potrivit art. 966, *obligația fondată pe o cauză nelicită nu poate avea niciun efect.*

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREISPREZECE

Renunțați la cuvintele de umplutură, inutile

Explicație

Judecătorii sunt descurajați de frazele lungi și exprimarea prolixă. Ei au nevoie să înțeleagă cererile ce le sunt adresate într-un timp cât mai scurt. Tocmai întrucât în general problemele juridice ridicate în fața instanțelor sunt complexe, prezentarea lor ar trebui să se facă cât mai direct, astfel încât timpul pentru descifrarea mesajelor comunicate să fie cât mai concentrat. Experiența mea îmi spune că, cu cât o problemă este mai complicată, cu atât ea trebuie prezentată mai simplu. Însă, în general, exprimarea în cererile adresate instanțelor ar trebui să fie cât mai simplă și curată cu putință. O frazare complicată, abundentă, tensionează cititorul și-l poate alunga înainte de terminarea textului.

Concizia scrisului eficient se obține renunțând la cuvintele de umplutură, la repetiții, la acumularea de sinonime, la formulele de aproximare și preferând unităților frazeologice ample exprimarea ideii printr-un singur cuvânt. Mesajul nu trebuie încărcat cu cuvinte inutile.

Limbajul juridic este unul formal, artificial, în care parafrazarea lungă este general acceptată, iar exprimarea permite construcții verbale complicate. O mai bună exprimare presupune limbajul natural, firesc, direct.

Există o proporție optimă între conținutul de idei și numărul de cuvinte folosit pentru a-l prezenta. Respectând o proporție adecvată între acești doi factori, evitând descriptivismul excesiv, dar și frazele telegrafice, poate fi obținută concizia optimă. De altfel, capacitatea unui autor de a-și face înțelese ideile este dependentă de numărul de cuvinte, propoziții și fraze pe care le-a utilizat în acest scop. Cu cât se face uz de mai puține cuvinte pentru exprimarea unei idei, cu atât forța explicativă și argumentativă a autorului este mai mare. În lucrările juridice, utilizarea largă a substantivelor și verbelor, folosirea cu parcimonie a adjectivelor și adverbelor contribuie la proporționarea corespunzătoare a lungimii textului și la optima raportare a acesteia la conținutul de idei.

Mă veți întreba cu siguranță, și probabil că o faceți deja, dacă într-adevăr este posibil, practic vorbind, să scurtezi o cerere deja redactată fără s-o deformezi ori s-o faci de neînțeles. *Scurt e mai bine, desigur, dar cum să faci scurt ceva ce se presupune că are exact dimensiunea cerută de complexitatea problemei ori de*

BUCHAREST UNIVERSITY LIBRARY

împrejurările cauzei? Cum să reduci fără să distrugi coerența textului? Cum să spui în mai puține cuvinte, propoziții, fraze ori pagini ceva ce deja este trecut pe hârtie?

Ei bine, există soluții. În mod natural, procesul complex de elaborare mentală și redactare a documentelor juridice nu ține seama de imperativul conciziei. Așezarea pe hârtie a textelor se face urmărind mai degrabă structura mentală a narației factuale sau a argumentației juridice, și nu necesitatea exprimării dense. Tocmai de aceea, aproape orice text juridic, ca de altfel orice text în general, permite ulterior un proces de revizuire în vederea scurtării lui. Acesta este secretul. Desigur că scurtarea unui text deja existent trebuie făcută după o metodă clară, cu respectarea unor reguli. Există trucuri ce permit rezultate excepționale, dacă le aplici metodic.

În cadrul atelierelor *Convinge judecătorul ... în 10 pași practici*, pe care le-am susținut la începutul anului 2015, am început deja să lucrez cu aceste metode. Trei din cele mai importante trucuri pe care le recomand pentru scurtarea textelor juridice cu păstrarea întocmai a înțelesului sunt:

- Renunță la cuvintele de umplutură, inutile
- Renunță la repetiția cuvintelor
- Renunță la folosirea sinonimelor

Fiecare dintre aceste reguli simple poate da rezultate importante după suficient de mult exercițiu practic.

Într-un exemplu pe care l-am lucrat cu participanții la prima sesiune a atelierului meu le-am oferit un foarte mic text juridic și i-am rugat pe ei să-l scurteze cât pot de mult, folosind instrumentele pe care tocmai le discutasem. Textul de probă avea la început 210 cuvinte și 1337 caractere. A fost redus în urma efortului lor colectiv de cel mult 5 minute cu aproximativ 30%. Aproape 70 de cuvinte din 210 erau în exces și încărcau artificial textul. Surplus nefolositor, gunoi.

Exemplul 1

ÎNAINTE
(159 de cuvinte)

> În cauza de față, cauza ilicită, nelegală a operațiunii de vânzare-cumpărare forțată (*negotium iuris*, ca operațiune juridică) pe care o materializează actul de adjudecare atacat decurge din finalizarea executării și emiterea actului de adjudecare prin încălcarea normelor legale imperative și obligatorii care protejează dreptul de proprietate și care reglementează și disciplinează executarea silită, inclusiv

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sub aspectul pierderii caracterului de titlu executor prin intervenirea prescripţiei, dar şi pe reaua-credinţă a adjudecatarului (cumpărător), decurgând din cunoaşterea de către acesta, la momentul adjudecării (cumpărării), a naturii litigioase a bunului supus urmăririi silite, astfel încât nu se poate altfel considera decât că vânzarea-cumpărarea, în procedura urmăririi silite, care aşa cum am arătat este un act de vânzare-cumpărare forţată, a imobilului litigios, a avut ca scop mediat (*causa remota*) fraudarea şi violarea drepturilor adevăratului proprietar, reclamantul din prezentul litigiu, respectiv încălcarea dreptului său de proprietate, protejat de legislaţia României, sub aparenţa aplicării unei proceduri legale, conforme, regulate de executare silită.

DUPĂ

(121 de cuvinte)

În cauza de faţă, cauza ilicită a operaţiunii de vânzare-cumpărare forţată pe care o materializează actul de adjudecare atacat decurge din emiterea actului de adjudecare prin încălcarea normelor legale imperative care protejează proprietatea şi care reglementează executarea silită, inclusiv sub aspectul pierderii caracterului executor prin intervenirea prescripţiei.

De asemenea, cauza ilicită se întemeiază şi pe reaua-credinţă a adjudecatarului (cumpărător), decurgând din cunoaşterea de către acesta, la momentul adjudecării, a naturii litigioase a bunului supus urmăririi silite.

În aceste condiţii, vânzarea-cumpărarea, în procedura urmăririi silite, a imobilului litigios, a avut ca scop mediat (*causa remota*) fraudarea drepturilor adevăratului proprietar, reclamantul din prezentul litigiu, respectiv încălcarea dreptului său de proprietate sub aparenţa aplicării unei proceduri legale de executare silită.

BCU "CAROL I" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

Încercați să scurtați urmatoarele texte de 430, respectiv 439 de cuvinte, renunțând la repetiții, sinonime, ori înlocuind sintagmele cu cuvinte.

1.

Au fost încălcate prevederile legale înscrise în art. 26 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, temei de drept al cererii reconvenționale disjunse, invocat și precizat în fapt și în drept de reclamantă pe parcursul judecării pricinii de față, întrucât doar persoanele îndreptățite la restituire în condițiile legii speciale puteau formula o cale de atac împotriva deciziei/ dispoziției emise de unitatea deținătoare ori de entitatea învestită cu soluționarea notificării.

Cererea pendinte a fost soluționată în apel potrivit legii speciale, așa încât, raportat și la dispozițiile legale reglementate de art. 3 și 4 din Legea nr. 10/2001, reclamanta nu avea calitate procesuală activă, în realitate neputând sta în judecată în calitate de reclamant în cauza de față. În plus, față de temeiul juridic indicat de reclamantă, calea de atac ce putea fi exercitată împotriva hotărârii instanței de apel era recursul, iar nu apelul.

În cauză, anularea Dispoziției nr. 13252/2010 s-a făcut în mod greșit, întrucât imobilul s-a întors în patrimoniul Primăriei Municipiului București, urmare a anulării în mod definitiv și irevocabil a contractului de vânzare-cumpărare din 20 mai 1997, încheiat între SC T.A. SA București și C.A., C.M. (prin sentința civilă nr. 15179 din 20 noiembrie 2000 pronunțată de Judecătoria Sector 3 București, definitivă și irevocabilă). Așadar, imobilul nu se mai afla în patrimoniul vânzătoarei C.A. (care recunoaște acest lucru în declarația depusă la dosar în primă instanță), astfel că reclamanta a cumpărat un bun de la un *non dominus*, care nu putea să transmită mai multe drepturi decât avea el însuși (*nemo plus juris ad alium transferre potest quam ipse habet*), situației de fapt și de drept create fiindu-i aplicabil principiul de drept *resoluto jure dantis, resolvitur jus accipients*.

În speță, în mod greșit se reține în apel că reaua-credință a vânzătoarei C.A. nu influențează deznodământul juridic al

cauzei. Instanţa de apel ignoră menţiunile din contractul de vânzare-cumpărare încheiat de reclamantă, prin care aceasta declară că are cunoştinţă de situaţia juridică, dar şi de faptul că apartamentul a fost înstrăinat, cumpărătorul insistând la perfectarea actului că înţelege să dobândească în condiţiile existente şi pe riscul său.

Instanţa de apel mai face o confuzie, în sensul că deciziile ori dispoziţiile emise de unităţile deţinătoare sau entităţile învestite cu soluţionarea notificărilor sunt verificate şi analizate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, însă dacă se constată de către această comisie nereguli în soluţionarea notificărilor dosarul este restituit acelei unităţi ori entităţi cu îndrumările de rigoare, în vederea completării ori soluţionării deficienţelor constatate de comisie; nu comisia anulează ori revocă decizia sau dispoziţia prin care s-a soluţionat notificarea, ci aceasta se rezolvă local în temeiul dispoziţiilor legale în vigoare aplicabile speţei.

2.

Din punct de vedere al dreptului comun, au fost încălcate dispoziţiile art. 294 C. pr. civ., art. 2 din Legea nr. 146/1997, art. 1 şi 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 şi art. 2 C. pr. civ.

În cauză, în faţa instanţei de apel, intimata a schimbat temeiul de drept şi a solicitat analizarea cererii potrivit dreptului comun, nu al legii speciale, cerere nemotivată în drept şi, în acelaşi timp, inadmisibilă. În condiţiile în care s-ar admite că era posibilă formularea unei cereri noi în sensul schimbării temeiului legal al acţiunii, instanţa de apel a ignorat solicitarea pârâţilor de a pune în vedere reclamantei să timbreze la valoare, potrivit dispoziţiilor art. 2 din Legea nr. 146/1997, actualizată.

De asemenea, la emiterea deciziei au fost încălcate şi neanalizate dispoziţiile din Legea nr. 554/2004, citate, în analizarea nulităţii/anulării Dispoziţiei nr. 13252/2010 a Primăriei Municipiului Bucureşti. Potrivit acestor norme legale, reclamanta nu mai putea invoca vreo cauză de nulitate, deoarece dispoziţiile emise de către Primărie sunt acte administrative; prin Dispoziţia nr. 13252/2010, s-a revocat în mod legal Dispoziţia nr. 11853 din 16 iunie 2009, care nu a intrat în circuitul civil şi nu a produs efecte, de existenţa căreia SC I.M. SRL a luat la cunoştinţă la 16 august 2011.

Potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, înainte de a se adresa instanței, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhic superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia sub sancțiunea prescripției, prevăzută de art. 7 alin. (7) din același act normativ.

Or, reclamanta nu a făcut acest lucru nici până la momentul prezentei, astfel că nu se justifică schimbarea în apel a temeiului de drept; pe dispozițiile Legii nr. 554/2004 nu se putea face o astfel de solicitare, întrucât dreptul material la acțiune era prescris pentru motivele arătate mai sus.

S-au încălcat, așadar, dispozițiile privitoare la competența după materie a instanței, în sensul că cererea privind nulitatea/anularea actului administrativ aparținea secției de contencios administrativ, și nu secției civile.

Pe de altă parte, în speță, nici nu s-a identificat cauza de nulitate absolută ori relativă, de drept comun, apelanta nu a reliefat-o și nici instanța de apel. În plus, s-a dat prioritate contractului de vânzare-cumpărare invocat de reclamantă, care a fost înscris în cartea funciară anterior celor două dispoziții emise de Primăria Municipiului București. Or, prin aceste afirmații, instanța de apel nu face altceva decât să instige la săvârșirea de fapte ilicite și la fraudarea legii.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PARTEA a III-a
Stilul cererilor

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PAISPREZECE

Pentru enumerări folosiți listele

Explicație

Listele ordonează ideile atât logic cât și vizual. Folosirea marcatorilor sau a numerelor poate ajuta cititorul să primească informația rapid și clar. Listele trebuie folosite în primul rând pentru că:

- Fac enumerarea clară și mult mai vizuală
- Ajută la folosirea optimă a spațiului liber
- Mențin atenția cititorului
- Reduc numărul de cuvinte folosite
- Permit scanarea rapidă a informației

Enumerarea cu ajutorul listelor ar trebui folosită întotdeauna în secțiunea dedicată solicitărilor către instanță. Judecătorii sunt foarte atenți la cererile concrete ale părților. Pentru ei, este esențial să analizeze toate capetele de cerere ori toate criticile în căile de atac. Este o obligație profesională care, dacă este tratată superficial, le creează dificultăți. Secțiunea dedicată solicitărilor este prima care le reține atenția și ea trebuie să fie clară și limpede. Prezentarea solicitărilor într-o listă ordonată dezambiguizează această secțiune și evită orice confuzie.

În cazul cererilor mai mari de câteva pagini, solicitările concrete se pot regăsi atât pe prima pagină, cât și pe ultima, sub forma concluziilor. În acest fel, nu faci decât să confirmi judecătorului că acelea sunt, într-adevăr, pretențiile tale. Este esențial ca partea dedicată concluziilor să fie cât mai clar și concis redactată. Solicitările adresate instanței reprezintă adevăratul motiv pentru care există un proces. Judecătorul trebuie să înțeleagă ușor ceea ce soliciți, iar partea adversă nu trebuie să aibă posibilitatea să inducă incertitudini cu privire la aceasta. Cea mai mică îndoială a judecătorului cu privire la obiectul real al cererilor tale îți slăbește poziția.

În al doilea rând, enumerarea cu ajutorul listelor poate fi folosită ori de câte ori aducem în discuție o secvență mai amplă logică sau cronologică. În primul caz, argumentele pot fi ordonate într-o serie vizuală, ușor de urmărit, iar în al doilea caz elementele componente ale unei situații de fapt.

Folosirea listelor trebuie asumată nu ca o problemă de tehnoredactare, ci ca una de evidențiere a textului. Alături de sublinieri prin formatare diferită și de titluri ele pot fi cele mai eficiente în semnalizarea importanței unui fragment

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

de text. Atunci când într-un document vezi o listă de trei patru itemi așezați vertical în pagină, în mod natural îi acorzi o atenție mai mare. Judecătorul nu-și va distribui atenția altfel decât un cititor obișnuit.

Marcatorii utilizați în procesoarele de texte (•, –, □, ➢, ⊥) sugerează în principiu o listă neierarhizată, unde fiecare item din enumerare are aceeași importanță. Atunci când lista conține itemi de importanță diferită trebuie folosită funcția de enumerare, prin cifre sau litere, începând de la cel mai important la cel mai puțin important. Indiferent că se vor folosi marcatorii, cifrele (1, 2, 3, 4...) sau literele (A, B, C, ...), lista trebuie să rămână cât mai aerisită și curată. Pentru aceasta sunt utile câteva trucuri de stil și punctuație.

- Folosiți pentru liste aceeași dimensiune a fontului ca și pentru restul textului. Evidențiați prin intermediul listelor lucrurile importante, dar nu strigați în gura mare acest lucru.
- Începeți cu majusculă fiecare enumerare din listă atunci când aceasta se va încheia cu punct (.) sau punct și virgulă (;). În mod implicit Microsoft Word nu începe secvențele din liste cu majuscule, astfel încât acestea trebuie introduse manual.
- Atunci când listele conțin itemi scurți, formați din două-trei cuvinte, nu puneți niciun semn de punctuație la sfârșit.
- Păstrați o lungime cât mai scurtă pentru enumerările din listă. Pentru maximă eficiență, fiecare item nu ar trebui să aibă mai mult de 2-3 rânduri.
- Folosiți simbolurile pentru marcatori cele mai simple (• sau –), astfel încât să nu încărcați excesiv textul.
- Listele trebuie identate față de aliniamentul obișnuit al textului. Folosiți pentru aceasta fie setările implicite ale procesorului de texte, fie, dacă o faceți manual, aveți grijă să păstrați față de margine o distanță de cel puțin 1 cm.
- Atunci când în listă aveți mai mult de 5-6 itemi preferați, să folosiți enumerarea prin numere sau litere, astfel încât să permiteți urmărirea lor mai ușoară de către cititor sau eventual trimiterile pe care le veți face la acestea. NOTĂ: În lista de față nu folosesc numerotarea întrucât nu intenționez să mai fac o trimitere la vreuna din enumerările din listă dar și pentru că aceste sfaturi nu sunt ierarhizate în funcție de importanță.

Folosirea în exces a listelor în cuprinsul aceleiași cereri le slăbește eficiența și de aceea ar trebui folosite cu atenție, doar atunci când se impune. Evitați să ordonați artificial în liste enumerările simple, care pot fi parcurse ușor în succesiunea lor orizontală.

Exemplul 1

ÎNAINTE

NOTE SCRISE

privind susținerile contestatoarei, prin care vă solicit să admiteți acțiunea astfel cum a fost formulată și modificată și, în consecință, să admiteți contestația la executare și în baza art. 404 alin. 1 Cod procedură civilă să constatați nulitatea tuturor formelor de executare efectuate în Dosarul de executare nr. 327/2011, să constatați nulitatea absolută a contractului de împrumut autentificat sub nr. 5055/10.11.2008 de BNP C.S., să constatați nulitatea absolută a actului de adjudecare din 30.08.2011 întocmit de BEJ T.I.C. și N.L.C. în dosarul de executare nr. 568/2010 și să dispuneți, în baza art. 2495 Cod civil, instituirea unui drept de retenție în favoarea contestatorilor/reclamanților asupra imobilului constând în construcție și teren situat în str. Mihai Eminescu nr. 12, (...), până la soluționarea definitivă a cauzei.

Cu plata cheltuielilor de judecată.

DUPĂ

NOTE SCRISE

privind susținerile contestatoarei, prin care vă solicit să admiteți acțiunea astfel cum a fost formulată și modificată și, în consecință:

- să admiteți contestația la executare și, în baza art. 404 alin. 1 Cod procedură civilă, să constatați nulitatea tuturor formelor de executare efectuate în Dosarul de executare nr. 327/2011.
- să constatați nulitatea absolută a contractului de împrumut autentificat sub nr. 5055/10.11.2008 de BNP C.S.
- să constatați nulitatea absolută a actului de adjudecare din 30.08.2011 întocmit de BEJ T.I.C. în dosarul de executare nr. 568/2010.

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

- să dispuneți, în baza art. 2495 Cod civil, instituirea unui drept de retenție în favoarea contestatorilor/reclamanților asupra imobilului constând în construcție și teren situat în str. Mihai Eminescu nr. 12 (...), până la soluționarea definitivă a cauzei.

Cu plata cheltuielilor de judecată.

Exemplul 2

ÎNAINTE

Motivele plângerii

Soluția pronunțată este **nelegală** și **netemeinică** întrucât renunțarea la urmărirea penală s-a făcut nelegal, înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale, procurorul nu s-a pronunțat asupra obligațiilor prevăzute de art. 318 alin. 3 Cod procedură penală și nici asupra infracțiunii de distrugere, soluția de renunțare la urmărire penală este nelegală în materia infracțiunilor pentru care plângerea se pune în mișcare la plângerea prealabilă și se fundamentează pe interpretarea eronată a legii civile cu privire la regimul juridic al comunității legale de bunuri. De asemenea, în cauză nu există o anchetă penală efectivă și nu s-a analizat în niciun fel conținutul constitutiv al infracțiunii de furt. În sfârșit, soluția procurorului de renunțare la urmărire penală este netemeinică atât în raport cu natura faptelor, cât și în ce privește calitatea și atitudinea suspectelor.

DUPĂ

Motivele plângerii

Soluția pronunțată este **nelegală** și **netemeinică** datorită următoarelor motive:

1. Renunțarea la urmărirea penală s-a făcut nelegal, înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale.
2. Procurorul nu s-a pronunțat asupra obligațiilor prevăzute de art. 318 alin. 3 Cod procedură penală.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3. Procurorul nu s-a pronunţat asupra infracţiunii de distrugere.
4. Soluţia de renunţare la urmărire penală este nelegală în materia infracţiunilor pentru care plângerea se pune în mişcare la plângerea prealabilă.
5. Soluţia se fundamentează pe interpretarea eronată a legii civile cu privire la regimul juridic al comunităţii legale de bunuri.
6. Nu există o anchetă penală efectivă.
7. Nu s-a analizat în niciun fel conţinutul constitutiv al infracţiunii de furt.
8. Soluţia de renunţare la urmărire penală este netemeinică atât în raport cu natura faptelor, cât şi în ce priveşte calitatea şi atitudinea suspectelor.

Exemplul 3

ÎNAINTE

Aşadar, proprietarul care nu deţine un „bun actual":

- nu poate obţine mai mult decât despăgubirile prevăzute de legea specială *şi*
- reclamanţii nu au un drept la restituire care să îi îndreptăţească la redobândirea posesiei.

DUPĂ

Aşadar, proprietarul care nu deţine un „bun actual" nu poate obţine mai mult decât despăgubirile prevăzute de legea specială, iar în speţă reclamanţii nu au un drept la restituire care să îi îndreptăţească la redobândirea posesiei.

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCISPREZECE

Folosiți cu grijă numeralele

Explicație

Actele adresate instanțelor și actele judiciare întocmite de instanțe însele sunt pline de cifre și numere. Le folosim cu toții, în aproape toate cererile, însă reflectăm prea puțin asupra modului cum o facem. Recomandările pe care le fac sunt să respectăm regulile de stil ale limbii române, să o facem cât mai simplu și astfel încât să permită o lectură a lor rapidă și fără confuzii.

Altfel spus, nu vă feriți să vă folosiți bunul simț.

În general, numeralele de la unu la nouă se scriu cu litere, iar numeralele mai mari de 10 inclusiv se scriu cu cifre. Legile, articolele și alineatele se scriu întotdeauna cu cifre.

- perioadă de 3 ani
- perioadă de 20 de ani
- Legea nr. 100/2011
- articolul 34

Dacă în același loc trebuie să folosiți atât numere mai mari decât 10, cât și mai mici, nu le combinați și folosiți doar cifrele.

Atunci când aproximați un număr folosiți numai literele, chiar și pentru cifrele mai mici de 10.

Pentru procentaje folosiți numerele și semnul corespunzător: 1/3, 2/3.

Tot cu cifre se scriu numeralele care exprimă temperatura sau numărul de voturi.

- 23 grade Celsius sau 23 °C
- 23 voturi pentru și 3 împotrivă

În standardul instituțiilor Uniunii Europene în toate limbile oficiale, deci inclusiv în română, miile se grupează prin lăsarea unui spațiu, nu prin punct și desigur nici prin virgulă (25 000 000). Uzual, în documentele juridice naționale se folosește totuși punctul (25.000.000). Zecimalele se despart de unități prin virgulă: (34,6).

SCOALA CENTRALA UNIVERSITARA LIBRARY

În exprimarea sumelor de bani, nu folosiți niciodată simbolul monedei străine, care poate naște confuzii, ci folosiți calea mai lungă a indicării complete a acesteia (nu 254 $, ci 254 dolari americani sau 25 USD). Pentru milioane și miliarde se folosesc denumirile complete, iar nu prescurtările mil. și mld.

În limba română, prepoziția „de" se folosește corect doar după numeralele mai mari de 19.

- 19 articole
- 20 de articole
- 35 de articole.

La fel, prepoziția „de" se folosește în fața celui de al doilea substantiv al numeralului atunci când milioanele și miliardele sunt redate prin cuvinte, iar nu prin cifre. Ea nu se folosește niciodată după numeralele zecimale. Nu se folosește nici atunci când sumele sunt redate prin abreviere, iar nu prin denumirea întreagă.

- 30 de milioane de locuitori (nu 30 milioane de locuitori)
- 30 de miliarde de euro.
- 27,456 milioane de euro
- 30.000.000 EURO (EUR)
- 30 de milioane EURO (EUR).

În exprimarea datelor este de preferat să folosiți literele, fără abrevieri și cu literă mică (10 ianuarie 1984, nu 10.01.1984 și nici 10 Ian 1984). Acest lucru este recomandat mai ales în cazul datelor calendaristice care formează situația de fapt. Nu v-ați dori să existe prea multe îndoieli aici. În cazul indicării datei publicării unor acte normative puteți folosi forma prescurtată cu cifre (publicată în Monitorul Oficial nr. 188/12.10.2015). În cazul publicațiilor oficiale europene citarea formală presupune, ca în cazul exprimării datei cu cifre, zilele și lunile de la 1 la 9 să nu fie precedate de cifra 0 (va fi corect deci JO C 155, 1.5.2015). În ce mă privește, vă recomand să nu vă formalizați, ci să folosiți calea lungă, astfel încât să aveți certitudinea că trimiterea dvs. este înțeleasă cu adevărat. Nu puteți avea certitudinea că judecătorul cunoaște manualele de stil ale birocrației europene. În acest exemplu ar fi de preferat, de exemplu, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 155 din 1 mai 2015 (01.05.2015).

Mult mai important decât să fie respectate un set de reguli rigide este să vizualizați permanent cum va fi citit documentul la care lucrați și care este modalitatea cea mai eficientă prin care lectura poate fi cât mai fidelă. Nu este o problemă de rigoare academică, ci una de eficiență și pragmatism.

BCU IAȘI CENTRALĂ UNIVERSITARĂ LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Astfel, în primele declaraţii partea civilă susţinea, în ceea ce priveşte proveniența sumelor de bani pe care le-a plătit inculpaţilor, că „suma de **31.660 €** am avut-o în casă (...), iar suma de **şapte mii euro** reprezentând diferenţa până la **44.660 €** am împrumutat-o de la prietenul meu N.A." (declaraţia din 06 ianuarie 2012; deşi adunate cele două sume de **31.660** şi **şapte mii euro** dau doar **38.660 euro**), pentru ca la data de 16.02.2012 acest „prieten" să se transforme în „nişte prieteni" al căror nume a fost indicat abia la data de 16.03.2013, aceştia fiind cei doi martori S.B.L. şi D.G.C., care au precizat amândoi că l-au împrumutat pe partea civilă cu suma de **şapte mii euro** fiecare.

DUPĂ

Astfel, în primele declaraţii partea civilă susţinea, în ceea ce priveşte proveniența sumelor de bani pe care le-a plătit inculpaţilor, că „suma de 31.660 euro am avut-o în casă (...), iar suma de 7.000 euro reprezentând diferenţa până la 44.660 euro am împrumutat-o de la prietenul meu N.A." (declaraţia din 06 ianuarie 2012; deşi adunate cele două sume de 31.660 şi 7.000 euro dau doar 38.660 euro), pentru ca la data de 16 februarie 2012 acest „prieten" să se transforme în „nişte prieteni" al căror nume a fost indicat abia la data de 16 martie 2013, aceştia fiind cei doi martori S.B.L. şi D.G.C., care au precizat amândoi că l-au împrumutat pe partea civilă cu suma de 7.000 euro fiecare.

Exemplul 2

ÎNAINTE

În prezenta cauză, **sentinţa civilă nr. 208 din 22.05.2006** a Tribunalului Olt, dată în primul ciclu procesual, a fost desfiinţată prin **decizia nr. 190 din 15.02.2008** a Curţii de Apel Craiova, cauza fiind trimisă spre rejudecare primei instanţe.

Ulterior, în cel de-al doilea ciclu procesual, s-a pronunţat **sentinţa nr. 711 din 03.09.2006** de către Tribunalul Olt, desfiinţată la rândul ei, prin **decizia nr. 60 din 18.05.2012,** pronunţată de Curtea de Apel Craiova, cauza fiind, din nou, trimisă spre rejudecare, primei instanţe.

Tribunalul a pronunţat o nouă hotărâre (**sentinţa nr. 175 din 19.03. 2014**), singura hotărâre a fondului existentă din punct de vedere juridic, după intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010 – 25.11.2010 – care, potrivit atât normei tranzitorii, cât şi dispoziţiei de drept comun incidentă în cauză (art. 725 C. pr. civ. de la 1865) rămâne supusă regimului căilor de atac, în vigoare la data emiterii actului jurisdicţional.

DUPĂ

În prezenta cauză, sentinţa civilă nr. 208 din 22 mai 2006 a Tribunalului Olt, dată în primul ciclu procesual, a fost desfiinţată prin decizia nr. 190 din 15 februarie 2008 a Curţii de Apel Craiova, cauza fiind trimisă spre rejudecare primei instanţe.

Ulterior, în cel de-al doilea ciclu procesual, s-a pronunţat sentinţa nr. 711 din 3 septembrie 2006 de către Tribunalul Olt, desfiinţată la rândul ei, prin decizia nr. 60 din 18 mai 2012, pronunţată de Curtea de Apel Craiova, cauza fiind, din nou, trimisă spre rejudecare, primei instanţe.

Tribunalul a pronunţat o nouă hotărâre (sentinţa nr. 175 din 19 martie 2014), singura hotărâre a fondului existentă din punct de vedere juridic, după intrarea în vigoare a Legii nr. 202/2010 – 25 noiembrie 2010 – care, potrivit atât normei tranzitorii, cât şi dispoziţiei de drept comun incidentă în cauză (art. 725 C. pr. civ. de la 1865) rămâne supusă regimului căilor de atac, în vigoare la data emiterii actului jurisdicţional.

Exemplul 3

În data de **12 octombrie 2011**, inculpatul J.T.I. s-a deplasat din nou la biroul inculpatului A., informându-l pe acesta cu privire la faptul că s-a întâlnit cu inculpatul G.V. şi că urmează a încheia cu acesta **4** contracte de întreţinere a păşunilor, fiecare dintre aceste contracte urmând a avea valoarea de **15.000 de euro** + TVA.

Tot în biroul inculpatului A.R.P., în data de **20 octombrie 2011**, a avut loc o altă întâlnire cu inculpatul G.V., ocazie cu care acesta din urmă a explicat că întâmpină dificultăţi şi cu acei membri ai comisiei de recepţie asupra cărora era convins că are influenţa necesară pentru a-i determina să încheie procese-verbale false de recepţie a lucrărilor, consemnând că acestea ar fi fost efectuate, inculpatul G.V. exprimându-şi temerea că ar putea fi obligat să mai angajeze o altă firmă, care să facă un minim de lucrări.

Pentru că în evidenţele A.P.I.A. lucrările de întreţinere a pajiştilor primăriei din localitatea S. apăreau ca fiind executate în cursul lunilor iunie - iulie 2011, în data de **24 octombrie 2011**, cu ocazia unei convorbiri telefonice, i-a atras atenţia inculpatului J.T.I. ca, atunci când va încheia contractele de prestări servicii cu inculpatul G.V., să nu uite să consemneze ca perioadă a încheierii contractelor lunile iunie - iulie.

În data de **25 octombrie 2011**, inculpatul G.V. s-a deplasat din nou la biroul inculpatului A.R.P., reluând discuţiile referitoare la încheierea contractelor cu firmele inculpatului J.T.I., reiterându-se faptul că vor fi încheiate 4 contracte distincte, la semnarea cărora inculpatul urma să mai primească încă **50.000 de lei**, din totalul de **25.000 de euro** pretinşi pentru atribuirea acestor contracte lui J.T.I.

În cursul aceleiaşi zile de **25 octombrie 2011**, inculpatul J.T.I. a început să facă demersuri pentru a procura până a doua zi suma de **50.000 de lei** sau echivalentul în euro, pentru a fi remisă inculpatului G.V., de martorul P.C., în localitatea S.

În dimineaţa zilei următoare, **26 octombrie 2011**, inculpatul G.V. l-a contactat telefonic pe inculpatul A.R.P., interesându-se la ce oră va ajunge la S., persoana trimisă de inculpatul A., pentru a semna contractele, atrăgându-i atenţia inculpatului A. că este necesar ca acea persoană să aibă asupra sa ştampilă şi facturier. Prin emiterea facturilor concomitent cu semnarea contractelor antedatate, inculpaţii G.V. şi A.R.P. stabileau modul în care creau aparenţele unor lucrări deja executate.

Inculpatul G.V. a dat indicaţii făptuitoarei în vederea completării contractelor, facturilor, situaţiilor de lucrări şi proceselor-verbale de recepţie, contractul pe care urma

să-l completeze fiind înregistrat pentru data de **20 iunie 2011**, astfel că inculpații G.V. și J.R. puteau opera facturarea lucrărilor și plata lor în lunile octombrie - noiembrie, lăsând între aceste date un interval de timp suficient pentru ca lucrările să fi putut fi executate.

În data de **01 noiembrie 2011**, inculpatul A.R.P. a fost vizitat la birou de către inculpatul J.T.I., care l-a informat că inculpatul G.V. i-a plătit doar o parte a sumelor din contracte, respectiv **79.000 lei** și că nu crede că li se vor mai face alte plăți în curând de la Primăria S.

În data stabilită pentru reluarea plăților, respectiv **07 noiembrie 2011**, J.R. l-a informat telefonic pe inculpatul J.T.I. că inculpatul G.V. a completat ordinele de plată, unul de **44.000 de lei** pentru SC M.I. SRL Valea Mare și unul de **22.000 de lei** pentru SC S.H. SRL Berzasca.

Despre încasarea acelor sume reprezentând avansuri, inculpatul J.T.I. l-a informat și pe inculpatul A.R.P. în data de **08 noiembrie 2011**, când l-a vizitat la birou, afirmând că ar trebui să încheie și alte contracte cu Primăria S., pentru a-și putea însuși și împărți între ei și cei **160.000 lei** de care ar mai fi dispus primăria ca plăți pentru lucrări de întreținere.

Cu ocazia unei vizite pe care i-a făcut-o inculpatului A.R.P. la birou, inculpatul G.V. a insistat că ar fi nevoie de acoperire în sensul că inculpatul J.T.I. ar trebui să efectueze un minim de lucrări, fiindu-i teamă să nu fie executate deloc lucrări pentru diferența de bani pe care trebuia să o mai plătească la cele trei contracte achitate doar parțial prin avansurile de **30%**.

În data de **30 noiembrie 2011**, inculpatul J.T.I. l-a vizitat la birou pe inculpatul A.R.P., ocazie cu care l-a informat că G.V. intenționează ca, până în primăvara anului 2012, să nu mai facă nicio plată, în sensul de a nu achita și diferențele la cele trei contracte unde achitase doar sumele reprezentând avansul de **30%**, deoarece inculpatului G.V. i-ar fi fost frică să nu fie descoperită activitatea lor infracțională, ori să nu aibă probleme cu sătenii cu câteva luni înaintea alegerilor locale.

Exemplul 4

Prin Decizia Curţii Constituţionale nr. 88 din 27 februarie 2014, publicată în M. Of. nr. 281 din 16 aprilie 2014, s-a admis excepţia de neconstituţionalitate şi s-a constatat că „dispoziţiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituţionale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeaşi lege nu se aplică şi cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanţelor la data intrării în vigoare a legii".

În considerentele deciziei evocate, Curtea Constituţională a reţinut că obiect al excepţiei de neconstituţionalitate cu care a fost sesizată îl constituie dispoziţiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 şi că excepţia a fost ridicată cu ocazia soluţionării unor cauze întemeiate pe dispoziţiile Legii nr. 10/2001, determinate de refuzul nejustificat al entităţii deţinătoare de a răspunde la notificarea părţii interesate. În cauzele ce au determinat ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate, cererile de chemare în judecată au fost introduse înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, acestea aflându-se pe rolul instanţelor la data intrării în vigoare a acestui act normativ. Ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, în aceste cauze a fost ridicată problema incidenţei dispoziţiilor art. 33, respectiv neepuizarea termenelor prevăzute de aceste dispoziţii, cu consecinţa respingerii cauzelor ca „devenite premature". Dispoziţiile art. 33 din Legea nr. 165/2013 instituie anumite termene procedurale de soluţionare a cererilor de către entităţile învestite de lege cu atribuţii în procesul de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv, termene care încep să curgă de la data de 1 ianuarie 2014 şi înăuntrul cărora persoanele îndreptăţite nu pot formula cereri în instanţă.

BCU "LUCIAN BLAGA" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 5

Modalitatea în care pârâta utilizează fonogramele pare a intra în sfera noţiunii de „comunicare publică", astfel cum este aceasta definită de Legea nr. 8/1996. Pe de altă parte, dispoziţia naţională citată mai sus este o transpunere a prevederilor Directivei Consiliului nr. 92/100/CEE din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere şi de împrumut şi anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietăţii intelectuale, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităţilor Europene nr. L 346 din 24 noiembrie 1992. În atare situaţie, se impune ca noţiunea de „comunicare publică" să fie analizată din perspectiva dată acestei noţiuni de dreptul Uniunii.

Exemplul 6

Potrivit art. 84 alin. 1 din Legea nr. 302/2004, mandatul european de arestare este o decizie judiciară prin care o autoritate judiciară competentă a unui stat membru al UE solicită arestarea şi predarea de către un alt stat membru a unei persoane, în scopul efectuării urmăririi penale, a judecăţii sau executării unei pedepse sau unei măsuri de siguranţă privative de libertate.

Potrivit art. 84 alin. 2 din această lege, mandatul european de arestare se execută pe baza principiului recunoaşterii şi încrederii reciproce, în conformitate cu dispoziţiile Deciziei-cadru a Consiliului nr. 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 publicată în Jurnalul Oficial al Comunităţilor Europene nr. L 190/1 din 18 iulie 2002.

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ȘAISPREZECE

Utilizați doar abrevierile cunoscute

Explicație

În mod normal avocații ar trebui să adore abrevierile. Reprezintă atât o modalitate rapidă de redactare, cât și o resursă importantă în lupta permanentă pentru reducerea textelor. E o scurtătură în efortul de redactare și în același timp un aliat important pentru economisirea spațiului. Tocmai de aceea, atunci când vorbim de abrevieri uzuale, notorii, ele trebuiesc folosite fără teamă. E întotdeauna de preferat să spunem ICCJ de exemplu, în loc de Înalta Curte de Casație și Justiție. Orice jurist știe ce înseamnă ICCJ și nu va face un efort deosebit pentru a identifica instituția la care se referă. Sunt însă și situații în care abrevierea este atât de obscură încât este nevoie de un efort important pentru a o descifra. T.F.P., de exemplu, încă nu este pe deplin integrat în prescurtările stilului judiciar românesc, deși se referă la Tribunalul Funcției Publice.

Atunci când numele unei instituții este foarte lung, pentru a evita risipa de spațiu, se poate atrage direct atenția lectorului asupra abrevierii folosite. În acest caz se folosește cel puțin o dată denumirea integrală, după care în paranteză se indică forma prescurtată.

Exemplul 1

Chemăm în judecată pe pârâții Guvernul României, Ministerul Economiei şi Finanţelor, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (**denumită în continuare A.V.A.S.**) şi SC P. SA Bucureşti, solicitând instanței ca, prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtului Guvernul României să emită hotărârea prin care să le fie vândute reclamanților, actuali şi foşti salariați ai SC P. SA, direct, acțiuni ale SC P. SA, în limita a 8% din capitalul social, la același preț cu care acțiunile au fost vândute către O.M.V., de 0,0525 euro/acțiune, conform hotărârii Adunării Generale Extraordinare a SC P. SA din 14 septembrie 2004, publicată în M. Of., Partea a IV-a, din 28 septembrie 2004, respectiv 0,2158 RON/acțiune, oferirea de către pârâtul

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Oficiul Participaţiilor Statului şi Privatizării în Industrie (**denumită în continuare O.P.S.P.I.**), spre vânzare directă, a pachetului de acţiuni, stabilirea de către pârâţii Ministerul Economiei, Comerţului şi Mediului de Afaceri şi **O.P.S.P.I.** a procedurilor, termenelor şi condiţiilor pentru vânzarea directă de acţiuni şi obligarea pârâtei SC P. SA să opereze menţiunile necesare la Oficiul Registrului Comerţului şi la Registrul Acţionarilor, urmare a transferului de acţiuni.

Exemplul 2

Solicităm anularea - desfiinţarea Deciziei nr. 20792 din 26 aprilie 2005, emisă de Serviciul de Informaţii Externe; admiterea cererii de restituire în natură notificată de I.S.; obligarea S.I.E. să-i restituie reclamantului în calitate de moştenitor al lui I.Ş., în natură, de îndată, imobilul din Bucureşti, compus din teren în suprafaţă de 11.425 mp, conform actelor, şi 9.755,49 mp, conform deciziei, şi construcţia aferentă compusă din corp 1 şi 2 (**numit în continuare imobil**); obligarea S.I.E. să-i achite daune cominatorii în cuantum de 2.000 RON pentru fiecare zi de întârziere a predării imobilului, începând cu cea de a 15-a zi calendaristică de la data primirii hotărârii definitive pronunţate în cauză.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ŞAPTESPREZECE

Arătaţi-vă din spatele Subsemnatului

Explicaţie

Avocatul nu se reprezintă pe el însuşi în instanţă. În cererile pe care le formulează acesta se substituie cu totul părţii pe care o asistă şi va scrie la persoana I singular. După introducerea şablon în actele judiciare *Subsemnatul...*, urmează indicarea obiectului cererii, acţiunii sau plângerii şi arătarea motivelor de fapt şi de drept. Formal, în mod tradiţional, cel ce se adresează judecătorului este partea, persoana care se află în cursul unei proceduri judiciare. Cel ce scrie cererile este Subsemnatul, Subsemnata sau Subscrisa.

Domnule Preşedinte, [1]

Subsemnatul (...), Subsemnata (...), Subscrisa (...), domiciliat în (...), în calitate de reclamant(ă),

Chem în judecată

pe (...), domiciliat în (...), în calitate de pârât, pentru ca prin hotărârea ce o veţi pronunţa să dispuneţi:

– obligarea pârâtului la (...)

– obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată;

Desigur, este doar o ficţiune, iar judecătorul ştie cine scrie cu adevărat. Partea are mai puţine obligaţii de bună conduită în scris decât are avocatul.

Tocmai de aceea există tentaţia, poate şi sub presiunea directă a părţii, ca în astfel de cereri care nu emană direct de la avocat tonul şi stilul să fie total diferite de cele utilizate în general. Sunt mai directe, mai critice, mai combative, mai exagerate. Avocatul forţează anumite exprimări şi prezintă lucrurile într-o lumină vizibil

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

deformată și în favoarea sa. Dacă tot i se permite să folosească un *eu* de împrumut, atunci adoptă și mare parte din atitudinea lipsită de autocritică a părții.

Jocul deghizării se acceptă, însă trebuie dus doar în anumite limite. Judecătorii vor prefera întotdeauna să aibă discuții directe cu avocații, tocmai întrucât se presupune că aceștia sunt profesioniști și neimplicați emoțional.

Avocatul este partenerul tehnic al judecătorului, companionul lui profesionist de-a lungul dosarului. Contactul direct cu partea este dificil și necesită un consum de energie sporit. Nu ar trebui să se abuzeze de aparenta protecție oferită de acest joc de roluri. Un avocat care se pierde cu totul în spatele părții este unul fără personalitate profesională, iar avocatul care profită exagerat de această confuzie pentru a se manifesta cum nu ar putea-o face direct este unul aflat la limita comportamentului deontologic. În ambele cazuri, judecătorul va trata avocatul după forma și conținutul cererilor primite, indiferent cine semnează. Judecătorul se raportează la conținutul documentelor, nu la autorul aparent. Pentru comunicările directe ale părții către instanțe există forme exprese, în primul rând memoriile. Pentru celelalte documente juridice, avocatul își păstrează în fața judecătorului atât individualitatea, cât și responsabilitatea, indiferent de forma pronumelui personal folosit.

Avocatul trebuie să se arate ori de câte ori poate din spatele părții care se adresează formal judecătorului. Trebuie să încerce să realizeze o comunicare directă cu judecătorul și pentru asta trebuie să se lase descoperit din spatele formulării convenționale la persoana I singular.

Ori de câte ori este posibilă folosirea persoanei I plural ea trebuie asumată. Persoana I plural (subiectul noi inclus în forma verbului) induce mai multă autoritate și desubiectivizează perspectiva. Judecătorul așteaptă o viziune tehnică, neutră, obiectivă asupra chestiunilor de drept ce-i sunt puse în discuție. Dacă în partea introductivă a cererii lucrurile nu pot fi schimbate și trebuie să ne supunem formalității cerute de tradiție, în partea argumentativă trucurile gramaticale ne permit ușor să abordăm exprimări impersonale, asumând o valoare nedeterminată a subiectului cu ajutorul formelor de persoana a II-a singular sau de persoana I plural. Deși subiectul *tu* sau *noi* este inclus în forma verbului, acesta are o valoare generală, desemnând pe oricine.

Mai întâi, pentru a anunța judecătorul că sunteți lângă sau în spatele părții și a putea ulterior să preluați dominarea asupra respectivei cereri, introduceți-vă prin calitatea dvs. chiar în formula de introducere a cererii. Nu așteptați încheierea cererii pentru a vă face cunoscut, semnând doar lângă sau în locul părții.

Domnule Președinte, [1]

Subsemnatul (...), domiciliat în (...), în calitate de reclamant,

Prin avocat (...), Baroul (...),

Chem în judecată
pe (...), domiciliat în (...), în calitate de pârât, pentru ca prin hotărârea ce o veți pronunța să dispuneți:

– obligarea pârâtului la (...)
– obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată;

[...]

Semnătura
Reclamant (...), prin avocat (...)

În această modalitate, nu veți înceta să fiți prezent pe parcursul dezvoltării cererii și veți putea folosi toate prilejurile ce se oferă pentru a schimba perspectiva, din una subiectivă către una mai generală, obiectivă.

Apoi, în corpul propriu-zis al cererii, ori de câte ori veți avea ocazia, veți translata către exprimările care induc forme neutre ale perspectivei. Avocatul trebuie să fie omniprezent, obiectiv, neutru, detașat, impersonal, neimplicat și deci creditabil.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul A, domiciliat în (...), cu domiciliu procesual ales la (...), parte vătămată în dosarul nr. 13509/231/2013, aflat pe rolul Judecătoriei Focşani, având ca obiect vătămare corporală (art. 181 C. pen.),
în temeiul dispoziţiilor art. 19 alin. 1 şi art. 20 din Codul de procedură penală formulez, prin avocat Adrian Toni Neacşu, Baroul Bucureşti,

CERERE DE CONSTITUIRE PARTE CIVILĂ

împotriva inculpatului (...), domiciliat în (...).

Vă solicit să-l obligaţi pe inculpat, ca urmare a stabilirii răspunderii sale civile delictuale, să-mi plătească suma de *20.756 lei* reprezentând daune materiale certe suportate prin săvârşirea infracţiunii, precum şi suma de 30.000 lei reprezentând daune morale.

Solicit în total suma de 50.756 lei, la care se adaugă dobânda legală de la data de 28.04.2013 şi până la plata efectivă.

În fapt, în data de 28 aprilie 2013, am fost victima unei agresiuni din partea inculpatului (...) pe raza comunei (...), acesta lovindu-mă puternic cu pumnul în zona tâmplei, iar după căderea mea la pământ în mod repetat şi violent cu picioarele. Agresiunea mi-a provocat luxaţia humerusului stâng, fractură de trohiter cu deplasare, plăgi escoriate şi echimoză oculară. Fapta inculpatului mi-a pricinuit o vătămare importantă integrităţii corporale şi sănătăţii, necesitând pentru vindecare îngrijiri medicale de 35-40 zile, astfel cum rezultă din certificatul medico-legal aflat la dosar.

Prin fapta sa, inculpatul mi-a produs în mod direct un prejudiciu material cert şi actual. Acesta este compus din folosul nerealizat ca urmare a imposibilităţii mele de a mă prezenta timp de 88 de zile de la data infracţiunii la locul de muncă stabil pe care îl aveam în Germania, precum şi din paguba efectivă constând în

BCU BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

cheltuieli cu însănătoşirea şi cu medicamente, asigurarea medicală, radiografie şi transport, după cum urmează:

- 88 de zile întrerupere muncă în Germania (*51,36 euro/zi X 88 zile = 4519,68 euro X 4,43lei = 20.022, 18 lei*);
- 106 lei contravaloare medicamente;
- 351 lei asigurare medicală;
- 200 lei cheltuieli transport;
- 38 lei certificat medico-legal;
- 48 lei radiografia.

Total: 20.756 lei

Fapta ilicită a inculpatului a născut obligaţia de reparare integrală a prejudiciului produs, prin înlăturarea tuturor consecinţelor dăunătoare, în scopul repunerii mele, pe cât posibil, în situaţia anterioară (*restitutio in integrum*). **Despăgubirile acordate victimei**, atât pentru prejudiciul patrimonial, cât şi pentru cel nepatrimonial, trebuie să constituie o justă şi integrală reparare a pagubei cauzate prin fapta ilicită a inculpatului.

[...]

Daunele morale.

Potrivit art. 252 Cod civil, orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci fiinţei umane, cum sunt integritatea fizică şi psihică şi demnitatea. Potrivit art. 253 alin. 4 Cod civil, persoana prejudiciată poate cere o reparaţie patrimonială pentru prejudiciul nepatrimonial ce i-a fost cauzat. De asemenea, astfel cum reţine în mod constant în practica sa Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, *„Recomandările Consiliului Europei din 1969 de la Londra subliniază, între altele, că principiul reparaţiei daunelor morale trebuie recunoscut în cazul leziunilor corporale, despăgubirea având rolul de a da o compensare victimei"*.

În speţă, este dincolo de orice îndoială rezonabilă faptul că părţii civile i s-a cauzat prin agresiunea comisă asupra sa de către inculpat şi o suferinţă psihică pe lângă suferinţa fizică. Repararea daunelor morale este şi trebuie să fie înţeleasă într-un sens mai larg, nu atât ca o compensare materială, care fizic nici nu este posibilă, ci ca un complex de măsuri nepatrimoniale şi patrimoniale, al

PUBLIC NATIONAL UNIVERSITY LIBRARY

căror scop este acela ca, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, să ofere victimei o anumită satisfacție sau ușurare, pentru suferințele îndurate. Cuantificarea valorică, materială trebuie admisă printre măsurile de reparare a prejudiciilor morale, în virtutea aceloraşi rațiuni, pentru care sunt admise și așa-zisele mijloace adecvate de natură nepatrimonială, adică pentru faptul că, deși nu compensează nimic, în sensul propriu al termenului, aceasta poate oferi persoanei lezate o anumită compensație pentru răul suferit, o anumită satisfacție sau ușurare a suferințelor suportate (*I.C.C.J, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia nr. 1657 din 24 februarie 2011, sursa:* www.scj.ro.).

În concret, numărul mare de îngrijiri medicale necesare vindecării (35-40), gravitatea leziunii, faptul că o perioadă de timp a fost imobilizat, teama de a nu-și reveni complet, afectarea respectului de sine ca element constitutiv fundamental al dreptului la demnitate umană (art. 72 Cod civil), afectarea propriei imagini, întrucât fapta a avut loc în public (art. 73 Cod civil), îngrijorarea severă că ar putea să-și piardă locul de muncă din Germania, incertitudinea creată asupra surselor sale de venit, sechele post-traumatice care au afectat negativ participarea părții vătămate la viața socială, profesională și de familie au reprezentat fiecare în parte o sursă generatoare de suferință.

Considerăm că suma de 30.000 lei solicitată cu titlu de daune morale poate fi în măsură să compenseze, într-o manieră justă și echitabilă, prejudiciul psihic resimțit de partea civilă și prin raportare la totalul de zile de îngrijiri medicale necesare vindecării. Considerăm că acestea au caracter rezonabil, sunt proporționale cu gravitatea prejudiciului cauzat și constituie o justă reparație a prejudiciului psihic resimțit.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

ÎNAINTE

Domnule Preşedinte,

Subsemnaţii A., cu domiciliul în (...), B. şi C., ambii cu domiciliul în com. (...), în calitate de pârâţi,

în baza art. 244 alin. 2 şi art. 394 Cod procedură civilă,

depunem prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, prezentele

NOTE SCRISE

prin care vă solicităm să respingeţi ca **neîntemeiată** acţiunea formulată de reclamanta D. privind declararea ca inopozabilă faţă de ea a contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub numărul (...) de BNP P.T.

şi

să luaţi act că reclamanta a renunţat la judecarea capătului de cerere referitor la obligarea de restituire în patrimoniul subsemnatului A. a imobilului ce a format obiectul contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub numărul (...) de BNP P.T.

SITUAŢIA DE FAPT

Reclamanta D. a solicitat prin cererea înregistrată sub nr. 7682/(...) pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti prin care să se declare ca inopozabilă faţă de ea contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub numărul (...) de BNP P.T. încheiat între pârâţi, precum şi obligarea noastră a pârâţilor B. şi C. să restituim în patrimoniul subsemnatului pârâtul A. a imobilulului ce a format contractul

ECU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

de vânzare-cumpărare. Cererea reclamantei a fost înregistrată la Judecătoria (...) în data de 25 iunie (...)..

În motivarea cererii reclamanta a arătat, pe scurt, faptul că a pornit executarea silită împotriva subsemnatului pârâtul A. în baza titlului executor sentința civilă nr. 8490/(...), pronunțată de Judecătoria (...), rămasă irevocabilă prin decizia civilă nr. 679/(...) a Curții de apel (...), în baza cărora are o creanță totală de 22.252 lei. În cererea adresată executorului judecătoresc a indicat că subsemnatul pârât A., fostul soț al reclamantei, am în proprietate un imobil în (...). În cadrul dosarului de executare, Primăria com. (...) a comunicat faptul că (...) nu figurează cu bunuri mobile sau imobile, fiind așadar insolvabil.

Făcând verificări, reclamanta afirmă că a aflat că am vândut singurul imobil pe care îl dețin în proprietate tatălui și mamei mele, respectiv pârâților B. și C. Prin vânzarea unicului bun imobil pe care îl dețineam în proprietate, mi-aș fi provocat starea de insolvabilitate, fapt care i-a creat reclamantei un prejudiciu, contractul de vânzare-cumpărare nr. (...) fiind făcut în frauda sa, fraudă la care am participat și noi foștii socri, noi locuind în com. (...) și cunoscând situația conflictuală dintre foștii soți.

În drept, reclamanta a invocat art. 1562 și urm. Cod civil.

În timpul cercetării judecătorești s-a administrat proba cu înscrisuri, cu interogatoriul pârâtului și cu martori.

NEÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR DE ADMISIBILITATE ALE ACȚIUNII REVOCATORII

Pentru admisibilitatea unei acțiuni pauliene formulate de creditor, pe lângă dovada existenței unei creanțe certe, lichide și exigibile trebuie dovedită **producerea unui prejudiciu creditorului** în sensul producerii sau măririi stării de insolvabilitate, precum și **dovada fraudei debitorului** și a **complicității la fraudă a terțului** cu care debitorul a încheiat actul fraudulos.

În cauza de față nu sunt îndeplinite următoarele condiții pentru admisibilitatea acțiunii revocatorii:

1. Nu s-a creat un prejudiciu reclamantei, în sensul că subsemnatul debitor A. nu sunt insolvabil.

Una dintre condiţiile de fond pentru admiterea acţiunii pauliene este starea de insolvabilitate a debitorului (art. 1562 alin. 1 Cod civil).

Definiţia normativă a insolvabilităţii este dată de art. 1417 alin. 2 Cod civil, potrivit cu care *„starea de insolvabilitate rezultă din inferioritatea activului patrimonial ce poate fi supus, potrivit legii, executării silite, faţă de valoarea totală a datoriilor exigibile"*. Starea de insolvabilitate poate fi stabilită în urma formulării unei **cereri de către creditor de către instanţa judecătorească** care, în acest scop, *„va ţine seama de anumite împrejurări, precum dispariţia debitorului, neplata unor datorii devenite scadente, declanşarea împotriva sa a unei executări silite şi altele asemenea"*.

Însă, **împotriva subsemnatului A. nu s-a formulat nicio cerere de constatare a stării de insolvabilitate.**

Mai mult, potrivit art. 702 alin. 1 pct. 2 Cod procedură civilă, starea de insolvabilitate a debitorului apare atunci când *executarea silită nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile*. Potrivit art. 702 alin. 2 Cod procedură civilă, starea de insolvabilitate se constată prin încheiere a executorului judecătoresc de închidere a executării silite cu menţionarea motivului care a dus la acest lucru. În dosarul de executare silită deschis de reclamantă la BEJ T.C., **nu s-a emis această încheiere de încetare a executării silită datorită insolvabilităţii debitorului**, încheiere care, potrivit art. 702 alin. 2 ar fi trebuit comunicată.

Astfel cum a arătat la interogatoriul luat de instanţă, subsemnatul pârâtul A. lucrez în prezent în Italia, de unde obţin venituri băneşti, fiind de altfel de acord să-mi plătesc datoria către reclamantă.

Astfel fiind, nu mă aflu într-o stare de insolvabilitate reală şi constatată potrivit legii, ci doar am trecut temporar printr-o perioadă dificilă. Neexistând starea mea de insolvabilitate cerută expres de art. 1561 alin. 1 Cod civil, reclamanta D. nu a suferit

niciun prejudiciu, astfel încât acțiunea revocatorie nu poate fi admisă.

Precizez că recunosc existența datoriei mele și sunt de acord s-o plătesc.

2. Pârâții C. și D. am fost de *bună-credință* la data încheierii contractului și nu am urmărit crearea stării de insolvabilitate a pârâtului A.

Una dintre condițiile de admisibilitate ale acțiunii revocatorii este **complicitatea la frauda** creditorului a terțului cocontractant.

În mod constant instanțele rețin că, în conformitate cu prevederile art. 1562 C. civ., pentru admisibilitatea unei acțiuni pauliene formulate de creditor, pe lângă dovada existenței unei creanțe certe, lichide și exigibile și a producerii unui prejudiciu creditorului în sensul producerii sau măririi stării de insolvabilitate, este necesar ca acesta să facă dovada fraudei debitorului și a *complicității la fraudă a terțului* cu care debitorul a încheiat actul fraudulos.

Din probele administrate în cauză rezultă dincolo de orice îndoială că subsemnatul A. am dobândit imobilul care face obiectul contractului de vânzare-cumpărare a cărui anulare se cere cu bani aparținând părinților mei. În acest sens declarațiile noastre, pârâții B. și C., se coroborează cu declarațiile martorului Z.I., soțul vânzătoarei din contractul de vânzare-cumpărare nr. (...), Z.F. Mai mult, potrivit acestui martor, el a asistat personal la înțelegerea dintre părți potrivit cu care banii avansați de subsemnații pârâți B. și C. urmau să fie restituiți în câțiva ani. Ulterior, au existat nenumărate discuții referitoare la restituirea banilor, martorul asistând la discuții potrivit cărora subsemnatul A. urma să cedez proprietatea imobilului în contul acestei datorii.

Aceste discuții erau cunoscute și de reclamanta din prezenta cauză, fosta soție a subsemnatului pârât A. Tocmai de aceea, întrucât în calitate de fost membru al familiei cunoștea obligațiile stabilite între subsemnatul și părinții mei cu privire la dobândirea imobilului și creanța acestuia către ei, reclamanta a trimis în timpul procesului de partaj soluționat în Dosarul nr. (...) o **adresă** la

Primăria (...), prin care solicita exact indisponibilizarea imobilului proprietatea pârâtului A., astfel încât să nu poată fi înstrăinat. Mai mult, ulterior fratele reclamantei s-a deplasat anterior datei de 22 iunie 2012 la Primăria (...) pentru a imputa funcționarilor primăriei eliberarea către pârâtul A. a unui certificat de stare necesar încheierii contractului de vânzare-cumpărare. De față la acest incident a fost martorul L.V.

Astfel fiind, este dovedită cu certitudine *relația obligațională* dintre subsemnatul A. și noi, părinții B. și C., izvorâtă din împrumutul sumei de bani necesară achiziționării imobilului în litigiu. Obligația este acceptată de mine pârâtul A., este naturală, de notorietate în comunitate, este **anterioară** obligației stabilite către reclamanta D. și a fost stinsă prin înstrăinarea către părinți a imobilului.

Decizia înstrăinării imobilului către pârâții care au și suportat prețul acesteia este mult anterioară deteriorării relațiilor de căsătorie dintre reclamantă și subsemnatul pârâtul A., *ceea ce exclude de plano complicitatea noastră a cumpărătorilor B. și C.* la eventuala fraudă a reclamantei D.

Noi, pârâții B. și C. am fost de bună-credință la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 1177/22.06.2012. Am dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului aparținând pârâtului A. în contul unei datorii anterioare creanței reclamantei, fiind creditori de bună-credință ai acestuia. Motivul real (*cauza mediată* a contractului) al acestei tranzacții a fost necesitatea ca noi, aflați în vârstă și cu nenumărate probleme medicale, să fim mai aproape de centrul comunei (...), astfel încât să beneficiem mai ușor de asistență și intervenții medicale de specialitate. Fosta locuință a noastră era izolată și greu accesibilă, astfel încât în contul datoriei rezultate din plata prețului, dar și întrucât subsemnatul pârâtul A. am plecat în Italia pentru a realiza venituri și a-mi plăti datoriile, s-a luat în familie decizia mutării noastre mai aproape de vatra comunei.

Din punct de vedere subiectiv, noi, pârâții C. și D. nu am cunoscut și nu am urmărit prejudicierea reclamantei, atât datorită vârstei, cât și a stării noastre de sănătate, noi nefiind direct implicați în problemele de familie ale subsemnatului pârât A.

Faptul că suntem rude cu vânzătorul nu înlătură *prezumţia de bună-credinţă*, prevăzută de art. 14 alin. 2 Cod civil, iar reclamanta nu a făcut nicio dovadă contrară.

Data
22.05.2015

Semnătura
pârâţii A, B, C
prin av. Adrian Toni NEACŞU

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Domnule Preşedinte,

Subsemnaţii A., cu domiciliul în (...), B. şi C., ambii cu domiciliul în com. (...), în calitate de pârâţi,

în baza art. 244 alin. 2 şi art. 394 Cod procedură civilă,

depunem prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, prezentele

NOTE SCRISE

prin care vă solicităm să respingeţi ca **neîntemeiată** acţiunea formulată de reclamanta D. privind declararea ca inopozabilă faţă de ea a contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub numărul (...) de BNP P.T.

şi

să luaţi act că reclamanta a renunţat la judecarea capătului de cerere referitor la obligarea de restituire în patrimoniul pârâtului A. a imobilului ce a format obiectul contractului de vânzare-cumpărare autentificat sub numărul (...) de BNP P.T.

SITUAŢIA DE FAPT

Reclamanta D. a solicitat, prin cererea înregistrată sub nr. 7682/(...), pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti prin care să se declare ca inopozabilă faţă de ea contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub numărul (...) de BNP P.T. încheiat între pârâţi, precum şi obligarea pârâţilor B. şi C. să restituie în patrimoniul pârâtului A. imobilul ce a format contractul de vânzare-cumpărare. Cererea reclamantei a fost înregistrată la Judecătoria (...) în data de 25 iunie (...)..

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

În motivarea cererii reclamanta a arătat, pe scurt, faptul că a pornit executarea silită împotriva pârâtului A. în baza titlului executor sentința civilă nr. 8490/(...) pronunțată de Judecătoria (...), rămasă irevocabilă prin decizia civilă nr. 679/(...) a Curții de apel (...), în baza cărora are o creanță totală de 22.252 lei. În cererea adresată executorului judecătoresc a indicat că pârâtul A., fostul soț al reclamantei, are în proprietate un imobil în (...). În cadrul dosarului de executare Primăria com. (...) a comunicat faptul că (...) nu figurează cu bunuri mobile sau imobile, fiind așadar insolvabil.

Făcând verificări, reclamanta afirmă că a aflat că pârâtul a vândut singurul imobil pe care îl deținea în proprietate tatălui și mamei sale, respectiv pârâților B. și C. Prin vânzarea unicului bun imobil pe care îl deținea în proprietate, pârâtul și-a provocat starea de insolvabilitate, fapt care i-a creat reclamantei un prejudiciu, contractul de vânzare-cumpărare nr. (...) fiind făcut în frauda sa, fraudă la care au participat și foștii socrii, aceștia locuind în com. (...) și cunoscând situația conflictuală dintre foștii soți.

În drept, reclamanta a invocat art. 1562 și urm. Cod civil.

În timpul cercetării judecătorești s-a administrat proba cu înscrisuri, cu interogatoriul pârâtului și cu martori.

NEÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR DE ADMISIBILITATE ALE ACȚIUNII REVOCATORII

Pentru admisibilitatea unei acțiuni pauliene formulate de creditor, pe lângă dovada existenței unei creanțe certe, lichide și exigibile, trebuie dovedită **producerea unui prejudiciu creditorului** în sensul producerii sau măririi stării de insolvabilitate, precum și **dovada fraudei debitorului** și a **complicității la fraudă a terțului** cu care debitorul a încheiat actul fraudulos.

În cauza de față nu sunt îndeplinite următoarele condiții pentru admisibilitatea acțiunii revocatorii:

BUCUR CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1. Nu s-a creat un prejudiciu reclamantei, în sensul că debitorul A nu este insolvabil.

Una dintre condiţiile de fond pentru admiterea acţiunii pauliene este starea de insolvabilitate a debitorului (art. 1562 alin. 1 Cod civil).

Definiţia normativă a insolvabilităţii este dată de art. 1417 alin. 2 Cod civil, potrivit cu care *„starea de insolvabilitate rezultă din inferioritatea activului patrimonial ce poate fi supus, potrivit legii, executării silite, faţă de valoarea totală a datoriilor exigibile"*. Starea de insolvabilitate poate fi stabilită în urma formulării unei **cereri** de către creditor de către instanţa judecătorească care, în acest scop, *„va ţine seama de anumite împrejurări, precum dispariţia debitorului, neplata unor datorii devenite scadente, declanşarea împotriva sa a unei executări silite şi altele asemenea"*.

Însă, **împotriva pârâtului A. nu s-a formulat nicio cerere de constatare a stării de insolvabilitate.**

Mai mult, potrivit art. 702 alin. 1 pct. 2 Cod procedură civilă, starea de insolvabilitate a debitorului apare atunci când *executarea silită nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile*. Potrivit art. 702 alin. 2 Cod procedură civilă, starea de insolvabilitate se constată prin încheiere a executorului judecătoresc de închidere a executării silite cu menţionarea motivului care a dus la acest lucru. În dosarul de executare silită deschis de reclamantă la BEJ T.C. **nu s-a emis această încheiere de încetare a executării silite datorită insolvabilităţii debitorului**, încheiere care, potrivit art. 702 alin. 2 ar fi trebuit comunicată.

Astfel cum a arătat la interogatoriul luat de instanţă, pârâtul A. lucrează în prezent în Italia, de unde obţine venituri băneşti, fiind de altfel de acord să-şi plătească datoria către reclamantă.

Astfel fiind, pârâtul nu se află într-o stare de insolvabilitate reală şi constatată potrivit legii, ci doar a trecut temporar printr-o perioadă dificilă. Neexistând starea de insolvabilitate a pârâtului cerută expres de art. 1561 alin. 1 Cod civil, reclamanta D. nu a

BCU "ALEXANDRU IOAN CUZA" UNIVERSITY LIBRARY

suferit niciun prejudiciu, astfel încât acțiunea revocatorie nu poate fi admisă.

Pârâtul A. recunoaşte existența datoriei sale şi este de acord s-o plătească.

2. Pârâții dobânditori ai imobilului au fost de *bună-credință* la data încheierii contractului şi nu au urmărit crearea stării de insolvabilitate a pârâtului A.

Una dintre condițiile de admisibilitate ale acțiunii revocatorii este **complicitatea la frauda** creditorului a terțului cocontractant.

În mod constant instanțele rețin că în conformitate cu prevederile art. 1562 C. civ., pentru admisibilitatea unei acțiuni pauliene formulate de creditor, pe lângă dovada existenței unei creanțe certe, lichide şi exigibile şi a producerii unui prejudiciu creditorului în sensul producerii sau măririi stării de insolvabilitate, este necesar ca acesta să facă dovada fraudei debitorului şi a *complicității la fraudă a terțului* cu care debitorul a încheiat actul fraudulos.

Din probele administrate în cauză rezultă dincolo de orice îndoială că pârâtul A. a dobândit imobilul care face obiectul contractului de vânzare-cumpărare a cărui anulare se cere cu bani aparținând părinților acestuia, respectiv pârâților B. şi C. În acest sens, declarațiile acestora se coroborează cu declarațiile martorului Z.I., soțul vânzătoarei din contractul de vânzare-cumpărare nr. (...), Z.F. Mai mult, potrivit acestui martor, el a asistat personal la înțelegerea dintre părți potrivit cu care banii avansați de părinți urmau să fie restituiți în câțiva ani. Ulterior, au existat nenumărate discuții referitoare la restituirea banilor, martorul asistând la discuții potrivit cărora pârâtul A. ar urma să cedeze proprietatea imobilului în contul acestei datorii.

Aceste discuții erau cunoscute şi de reclamanta din prezenta cauză, fosta soție a pârâtului A. Tocmai de aceea, întrucât în calitate de fost membru al familiei cunoştea obligațiile stabilite între pârâtul A. şi părinții săi cu privire la dobândirea imobilului şi creanța acestuia către ei, reclamanta a trimis în timpul procesului de partaj

soluționat în Dosarul nr. (...) o **adresă** la Primăria (...), prin care solicita exact indisponibilizarea imobilului proprietatea pârâtului A., astfel încât să nu poată fi înstrăinat. Mai mult, ulterior fratele reclamantei s-a deplasat anterior datei de 22 iunie 2012 la Primăria (...) pentru a imputa funcţionarilor primăriei eliberarea către pârâtul A. a unui certificat de stare necesar încheierii contractului de vânzare-cumpărare. De faţă la acest incident a fost martorul L.V.

Astfel fiind, este dovedită cu certitudine *relaţia obligaţională* dintre pârâtul A. şi părinţii săi B. şi C., izvorâtă din împrumutul sumei de bani necesară achiziționării imobilului în litigiu. Obligaţia este acceptată de pârât, este naturală, de notorietate în comunitate, este **anterioară** obligaţiei stabilite către reclamanta D. şi a fost stinsă prin înstrăinarea către aceştia a imobilului.

Decizia înstrăinării imobilului către pârâţii care au şi suportat preţul acesteia este mult anterioară deteriorării relaţiilor de căsătorie dintre reclamantă şi pârâtul A., *ceea ce exclude de plano complicitatea cumpărătorilor* la eventuala fraudă a reclamantei D.

Pârâţii B. şi C. au fost de bună-credinţă la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 1177/22.06.2012. Ei au dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului aparţinând pârâtului A. în contul unei datorii anterioare creanţei reclamantei, fiind creditori de bună-credinţă ai acestuia. Motivul real (*cauza mediată* a contractului) al acestei tranzacţii a fost necesitatea ca aceştia, aflaţi în vârstă şi cu nenumărate probleme medicale, să fie mai aproape de centrul comunei (...), astfel încât să beneficieze mai uşor de asistenţă şi intervenţii medicale de specialitate. Fosta locuinţă a acestora era izolată şi greu accesibilă, astfel încât în contul datoriei rezultate din plata preţului, dar şi întrucât pârâtul A. a plecat în Italia pentru a realiza venituri şi a-şi plăti datoriile, s-a luat în familie decizia mutării lor mai aproape de vatra comunei.

Din punct de vedere subiectiv, B. şi C. nu au cunoscut şi nu au urmărit prejudicierea reclamantei, atât datorită vârstei cât şi stării lor de sănătate, ei nefiind direct implicaţi în problemele de familie ale pârâtului A.

Faptul că aceştia sunt rude cu vânzătorul nu înlătură *prezumţia de bună-credinţă*, prevăzută de art. 14 alin. 2 Cod civil, iar reclamanta nu a făcut nicio dovadă contrară.

Data
22.05.2015

Semnătura
pârâţii A, B, C
prin av. Adrian Toni NEACŞU

Domnului Preşedinte al Judecătoriei (...)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul **A.**, în calitate de reclamant, cu datele cunoscute,

prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti,

formulez în condiţiile art. 201 alin. 2 Cod procedură civilă, în termen şi în contradictoriu cu pârâtul Statul Român, prin Ministerul Finanţelor Publice, cu datele cunoscute, prezentul

RĂSPUNS LA ÎNTÂMPINARE

prin care răspund punctual la apărările formulate, după cum urmează:

I. Excepţia tardivităţii acţiunii este neîntemeiată.

II. Pe fond, sunt întrunite toate condiţiile legale pentru acordarea de despăgubiri pentru repararea pagubei în caz de eroare judiciară.

III. Întinderea reparaţiei prejudiciului material este cea prevăzută de art. 1385 Cod civil.

IV. Prejudiciul nepatrimonial pentru eroare judiciară nu a fost reparat parţial prin Hotărârea CEDO din 16 decembrie 2008, izvorul daunelor acordate fiind diferit.

[...]

III. Întinderea reparaţiei prejudiciului material este cea prevăzută de art. 1385 Cod civil.

Pârâta arată, în principiu, că daunele materiale solicitate nu sunt dovedite.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sub rezerva modificării acțiunii în condițiile art. 204 Cod procedură civilă, prejudiciul patrimonial rezultat din eroarea judiciară, respectiv din cercetarea penală, condamnarea și executarea pedepsei rezultante de 1 an și două luni închisoare, urmează să fie reparat potrivit principiilor înscrise în dispozițiile art. 1385 Cod civil.

În limitele în care reclamantul va face dovada celor susținute, solicităm repararea prejudiciului **integral**, cuprinzând atât **pierderea efectiv suferită**, cât și **câștigul de care reclamantul a fost lipsit** începând cu data implicării lui greșite în procedura penală care a dus la eroarea judiciară la zi, respectiv de la 28 ianuarie 2008 la zi, plus **pierderea șanselor de câștig** din muncă în această perioadă.

IV. Prejudiciul nepatrimonial pentru eroare judiciară nu a fost reparat parțial prin Hotărârea CEDO din 16 decembrie 2008, izvorul daunelor acordate fiind diferit.

Reclamanta susține în mod eronat că prejudiciul rezultat din producerea erorii judiciare prevăzut de art. 538 și urm. Cod procedură penală a fost parțial reparat prin acordarea daunelor morale de 30.000 Euro de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 16 decembrie 2008.

Izvorul celor două categorii de prejudicii este total diferit. Daunele morale acordate de CEDO au în vedere întotdeauna încălcarea unor drepturi fundamentale prevăzute de Convenția europeană a drepturilor omului. Astfel, potrivit art. 41 din Convenția CEDO (Legea nr. 30/1994), „*Dacă Curtea declară că a avut loc o* ***încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale*** *(s.n.) și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă*". Paguba prevăzută de art. 52 alin. 3 din Constituție și art. 538 și urm. Cod procedură penală își are izvorul în existența unei erori judiciare.

În plus, este evident că în 16 decembrie 2008 nu putea fi reparat un prejudiciu pentru o eroare judiciară care avea să fie stabilită abia în 16 mai 2014, când a fost pronunțată decizia penală nr. 1523/6.05.2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Dimpotrivă, solicităm să se ţină seama în evaluarea prejudiciului moral încercat de reclamant prin eroarea judiciară asupra lui de evaluarea făcută de Curtea Europeană a Drepturilor Omului a gravităţii faptelor în care acesta a fost implicat. Suma acordată cu titlu de daune morale de către CEDO este una dintre cele mai mari în procesele în care România a fost condamnată şi reflectă pe deplin gravitatea extremă a încălcării drepturilor fundamentale ale reclamantului şi a abuzurilor la care acesta a fost supus de către autorităţile statului român.

Aspecte procedurale

Revenim asupra alegerii de domiciliu procedural şi solicităm ca toate actele de procedură să fie îndeplinite la domiciliul reclamantului A., (..).

Solicităm judecarea în lipsă.

Depunem alăturat copie de pe împuternicirea avocaţială.

29 august 2015

Reclamant A
prin av. Adrian Toni NEACŞU

Domnului Preşedinte al Tribunalului (...)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

OPTSPREZECE

Evitați sarcasmul și ironia la adresa adversarului sau a instanței inferioare

Explicație

Sarcasmul este arma celui ce-și asumă o poziție de superioritate. În dosarele instanței singura poziție superioară îi aparține judecătorului. Ca avocat, nu ești în situația de a-ți putea permite luarea în derâdere sau persiflarea inteligentă a părții adverse sau a vreunui alt avocat.

Nu există motive pentru care un avocat să fie ironic în cuprinsul cererilor scrise, iar afișarea aroganței cel mai adesea stârnește reacția de respingere din partea judecătorului. Dosarul nu este teatrul de luptă retorică al unor adversari redutabili în mânuirea stilisticii.

În procedura noastră, judecătorul nu se percepe, precum în procedura acuzatorială, drept un arbitru al înfruntării deschise dintre avocați. El nu este doar un spectator, ci trebuie să-și asume un rol activ în conducerea dosarului. Procesul nu se câștigă fiindcă slăbești poziția adversarului, ci doar dacă judecătorul decide că ai dreptate.

Atacurile ironice, luarea peste picior a adversarului sau a procurorului, pe lângă faptul că vorbesc negativ despre prețuirea exagerată de sine a avocatului, îl pun pe judecător în gardă, întrucât îi strică ordinea procesului și desfășurarea lui liniștită. În plus, în interiorul lui judecătorul știe că oricând după avocat sau cealaltă parte poate urma chiar el, dacă nu cumva în intimitatea avocatului acest lucru s-a întâmplat deja.

Exemplul 1

Reclamantul, prin remarcabilul său avocat, profesor universitar doctor (...) dezvoltă însă un mecanism juridic șocant, în sensul că și pe mai departe, după emiterea acestor certificate de acțiuni, statul mai era încă debitor obligat să garanteze creanța şi la o anumită valoare a acesteia.

Indiferent că argumentul aparține părții (cum pare) sau avocatului, el este contrar atât logicii elementare, inclusiv

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

celei universitare, dar şi textului expres al art. 12 alin. 3 din Titlul VII al Legii nr. 247/2005. În realitate, la momentul emiterii acţiunilor în favoarea reclamantului, creanţa deţinută împotriva statului în baza titlului de despăgubire a fost realizată integral, mecanismul ulterior reprezentând o cu totul altă etapă, în cadrul căruia nu mai există vreun raport juridic între reclamant şi Statul Român, reclamantul realizându-şi drepturile care decurgeau din calitatea de acţionar după regulile specifice acestei calităţi, vânzarea pe bursă făcându-se după regulile pieţei de investiţii.

La fel de „remarcabilă" este şi construcţia contradictorie prin care se invocă, nici mai mult nici mai puţin, decât încălcarea obligaţiilor de către stat la momentul considerării valorii nominale a acţiunii de 1 RON/acţiune! Reclamantul cunoştea (sau putea fi informat de avocat) că această valoare nu poate fi recunoscută pe piaţă, unde se practică anumite discount-uri (construcţia este contradictorie pentru că, pe de o parte, se susţine că prejudiciul a decurs din evaluarea nereală a acţiunilor la momentul emiterii, iar pe de altă parte că prejudiciul s-a creat prin listarea cu întârziere a Fondului Proprietatea şi nederularea vânzării de pachete de acţiuni).

Exemplul 2

În ce priveşte argumentul judecătorului fondului potrivit cu care, deşi reclamanta a fost de bună-credinţă la încheierea contractului de vânzare-cumpărare, respectarea cerinţelor de formă şi de fond ale Legii nr. 112/1995 nu produce efecte în sensul că ar statua o forţă juridică superioară acestui act în raport cu cel deţinut de către fostul proprietar, anterior preluării imobilului în mod abuziv de către stat, din respect pentru instanţa de apel şi logica elementară preferăm să nu-l abordăm, el desfiinţându-se singur prin incoerenţă şi absurd juridic.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUĂSPREZECE

Evitați atacurile la persoană

Explicație

Judecătorul trăiește zilnic un stres suficient de mare ca să mai aibă nevoie de stimuli suplimentari care să-i crească nervozitatea. Din punctul lui de vedere, dosarele pe care le judecă sunt doar formele abstracte ale unor situații de viață. Judecătorul nu se încarcă cu problemele concrete ale celor pe care îi judecă, ci le transformă pe acestea în concepte juridice. Judecătorul rezistă psihic datorită puterii de conceptualizare. Orice dosar este pentru el în primul rând o provocare intelectuală, cerebrală. Implicarea emoțională în conducerea și rezolvarea situațiilor juridice este minimă.

Limbajul agresiv îl scoate cu forța din această serenitate și îl aruncă într-un univers conflictual pe care nu este pregătit să-l arbitreze. Nu vă agresați adversarul și nu fiți violenți în scris la adresa celeilalte părți, ori a judecătorului instanței inferioare. Ocuparea unor astfel de poziții ofensive îl agresează chiar pe judecător, iar atacurile directe la persona adversarului sau a altui judecător sunt acte de sfidare directă a judecătorului căruia vă adresați.

Exemplul 1

Judecătorul de la instanța inferioară a greșit în mod flagrant și a făcut o aplicare complet hazardată a normelor de drept material care reglementează modalitatea de stabilire a vârstei de pensionare pentru persoanele care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit unei legi speciale.

În mod inexplicabil, judecătorul a dat o interpretare restrictivă sintagmei „după îndeplinirea condițiilor pentru limită de vârstă, reglementate de prezenta lege", reținând fără nici cea mai mică justificare juridică și contra oricărei logici faptul că vârsta standard de pensionare la care se face referire este exclusiv cea prevăzută de art. 41 alin. 3 din Legea nr. 19/2000, fără a se lua în calcul reducerea vârstei de pensionare stabilită de legea specială. Acesta a preluat

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

fără niciun fel de cenzură susţinerea aberantă (şi care probabil ascunde dorinţa perpetuării unor abuzuri împotriva pensionarilor) a Casei Judeţene de Pensii.

Exemplul 2

Judecătorul fondului a respins în mod abuziv administrarea probei testimoniale în legătură cu folosinţa exercitată de părţi asupra terenului în litigiu, care ar fi fost de natură să lămurească, prin coroborare cu celelalte probe din dosar, fondul raporturilor juridice, deoarece posesia este un element la care expropriatorul trebuie să se raporteze în ceea ce priveşte identificarea persoanelor îndreptăţite la despăgubiri, după cum rezultă din prevederile art. 6 alin. 1 din H.G. nr. 941/2004 conţinând Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 198/2004. Procedând în acest fel, judecătorul a dorit să-şi creeze condiţiile optime pentru a pronunţa o soluţie fundamental nelegală şi favorabilă părţii pe care a privilegiat-o vădit prin modul arbitrar în care a condus cercetarea judecătorească. Deşi formulăm această critică drept motiv de apel, ea ar trebui să facă mai degrabă obiectul unei sesizări a Inspecţiei Judiciare, pentru exercitarea funcţiei cu rea-credinţă, pe care de altfel partea pe care o asist a şi formulat-o.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECI

Evitați siguranța excesivă

Explicație

Importanța tonului în documentele juridice este în general trecută cu vederea. Avocații scriu potrivit stării de spirit pe care o au la momentul redactării și se gândesc mai degrabă la ei decât la publicul cererii. Se lasă conduși de contextul personal și prea puțin de cel exterior.

Tonalitatea potrivită se găsește vizualizând permanent scopul documentului. Acesta este acela de a convinge cerebral și eventual emoțional, dar mult mai puțin, judecătorul. Odată stabilită această tonalitate, ea trebuie păstrată permanent constantă. Nu puteți în cuprinsul aceleiași cereri să aveți pasaje în care să vă adresați judecătorului, iar altele în care scrieți pentru clienții voștri, pentru voi sau pentru a da satisfacție cine știe cărei răfuieli științifice. Dacă ați stabilit care e tonul cel mai potrivit pentru a transmite un mesaj asertiv judecătorului, mențineți direcția neschimbată până la sfârșit.

În documentele juridice adresate instanței, în general este o bună idee să adopți un ton măsurat și rațional. Mesajul subliminal pe care ar trebui să-l transmiteți ar fi ceva de felul „am o problemă juridică interesantă, vă rog să o rezolvați". Judecătorul este cel care are deja sau va găsi soluția. Chiar dacă judecătorul are încă rezerve cu privire la susținerile tale, ele vor putea fi îndepărtate printr-un dialog pe care îl declanșezi în cadrul procesului. Rolul vostru este să-l însoțiți pe acest drum, să-i oferiți ajutor pentru desțelenirea juridică a situației, să anticipați obiecțiunile, să răspundeți acestora și să îi satisfaceți toate așteptările. Nu scrieți ca și când ați ști exact care este soluția juridică și aceea ar fi cu siguranță doar una, cea susținută de voi.

Afișarea ostentativă a unei siguranțe prea mari pe poziția voastră juridică vă conduce ușor în zona aroganței, pe care judecătorii în general n-o înghit. Evitați afirmațiile ultimative, trimiterile la soluțiile unice, la orice ar pune judecătorul în situația de a se considera încolțit în a vă însuși poziția. Nu-l șantajați de pe poziția unor raționamente juridice exclusive. Acceptați o discuție rațională despre poziția adversarului, oricât de neserioasă sau slabă ar fi aceasta. Nu-l amenințați cu instanța superioară, cu exercitarea căii de atac (oricum o veți face) sau cu orice alte repercusiuni. Judecătorul poate decide orice, cât de neașteptat ar fi, și nu este de dorit să-ți demonstreze tocmai ție asta.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Desigur, nu puteți fi nici exagerat dubitativ sau de-a dreptul confuzi, ca și când nu ați avea nicio părere sau soluție juridică și să lasați totul la aprecierea judecătorului.

Neîncrâncenat da, dar nu umil. Aveți o soluție juridică pe care i-o propuneți judecătorului și sunteți gata să lucrați împreună cu instanța pentru a o definitiva sau îmbunătăți, după caz. După lectura oricărei cereri, judecătorul trebuie să rămână cu ceva cert și nicidecum să se încarce cu întrebările voastre.

Exemplul 1

> Procedând în acest fel, instanța de fond a ignorat cu desăvârșire existența Deciziei nr. 4/4.04.2011 pronunțată în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 349/19.05.2011. (....) În aceste condiții, instanța de apel nu poate face altceva decât să ne admită cererea astfel cum am formulat-o, orice altă soluție fiind de neimaginat din punct de vedere al rigorii juridice.

Exemplul 2

> În concluzie, vă rugăm să pronunțați o soluție în conformitate cu jurisprudența constantă a instanței superioare, astfel cum am arătat-o, adoptarea argumentelor arătate de pârât ducând în mod necesar la promovarea unei căi de atac care va desființa soluția pe care o veți da.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘIUNU

Folosiți calitatea părților, nu doar numele lor

Explicație

Modul clasic și corect de identificare a părților în cuprinsul cererilor este referința la calitatea lor procesuală. Odată stabilită această calitate, toate trimiterile ulterioare vor fi făcute la ea. Părțile vor fi reclamantul, pârâtul, inculpatul, intervenientul, apelantul ș.a. Calitatea procesuală trebuie folosită ca un identificator care suplinește nevoia de a arăta de fiecare dată numele și prenumele. După ce în prima parte a cererilor, partea a fost identificată prin nume, prenume și i s-a stabilit calitatea, ea poate fi ulterior asignată doar prin trimiterea la aceasta din urmă. În loc să ne referim permanent la reclamantul sau inculpatul Ionescu Ion, ne putem referi mult mai simplu la reclamant sau inculpat. Desigur, trebuie mult discernământ mai ales în situația coparticipării procesuale. Dacă avem mai mulți pârâți de exemplu, ei vor trebui diferențiați prin repetarea numelui. Pârâtul Ion Popescu este desigur diferit de pârâtul Ion Ionescu, iar acest lucru trebuie să rezulte clar.

Vom vorbi de pârâți, dacă ne referim la o aceeași poziție procesuală și vorbim în numele tuturor, ori la reclamantul Ionescu Ion și reclamantul Popescu Ion, dacă trebuie deosebiți.

Niciodată însă numele și prenumele nu vor putea înlocui *ele* calitatea părților în proces. Singure, acestea nu spun nimic și nu vor face decât să îngreuneze lectura și să enerveze. Ionescu Ion nu interesează, în absența calității sale procesuale, oricare ar fi aceea.

Pronumele de politețe nu au ce căuta în cererile adresate instanței. Modalitatea de referire la o persoană este fixă: calitatea lui procesuală urmată de nume și prenume. Identificarea persoanelor prin funcțiile deținute este permisă doar atunci când, legat de această calitate, sunt trecute diferite efecte juridice. Altfel, d-ul director Ion Popescu trebuie să rămână pârâtul Popescu Ion. Dacă funcția de director este legată de calitatea de funcționar public, atunci desigur că va exista o formulare de felul, inculpatul Popescu Ion, în calitate de director al .... Desigur, nu e nicidecum o formulă de politețe față de calitatea acestei persoane.

Modul de identificare a părților trebuie să aibă ca scop ușurința urmăririi lor de către judecător și evitarea oricăror confuzii sau dificultăți de interpretare.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

În după amiaza zilei de 05 iunie 2010, inculpatul I.M. şi-a continuat demersurile de colectare a sumei de câte 1.500 euro şi de alţi colegi de ai săi, fapt ce rezultă din conţinutul mai multor convorbiri efectuate de acesta, în data respectivă, redate în procesul-verbal încheiat la data de 06 iulie 2010 (vol. 1 f. 109-139), iar în data de 06 iunie 2010 ajunsese la concluzia că un număr de 26 dintre colegi achitaseră deja suma de câte 1.500 euro.

De menţionat că activitatea de colectare a sumelor de bani de la colegii săi a inculpatului I.M., s-a desfăşurat atât anterior datei de 05 iunie 2010, în incinta unor săli de curs din cadrul Muzeului Judeţean de Etnografie şi al Regimentului de Graniţă, astfel cum a rezultat din declaraţia martorei M.M., precum şi ulterior acestei date în diverse locaţii, fie în parcul din faţa muzeului, conform declaraţiei date de martorul T.A., în zona centrală a mun. Caransebeş conform declaraţiei date de martorul B.I., fie la domiciliul unora dintre studenţi, conform declaraţiei date de martorul P.M.

Întreaga sumă de bani colectată de la cei 35 de studenţi, respectiv suma de 52.500 euro, aflată în posesia inculpatului I.M., a fost remisă în data de 09 iunie 2010 în următoarele împrejurări: constatând că suma colectată este compusă din bancnote cu valoare mică, de câte 5, 10, 20 sau 50 euro, astfel încât volumul bancnotelor era prea mare, inculpatul I.M. s-a deplasat în dimineaţa zilei de 09 iunie 2010 împreună cu B.A. - audiată în cauză, în calitate de martor, la sediul B.C.R. Sucursala Caransebeş, în vederea înlocuirii respectivelor bancnote cu unele cu valoare mai mare. În acest sens, cei doi au luat legătura iniţial cu martora H.I. - cumnata martorei B.A., funcţionară în cadrul băncii, care însă nu dispunea în casierie de bancnote de genul celor solicitate de inculpat. În aceste condiţii, martora H.I. a solicitat sprijinul colegei sale, martora L.D., funcţionară în cadrul aceleiaşi unităţi bancare, care a procedat la verificarea autenticităţii bancnotelor aflate în posesia inculpatului I.M. şi la schimbarea unei părţi a acestora (aproximativ 15.000 euro cât avea disponibil în casierie).

Exemplul 2

Susţinerile apelantului referitoare la stabilirea domiciliului obligatoriu sau strămutarea familiei acestuia la Tg.-Mureş nu au fost probate. Astfel, martorul A.I., audiat în faţa primei instanţe a arătat că în martie 1949 familia reclamantului a predat gospodăria şi s-a mutat în Luduş, iar apoi în Târgu-Mureş. Această afirmaţie a martorului nu s-a referit în mod expres la o măsură a stabilirii domiciliului obligatoriu sau strămutării şi nu a fost însoţită de niciun act care să ateste luarea unei astfel de măsuri administrative cu caracter politic, astfel că nu este de natură a proba susţinerile reclamantului.

Din probele administrate nu rezultă luarea faţă de familia apelantului reclamantului a vreunei măsuri administrative cu caracter politic, în sensul prevederii legale menţionate anterior.

Astfel, din înscrisurile depuse de la Arhivele Naţionale rezultă că M.I. a fost cuprins în tabelul cu proprietarii care au fost expropriaţi la Reforma agrară din anul 1945 şi le-au mai rămas proprietăţi, precum şi în tabloul semințelor, construcţiilor, maşinilor şi uneltelor agricole existente la gospodăriile expropriate la 2 martie 1949 şi că moşia, conform formularului de evaluare şi inventariere, a fost predată C.A.P. din comuna Sânger, aspect confirmat şi de martorul audiat în cauză. Acestea nu sunt însă în măsură să probeze existenţa măsurii strămutării sau stabilirii domiciliului obligatoriu şi a caracterului politic al unei astfel de măsuri.

BCU IASI / COPYRIGHT

DOUĂZECIȘIDOI

Folosirea corectă a semnelor de punctuație. Punctul

Explicație

Cererile adresate instanței sunt scrise pentru a fi citite. Și-ți dorești cu siguranță ca ele chiar să fie citite, iar judecătorul să fie captivat și convins de raționamentele tale. Ca avocat folosești pentru aceasta redactarea pe calculator, cu ajutorul tastaturii, după care le listezi la imprimantă. Folosirea corectă a semnelor de punctuație, departe de a fi un moft manierist, conferă textului printat un aspect curat, îngrijit și unitar și îl fac să poată fi parcurs cu ușurință. Orice caracter tipografic, inclusiv semnele grafice ale punctuației, trebuie așezat la locul lui potrivit normelor limbii române, și pe lângă ceea ce spune despre disciplina ortografică a redactorului, are mai ales rolul de a face textul scris mai lizibil, aliat important al litigatorului în persuasiunea judecătorului.

Punctul încheie o propoziție sau o frază.

Ca spațiere, punctul este lipit de cuvântul care îl încheie și urmat de o pauză față de cuvântul următor.

xx. Xx

În cazul citatelor, se pune punct în interiorul ghilimelelor dacă avem de-a face cu o frază completă precedată de două puncte; se pune punct în exteriorul ghilimelelor dacă fraza citată nu este precedată de două puncte sau dacă în interiorul ghilimelelor nu se află o frază completă.

> Potrivit articolului 6 din Codul penal, „Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim".

> Potrivit legii, este în stare de necesitate și persoana care „săvârșește fapta pentru a salva de la un pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general,

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat".

Notele de subsol se încheie întotdeauna cu punct.

Costel Gîlcă, Codul muncii comentat și adnotat, Editura Rosetti, 2013, p. 155.

Adrian Toni Neacșu, Convinge Judecătorul, Editura Wolters Kluwer 2014, p. 120.

Este recomandat ca punctul să fie omis atunci când la sfârșitul unei propoziții se află o adresă de internet sau de e-mail.

A se vedea în acest sens http://www.scj.ro/750/4708/Comunicate-privind-deciziile-pronuntate-in-recurs-in-interesul-legii-in-cadrul-Completelor-pentru-so/Comunicat-privind-decizia-pronuntata-in-recurs-in-interesul-legii-in-sedinta-din-25-mai-2015

Hotărârea este publicată la adresa http://www.jurisprudenta.org/Idoc.ashx?i=44&y=2009&d=4400000000283928

Ca semn ortografic, punctul se folosește în abrevieri:

nr., id., etc., nr. crt., ș.a., și urm.,

O propoziție care are ca ultim cuvânt *etc.* sau *ș.a.* nu are decât un punct.

Nu sunt urmate de punct:

- abrevierile care păstrează ultima literă a cuvântului abreviat: dl, dna, cca *(excepție face* dr.*)*
- abrevierile denumirilor unităților de măsură și ale elementelor chimice g, km, Gcal, Cl, Mg
- abrevierile numelor punctelor cardinale: N, S, E, V

Siglele și acronimele se scriu fără puncte:

CSM, ICCJ, TB, CA București,

Punctul se folosește pentru exprimarea cu ajutorul cifrelor a datei, precum și a orei:

25.07.2014
ora 12.00
ora 9.00

În formele prescurtate ale codurilor se folosește punctul.

C. civ.; C. pr. civ.; C. pen.; C. pr. pen.,

În titluri și subtitluri, de regulă, nu se pune punct.

Exemplul 1

ÎNAINTE

SOLUŢIA INSTANŢEI DE FOND.

În baza art 118 lit e) C pen, a dispus confiscarea de la inculpat a sumei de 39968,87 RON, obţinuţi din săvârşirea infracţiunii, suma cu care partea civilă SC C. SA s-a constituit parte civilă în cauză, în prezent radiată, a sumei de 281970,09 RON, obţinuţi din săvârşirea infracţiunii, suma cu care partea civilă SC B.I. SRL s-a constituit parte civilă în cauză, în prezent radiată, precum şi a sumei de 624104,40 euro sau echivalentul în RON la data plăţii efective obţinuţi din săvârşirea infracţiunii, suma cu care partea civilă V.K. s-a constituit parte civilă în cauză, în prezent radiată.

În baza art 353 C pr pen, raportat la art 163 alin (1) şi (2) C pr pen, art 11 din Legea nr 241/2005, a menţinut măsura asigurătorie a sechestrului asigurător asupra imobilului situat în Timişoara, Calea D., aparţinând inculpatului, dispusă prin ordonanţa din 11/05/2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – D.N.A. - Timişoara. În baza art 353 C pr pen, raportat la art. 163 alin (1) şi (2) C pr pen, art 11 din Legea nr 241/2005, a dispus aplicarea măsurii sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile şi imobile ale inculpatului până la concurenţa cu diferenţa faţă de prejudiciul total, plus dobânda şi penalităţile aferente.

În baza art 348 C pr pen şi art 445 C pr pen, a dispus anularea parţială a cărţii de identitate seria T.M. nr. CC, eliberată pe numele inculpatului de Consiliul local Timişoara - Direcţia de evidenţă a persoanelor - Serviciul de evidenţă a persoanelor, la data de 12 mai 2008, doar în ceea ce priveşte rubrica „domiciliu", precum şi anularea parţială a cererii formulate de către inculpat pentru eliberarea actului de identitate la rubrica „domiciliul actual", ambele falsificate.

BCU IAŞI - CENTRUL DE DOCUMENTARE

DUPĂ

SOLUȚIA INSTANȚEI DE FOND

În baza art. 118 lit. e) C. pen., a dispus confiscarea de la inculpat a sumei de 39.968,87 RON, obținuți din săvârșirea infracțiunii, suma cu care partea civilă SC C. SA s-a constituit parte civilă în cauză, în prezent radiată, a sumei de 281.970,09 RON, obținuți din săvârșirea infracțiunii, suma cu care partea civilă SC B.I. SRL s-a constituit parte civilă în cauză, în prezent radiată, precum și a sumei de 624.104,40 euro sau echivalentul în RON la data plății efective obținuți din săvârșirea infracțiunii, suma cu care partea civilă V.K. s-a constituit parte civilă în cauză, în prezent radiată.

În baza art. 353 C. pr. pen., raportat la art. 163 alin. (1) și (2) C. pr. pen., art. 11 din Legea nr. 241/2005, a menținut măsura asigurătorie a sechestrului asigurător asupra imobilului situat în Timișoara, Calea D., aparținând inculpatului, dispusă prin ordonanța din 11 mai 2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - DNA - Timișoara. În baza art. 353 C. pr. pen., raportat la art. 163 alin. (1) și (2) C. pr. pen., art. 11 din Legea nr. 241/2005, a dispus aplicarea măsurii sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile și imobile ale inculpatului până la concurența cu diferența față de prejudiciul total, plus dobânda și penalitățile aferente.

În baza art. 348 C. pr. pen. și art. 445 C. pr. pen., a dispus anularea parțială a cărții de identitate seria TM nr. CC, eliberată pe numele inculpatului de Consiliul local Timișoara - Direcția de evidență a persoanelor - Serviciul de evidență a persoanelor, la data de 12 mai 2008, doar în ceea ce privește rubrica „domiciliu", precum și anularea parțială a cererii formulate de către inculpat pentru eliberarea actului de identitate la rubrica „domiciliul actual", ambele falsificate.

BCU LIBRARY

DOUĂZECIȘITREI

Folosirea corectă a semnelor de punctuație. Virgula

Explicație

În limba română virgula delimitează grafic unele propoziții în cadrul frazei și unele părți de propoziție în cadrul propoziției.

Virgula marchează grafic anumite pauze scurte făcute în cursul rostirii unei propoziții sau fraze. În felul acesta virgula, alături de alte semne de punctuație, servește la redarea grafică a ritmului vorbirii și a intonației.

Virgula se folosește pentru a reda grafic pauzele scurte, ori de câte ori marcarea lor este considerată necesară de către autor.

În textele juridice virgula preia rolul de a sublinia pauzele scurte în cadrul unei expuneri, de a înlănțui argumentele și de a fixa ritmul în care textul este citit. Pentru că scrierea este un proces diferit de vorbitul liber, virgula poate ajuta la oralitatea unui text scris, ajutând astfel lectorul la receptarea corectă și rapidă.

Ca regulă de poziționare, virgula stă lipită de cuvântul anterior și separată cu un spațiu de cuvântul următor.

(xx, xx)

Se izolează prin virgulă:

– construcțiile gerunziale și participiale, cu diverse valori circumstanțiale, așezate la începutul frazei:

Având în vedere considerentele arătate, Înalta Curte, în temeiul art. 312 alin. (1) C. pr. civ., a respins recursul ca nefondat.

Având în vedere această unilaterală şi necondiţionată exprimare de voinţă, vă rugăm să luaţi act de declaraţia contestatorului condamnat S.I. de retragere a contestaţiei la executare formulată împotriva deciziei penale nr. 1184 din 2 aprilie 2014 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, secţia penală.

Analizând fapta reținută în sarcina mea sub aspectul întrunirii elementelor constitutive ale abaterii prevăzute de art. 99 lit. t) din Legea nr. 303/2004, vă rog să constatați că fapta mea

de a soluționa cererile de reabilitare judecătorească fără a face verificări cu privire la obligațiile civile, în conformitate cu practica constantă a instanței, nu a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege și nu constituie o greșeală evidentă, cu consecințe deosebit de grave.

– complementele circumstanțiale intercalate între subiect și predicat (de regulă, când subiectul precedă predicatul):

Înalta Curte, în vederea aplicării, din oficiu, a prevederilor art. 5 C. pen. potrivit cu care „în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă", text de lege ale cărui cerințe sunt îndeplinite, **a admis recursul** declarat de inculpatul S.I., a casat în parte decizia penală recurată și în parte sentința penală nr. 528 din 26 iunie 2013, pronunțată de Tribunalul București, secția I penală, și, rejudecând

Din această perspectivă, precum și din perspectiva criticilor hotărârii recurate, Înalta Curte a reținut că decizia atacată este pronunțată în temeiul dispozițiilor legale aplicabile speței și a deciziei de casare nr. 652 din 20 februarie 2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția a II-a civilă.

Din jurisprudența disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii, confirmată de Înalta Curte de Casație și Justiție, rezultă că, pentru existența abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) din Legea nr. 303/2004, este necesar ca fapta ce constituie abatere disciplină să întrunească elementele constitutive cu referire la latura obiectivă, latura subiectivă și legătura de cauzalitate între fapta săvârșită și rezultatul produs, iar în ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert în baza probatoriului administrat în cauză.

Alte câteva reguli de folosire a virgulei, specifice stilului judiciar, sunt următoarele:

– Se pune virgulă între părți de propoziție coordonate, atunci când nu sunt legate prin și copulativ *ori* prin *sau*. În cazul folosirii conjuncțiilor coordonatoare perechi (*și... și, sau... sau, fie... fie, nici... nici*), este

obligatorie folosirea virgulei între termenii coordonați. Perechea *nici... și nici* nu se desparte prin virgulă.

- Locuțiunile conjuncționale *precum și, cât* și *și dar* și sunt întotdeauna precedate de virgulă.
- Nu este corectă utilizarea virgulei pentru coordonarea prin *și* ori *sau*.
- Nu se utilizează virgula înainte de *etc.* și *ș.a.m.d.*
- Adverbele *respectiv* și *inclusiv*, precum și locuțiunile adverbiale *și anume, în special* sunt întotdeauna precedate de virgulă
- Conjuncția *așadar* și locuțiunea conjuncțională *prin urmare*, așezate la începutul unei propoziții sunt separate prin virgulă de aceasta; așezate în interiorul propoziției, se pun între virgule; la fel, adverbele *poate, probabil, evident, desigur* etc.
- Nu este obligatorie utilizarea virgulei înainte și după locuțiunea *de asemenea*.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘIPATRU

Folosirea citatului din legislație

Explicație

Un lucru bine cunoscut de oricine a citit vreodată o hotărâre judecătorească: în Romania nu există un standard privind modalitatea de citare a legislației, a jurisprudenței sau a doctrinei.

Nici școala, nici practica nu au elaborat norme unitare cu privire la modul în care trebuie să te referi la o lege, la o hotărâre a Guvernului, la o sentință judecătorească, publicată sau nu, la o decizie a Curții Constituționale ori la o decizie a Curții Europene a Drepturilor Omului. Nimeni nu știe cum trebuie citate lucrările științifice, tratatele sau monografiile în cererile adresate judecătorilor. Documentele redactate de avocați, dar și actele procedurale ale instanțelor, arată o diversitate bulversantă de soluții. Referința legală în Romania încă își are un turn Babel propriu. Trimiterea la acte normative sau la hotărâri judecătorești se face haotic, potrivit obiceiului propriu, al maestrului de la care ai deprins tehnica redactării cererilor sau cel mult al locului. Nu există manuale de citare, așa cum nu există standarde de stil judiciar ori, cu atât mai puțin, standarde de redactare a hotărârilor judecătorești în general. Nefiind nimic obligatoriu, totul este permis.

Atât școala franceză de drept cât și cea anglo-saxonă prescriu o citare standardizată, cu reguli extrem de stricte, valabile atât pentru citarea legislației în lucrări teoretice, cât și în documentele judiciare. Citarea standardizată este necesară pentru uniformizarea stilului judiciar și aceste sisteme de drept au o lungă istorie a predării încă de pe băncile școlii a regulilor unitare de referire la legislație și la celelalte surse juridice.

Nu este cazul în România. Deși există timide încercări[1], regulile de citare nu s-au impus, iar diversitatea este încă bulversantă. Instituțiile judiciare nu sunt preocupate să identifice centralizat un format unic, ușor de deprins și de reprodus în documentele judiciare ale instanțelor sau ale avocaților.

Școala scrierii juridice pe care o promovez leagă orice acțiune din cursul procedurii judiciare de pragmatism și eficiență. Orice referință juridică în cererile adresate instanței trebuie făcută în așa fel încât să-și atingă scopul. Scopul determină forma. Astfel fiind, citarea legislației trebuie făcută în așa fel încât să informeze și să permită rapid identificarea sursei. Minimalist acolo unde este cazul, descriptiv acolo unde sursa este mai obscură.

[1] A se vedea avocat Claudiu Octavian Ulici, *Forma citatului juridic*, Cluj Napoca 2014, ebook accesibil la http://www.ulici.ro/FORMA_CITATULUI_JURIDIC.pdf

Pentru cazurile cele mai întâlnite în practică recomand următoarele reguli:

1. Legile se identifică simplu prin numărul lor și anul adoptării. (ex. Legea nr. 544/2001, Legea nr. 10/2011, Legea nr. 18/1991). Aceste elemente sunt suficiente pentru identificarea unor legi uzuale, des folosite, accesibile judecătorilor. Forma prescurtată (Lg. sau Leg. nu se justifică). Data exactă a adoptării legii (de exemplu: Legea nr. 10/8 februarie 2011 sau Legea nr. 10 din 8.02.2011) este nerelevantă și duce la o exprimare exagerat de prețioasă. O astfel de referire se poate face doar atunci când vorbim de legi mai puțin cunoscute, de regulă însoțit de denumirea oficială a legii (de exemplu, Legea nr. 104 din 9 mai 2008 privind prevenirea și combaterea traficului ilicit de substanțe cuprinse în „lista interzisă").

Titlul actului normativ trebuie să urmeze aceleași reguli: lipsește pentru legile uzuale, însoțește numărul și data adoptării în situațiile în care vorbim de legi mai rar invocate (de exemplu: Legea nr. 20/2008 pentru modificarea anexei la Legea arendării nr. 16/1994).

2. Articolul, ca element structural de bază a citării, se exprimă prin abrevierea art. Citarea pe model anglo-saxon, actul normativ urmat de articolul citat (Legea nr. 10/2001, art. 14, art. 24), este o prețiozitate fără finalitate. Vrem să facem trimitere chiar la subdiviziunea de bază a actului normativ care ne interesează și pentru aceasta calea cea mai scurtă este precizarea articolului urmat de legea din care face parte. Deci, va fi art. 14 și art. 24 din Legea nr. 10/2001.

3. Subdiviziunile articolului trebuie semnalizate ca atare, prin abrevierile cunoscute. Vom spune deci, curat românește, art. 42 alin. 2 lit. a) din Constituția României, iar nu art. 1 (2) (a) din Constituția României. Punctele care semnalizează existența abrevierii sunt necesare pentru lizibilitate și distincție grafică, iar nu doar ca un moft manieristic. Evident, vom folosi subdiviziunile așa cum se prezintă în textul original și nu vom pune paragraf (sau par.) acolo unde textul legii folosește alineatul.

4. În general, pentru legi nu este necesar să facem trimitere la sursa publicării lor. Evident că legile sunt toate publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar trimiterea prin număr și an, eventual titlu, este arhisuficientă pentru identificarea ei chiar și de către cel mai grăbit judecător. Cu excepția situației în care vrem să scoatem în evidență chiar data publicării în Monitorul Oficial și deci data intrării în vigoare a legii, nu vom spune art. 14 din Legea nr. 1 din 5 ianuarie 2011 a educației naționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I numărul 18 din data de 10 ianuarie 2011, ci mult mai simplu, art. 14 din Legea nr. 1/2011 a educației naționale.

5. Pentru actele normative cu valoare juridică inferioară legii, vom folosi cu atât mai multe elemente de identificare, cu cât acesta este mai obscur. Ne interesează ca judecătorul să poată ajunge ușor la textul invocat și pentru aceasta putem face risipă de date de trimitere. Hotărârile de Guvern, Normele metodologice, Instrucțiunile, Normativele tehnice ș.a. nu sunt de regulă publicate în culegerile legislative și singura sursă de acces la ele sunt diferitele programe legislative.

Trimiterea se va face deci astfel încât orice judecător, indiferent de gradul lui de pregătire tehnică, să identifice ușor trimiterea normativă în sursele lui software de informare legislativă. Titlul actului normativ, emitentul și data și locul publicării sunt elemente care de data aceasta nu trebuie să lipsească. Nu e suficient să trimitem la Instrucțiunile CNVM nr. 13/1996, ci trebuie să facem trimitere la Instrucțiunile CNVM nr. 13/1996 privind evidența valorilor mobiliare, a emitenților și a altor persoane juridice autorizate de CNVM, publicate în Monitorul Oficial nr. 6 din data de 17 ianuarie 1997. Normele metodologice din 11 iulie 2014 nu spune absolut nimic, în timp ce Normele Metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, aprobat prin Ordinul M.F. nr. 923/2014, publicat în M. Of. nr. 555/28.07.2014, oferă cu adevărat posibilitatea identificării și studierii lor.

Exemplul 1

Potrivit art. 23 din **Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică**, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cererile pentru stabilirea dreptului la despăgubire pentru expropriere și a cuantumului acesteia sunt de competența instanțelor de drept comun, așadar, a tribunalelor.

Articolul 21 din **Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată**, indică explicit tribunalele pentru soluționarea cererilor de expropriere, în condițiile legii.

Raportat la limitele judecății, determinate de obiectul cererii de chemare în judecată și de cauza pretențiilor, respectiv în materia exproprierii, devin astfel incidente dispozițiile **art. 21 alin. (1) din Legea nr. 33/1994**, coroborate cu **art. 95 pct. 1 C. pr. civ.**, iar, pe cale de consecință, competența de primă instanță aparține

tribunalului, instanța de drept comun în ceea ce privește judecata în primă instanță în conformitate cu **Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.**

Exemplul 2

Nici **Legea nr. 10/2001** și nici **Normele metodologice de aplicare a acesteia, aprobate prin H.G. nr. 250/2007**, nu cuprind norme derogatorii în ceea ce privește sarcina probei sub aceste aspecte.

Astfel, **art. 1. lit. e) din Normele metodologice** prevede că: „Sarcina probei proprietății, a deținerii legale a acesteia la momentul deposedării abuzive și a calității de persoană îndreptățită la restituire revine persoanei care pretinde dreptul, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) și ale art. 23 din lege. În cazul în care pentru imobilul respectiv nu se poate face dovada formală a preluării de către stat (de exemplu, decizia administrativă nu este găsită, iar imobilul respectiv se regăsește în patrimoniul statului după data invocată ca fiind data preluării bunului), soluționarea notificării se va face în funcție și de acest element - faptul că imobilul se regăsește în patrimoniul statului constituie o prezumție relativă de preluare abuzivă".

Împrejurarea că, prin **art. 1.3. lit. a) din Normele metodologice** se prevede că: „incidența preluării abuzive nu este prezumată, ci, în funcție de fiecare situație, entitatea obligată prin lege să soluționeze notificarea trebuie să aprecieze situația respectivă ca încadrându-se în prevederile legii potrivit art. 2 alin. (1) din lege", nu poate fi interpretată ca o răsturnare a sarcinii probei în privința faptului preluării imobilului de către stat.

Norma citată are numai rolul de a sublinia obligația entității învestite cu soluționarea notificării de a verifica îndeplinirea acestei condiții - a preluării abuzive a bunurilor de către stat -, verificare care însă se va face pe baza dovezilor administrate de persoana îndreptățită, iar nu de entitatea notificată.

BCU IAȘI UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

Cu referire la autorizaţia sanitar veterinară a reclamantei, instanţa de fond a reţinut că reclamantei i-a fost emisă autorizaţia sanitar-veterinară din 27 martie 2003, care, potrivit adresei SC D.S.V. SA Suceava din 10 septembrie 2013 (fila 178 dosar), şi-a prelungit valabilitatea până la 27 iunie 2012, în conformitate cu **Ordinul nr. 7/2010 (publicat în M. Of. nr. 462/2010),** potrivit cu care prelungirea valabilităţii autorizaţiei are la bază menţinerea condiţiilor sanitar-veterinare de funcţionare avute în vedere la data emiterii primei autorizaţii.

Exemplul 4

La data de 19 iunie 2014, reclamantul M.I. a solicitat ca, prin hotărâre judecătorească, să fie obligaţi pârâţii să declanşeze procedurile de expropriere a terenurilor proprietatea sa, din coridorul de expropriere în legătură directă cu lucrarea de utilitate publică Reabilitare DN 6 Drobeta Turnu Severin - Lugoj, între km 358+000 şi km 495 +800 pe teritoriul localităţilor Caransebeş, Buchin şi Păltiniş al cărei amplasament a fost aprobat prin **H.G. nr. 577 din 13 mai 2009 publicată în M. Of. nr. 309 din 11 mai 2009** şi acordarea de despăgubiri.

Exemplul 5

Noţiunea de entitate învestită de lege este explicitată la **art. 3 alin. 1 pct. 4 din Legea nr. 165/2013**, în sensul că au această semnificaţie următoarele structuri cu atribuţii în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv şi de stabilire a măsurilor reparatorii:

a) unitatea deţinătoare, în înţelesul **H.G. nr. 250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989**, cu modificările

BCU IAŞI / CENTRU UNIVERSITAR

şi completările ulterioare, al **O.U.G. nr. 94/2000**, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi al **O.U.G. nr. 83/1999**, republicată;

b) entitatea învestită cu soluţionarea notificării, în înţelesul **H.G. nr. 250/2007**, cu modificările şi completările ulterioare;

c) comisia locală de fond funciar, comisiile comunale, orăşeneşti şi municipale constituite în temeiul Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

d) comisia judeţeană de fond funciar sau, după caz, C.F.F. a Municipiului Bucureşti, constituite în temeiul Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

e) comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparţinut cultelor religioase şi comunităţilor cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale din România;

f) A.N.R.P., organ de specialitate al administraţiei publice centrale, cu personalitate juridică;

g) C.N.C.I., înfiinţată potrivit legii.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘICINCI

Folosirea citatului din lucrările științifice

Explicație

Singurul motiv al citării unor surse doctrinare în documentele juridice este întărirea autorității punctului de vedere exprimat. Pentru că documentele juridice nu trebuie să fie imitații ale unor teze de doctorat, citarea doctrinei se va face doar atunci când logica documentului chiar o cere. Dacă trimiterea la lucrări teoretice poate fi evitată, atunci ea ar trebui să nu apară. Și dacă chiar este necesar să se indice lucrările teoretice, atunci acest lucru trebuie făcut astfel încât să fărâmițeze cât mai puțin lectura și să ofere cu adevărat posibilitatea cititorului de a verifica personal existența sursei citate și a citatului propriu-zis.

Întrucât orice întrerupere în parcurgerea unui text juridic trebuie evitată, recomand indicarea surselor doctrinare în chiar corpul textului, între paranteze. Este modelul folosit de instanțele judecătorești, în motivările pe care le fac. Folosirea notelor de subsol, deși uzuală în literatura științifică, întrerupe continuitatea lecturii și necesită un efort mai mare din partea lectorului, care este obligat să revină asupra locului de unde a fost trimis la subsol.

Citarea trebuie să fie completă și să respecte *principiul unei singure căutări*: cititorul trebuie să fie nevoit să părăsească o singură dată textul lecturat pentru a obține informații complete despre sursă.

Mai întâi, citarea trebuie să fie completă și să indice toate elementele de identificare a lucrării și a locului citat. O trimitere la un titlu fără să se indice pagina nu face altceva decât să amăgească. O trimitere completă înseamnă și trimiterea la ediția consultată, pentru că în ediții diferite numerele de pagini pot diferi.

În al doilea rând, cititorul trebuie să fie nevoit să părăsească o singură dată textul lecturat pentru a obține informații complete despre sursă. Dacă nu preferați indicarea surselor doctrinare în text, respectiv în paranteză, ci folosiți notele de subsol, evitați trimiterile repetate la aceeași lucrare.

În conformitate cu normele Academiei Române, ordinea informațiilor într-o trimitere bibliografică este următoarea: numele autorului, prenumele, titlul lucrării (scris cu Italic), volumul, localitatea, editura, anul. În cazul în care lucrarea apare sub coordonare, după numele și prenumele coordonatorului se va trece între paranteze rotunde coord. Pentru lucrările traduse în limba română sau cele cu studiu introductiv, prefață etc., după titlul lucrării se vor specifica numele

traducătorului și al celui care a făcut studiul introductiv, prefața etc., în ordinea în care apar în lucrarea respectivă.

Pentru un studiu sau o publicație periodică, se trec: numele autorului, prenumele, titlul articolului (scris cu italic și fără ghilimele), în „Numele publicației" (scris cu ghilimele), anul de apariție al seriei (scris cu cifre romane), numărul, anul calendaristic, pagina.

Numele autorului se va cita fără titlurile academice: dr., acad., prof. univ., conf., lect., asist., prep. ș.a.

Dacă preferați folosirea notelor de subsol și în cadrul acestora se fac mai multe referiri la aceeași lucrare, se procedează în felul următor:

- când se face imediat sub prima menționare a lucrării, se înlocuiește cu Ibidem, adăugându-se doar pagina;
- când apare mai departe, după alți autori, se dă numele autorului, iar titlul lucrării și celelalte date despre ea se înlocuiesc cu op. cit.;
- când autorul apare cu mai multe lucrări care nu se reiau imediat, ci după alte note, se trece numele autorului, titlul lucrării (eventual prescurtat și continuat de ...), apoi pagina;
- la aceeași notă, când un autor e trecut cu mai multe lucrări, numele lui se înlocuiește cu Idem.

Tabelul 1. *Listă abrevieri uzuale pentru principalele reviste juridice*

CJ	= Curierul Judiciar
CF	= Curierul Fiscal
CDP	= Caiete de Drept Penal
RD	= Revista Dreptul
RDP	= Revista de Drept Public
PR	= Pandectele Române
RDC	= Revista de Drept Comercial
RRDI	= Revista Română de Drept Internațional
RRDM	= Revista Română de Dreptul Muncii
RRDC	= Revista Română de Drept Comunitar
RRDA	= Revista Română de Drept al Afacerilor
NRDO	= Noua Revistă de Drepturile Omului
MJ	= Monitorul Jurisprudenței
RRES	= Revista Română de Executare Silită

BCU "IOAN SLAVICI" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

Din interpretarea dispoziţiilor legale anterior menţionate rezultă, cu suficientă evidenţă, voinţa legiuitorului de a consacra mecanismul de stabilire a legii penale mai favorabile pe instituţii autonome.

De altfel, această manieră de interpretare este majoritară în doctrină, fiind exprimată în mod constant din 1923 şi până în prezent în lucrări de referinţă ale unor autori cum ar fi: Traian Pop (Drept penal comparat, Cluj, 1923, p. 121), Vintilă Dongoroz (Codul penal „Regele Carol II" adnotat, vol. I, Ed. Librăriei Socec, Bucureşti, 1937, p. 10 şi 12, Drept penal, Bucureşti, 1939, p. 132 - 133), George Antoniu (Codul penal al RSR comentat şi adnotat, Partea generală, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1972, p. 64 şi Practica judiciară penală, vol. I, Ed. Academiei, Bucureşti, 1988, p. 37), Theodor Vasiliu (Codul penal al R.S.R. comentat şi adnotat, vol. I, Bucureşti, 1972, p. 66), Constantin Bulai (Manual de drept penal. Partea generală, Ed. Universul Juridic, 2007, p. 139) şi F. Streteanu (Concursul de infracţiuni, Ed. Lumina Lex, Bucureşti, 1999, p. 366 şi urm., Tratat de drept penal. Partea generală, vol. I, Ed. C.H. Beck, Bucureşti, 2008, p. 283 şi urm., „Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condiţiile intrării în vigoare a noului Cod penal" - Legea nr. 286/2009, material întocmit la solicitarea Ministerului Justiţiei, publicat pe site-ul oficial www.just.ro).

În legătură cu mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile, o precizare se impune în legătură cu opinia, exprimată de Vintilă Dongoroz în lucrarea Explicaţii teoretice ale Codului penal român, Editura Academiei Române şi All Beck, Ed. a II-a, vol. I, p. 71, potrivit căreia „dintre legile succesive urmează să se aplice numai una dintre ele, cu exclusivitate „ceea ce ar conduce la concluzia unei aplicări globale a legii penale mai blânde". Examinând contextul unei asemenea aserţiuni, se constată că se referă la etapa în care este necesar a se stabili „care lege - dintre cele succesive - prevede o sancţiune mai uşoară", când, potrivit aceluiaşi autor, „trebuie să se ţină seama de pedeapsa care - în cazul concret şi în raport cu toate agravările şi atenuările prevăzute de lege - poate fi aplicată potrivit fiecăreia dintre

B.C.U. „M. EMINESCU" IAŞI
D R E P T

legile penale succesive". În continuare, în cuprinsul aceleiaşi secţiuni din lucrarea anterior menţionată, este analizat separat modul de determinare a legii penale mai favorabile în cazul infracţiunilor continue, continuate şi de obişnuinţă, al pedepselor complementare, al legilor intermediare şi temporare precum şi al măsurilor de siguranţă şi educative. În situaţia acestora din urmă autorul menţionat arată că au o natură juridică diferită de cea a pedepselor, aşa încât şi determinarea legii mai favorabile implică aspecte deosebite.

Exemplul 2

În interpretarea şi aplicarea dispoziţiilor art. 322 pct. 7 Cod de procedură civilă, în jurisprudenţă şi doctrină s-a reţinut că, pentru a fi aplicabil acest motiv de revizuire, „este necesar ca hotărârile să conţină elemente caracteristice pentru existenţa lucrului judecat. Revizuirea nu poate fi admisă atunci când între decizia instanţei de recurs şi celelalte hotărâri invocate de revizuientă nu există contrarietate, întrucât acestea nu conţin elementele caracteristice pentru existenţa lucrului judecat" (G. Boroi, O. Spineanu-Matei, Codul de procedură civilă, adnotat, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2007, p. 735).

Exemplul 3

Pe de altă parte, se observă că, pentru autorizarea de către judecător a interceptării şi înregistrării convorbirilor sau comunicărilor efectuate prin telefon ori prin orice mijloc electronic de comunicare, precum şi a înregistrărilor în mediul ambiental, legiuitorul a instituit cerinţa existenţei unor date sau indicii temeinice privind nu doar săvârşirea, dar şi pregătirea unei infracţiuni grave, ceea ce înseamnă că era permisă această autorizare chiar şi înainte de comiterea unei astfel de fapte prevăzută de legea penală, în legătură cu care organele judiciare deţineau informaţii şi date care conduceau la presupunerea rezonabilă că se afla în curs de pregătire şi că persoana ale cărei convorbiri sau comunicări urmau a fi interceptate şi înregistrate participa la această activitate.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Ca urmare, atâta timp cât înregistrările audio şi ambientale puteau fi autorizate atunci când existau date sau indicii temeinice despre pregătirea săvârşirii unor infracţiuni grave, fiind necesare pentru stabilirea situaţiei de fapt ori pentru identificarea sau localizarea participanţilor, ceea ce implica şi o muncă de informare, rezultă că, în lipsa unei dispoziţii legale contrare, aceste înregistrări puteau fi efectuate şi ca act premergător, dacă erau autorizate potrivit legii (în acest sens, a se vedea Deciziile penale nr. 10 din 7 ianuarie 2008, nr. 836 din 13 februarie 2012, nr. 1974 din 7 iunie 2013 ale Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, secţia penală, precum şi **G. Theodoru - Tratat de drept procesul penal, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2008, p. 416, Gh. Gorgăneanu, „Înregistrările audio sau video şi fotografiile", în RDP nr. 1/1997, p. 50, C.S. Paraschiv, M. Damaschin, Înregistrările audio sau video şi fotografiile, în RDP nr. 3/2001, p. 49**).

Or, în cauză, această condiţie procedurală a fost îndeplinită prin încheierea nr. 245 din 26 august 2013 a Curţii de Apel Bucureşti, pronunţată în Dosarul nr. 5829/2/2013, fiind autorizată, pe o perioadă de 30 de zile, de la 26 august 2013 la 24 septembrie 2013, interceptarea şi înregistrarea convorbirilor/comunicărilor telefonice purtate de la posturile telefonice utilizate de inculpaţii T.S. şi G.V., de cei doi denunţători şi de martorul G.M., precum şi înregistrarea audio-video în mediul ambiental a convorbirilor purtate şi activităţilor desfăşurate de persoanele menţionate, atât între ele, cât şi între acestea şi orice alte persoane în legătură cu obiectul cauzei (filele 8-11 vol. II d.u.p.), în baza acestei hotărâri fiind efectuată de organele judiciare înregistrarea audio-video în mediul ambiental din data de 28 august 2013 (filele 40-63 vol. II d.u.p.).

Exemplul 4

Prima instanţă a reţinut că, potrivit dispoziţiilor art. 6 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităţilor administrativ-teritoriale şi bunurile

dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituţiei, a tratatelor internaţionale la care România era parte şi a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat.

În interpretarea acestui text de lege, în doctrină (**Valeriu Stoica, Dreptul de proprietate publică, Curierul Judiciar nr. 7/8, 2004, Marian Nicolae, Consideraţii asupra Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia, revista Dreptul nr. 6/1999**) s-a arătat că simpla posesie a imobilului de către stat nu are valoarea unui titlu de proprietate şi, mai mult, chiar dacă statul sau o anumită unitate administrativ-teritorială ar înfăţişa un titlu de proprietate, dar acesta nu este valabil potrivit criteriilor stabilite de art. 6 alin. (1) din lege, nu este posibilă stabilirea aparteneţei bunului la domeniul public. Ca atare, pentru ipoteza în care preluarea s-a făcut de către stat cu încălcarea dispoziţiilor legale în vigoare în perioada respectivă, bunul a fost preluat de stat fără un titlu valabil, iar dreptul de proprietate nu s-a strămutat niciodată la stat, ci a rămas în patrimoniul titularului său, care a pierdut doar posesia bunului în cauză. Textul art. 6 din Legea nr. 218/1998 este o aplicare a deciziei Curţii Constituţionale nr. 73/1995, care statua că „în cazul imobilelor preluate de către stat fără titlu, dreptul de proprietate al persoanei fizice nu a fost legal desfiinţat, iar statul nu a devenit proprietar".

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘIȘASE

Parafrazați lucrurile general acceptate

Explicație

Citatele lungi, compacte, sunt și inutile și dificil de urmărit. Judecătorii nu pot în principiu cita în motivările lor extrase din tratate, articole științifice sau din alte hotărâri judecătorești. Ghilimelele de citare reprezintă un procedeu stilistic rar folosit. Judecătorii adoptă acele soluții juridice pe care le pot motiva ușor. Cu cât mai evidentă este o posibilă motivare a unei soluții, cu atât eventualitatea ca judecătorul s-o adopte crește. Tocmai de aceea cererile adresate instanței trebuie să se rezume cât se poate de mult la procedeele argumentative pe care judecătorul le poate prelua ca atare în motivările lor. Deci, dacă trebuie să citați ceva, atunci mai degrabă o faceți indirect, prin parafrazare. Citarea directă, cu ghilimele, trebuie folosită cu moderație, având permanent reprezentarea utilității ei limitate în acțiunea de convingere a judecătorului.

Un citat direct se justifică doar dacă spune ceva esențial, dacă reprezintă un precedent juridic fundamental sau dacă conține un argument juridic de o originalitate evidentă.

Aspectele juridice lămurite clar în literatura juridică nu trebuie niciodată atribuite unui autor anume, ci pot fi amintite drept câștiguri certe ale literaturii științifice. Nu orice idee juridică trecută în cerere trebuie să fie însoțită și de o trimitere completă la sursă. Etica strictă a citării surselor este valabilă pentru lucrările doctrinare, nu pentru cererile adresate instanței. Ori de câte ori puteți parafraza sau puteți face trimiteri generale, ele trebuie făcute.

Citarea prin parafrazare reprezintă schimbarea cuvintelor și structurii unui text sursă, fără a-i schimba înțelesul. În cererile către instanță parafrazarea poate apărea fie ca citare indirectă a unei surse doctrinare sau jurisprudențiale, fie ca o trimitere generică la lucru care în general este acceptat sau care nu suportă controverse teoretice majore.

Ca procedeu de citare, parafrazarea are virtuți persuasive proprii, trimițând la o autoritate științifică colectivă, de necontestat, și punând judecătorul în situația de a fi parte implicată la cunoașterea juridică generală.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

Doctrina în materie (I. Deleanu, V. Mitea, S. Deleanu, - Tratat de procedură civilă, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2013, vol. II, p. 388) a considerat procedura sesizării pentru pronunţarea unei hotărâri prealabile ca fiind o procedură *sui generis* care se circumscrie unui incident procedural ivit în cursul procesului al cărui obiect îl constituie o chestiune (problemă) de drept de care depinde soluţionarea pe fond a cauzei.

Exemplul 2

Aşa cum s-a arătat şi în literatura de specialitate, recursul constituie o jurisdicţie exercitabilă numai în cazuri strict determinate, reprezentând violări ale legii ducând la o judecată care nu poartă asupra fondului, ci exclusiv asupra corectei aplicări a legii. De aceea, instanţa de casare nu apreciază faptele, nu decide asupra vinovăţiei şi pedepselor aplicabile; nu judecă procesul propriu-zis, judecând exclusiv dacă din punctul de vedere al dreptului, hotărârea atacată este corespunzătoare.

În acest context, recursul nu este o cale de atac asemănătoare apelului, natura sa juridică fiind în principiu cea a unei căi de reformare sub aspect legal, de drept şi nu faptic, excluzând rejudecarea pentru a treia oară a unei cauze exact în parametrii în care a avut loc judecata în primele două grade de jurisdicţie (fond şi apel).

Legislaţia procesual penală actuală instituie teoria casării numai a aspectelor de drept legate de nelegalitatea hotărârilor penale ceea ce reprezintă esenţa recursului în al treilea grad de jurisdicţie.

Exemplul 3

Hotărârea instanţei de fond a fost dată cu aplicarea greşită a dispoziţiilor art. 119 C. pr. civ.

Astfel, ***în literatura de specialitate s-a reținut că*** pârâtul nu este obligat de a formula cerere reconvențională, acesta putând să-și valorifice pretențiile fie pe cale separată, fie pe cale de apărare pentru a obține reducerea sau chiar anihilarea pretențiilor formulate de reclamantă.

Solicitând instanței să țină seama de valoarea lucrărilor la care s-a renunțat pe parcursul executării, pârâta nu a urmărit restituirea de către reclamantă a sumelor reprezentând contravaloarea lucrărilor la care s-a renunțat, ci a urmărit să arate instanțelor că valoarea lucrărilor suplimentare solicitată se regăsește în valoarea totală a lucrărilor ce va fi plătită, dacă în acest sens s-ar avea în vedere deducerea din valoarea totală a lucrărilor a celor la care s-a renunțat.

Exemplul 4

În ceea ce privește interesul în formularea cererii, cererea de intervenție trebuia să îndeplinească condițiile de exercițiu ale acțiunii civile, inclusiv interesul. Chiar dacă cererea formulată este o „cerere de intervenție în interesul altuia" **așa cum s-a arătat în doctrină și jurisprudență,** trebuie să existe un interes propriu al persoanei care formulează cererea, strâns legat de admiterea sau respingerea cererii principale. Altfel spus, în cazul unei cereri de intervenție în interesul reclamantului prin admiterea cererii intervenientul ar dobândi un folos patrimonial propriu, iar în cazul în care cererea de intervenție este în interesul pârâtului, intervenientul și-ar proteja propriile drepturi sau interese legitime prin respingerea cererii.

În prezenta cauză dacă este vorba de o cerere de intervenție în interesul pârâtei, titularul cererii de intervenție trebuia să justifice și să facă dovada interesului propriu pentru ca actul administrativ vizat să fie menținut. Având în vedere că Ministerul Internelor și Reformei Administrative nu este nici autoritate emitentă și nici beneficiară a actului administrativ aceasta nu poate justifica vreun interes în respingerea cererii, așa cum de altfel nu ar putea să justifice un interes nici în admiterea acesteia.

Exemplul 5

Contrar susținerilor instanței de fond, în aplicarea dispozițiilor Legii nr. 10/2001, **doctrina, dar și jurisprudența, au stabilit în mod unanim** că reprezintă preluarea fără titlu (valabil) în primul rând ipoteza în care imobilul a fost preluat în fapt, fără întocmirea niciunei formalități care să dispună ori să constate această preluare - cazul în speță - pe lângă alte ipoteze, cum ar fi aceea a imobilelor preluate în baza unui titlu (act administrativ, act juridic civil, fapt juridic *stricto sensu*), dar cu încălcarea dispozițiilor legale atunci în vigoare, ori a imobilelor preluate printr-un titlu cu respectarea actului normativ ce a stat la baza emiterii lui, dar care este contrar Constituției sub imperiul căreia fusese adoptat, sau a imobilelor preluate în baza unui titlu (act administrativ) fără temei legal, adică emis în absența oricărei dispoziții legale pe care s-ar fi putut întemeia.

Constant și unanim s-a decis că imobilele aflate în aceeași situație juridică cu cel revendicat de recurenți, adică preluat în fapt de stat, intră în sfera de aplicare a Legii nr. 10/2001, al cărei domeniu este unul cuprinzător, incluzând toate modalitățile posibile în care bunurile imobile de orice fel au ajuns în sfera de dispoziție a statului, organizațiilor cooperatiste ori a altor persoane juridice (de stat) în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, precum și cele preluate în baza Legii nr. 139/1940.

BCU IAȘI / CENTRU VECHI

DOUĂZECIȘIȘAPTE

Folosirea citatului din alte hotărâri judecătorești

Explicație

Citarea hotărârilor judecătorești se face astfel încât să permită în modul cel mai rapid identificarea lor, în vederea consultării și eventual a verificării conținutului lor. Atunci când stabilim în concret modul de citare trebuie să avem proiectată mental modalitatea practică în care judecătorul va putea accesa sursele de documentare ce îi sunt disponibile pentru a o găsi și eventual consulta. Hotărârile judecătorești existente în baze de date publice vor fi altfel citate decât cele nepublicate în nicio modalitate. De asemenea, deciziile Curții Constituționale sau hotărârile CEDO vor fi indicate în mod diferit de hotărârile instanțelor naționale.

Datele complete de identificare a hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele naționale sunt:

Felul hotărârii – sentință, decizie, încheiere
Materia – civilă, penală
Numărul hotărârii – numărul alocat în condica de ședință, separat pe materii
Data hotărârii – data pronunțării hotărârii
Instanța – instanța judecătorească care pronunță hotărârea
Secția – ICCJ, curțile de apel și tribunalele sunt organizate în secții, iar la judecătorii, în raport de volumul dosarelor, se pot înființa secții.
Dosarul – numărul unic al dosarului în care este pronunțată hotărârea

Astfel fiind, o modalitate de citare completă a unei hotărâri judecătorești ar trebui să arate astfel:

Decizia civilă nr. 1243 din 14 octombrie 2015 pronunțată de Tribunalul Bacău, secția I civilă, în Dosarul nr. 4324/32/2015

Rareori însă vom fi nevoiți să identificăm atât de complet hotărârea judecătorească pe care o invocăm în fața instanței. Unele elemente de identificare sunt repetitive și ne putem opri atunci când avem certitudinea că citarea nu

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

induce confuzie, iar documentul la care trimitem poate fi individualizat cu certitudine. În situația în care, de exemplu, atașăm cererii și copia hotărârii pe care o citățm, aceasta ar putea fi indicată astfel:

> Decizia civilă nr. 1243/14.10.2015 a Tribunalului Bacău.

În situația în care nu atașăm hotărârea, dar avem cunoștință de existența ei și sugerăm instanței s-o acceseze prin sistemul intranet este util să indicăm și numărul dosarului în care a fost pronunțată și atunci referința ar putea arăta astfel:

> Decizia civilă nr. 1243/14.10.2015 a Tribunalului Bacău, Dosar 4324/32/2015.

La momentul redactării acestei lucrări hotărârile instanțelor judecătorești, altele decât ICCJ, nu sunt publicate oficial în forma lor integrală în nicio modalitate. Unele dintre acestea apar sporadic într-o formă rezumată sau prelucrată în reviste de specialitate sau sunt publicate la fel în diferite programe software de documentare juridică. Nefiind vorba de o publicare oficială și neavând certitudinea conformității cu originalul, recomandăm ca citarea să nu cuprindă și trimiterea la astfel de surse publice. Judecătorii nu verifică internetul pentru a lua cunoștință de conținutul unor astfel de hotărâri, ci ar trebui să acceseze originalul, care le este accesibil prin sistemul informatizat centralizat al instanțelor. Nu vom spune, de exemplu:

> Curtea de Apel Bucureşti, secţia a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia civilă nr. 117/A din 15 ianuarie 2015, accesată în www.idrept.ro, Wolters Kluwer,

ci este suficient să indicăm hotărârea prin elementele ei importante de identificare, de exemplu:

> Curtea de Apel Bucureşti, decizia civilă nr. 117/A din 15 ianuarie 2015

Altfel stau lucrurile în cazul hotărârilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție. Mai întâi, judecătorii de la instanțele obișnuite nu au acces prin intranet la baza de date a instanței supreme în vederea consultării directe a hotărârilor judecătorești aparținând acesteia. Ca atare, oricât de precis vom identifica hotărârea, judecătorul este neputincios în a o accesa dacă nu-i oferim și locul în care-și poate face documentarea. Din fericire însă, majoritatea hotărârilor instanței supreme sunt publicate oficial într-o bază de date care se bucură de maxim de autoritate. Înalta Curte de Casație și Justiție

derulează un program separat de celelalte instanțe pentru publicarea hotărârilor judecătorești pe internet. Înalta Curte a ales varianta prelucrării minimale a hotărârilor judecătorești, publicând practic integral hotărârea judecătorească, fără deformarea ei prin introducerea forțată în cuprinsul unor așa-zise pastile relevante și cu operarea unor modificări stilistice minimale. Hotărârile sunt prelucrate de către Serviciul legislație, studii și documentare, conțin integral considerentele și dispozitivul, iar eliminarea datelor cu caracter personal și a datelor de identificare ale părților se face manual. Forma în care aceste hotărâri se regăsesc pe pagina de internet a instanței supreme (www.scj.ro) este una oficială, care poate fi invocată direct în fața celorlalte instanțe. Citarea trebuie să se facă prin minimul de elemente care va permite identificarea rapidă a hotărârii în interfața de căutare a secțiunii de jurisprudență.

Vom spune de exemplu:

> ICCJ, Decizia civilă nr. 1646/17.06.2015, Dosar nr. 2365/105/2014

sau

> Decizia ICCJ nr. 1415/27 mai 2015, secția I civilă, pronunțată în Dosarul nr. 1551/1/2015.

Tabelul 2. *Numărul de hotărâri judecătorești publicate de ICCJ*

Anul	Hotărâri publicate pe site	Hotărâri pronunțate de ICCJ
2003	10.928	22.323
2004	9.669	67.792
2005	10.563	43.124
2006	6.882	28.010
2007	5.223	25.342
2008	7.821	24.238
2009	8.713	27.188
2010	14.377	24.752
2011	11.963	29.094
2012	14.733	24.890
2013	12.172	23.017
2014	6.168	17.878
2015	1.224	în curs

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Hotărârile pronunțate de Curtea Constituțională și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele privind România se vor cita prin trimitere la locul publicării lor formale, Monitorul Oficial al României.

Un caz special este jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, a Tribunalului Uniunii Europene și a Tribunalului Funcției Publice. Instanțele europene însele folosesc și recomand pentru citare utilizarea codului unic reprezentând identificatorul european al jurisprudenței (ECLI sau European Case Law Identifier). Acest identificator are ca scop trimiterea neechivocă atât la jurisprudența națională, cât și la cea europeană, precum și definirea unui set minim de metadate uniforme pentru jurisprudență. Astfel, el servește la facilitarea consultării și a citării jurisprudenței în Uniunea Europeană. ECLI cuprinde, pe lângă prefixul „ECLI", patru elemente obligatorii:

- codul care corespunde statului membru căruia îi aparține instanța respectivă sau Uniunii Europene, în ceea ce privește instanțele acesteia;
- abrevierea care corespunde instanței care a pronunțat decizia;
- anul deciziei;
- un număr de ordine format din maximum 25 de caractere alfanumerice, prezentat potrivit unui format stabilit de fiecare stat membru sau de instanța supranațională respectivă. Numărul de ordine nu poate cuprinde niciun semn de punctuație în afară de punct („.") și două puncte („:"), acesta din urmă separând părțile unui ECLI.

Ca urmare a recomandării Consiliului, Curtea de Justiție a Uniunii Europene aplică sistemul identificatorului european al jurisprudenței, sens în care Curtea a atribuit un ECLI tuturor deciziilor pronunțate de instanțele Uniunii începând din 1954, precum și concluziilor și luărilor de poziție ale avocaților generali.

De exemplu, ECLI al Hotărârii Curții de Justiție din 29 octombrie 2015 în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Comisia-Belgia (C-589/14) are următoarea formă: **„ECLI:EU:C:2015:736"**

ECLI este compus astfel:

– „EU" arată că este vorba despre o decizie pronunțată de o instanță a Uniunii (dacă decizia ar fi a unei instanțe naționale, în locul acestei indicații ar figura codul care corespunde statului membru căruia îi aparține aceasta);

– „C" arată că această decizie a fost pronunțată de Curtea de Justiție. Dacă decizia ar fi fost pronunțată de Tribunal sau de Tribunalul Funcției Publice, mențiunile ar fi fost „T", respectiv „F";

– „2015" arată că decizia a fost pronunțată în cursul anului 2015;

– „736" arată că este vorba despre al 446-lea ECLI atribuit în anul respectiv.

Folosind sistemul ECLI ușurați în mod radical posibilitatea de identificare a speței citate în modulul de căutare de pe site-ul oficial al instanțelor europene

Exemplul 1

Abordarea instanței de fond sub acest aspect este corectă, subliniindu-se că în speță situația generatoare de conflict de interese este reglementată de art. 184 alin. 12 raportat la art. 180 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, modificată și completată, iar evaluarea și constatarea au urmat procedura la data constatării conflictelor de interese potrivit Legii nr. 176/2010.

Înlăturarea criticii de aplicare retroactivă a acestui act normativ este confirmată de jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția contencios administrativ și fiscal în materie, amintindu-se cu titlu de exemplu **Decizia nr. 792/2013** și **Decizia nr. 7137/2013**.

Exemplul 2

În acord cu jurisprudența sa anterioară în cauze similare (cu titlu de exemplu, **Decizia nr. 1634 din 27 martie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 9341/2/2011**), Înalta Curte a constatat corect că verificarea respectării termenului de 30 de zile prevăzut de art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 presupune o analiză efectuată în contextul întregului ansamblu probator și reprezintă o prejudecare a fondului cauzei, examinare care excede limitelor învestirii instanței în temeiul art. 14 din Legea nr. 554/2004.

În jurisprudența sa, Înalta Curte a reținut că pentru conturarea cazului temeinic justificat care să impună suspendarea unui act administrativ, instanța trebuie să își limiteze verificarea doar la acele împrejurări vădite de fapt și/sau de drept care au capacitatea să producă o îndoială serioasă asupra prezumției de legalitate de care se bucură un act administrativ. Astfel de împrejurări vădite, de fapt sau/și de drept, care sunt de natură să producă o îndoială serioasă cu privire la legalitatea unui act administrativ au fost reținute de Înalta Curte ca fiind: emiterea unui act administrativ de către un organ necompetent sau cu depășirea competenței, actul administrativ emis în temeiul unor dispoziții legale declarate neconstituționale, nemotivarea actului administrativ,

modificarea importantă a actului administrativ în calea recursului administrativ.

Or, în cauză, în sensul celor expuse, nu suntem în prezenţa unor împrejurări care să facă dovada îndeplinirii cerinţei referitoare la cazul bine justificat în sensul art. 14 alin. (1) coroborat cu art. 2 alin. (1) lit. t) din Legea nr. 554/2004.

Exemplul 3

Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituţională decide asupra excepţiilor ridicate în faţa instanţelor judecătoreşti sau de arbitraj comercial privind neconstituţionalitatea unei legi sau ordonanţe ori a unei dispoziţii dintr-o lege sau dintr-o ordonanţă în vigoare, care are legătură cu soluţionarea cauzei în orice fază a litigiului şi oricare ar fi obiectul acestuia.

În interpretarea şi aplicarea acestui text legal, într-o practică constantă, Curtea Constituţională a stabilit că sunt inadmisibile acele excepţii de neconstituţionalitate în motivarea cărora autorii lor formulează critici de neconstituţionalitate care în realitate se referă mai degrabă la modul de aplicare a legii, iar nu la conţinutul textelor de lege criticate.

S-a mai reţinut că, ţinând cont că problemele de aplicare a legii reprezintă un aspect ce revine competenţei instanţei de judecată, iar nu instanţei de contencios constituţional, excepţia de neconstituţionalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă (de exemplu **decizia nr. 1140 din 04 decembrie 2007 publicată în M. Of. nr. 31 din 15 ianuarie 2008, decizia nr. 765 din 24 iunie 2008 publicată în M. Of. nr. 538 din 16 iulie 2008**).

În acelaşi sens, s-a reţinut că este inadmisibilă o excepţie de neconstituţionalitate prin care se solicită Curţii să se pronunţe asupra modului de interpretare a legii, în sensul de a lămuri înţelesul unui text de lege (**decizia nr. 463 din 04 decembrie 2003 publicată în M. Of. nr. 43 din 19 ianuarie 2004**).

Mai mult, prin Decizia nr. 254 din 24 februarie 2009 (publicată în M. Of. nr. 149 din 10 martie 2009), Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță motivată în mod similar celei analizate în prezenta cauză.

Curtea a reținut, cu acea ocazie, că potrivit art. 126 din Constituție, legiuitorul este în drept să reglementeze competența instanțelor judecătorești și să modifice, pentru viitor, aceste reglementări, în funcție de noi rațiuni pe care le are în vedere, fără ca aceasta să aibă semnificația unei aplicări retroactive. S-a mai reținut că autorul excepției pune în discuție, de fapt, modul de aplicare în timp a unor norme de lege, precum și raportul dintre legea specială și dreptul comun în materia dreptului muncii și că este nemulțumit de „scăparea legislativă" care creează serioase probleme de interpretare în ceea ce privește stabilirea competenței. Or, în opinia Curții Constituționale toate aspectele invocate țin, în realitate, de aplicarea legii, ce revine instanței de judecată, iar nu Curții Constituționale.

Exemplul 4

Prin **decizia civilă nr. 240 din 22 octombrie 2014, pronunțată de Curtea de Apel Iași, secția I civilă**, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de reclamant împotriva sentinței civile pronunțate de instanța de fond.

Curtea de apel a observat că, pentru a fi antrenată răspunderea unei persoane, este necesar ca să existe o legătură între fapta invocată ca ilicită și prejudiciu, în sensul ca prejudiciul să fi fost provocat de acea faptă. Dacă această legătură de cauzalitate a fost stabilită, se impune repararea prejudiciului.

Or, din verificarea probatoriului administrat în cauză, Curtea a constatat că în cauză nu s-a făcut dovada unei acțiuni ilicite a organelor statului care să fi condus la instituționalizarea minorului reclamant și la consecințele care decurg din acest fapt.

Astfel, Curtea de apel a reținut că, din întreg materialul probator administrat în cauză, rezultă că reclamantul nu a făcut dovada faptului că instituționalizarea sa în diverse centre de plasament s-a făcut dintr-o eroare săvârșită de instituții și

BCU IAȘI - FOND UNIC

organisme ale statului, ci această măsură s-a impus ca urmare a abandonului său de către mama biologică, intervenienta din cauză, imediat după naşterea sa, care nu a dorit niciodată să-şi reia fiul în familie, cum corect a reţinut şi tribunalul.

Exemplul 5

În al doilea rând, se constată, sub aspectul fondului litigiului, că cererea reclamantului de obligare a Ministerului Administraţiei şi Internelor la recunoaşterea gradului militar corespunzător de ofiţer de jandarmi, în condiţiile art. 36 alin. (1) lit. h) coroborat cu art. 52 din Legea nr. 80/1995 actualizată, începând cu data de 1 august 2005, dată la care reclamantul a absolvit Facultatea de Drept din cadrul Academiei de Poliţie A.I.C. Bucureşti, implicit la anularea situaţiei create prin pretinsa discriminare, în conformitate cu art. 21 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, nu este întemeiată, jurisprudenţa Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, secţia de contencios administrativ şi fiscal, fiind unitară în acest sens (a se vedea, cu titlu de exemplu, **decizia nr. 5995 din 12 decembrie 2011 pronunţată în Dosarul nr. 7677/2/2010, decizia nr. 7 din 10 ianuarie 2012 pronunţată în Dosarul nr. 7427/2/2010, decizia nr. 2045 din 26 aprilie 2012 pronunţată în Dosarul nr. 2126/54/2010*, decizia nr. 3046 din 15 iunie 2012 pronunţată în Dosarul nr. 6847/2/2010**).

Tabelul 3. *Lista numerelor de identificare ale instanţelor de judecată*

Numărul de identificare al instanţei de judecată	Instanţa de judecată
1	Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie
2	Curtea de Apel Bucureşti
3	Tribunalul Bucureşti
4	Judecătoria Sectorului 4 Bucureşti

30	Tribunalul Timiș
32	Curtea de Apel Bacău
33	Curtea de Apel Cluj
35	Curtea de Apel Oradea
36	Curtea de Apel Constanța
39	Curtea de Apel Suceava
40	Tribunalul Botoșani
42	Curtea de Apel Ploiești
43	Curtea de Apel Târgu Mureș
44	Curtea de Apel Galați
45	Curtea de Apel Iași
46	Curtea de Apel Pitești
54	Curtea de Apel Craiova
55	Judecătoria Arad
57	Curtea de Apel Alba Iulia
59	Curtea de Apel Timișoara
62	Tribunalul Brașov
63	Tribunalul Dolj
64	Curtea de Apel Brașov
81	Curtea Militară de Apel București
83	Tribunalul Satu Mare
84	Tribunalul Sălaj
85	Tribunalul Sibiu
86	Tribunalul Suceava
87	Tribunalul Teleorman
88	Tribunalul Tulcea
89	Tribunalul Vaslui
90	Tribunalul Vâlcea
91	Tribunalul Vrancea
92	Tribunalul Militar București
93	Tribunalul Ilfov
94	Judecătoria Buftea
95	Tribunalul Gorj
96	Tribunalul Harghita
97	Tribunalul Hunedoara

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

98	Tribunalul Ialomița
99	Tribunalul Iași
100	Tribunalul Maramureș
101	Tribunalul Mehedinți
102	Tribunalul Mureș
103	Tribunalul Neamț
104	Tribunalul Olt
105	Tribunalul Prahova
107	Tribunalul Alba
108	Tribunalul Arad
109	Tribunalul Argeș
110	Tribunalul Bacău
111	Tribunalul Bihor
112	Tribunalul Bistrița-Năsăud
113	Tribunalul Brăila
114	Tribunalul Buzău
115	Tribunalul Caraș-Severin
116	Tribunalul Călărași
117	Tribunalul Cluj
118	Tribunalul Constanța
119	Tribunalul Covasna
120	Tribunalul Dâmbovița
121	Tribunalul Galați
122	Tribunalul Giurgiu
173	Judecătoria Adjud
174	Judecătoria Agnita
175	Judecătoria Aiud
176	Judecătoria Alba Iulia
177	Judecătoria Aleșd
179	Judecătoria Babadag
180	Judecătoria Bacău
181	Judecătoria Baia de Aramă
182	Judecătoria Baia Mare
183	Judecătoria Băilești
184	Judecătoria Balș

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

185	Judecătoria Bălcești
186	Judecătoria Beclean
187	Judecătoria Beiuș
188	Judecătoria Bicaz
189	Judecătoria Bârlad
190	Judecătoria Bistrița
191	Judecătoria Blaj
192	Judecătoria Bolintin-Vale
193	Judecătoria Botoșani
194	Judecătoria Bozovici
195	Judecătoria Brad
196	Judecătoria Brăila
197	Judecătoria Brașov
198	Judecătoria Brezoi
199	Judecătoria Buhuși
200	Judecătoria Buzău
201	Judecătoria Calafat
202	Judecătoria Călărași
203	Judecătoria Câmpeni
204	Judecătoria Câmpina
205	Judecătoria Câmpulung
206	Judecătoria Câmpulung Moldovenesc
207	Judecătoria Caracal
208	Judecătoria Caransebeș
210	Judecătoria Chișineu-Criș
211	Judecătoria Cluj-Napoca
212	Judecătoria Constanța
213	Judecătoria Corabia
214	Judecătoria Costești
215	Judecătoria Craiova
216	Judecătoria Curtea de Argeș
217	Judecătoria Darabani
218	Judecătoria Carei
219	Judecătoria Dej
220	Judecătoria Deta

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

221	Judecătoria Deva
222	Judecătoria Dorohoi
223	Judecătoria Drăgășani
224	Judecătoria Dragomirești
225	Judecătoria Drobeta-Turnu Severin
226	Judecătoria Făgăraș
227	Judecătoria Fălticeni
228	Judecătoria Făurei
229	Judecătoria Fetești
230	Judecătoria Filiași
231	Judecătoria Focșani
232	Judecătoria Găești
233	Judecătoria Galați
234	Judecătoria Gheorgheni
235	Judecătoria Gherla
236	Judecătoria Giurgiu
237	Judecătoria Gura Humorului
238	Judecătoria Gurahonț
239	Judecătoria Hârlău
240	Judecătoria Hațeg
241	Judecătoria Horezu
242	Judecătoria Huedin
243	Judecătoria Hunedoara
244	Judecătoria Huși
245	Judecătoria Iași
246	Judecătoria Ineu
247	Judecătoria Însurăței
248	Judecătoria Întorsura Buzăului
249	Judecătoria Lehliu-Gară
250	Judecătoria Lipova
251	Judecătoria Luduș
252	Judecătoria Lugoj
253	Judecătoria Măcin
254	Judecătoria Mangalia
255	Judecătoria Marghita

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

256	Judecătoria Medgidia
257	Judecătoria Mediaș
258	Judecătoria Miercurea-Ciuc
259	Judecătoria Mizil
260	Judecătoria Moinești
261	Judecătoria Moldova Nouă
262	Judecătoria Moreni
263	Judecătoria Motru
264	Judecătoria Murgeni
265	Judecătoria Năsăud
266	Judecătoria Negrești-Oaș
267	Judecătoria Novaci
268	Judecătoria Odorheiu Secuiesc
269	Judecătoria Oltenița
270	Judecătoria Onești
271	Judecătoria Oradea
272	Judecătoria Orăștie
273	Judecătoria Gravita
274	Judecătoria Orșova
275	Judecătoria Panciu
277	Judecătoria Pătârlagele
278	Judecătoria Petroșani
279	Judecătoria Piatra Neamț
280	Judecătoria Pitești
281	Judecătoria Ploiești
282	Judecătoria Pogoanele
283	Judecătoria Pucioasa
284	Judecătoria Răcari
285	Judecătoria Rădăuți
286	Judecătoria Răducăneni
287	Judecătoria Râmnicu Sărat
288	Judecătoria Râmnicu Vâlcea
289	Judecătoria Reghin
290	Judecătoria Reșița
291	Judecătoria Roman

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

292	Judecătoria Roșiori de Vede
293	Judecătoria Rupea
294	Judecătoria Sălișteа
295	Judecătoria Sânnicolau Mare
296	Judecătoria Satu Mare
297	Judecătoria Săveni
298	Judecătoria Sebeș
299	Judecătoria Sectorului 1 București
300	Judecătoria Sectorului 2 București
301	Judecătoria Sectorului 3 București
302	Judecătoria Sectorului 5 București
303	Judecătoria Sectorului 6 București
304	Judecătoria Segarcea
305	Judecătoria Sfântu Gheorghe
306	Judecătoria Sibiu
307	Judecătoria Sighetu Marmației
308	Judecătoria Sighișoara
309	Judecătoria Șimleu Silvaniei
310	Judecătoria Sinaia
311	Judecătoria Slatina
312	Judecătoria Slobozia
313	Judecătoria Strehaia
314	Judecătoria Suceava
315	Judecătoria Târgoviște
316	Judecătoria Târgu Bujor
317	Judecătoria Târgu Cărbunești
318	Judecătoria Târgu Jiu
319	Judecătoria Târgu Lăpuș
320	Judecătoria Târgu Mureș
321	Judecătoria Târgu Neamț
322	Judecătoria Târgu Secuiesc
323	Judecătoria Târnăveni
324	Judecătoria Tecuci
325	Judecătoria Timișoara
326	Judecătoria Toplița

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

327	Judecătoria Tulcea
328	Judecătoria Turda
329	Judecătoria Turnu Măgurele
330	Judecătoria Urziceni
331	Judecătoria Vălenii de Munte
332	Judecătoria Vânju Mare
333	Judecătoria Vaslui
334	Judecătoria Vatra Dornei
335	Judecătoria Videle
336	Judecătoria Vișeu de Sus
337	Judecătoria Zalău
338	Judecătoria Zărnești
339	Judecătoria Zimnicea
739	Tribunalul Militar Iași
740	Judecătoria Alexandria
751	Tribunalul Militar Timișoara
752	Tribunalul Militar Cluj-Napoca
753	Tribunalul Militar Teritorial București
787	Judecătoria Avrig
828	Judecătoria Topoloveni
829	Judecătoria Podu Turcului
832	Judecătoria Făget
833	Judecătoria Salonta
838	Judecătoria Lieși
842	Judecătoria Hârșova
847	Judecătoria Șomcuta Mare
866	Judecătoria Pașcani
867	Judecătoria Sângeorgiu de Pădure
868	Judecătoria Scornicești
1.259	Tribunalul Comercial Argeș
1.285	Tribunalul Comercial Cluj
1.371	Tribunalul Comercial Mureș
1.372	Tribunalul pentru minori și familie Brașov
1.748	Judecătoria Cornetu
1.752	Judecătoria Jibou

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘIOPT

Citarea codurilor

Explicație

Codurile comune se citează fară indicarea numărului legii organice care l-a aprobat. Codul penal, Codul civil, Codul de procedură civilă ș.a. este suficient pentru ca instanța să înțeleagă dintr-o privire la ce se face referire.

Deși în majoritatea hotărârilor judecătorești se utilizează prescurtările uzuale (C. civ., C. pen., C. pr. civ. sau C.p.c.,), recomand folosirea de fiecare dată a denumirii complete. Recomandarea mea privește atât considerente estetice (c.p.c. sau c.p.p. aduce mai degrabă a codul morse), cât și posibilitatea ca acest manierism să fie receptat de unii judecători drept o dovadă suplimentară de respect formal pentru instanță.

Indicarea numărului legii prin care a fost adoptat un cod ar trebui să se facă doar în mod excepțional. Pur și simplu nu are rost să se indice un număr care mai mult ca sigur nu spune nimic judecătorului și nu vă spune nimic nici dumneavoastră în afara ecranului programului legislativ. Câți mai știți, de exemplu, că vechiul Cod penal era Legea nr. 15/1968? Avem un singur Cod penal, un singur Cod civil și un singur Cod de procedură civilă. Cu siguranță judecătorii știu unde să găsească rapid aceste coduri și fără să le indicăm didactic numărul legii și anul publicării în Monitorul Oficial. În concluzie, atunci când vorbim de *the big four*, cele patru coduri esențiale, judecătorii și avocații vorbesc aceeași limbă, una simplă.

> *Exemplu: vom spune art. 45 din Codul de procedură civilă sau art. 45 C. pr. civ., iar nu art. 45 din Legea nr. 134/2010 și nici măcar art. 45 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.*

Dacă nu sunteți de acord cu sfatul meu de a folosi denumirea completă a codurilor, atunci folosiți prescurtările folosite în instanțele judecătorești. Uneori, acestea nu corespund cu prescurtările cerute în publicațiile academice (luați drept model revista *Dreptul* a UJR), dar nu ar trebui ca asta să vă impiedice să comunicați eficient în relația cu instanța.

Codul civil	=	C. civ.
Codul penal	=	C. pen.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Codul de procedură civilă	=	C. proc. civ. (sau C. pr. civ. potrivit standardelor academice)
Codul de procedură penală	=	C. proc. pen. (sau C. pr. civ. potrivit standardelor academice)
Cod fiscal	=	C. fisc.
Cod procedură fiscală	=	C. proc. fisc. (sau C. pr. fisc. potrivit standardelor academice)

Există și unele coduri care nu se prescurtează niciodată. Dacă veți spune C. vam., vă garantez că niciun judecator nu va înțelege ușor că vă referiți la Codul vamal. Nu se prescurtează nici Codul muncii, Codul silvic, sau Codul de reglementare a conținutului audiovizual (aceasta este de fapt o decizie a CNA).

Sunt o serie de coduri la care ar fi bine să vă referiți și prin indicarea actului normativ. Este vorba de codurile mai puțin citate în documentele din fața instanțelor judecătorești, iar scopul este identificarea lor rapidă. În cazul Codului privind audiovizualul la care făceam referire mai sus, ar trebui indicată, de exemplu, Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual. Recomand să se folosească numărul și anul legii și la Codul silvic, Codul vamal ori Codul aerian al României.

Atenție! O lege are calitatea de COD doar dacă acest lucru se regăsește în titlul ei. De exemplu, deși toată lumea folosește noțiunea de Cod rutier, acesta în realitate nu există, el este în fapt o ordonanță de urgență. În această situație, dacă insistați totuși să folosiți și referirea la cod recomand să o faceți în paranteză.

Exemplu: OUG nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Codul rutier).

Nu sunt coduri juridice, decât cel mult ca efect al polisemantismului, diferite coduri etice ale unor profesii (Codul de deontologie medicală veterinară, Codul deontologic al profesiei de arhitect, Codul de deontologie medicală) și nici cele de natură tehnică sau similară (Codul tehnic al gazelor naturale lichefiate, Codul studiilor universitare de doctorat, Codul tehnic al rețelelor electrice de distribuție ș.a.). Toate acestea sunt, de regulă, adoptate prin acte normative inferioare ale diferitelor organisme (hotărâri, decizii, norme, instrucțiuni) și acestea din urmă trebuie citate.

Exemplu: Ordinul nr. 128/2008 pentru aprobarea Codului tehnic al rețelelor electrice de distribuție, publicat în M. Of. nr 43/26.01.2009.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sintagmele *„cu completările și modificările ulterioare"* ori *„republicat"* nu se folosesc niciodată atunci când referința se face exclusiv la cod.

Ex: se va cita art. 45 din Codul civil, iar nu art. 45 din Codul civil, cu completările și modificările ulterioare și nici art. 45 din Codul civil, republicat.

Exemplul 1

În acest context, Curtea a precizat că, deși a fost abrogat prin art. 219 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a noului ***Cod Civil***, art. 248 alin. (3) ***C. pr. civ.***, care consacră termenul de perimare de 6 luni în materie comercială, este aplicabil speței, deoarece în conformitate cu art. 223 din Legea nr. 71/2011, „dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a ***Codul civ***il se soluționează de către instanțele legal învestite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite *(ICCJ, Decizia civilă nr. 853/2013)*.

Exemplul 2

Din aceste rațiuni, și aserțiunile recurentei-reclamante cu privire la aplicarea și interpretarea greșită de către instanță a regulilor de interpretare a contractelor cuprinse în art. 970 alin. (2), art. 977, a art. 969 ***Cod civil*** sunt nefondate, instanța de apel dând clauzelor antecontractului înțelesul pe care înseși părțile l-au avut în vedere la momentul încheierii convenției.

Exemplul 3

Din perspectiva naturii creanței afirmate de titularul cererii, se constată că aceasta nu are un caracter fiscal, nefiind aplicabile dispozițiile din ***Codul de procedură fiscală*** în materia prescripției extinctive, întrucât, astfel cum a reținut

şi Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, prevederile Codului de procedură fiscală se aplică numai subiecţilor fiscali (decizia civilă nr. 602 din 09 februarie 2011 a Înaltei Curte de Casaţie şi Justiţie raportat la decizia nr. 61 din 24 septembrie 2007 a aceleiaşi instanţe dată în cadrul unui recurs în interesul legii). Or, chiar dacă Agenţia Domeniilor Statului este o instituţie finanţată integral de la bugetul de stat, iar veniturile încasate se fac venituri la bugetul de stat, reclamanta nu devine un subiect de drept fiscal în sensul dispoziţiilor art. 17 ***C. proc. fisc.*** Pe cale de consecinţă, termenul general de prescripţie al dreptului material de acţiune este cel de 3 ani instituit de art. 3 alin. (1) din Decretul nr. 167/1958 (dispoziţiile noului Cod civil nefiind incidente în cauză raportat la dispoziţiile art. 201 din Legea nr. 71/2011).

Exemplul 4

Intimatul inculpat I.M.T. a fost trimis în judecată pentru săvârşirea infracţiunii de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul neînmatriculat, faptă prev. şi ped. de art. 85 alin. (1) din ***O.U.G. nr. 195/2002 republicată***, constând în aceea că în data de 19 noiembrie 2008 a fost depistat de organele de poliţie conducând în mun. Ploieşti autoturismul marca V. care nu era înscris în circulaţie, având numerele provizorii expirate.

Exemplul 5

În motivarea acţiunii, reclamanta a arătat că prin ***Decizia nr. 421 din 02 aprilie 2009 emisă de Consiliul Naţional al Audiovizualului***, i s-a aplicat o sancţiune contravenţională în cuantum de 10.000 lei pentru pretinsa încălcare a dispoziţiilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 504/2002 coroborate cu dispoziţiile art. 83 din **Decizia nr. 187/2006 privind Codul de reglementare a conţinutului audiovizual.**

BCU IAŞI / CENTRUL UNIVERSITAR IAŞI

Exemplul 6

Curtea de Apel Galaţi, secţia penală şi pentru cauze cu minori, prin decizia penală nr. 9 din 14 ianuarie 2011 în baza art. 379 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., a admis apelul inculpatului, a casat sentinţa şi rejudecând a schimbat temeiul achitării inculpatului în dispoziţiile art. 345 alin. (3) rap. la art. 10 lit. b) C. pr. pen. cu motivarea că fapta comisă de inculpat constituie contravenţia prevăzută de art. 102 alin. (3) lit. a) din ***O.U.G. nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice***, avându-se în acest sens concluziile celor două acte medico-legale însuşite în totalitate cu ocazia controlului judiciar efectuat.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOUĂZECIȘINOUĂ

Puneți textele citate la dispoziția instanței

Explicație

Atunci când în cuprinsul cererii invocați diferite lucrări teoretice care nu fac parte din bibliografia uzuală trebuie să aveți în vedere să ușurați accesul judecătorilor la ele.

În primul rând, identificați-le cât mai complet cu putință. Autorul, titlul, editura, anul apariției, ediția, numărul paginii.

În al doilea rând, încercați să reproduceți integral cât mai mult din ceea ce considerați că trebuie să cunoască judecătorul. Nu plecați de la presupunerea că el are la instanță sau eventual acasă o bibliotecă complet echipată, cu toate tratatele, monografiile și cursurile juridice posibile. Nici pe departe.

În al treilea rând, dacă aduceți în discuție texte mai lungi, care nu pot fi reproduse chiar în cuprinsul cererii, aveți în vedere să le sintetizați, dar să atașați copii de pe paginile relevante din cartea respectivă.

În general, este bine atunci când te întemeiezi pe argumente cuprinse în lucrări teoretice să le prezinți în copie judecătorului. Același sfat este valabil și dacă vorbim despre hotărâri judecătorești, depuneți-le în copie la dosar. Nu plecați de la ideea că judecătorul se poate documenta mai ușor decât tine și poate găsi rapid hotărârea pe care o indicați prin număr, an și instanță. Cu excepția hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, dacă sunt ulterioare anului 2005, pot fi în principiu găsite pe site-ul www.scj.ro, judecătorii au dificultăți în a identifica celelalte hotărâri judecătorești, oricât de riguros sunt ele individualizate. Pe lângă faptul că în realitate nu are surse atât de eficiente de documentare, țineți cont că poate nici nu are disponibilitatea de a face un efort suplimentar pentru a găsi ceea ce îi amintiți drept argument în cererile voastre. Puneți-i sub ochi orice credeți că are importanță pentru a-ți adopta părerea juridică pe care o susțiii.

Ca tehnică, ținând cont că trebuie să evitați aglomerarea cererii cu citate ample din lucrări științifice sau chiar din alte hotărâri judecătorești, păstrați în corpul cererii doar acele citate sau parafrazări care sunt indispensabile argumentării voastre și atașați în anexe toate documentele citate. Nu este nevoie să fie prezentate judecătorului legile publicate în Monitorul oficial, deciziile

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Curții Constituționale, hotărârile CEDO privind România, deciziile pronunțate în interesul legii, deciziile pronunțate de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, lucrările științifice clasice și de notorietate. Dacă faceți trimitere la acte normative obscure (ordine de ministru, norme metodologice, instrucțiuni ș.a.), atașați-le cererii sau dați în cuprinsul acesteia citate suficient de ample pentru a face de prisos necesitatea căutării lor.

Exemplul 1

Potrivit pct. 5.1.1. din *Ordinul ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală*, publicat în Monitorul Oficial nr. 732 din 3 noiembrie 2010, „În situația în care organul de control, în timpul acțiunii de control, efectuată după procedurile prealabile de documentare pentru control, și în urma analizei dosarului fiscal, situațiilor financiare, declarațiilor fiscale sau a altor documente și a informațiilor pe care le deține, **constată că există suficiente informații că debitorul nu și-a declarat materia impozabilă** și totodată **apreciază că există pericolul iminent să se sustragă de la plata obligațiilor la bugetul general consolidat sau să prejudicieze bugetul, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului**, periclitând sau îngreunând în mod deosebit colectarea, va dispune luarea măsurilor asigurătorii".

Rezultă astfel o dublă condiție pentru instituirea măsurilor asigurătorii înaintea emiterii titlului de creanță, respectiv în timpul acțiunii de control:

1. Existența unor informații că debitorul nu și-a declarat materia impozabilă.
2. Existența unui pericol iminent de sustragere, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului.

Niciuna dintre aceste condiții nu este îndeplinită în cauză, măsura dispusă apărând drept abuzivă în raport chiar de propriile reguli de funcționare a ANAF.

Astfel, cercetările prealabile și **constatările provizorii nu vizează în niciun fel posibila ascundere a unei**

materii impozabile din partea contestatoarei, ci doar presupusa lipsă de diligență cu privire la activitatea unor societăți comerciale furnizoare, A.C. SRL înregistrând chiar după constatările organului fiscal toate operațiunile comerciale în contabilitate și plătind la zi obligațiile bugetare.

De asemenea, organul fiscal nu a constatat, reținut și motivat niciun **pericol iminent** de sustragere de la urmărire sau de ascundere ori risipire a patrimoniului.

Astfel cum se reține în mod constant în jurisprudența instanțelor, aprecierea acestui pericol nu este subiectivă, ci trebuie justificată prin raportare la conținutul declarațiilor fiscale și a situației financiare a debitorului, de istoria comportamentului fiscal al contribuabilului, al reprezentanților legali și al asociaților/acționarilor majoritari (mod de declarare și plată, situații de atragere a răspunderii solidare, situații de insolvență sau de insolvabilitate etc., astfel cum rezultă în mod expres de altfel din prevederile punctului 5.1.1 și 5.6 lit. f) din Ordinul nr. 2605/2010 emis de A.N.A.F.

Exemplul 2

CRITERII DE STABILIRE A PREJUDICIULUI MORAL ÎN JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ

În practica curentă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și a celorlalte instanțe judecătorești s-a stabilit cu caracter de principiu că, deși este real că stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial în aceste situații include o doză de aproximare, trebuie avute în vedere o serie de criterii cum ar fi:

- consecințele negative suferite de reclamant pe plan psihic.
- importanța valorilor morale lezate și măsura în care acestea au fost lezate.
- intensitatea cu care cu fost percepute consecințele vătămării.
- măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

(cu titlu de exemplu, *ICCJ, Secția civilă și de proprietate intelectuală, decizia civilă nr. 4505 din 3 iulie 2008*).

Cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral nu se stabileşte doar în funcţie de aprecierile subiective ale persoanei supuse procedurii judiciare penale, relative la implicaţiile pe care măsurile restrictive penale le-ar fi avut asupra evoluţiei stării de sănătate şi asupra capacităţii ori posibilităţii de a presta activităţi generatoare de venituri materiale. De aceea, atât instanţele naţionale, cât şi CEDO, atunci când acordă despăgubiri morale, nu operează cu criterii de evaluare prestabilite, ci judecă în echitate, adică procedează la o apreciere subiectivă a circumstanţelor particulare ale cauzei relative la tratamentul la care persoana a fost supusă de autorităţile penale şi a consecinţelor nefaste pe care acesta l-a avut cu privire la viaţa sa particulară, astfel cum acestea sunt evidenţiate prin probatoriile administrate.

Ca atare, în materia daunelor morale, atât jurisprudenţa naţională, cât şi hotărârile Curţii Europene a Drepturilor Omului pot furniza judecătorului cauzei doar criterii de estimare a unor astfel de despăgubiri şi, respectiv, pot evidenţia limitele de apreciere a cuantumului acestora.

În cele ce urmează facem în sinteză un examen al jurisprudenţei în materia cuantumului daunelor morale acordate de instanţele naţionale pentru erori judiciare, în situaţii similare sau asemănătoare cu cea a reclamantului.

Nr. crt.	Suma acordată cu titlu de daune morale	Perioada arestării preventive sau a detenţiei executate	Instanţa şi hotărârea, astfel cum a rămas definitivă
1	3.000 Euro	24 ore	CA Iaşi, decizia civilă nr. 169 din 29 aprilie 2011
2	75.000 lei	3, 5 luni	ICCJ, secţia civilă şi de proprietate intelectuală, decizia civilă nr. 4505 din 3 iulie 2008
3	250.000 lei	07 mai 1998 - 13 august 1998	Curtea de Apel Bucureşti, decizia nr. 51 A din data de 21.02.2013
4	500.000 lei	13 mai 2002 - 21 noiembrie 2002	CA Ploieşti, decizia nr. 3/ 15.01.2008
5	100.000 lei	24 ore	Tribunalul Mureş, sentinţa civilă nr. 2070 din 22.11.2011

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY

6	200.000 lei	10 luni	ICCJ, decizia civilă nr. 854/ 20.02.2013
7	75.000 Euro	20 mai 2004 - 04 februarie 2005	ICCJ, decizia civilă nr. 1874/ 12.06.2014
8	20.000 Euro	30 zile	ICCJ, decizia nr. 5966/11.11.2010
10	200.000 lei	10 luni	Tribunalul Gorj, sentința civilă nr. 114 din 3 iulie 2008
11	200.000 lei	11 luni	ICCJ, decizia civilă nr. 2976/30 mai 2013
12	150.000 lei	Amendă penală, urmată de achitare	CA Constanța, decizia civilă nr. 36C/11 februarie 2009
	Total: 1.826.000 lei	**Total: 1611 zile**	**Media: 1.133 lei/zi**

Ataşăm alăturat, în copii, hotărârile judecătoreşti.

Exemplul 3

MOTIVE DE NELEGALITATE

1. Actul administrativ este nelegal, fiind fundamentat pe dispoziţii legale inexistente sau ieşite din vigoare la data controlului şi a încheierii lui

Prin procesul-verbal contestat se reține încălcarea de către beneficiar a prevederilor Ordinului MADR nr. 119/25.05.2011, fără să se observe că acesta a suferit modificări, iar la data controlului prevederile legale invocate care fundamentează juridic toate neregulile reținute de către echipa de control aveau o altă redactare.

Astfel, pentru a justifica existența neregulii arătate la pct. 1 și 2 din enumerare, echipa de control citează articolul 7 alin. (2) din anexa nr. 2 la Ordinul MADR nr. 119/25.05.2011 ca având următorul conținut:

„În cazul înstrăinării/vânzării/deteriorării stupului, precum și pentru stupii noi și/sau vechi care au sau nu

un număr de ordine deja existent, apicultorul este obligat să anunțe în termen de maximum 5 zile lucrătoare reprezentantul formei asociative, pentru a modifica în Registrul de înregistrare ***și acordarea altor numere de identificare (s.n.)***" (citat de 2 ori în procesul-verbal, p. 2 și 6).

Această reproducere între ghilimele de către organul de control poate reprezenta un fals intelectual, de care de altfel leagă producerea unor efecte juridice grave, **o astfel de dispoziție neexistând niciodată** în Ordinul MADR nr. 119/25.05.2011.

Art. 7 din Anexa nr. 1[1] Procedura de identificare a stupinelor și stupilor în Sistemul unitar a Ordinului MADR nr. 119/25.05.2011, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 388 din data de 2 iunie 2011, **are în realitate următorul conținut**:

(1) În cazul vânzării sau dispariției familiei de albine, apicultorul anunță în termen de maximum 5 zile lucrătoare reprezentantul formei asociative, pentru a modifica în Registrul de înregistrare numărul de ordine al familiei de albine care nu mai există în stupina acestuia.

(2) Apicultorul care cumpără familii de albine este obligat să anunțe în termen de maximum 5 zile lucrătoare reprezentantul formei asociative pentru a primi numere de identificare.

(3) În cazul deteriorării stupului, apicultorul procedează conform tehnologiei apicole, transferând familia de albine în alt stup și ***păstrează același număr de identificare (s.n.)***.

Precizăm că Ordinul MADR nr. 119/25.05.2011 a fost modificat prin Ordinul nr. 583 din 2 iulie 2013 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 119/2011 pentru aprobarea Sistemului unitar de identificare a stupinelor și stupilor, publicat în Monitorul oficial nr. 405 din data de 5 iulie 2013. Însă chiar și fără această modificare, nu am putut identifica în diferitele forme în timp ale actului legislativ redactarea

prevederii legale invocată drept temei juridic de către echipa de control, potrivit cu care, **în cazul deteriorării stupului apicultorul ar avea obligaţia să solicite acordarea unui nou număr de identificare.** Această redactare a art. 7 apare astfel ca fiind *plăsmuită* în cuprinsul înscrisului oficial care este procesul-verbal de control, toate efectele juridice trase de echipa de control fiind astfel nule absolut.

Dimpotrivă, actul normativ aplicabil şi citat de organul de control conţine în dispoziţiile art. 7 alin. (3) din Anexa 1^1 o prevedere **exact contrară** celei plăsmuite de echipa de control, stabilindu-se fără echivoc că în situaţia deteriorării stupului apicultorul procedează conform tehnologiei apicole, **„transferând familia de albine în alt stup şi păstrând acelaşi număr de identificare"**.

2. Actul administrativ este nelegal, fiind dat cu încălcarea şi aplicarea greşită a normelor de drept material.

Echipa de control, pentru a reţine şi justifica existenţa neregulilor, a aplicat în mod vădit eronat legislaţia privind identificarea stupinelor şi stupilor, respectiv Ordinul ministrului agriculturii şi dezvoltării rurale nr. 119/2011 pentru aprobarea Sistemului unitar de identificare a stupinelor şi stupilor, publicat în Monitorul oficial nr. 405 din data de 5 iulie 2013.

Astfel, în procesul-verbal contestat se reţine ca fiind încălcate prevederile legale referitoare la crotalierea stupilor în următoarele două situaţii:

- Existenţa unor plăcuţe de identificare ***„noi, refăcute"***.
- Existenţa unor plăcuţe de identificare ***„prezentând urme de refolosire"***, în sensul că ***„sunt montate pe lăzi de stupi diferite"***.

Or, potrivit formei în vigoare la data controlului, a Ordinului ministrului agriculturii şi dezvoltării rurale nr. 119/2011, atât refacerea plăcuţelor, cât şi refolosirea lor, ori reaplicarea pe stupi după căderea datorită manipulării sau chiar utilizarea acestora pe alţi stupi sunt operaţiuni

BCU IAŞI - BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ

normale de exploatare a seriei de numere de identificare alocate apicultorului, permise de lege.

Astfel, potrivit art. 7 alin. (4) din Anexa nr. 1[1] „În cazul pierderii/deteriorării plăcuţei de identificare a stupului, apicultorul **îşi confecţionează** sau solicită reprezentantului formei asociative confecţionarea unei noi plăcuţe de identificare **care să conţină aceleaşi date ca plăcuţa iniţială**".

Important, potrivit acestor reglementări, este să se respecte secvenţa de numere alocate de către forma asociativă, precum şi datele unice înscrise pe fiecare plăcuţă. Plăcuţele deteriorate pot fi însă înlocuite cu altele conţinând aceleaşi date şi în mod similar nu îşi pierd valabilitatea în situaţia în care sunt reaplicate în urma dezlipirii lor accidentale.

Mai mult, întrucât potrivit art. 5 alin. (5) numărul unic de ordine acordat aparţine familiei de albine, plăcuţele pot fi aplicate şi pe alţi stupi decât cel pe care a fost aplicat iniţial dacă de pildă familia de albine este mutată în alt stup. Potrivit art. 5 lit. f) din Legea apiculturii nr. 383/2013, prin familie de albine se înţelege unitatea biologică alcătuită din albine lucrătoare, matcă, trântori, faguri pentru dezvoltarea şi depozitarea hranei, care se află într-un stup. Pentru refacerea familiei, în situaţia unor pierderi accidentale, se foloseşte roiul la pachet (art. 5 lit. h), caz în care numărul de identificare alocat iniţial nu se pierde.

Prin raportul de constatare contestat se reţine în mod corect că la faţa locului au fost identificate doar plăcuţe de identificare din seria acordată de forma asociativă apicultorului S.G. I.I., rezultând astfel că nu a fost încălcată în niciun fel legislaţia privind crotalierea stupilor.

Cerinţa tehnică înscrisă în dispoziţiile art. 2 lit. c) din Anexa nr. 1 la Ordinul nr. 119/2011 ca plăcuţa de identificare să nu fie *„reutilizabilă"* se referă la suportul material, care o dată ştanţat cu un număr nu poate fi refolosit ulterior, pentru ştanţarea unui alt număr şi crearea astfel a unei alte plăcuţe de identificare. Aceasta întrucât Anexa nr. 1 se referă la datele tehnice pe care trebuie să le îndeplinească plăcuţele de identificare (*să fie confecţionată din material rezistent inoxidabil, să aibă dimensiuni de 15 cm lungime şi 5 cm lăţime, vopseaua folosită la imprimare să fie rezistentă la umiditate şi*

la temperaturile extreme ale mediului ambiant ş.a.), în timp ce regulile de utilizare efectivă a plăcuţelor sunt trecute în Anexa nr. 1[1].

În concluzie, „refacerea" şi „refolosirea" plăcuţelor de identificare, reţinute de organul de control ca fiind încălcări ale legislaţiei privind crotalierea, sunt operaţiuni permise de Ordinul nr. 119/2011 în Anexa nr. 1[1], anexă necitată de organul de control ca fiind principala bază legală privind utilizarea plăcuţelor.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECI

Feriți-vă de citatele în latină fără traducere

Explicație

O anumită pedanterie este, desigur, și acceptată și așteptată în cererile scrise de avocați.

În mod tradițional, avocatul trebuie să stăpânească cele, să zicem, o duzină de citate comune în limba latină. Sunt acele cuvinte în latină pe care le știe orice absolvent mediocru de drept, de la banalul *per a contrario* până la, să zicem, ceva mai complicatul *accesorium sequitur principale*. Cam atâtea cuvinte recunoaște ușor și un judecător și tot cam atâtea acceptă în cereri fără să aibă reacții de respingere.

Folosirea în exces a citatelor în latină, mai ales a acelora complicate, a enunțurilor lungi, nu face decât să îngreuneze transmiterea mesajului.

Judecătorul nu este fabrică de citate și nu are obligația să citească cererile cu manualul profesorului Vladimir Hanga lângă el.

Cel mai probabil, va sări peste citatele complicate sau va încerca să le înțeleagă rapid din context. Dacă nici contextul nu-l ajută, nu-și va mai bate pur și simplu capul cu ele. Va califica stilul acelor cereri drept unul arogant, afectat și în cele din urmă neserios. Dacă e ceva de spus care contează despre problema juridică pe care o ai, trebuie s-o spui deschis, clar, în limba oficială. Dacă o spui în latină nu o faci pentru a comunica lucrurile fundamentale. O faci doar pentru a aduce un plus de stil sau retorică cererii tale, artificii peste care, în criză de timp, judecătorul poate sări. Și va sări.

În concluzie, nu exagerați cu folosirea citatelor în latină, folosește eventual sintagmele scurte și uzuale, oferă traducerea pentru cele lungi și complicate. Ideile principale, esențiale, transmite-le direct și nu le ascunde niciodată după citatele complicate în latina juridică.

Exemplul 1

Prevederile invocate de reclamantă - art. 95 alin. (5) din O.U.G. nr. 50/2010: „nesemnarea de către consumator a actelor adiționale este considerată acceptare tacită", sunt

BCU IASI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

aplicabile exclusiv situației în care consumatorul nu răspunde în niciun fel propunerii de modificare a contractului de credit.

În drept, doar tăcerea produce efecte: *qui tacet consentire videtur* - adagiu latin exprimând regula potrivit căreia, în anumite situații, tăcerea uneia dintre părți dobândește prin ea însăși valoare juridică de acceptare.

Așadar, exclusiv tăcerea valorează acceptare, nu și negația expresă de a semna un act adițional. *Per a contrario*, am ajunge la interpretarea eronată, în sensul că, dacă banca redactează acte adiționale abuzive și ilegale, atât ignorarea lor de către consumator, cât și refuzul expres al acestuia de a le semna ar reprezenta o acceptare tacită.

Exemplul 2

Niciun text de lege expres nu caracterizează buna-credință ca o modalitate de „salvare juridică" pentru un act translativ de proprietate, atunci când vânzătorul nu deține un titlu asupra a ceea ce vinde, întrucât nimeni nu se poate obliga în mod valabil la ceva ce nu are în patrimoniul său, în alți termeni nu se poate transmite un drept de proprietate care nu este conform cerințelor legale în vigoare la data preluării faptice a imobilului în discuție. Jurisprudența care, în anumite cauze și în anumite perioade, a tratat buna-credință a cumpărătorului ca un element ce confirmă validitatea actului juridic al transferului dreptului de proprietate, nu a avut un temei legal expres, iar jurisprudența nu este și nu a fost un izvor de drept. Abia în anul 2001, prin art. 46 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, s-a concretizat la nivel legislativ relevanța juridică a bunei-credințe la momentul încheierii actelor de vânzare-cumpărare pentru imobilele preluate fără titlu valabil.

În prezenta cauză, deși acest text de lege este invocat ca mijloc de apărare de către intimați, respectivul articol nu este aplicabil întrucât cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului în luna martie a anului 2000, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001. Conform principiului constituțional al neretroactivității legii civile, consacrat prin celebrul adagiu *tempus regit actum*, se poate afirma

că anterior datei de intrare în vigoare a Legii nr. 10/2001, buna-credinţă nu avea ca efect, în raport de dispoziţiile Codului civil, natura unei cauze care să acopere lipsa titlului vânzătorului şi să „salveze" din punct de vedere juridic actul translativ de proprietate de sancţiunea nulităţii.

Exemplul 3

Bunurile imobile, la data adjudecării 19 iunie 2006, erau proprietatea reclamanţilor A.M. şi A.E. şi nu a debitoarei SC T.C. SA, iar pârâtul N.M., creditor în cadrul executării silite şi pârâta SC T.W. SRL, adjudecatara bunurilor imobile reprezentantă de N.P., tatăl pârâtului, cunoşteau această situaţie, întrucât pârâtul N.M. este inculpat în cauza finalizată prin pronunţarea sentinţei penale nr. 292 din 08 martie 2006, astfel că actul de adjudecare prin care s-au adjudecat bunurile imobile aparţinând reclamanţilor A.M. şi A.E. s-a încheiat în frauda dreptului proprietarilor cu complicitatea creditorului N.M. şi a adjudecatarei SC T.W. SRL, ceea ce atrage nulitatea absolută parţială a actului de adjudecare în virtutea cunoscutului adagiu clasic, frauda corupe totul (*fraus omnia corrumpit*).

Exemplul 4

Cert este faptul că există divergenţe între părţi, decurgând din interpretarea clauzelor contractului trebuie interpretate de instanţă pentru a genera o concluzie.

În acest sens, aducem în atenţia dumneavoastră prevederile dreptului comun, în materia interpretării contractuale.

„Atunci când există îndoială, clauzele se interpretează în favoarea celui care se obligă, adică a debitorului" - este dispoziţia cuprinsă în articolul art. 983 C. civ. Corespondentul articolului menţionat este art. 1162 C. civ. francez şi îşi are originea în cunoscutul adagiu clasic *in dubio pro reo*.

Ca aplicaţii ale principiului *in dubio pro reo* reţinem şi prevederile art. 1024 C. civ. – „Termenul este presupus totdeauna că s-a stipulat în favoarea debitorului" - atenţie

termenul de 03 august 2007 este termenul suspensiv care afecta atât drepturile şi obligaţiile mele ale reclamantului, cât şi drepturile şi obligaţiile pârâţilor.

Art. 1312 C. civ. prevede în materie de vânzare o regulă de interpretare specială, derogatorie de la cea înscrisă în art. 983 C. civ.

Potrivit textului art. 1312 C. civ., vânzătorul este obligat să explice clar obligaţiile pe care şi le asumă, în caz contrar orice clauză obscură sau îndoielnică interpretându-se în defavoarea sa conform principiului *in dubio contra stipulantem*.

Contractul produce, pe lângă efectele expres arătate, şi alte efecte. Este ceea ce exprimă art. 970 alin. (2) C. civ., care spune că „ele obligă nu numai la ceea ce este exprimat într-însele, dar la toate urmările, ce echitatea, obiceiul sau legea dă obligaţiei, după natura sa".

Or, este efectul unei urmări firești, este echitabil, ca eu să plătesc restul de preţ în condiţiile datei de 03 august 2007 - data scadenţei - nerespectată de pârâţi.

Exemplul 5

Potrivit principiului disponibilităţii, reclamantul are dreptul să aleagă între acţiunea posesorie şi acţiunea petitorie (acţiunea în revendicare). Exercitarea concomitentă a celor două acţiuni nu este posibilă, întrucât se exclud reciproc prin obiectul lor. Dacă victima tulburării posesiei a recurs la acţiunea posesorie, autorul tulburării posesiei nu poate schimba, prin propria sa voinţă, invocând un drept real principal asupra bunului în litigiu, natura acţiunii. Soluţia contrară ar face inaplicabil adagiul *spoliatus ante omnia restituendus* (cel ce a fost deposedat trebuie, înainte de toate, să fie repus în drepturi), or acest adagiu şi principiul echităţii justifică protecţia juridică a posesiei. Dacă ar fi introdusă o cerere cu caracter petitoriu în cauză, instanţa este datoare să disjungă această cerere şi să dispună suspendarea ei până la soluţionarea acţiunii posesorii, întrucât acţiunea posesorie se judecă întotdeauna cu prioritate faţa de acţiunea petitorie.

Exemplul 6

Şi, cum pârâtul-reclamant, prin contractul nr. 162 din 1998, conform clauzei 7.10 din contract, s-a obligat să efectueze personal investiţii în valoare de 150.000.000 lei, iar în caz contrar, s-a obligat să achite penalităţi de 30% din suma neinvestită, în mod corect, instanţa de apel a reţinut că pârâtul nu a făcut dovada îndeplinirii obligaţiei pe care o avea, conform clauzei 7.10 din contract, de a face investiţii din banii proprii, şi nu ai societăţii, *Nemo auditur propriam turpitudinem allegans* (nimeni nu poate invoca, în susţinerea intereselor sale, propria culpă) - adagiu latin potrivit căruia nimeni nu poate să obţină foloase invocând propria sa vină sau incorectitudine – şi nici să se apere valorificând un asemenea temei.

Exemplul 7

Sub aspect juridic, soluţia ar avea suport în principiul validităţii aparenţei de drept, exprimat prin adagiul *error communis facit jus*, pentru incidenţa căruia se impune întrunirea, printre altele, a două condiţii cumulative: eroare cu privire la calitatea de proprietar a vânzătorului care să fie comună (unanimă) şi totodată invincibilă (de neînvins), iar cea de-a doua este condiţia bunei-credinţe a subdobânditorului, care trebuie să fie perfectă, adică lipsită de orice culpă sau chiar îndoială imputabilă acestuia.

Potrivit doctrinei, caracterul comun şi invincibil al erorii nu se prezumă, el trebuie dovedit de subdobânditor, dovadă pe care intimata pârâtă nu a oferit-o, iar buna-credinţă nu pare a fi lipsită de îndoială, întrucât, dobândind folosinţa în calitatea de chiriaşă a apartamentului în anul 1995 ea ştia sau putea să ştie că apartamentul a aparţinut unei familii care a părăsit ţara, iar după 1995, la adoptarea Legii nr. 112/1995, că poate fi revendicat de foştii proprietari. Ea putea şi chiar trebuie să se intereseze şi să obţină informaţii privitor la intenţia reclamanţilor intimaţi de a-şi redobândi proprietatea, pasivitate care poate fi imputabilă intimatei pârâte.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Tabelul 4. *Adagii juridice în latină*

A

ab initio	=	de la început
ab intestat	=	fără testament
ab intestato mori	=	mort fără testament
ab irato	=	la mânie
abolitio criminis	=	desființarea infracțiunii (în sensul de dezincriminarea unei fapte)
ab origine	=	de la origine (de la început)
accessorium sequitur principale	=	accesoriul urmează principalul
accipiens	=	acela care primește o plată
a contrario	=	în sens contrar
actio ad mobile est mobilis, actio ad immobile est immobilis	=	acțiunea privitoare la un bun mobil este mobiliară, acțiunea privitoare la un bun imobil este imobiliară
actio aestimatoria	=	acțiune de evaluare
actio civilis	=	acțiune civilă
actio in personam	=	acțiune personală
actio in rem	=	acțiune reală
actiones non natae non praescribuntur	=	acțiunile nenăscute nu sunt prescrise
actio non daturcui nihil interest	=	nu se acordă acțiune celui care nu are niciun interes
actio redhibitoria	=	acțiune în restituire (acțiune redhibtorie)
actor sequitur forum rei (sitae)	=	reclamantul urmează instanța domiciliului pârâtului sau reclamantul urmează instanța locului bunului
actori incumbit probation	=	sarcina probei incumbă reclamantului
actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat	=	actul trebuie interpretat mai mult pentru a rămâne valid decât ca să piară
actus non debent operari ultra intentionem agentium	=	actele nu trebuie să opereze în afara intenției autorilor săi
ad absurdum	=	până la absurd

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ad dolum quaeritur propositum laedendi	=	pentru dol se cere intenția de a vătăma
ad hominem	=	la om / la persoană
ad huc sub iudice lis est	=	până acum procesul este încă în faza de judecată
ad impossibilia nemo tenetur	=	nimeni nu este obligat la imposibil
ad impossibilium nulla obligatio	=	nu există obligație referitoare la lucruri imposibile
ad litteram	=	conform literei / cuvânt cu cuvânt / în mod literal
adoptio imitatur naturam: minor natu non potest maiorem adoptare	=	adopția imită natura: cel mic nu poate adopta pe unul mare
ad probationem	=	ca dovadă/ pentru dovada
ad pompam et ostentationem	=	pentru paradă și etalare
ad quem	=	până la care
ad solemnitateam	=	pentru solemnitate
ad tempus deberi non potest obligatio	=	nu se poate ca obligația să fie datornică timpului
ad usum	=	după obicei
ad validitatem	=	pentru valabilitate
ad valorem	=	potrivit valorii
affectio societatis	=	intenția de a se asocia
a fortiori	=	cu atât mai mult
alieni abstinentia	=	respectarea a ceea ce este al altuia
aliquid novi	=	ceva nou
alteri stipulari nemo potest	=	nimeni nu poate stipula pentru altul
analogia iuris	=	analogia dreptului
analogia legis	=	analogia legii
animus	=	intenție
animus alieni	=	intenția altuia
animus belligerandi	=	intenție războinică
animus contrahendi negoti	=	intenția contractării unei afaceri
animus debellandi	=	dorința de a învinge
animus domini	=	intenția stăpânului

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

animus donandi = intenția de a dona
animus iocandi = intenția de a glumi
animus nocendi = intenția de a face rău
animus novandi = intentia de a înnoi
animus occupandi = intenția de a ocupa
animus rem sibi habendi = intenția de a avea pentru sine / intenția de a poseda
a pari = la fel
a posteriori = rezultat din cele ce urmează
a priori = rezultat din cele precedente
a quo = de la care
argumentum a contrario = argument bazat pe ceea ce este contrar
argumentum a pari = argument bazat pe egalitate
argumentum a simile = argument bazat pe ceea ce este asemănător
ars oratoria = arta de a vorbi
a simili ad similem = de la o asemănare la altă asemănare
a subiecta materia = de la subiectul tratat
audiatur et altera pars = să fie audiată și cealaltă parte
audienda est et altera pars = trebuie audiată și cealaltă parte

B

beneficium = beneficiu
beneficium inventarii = beneficiu de inventar
bis de eadem re ne sit actio = să nu fie o acțiune de două ori pentru același lucru
bona fide = cu bună-credință

C

capitis deminutio = restrângerea capacității
casus = caz / întâmplare
causa = cauza
causa debendi = cauza cererii (de chemare în judecată)
causa petendi = cauza petiției (chemării în judecată)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

causa proxima	=	cauza apropiată (cu referire la scopul imediat)
causa remota	=	cauza îndepărtată (cu referire la scopul mediat)
cautio iudicatum solvi	=	cauțiunea cheltuielilor de judecată
certum pretium esse debet	=	prețul să fie cert
cessante causa, cessat effectus	=	dacă încetează cauza încetează și efectul
cessante ratione legis, cessat eius dispositio	=	dacă încetează rațiunea legii încetează și dispoziția ei
cessante ratione legis, cessat lex ipsa	=	dacă încetează rațiunea legii, încetează însăși legea
cessio crediti	=	cesiunea de creanță
cessio debiti	=	cesiunea de datorie
cogitationis poenam nemo patitur	=	nimeni nu poate suferi o pedeapsă pentru gândurile lui
collatio bonorum	=	strângerea bunurilor (raportul donațiilor)
commodatum	=	comodat
communis opinio doctorum	=	opinia comună a maeștrilor
compensatio est debiti et crediti inter se contributio	=	compensația este scăderea unei datorii și a unei creanțe una din alta
concursus plurium ad idem delictum	=	participarea mai multora la aceeași infracțiune
conditio a quo	=	condiția de la care
conditio ad quam	=	condiția până la care
confessus pro iudicato est	=	cel ce a mărturisit este ca și condamnat
conscius fraudis	=	complice la fraudă
consortium litis	=	coparticipare procesuală
consuetudo	=	obicei / cutumă
consuetudo terrae	=	obiceiul pământului
contradictio in terminis	=	contradicție în termeni
contra non valentem agere non currit praescriptio	=	prescripția nu curge împotriva celui care este împiedicat să acționeze
contra proferentem	=	împotriva celui care a proferat
corpus	=	corp

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

corpus delicti = corpul delict
cuius est legem condere, eius est interpretari = cine edictează legea acela o și interpretează
cuius regio, eius religio = cine are puterea a lui este și religia
culpa = culpa
culpa in agendo = culpa prin acțiune
culpa in committendo = culpa prin comisiune
culpa in eligendo = culpa în alegere
culpa in omittendo = culpa prin omisiune
culpa lata = culpa mare (gravă)
culpa levis = culpa ușoară

D

damnum emergens = paguba vizibilă
dare = a da
datio in solutum = darea în plată
debellatio = înfrângere în luptă
debitor intelligitur is, a quo invito, exigi pecunia potest = debitor este acela de la care se poate cere ceea ce datorează
debitor rei certae interitu rei liberatur = debitorul lucrului cert este liberat prin pieirea fortuită a lucrului
de cuius = despre a cărui
de eo quod plerumque fit = privitor la ce se întamplă de obicei
de facto = de fapt
deficiente conditione = condiție care lipsește
de iure = de drept
delegata potestas non delegatur = puterile delegate nu pot fi delegate
de lege ferenda = despre legea propusă (în sensul, despre legea viitoare)
de lege lata = despre legea existentă
dementis nulla est voluntas = nebunul nu are voință
de minimis non curat lex = faptele de mică importanță sunt ignorate de lege
de momento ad momentum = din moment în moment
de visu = din văzute

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dies ad quem	=	ziua până la care
dies ad quem computatur in termino	=	ziua până la care, e socotită în termen
dies a quo	=	ziua de la care
dies a quo non computatur in termino	=	ziua de la care nu e socotită în termen
dies certus	=	data certă
dies incertus	=	data incertă
dispositio	=	dispoziţie
diuturna consuetudo pro iure et lege in his quae non scripto descendunt observati solet	=	lungul obicei se obişnuieşte a se observa ca drept şi lege în aspectele pe care dreptul scris nu le tratează
divortium bona gratia	=	divorţ prin buna înţelegere
dolus	=	viclenie / înşelăciune / dol
dolus bonus	=	viclenie bună (dol admisibil)
dolus causam contractui	=	dol privind cauza contractului
dolus incidens	=	dol incidental
dolus malus	=	viclenie rea
dolus pro possessione est	=	dolul ţine loc de posesie
dominium eminens	=	proprietate superioară
dominium utile	=	proprietate utilă
donari videtur quod nullo iure cogente conceditur	=	este donaţie ceea ce rezultă din voinţa neconstrânsă a donatorului
donatio sub modo	=	donaţie cu sarcină
do ut des	=	iţi dau ca să îmi dai
do ut facias	=	iţi dau ca să îmi faci
duplex ius	=	drept dublu
dura lex sed lex	=	legea e aspră dar e lege

E

eadem causa petendi	=	aceeaşi cauză a cererii
eadem conditio personarum	=	aceeaşi condiţie a persoanelor
eadem culpa	=	aceeaşi vină
eadem persona	=	aceeaşi persoană
eadem res	=	acelaşi lucru

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat	=	îi incumbă dovedirea aceluia care afirmă nu aceluia care neagă
electa una via non datur recursus (regressus) ad alteram (viam)	=	aleasă fiind o cale, nu se mai admite utilizarea alteia
emptio rei futurae	=	vânzarea lucrurilor viitoare
emptoris est periculum	=	riscul este al cumpărătorului
eo ipso	=	prin lucrul însuși
erga certam personam	=	față de o persoană determinată
erga omnes	=	față de toți
error	=	eroare
error communis facit ius	=	eroarea comună face dreptul
error facti	=	eroare de fapt
error in corpore	=	eroare cu privire la identitatea obiectului
error in iudicando	=	eroare în judecare
error in negotio	=	eroare asupra afacerii
error in personam	=	eroare asupra persoanei
error in procedendo	=	eroare în procedură
error in rem	=	eroare asupra lucrului
error in substantiam	=	eroare asupra substanței
error iuris	=	eroare de drept
eveniente conditione	=	condiție realizată
eventus damni	=	sfârșitul pagubei
ex aequo et bono	=	din echitate și bunătate
ex abrupto	=	dintr-o dată/brusc
ex cathedra	=	de la catedră
exceptio est strictissimae interpretationis	=	excepția este de cea mai strictă interpretare
exceptio firmat vim legis in casibus non exceptis	=	excepția confirmă puterea legii în cazurile neexceptate de ea
exceptio mali processus	=	excepția procesului rău condus
exceptio non adimpleti contractus	=	excepția contractului neexecutat
exceptio rei iudicate	=	excepția de lucru judecat
exceptio veritatis	=	excepția adevărului
ex contractu	=	din contract

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ex debito iustitiae	=	de plin drept
ex delicto	=	din delict
ex dispari causa	=	dintr-o cauză diferită
executio	=	executare
exempli gratia	=	de exemplu
ex gratia	=	din bunăvoinţă
exitus acta probat	=	actele dovedesc moartea
ex nudo pacto non nascitur actio	=	dintr-un pact nesancţionat nu se naşte o acţiune
ex nunc	=	începând de acum
ex officio	=	din oficiu / din datorie
exordium ex abrupto	=	introducere directă
ex oriente lux, ex occidente lex	=	din orient lumina, din occident legea
ex post facto	=	dintr-un fapt anterior
expressio unius est exclusio alterius	=	exprimarea unui lucru este excluderea celuilalt
expressis verbis	=	explicit / în termeni expliciţi
ex professo	=	ca un profesor
ex re	=	din fapta
extra commercium	=	în afara comerţului
extra culpam esse	=	a fi în afara vinei
extra petita	=	în afara cererii (ceea ce nu s-a cerut)
extra petitionem	=	în afara reclamaţiei
ex tunc	=	începând de atunci
ex usu	=	după obicei

F

facere	=	a face
facio ut des	=	fac ca să dai
facio ut facias	=	fac ca să faci
facta	=	fapte / acte materiale
facta futura	=	fapte viitoare
facta pendentia	=	fapte nedecise
facta praeterita	=	fapte trecute

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

facta probanda	=	fapte de dovedit
facta probantia	=	fapte probatorii
factum negantis probatio nulla est	=	proba faptelor negative nu are valoare
factum principis	=	fapta conducătorului
facultas agendi	=	putința de a acționa (cu referire la dreptul subiectiv)
fiat iustitia pereat mundus	=	fie justiție chiar de piere lumea
fideiussor praecedere et sequi potest obligationem	=	fideiusiunea poate preceda și urma obligației
foedera	=	tratate
forma dat esse rei	=	forma determină existența lucrului
forum delicti commissi	=	instanța de la locul săvârșirii infracțiunii
forum deprehensionis	=	instanța de la locul unde a fost prins infractorul
forum domicilli	=	instanța domiciliului
forum loci delicti	=	instanța locului infracțiunii
fraus creditorum	=	înșelarea creditorilor
fraus omnia corrumpit	=	o fraudă le corupe pe toate
fructus non sunt nisi decutis impensis	=	nu există fructe dacă nu sunt culese cu cheltuială
frustra probatur quod non relevat	=	proba este fără rezultat dacă nu este pertinentă
fundamentum autem est iustitiae fides, id est dictorum conventorumque constantia et veritas	=	fundamentul justiției este buna-credință, adică fidelitatea și adevărul față de cele spuse și convenite
furiosus nullum negotium agere potest, quia non intelligit quid agit	=	nebunul nu poate încheia niciun act juridic deoarece nu înțelege ceea ce face
fur semper in mora	=	hoțul este totdeauna în întârziere
fur semper moram facere videtur	=	hoțul este considerat întotdeauna pus în întârziere

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

furtum est contrectatio rei fraudulosa lucri faciendi gratia vel ipsius rei vel etiam usus eius possessionisve	=	furtul este o sustragere frauduloasă a unui lucru pentru a realiza un câștig, fie al lucrului însuși, fie al folosinței sau posesiunii acestuia
furtum usus	=	furtul folosinței

G

generalia specialibus non derogant	=	legile generale nu derogă de la cele speciale
genera non pereunt	=	lucrurile de gen nu pier

H

habeas corpus	=	să ai corpul
habitatio	=	locuire / drept de abitație
heredis institutio est caput et fundamentum totius testamenti	=	instituirea de moștenitor este capul și baza întregului testament
hereditas iacens personam defuncti sustinet	=	moștenirea ce nu a fost acceptată susține persoana defunctului
hereditatis petitio	=	petiția de ereditate
hic et nunc	=	aici și acum / pe loc
hominum causa omne ius constitutum est	=	orice normă de drept s-a constituit pentru oameni
homo homini lupus est	=	omul este lup pentru om
honoris causa	=	datorită meritelor
hypotheca est tota in toto et tota in qualibet parte	=	ipoteca este toată în tot și toată în oricare parte

I

ibi dari debet, ubi est	=	acolo trebuie să se predea unde este
idem animus	=	aceeași intenție
idem est non esse et non probari	=	este același lucru a nu exista și a nu fi dovedit
idem factum	=	același fapt
ignorantia iuris nocet	=	necunoașterea legii este vătămătoare
ignorantia legum excusat neminem	=	necunoașterea legilor nu scuză pe nimeni

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

imperitia culpae adnumeratur	=	nepriceperea să se socotească drept o vină
imperium	=	puterea
impossibilis condicio pro non scripta habetur	=	condiția imposibilă este considerată ca nescrisă
impossibilium nulla est obligatio	=	nimeni nu este obligat să facă ceea ce nu poate
in abstracto	=	în abstract
incognito	=	fără a fi cunoscut
in commercio	=	în comerț (în circuitul civil)
in concreto	=	în concret
in conditionibus testamentorum voluntatem potius quam verba spectari placuit	=	în condițiile testamentelor se are mai mult în vedere voința testatorului decât cuvintele întrebuințate
in conventionibus contrahentium voluntatem potius quam verba spectari placuit	=	în convențiile contractanților s-a hotărât să se aibă în vedere mai mult voința decât termenii convenției
incriminatio ex novo	=	reincriminare
in dubio actus interpretandus est in favore debitoris	=	în caz de dubiu actul trebuie interpretat în favoarea debitorului
in dubio contra proferentem	=	într-o situație îndoielnică împotriva celui care a impus clauza
in dubio contra stipulantem	=	în caz de dubiu, contra stipulantului/ vânzătorului
in dubio pro debitore	=	în caz de dubiu, în favoarea debitorului
in dubio pro reo	=	în caz de îndoială în favoarea învinuitului
in dubio quod minimum in dubio quod mitius	=	în caz de dubiu se ia în considerare ceea ce este mai puțin împovărător
in oe qui testatur, eius temporis, quo testamentum facit, integritas mentis, non corporis sanitas exigenda est	=	se cere ca testatorul să fie cu mintea întreagă atunci când își face testamentul; nu se cere însă ca el să aibă sănătatea trupului
in excipiendo reus fit actor	=	în cazul excepției, pârâtul devine reclamant
in extenso	=	pe larg
in extremis	=	în caz de extremă, în ultima clipă, în caz de nevoie

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

in extremis vitae	=	în pragul morţii
infans conceptus pro nato habetur quotiens de commodis eius agitur	=	copilul conceput se consideră ca născut ori de câte ori aceasta este în interesul său
in favorem principum	=	în favoarea principiilor
infra petita	=	mai puţin decât s-a cerut
in limine litis	=	la începutul procesului
in melius	=	în bine
in omittendo	=	în omisiune
in pari causa melior est causa possidentis	=	într-o pricină egală mai bună este situaţia celui ce posedă
in pari causa possessor potior habere debet	=	într-o cauză egală trebuie ca posesorul să fie considerat mai puternic
in peius	=	în rău
in personam	=	în persoana / cu privire la persoana
in rem	=	cu privire la lucru
in rem actio adversus eum est qui rem possidat. In personam actio adversus eum locum habet qui obligatus est nobis	=	acţiunea reală este îndreptată împotriva celui care posedă un bun. Acţiunea personală este îndreptată împotriva celui care are o obligaţie faţa de noi
in solidum	=	cu toate bunurile
institutiones	=	instituţii
instrumentum probationis	=	instrument probator
instrumentum sceleris	=	unealta crimei
inter absentes	=	între absenţi
inter arma silent leges	=	între arme legile tac / în timp de război legile tac
inter partes	=	între părţi
interpretandus est actus potius uf uffectus praestet quam pereat	=	un act trebuie interpretat mai degrabă ca să producă efecte decât să piară
interpretatio cessat in claris	=	interpretarea încetează cu privire la textele clare
interpretatio declarativa	=	interpretare literală
interpretatio extensiva	=	interpretare extensivă
interpretatio restrictiva	=	interpretare restrictivă

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

inter se	=	între ei
inter vivos	=	între vii
in toto iure genus per speciem derogatur	=	în tot dreptul, genul se derogă prin specie / în întreg dreptul, de la regula generală se derogă prin cea specială
intra vires hereditatis	=	în limitele activului succesoral
intuitu personae	=	având în vedere persoana
invito beneficium non datur	=	nu se acordă o binefacere împotriva voinței (în sensul că nimeni nu poate fi obligat să accepte o favoare împotriva voinței sale)
iocandi causa	=	din glumă
ipso facto	=	prin faptul însuși
ipso iure	=	prin dreptul însuși
is de cujus successione agitur	=	cel despre a cărei succesiune este vorba
iter criminis	=	drumul infracțiunii
iudex damnatur cum noces absolvitur	=	judecătorul este condamnat când este achitat un vinovat
iudex ne procedat ex officio	=	judecătorul nu se sesizează din oficiu
iudicatum solvi	=	dispensat de sentință
iudicium	=	judecată/proces
iudicium rescindens	=	judecarea cererii de revizuire
iudicium rescinssorium	=	rejudecarea cauzei în fond
iura ad rem	=	drepturi de creanță
iura generaliter constituuntur	=	dreptul este stabilit pentru toți
iura in re	=	drepturi reale
iura non in singulas personas, sed generaliter constituuntur	=	normele de drept nu se constituie în vederea unei singure persoane, ci în mod general
iura novit curia	=	judecătorul cunoaște dreptul
iure et nomine alieno	=	în virtutea dreptului și în numele altuia
iure hereditatis	=	în temeiul dreptului la succesiune
iure naturae aequum est neminem cum alterius detrimento et iniuria fieri locupletiorem	=	potrivit dreptului natural este echitabil ca nimeni să nu devină mai bogat în dauna altuia și pe nedrept

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

iurisdicio	=	a spune dreptul/împărțirea dreptății
iuris et de iure	=	de drept și din drept (prezumția absolută)
iuris praecepta sunt haec: honeste vivere, alterum non laedere, suum cuique tribuere	=	principiile dreptului sunt acestea: să trăiești cinstit, să nu vatămi pe altul, să dai fiecăruia ce este al său
iurisprudentia	=	jurisprudența
iurisprudentia est divinarum arque humanarum rerum notitia iusti atque iniusti scientia	=	știința dreptului este cunoașterea lucrurilor divine și umane, știința de a deosebi ceea ce este drept de ceea ce este nedrept
iuris tantum	=	numai de drept (prezumție relativă)
ius ad bellum	=	dreptul la război
ius accrescendi	=	dreptul de acrescământ
ius antiquum	=	drept vechi
ius appellationis	=	drept de apel
ius armorum	=	dreptul de a se înarma
ius belli	=	dreptul războiului
ius cogens	=	dreptul constrângător
ius dispositivum	=	dreptul dispozitiv
ius eminens	=	drept superior
ius est ars boni et aequi	=	dreptul este arta binelui și a echității
ius gentium	=	dreptul popoarelor
ius imperativum	=	dreptul obligatoriu
ius in bello	=	dreptul aplicabil în război
ius in personam	=	dreptul cu privire la persoană
ius in re	=	dreptul cu privire la lucru
ius legationis	=	dreptul de legațiune
ius naturale	=	drept natural
ius naturale id quod semper aequum ac bonum est	=	dreptul natural este ceea ce întotdeauna e echitabil și bun
ius non scriptum	=	drept nescris
ius pledandi	=	dreptul de a pleda/dreptul de a pune concluzii
ius publicum privatorum pactis mutari non potest	=	dreptul public nu poate fi modificat prin convenții ale particularilor
ius scriptum	=	drept scris

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

iustitia domina et regina omnium virtutum est	=	justiția este stăpâna și regina tuturor virtuților
iustitia est constans et perpetua voluntas ius suum cuique tribuere	=	justiția este voința statornică și permanentă de a atribui fiecăruia ceea ce este al său
iustum bellum	=	război drept
iustum est bellum quibus necessarium, et pia arma ubi nulla nisi in armis spes est	=	războiul este drept pentru aceia pentru care este necesar, iar armele sunt legitime acolo unde nu mai există speranța decât în ele
ius utile	=	drept util
ius valachicum	=	dreptul românesc
ius vitae necisque	=	dreptul de viață și de moarte

L

lata culpa est nimia negligentia, id est, non intelligere quod omnes intelligunt	=	prin greșeală gravă se înțelege o neglijență mare, adică de a nu ști ceea ce știe toată lumea
latiore sensu sive strictissimo sensu	=	în sens mai larg sau în sensul cel mai restrâns
lato sensu	=	în sens larg
legatum debiti	=	legatul debitorului
legatum est delibatio hereditatis, qua testator ex eo, quod universum heredis foret, alicui quid collatum velit	=	legatul este o micșorare a succesiunii, prin care testatorul vrea să se dea un lucru cuiva din bunurile sale, care, fără această dispoziție, ar fi aparținut în întregime moștenitorului
legatum est donatio testamento relicta	=	legatul este o donație făcută prin testament
legatum liberationis	=	legatul eliberării
leges non obligant extra territorium	=	legile nu obligă în afara teritoriului
legi speciali per generalem non derogatur nec generali per specialem	=	o lege generală nu poate abroga o lege specială și nicio lege specială nu poate abroga o lege generală
legis virtus est haec: imperare, vetare, permittere, punire	=	puterea legii este aceasta: să poruncească, să oprească, să permită, să pedepsească

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

legitimatio ad causam	=	calitate procesuală
legitimatio ad processum	=	capacitate procesuală
legum dominus	=	stăpânul legilor
lex	=	lege
lex comissoria	=	pact comisoriu
lex dixit minus quam voluit	=	legea a spus mai puțin decât a vrut
lex dixit plus quam voluit	=	legea a spus mai mult decât a vrut
lex dixit quam voluit	=	legea a spus cât a vrut
lex est quod populus iubet atque constituit	=	legea este ceea ce poporul poruncește și orânduiește
lex fori	=	legea forului
lex iniusta non est lex	=	legea nedreaptă nu este lege
lex loci	=	legea locului
lex loci contractus	=	legea locului contractului
lex loci delicti commissi	=	legea locului de săvârșire a delictului
lex loci executionis contractus	=	legea locului de executare a contractului
lex loci solutionis	=	legea locului de soluționare
lex moneat prius quam feriat	=	legea avertizează înainte de a pedepsi
lex patriae	=	legea patriei
lex posterior derogat priori	=	o lege posterioară derogă de la o lege anterioară
lex punit non solum quia peccatur, sed non peccatur	=	legea pedepsește nu doar pentru că s-a păcătuit, ci ca să nu se mai păcătuiască
lex homines recte facere iubet, vetat delinquere	=	legea ordonă oamenilor să acționeze corect, le interzice să greșească
lex rei sitae	=	legea locului unde este situat bunul
lex speciali derogat generali	=	o lege specială derogă de la legea generală
lex voluntatis	=	legea voinței
liberum veto	=	veto liber
locus delicti commissi	=	locul comiterii infracțiunii
locus regit actum	=	locul guvernează actul
longa diuturna inveterata consuetudo	=	practicarea îndelungată statornicește obiceiul
longa manus	=	mâna lungă
lucrum cessans	=	un câștig ce încetează (în sensul unui beneficiu nerealizat)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

M

magis personam eximit ab obligatione quam extinguit obligationem	=	confuziunea mai degrabă liberează persoana decât stinge obligația
magis valeat quam pereat	=	mai degrabă să producă efecte decât să moară
magna cum laude	=	cu mare laudă
maior pars trahit ad se minorem	=	partea mai mare atrage la ea pe cea mică
maior poena absorbit minorem	=	pedeapsa mai gravă absoarbe pe cea ușoară
maior poena cum asperatione	=	pedeapsa mai mare cu un anumit spor
maius delictum	=	infracțiune mai gravă
mala fide	=	cu rea-credință
mala fides superveniens non impedit usucapionem	=	o rea-credință survenită nu împiedică uzucapiunea
mala fides superveniens non nocet	=	o rea-credință survenită nu dăunează
malitiis non est indulgendum	=	nicio indulgență pentru răutate
manu militari	=	cu mâna militarului (în sensul de prin forța armată)
manu propria	=	cu propria mână
mare clausum	=	marea închisă
mare liberum	=	marea liberă
mater in iure semper certa est	=	în drept, mama e întotdeauna certă
mater semper certa, pater incertus est	=	mama este întotdeauna certă, tatăl incert
mea culpa	=	vina mea
mens legis	=	spiritul legii
mens rea	=	vinovăția
metus	=	teama
minime sunt mutanda quae interpretationem certam semper habuerunt	=	modificările modului de interpretare sunt mici căci interpretarea trebuie să fie întotdeauna certă
minor indelictis maior habetur	=	în privința delictelor sale minorul este considerat ca major
minor pro maiori reputatur in concernentibus negotia mercantilia	=	minorul este considerat ca major în ceea ce privește afacerile comerciale

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

minus petita	=	mai puțin decât s-a cerut
mitior lex	=	legea mai blândă
modus operandi	=	mod de operare
modus probandi	=	mod de a demonstra
modus procedendi	=	mod de a proceda
modus vivendi	=	mod de existență
mora creditoris	=	întârzierea creditorului
mora debitoris	=	întârzierea debitorului
mores maiorum	=	moravurile bătrânilor
morte socii solvitur societas	=	societatea se dizolvă prin moartea asociatului
mortis causa	=	pentru cauză de moarte
mutatis mutandis	=	dacă se schimbă cele ce trebuie schimbate
mutuo consensu	=	prin acord reciproc (mutual)
mutuo dissensu	=	prin dezacord reciproc
mutuum	=	împrumut

N

nam nulla venditio-emptio sine pretio esse potest	=	căci nu poate fi nicio vânzare-cumpărare fără preț
nam socii mei socius, meus socius non est	=	căci asociatul asociatului meu nu este asociatul meu
naturaliter inter se aequales esse, qui summum imperium obtinent	=	în mod firesc sunt egali cei care dețin puterea supremă
ne bis de eadem re sit actio	=	să nu existe acțiune de două ori pentru același lucru
nec enim nulla societas maleficiorum	=	căci nu se admite societate care să aibă un obiect ilicit
necessitas non habet legem	=	necesitatea nu are lege
negotiorum gestio	=	administrarea afacerilor (gestiunea de afaceri)
negotiorum gestor	=	administratorul afacerii
negotium iuris	=	afacere de drept / act juridic

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

neminem laedit qui suo iure utitur	=	pe nimeni nu vatămă cel care se folosește de dreptul său
nemini res sua servit	=	nimeni nu-și poate aservi propriul lucru
nemo alieno nomine lege agere potest	=	nimeni nu poate intenta o acțiune a legii în numele altuia
nemo alienum factum promittere potest	=	nimeni nu poate promite fapta altuia
nemo auditur propriam turpitudinem allegans	=	nimeni nu este ascultat când își prezintă propria indecență
nemo censetur ignorare legem	=	nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea
nemo cogi potest ad factum	=	nimeni nu poate fi constrâns la o faptă
nemo cogitur edere contra se	=	nimeni nu este constrâns să dea dovezi împotriva sa
nemo commodum capere potest ex iniuria sua propria	=	nimeni nu poate obține un avantaj din propriul său fapt ilicit
nemo dat quod non habet	=	nimeni nu dă ce nu are
nemo debet bis puniri pro uno delicto	=	nimeni nu trebuie să fie pedepsit de două ori pentru o singură infracțiune
nemo debet esse iudex in propria causa	=	nimeni nu trebuie să fie judecător în propria lui cauză
nemo debet locupletari ex aliena iactura	=	nimeni nu trebuie să se îmbogățească din pierderea altuia
nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem facere potest	=	nimeni nu poate să-și facă o condiție mai bună din propriul delict
nemo invitus agere cogitur	=	nimeni nu este silit să acționeze contra voinței sale
nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet	=	nimeni nu poate transmite altuia mai multe drepturi decât are el însuși
nemo potest locare opus in perpetuum	=	nimeni nu poate închiria serviciile sale pentru totdeauna
nemo praestat casum fortuitum	=	nimeni nu răspunde de cazul fortuit
nemo praesumitur malus nisi probetur	=	nimeni nu este presupus vinovat decât dacă este dovedit
nemo pro parte heres	=	nimeni nu poate fi moștenitor numai pe o parte

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

nemo potest praecesse cogi ad factum	=	nimeni nu poate fi silit în mod absolut să facă ceea ce nu vrea să facă
nemo tenetur edere contra se	=	nimeni nu este obligat să declare împotriva sa
nemo testis idoneus in re sua	=	nimeni nu poate fi martor în propria sa cauză
neque donationem sine acceptione intelligi posse	=	nicio donație nu poate fi concepută fără acceptare
neque pignus, neque depositum, neque locatio rei suae consistere potest	=	nu se poate constitui asupra propriului lucru nici gaj, nici depozit, nici locațiune
ne varietur	=	spre neschimbare
nomen iuris	=	numele dispoziției legale (denumirea marginală a normei juridice)
nomine et iure proprio	=	în numele și dreptul propriu
non aedificandi	=	a nu construi
non altius tollendi	=	a nu construi peste o anumită înălțime
non bis in idem	=	nu de două ori în aceeași cauză
non bis puniatur pro eodem delicto	=	să nu se pedepsească de două ori pentru același delict
non enim ex opinionibus singularum sed ex communi usu nomina exaudiri debent	=	cuvintele trebuie să fie interpretate nu după păreri individuale, ci după sensul în care sunt îndeobște folosite
non esse et probari non posse, vel non esse, idem sunt, et qui non probat dicitur ius carere	=	a nu exista sau a nu se putea proba sau a nu fi înseamnă același lucru și cel care nu aduce probe este taxat că-i lipsește dreptul
non ex regula ius summatur, sed ex iure quod est regula fiat	=	dreptul nu se deduce din regulă, ci regula trebuie creată din dreptul existent
non facere	=	a nu face
non liquet	=	nu e limpede
non potest liberatis nolenti adquiri	=	o liberalitate nu poate fi dobândită de cineva contra voinței sale
non quis negativa sed quis indefinita	=	nu pentru că sunt negative, ci pentru că sunt nedeterminate
non reformatio in peius	=	nereformarea în rău

BU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

notorium non est probandum	=	faptele notorii nu se probează
nuda cogitatio	=	simpla cugetare
nulla est viventis hereditatis	=	moștenirea unei persoane în viață este nulă
nulla poena sine lege	=	nicio pedeapsă nu există în afară de lege
nulla praesumptio sine lege	=	nicio prezumție în afara legii
nulla sanctio poenalis sine lege	=	nicio sancțiune penală fără lege
nulli enim res sua servit	=	nimeni nu poate să aibă o servitute asupra propriului său lucru
nullum crimen et nulla poena sine lege	=	nicio infracțiune și nicio pedeapsă în afara legii
nullum crimen sine lege	=	nicio infracțiune în afara legii
nullum crimen sine lege poenali anteriori	=	nicio infracțiune fără o lege penală prealabilă
nullum iudicium sine lege	=	nicio judecată în afară de lege
nunc pro tunc	=	acum pentru atunci
nuptiae sunt coniuctio maris et feminae, et consortium omnis vitae, divini et humani iuris communicatio	=	căsătoria este uniunea unui bărbat și a unei femei care stabilește între ei o asociație a tuturor actelor vieții lor și o comunitate a drepturilor divine și umane ce le aparțin

O

obiter dictum	=	spus în treacăt
obligatio est iuris vinculum quo necessitate adstringimur alicuius solvendae rei secundum nostrae civitatis iura	=	obligația este o legătură juridică prin care suntem siliți cu necesitate a plăti ceva conform drepturilor cetății noastre
obligationes vel ex contractu, vel ex delicto, vel ex variis causarum figuris	=	obligațiile izvorăsc, fie din contract, fie din deict, fie din diferite alte cauze
obligationum substantia non in eo consistit ut aliquod corpus nostrum aut servitutem nostram faciat, sed ut alium nobis obstringat ad dandum aliquid vel faciendum vel praestandum	=	esența obligațiilor nu constă în faptul că un lucru devine al nostru sau ne este constituită o servitute, ci în faptul că cineva este constrâns să ne dea ceva sau să ne facă ceva sau să ne îndeplinească o prestație

occasio legis	=	ocazia legii
occupatio bellica	=	ocupația militară
olim possessor, hodie possessor praesumitur	=	posesorul de ieri este prezumat și astăzi posesor
omisso medio	=	omiterea mediului (în sensul de omitere a unor etape obligatorii)
omne quod inaedificatur solo cedit	=	orice construcție urmează solul (tot ce este clădit deasupra cedează solului)
omne testamentum morte consummatum est	=	testamentul are eficacitate după moartea testatorului
omnis conventio intellegitur rebus sic stantibus	=	toate convențiile sunt considerate valabile dacă împrejurările în care au fost încheiate rămân aceleași
omnis definitio in iure civili periculosa est	=	orice definiție în dreptul civil este periculoasă
omnis potestas a Deo est	=	orice putere vine de la Dumnezeu
omnis potestas a Deo per populum	=	orice putere provine de la Dumnezeu prin mijlocirea poporului
onus probandi	=	sarcina probei
onus probandi incumbit actori	=	sarcina probei îi revine reclamantului
ope iudicii	=	potrivit hotărârii instanței de judecată
ope legis	=	potrivit ordinului legii
opinio iuris	=	părerea legii
opinio necessitatis	=	părerea necesității
optima lex, quae minimum iudici, optimus iudex qui minimum sibi	=	legea cea mai bună este aceea care lasă cât mai puțin la aprecierea judecătorului, iar judecătorul cel mai bun este cel care se întemeiază cât mai puțin pe el însuși

P

pacta sunt servanda	=	convențiile trebuie respectate
pacta tertiis nec nocent nec prosunt	=	tratatele (convențiile) nu pot impune obligații și nu pot conferi drepturi terților/ tratatele (convențiile) nici nu vatămă nici nu folosesc unor terțe persoane

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

pactum de contrahendo	=	pact de a contracta
pactum de lege utenda	=	alegere a legii contractului
pactum de mutando	=	învoială în legătură cu schimbarea
pactum de negotiando	=	pact în legătură cu încheierea afacerii
pactum de non alienando	=	clauza/pact de neînstrăinare
pactum reservati dominii	=	clauza de rezervă a proprietății
pactum sceleris	=	înțelegerea asupra crimei
par in parem non habet imperium, non habet iurisdictionem	=	o entitate egală în drepturi nu are autoritate contra egalului său
pars bonorum	=	partea bunurilor
pars est in toto et totum est in parte	=	partea este în totul și totul este în parte
pars hereditatis	=	partea din moștenire
partes legis sunt: praescriptio, rogatio et sanctio	=	părțile legii sunt: prescrierea, textul legii și sancțiunea
pater est is, quem nuptiae demonstrant	=	acela este tatăl pe care îl arată căsătoria
pater familias	=	tatăl familiei
paterna paternis, materna maternis	=	bunurile tatălui urmașilor liniei paterne, bunurile mamei urmașilor liniei materne
patria potestas	=	puterea tatălui
patronus causarum	=	avocatul proceselor
pendente conditione	=	cât timp condiția este suspensivă
per a contrario	=	prin opoziție
per capita	=	pe capete
periculum ortum	=	pericol actual
per incuriam	=	prin lipsa de grijă
persona non grata	=	persoană neagreată
perturbatio animi	=	tulburare sufletească
plus iuris habet possessor quam ille qui non possidet	=	mai mult drept are posesorul decât acela care nu posedă
plus petita	=	mai mult decât s-a cerut
poenae inter homines meritum	=	pedeapsa să fie dată după vina fiecăruia
poenalia sunt strictissimae interpretationis	=	legile penale sunt de strictă interpretare

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

poenalia non sunt extenda	=	dispoziţiile penale nu trebuie să fie extinse
poenalia sunt restringenda	=	legile penale trebuie interpretate restrictiv
possessio iniusta	=	posesie viciată
possessionis elementa: animus et corpus	=	elementele posesiei sunt: animus (elementul intenţional) şi corpus (elementul material)
post delictum	=	după săvârşirea delictului
post factum	=	după consumarea faptului
post hoc ergo propter hoc	=	dupa aceasta, deci din această cauză
post mortem	=	după moarte
postulare pro alio	=	a pleda pentru altul
praestat veritatem, non bonitatem nominis	=	este preferabil adevărul, nu calitatea numelui
praeter intentio	=	intenţie depăşită
praeter legem	=	în completarea legii
pretia rerum non ex affectu nec utilitate singulorum, sed communiter funguntur	=	valoarea lucrurilor se socoteşte după preţul lor comun, iar nu după afectaţiunea şi ideea particulară pe care cineva şi-o face despre ea
pretium doloris	=	preţul durerii
pretium stupri	=	preţul ruşinii
pretium in numerata pecunia consistere debet	=	preţul trebuie să constea în bani număraţi (în sensul că preţul trebuie să fie cert)
prima facie	=	la prima vedere
primum delictum	=	primul delict
princeps legibus solutus est	=	principele nu este ţinut/este mai presus de legi
princeps superiorem non recognoscens	=	principele nu-şi recunoaşte niciun superior
prior tempore, potior iure	=	mai întâi în timp, mai tare în drept
privatorum conventio iuri publico non derogat	=	o convenţie între particulari nu poate deroga de la dreptul public
privatum ius tripartitum est: collectum etinem est ex naturalibus praeceptis aut gentium aut civilibus	=	dreptul privat cuprinde trei părţi căci el este alcătuit din principii ale dreptului natural sau din principii ale dreptului ginţilor sau din principii ale dreptului civil

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

privilegia ne irrogentur	=	să nu se facă legi excepționale care privesc anumite persoane
privilegiatus contra aeque privilegiatum non utitur privilegio	=	creditorul privilegiat nu se servește de privilegiul sau contra altui egal privilegiat
probatio diabolica	=	proba diabolică
probatio probatissima	=	proba probelor
probatio incumbit ei qui dicit, non qui negat	=	sarcina probei revine aceluia care afirmă ceva și nu aceluia care neagă
pro domo sua	=	pentru propriul interes
pro forma	=	pentru formă
pro herede genere videtur	=	cel care face ceva care presupune calitatea de moștenitor este considerat că a lucrat ca moștenitor
proprio nomine	=	în nume propriu
proprium factum nemo impugnare potest	=	propria faptă nimeni nu poate să și-o atace
propter rem	=	obligații reale
proximior excludit remotiorem	=	cel mai apropiat înlătură pe cel mai îndepărtat
publicum ius est quod ad statum rei Romanae spectat, privatum quod ad singulorum utilitatem	=	dreptul public este acela care privește organizarea statului român, iar dreptul privat acela care privește interesele particularior
punitur quia peccatum est	=	este pedepsit fiindcă a greșit
punitur quia peccatum est et ut ne peccetur	=	este pedepsit fiindcă a greșit și pentru a nu mai greși
punitur ut ne peccetur	=	este pedepsit ca să nu mai greșească

Q

quae temporalia sunt ad agendum perpetua sunt ad excipiendum	=	cele ce sunt vremelnice pentru a acționa sunt permanente pentru a ridica excepții (în sensul că ceea ce este prescriptibil pe bază de acțiune este imprescriptibil pe cale de excepție)
quem de evictione tenet actio eundem agentem repellit exceptio	=	celui ce este ținut să garanteze pentru evicțiune aceluia i se opune excepția

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

qui accusare volunt probationes habere debent	=	cei ce vor să acuze trebuie să aibă dovezi
quia noluit	=	fiindcă nu a vrut
quia semper necessitas probandi incumbit illi qui agit	=	căci necesitatea probei privește întotdeauna pe reclamant
qui bis idem promitti, ipso iure plus quam semel non tenetur	=	cel care promite de două ori același lucru nu este obligat de dreptul însuși mai mult decât o dată
qui certat de damno vitando anteponendus est qui certat de lucro captando	=	cel care se luptă pentru evitarea unei pagube trebuie să fie pus înaintea celui care se luptă pentru obținerea unui câștig
qui dicit de uno de altero negat	=	cel care afirmă despre un lucru, despre celălalt neagă
quid leges sine moribus, quid mores sine legibus	=	ce ar fi legile fără moravuri și moravurile fără legi
qui dolo desiit possidere	=	cel care a încetat să posede din cauza unui dol
quid petitur	=	ce se cere
quid pro quo	=	ce pentru ce
quid pro quod	=	unul în locul altuia
qui in iure confessus est, suam confessionem infirmare non potest	=	cel care a mărturisit la judecată nu poate să-și infirme mărturisirea
qui in mora est culpa non vocat	=	cel care este în întârziere nu e lipsit de culpă
qui liti se obtulit	=	cel care s-a oferit la un proces
qui mandat ipse fecisse videtur	=	cine mandatează, acela este considerat că el însuși a făcut-o
qui possidet dominus esse praesumitur	=	cel care posedă este prezumat a fi proprietar
qui potest plus, potest minus	=	cine poate mai mult poate și mai putin
qui suo iure utitur neminem laedit	=	cine uzează de dreptul său nu vatămă pe nimeni
qui tacet consentire videtur	=	cine tace pare să consimtă
qui tacet, dum loqui potit ac debuit consentire videtur	=	cine tace când putea și trebuia să vorbească, se consideră a fi de acord

BCU ASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

quod ab initio vitiosum est non potest tractu temporis convalescere	=	ceea ce de la început este vicios nu se poate însănătoși cu trecerea timpului
quod ad ius naturale attinet omnes homines aequales sunt	=	după dreptul natural toți oamenii sunt egali
quod deus iunxit homo non separet	=	ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu desfacă
quod erat demonstrandum	=	ceea ce este de demonstrat
quod in rerum natura ad hunc non sit legari posse	=	se poate lega ceea ce nu există încă, adică lucrurile viitoare
quod non vetat lex, hoc vetat fieri pudor	=	ceea ce legea nu oprește, oprește pudoarea ca acest lucru să se facă
quod nullum est nullum producit effectum	=	ceea ce nu este nu produce niciun efect
quod principi placuit legis habet vigorem	=	bunul plac al împăratului are putere de lege
quod subraptum escit, eius rei aeviterna auctorias esto	=	imprescriptibilă să fie revendicarea lucrului răpit cu violența
quod vero naturalis ratio inter omnes homines constituit, id apud omnes populos paraeque custoditur vocaturque ius gentium	=	ceea ce firea lucrurilor a rânduit între toți oamenii este păzit deopotrivă la toate popoarele și se numește dreptul ginților
quota litis	=	cota din proces
quod capita tot sensus	=	câte capete atâtea păreri
quod delicta tot poenae	=	câte infracțiuni atâtea pedepse
quotiens heredis bona solvendo non sunt, non solum creditores testatoris, sed etiam eos quibus legatum fuerit, impetrare bonorum separationem aequum est	=	de câte ori un moștenitor nu este solvabil, legatarii pot cere, ca și creditorii defunctului, separația de bunuri

R

ratihabitio mandato aequiparatur	=	ratificarea valorează cât un mandat
ratio decidendi	=	motivul pentru care s-a decis
ratio legis	=	scopul legii

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ratione domicilii	=	în raport cu domiciliul
ratione loci	=	în raport cu locul
ratione loci delicti	=	în raport cu locul comiterii infracţiunii
ratione materiae	=	în raport cu materia
ratione officii	=	în raport cu funcţia
ratione personae	=	în raport cu persoana
re	=	contract real
rebus sic stantibus	=	cât timp lucrurile vor sta aşa
reductio ad absurdum	=	reducerea la absurd
referendum	=	referendum
regina probationum	=	regina probelor
relatio ad hominem	=	relaţia umană
res certa	=	bun cert
res communis	=	bun comun
res derelictae	=	lucrurile părăsite
res extra commercium	=	lucruri în afara comerţului
res extra patrimonium	=	lucrurile în afara patrimoniului
res genera	=	bun generic
res inter alios acta, aliis neque nocere, neque prodesse potest	=	lucrul convenit de unii nu poate fi nici vătămător nici de folos altora
res inter alios iudicata, aliis non nocet	=	un lucru judecat între unii nu aduce vătămare altora
res iudicata	=	lucru judecat
res iudicata inter partes tantum ius facit	=	lucrul judecat are efecte numai între părţi
res iudicata pro veritate habetur	=	lucrul judecat e considerat ca exprimând adevărul
res nullius	=	lucru al nimănui
res nullius cedit primo accupanti	=	lucrul nimănui se supune primului ocupant
resoluto iure dantis resolvitur ius accipientis	=	anularea dreptului transmiţătorului atrage anularea dreptului dobânditorului
res perit creditori	=	un bun piere în dauna creditorului
res perit debitori	=	un bun piere în dauna debitorului

BUCHAREST CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

res perit domino	=	un bun piere în dauna proprietarului
responsa prudentium	=	răspunderea înțelepților
res probandae	=	faptele care trebuie dovedite
res probantes	=	fapte probatorii
res propria nemini sua servit	=	un bun propriu nimeni nu și-l poate aservi
restituitur minor non tanquam minor sed tanquam laesus	=	minorului i se restituie nu fiindcă este minor, ci fiindcă este lezat
restitutio in integrum	=	restituire integrală
res transit cum suo onere	=	patrimoniul trece grevat de sarcina sa
reus in excipiendo fit actor	=	pârâtul în formularea unei pretenții devine reclamant
rex est propter populum et non regnum propter regem	=	regele se sprijină pe popor și nu poporul pe rege
rixa	=	încăierare

S

salus rei publicae suprema lex esto	=	salvarea statului este legea supremă
sancti habentur legati	=	persoana trimișilor străini este inviolabilă
scire leges non est verba legum tenere, sed vim ac potestatem	=	a cunoaște legile nu înseamnă a reține cuvintele legii ci forța și puterea lor
scripta	=	scrise
scriptae in rem	=	scrise în lucru (în sensul de obligații opozabile terților)
secundum allegata et probata	=	după cele prezentate și dovedite
secundum lege	=	după lege
secundum leges, non de legibus iudicatum est	=	judecătorul trebuie să judece după legi, iar nu să judece înșeși legile
semel heres, semper heres	=	odată moștenitor, pentru totdeauna moștenitor
semel lata sententia, iudex desiit esse iudex	=	odată dată hotărârea judecătorul se desesizează
semper in obscuris quod minimum est sequitur	=	întotdeauna în pricinile neclare urmăm ceea ce este mai puțin neclar

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

semper specialia generalibus derogant	=	totdeauna cele speciale constituie o derogare de la cele generale
serum veritas	=	serul adevărului
servitus in faciendo consistere nequit	=	servitutea nu poate consta în a face ceva
sic utere tuo ut ad alienum non laedas	=	folosește-te de ce-i al tău astfel încât să nu-l lezezi pe altul
si membrum rupsit nii cum eo pacit talio esto	=	dacă cineva rupe altuia un membru și nu s-a împăcat cu victima să fie supus la pedeapsa talionului
sine die	=	fără termen
sine ira et studio	=	fără ură și părtinire
sine iustitia, nulla libertas	=	fără justiție nicio libertate
sine pretio nulla est venditio	=	nu există nicio vânzare fără preț
sine qua non	=	fără de care nu
sine substantia actus considerare non potest aliquid	=	fără substanța actului nu se poate lua în considerare ceva
si pecuniam do ut rem accipiam, emptio-venditio est; si autem rem do, ut rem accipiam, permutatio est	=	dacă dau bani ca să primesc un lucru, este vânzare-cumpărare; daca însă dau un lucru ca să primesc un alt lucru, este schimb
si vis pacem para bellum	=	dacă vrei pace pregătește-te de război
societas delinquere non potest	=	o societate nu poate săvârși infracțiuni
solo consensu	=	prin simplul acord
solve et repete	=	plătește și cere înapoi ceea ce ți se cuvine
solvens	=	care plătește
spoliatus ante omnia restituendus est	=	cel deposedat trebuie să fie repus în dreptul de proprietate
sponsio	=	făgăduință solemnă
statu quo	=	situație în care
stipulatio poenae	=	clauza penală
stricto sensu	=	în sens strict
subrogatio	=	subrogație
sub specie iuris	=	din punct de vedere juridic
sub spe rati	=	în speranța ratificării

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sui iuris = sub puterea proprie

summum iuris summa iniuria = o justiție excesivă, nedreptate excesivă/ supremul drept suprema nedreptate

superficies solo cedit = ceea ce este la suprafață aparține solului

suum cuique = fiecăruia ce este al său

T

tabula rasa = tabla ștearsă

tabula unius capax = ceea ce nu poate susține decât pe unul

tacita reconductio = tacita reconducțiune

tale quale = așa cum este

tantum devolutum quantum appellatum = instanța de apel va soluționa pricina numai în limitele a ce s-a apelat

tantum devolutum quantum iudicatum = efectul devolutiv al apelului se limitează la ceea ce s-a juedcat în primă instanță

tempus regit actum = timpul cârmuiește actul

tertium non datur = a treia posibilitate nu se acordă; terțul nu datorează (referire la legea terțului excus)

testamentum est mentis nostrae iusta contestatio in id solemniter factum ut post mortem nostram valeat = testamentul este manifestarea în cadrul legii a voinței noastre, făcut în mod solemn pentru a produce efecte după moarte

testis unus, testis nullus = un singur martor, niciun martor

thema probandum = obiectul probei

translatio activa = transmiterea calității procesuale active

translatio passiva = transmiterea calității procesuale pasive

tria sunt quae praestare debet orator: ut doceat, moveat et delectet = trei sunt condițiile ce trebuie îndeplinite de un orator: să convingă, să impresioneze și să placă

U

ubi cessat ratio legis, cessat lex = unde încetează motivația legii, încetează legea

ubi cessat remedium ordinarium, ibi deccurritur ad extraordinarium = când calea ordinară de realizare a dreptului lipsește, se recurge la o cale extraordinară

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ubi eadem est legis ratio, ibi eadem est legis dispositio	=	unde este aceeași rațiune a legii se aplică aceeași dispoziție a ei
ubi eadem est ratio, eadem lex esse debet	=	unde există aceleași rațiuni trebuie aplicată aceeași lege
ubi emolumentum, ibi onus; ubi periculum, ibi et lucrum collocetur	=	unde este câștigul acolo să se stabilească îndatorirea; unde este primejdia, acolo să se statornicească și câștigul
ubi ius, ibi remedium	=	unde există norme de drept, există și o cale de remediu
ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus	=	unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem
ubi societas, ibi ius	=	unde există societate acolo există și drept
ubi voluit dixit, ubi tacuit noluit	=	unde a vrut a vorbit, unde a tăcut nu a vrut
ultima ratio	=	ultimul argument / ultima încercare
ultra petita	=	peste ce s-a cerut
ultra posse nemo obligatur	=	peste putințele sale nimeni nu e obligat
ultra vires	=	peste puteri (în afara imputernicirilor)
ultra vires hereditatis	=	peste activul succesoral
universitas bonorum	=	universalitate de bunuri
uno ictu	=	dintr-o dată
usus fructus est ius alienis rebus utendi fruendi salva rerum substantia	=	uzufructul este dreptul de a te folosi de lucrul altuia și de a culege fructele păstrând substanța lui

V

vacatio legis	=	repaos al legii
verba cum effectu accipienda sunt	=	cuvintele trebuie interpretate pentru a avea efect
verba intentioni, non e contra, debent inservire	=	cuvintele trebuie interpretate potrivit intenției, nu împotriva ei
verba volant, scripta manent	=	cuvintele zboară, cele scrise rămân
verbum regens	=	(cu referire la elementul material al unei infracțiuni)
veritas simplex oratio	=	susținerea adevărului este simplă
vetera statuta	=	vechile statute

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

veto	=	mă opun/refuz
vim vi repellere licet	=	violența poate fi respinsă prin violență
vindicatio pignoris	=	revendicarea gajului
vir bonus, dicendi peritus	=	om bun care vorbește bine
vis	=	violența
vis maior	=	forța majoră

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PARTEA a IV-a
Structura cererilor

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Figura 4. *Structura generală a cererilor*

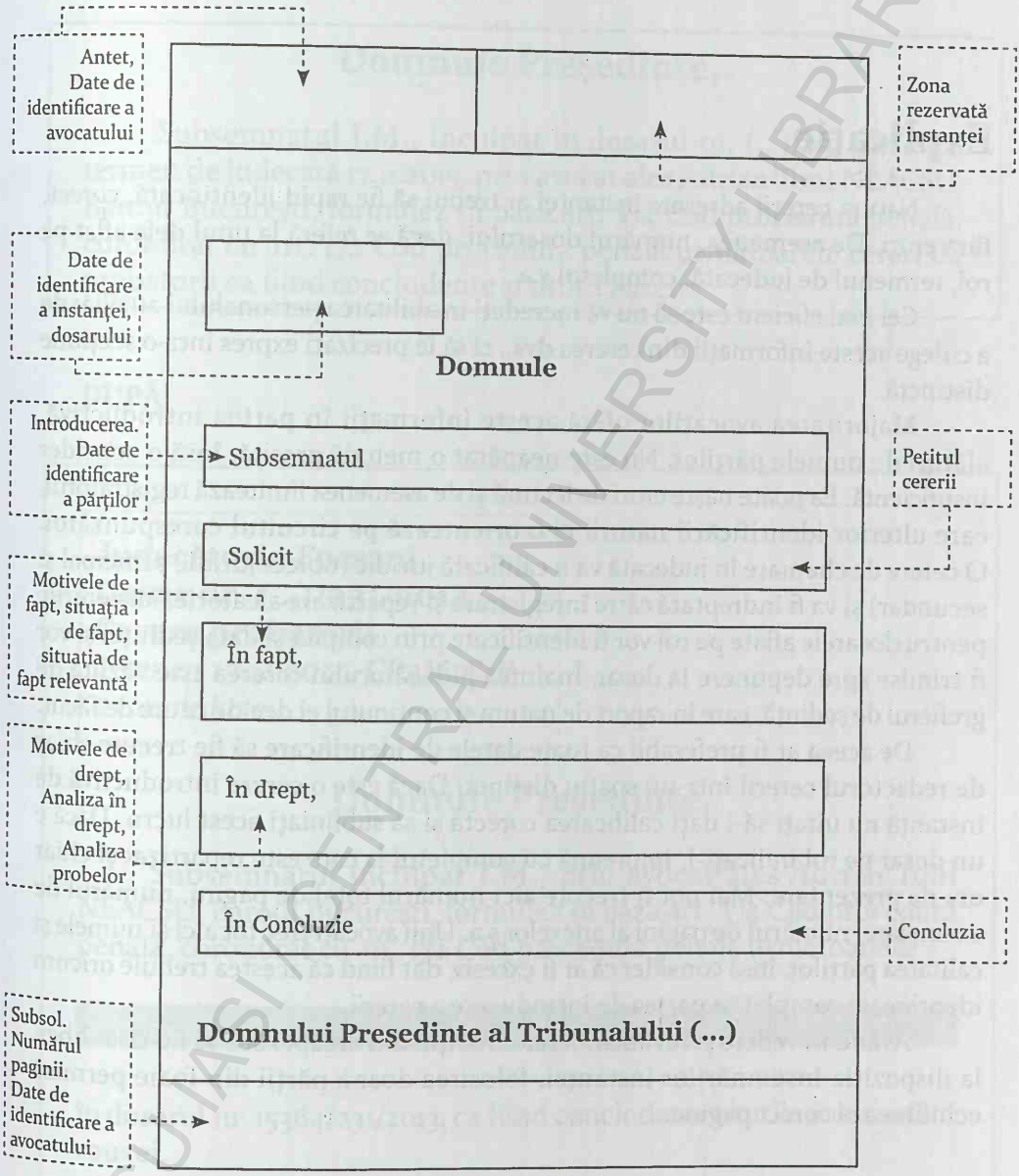

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘIUNU

Datele de identificare a dosarului

Explicație

Natura cererii adresate instanței ar trebui să fie rapid identificată, corect, fără erori. De asemenea, numărul dosarului, dacă se referă la unul deja aflat pe rol, termenul de judecată, completul ș.a.

Cel mai eficient este să nu vă încredeți în abilitatea personalului auxiliar de a culege aceste informații din cererea dvs., ci să le precizați expres într-o secțiune distinctă.

Majoritatea avocaților oferă aceste informații în partea introductivă, alături de numele părților. Nu este neapărat o metodă greșită, însă o consider insuficientă. Ea poate naște erori de lectură și de asemenea limitează registratorul, care ulterior identificării naturii ei o orientează pe circuitul corespunzător. O cerere de chemare în judecată va fi calificată juridic (obiect juridic principal și secundar) și va fi îndreptată către înregistrare și repartizare aleatorie, iar cererile pentru dosarele aflate pe rol vor fi identificate prin complet și data ședinței și vor fi trimise spre depunere la dosar. Înaintea judecătorului cererea este văzută de grefierul de ședință, care în raport de natura și conținutul ei decide ce are de făcut.

De aceea ar fi preferabil ca toate datele de identificare să fie trecute chiar de redactorul cererii într-un spațiu distinct. Dacă este o cerere introductivă de instanță nu uitați să-i dați calificarea corectă și să subliniați acest lucru. Dacă e un dosar pe rol indicați-l, împreună cu completul la care este repartizat și chiar ora de prezentare. Mai pot fi trecute aici numărul total de pagini, numărul de exemplare, numărul de pagini al anexelor ș.a. Unii avocați trec tot aici și numele și calitatea părților, însă consider că ar fi excesiv, dat fiind că acestea trebuie oricum identificate complet în partea de introducere a cererii.

Având în vedere și recomandarea ca colțul din dreapta sus să fie lăsat liber, la dispoziția însemnărilor instanței, folosirea doar a părții din foaie permisă echilibrează corect pagina.

BCU "CAROL I" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Domnule Președinte,

Subsemnatul **I.M.**, inculpat în dosarul nr. (...)/231/2014, cu termen de judecată 17.11.2015, prin avocat ales Adrian Toni NEACȘU, Baroul București, formulez în baza art. 374 Cod procedură penală, coroborat cu art. 172 Cod procedură penală următoarele cereri de probatorii ca fiind concludente și utile cauzei:

DUPĂ

Judecătoria Focșani
Dosar nr. (...)/231/2014
Cerere probatorii
Termen 17.11.2015, CP2M1C1P
2 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnatul inculpat **I.M.**, prin avocat ales Adrian Toni NEACȘU, Baroul București, formulez în baza art. 374 Cod procedură penală, coroborat cu art. 172 Cod procedură penală următoarele:

CERERI DE PROBĂ

în dosarul nr. 15364/231/2013, ca fiind concludente și utile soluționării cauzei.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

ÎNAINTE

Domnule Președinte,

Subsemnații B.N., domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...) nr. (...), CNP (...), C.N., domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...) nr. (...), CNP (...), C.P.O., domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...) nr. (...), CNP (...), toți cu domiciliul procedural ales pentru comunicare la (..), prin avocat **Adrian Toni NEACȘU**, Baroul București, formulăm față de acțiunea reclamanților care formează Dosarul nr. 2665/2/2014 aflat pe rolul Curții de Apel București, cu termen de judecată la data 14.08.2015, în termen și în condițiile art. 62 din Codul de procedură civilă,

INTERVENȚIE PRINCIPALĂ

DUPĂ

Dosar nr. 2665/2/2014
Intervenție voluntară principală
Contencios administrativ şi fiscal,
anulare act administrativ, fond
Termen 14.08.2015; Completul S18 fond
12 pag, 4 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnații B.N., domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...) nr. (...), CNP (...), C.N., domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...) nr. (...), CNP (...), C.P.O, domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...) nr. (...), CNP (...), toți cu domiciliul procedural ales pentru comunicare la (..),

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

prin avocat **Adrian Toni NEACȘU**, Baroul București, formulăm față de acțiunea reclamaților, în termen și în condițiile art. 62 din Codul de procedură civilă,

INTERVENȚIE PRINCIPALĂ

Exemplul 3

ÎNAINTE

Domnule Președinte,

Subsemnata D.S., cu domiciliul procedural ales pentru îndeplinirea actelor de procedură în mun. București, (...), legitimată cu CI seria (...) nr. (...), emisă de SPCEP la 01.09.2010, CNP (...), în calitate de *reclamantă* în Dosarul nr. 206(...)/300/2015 aflat pe rolul Judecătoriei sect. 2 București

prin avocat **Adrian Toni NEACȘU**, Baroul București, în baza art. 201 alin. (2) Cod procedură civilă formulez următorul

Răspuns la întâmpinare

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Judecătoria sect. 2 Bucureşti
Răspuns întâmpinare
Dosar nr. 206(...)/300/2015
Complet 6U-C3 (Luni) – MF
6 pag, 2 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnata D.S., cu domiciliul procedural ales pentru îndeplinirea actelor de procedură în mun. Bucureşti, (...), legitimată cu CI seria (...) nr. (...), emisă de SPCEP la 01.09.2010, CNP (...), în calitate de *reclamantă*,

prin avocat **Adrian Toni NEACŞU**, Baroul Bucureşti, în baza art. 201 alin. 2 Cod procedură civilă formulez următorul

RĂSPUNS LA ÎNTÂMPINARE

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘIDOI

Calificarea juridică corectă a cererii

Explicație

Atunci când vorbim de cereri introductive de instanță, trebuie acordată atenție specială calificării juridice corecte a cererii. Obiectul acțiunii judiciare trebuie indicat în mod corect, astfel încât să ușureze circuitul ei administrativ ulterior înregistrării la instanță și să împiedice erorile.

Deși numeroase, tipurile posibile de acțiuni în justiție sunt totuși limitate. Pentru că riscurile sunt majore, trebuie evitată denumirea improvizată a unor tipuri de acțiuni, ori nominalizarea lor prin denumiri fanteziste. Mult mai util este să folosiți chiar denumirile utilizate de instanță. De altfel, indiferent de felul cum vă veți identifica singuri obiectul acțiunii, în procesul de înregistrare a dosarului în registrele instanței și de formare a dosarului acesta va suferi modificări, astfel încât să corespundă nomenclatorului de acțiuni cu care operează sistemul judiciar. Dacă de exemplu dvs. veți formula o cerere pe care o veți intitula simplu Somație, ea va fi înregistrată totuși în sistemul informatic cu denumirea completă de Somație de plată. De asemenea, dacă veți formula o acțiune în care veți preciza descriptiv obiectul juridic ca fiind *Despăgubiri pentru lipsa de folosință a imobilului*, ea va fi totuși înregistrată ca fiind simplu *Pretenții* sau *Acțiune în pretenții*, întrucât categoria de acțiuni *Despăgubiri pentru lipsa de folosință a imobilului*, de altfel riguros corect exprimată din punct de vedere al terminologiei juridice, nu există.

Studiați nomenclatorul de obiecte ECRIS, în care sunt trecute toate tipurile de acțiuni cu care operează instanțele judecătorești, și încercați să nu dați dovadă de fantezie nominativă în calificarea cererilor formulate.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Judecătoria Buftea
Anulare decizie măsuri asigurătorii
Cerere de suspendare a executării
2 exemplare

Domnule Președinte,

Subscrisa SC A.C. SRL, cu domiciliul fiscal în localitatea Afumaţi, str...., jud. Ilfov, CIF 29713..., J../297/2012, în calitate de *contestatoare*, cu domiciliul procedural ales pentru comunicarea actelor de procedură la avocat Adrian Toni Neacşu...

în contradictoriu cu *intimata* Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Bucureşti – Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov, cu sediul în str. Lucreţiu Pătrăşcanu, nr. 10. Sect. 3 Bucureşti,

formulez în termen şi potrivit art. 129 alin. (11), art. 172 şi art. 173 din O.G. nr. 92/2003, prin avocat Adrian Toni Neacşu, Baroul Bucureşti

CONTESTAŢIE LA EXECUTARE

împotriva Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii nr. 15090 emisă la data de 10 iulie 2015 de către Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov prin care vă solicit

- anularea Deciziei nr. 15090/10 iulie 2015 şi a actelor de executare subsecvente.
- suspendarea executării măsurilor asigurătorii până la soluţionarea definitivă a prezentei contestaţii la executare.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Judecătoria Buftea
Contestație la executare
Cerere de suspendare a executării
2 exemplare

Domnule Președinte,

Subscrisa SC A.C. SRL, cu domiciliul fiscal în localitatea Afumați, str...., jud. Ilfov, CIF 29713..., J../297/2012, în calitate de *contestatoare*, cu domiciliul procedural ales pentru comunicarea actelor de procedură la avocat Adrian Toni Neacșu...

în contradictoriu cu *intimata* Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Ilfov, cu sediul în str. Lucrețiu Pătrășcanu, nr. 10. Sect. 3 București,

formulez în termen și potrivit art. 129 alin. (11), art. 172 și art. 173 din OG nr. 92/2003, prin avocat Adrian Toni Neacșu, Baroul București

CONTESTAȚIE LA EXECUTARE

împotriva Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii nr. 15090 emisă la data de 10 iulie 2015 de către Administrația Județeană a Finanțelor Publice Ilfov prin care vă solicit

- anularea Deciziei nr. 15090/10 iulie 2015 și a actelor de executare subsecvente.
- suspendarea executării măsurilor asigurătorii până la soluționarea definitivă a prezentei contestații la executare.

BUA CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

ÎNAINTE

Tribunalul Bucureşti
Drept de autor şi drepturi conexe
Acţiune în despăgubire
3 exemplare

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul A.B., domiciliat în Bucureşti, str. ..., sect. 6, identificat cu CI seria RT nr. 606.., CNP 15408..., în calitate de reclamant, în contradictoriu cu

pârâta S.C. D.M. S.A., CUI 186..., număr de înregistrare la Registrul Comerţului J4./81../2006, prin reprezentant legal U.Y. – Director general, şi

pârâtul C.D., domiciliat în Bucureşti, str. ..., celelalte date nefiind cunoscute de reclamant,

prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, formulez prezenta

ACŢIUNE ÎN CONSTATAREA ÎNCĂLCĂRII DREPTURILOR DE AUTOR ŞI ÎN DESPĂGUBIRI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Tribunalul Bucureşti
Drept de autor şi drepturi conexe
3 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnatul A.B., domiciliat în Bucureşti, str. ..., sect. 6, identificat cu CI seria RT nr. 606.., CNP 15408..., în calitate de reclamant, în contradictoriu cu

pârâta S.C. D.M. S.A., CUI 186..., număr de înregistrare la Registrul Comerţului J4./81../2006, prin reprezentant legal U.Y. – Director general, şi

pârâtul C.D., domiciliat în Bucureşti, str. ..., celelalte date nefiind cunoscute de reclamant,

prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, formulez prezenta

ACȚIUNE ÎN CONSTATAREA ÎNCĂLCĂRII DREPTURILOR DE AUTOR ŞI ÎN DESPĂGUBIRI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Tabelul 5. *Nomenclator de obiecte ECRIS*

Număr identificare obiect dosar	Denumire
10	trădarea (art. 155 Cp)
11	trădarea (art. 394 NCP)
15	alte cereri privind judecata în fond
16	alte cereri privind executarea
17	verificare măsuri preventive (art. 205 NCPP)
20	trădarea prin ajutarea inamicului (art. 156 Cp)
21	trădarea prin ajutarea inamicului (art. 396 NCP)
30	trădare prin transmitere de secrete (art. 157 Cp)
31	plângere conform art. 9 din Legea 254/2013
32	plângere conform art. 39 din Legea 254/2013
33	plângere conform art. 56 din Legea 254/2013
34	plângere conform art. 104 din Legea 254/2013
35	verificare măsuri preventive (art. 206 NCPP)
36	verificare măsuri preventive (art. 207 NCPP)
40	acțiunile dușmănoase contra statului (art. 158 Cp)
50	spionajul (art. 159 Cp)
51	spionajul (art. 400 NCP)
60	atentatul care pune în pericol securitatea statului (art. 160 Cp)
70	atentatul contra unei colectivități (art. 161 Cp)
71	atentatul contra unei colectivități (art. 402 NCP)
80	subminarea puterii de stat (art. 162 Cp)
90	actele de diversiune (art. 163 Cp)
91	actele de diversiune (art. 403 NCP)
100	subminarea economiei naționale (art. 165 Cp)
110	propaganda în favoarea statului totalitar (art. 166 Cp)
120	acțiuni împotriva ordinii constituționale (art. 166, ind. 1 Cp)
121	acțiuni împotriva ordinii constituționale (art. 397 NCP)
130	complotul (art. 167 Cp)
140	compromiterea unor interese de stat (art. 168 Cp)
141	compromiterea unor interese de stat (art. 406 NCP)
150	comunicarea de informații false (art. 168 ind. 1 Cp)
151	comunicarea de informații false (art. 404 NCP)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

152 măsuri și excepții dispuse de judecătorul de cameră preliminară
160 divulgarea secretului care periclitează securitatea statului (art. 169 Cp)
170 nedenunțarea (art. 170 Cp)
171 nedenunțarea (art. 266 NCP)
180 infracțiuni contra reprezentantului unui stat străin (art. 171 Cp)
190 omorul (art. 174 Cp)
191 omorul (art. 188 NCP)
200 omorul calificat (art. 175 Cp)
201 omorul calificat (art. 189 NCP)
210 omorul deosebit de grav (art. 176 Cp)
220 pruncuciderea (art. 177 Cp)
230 ucidere din culpă (art. 178 Cp)
231 ucidere din culpă (art. 192 NCP)
240 determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 179 Cp)
241 determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 191 NCP)
250 lovirea sau alte violențe (art. 180 Cp)
251 lovirea sau alte violențe (art. 193 NCP)
260 vătămarea corporală (art. 181 Cp)
261 vătămarea corporală (art. 194 NCP)
270 vătămarea corporală gravă (art. 182)
280 lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte (art. 183 Cp)
281 lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte (art. 195 NCP)
290 vătămarea corporală din culpă (art. 184 Cp)
291 vătămarea corporală din culpă (art. 196 NCP)
300 provocarea ilegală a avortului (art. 185 Cp)
310 lipsirea de libertate în mod ilegal (art. 189 Cp)
311 lipsirea de libertate în mod ilegal (art. 205 NCP)
320 sclavia (art. 190 Cp)
321 sclavia (art. 209 NCP)
330 supunerea la muncă forțată sau obligatorie (art. 191 Cp)
331 supunerea la muncă forțată sau obligatorie (art. 212 NCP)
340 violarea de domiciliu (art. 192 Cp)
341 violarea de domiciliu (art. 224 NCP)
350 amenințarea (art. 193 Cp)
351 amenințarea (art. 206 NCP)
360 șantajul (art. 194 Cp)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

361 şantajul (art. 207 NCP)
370 violarea secretului corespondenței (art. 195 Cp)
371 violarea secretului corespondenței (art. 302 NCP)
380 divulgarea secretului profesional (art. 196 Cp)
381 divulgarea secretului profesional (art. 227 NCP)
390 violul (art. 197 Cp)
391 violul (art. 218 NCP)
400 actul sexual cu un minor (art. 198 Cp)
401 actul sexual cu un minor (art. 220 NCP)
410 seducția (art. 199 Cp)
420 perversiunea sexuală (art. 201 Cp)
430 corupția sexuală (art. 202 Cp)
440 incestul (art. 203 Cp)
441 incestul (art. 377 NCP)
450 hărțuirea sexuală (art. 203, ind. 1 Cp)
451 hărțuirea sexuală (art. 223 NCP)
460 insulta (art. 205 Cp)
470 calomnia (art. 206 Cp)
480 furtul (art. 208 Cp)
481 furtul (art. 228 NCP)
490 furtul calificat (art. 209 Cp)
491 furtul calificat (art. 229 NCP)
495 art. 210 Cod Penal
500 tâlhărie (art. 211 Cp)
501 tâlhărie (art. 233 NCP)
510 pirateria (art. 212 Cp)
511 pirateria (art. 235 NCP)
520 abuzul de încredere (art. 213 Cp)
521 abuzul de încredere (art. 238 NCP)
530 gestiunea frauduloasă (art. 214 Cp)
531 gestiunea frauduloasă (art. 242 NCP)
540 înșelăciunea (art. 215 Cp)
541 înșelăciunea (art. 244 NCP)
550 delapidarea (art. 215 ind. 1 Cp)
551 delapidarea (art. 295 NCP)
560 însușirea bunului găsit (art. 216 Cp)
570 distrugerea (art. 217 Cp)
571 distrugerea (art. 253 NCP)

BCU IAȘI / CAROL I UNIVERSITY LIBRARY

580 distrugerea calificată (art. 218 Cp)
581 distrugerea calificată (art. 254 NCP)
590 distrugerea din culpă (art. 219 Cp)
591 distrugerea din culpă (art. 255 NCP)
600 tulburarea de posesie (art. 220 Cp)
601 tulburarea de posesie (art. 256 NCP)
610 tăinuirea (art. 221 Cp)
611 tăinuirea (art. 270 NCP)
620 ofensa adusă unor însemne (art. 236 Cp)
630 defăimarea ţării sau a naţiunii (art. 236 ind. 1 Cp)
640 ultrajul (art. 239 Cp)
641 ultrajul (art. 257 NCP)
650 uzurparea de calităţi oficiale (art. 240 Cp)
651 uzurparea de calităţi oficiale (art. 258 NCP)
660 portul nelegal de decoraţii sau semne distinctive (art. 241 Cp)
670 sustragerea sau distrugerea de înscrisuri (art. 242 Cp)
671 sustragerea sau distrugerea de înscrisuri (art. 259 NCP)
680 ruperea de sigilii (art. 243 Cp)
681 ruperea de sigilii (art. 260 NCP)
690 sustragerea de sub sechestru (art. 244 Cp)
691 sustragerea de sub sechestru (art. 261 NCP)
700 abuz în serviciu contra intereselor persoanelor (art. 246 Cp)
710 abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi (art. 247 Cp)
720 abuz în serviciu contra intereselor publice (art. 248 Cp)
730 abuz în serviciu în formă calificată (art. 248 ind. 1 Cp)
740 neglijenţa în serviciu (art. 249 Cp)
741 neglijenţa în serviciu (art. 298 NCP)
750 purtarea abuzivă (art. 250 Cp)
751 purtarea abuzivă (art. 296 NCP)
760 neglijenţa în păstrarea secretului de stat (art. 252 Cp)
765 conflict de interese (art. 253 ind. 1 Cp)
766 conflict de interese (art. 301 NCP)
770 luare de mită (art. 254 Cp)
771 luarea de mită (art. 289 NCP)
780 dare de mită (art. 255 Cp)
781 dare de mită (art. 290 NCP)
790 primirea de foloase necuvenite (art. 256 Cp)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

800 traficul de influență (art. 257 Cp)
801 traficul de influență (art. 291 NCP)
810 denunțarea calomnioasă (art. 259 Cp)
820 mărturia mincinoasă (art. 260 Cp)
821 mărturia mincinoasă (art. 273 NCP)
830 încercarea de a determina mărturia mincinoasă (art. 261 Cp)
840 împiedicarea părții în proces (art. 261 ind. 1 Cp)
850 nedenunțarea unor infracțiuni (art. 262 Cp)
860 omisiunea sesizării organelor judiciare (art. 263 Cp)
870 favorizarea infractorului (art. 264 Cp)
880 omisiunea de a încunoștința organele judiciare (art. 265 Cp)
890 arestarea nelegală și cercetarea abuzivă (art. 266 Cp)
900 supunerea la rele tratamente (art. 267 Cp)
901 supunerea la rele tratamente (art. 281 NCP)
910 tortura (art. 267 ind. 1 Cp)
911 tortura (art. 282 NCP)
920 represiunea nedreaptă (art. 268 Cp)
921 represiunea nedreaptă (art. 283 NCP)
930 evadarea (art. 269 Cp)
931 evadarea (art. 285 NCP)
940 înlesnirea evadării (art. 270 Cp)
941 înlesnirea evadării (art. 286 NCP)
950 nerespectarea hotărârilor judecătorești (art. 271 Cp)
951 nerespectarea hotărârilor judecătorești (art. 287 NCP)
960 reținerea sau distrugerea de înscrisuri (art. 272 Cp)
965 sfidarea organelor judiciare (art. 272 ind. 1 Cp)
970 neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă, din culpă (art. 273 Cp)
971 neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă (art. 330 NCP)
980 neîndeplinirea cu știință a îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă (art. 274 Cp)
981 neîndeplinirea cu știință a îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă (art. 329 NCP)
990 părăsirea postului și prezența la serviciu în stare de ebrietate (art. 275 Cp)
1000 distrugerea și semnalizarea falsă (art. 276 Cp)
1001 distrugerea și semnalizarea falsă (art. 332 NCP)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1010 accidentul și catastrofa de cale ferată (art. 277 Cp)
1020 nerespectarea regimului armelor și munițiilor (art. 279 Cp, Legea 295/2004)
1030 nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive (art. 279 ind. 1 Cp)
1040 nerespectarea regimului materiilor explozive (art. 280 Cp)
1050 nerespectarea regimului de ocrotire a unor bunuri (art. 280 ind. 1 Cp)
1060 exercitarea fără drept a unei profesii (art. 281 Cp)
1070 nerespectarea regimului transportului rutier public (art. 281 ind. 1 Cp)
1080 falsificarea de monede sau alte valori (art. 282 Cp)
1090 falsificarea de timbre, mărci sau de bilete de transport (art. 283 Cp)
1100 falsificarea de valori străine (art. 284 Cp)
1101 falsificarea de valori străine (art. 316 NCP)
1110 deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori (art. 285 Cp)
1111 deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori (art. 314 NCP)
1120 falsificarea instrumentelor oficiale (art. 286 Cp)
1121 falsificarea instrumentelor oficiale (art. 317 NCP)
1130 folosirea instrumentelor oficiale false (art. 287 Cp)
1140 falsul material în înscrisuri oficiale (art. 288 Cp)
1141 falsul material în înscrisuri oficiale (art. 320 NCP)
1150 falsul intelectual (art. 289 Cp)
1151 falsul intelectual (art. 321 NCP)
1160 falsul în înscrisuri sub semnătură privată (art. 290 Cp)
1161 falsul în înscrisuri sub semnătură privată (art. 322 NCP)
1170 uzul de fals (art. 291 Cp)
1171 uzul de fals (art. 323 NCP)
1180 falsul în declarații (art. 292 Cp)
1181 falsul în declarații (art. 326 NCP)
1190 falsul privind identitatea (art. 293 Cp)
1191 falsul privind identitatea (art. 327 NCP)
1200 falsul privind folosirea emblemei Crucii Roșii (art. 294 Cp)
1210 specula (art. 295 Cp)
1220 înșelăciunea la măsurătoare (art. 296 Cp)

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1230 înșelăciune cu privire la calitatea mărfurilor (art. 297 Cp)
1240 divulgarea secretului economic (art. 298 Cp)
1250 contrafacerea obiectului unei invenții (art. 299 Cp)
1260 punerea în circulație a produselor contrafăcute (art. 300 Cp)
1270 concurența neloială (art. 301 Cp)
1280 nerespectarea dispozițiilor privind operații de import sau export (art. 302 Cp)
1290 deturnarea de fonduri (art. 302 ind. 1 Cp)
1291 deturnarea de fonduri (art. 307 NCP)
1300 nerespectarea dispozițiilor privind importul de deșeuri și reziduuri (art. 302 ind. 2 Cp)
1310 bigamia (art. 303 Cp)
1311 bigamia (art. 376 NCP)
1320 adulterul (art. 304 Cp)
1330 abandonul de familie (art. 305 Cp)
1331 abandonul de familie (art. 378 NCP)
1340 rele tratamente aplicate minorului (art. 306 Cp)
1350 nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului (art. 307 Cp)
1351 nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului (art. 379 NCP)
1360 zădărnicirea combaterii bolilor (art. 308 Cp)
1361 zădărnicirea combaterii bolilor (art. 352 NCP)
1370 contaminarea venerică și transmiterea sindromului imunodeficitar dobândit (art. 309 Cp)
1380 sustragerea de la tratament medical (art. 309 ind. 1 Cp)
1390 răspândirea bolilor la animale sau plante (art. 310 Cp)
1391 răspândirea bolilor la animale sau plante (art. 355 NCP)
1400 infectarea apei (art. 311 Cp)
1401 infectarea apei (art. 356 NCP)
1410 traficul de stupefiante (art. 312)
1420 falsificarea de alimente sau alte produse (art. 313 Cp)
1430 punerea în primejdie a unei persoane în neputință de a se îngriji (art. 314 Cp)
1440 lăsarea fără ajutor (art. 315 Cp)
1450 lăsarea fără ajutor prin omisiunea de înștiințare (art. 316 Cp)
1460 propaganda naționalist-șovină (art. 317 Cp)
1470 împiedicarea libertății cultelor (art. 318 Cp)

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1480 profanarea de morminte (art. 319 Cp)
1490 tulburarea folosinței locuinței (art. 320 Cp)
1500 ultrajul contra bunelor moravuri și tulburarea ordinii și liniștii publice (art. 321 Cp)
1510 încăierarea (art. 322 Cp)
1511 încăierarea (art. 198 NCP)
1520 asocierea pentru săvârșirea de infracțiuni (art. 323 Cp)
1530 instigarea publică și apologia infracțiunilor (art. 324 Cp)
1540 răspândirea de materiale obscene (art. 325 Cp)
1550 cerșetoria (art. 326 Cp)
1560 vagabondajul (art. 327 Cp)
1570 prostituția (art. 328 Cp)
1580 proxenetismul (art. 329 Cp)
1581 proxenetismul (art. 213 NCP)
1590 jocul de noroc (art. 330 Cp)
1600 absența nejustificată (art. 331 Cp)
1601 absența nejustificată (art. 413 NCP)
1610 dezertarea (art. 332 Cp)
1611 dezertarea (art. 414 NCP)
1620 călcarea de consemn (art. 333 Cp)
1630 insubordonarea (art. 334 Cp)
1631 insubordonarea (art. 417 NCP)
1640 lovirea sau insulta superiorului (art. 335 Cp)
1650 lovirea sau insulta inferiorului (art. 336 Cp)
1660 capitularea (art. 338 Cp)
1661 capitularea (art. 421 NCP)
1670 părăsirea câmpului de luptă (art. 339 Cp)
1671 părăsirea câmpului de luptă (art. 422 NCP)
1680 zborul neautorizat (art. 340 Cp)
1681 zborul neautorizat (art. 423 NCP)
1690 părăsirea navei (art. 341 Cp)
1691 părăsirea navei (art. 424 NCP)
1700 părăsirea comenzii (art. 342 Cp)
1701 părăsirea comenzii (art. 425 NCP)
1710 neluarea măsurilor necesare în operațiunile navale (art. 343 Cp)
1711 neluarea măsurilor necesare în operațiunile navale (art. 426 NCP)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1720 coborârea pavilionului (art. 344 Cp)
1721 coborârea pavilionului (art. 427 NCP)
1730 coliziunea (art. 345 Cp)
1731 coliziunea (art. 428 NCP)
1740 sustragerea de la serviciul militar (art. 348 Cp)
1750 defetismul (art. 349 Cp)
1760 jefuirea celor căzuți pe câmpul de luptă (art. 350 Cp)
1761 jefuirea celor căzuți pe câmpul de luptă (art. 436 NCP)
1770 folosirea emblemei Crucii Roșii în timpul operațiilor militare (art. 351 Cp)
1771 folosirea emblemei Crucii Roșii în timpul operațiilor militare (art. 437 NCP)
1780 sustragerea de la rechiziții militare (art. 352 Cp)
1790 sustragerea de la recrutare (art. 353 Cp)
1800 neprezentarea la încorporare sau concentrare (art. 354 Cp)
1801 neprezentarea la încorporare sau concentrare (art. 435 NCP)
1810 propaganda pentru război (art. 356 Cp)
1811 propaganda pentru război (art. 405 NCP)
1820 genocidul (art. 357 Cp)
1821 genocidul (art. 438 NCP)
1830 tratamentele neomenoase (art. 358 Cp)
1840 distrugerea unor obiective și însușirea unor bunuri (art. 359 Cp)
1850 distrugerea, jefuirea sau însușirea unor valori culturale (art. 360 Cp)
1860 traficul de droguri (Legea 143/2000 art. 2)
1870 trafic internațional de droguri (Legea 143/2000 art. 3)
1880 consumul ilicit de droguri (Legea 143/2000 art. 4)
1890 punerea la dispoziție a unui local/locuințe pentru consum de droguri (Legea 143/2000 art. 5)
1900 prescrierea de droguri fără să fie necesar (Legea 143/2000 art. 6)
1910 administrarea de droguri unei persoane (Legea 143/2000 art. 7)
1920 furnizarea pentru consum de inhalanți toxici unui minor (Legea 143/2000 art. 8)
1930 operațiuni privitoare la precursori, echipamente ori materiale în vederea utilizării producerii de droguri (Legea 143/2000 art. 9)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1940 organizarea, conducerea sau finanțarea unor operațiuni privitoare la droguri (Legea 143/2000 art. 10)
1950 îndemnul la consumul ilicit de droguri (Legea 143/2000 art. 11)
1955 contestație împotriva hotărârii judecătorului delegat
1957 braconaj (Legea 407/2006)
1960 traficul de persoane (Legea 678/2001 art. 12)
1961 traficul de persoane (art. 210 NCP)
1970 traficul de minori (Legea 678/2001 art. 13)
1971 traficul de minori (art. 211 NCP)
1980 determinarea sau permiterea intrării sau rămânerii pe teritoriul țării a unui cetățean străin supus traficului de persoane (Legea 678/2001 art. 17)
1990 pornografia infantilă (Legea 678/2001 art. 18)
1991 pornografia infantilă (art. 374 NCP)
2000 inițiere, constituire de grup infracțional organizat, aderare sau sprijinire a unui asemenea grup (Legea 39/2003 art. 7)
2001 uciderea la cererea victimei (art. 190 NCP)
2010 tăinuirea unui bun provenit dintr-o infracțiune la Legea 39/2003 (Legea 39/2003 art. 10)
2011 rele tratamente aplicate minorului (art. 197 NCP)
2020 infracțiunea de spălare de bani (Legea 656/2002 art. 23)
2021 violența în familie (art. 199 NCP)
2030 nerespectarea obligațiilor de a nu transmite informații privind operațiuni ce intră sub incidența Legii 656/2002 (Legea 656/2002 art. 24)
2031 uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de mamă (art. 200 NCP)
2040 infracțiuni de corupție (Legea 78/2000)
2041 întreruperea cursului sarcinii (art. 201 NCP)
2050 infracțiuni privind comerțul electronic (Legea 365/2002)
2051 vătămarea fătului (art. 202 NCP)
2060 infracțiuni privind fondul funciar (Legea 18/1991)
2061 lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate (art. 203 NCP)
2070 infracțiuni la siguranța activităților nucleare (Legea 111/1996)
2071 împiedicarea ajutorului (art. 204 NCP)
2080 infracțiuni la legea privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite (Legea 12/1990)
2081 hărțuirea (art. 208 NCP)

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2090 infracțiuni la legea privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (Legea 82/2000)
2091 exploatarea cerșetoriei (art. 214 NCP)
2100 infracțiuni la legea privind fondul piscicol, pescuit și acvacultură (Legea 192/2001)
2101 folosirea unui minor în scop de cerșetorie (art. 215 NCP)
2110 infracțiuni la legea privind prelevarea și transplantul de țesuturi și organe umane (Legea 2/1998)
2111 folosirea serviciilor unei persoane exploatate (art. 216 NCP)
2120 infracțiuni la regimul silvic (Legea 26/1996)
2121 agresiunea sexuală (art. 219 NCP)
2125 infracțiuni la regimul silvic (Legea 46/2008)
2126 coruperea sexuală a minorilor (art. 221 NCP)
2130 infracțiuni la legea privind piața de capital (Legea 297/2004)
2131 racolarea minorilor în scopuri sexuale (art. 222 NCP)
2140 infracțiuni la legea privind regimul juridic al precursorilor (Legea 300/2002)
2141 violarea sediului profesional (art. 225 NCP)
2150 infracțiuni la legea societăților comerciale (Legea 31/1990)
2151 violarea vieții private (art. 226 NCP)
2160 infracțiuni la legea privind energia electrică (Legea 318/2003)
2161 furtul în scop de folosință (art. 230 NCP)
2170 infracțiuni la legea privind TVA-ul (Legea 345/2002)
2171 tâlhărie calificată (art. 234 NCP)
2180 infracțiuni la legea cecului (Legea 59/1934)
2181 tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei (art. 236 NCP)
2190 infracțiuni la legea privind protecția muncii (Legea 90/1996)
2191 abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor (art. 239 NCP)
2200 infracțiuni la legea privind unele măsuri de protecție a persoanelor încadrate în muncă
2201 bancruta simplă (art. 240 NCP)
2210 (Legea nr. 130/1999)
2211 (Legea 161/2003 modificată și completată)
2212 bancruta frauduloasă (art. 241 NCP)
2213 însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor (art. 243 NCP)

BCU IASI / OVIDIUS UNIVERSITY LIBRARY

2220 infracțiuni de falsificare de monedă sau alte valori de către persoane juridice (Legea 299/2004)
2221 înșelăciunea privind asigurările (art. 245 NCP)
2230 infracțiuni privind fondul piscicol (OUG 76/2002)
2231 deturnarea licitațiilor publice (art. 246 NCP)
2235 infracțiuni la legea privind interzicerea unor organizații și a unor simboluri (OUG 31/2002)
2236 exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile (art. 247 NCP)
2240 infracțiuni privind frontiera de stat a României (OUG 105/2001)
2241 frauda informatică (art. 249 NCP)
2250 infracțiuni săvârșite în afara teritoriului României (OUG 112/2001)
2251 efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos (art. 250 NCP)
2260 infracțiuni privind circulația pe drumurile publice (OUG 195/2002)
2261 acceptarea operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos (art. 251 NCP)
2270 infracțiuni la legea privind soluționarea conflictelor de muncă (Legea nr. 168/1999)
2271 trecerea frauduloasă a frontierei de stat (art. 262 NCP)
2280 infracțiuni la legea cambiei și biletului la ordin (Legea 58/1934)
2281 traficul de migranți (art. 263 NCP)
2290 infracțiuni privind regimul de deținere al câinilor agresivi și periculoși (OUG 55/2002)
2291 facilitarea șederii ilegale în România (art. 264 NCP)
2300 Infracțiuni la legea brevetelor de invenție (Legea 64/1991)
2301 sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României (art. 265 NCP)
2310 infracțiuni la legea protecției mediului (Legea 137/1995)
2311 omisiunea sesizării (art. 267 NCP)
2320 infracțiuni la legea privind drepturile de autor și drepturile conexe (Legea 8/1996)
2321 inducerea în eroare a organelor judiciare (art. 268 NCP)
2330 infracțiuni privind adopția (OUG 25/1997)
2331 favorizarea făptuitorului (art. 269 NCP)

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2340 infracţiuni la legea contabilităţii (Legea 82/1991)
2341 obstrucţionarea justiţiei (art. 271 NCP)
2345 solicitări conform Legii 82/2012
2346 influenţarea declaraţiilor (art. 272 NCP)
2350 infracţiuni la legea cadastrului şi publicităţii imobiliare (Legea 7/1996)
2351 răzbunarea pentru ajutorul dat justiţiei (art. 274 NCP)
2360 infracţiuni privind concurenţa neloială (Legea 11/1990)
2361 sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri (art. 275 NCP)
2370 infracţiuni de evaziune fiscală (Legea 87/1994, Legea 241/2005)
2371 presiuni asupra justiţiei (art. 276 NCP)
2380 infracţiuni la regimul vamal (Legea 41/1997, Legea 86/2006)
2381 compromiterea intereselor justiţiei (art. 277 NCP)
2390 infracţiuni privind fondul cinegetic şi protecţia vânatului (Legea 103/1996)
2391 încălcarea solemnităţii şedinţei (art. 278 NCP)
2400 infracţiuni privind legea sindicatelor (Legea 54/2003)
2401 ultrajul judiciar (art. 279 NCP)
2410 infracţiuni privind legea arhivelor naţionale (Legea 16/1996)
2411 cercetarea abuzivă (art. 280 NCP)
2420 infracţiuni privind legea siguranţei naţionale a României (Legea 51/1991)
2421 asistenţa şi reprezentarea neloială (art. 284 NCP)
2430 infracţiuni la legea privind combaterea terorismului (Legea 535/2004)
2431 neexecutarea sancţiunilor penale (art. 288 NCP)
2440 infracţiuni la legea privind mărcile şi indicaţiile geografice (Legea 84/1998)
2441 cumpărarea de influenţă (art. 292 NCP)
2450 infracţiuni la legea privind calitatea în construcţii (Legea 10/1995)
2451 fapte săvârşite de membrii instanţelor de arbitraj sau în legătură cu aceştia (art. 293 NCP)
2460 infracţiuni la decretul-lege privind urmărirea, judecarea şi pedepsirea unor infracţiuni de speculă (Decret-lege 15/1990)
2461 fapte săvârşite de către funcţionari străini sau în legătură cu aceştia (art. 294 NCP)

BCU IASI CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

2470 infracțiuni la decretul-lege privind sancționarea ocupării abuzive a locuințelor din fondul locativ de stat (Decret-lege 24/1990)
2471 abuzul în serviciu (art. 297 NCP)
2480 infracțiuni la legea privind protecția topografiilor circuitelor integrate (Legea 16/1995)
2481 folosirea abuzivă a funcției în scop sexual (art. 299 NCP)
2490 infracțiuni la legea privind donarea de sânge, utilizarea terapeutică a sângelui uman și organizarea transfuzională în România (Legea 4/1995)
2491 uzurparea funcției (art. 300 NCP)
2500 infracțiuni la legea privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice (Legea 60/1991)
2501 divulgarea informațiilor secrete de stat (art. 303 NCP)
2510 infracțiuni la legea privind regimul zonelor libere (Legea 84/1992)
2511 divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice (art. 304 NCP)
2520 infracțiuni la legea privind evidența populației și cartea de identitate (Legea 105/1996)
2521 neglijență în păstrarea informațiilor (art. 305 NCP)
2530 infracțiuni la legea apelor (Legea 107/1996)
2531 obținerea ilegală de fonduri (art. 306 NCP)
2540 infracțiuni la legea privind privind organizarea și funcționarea cooperației de consum și a cooperației de credit (Legea 109/1996)
2541 infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane (art. 308 NCP)
2550 infracțiuni la legea privind privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere (Legea 115/1996)
2551 falsificarea de monede (art. 310 NCP)
2560 infracțiuni la legea concurenței (Legea 21/1996)
2561 falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată (art. 311 NCP)
2570 infracțiuni la legea privind activitatea bancară (Legea 58/1998)
2571 falsificarea de timbre sau efecte poștale (art. 312 NCP)
2580 infracțiuni la regimul stării de asediu și regimul stării de urgență (OUG 1/1999)

BCU IASI CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

2581 punerea în circulație de valori falsificate (art. 313 NCP)
2590 infracțiuni la legea privind organizarea și desfășurarea referendumului (Legea 3/2000)
2591 emiterea frauduloasă de monedă (art. 315 NCP)
2600 infracțiuni la legea privind regimul monopolului de stat (Legea 31/1996)
2601 folosirea instrumentelor false (art. 318 NCP)
2610 infracțiuni la legea privind exercitarea profesiei de detectiv particular (Legea 329/2003)
2611 falsificarea de instrumente de autentificare străine (art. 319 NCP)
2620 infracțiuni la legea privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale (Legea 346/2002)
2621 falsificarea unei înregistrări tehnice (art. 324 NCP)
2630 infracțiuni la legea privind finanțele publice (Legea 500/2002)
2631 falsul informatic (art. 325 NCP)
2632 eșalonarea plății amenzii penale (art. 497 NCPP)
2633 permisiuni în executarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi (art. 31 Legea 253/2013)
2634 permisiuni în executarea pedepsei accesorii a interzicerii unor drepturi (art. 27 Legea 253/2013)
2635 obligarea la tratament medical în mod provizoriu (art. 246 NCPP)
2636 internarea medicală în mod provizoriu (art. 248 NCPP)
2637 revocarea interzicerii unei funcții/profesii/activități (art. 574 NCPP)
2638 amnistia/grațierea (art. 596 NCPP)
2639 contestația la executare (art. 598 NCPP)
2640 infracțiuni la legea audiovizualului (Legea 504/2002)
2641 infracțiuni de fals comise în legătură cu o autoritate unui stat străin (art. 328 NCP)
2642 modificarea/încetarea obligațiilor (art. 73, 48, 57, 61 Legea 253/2013)
2643 desemnarea persoanei care îl va supraveghea pe minor (art. 67 alin. 3 și art. 68 alin. 5 Legea 253/2013)
2644 stabilirea programului zilnic al minorului (art. 69 Legea 253/2013)
2645 prelungire/înlocuire măsuri educative neprivative (art. 513 NCPP)

BCU IAȘI CENTRUL UNIVERSITAR LIBRARY

2646 schimbare măsura educativă a internării (art. 516 și art. 517 NCPP)
2647 schimbare regim executare (art. 518 NCPP)
2648 trecerea bunurilor în proprietatea statului (art. 579 NCPP)
2649 plângerea împotriva deciziei consilierului de probațiune (art. 17 Legea 253/2013)
2650 infracțiuni la legea muzeelor și a colecțiilor publice (Legea 311/2003)
2651 părăsirea postului și prezența la serviciu sub influența alcoolului sau altor substanțe (art. 331 NCP)
2660 infracțiuni la legea petrolului (Legea 238/2004)
2661 accidentul de cale ferată (art. 333 NCP)
2663 infracțiune la legea privind libera circulație a românilor în străinătate (Legea 248/2005)
2664 punerea în circulație sau conducerea unui autovehicul neînmatriculat (art. 334 NCP)
2665 infracțiuni la normele de conviețuire socială (Legea 61/1991 art. 1 ind. 1)
2666 conducerea unui vehicul fără permis de conducere (art. 335 NCP)
2670 infracțiuni la alte legi speciale
2671 conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe (art. 336 NCP)
2680 conflict de competență (pozitiv/negativ) (art. 43 CPP/ art. 51 NCPP)
2681 supravegherea tehnică (art. 139 NCPP)
2682 refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice (art. 337 NCP)
2690 abținere (art. 50 Cpp/art. 66 NCPP)
2691 confirmare supraveghere tehnica (art.141 NCPP)
2692 părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia (art. 338 NCP)
2700 recuzare (art. 51 Cpp/art. 67 NCPP)
2701 prelungire supraveghere tehnică (art. 144 NCPP)
2702 împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice (art. 339 NCP)
2705 recuzarea întregii instanțe
2706 reținerea trimiterilor poștale (art. 147 NCPP)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2707 nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor (art. 340 NCP)
2710 strămutare (art. 55 CPP ș.u./art. 72 ș.u. NCPP)
2711 predarea trimiterilor poștale (art. 147 NCPP)
2712 efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public (art. 341 NCP)
2720 cerere privind interceptări și înregistrări audio-video (art. 91 ind. 1 ș.u. Cpp)
2721 percheziționarea trimiterilor poștale (art. 147 NCPP)
2722 nerespectarea regimului armelor și munițiilor (art. 342 NCP)
2730 cerere privind efectuarea de percheziții (art. 100 ș.u. Cpp)
2731 obținere date comunicări electronice (art. 152 NCPP)
2732 uzul de armă fără drept (art. 343 NCP)
2740 cerere de comisie rogatorie și delegare (art. 132 ș.u. Cpp)
2741 obținere date financiare (art. 153 NCPP)
2742 ștergerea sau modificarea marcajelor de pe arme letale (art. 344 NCP)
2743 contestație împotriva amenzii judiciare
2744 conservare transmitere date (art. 154 NCPP)
2745 Comisie rogatorie internațională
2746 percheziție (art. 158 NCPP)
2747 nerespectarea regimului materiilor explozive (art. 346 NCP)
2750 propunere de arestare preventivă a învinuitului (art. 146 Cpp)
2751 expertiză medico-legală psihiatrică (art. 184 NCPP)
2752 exercitarea fără drept a unei profesii sau activități (art. 348 NCP)
2753 nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materiale radioactive (art. 345 NCP)
2760 propunere de arestare preventivă a inculpatului (art. 149 ind. 1 Cpp)
2761 examinare fizică (art. 190 NCPP)
2762 neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă (art. 349 NCP)
2770 prelungirea duratei arestării preventive dispuse în cursul urmăririi penale (art. 156 și următoarele Cpp)
2771 menținere măsură de arestare preventivă
2772 delegare (art. 201 NCPP)

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2773 nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă (art. 350 NCP)
2774 camăta (art. 351 NCP)
2780 prelungirea altor măsuri (obligarea de a nu părăsi țara/locația)
2781 plângere control judiciar (art. 213 NCPP)
2782 comisie rogatorie (art. 200 NCPP)
2783 contaminarea venerică (art. 353 NCP)
2790 înlocuirea măsurii preventive (art. 139 Cpp)
2791 plângere control judiciar pe cauțiune (art. 216 NCPP)
2792 transmiterea sindromului imunodeficitar dobândit (art. 354 NCP)
2795 constituirea unui grup infracțional organizat (art. 367 NCP)
2797 instigarea publică (art. 368 NCP)
2800 revocarea măsurii preventive (art. 139 Cpp)
2801 verificare măsuri preventive (art. 204 NCPP)
2802 falsificarea sau substituirea de alimente sau alte produse (art. 357 NCP)
2807 alterarea integrității datelor informatice (art. 362 NCP)
2810 constatarea încetării de drept a măsurilor preventive (art. 140 Cpp)
2811 verificare măsură preventivă (art. 207 NCPP)
2812 comercializarea de produse alterate (art. 358 NCP)
2813 încercarea de a determina săvârșirea unei infracțiuni (art. 370 NCP)
2814 traficul de produse sau substanțe toxice (art. 359 NCP)
2817 accesul ilegal la un sistem informatic (art. 360 NCP)
2818 perturbarea funcționării sistemelor informatice (art. 363 NCP)
2819 interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice (art. 361 NCP)
2820 plângere împotriva ordonanței procurorului privind măsurile preventive (art. 140 ind. 2 Cpp)
2821 verificare măsura preventivă propusă de DNA/DIICOT (art. 207 NCPP)
2822 propunere de arestare preventivă a învinuitului (art. 146 CPP alin. 12)
2823 luarea măsurii arestului la domiciliu (art. 218 NCPP)
2824 propunere de arestare preventivă a inculpatului (art. 149 ind. 1 alin. 13 CPP)

BCUJAS "CAROL I" UNIVERSITY LIBRARY

2825 prelungire arestare la domiciliu (art. 222 NCPP)
2826 înlocuirea măsurii preventive (art. 140 ind. 3 și art. 141 CPP)
2827 luarea măsurii arestării preventive (art. 223 NCPP)
2828 revocarea măsurii preventive (art. 140 ind. 3 și art. 141 CPP)
2829 luarea măsurii arestării preventive propusă de DNA/DIICOT (art. 223 NCPP)
2830 cerere de liberare provizorie sub control judiciar (art. 160 ind. 2 Cpp)
2831 audierea inculpatului arestat în lipsă (art. 231 NCPP)
2832 constatarea încetării de drept a măsurilor preventive (art. 140 ind. 3 și art. 141 CPP)
2833 tulburarea ordinii și liniștii publice (art. 371 NCP)
2834 plângere împotriva ordonanței procurorului privind măsurile preventive (art. 140^3 CPP)
2835 ridicarea controlului judiciar (art. 160^3 Cpp)
2836 cerere de eliberare provizorie sub control judiciar (art. 160 ind. 9 CPP)
2837 revocare măsură preventivă (art. 242 NCPP)
2838 ridicarea controlului judiciar(art. 160^9 CPP)
2839 înlocuire măsură preventivă (art. 242 NCPP)
2840 cerere de liberare provizorie pe cauțiune (art. 160 ind. 4 Cpp)
2841 revocare măsură preventivă propusă de DNA/DIICOT (art. 242 NCPP)
2842 cerere de liberare provizorie pe cauțiune (art. 160^9 CPP)
2843 înlocuire măsură preventivă propusă de DNA/DIICOT (art. 242 NCPP)
2844 revocarea eliberării provizorii(art. 160^{10} alin. 5 CPP)
2845 aplicare măsură tratament medical (art. 245 NCPP)
2846 portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase (art. 372 NCP)
2847 împiedicarea desfășurării unei adunări publice (art. 373 NCP)
2850 revocarea eliberării provizorii (art. 160 ind. 10 Cpp)
2851 ridicare măsură tratament medical (art. 245 NCPP)
2852 prelungire arestare preventivă propusă de DNA/DIICOT (art. 234 NCPP)
2853 ultrajul contra bunelor moravuri (art. 375 NCP)
2856 încetare de drept măsură preventivă (art. 241 NCPP)

BCU IAȘI / CENTRUL UNIVERSITAR

2857 transferul neautorizat de date informatice (art. 364 NCP)
2858 prelungire arestare preventivă (art. 234 NCPP)
2860 luarea măsurii obligării la tratament medical (art. 113 Cp și art. 162 Cpp)
2861 internare provizorie (art. 247 NCPP)
2862 împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu (art. 380 NCP)
2864 operațiuni ilegale cu dispozitive sau programe informatice (art. 365 NCP)
2865 aplicarea măsurilor complementare prevăzute de OG 11/2006 privind combaterea violenței în sport
2866 contestarea măsurii asigurătorii (art. 250 NCPP)
2867 împiedicarea exercitării libertății religioase (art. 381 NCP)
2868 incitarea la ură sau discriminare (art. 369 NCP)
2870 luarea măsurii internării medicale (art. 114 Cp și art. 162 Cpp)
2871 restituire bunuri (art. 255 NCPP)
2872 profanarea lăcașurilor sau obiectelor de cult (art. 382 NCP)
2880 contestație (plângere) cu privire la măsurile asigurătorii (art. 168 Cpp)
2881 încuviințare aducere persoană (art. 265 NCPP)
2882 profanarea de cadavre sau morminte (art. 383 NCP)
2890 cerere de restituire a lucrurilor (art. 169 Cpp)
2891 îndreptare eroare materială (art. 278 NCPP)
2892 prelevarea ilegală de țesuturi sau organe (art. 384 NCP)
2900 plângere împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată (art. 278 ind. 1 Cpp)
2901 înlăturare omisiuni (art. 279 NCPP)
2902 împiedicarea exercitării drepturilor electorale (art. 385 NCP)
2910 înlocuirea tratamentului medical (art. 431 Cpp)
2911 anulare/reducere amendă (art. 284 NCPP)
2912 coruperea alegătorilor (art. 386 NCP)
2920 înlocuirea sau încetarea internării medicale (art. 434 Cpp)
2921 audiere anticipată (art. 308 NCPP)
2922 frauda la vot (art. 387 NCP)
2930 revocarea măsurilor de siguranță (art. 437 Cpp)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2931 plângere soluții de neurmărire/netrimitere judecată (art. 340 NCPP)
2933 frauda la votul electronic (art. 388 NCP)
2940 revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere (art. 447 Cpp și art. 86 ind. 4 Cp)
2941 redeschiderea procesului penal (la judecarea în lipsă) (art. 466 NCPP)
2942 violarea confidențialității votului (art. 389 NCP)
2950 cerere de contopire a executării pedepselor (alte modificări de pedepse) (art. 449 Cpp)
2951 sesizarea cu acordul de recunoaștere a vinovăției (art. 483 NCPP)
2952 nerespectarea regimului urnei de vot (art. 390 NCP)
2960 înlocuirea pedepsei amenzii penale (art. 449 ind. 1 Cpp)
2961 măsuri preventive persoane juridice (art. 493 NCPP)
2962 falsificarea documentelor și evidențelor electorale (art. 391 NCP)
2970 cerere de eșalonare a amenzii penale (art. 425 alin. 2 Cpp)
2971 activități în procedura urmăririi și încetarea activităților (art. 523 NCPP)
2972 fapte săvârșite în legătură cu un referendum (art. 392 NCP)
2980 cerere de liberare condiționată (art. 450 Cpp, art. 55 ind. 1 ș.u. Cp)
2981 reabilitarea judecătorească (art. 527 NCPP)
2982 trădarea prin transmitere de informații secrete de stat (art. 395 NCP)
2990 cerere de amânare a executării pedepsei (art. 453 Cpp)
2991 contestație reabilitare judecătorească (art. 535 NCPP)
2992 înalta trădare (art. 398 NCP)
3000 cerere de întrerupere a executării pedepsei (art. 455 Cpp)
3001 anularea reabilitării (art. 536 NCPP)
3002 acțiuni ostile contra statului (art. 399 NCP)
3003 sesizare transmisă de comisia prevăzută de HG 836/2013
3010 contestație la executare (art. 461 Cpp)
3011 înlocuirea sau reconstituirea dosarului (art. 544 NCPP)
3012 prelungirea măsurilor preventive față de persoana juridică (art. 479/5 CPP)
3015 liberarea minorului înainte de majorat (art. 491 Cpp)
3016 înlocuirea pedepsei amenzii (art. 560 NCPP)

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3017 divulgarea secretului care periclitează securitatea națională (art. 407 NCP)
3019 atentatul care pune în pericol securitatea națională (art. 401 NCP)
3020 cerere de reabilitare (art. 494 ș.u. Cpp, art. 134 ș.u. Cp)
3021 înlocuirea muncii neremunerate (instanța de executare) (art. 561 NCPP)
3022 infracțiuni contra persoanelor care se bucură de protecție internațională (art. 408 NCP)
3023 constituirea de structuri informative ilegale (art. 409 NCP)
3024 nedenunțarea unor infracțiuni contra securității naționale (art. 410 NCP)
3030 rejudecarea după extrădare (art. 522 ind. 1 Cpp)
3031 înlocuirea/încetarea obligării la tratament medical (art. 568 NCPP)
3032 înlocuire arestare la domiciliu (art. 221 alin. 11 NCPP)
3033 permisiunea părăsirii domiciliului (art. 221 alin. 6 NCPP)
3034 ridicarea măsurii obligatorii provizorii la tratament medical (art. 246 alin. 9 NCPP)
3035 ridicare internare provizorie (art. 248 alin. 11 NCPP)
3036 valorificare bunuri sechestrate (art. 252 ind. 2 NCPP)
3037 contestare valorificare bunuri (art. 252 ind. 4 NCPP)
3038 desființare înscrisuri (art. 315 lit. d NCPP)
3039 confiscare specială (art. 315 lit. c NCPP)
3040 recunoașterea hotărârilor penale sau a altor acte judiciare străine (Legea 302/2004)
3041 menținerea/înlocuirea sau încetarea măsurii internării medicale (art. 571 NCPP)
3042 confirmare redeschidere urmărire penală (art. 335 alin. 4 NCPP)
3043 contestație durată proces (art. 488 ind. 2 NCPP)
3044 prelungire măsuri preventive persoană juridică (art. 493 alin. 4 NCPP)
3045 revocare măsuri preventive persoană juridică (art. 493 alin. 8 NCPP)
3046 contestație Legea nr. 4/2008 (art. 50 LPA)
3047 modificări la măsuri educative neprivative (art. 513-517 NCPP)

3048 anularea renunţării la aplicarea pedepsei (art. 581 ind. 1 NCPP)
3049 prelevare probe biologice (art. 91 LPA)
3050 extrădare activă (Legea 302/2004)
3051 revocarea/anularea amânării aplicării pedepsei (art. 582 NCPP)
3052 contestaţia împotriva suspendării judecăţii (art. 368 NCPP)
3053 percheziţia informatică (art. 168 NCPP)
3054 revocare internare nevoluntară (art. 184 alin. 26 NCPP)
3055 internare nevoluntară (art. 184 alin. 7 NCPP)
3056 prelungire internare nevoluntară (art. 184 alin. 25 NCPP)
3057 validare examinare fizică (art. 190 alin. 5 NCPP)
3058 abuzul de autoritate (art. 419 NCP)
3060 extrădare pasivă (Legea 302/2004)
3061 revocarea sau anularea suspendării executării pedepsei (art. 583 NCPP)
3062 încălcarea de consemn (art. 415 NCP)
3063 utilizarea de metode interzise în operaţiunile de luptă (art. 443 NCP)
3064 părăsirea postului sau comenzii (art. 416 NCP)
3065 arestare provizorie în vederea extrădării (Legea 302/2004)
3066 abţinerea întregii instanţe
3067 alte modificări ale pedepsei (art. 585 NCPP)
3068 mandat european de arestare
3069 înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea (art. 586 NCPP)
3070 cerere de transfer de procedură în materie penală (Legea 302/2004)
3071 liberarea condiţionată (art. 587 NCPP)
3072 sustragerea de la serviciul militar în timp de război (art. 432 NCP)
3073 ordine de indisponibilizare şi ordine de suspendare (Legea 302/2004)
3074 anularea/revocarea liberării condiţionate (art. 588 NCPP)
3075 infracţiuni la legea falimentului/insolvenţei (Legea 64/1995, Legea 85/2006)
3076 amânarea executării pedepsei/contestaţie (art. 589 NCPP)
3077 agresiunea împotriva santinelei (art. 433 NCP)
3078 sustragerea de la luarea în evidenţă militară (art. 434 NCP)

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3080 infracțiuni privind unele drepturi ale persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate (OUG 56/2003)
3081 revocarea amânării executării pedepsei (art. 591 NCPP)
3082 infracțiuni contra umanității (art. 439 NCP)
3086 înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață (art. 584 NCPP)
3090 contestație (plângere) împotriva hotărârii comisiei de disciplină (Ordin 3352/2003 al Ministrului Justiției)
3091 întreruperea executării pedepsei/contestație (art. 592 NCPP)
3092 infracțiuni de război contra persoanelor (art. 440 NCP)
3094 infracțiuni de război contra operațiunilor umanitare și emblemelor (art. 442 NCP)
3095 constrângerea superiorului (art. 418 NCP)
3096 lovirea superiorului ori a inferiorului (art. 420 NCP)
3100 reconstituire dosar judiciar/ înscris judiciar dispărut
3101 intervenirea unei legi penale noi (art. 595 NCPP)
3102 desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei
3103 internarea medicală
3104 incompatibilitate
3105 reexaminare taxe de timbru
3106 învestire cu formulă executorie
3107 obligarea la tratament medical
3108 excepție de neconstituționalitate
3109 revocare control judiciar (art. 213 alin. 6 NCPP)
3110 îndreptare eroare materială (art. 194 ș.u. Cpp)
3111 înlocuire control judiciar (art. 215 alin. 7 NCPP)
3112 infracțiuni de război contra proprietății și altor drepturi (art. 441 NCP)
3113 înlăturarea unor omisiuni vădite (art. 196 CPP)
3114 înlocuire control judiciar pe cauțiune (art. 217 alin. 9 NCPP)
3115 abatere disciplinară magistrați
3117 abitație
3120 abținere
3125 abținerea întregii instanțe
3130 accesiune
3135 acordare de compensații financiare victimelor unor infracțiuni (Legea 211/2004)
3140 acordare personalitate juridică
3145 acțiune confesorie

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3150	acţiune în declararea simulaţiei
3155	radiere asociaţii/fundaţii
3160	acţiune în răspundere contractuală
3170	acţiune în răspundere delictuală
3180	acţiune în regres
3190	acţiunea în anularea hotărârii arbitrale
3200	acţiune în constatare
3210	acţiune oblică
3220	acţiune pauliană
3230	acţiune posesorie
3233	administrarea bunurilor altuia
3235	alte cereri
3237	alte cereri privind executarea silită
3240	anulare act
3250	anulare somaţie de plată
3260	aplicare amendă civilă
3270	asigurare dovezi
3275	asigurare dovezi (art. 7 alin. 2 OG 94/1999)
3280	atribuire beneficiu contract de închiriere Legea 114/1996
3290	autorizare desfiinţare lucrări (Legea 50/1991)
3300	autorizarea executării obligaţiei de a face (art. 580 ind. 2 Cpc/ art. 903 NCPC)
3310	autorizarea intrării în încăperi (art. 384 ind. 1 alin. 2 Cpc/ art. 679 NCPC)
3320	amânare plată (art. 499 Cpc)
3330	acordare daune-interese (art. 580 ind. 3 alin. 2 CPC)
3335	cerere de valoare redusă
3340	evicţiune imobil adjudecat (art. 520 Cpc)
3350	executare a hotărârii înainte de termen (art. 382-383 Cpc)
3360	executare fără somaţie (art. 573 Cpc)
3370	stabilire a valorii lucrului (art. 574 Cpc)
3380	Legea 115/1996
3385	cauţiune
3390	cerere necontencioasă
3391	cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
3392	cerere de ajutor public judiciar
3393	cerere reexaminare ajutor public judiciar
3394	cereri privind apărarea drepturilor nepatrimoniale

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3395 certificarea titlurilor executorii europene
3396 cereri în materia arbitrajului
3400 comisie rogatorie
3403 comisie rogatorie internațională
3405 completare/lămurire dispozitiv
3407 completare contract
3410 conflict de competență
3413 contestație tergiversare cauză
3415 constatare nulitate act juridic
3417 constatare nulitate persoană juridică
3420 contestație la legea electorală
3430 contestație la procesul-verbal de distribuire a prețului (art. 570 Cpc)
3440 contestație la executare
3450 contestație la titlu
3460 Legea 10/2001
3470 Legea 112/1995
3475 daune cominatorii
3480 declarare judecătorească a dispariției
3490 declararea judecătorească a morții
3495 Despăgubiri Legea 221/2009
3500 dezmembrăminte ale dreptului de proprietate - uz
3510 dezmembrăminte ale dreptului de proprietate - uzufruct
3520 dezmembrăminte ale dreptului de proprietate - servitute
3530 dezmembrăminte ale dreptului de proprietate - abitație
3540 dezmembrăminte ale dreptului de proprietate - superficie
3550 dizolvare persoana juridică
3560 drept de retenție
3565 evacuare art. 1033 CPC ș.u.
3570 Evacuare
3575 excepție de neconstituționalitate
3580 exequator (recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine)
3590 expropriere
3595 fiducia
3600 fond funciar
3605 hotărâre care să țină loc de act autentic
3610 grănițuire
3611 inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3612 incompatibilitate
3613 înregistrare birou notarial
3614 înregistrare birou executor judecătoresc
3615 îmbogăţirea fără justă cauză
3617 gestiunea de afaceri
3620 învestire cu formulă executorie
3630 încetare executare silită
3640 încuviinţare executare silită
3645 încuviinţarea executării silite în zile nelucrătoare
3650 încuviinţare nume
3655 înlocuire amendă cu muncă în folosul comunităţii
3660 îndreptare eroare materială
3665 liberalităţi
3668 litigii privind aportul în societăţi
3670 modificări acte constitutive persoane juridice
3675 consfinţire acord mediere
3680 înregistrare stare civilă
3690 întoarcere executare
3693 Legea 187/1999
3695 limitarea exercitării dreptului la libera circulaţie în străinătate
3700 obligaţia de a nu face
3710 obligaţie de a face
3720 obligaţie prestaţie periodică
3730 opoziţie la vânzare
3735 opoziţia la reorganizare persoana juridică
3740 ordonanţă preşedinţială
3745 ordonanţă de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ş.u.
3750 suspendare provizorie
3760 partaj judiciar
3770 partide politice
3775 plata lucrului nedatorat
3776 plângere contestaţie tergiversare
3777 plângere contravenţională
3780 plângere împotriva refuzului executorului judecătoresc
3790 plângere împotriva încheierii de carte funciară (art. 52 alin. 2 Legea 7/1996)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3800 plângere împotriva încheierii de respingere a cererii de îndeplinire a unui act notarial
3810 plângere împotriva refuzului de emitere a titlului executoriu (art. 373 ind. 3 alin. 2 Cpc)
3820 poprire asigurătorie
3830 prestație tabulară
3840 pretenții
3850 Interdicție
3860 radiere comandament
3870 radiere ipotecă
3875 reconstituire carte funciară
3880 rectificare carte funciară
3890 recuzare
3893 recuzare executor
3895 recuzarea întregii instanțe
3900 reexaminare
3902 reexaminare anulare cerere
3903 reexaminare amendă judiciară
3905 reexaminarea sancțiunii contravenționale
3907 reexaminare taxe de timbru
3910 refacerea înscrisurilor dispărute
3920 reintegrare spațiu locativ
3930 reparare prejudicii erori judiciare
3940 reprezentativitate sindicat
3943 restabilirea echilibrului contractual
3945 restrângerea dreptului la libera circulație (Legea 248/2005)
3950 restituire metale prețioase
3960 revendicare imobiliară
3970 revendicare mobiliară
3980 revocare donație
3990 reziliere contract
4000 rezoluțiune contract
4010 sechestru asigurător
4020 sechestru judiciar
4025 servitute
4027 sesizări conform Legii 144/2007
4030 somație de plată
4035 stare civilă

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4040	strămutare
4050	succesiune
4055	superficie
4057	suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
4058	suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300,319^1,325 CPC
4060	suspendare executare
4062	termen de grație/eșalonare plată obligație
4065	uz
4070	uzucapiune
4075	uzufruct
4080	validare poprire
4083	validare primar
4085	validare mandat consilier
4090	validarea ofertei reale de plată
4100	abținere
4105	abținerea întregii instanțe
4110	acțiune cambială
4120	acțiune în anulare
4130	acțiune în anulare (OG 5/2001)
4140	acțiune în anulare a contractelor de privatizare
4150	acțiune în anulare a hotărârii AGA
4160	acțiune în anularea hotărârilor arbitrale
4170	acțiune în concurența neloială
4180	acțiune în constatare
4190	acțiune în daune contractuale / delictuale
4193	acțiune în daune contractuale
4197	acțiune în daune delictuale
4200	acțiune în revendicare
4210	acțiune oblică
4220	acțiune pauliană / revocatorie
4230	acțiune posesorie
4233	administrarea bunurilor altuia
4235	alte cereri
4236	alte cereri privind executarea silită
4237	alte cereri privind titlurile de valoare/instrumentele financiare
4240	anulare incident plată

BCU IAȘI / OLIFRA - UNIVERSITY LIBRARY

4250 anulare licitație
4260 asigurare dovezi
4270 atragerea răspunderii administratorilor
4280 autorizare convocare AGA
4283 cauțiune
4284 cerere de valoare redusă
4285 cerere în anulare (OUG 119/2007)
4290 cerere de reexaminare
4292 cerere de ajutor public judiciar
4293 cerere reexaminare ajutor public judiciar
4295 cerere necontencioasă
4296 cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
4297 cereri în baza OUG 116/2009
4300 cesiune creanță
4305 certificarea titlurilor executorii europene
4310 clauze compromisorii
4320 comisie rogatorie
4323 comisie rogatorie internațională
4325 completare/lămurire dispozitiv
4327 completare contract
4330 conflict de competență
4335 contestație tergiversare cauză
4340 constatare nulitate act
4350 constatare nulitate mențiune radiere
4360 contestație (art. 31 ș.u. Legea 137/2002)
4370 contestație la executare
4380 desființare contract de privatizare
4385 dizolvare de drept
4390 dizolvare societate
4398 cereri în materia arbitrajului
4400 dizolvare societate (registrul comerțului)
4405 evacuare art. 1033 CPC ș.u.
4410 evacuare
4415 excepție de neconstituționalitate
4420 excludere asociat
4425 exequator (recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine)
4427 fiducia
4428 fuziune/Divizare

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4430	gaj
4435	hotărâre care să țină loc de act de vânzare-cumpărare
4440	ieșire din indiviziune
4442	inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
4445	incompatibilitate
4450	învestire cu formulă executorie
4460	învestire hotărâre arbitrală
4470	încuviințare efectuare expertiză (art. 136 – Legea 31/1990; art. 7 alin. 1 OG. 94/1999)
4480	încuviințarea executării silite
4490	îndreptare eroare materială
4500	întoarcere executare
4505	litigii privind aportul în societăți
4510	măsuri asigurătorii
4515	consfințire acord mediere
4520	nulitate act juridic
4530	nulitate radiere
4540	nulitate societate
4545	numire administrator provizoriu
4547	numire arbitru
4550	numire lichidator
4553	obligația de a face
4557	obligația de a nu face
4560	obligația de a face / a nu face
4565	obligare la încheierea contractului de vânzare-cumpărare privind spațiul comercial
4570	opoziție
4580	opoziție la dizolvare
4590	opoziție la executare
4595	ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
4600	ordonanță președințială
4610	perimare
4615	plângere împotriva rezoluției directorului ORC
4617	plângere contestație tergiversare
4620	pretenții
4625	poprire asigurătorie
4630	procedură necontencioasă
4640	radiere

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4645 radieri ca urmare a dizolvării
4647 reexaminare anulare cerere
4650 recunoaștere și executare hotărâre arbitrală străină
4660 recunoaștere și executare hotărâre străină (exequator)
4670 recurs împotriva încheierii judecătorului delegat la O.R.C.
4680 recuzare
4685 recuzarea întregii instanțe
4687 reexaminare amendă judiciară
4688 reexaminare taxe de timbru
4690 refacerea înscrisurilor sau hotărârilor dispărute
4695 restabilirea echilibrului contractual
4700 retragere asociat
4710 revendicare
4720 reziliere contract
4730 rezoluțiune contract
4740 somație de plată
4742 somația europeană de plată
4743 sechestru asigurător
4747 sechestru judiciar
4750 strămutare
4755 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
4756 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1, 325 CPC
4760 suspendare executare hotărâre arbitrală
4770 suspendare executare silită
4780 suspendare hotărâre A.G.A
4790 suspendare licitație
4800 suspendare provizorie a executării
4801 termen de grație/eșalonare plata obligației
4810 abținere
4815 abținerea întregii instanțe
4820 acțiune în constatare
4830 acțiuni împotriva ordonanțelor guvernului
4840 alte cereri
4843 alte cereri privind executarea silită
4845 amendă pentru neexecutarea hotărârii judecătorești (art. 24 din Legea 554/2004)
4850 anulare act administrativ

BCU IAȘI - CENTRU UNIVERSITY LIBRARY

4860	anulare act de control taxe și impozite
4870	anulare acte emise de BNR
4880	anulare act emis de Consiliul Național al Audiovizualului
4890	anulare act emis de autorități publice locale
4900	anulare acte emise de autoritățile de reglementare
4910	anulare acte administrative emise de C.N.V.M.
4920	anulare acte privind reglementarea concurenței (componentă ajutor de stat, componentă concurentă)
4930	anulare certificat de atestare a dreptului de proprietate
4940	anulare acte administrativ cu caracter normativ
4950	anulare decizie Uniunea Națională a Barourilor din România
4955	anulare hotărâre Birou Electoral
4960	anulare hotărâre emisă de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor(Legea 32/2000)
4970	anulare proces-verbal de contravenție
4973	anulare somație de plată
4974	aplicare sancțiune pentru neexecutare hotărâre judecătorească
4975	asigurare dovezi
4977	cauțiune
4980	cetățenie
4981	cerere de ajutor public judiciar
4982	cerere reexaminare ajutor public judiciar
4983	cerere în anulare ordonanță - somație de plată
4985	cerere necontencioasă
4986	cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
4987	cerere în anulare (OUG 119/2007)
4990	cerere de reexaminare privind taxele de timbru
4995	cerere privind fixarea unui termen de urgență (Legea 554/2004 art. 21)
4997	contestație tergiversare cauză
4998	cereri în materia arbitrajului
5000	contract administrativ
5003	controlul averilor (Legea 115/1996)
5005	comisie rogatorie internațională
5010	completare/lămurire dispozitiv
5020	comunicare informații de interes public (Legea 544/2001)
5030	conflict de competență

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5035 conflict de interese/incompatibilitate – constatate de ANI
5040 constatare aprobare tacită
5045 constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG 24/2008)
5050 contestație act administrativ fiscal
5060 contestație la executare
5070 custodie publică
5071 custodie publică - prelungire
5080 despăgubire
5083 evacuare art. 1033 CPC ș.u.
5085 excepție de neconstituționalitate
5090 excepție nelegalitate act administrativ
5100 expropriere
5105 exequator (recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine)
5107 inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
5110 incompatibilitate
5112 înlocuire amendă cu muncă în folosul comunității
5115 învestire cu formulă executorie
5120 îndreptare eroare materială
5130 litigii Curtea de Conturi (Legea 94/1992)
5140 litigiu privind ajutorul de stat (Legea 143/1999)
5150 litigiu privind achizițiile publice
5160 litigiu privind domeniul public
5170 litigiu privind evidența informatizată a persoanei
5180 litigiu privind regimul străinilor
5190 litigiu privind magistrații
5200 litigiu privind funcționarii publici (Legea 188/1999)
5210 litigiu privind funcționarii publici statutari
5215 luare măsură declarare indezirabil
5220 măsuri asigurătorii
5230 obligare emitere act administrativ
5240 obligația de a face
5250 ordonanță președințială
5253 ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
5254 plângere contestație tergiversare
5255 permisiune de a rămâne pe teritoriul României (Legea 122/2006)
5260 perimare

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5263	pretenţii
5267	poprire asigurătorie
5270	Recuzare
5275	Recuzarea întregii instanţe
5280	reexaminare (Legea 211/2004)
5283	reexaminare amendă judiciară
5285	reexaminare anulare cerere
5287	reexaminare taxe de timbru
5290	refugiaţi
5294	refugiaţi - procedura accelerată
5295	refugiaţi - a doua procedură
5300	refuz acordare drepturi
5310	refuz soluţionare cerere
5320	refuz acordare drepturi conform Legii 189/2000
5330	refuz acordare drepturi conform Legii 309/2002
5340	refuz acordare drepturi conform OUG 214/1999 (calitatea de luptător în rezistenţa anticomunistă)
5350	refuz acordare drepturi persecutaţi politic Decret -Lege 118/1990
5360	refuz acordare drepturi veterani de război Legea 44/1994
5370	refuz acordare drepturi protecţie socială (persoane cu handicap, protecţia copilului)
5380	regim tolerare
5390	sancţiune pentru neexecutare hotărâre
5395	sesizări conform Legii 144/2007
5400	strămutare
5403	sechestru asigurător
5407	sechestru judiciar
5408	somaţie de plată
5410	suspendare executare act administrativ
5420	suspendare executare hotărâre civilă
5422	suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
5423	suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1, 325 CPC
5425	suspendare provizorie a executării
5426	termen de graţie/eşalonare plată obligaţie
5427	transformare amendă
5430	vânzări spaţii comerciale (Legea 550/2002)

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5440 abandon
5443 abţinerea întregii instanţe
5445 acţiune în constatare
5447 alte cereri privind executarea silită
5450 adopţie
5451 atribuire beneficiu contract de închiriere
5452 asigurare dovezi
5453 autorizarea accesului la informaţiile autorităţilor publice
5454 cerere necontencioasă
5455 certificarea titlurilor executorii europene
5456 autorizarea executării obligaţiei de a face (art. 580 ind. 2 Cpc/ art. 903 NCPC)
5457 completare/lămurire dispozitiv
5458 comisie rogatorie internaţională
5459 cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
5460 contestare paternitate
5462 cerere de ajutor public judiciar
5463 cerere reexaminare ajutor public judiciar
5465 contestare recunoaştere paternitate
5467 contestaţie tergiversare cauză
5468 cauţiune
5470 conflict de competenţă
5472 căsătorie minor
5473 consiliu de familie
5475 alocaţie copii
5477 contestaţie la executare
5478 curatelă
5480 decădere din drepturi părinteşti
5485 cereri în materia arbitrajului
5490 deschidere procedură adopţie
5495 divorţ prin acord
5500 divorţ
5502 emancipare minor
5503 dezvăluirea identităţii părinţilor fireşti
5504 eliberare certificat privind ocrotirea minorului
5505 evacuare
5506 excepţie de neconstituţionalitate
5507 exequator (recunoaşterea înscrisurilor şi hotărârilor străine)

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5508	incompatibilitate
5509	internarea medicală nevoluntară
5510	înapoiere minor
5511	inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
5512	evacuare art. 1033 CPC ș.u.
5515	exercitarea autorității părintești
5520	încredințare minor
5530	încredințare pentru adopție
5540	încuviințare nume minor
5545	încuviințarea schimbării felului învățăturii
5550	îndreptare eroare materială
5555	înregistrare tardivă a nașterii
5557	întoarcere executare
5558	nulitate act
5560	nulitate căsătorie
5563	nulitate/anulare act
5564	litigii între soți în timpul căsătoriei
5565	modificare măsuri privind copilul
5566	consfințire acord mediere
5567	ordin de protecție
5570	ordonanță președințială
5575	filiație
5577	ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
5579	obligarea minorului la consiliere psihologică
5580	partaj bunuri comune/lichidarea regimului matrimonial
5590	pensie întreținere
5600	plasament
5605	plasament minor în procesul de divorț
5610	plasament de urgență
5611	plângere împotriva deciziilor consiliului de familie
5612	plângere contestație tergiversare
5613	pretenții
5614	pretenții ca urmare a divorțului
5615	poprire asigurătorie
5617	prelungire încredințare pentru adopție
5618	punere sub interdicție
5619	pretenții logodnă
5620	răpire internațională de copii

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5630 recunoaștere paternitate
5640 reintegrare în familie
5650 reîncredințare minor
5660 repunere în drepturile părintești
5665 recuzarea întregii instanțe
5667 reexaminare anulare cerere
5668 reexaminare amendă judiciară
5670 recuzare
5671 reexaminare taxe de timbru
5672 revocare încredințare pentru adopție
5673 sechestru asigurător
5674 sechestru judiciar
5675 stare civilă
5677 separația de bunuri
5680 Strămutare
5682 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
5683 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1, 325 CPC
5685 suspendarea provizorie a executării
5690 situație juridică minor
5700 stabilire domiciliu minor
5710 stabilire paternitate
5720 stabilire program vizitare minor
5730 supraveghere specializată
5735 stabilire maternitate
5740 tăgadă paternitate
5745 termen de grație/eșalonare plată obligație
5750 tutelă
5751 tutelă - autorizări date tutorelui
5760 abținere
5765 abținerea întregii instanțe
5770 acțiune în anulare – contract de muncă
5780 acțiune în constatare
5790 acțiune în constatarea nelegalității grevei
5800 acțiune în răspundere patrimonială
5810 acțiune în suspendarea grevei
5820 alte cereri
5823 alte cereri privind executarea silită

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5825	anulare act
5830	anulare concurs
5840	anulare hotărâre consiliu de administrație
5845	asigurare dovezi
5847	cauțiune
5850	calcul drepturi salariale
5852	cerere de ajutor public judiciar
5853	cerere reexaminare ajutor public judiciar
5854	cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
5855	cerere necontencioasă
5856	certificarea titlurilor executorii europene
5857	comisie rogatorie internațională
5860	completare carnet de muncă
5865	cereri în materia arbitrajului
5870	completare/lămurire dispozitiv
5880	conflict de muncă
5890	conflict de competență
5900	constatare nulitate absolută contract de muncă
5905	contestație act
5910	contestație decizie de concediere
5920	contestație decizie de sancționare
5930	contestație decizie modificare unilaterală contract de muncă
5940	contestație decizie suspendare contract de muncă
5950	contestație indemnizație șomaj
5952	contestație tergiversare cauză
5955	exequator (recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine)
5960	contestație la executare
5970	despăgubire
5980	drepturi bănești
5985	drepturi salariale ale personalului din justiție
5986	evacuare art. 1033 CPC ș.u.
5987	excepție de neconstituționalitate
5988	inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
5990	Incompatibilitate
6000	îndreptare eroare materială
6010	întoarcere executare
6020	lămurire dispozitiv
6030	măsuri asigurătorii

BCU BUCUREȘTI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6035 nulitate act
6040 obligație de a face
6045 ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
6050 ordonanță președințială
6055 plângere contestație tergiversare
6060 perimare
6064 poprire asigurătorie
6066 pretenții
6070 reconstituire vechime
6075 recuzarea întregii instanțe
6077 reexaminare anulare cerere
6080 recuzare
6081 reexaminare taxe de timbru
6082 reexaminare amendă judiciară
6083 sechestru asigurător
6087 sechestru judiciar
6090 suspendarea hotărârii judecătorești
6095 suspendarea provizorie a executării
6097 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
6098 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319[1], 325 CPC
6100 abținere
6103 abținerea întregii instanțe
6105 acțiune în constatare
6110 alte cereri
6115 alte cereri privind executarea silită
6120 asigurări sociale
6122 cauțiune
6123 asigurarea dovezilor
6124 cerere de ajutor public judiciar
6125 cerere reexaminare ajutor public judiciar
6126 cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
6127 cerere necontencioasă
6128 certificarea titlurilor executorii europene
6130 completare/lămurire dispozitiv
6133 cereri în materia arbitrajului
6135 comisie rogatorie internațională
6140 conflict de competență

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6150 contestație calcul CAS
6160 contestație decizie de pensionare
6170 contestație la executare
6180 contestație privind alte drepturi de asigurări sociale
6190 contestație stabilire majorări de întârziere
6195 contestație tergiversare cauză
6200 despăgubiri
6203 drepturi salariale ale personalului din justiție
6204 excepție de neconstituționalitate
6205 exequator (recunoașterea înscrisurilor și hotărârilor străine)
6207 evacuare art. 1033 CPC ș.u.
6210 incompatibilitate
6215 inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
6220 îndreptare eroare materială
6223 întoarcere executare
6225 litigii CAS
6230 măsuri asigurătorii
6235 nulitate act
6237 pretenții
6240 obligație de a face
6250 ordonanță președințială
6255 ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
6260 pensie de urmaș
6270 perimare
6280 plângere contravențională
6283 plângere contestație tergiversare
6285 poprire asigurătorie
6290 plată asigurări sociale
6300 recalculare pensie
6305 recuzarea întregii instanțe
6307 reexaminare anulare cerere
6310 recuzare
6311 reexaminare taxe de timbru
6312 reexaminare amendă judiciară
6313 sechestru asigurător
6316 sechestru judiciar
6317 suspendare provizorie a executării
6318 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6319 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1,325 CPC
6320 acțiune în anulare
6325 acțiune în anularea hotărârii adunării creditorilor
6326 antrenare răspundere
6330 acțiune în evacuare
6335 abținerea întregii instanțe
6340 alte cereri
6343 alte cereri privind executarea silită
6345 antrenare răspundere organe de conducere
6347 autorizare executare silită asociații
6348 cale de atac
6350 angajarea răspunderii conform art. 138 din Legea 85/2006
6351 cauțiune
6352 certificarea titlurilor executorii europene
6353 cererea debitorului – Legea 85/2006 art. 27 alin. 5
6354 cerere necontencioasă
6355 comisie rogatorie internațională
6356 concordat preventiv/mandat ad-hoc
6357 completare/lămurire dispozitiv
6358 cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
6360 contestație
6361 confirmarea administratorului judiciar/lichidatorului definitiv
6362 confirmare/modificare plan de reorganizare judiciară
6363 contestație împotriva măsurilor administratorului/ lichidatorului judiciar
6364 contestație împotriva hotărârii comitetului/adunării creditorilor
6365 cereri în materia arbitrajului
6366 deschiderea procedurii la cererea debitorului
6367 deschiderea procedurii la cererea creditorului
6368 intrare/trecere faliment la cererea debitorului
6369 intrare/trecere faliment la cererea creditorului
6370 contestație la titlu
6371 închiderea procedurii
6372 înlocuirea administratorului judiciar/lichidatorului
6373 contestație tergiversare cauză
6375 contestare raport și plan de distribuire a sumei

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6376 contestație creanțe
6380 conflict de competență
6381 opoziția la deschiderea procedurii
6382 ridicarea dreptului de administrare
6383 evacuare art. 1033 CPC ș.u.
6385 excepție de neconstituționalitate
6387 incompatibilitate
6388 inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
6390 îndreptare eroare materială
6395 reziliere/rezoluțiune/despăgubiri/impreviziune/contracte
6400 măsuri asigurătorii
6405 nulitate concordat
6410 obligația de a face
6415 ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
6420 ordonanță președințială
6425 plângere contestație tergiversare
6430 procedura insolvenței
6440 procedura insolvenței – asociații teritoriale ale cooperativelor
6450 procedura insolvenței – cooperative de consum/meștesugărești
6460 procedura insolvenței – grupuri de interes economic
6470 procedura insolvenței – instituții de credit
6480 procedura insolvenței – persoane fizice
6490 procedura insolvenței – persoane juridice de drept privat
6500 procedura insolvenței – societăți agricole
6510 procedura insolvenței – societăți cu răspundere limitată
6520 procedura insolvenței – societăți de asigurare
6530 procedura insolvenței – societăți în comandită pe acțiuni
6540 procedura insolvenței – societăți în comandită simplă
6550 procedura insolvenței – societăți în nume colectiv
6560 procedura insolvenței – societăți pe acțiuni
6570 recuzare
6571 reexaminare taxe de timbru
6572 reexaminare anulare cerere
6573 rezoluțiune/nulitate concordat
6575 recuzarea întregii instanțe
6577 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
6578 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1, 325 CPC

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6580 strămutare
6590 acțiune în concurență neloială
6600 acțiune în contrafacere
6603 abținerea întregii instanțe
6604 alte cereri
6605 brevet european
6607 alte cereri privind executarea silită
6610 brevete de invenții
6611 cauțiune
6612 certificarea titlurilor executorii europene
6613 cerere de ajutor public judiciar
6614 cerere reexaminare ajutor public judiciar
6615 comisie rogatorie internațională
6617 completare/lămurire dispozitiv
6619 cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
6620 conflict de competență
6623 cereri în materia arbitrajului
6625 contestație tergiversare cauză
6630 desene și modele industriale
6640 drept de autor și drepturi conexe
6645 evacuare art. 1033 CPC ș.u.
6650 siglă/emblemă
6655 excepție de neconstituționalitate
6657 hotărâre arbitrală
6660 indicații geografice
6663 inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
6665 incompatibilitate
6670 îndreptare eroare materială
6680 Know-how
6690 marcă
6695 măsuri asigurătorii
6700 ordonanță președințială
6705 plângere contestație tergiversare
6706 ordonanță de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ș.u.
6710 recuzare
6712 reexaminare taxe de timbru
6713 reexaminare anulare cerere
6715 recuzarea întregii instanțe

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6717 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
6718 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1, 325 CPC
6720 strămutare
6730 abţinere
6731 acţiune în anulare
6732 acţiune în concurenţă neloială
6733 acţiune în constatare
6734 acţiune în daune contractuale
6735 acţiune în daune delictuale
6736 acţiune în revendicare
6737 alte cereri
6738 anulare licitaţie
6739 anulare act
6740 autorizare vânzare navă
6741 abţinerea întregii instanţe
6742 asigurare dovezi
6743 cauţiune
6744 alte cereri privind executarea silită
6745 cerere necontencioasă
6746 certificarea titlurilor executorii europene
6747 comisie rogatorie internaţională
6748 completare/lămurire dispozitiv
6749 contestaţie la titlu
6750 conflict de competenţă
6751 contestaţie tergiversare cauză
6752 evacuare art. 1033 CPC ş.u.
6753 excepţie de neconstituţionalitate
6754 cerere necontencioasă - art. 537 NCPC
6755 învestire cu formulă executorie
6756 cereri în materia arbitrajului
6758 incompatibilitate
6759 inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane
6760 îndreptare eroare materială
6762 ordonanţă de plată - OUG 119/2007 / art. 1013 CPC ş.u.
6764 obligaţia de a face
6766 exequator (recunoaşterea înscrisurilor şi hotărârilor străine)
6767 obligaţia de a nu face

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6770 ordonanță președințială – suspendare executare
6775 plângere contestație tergiversare
6780 perimare
6785 pretenții
6787 recunoaștere și executare hotărâre arbitrală străină
6790 recuzare
6792 reexaminare taxe de timbru
6793 reexaminare anulare cerere
6795 recuzarea întregii instanțe
6800 reținere navă
6810 reținere plecare tanc petrolier mesta
6820 revenire suspendare
6825 reziliere contract
6827 rezoluțiune contract
6830 ridicare sechestru
6840 schimbare custodie
6850 sechestru asigurător
6860 sechestru judiciar
6870 sechestru navă
6875 somația de plată (OG 5/2001)
6880 strămutare
6885 suspendare - art. 143 NCPC/art. 40 alin. 2 CPC
6886 suspendare executare art. 484, 507, 512, 700, 718 NCPC/ art. 300, 319^1, 325 CPC
6890 suspendare executare
6900 suspendare executare sechestru
6910 suspendare executare silită
6920 suspendare provizorie
6930 suspendare provizorie a executării
6940 suspendare provizorie a executării silite
6945 termen de grație/eșalonare plată obligație
6950 suspendare executare
6960 suspendare executare
6965 termen de grație/eșalonare plată obligație
6970 suspendare executare
6975 termen de grație/eșalonare plată obligație
6980 suspendare executare
6985 termen de grație/eșalonare plată obligație

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6990	suspendare executare
6995	termen de grație/eșalonare plată obligație
6996	infracțiuni la Legea 76/2002
6997	infracțiuni la Legea 76/2008

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘITREI
Introducerea

Explicație

Are ca scop prezentarea părților, a calităților lor și a tuturor datelor de identificare cerute de dispozițiile procedurale.

Doar câteva precizări. Mai întâi, formula de introducere este una formală (*Subsemnatul, Subsemnata, Subsemnații, Subscrisa, Subscrișii*) și nu poate fi modificată. Datele de identificare ale părții trebuie să fie complete și nu este superfluu ca ele să fie indicate în fiecare cerere ulterioară celei principale. Judecătorului, și mai ales grefierului de ședință care va face toate comunicările, trebuie să li se ofere cât mai multe prilejuri de a avea siguranța că părțile sunt corect identificate. Pentru comoditate, există totuși formula „cu datele cunoscute".

În al doilea rând, dacă cererea este redactată prin avocat, acesta este cel mai bun moment pentru a-l face cunoscut instanței. Fără date de prisos, doar prin nume, forma de exercitare a profesiei și baroul din care face parte. Este și un gest de politețe, dar și unul util, acceptabilitatea generală a instanțelor față de cererile redactate de avocați fiind mai mare decât cea pentru părți. Așteptarea formulei de final a cererii pentru introducerea avocatului nu este cea mai bună idee.

În sfârșit, această introducere trebuie să fie cât mai scurtă. Mai exact, suficient de amplă pentru a comunica toate informațiile obligatorii, dar și suficient de expeditivă pentru a nu încărca excesiv cererea și a fi rapid lecturată.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

Domnule Preşedinte,

Subscrisa **SC D. C. SRL**, cu datele cunoscute, reprezentată legal prin administrator A. E., în calitate de **pârâtă** în dosarul nr. 140(...)/302/2015,

în temeiul dispoziţiilor art. 249 şi art. 254 alin. 1 din Codul de procedură civilă formulez, prin avocat Adrian Toni Neacşu, Baroul Bucureşti,

NOTĂ DE PROBATORII

pentru excepţiile şi apărările de fond invocate prin întâmpinarea depusă la dosar.

Exemplul 2

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul B.A., domiciliat în Odobeşti, str. Dragalina nr. 23, jud. Vrancea, legitimat cu CI seria B. nr. 468.., **CNP 15606...,** în temeiul dispoziţiilor art. 8 din Legea nr. 85/2006 formulez, prin avocat Adrian Toni Neacşu, Baroul Bucureşti, în termen legal

APEL

împotriva **Sentinţei civile nr. 103/03.03.2015 pronunţată de Tribunalul Vrancea în dosarul nr 4357/91/2010/a6,** solicitând:

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

Judecătoria Iaşi
Acţiune în constatare
3 pagini; 2 exemplare

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul M.U., domiciliat în comuna Tătăr.., sat Tătăr..., legitimat cu CI seria IS nr. 546..., CNP 1600..., cu domiciliu ales pentru îndeplinirea procedurii în Iaşi, str. Constructorului, nr. ..., Bl ..., ap .., formulez, prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, prezenta

ACŢIUNE ÎN CONSTATARE

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘIPATRU

Petitul cererii

Explicație

Expunerea obiectului acțiunii va conține toate capetele de cerere. Ea trebuie să fie sintetică și să îmbrace o formă juridică. Capetele de cerere vor fi expuse într-o succesiune logică, principale, accesorii, incidentale. În această secțiune nu este loc de argumentare sau de indicare a controverselor.

Dacă este vorba despre cererea de chemare în judecată formulată de reclamant, solicitările diferite vor fi evidențiate în mod vizual, pentru un maxim efect. Judecătorii sunt foarte atenți la solicitările părților. Pentru ei, este esențial să analizeze toate capetele de cerere, ori toate criticile în căile de atac. Este o obligație profesională care, dacă este tratată superficial, le creează dificultăți. Ca atare, puteți avea certitudinea că secțiunea dedicată solicitărilor dvs. va fi cu adevărat citită.

În cazul cererilor mai mari de câteva pagini, capetele de cerere se pot regăsi atât pe prima pagină, cât și pe ultima. În acest fel, nu faceți decât să confirmați judecătorului că acelea sunt într-adevăr pretențiile dvs. Este esențial ca partea dedicată concluziilor să fie cât mai clar și concis redactată. Solicitările adresate instanței reprezintă adevăratul motiv pentru care există un proces. Judecătorul trebuie să înțeleagă ușor ceea ce solicitați, iar partea adversă nu trebuie să aibă posibilitatea să inducă incertitudini cu privire la aceasta. Cea mai mică îndoială a judecătorului cu privire la obiectul real al cererilor tale vă slăbește poziția.

Dacă este vorba despre o întâmpinare sau o cerere reconvențională, capetele de cerere pot fi expuse unele după altele, fără evidențieri speciale. Dacă obiectul cererii a suferit modificări pe parcurs nu se va insista asupra diferitelor versiuni intermediare, ci doar asupra formei finale agreată de reclamant sau precizată de instanță.

În notele de concluzii scrise petitul va fi redactat clar, după normele pentru cererea introductivă de instanță. Nu vă doriți ca judecătorul să fie surprins de cereri noi sau cereri diferit prezentate.

Pentru claritate folosiți liste, fie numerotate, fie cu marcatori.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

Domnule Președinte,

Subscrisa **S.C A.T. SRL**, cu sediul social în (...), înregistrată la Oficiul registrului Comerțului sub nr. J39/(...), cod fiscal RO 24(...), cont bancar IBAN RO14(...), prin avocat Adrian Toni Neacșu, Baroul București

chem în judecată pe **S.C. V. SRL**, cu sediul social în (...), înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J39/(...), CUI RO26(...), reprezentată de administrator S.V. și pe **S. V.**, domiciliat în (...), CNP 17(...), în calitate de debitori

pentru ca prin hotărârea ce o veți pronunța să dispuneți emiterea unei

ORDONANȚE DE PLATĂ

care să conțină somarea debitorului la plata sumei de **177.523,77 lei**, compusă din suma de **47.134,07 lei** reprezentând contravaloarea creanței și suma de **130.389,70** lei cu titlu de penalități de întârziere contractuale, sume pe care vă rugăm se le actualizați cu rata inflației până la data plății efective.

Vă rugăm de asemenea să dispuneți obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

Tribunalul Iaşi
Dosar nr. 23(...)/99/2015
Apel
6 pagini; 2 exemplare

Domnule Preşedinte,

Subsemnata **D.M.**, cu reşedinţa în Italia, (...), cu **domiciliul procedural ales** pentru comunicare la Cabinet individual avocat Adrian Toni Neacşu, (...), în temeiul dispoziţiilor art. 8 din Legea nr. 85/2006 şi art. 466 şi urm. Cod procedură civilă, formulez, prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti,

APEL

împotriva **Sentinţei civile nr. 36(...)/29.04.2015 pronunţată de Tribunalul Iaşi în dosarul nr 23(...)/99/2015,** solicitând:

- admiterea apelului
- anularea hotărârii atacate, iar în rejudecare respingerea cererii pentru atragerea răspunderii personale a administratorului SC V.S. SRL

Motivele apelului sunt următoarele:
(.....)

*
* *

Faţă de cele arătate vă solicitam:

- admiterea apelului
- anularea hotărârii atacate, iar în rejudecare respingerea cererii pentru atragerea răspunderii personale a administratorului SC V.S. SRL

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

Tribunalul Bucureşti
Contestaţie decizie de concediere
2 exemplare
6 pag + anexe

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul **A.B.**, identificat cu CI seria (...)nr. 15(...), CNP 16(...), cu domiciliul în Bucureşti, Calea Griviţei (...), cu domiciliu procedural ales în Focşani, B-ul (...), jud. Vrancea, mail aditonineacsu@gmail.com, fax 033781422, în calitate de contestator, în contradictoriu cu

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEVIZIUNE, cu sediul în Bucureşti, Calea Dorobanţi nr. 191, cod poştal 010565, www.tvr.ro reprezentată legal potrivit Hotărârii nr. 25/16.06.2014 a Parlamentului României prin Preşedinte Director General **T.S.**,

prin avocat **Adrian Toni NEACŞU**, Baroul Bucureşti, formulez în termen potrivit art. 252 alin. 5 din Codul muncii prezenta

CONTESTAŢIE DECIZIE DE CONCEDIERE

prin care vă solicit

1. Anularea deciziei de concediere **nr. J/103/(...)2015**, emisă de Societatea Română de Televiziune
2. Repunerea părţilor în situaţia anterioară potrivit art. 80 alin. 2 din Codul muncii, respectiv reintegrarea în funcţia deţinută anterior, aceea de reporter (M) la Direcţia Ştiri
3. Obligarea intimatei la plata unei despăgubiri egală cu drepturile salariale majorate şi a tuturor drepturilor salariale, indexate şi actualizate, ce mi se cuvin până la reintegrarea efectivă în funcţia deţinută anterior.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 4

Judecătoria Constanţa
Dosar nr. 7423/212/2014
Termen 07.05.2015, C10M3c

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, pentru contestatoarea / reclamanta T.A., cu datele cunoscute, formulez în baza art. 244 Cod procedură civilă

NOTE SCRISE

privind susţinerile contestatoarei, prin care vă solicit să admiteţi acţiunea astfel cum a fost formulată şi modificată şi în consecinţă,

- să admiteţi contestaţia la executare şi în baza art. 404 alin. (1) Cod procedură civilă să constataţi nulitatea tuturor formelor de executare efectuate în Dosarul de executare nr. 327/2011
- să constataţi nulitatea absolută a contractului de împrumut autentificat sub nr. 5055/10.11.2008 de BNP C.S.
- să constataţi nulitatea absolută a actului de adjudecare din 30.08.2011 întocmit de BEJ T.I.C. în dosarul de executare nr. 568/2010
- să dispuneţi, în baza art. 2495 Cod civil, instituirea unui drept de retenţie în favoarea contestatorilor / reclamanţilor asupra imobilului constând în construcţie şi teren situat în str. (...), pînă la soluţionarea definitivă a cauzei.
- Cu plata cheltuielilor de judecată.

BCU "CAROL I" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 5

Judecătoria Cluj
Dosar nr. 4771/211/2015
Plângere împotriva soluției procurorului
Art. 340 Cod procedură penală
Termen: 15.07.2015, Complet M1P2
Concluzii scrise

Domnule Președinte,

Subsemnatul **A.M.**, domiciliat în (...), legitimat cu CI seria (...)nr. 21(...), CNP 18(...), eliberată de Poliția (...), la data de 29.04.2008, în calitate de petent în dosarul cu nr. 4771/211/2015, formulez, prin avocat **Adrian Toni Neacșu**, Baroul București și în baza art. 390 alin. 2 Cod procedură penală, prezentele

CONCLUZII SCRISE

prin care vă solicit ca în baza art. 341 alin. (6) lit. b) Cod procedură penală să admiteți plângerea, să desființați soluția atacată, respectiv Ordonanța nr. 592/P/2015 din 03.04.2015, și să trimiteți cauza la procuror pentru a relua urmărirea penală, cu indicația de a pune în mișcare acțiunea penală, de a cerceta toate faptele pentru care există plângere prealabilă, a completa urmărirea penală și a da în cauză o soluție legală și temeinică.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘICINCI

Scrieți situația de fapt

Explicație

Orice diferend juridic pornește de la o situație de fapt. Fiecare litigiu care are loc în instanță are drept cauză generatoare o acțiune sau o serie de acțiuni umane. Între două persoane are loc un conflict în care primul îl lovește pe celălalt, altcineva a construit un gard dincolo de limita vecinătății, o societate nu-și respectă obligația de plată a prețului în termenul convenit în contract, unui viitor pensionar i s-a calculat greșit cota de contribuție lunară la casa de asigurări de sănătate. Legea este încălcată atunci când acțiunile omenești deviază de la normalul acceptat.

Ca avocat, primul contact cu cazul se face întotdeauna prin intermediul prezentării unor fapte de către viitorul client. Acesta își spune „povestea", așa cum a trăit-o sau cum încă o trăiește el. Presupunând că acesta, cel mai probabil, nu are solide cunoștințe de drept, clientul va prezenta faptele sub forma unei lungi și subiective narațiuni. Revine avocatului sarcina să facă o primă ordine în această expunere și să rețină doar faptele cu adevărat importante, cele care merită să fie aduse la cunoștința instanței. Instanța însăși, după administrarea tuturor probelor pe care le va considera necesare, va stabili situația de fapt definitivă în cauză, corectând relatările subiective ale părților implicate.

Prima etapă în analizarea situației juridice este stabilirea detaliată a situației de fapt. Avocatul trebuie să înțeleagă mai întâi el însuși foarte limpede ceea ce s-a întâmplat pentru a putea spune mai departe. A stabili faptele înseamnă în primul rând a răspunde la o serie de întrebări.

Ce? Ce s-a întâmplat, care sunt acțiunile, dar contra-acțiunile, care sunt pagubele.

Cine? Cine este implicat, cine a participat la producerea acestor fapte, ce persoane cunosc și pot reproduce derularea faptelor.

Când? Când au avut loc faptele, care este cronologia desfășurării lor, care este ordinea lor.

Unde? Unde s-au întâmplat faptele, care sunt locul sau locurile.

Cum? Cum s-au întâmplat faptele, ce au făcut părțile, care a fost comportamentul lor, care a fost reacția fiecăreia.

Faptele nu trebuie expuse neapărat într-o ordine cronologică, chiar dacă acest lucru se întâmplă în majoritatea hotărârilor judecătorești. Faptele importante pentru poziția avocatului trebuie scoase cumva în evidență și acest efect se obține cel mai ușor prin expunerea lor într-o ordine logică, a importanței, nu neapărat în succesiunea seacă cronologică.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De asemenea, situația de fapt nu trebuie să privească toate amănuntele factuale. Nu este o expunere rece, obiectivă a unor evenimente fizice. Avocatul face un examen al importanței lor și al relevanței pentru situația juridică pe care o susține. Face o prioritizare a evenimentelor în cadrul situației de fapt. Faptele care îl susțin în argumentația sa vor fi mai importante decât faptele neutre, de care nu se leagă nici o consecință juridică, dar și decât cele negative, care îi diluează poziția procesuală. Acestea nu trebuie omise, dar nu este obligația avocatului să le scoată în evidență. O va face, cu siguranță, partea adversă.

Să presupunem că, în urma unei activități analitice complexe, avocatul a stabilit cronologia detaliată a evenimentelor. Cunoaște bine faptele acum. A transformat o problemă care înainte era vagă în una care îi este clară acum și binecunoscută. A reușit chiar să depășească subiectivismul clientului și să-și apropie ceea ce s-a întâmplat dintr-o perspectivă cât mai neutră. Faptele nu pot fi, însă, prezentate judecătorilor în această stare brută. Nu pot fi reproduse pur și simplu așa cum le cunoaște partea sau avocatul în cererile către instanță. Trebuie făcut un pas mai departe către extragerea din această cronologie factuală laborioasă a faptelor cu adevărat relevante din punct de vedere juridic.

Urmează deci o a doua etapă, la fel de importantă, de distilare din evenimentele așa cum au fost stabilite, în urma cercetării situației de fapt cu semnificație juridică. Este o activitate de sinteză, pe care majoritatea avocaților o deprind bine doar odată cu trecerea timpului. A scrie o situație de fapt relevantă seamănă mult cu munca bijutierului care prin tăiere și șlefuire dă valoare unei bucăți de diamant brut. Strălucirea diamantului există virtual, însă ea este gata de a fi admirată doar după eliminarea unei părți din materialul prețios în lungul unor linii stabilite de expert.

Nu toate datele, faptele și întâmplările trebuie comunicate judecătorului. O expunere întortocheată a unei situații de fapt complicată, cu nenumărate detalii mărunte, cu nesfârșite linii narative secundare nu va face altceva decât să debusoleze instanța și s-o împiedice să vadă esențialul.

Cea mai bună metodă de educare a capacității de sintetizare a unor fapte într-o situație de fapt relevantă juridic este observarea hotărârilor judecătorești. Judecătorii fac în mod obișnuit această acțiune, pentru că decizia propriu-zisă nu este altceva decât aplicarea legii la o situație de fapt determinată. Procesul de deliberare al judecătorului înseamnă, de fapt, stabilirea situației de fapt așa cum rezultă cu certitudine din probele administrate, identificarea normelor juridice și a problemelor de drept incidente și aplicarea acestora la situația de fapt reținută. Judecătorul va reține doar acele fapte care au semnificație juridică și au relevanță directă pentru problema de drept pusă în discuție. Va elimina detaliile, faptele colaterale, amănuntele.

Judecătorii lucrează numai cu situații de fapt sintetice și reținute drept elemente ale situației de fapt numai acele acțiuni care au semnificație juridică, respectiv cărora li se poate asocia un efect legal direct. Cel mai bine se observă această acțiune de „șlefuire" fină în dosarele penale. Judecătorii reținute acele situații de fapt din care pot extrage în mod direct existența sau inexistența elementelor care formează conținutul constitutiv al infracțiunilor.

Exemplul 1

Judecătoria Iaşi
Acţiune în constatare
3 pagini; 2 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnatul M.U., domiciliat în comuna Tătăr.., sat Tătăr..., legitimat cu CI seria IS nr. 546..., CNP 1600..., cu domiciliu ales pentru îndeplinirea procedurii în Iaşi, str. Constructorului, nr. ..., Bl ..., ap .., formulez, prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, prezenta

ACŢIUNE ÎN CONSTATARE

împotriva pârâtului Unitatea administrativ teritorială Tătăr..., cu sediul în comuna Tătăr, jud. Iaşi, fax. 023..., email primar@tatar..., prin care vă solicit să constataţi că am dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului format din teren şi construcţie în suprafaţă de 352 mp din măsurători şi 350 mp din acte, T 12, parcela 604/1, categoria curţi-construcţii, situat în intravilanul comunei Tătăr..., sat Tătăr..., cu vecinii fost cămin cultural (teren Primărie), râul Crasna, C.I., drum comunal, identificat prin Planul de amplasament şi delimitare a imobilului executat la data de 20.01.2015.

În condiţiile art. 104 C. pr. civ. şi art. 194 lit. c) C. pr. civ., imobilul are valoarea de impozitare de 14. 580 lei, valoare la care achit taxa judiciară de timbru.

Situaţia de fapt

Prin procesul-verbal din data de 8.08.1991, Comisia de lichidare a fostului CAP Tătăr..., constituită în baza Legii nr. 18/1991, a constatat vânzarea către mine prin licitaţie publică a imobilului cu datele de identificare de mai sus, având destinaţia de spaţiu destinat bufetului şi având ca anexe o magazie şi o gradină de vară, precum şi terenul aferent. Comisia a constatat că licitaţia a avut

FCJ IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

loc la data de 8.08.1991, ora 11,00, la sediul unității. A declarat adjudecat bunul în favoarea mea pentru prețul de 28.764 lei.

Prețul vânzării a fost integral achitat după cum urmează: 2.875 de lei prin chitanța nr. 1066 din 8.08.1991, la data licitației, așa cum constată procesul-verbal și diferența de 25.889 de lei prin chitanța nr. 1077 din 9.08.1991.

La sfârșitul procesul verbal de atribuire a bunului prin licitație s-a consemnat că **acesta ține loc de act de vânzare-cumpărare.**

Din 1991 exercit o posesie utilă asupra imobilului, continuă, publică și netulburată. Am exercitat și exercit în fapt toate prerogativele dreptului de proprietate asupra imobilului, stăpânind bunul și comportându-mă ca un proprietar, nefiindu-mi contestat în vreun fel dreptul de proprietate, care este de notorietate în comunitate.

Imobilul este trecut în registrul agricol pe numele meu în calitate de proprietar în vol. 14, poziția 13, sat Tătăr..., având achitate impozitele și taxele la zi, astfel cum rezultă din Adeverința nr. 1186/11.03.2014 eliberată de Primăria Tătăr...

Motivele de drept

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

Tribunalul Vrancea
Dosar nr. 23/91/2014/a1
Apel
6 pagini; 2 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnata D.M., cu reşedinţa în Italia, oraş Guidonia Montecelio, str. France... nr. 5., Partea 2, Provincia Roma, cu domiciliul procedural ales pentru comunicare la Cabinet individual avocat Adrian Toni Neacşu, Focşani, B-ul Bucureşti, Bl. ..., cod poştal 620144, jud. Vrancea, în temeiul dispoziţiilor art. 8 din Legea nr. 85/2006 şi art. 466 şi urm. Cod procedură civilă, formulez, prin avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti,

APEL

împotriva **Sentinţei civile nr. 36/29.01.2015 pronunţată de Tribunalul Vrancea în dosarul nr 23/91/2014/a1,** solicitând:

- admiterea apelului
- anularea hotărârii atacate, iar în rejudecare respingerea cererii pentru atragerea răspunderii personale a administratorului SC V.S. SRL

Motivele apelului sunt următoarele:

În fapt

În data de 19.04.2008 m-am căsătorit cu numitul **D.G.C.**, căsătorie care a fost desfăcută prin sentinţa civilă nr. 1638/10 martie 2011 a Judecătoriei Focşani, rămasă definitivă. La începutul căsătoriei noastre, în cursul anului 2009, numitul D.G.C., împreună cu alţi doi asociaţi, a înfiinţat societatea comercială **SC V.S. SRL**, CUI 25629503, înregistrată în Registrul Comerţului

BUNS / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sub nr. J39/275/2009. Având în vedere relațiile noastre de familie am acceptat să fiu numită administrator al societății, în realitate toate operațiunile de conducere și administrare a societății urmând să fie desfășurate personal de asociatul **D.G.C.**

La scurtă vreme după desemnarea mea ca administrator, chiar în cursul anului 2009, a intervenit despărțirea noastră în fapt, subsemnata mutându-mi reședința în afara țării, respectiv în ITALIA. Din cursul anului 2009 până în prezent am avut reședința și locul de muncă neîntrerupt în Italia, în România revenind sporadic.

Din momentul despărțirii în fapt de numitul D.G.C., în chiar cursul anului 2009, **nu am mai avut nici o legătură cu societatea V.S. SRL, nu am exercitat nici un fel de act de administrare, nu am derulat operațiuni în numele acesteia, nu am inițiat raporturi juridice în numele ei și nu am semnat în nici un fel de documente în calitate de reprezentant al acesteia.**

Din 2009 până în prezent nu m-am comportat ca administrator al nici unei societăți din România, eu locuind cu caracter permanent în Italia.

În mod cu totul întâmplător, la data de **2 aprilie 2015**, am aflat de existența pe rolul Tribunalului Vrancea a unei cereri de atragere a răspunderii mele personale în calitate de administrator al SC V.S. SRL, soluționată deja. Am aflat de existența acestui proces deja soluționat în absența mea în urma unor verificări la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vrancea – Serviciul Fiscal municipal Adjud, de unde mi s-a comunicat existența obligației către bugetul de stat de 18.954 lei. Făcând verificări prin intermediul cabinetului individual de avocat Adrian Toni NEACȘU, la data de 2 aprilie 2015 am aflat că această obligație provine din dosarul nr. 23/91/2014/a1 al Tribunalului Vrancea, în care subsemnata a fost judecată în lipsă, fără procedura de citare legal îndeplinită, și în care s-a pronunțat sentința civilă nr. 36/29.01.2015.

Exemplul 3

Din analiza întregului material probator administrat în cauză, rezultă următoarea ***situaţie de fapt***:

La data de 09 aprilie 2013, în jurul orelor 22.00, organele de poliţie din cadrul Pol. Mun. Constanţa - Secţia x Poliţie au fost sesizate cu privire la faptul că, pe str. D., în spatele bl. Z din mun. Constanţa, se află o persoană suspectată de sustragerea a două oglinzi de la un autoturism.

Astfel cum a rezultat din procesul-verbal de depistare din aceeaşi dată, la faţa locului au fost identificaţi inculpatul M.M., aflat sub influenţa băuturilor alcoolice şi martorul M.C., persoana care a solicitat intervenţia organelor de poliţie.

În urma investigaţiilor efectuate, s-a stabilit că inculpatul, la data de 09 aprilie 2013, în jurul orelor 21.30, în timp ce se afla pe str. C.N., colţ cu str. G.S. din mun. Constanţa, a sustras două sticle ale oglinzilor laterale stânga şi dreapta, de la autoturismul marca N., utilizat de numitul M.I. şi aparţinând CN de transport a energiei electrice T. SA, Sucursala de Transport Constanţa.

Astfel, utilizatorul autoturismului, numitul M.I., a declarat că l-a parcat în spatele blocului unde locuieşte Z, iar în jurul orelor 23.30 a fost anunţat de către organele de poliţie cu privire la faptul că inculpatul a demontat şi sustras cele două sticle de la oglinzile retrovizoare.

Martorul M.C. a declarat că la data de 09 aprilie 2013, în jurul orelor 21.30, se afla în autoturismul proprietate personală, parcat pe str. C.N., colţ cu str. G.S. din mun. Constanţa, moment în care a observat cum inculpatul M.M., aflat în stare de ebrietate, se afla în dreptul autoturismului marca N., iar apoi l-a văzut că avea în mână două sticle de la oglinzile retrovizoare, pe care le-a introdus într-o sacoşă.

Imediat, martorul şi-a dat seama de activitatea infracţională a inculpatului, astfel încât a trecut la urmărirea acestuia (inculpatul s-a deplasat în apropierea locului săvârşirii faptei, în dreptul unor garaje) observând că acesta s-a dezechilibrat şi a căzut pe trotuar, fără a mai putea să se ridice, solicitând astfel intervenţia organelor de poliţie.

Din fotografiile judiciare efectuate cu ocazia cercetării la faţa locului, dar şi din cuprinsul procesului-verbal de investigaţii din data de 09 aprilie 2013, a rezultat că organele de poliţie au identificat cele două sticle tip auto sustrase în interiorul unei sacoşe din material plastic, una fiind spartă, de pe cealaltă fiind ridicate prin transfer pe folie adezivă transparentă un număr de patru urme papilare, însă prin adresa din 11 aprilie 2013 LP.J Constanţa, Serviciul Criminalistic, Compartimentul Identificări Judiciare, Laborator Afiş M.T. a comunicat faptul că, în urma examinării urmelor papilare, rezultatul este negativ.

Fiind audiat, inculpatul M.M. a recunoscut săvârşirea infracţiunii, declarând că, în seara de 09 aprilie 2013, a consumat băuturi alcoolice şi, din acest motiv, dar şi pentru faptul că nu avea bani, s-a hotărât să sustragă sticle de la oglinzile retrovizoare ale unui autoturism, în vederea valorificării ulterioare a acestora la un centru de colectare fier vechi; după săvârşirea infracţiunii, s-a dezechilibrat şi a căzut pe trotuar, fără a se mai putea ridica, iar din acel moment nu îşi mai aminteşte ce s-a întâmplat, însă ştie că s-a trezit la sediul Secţiei x Poliţie Constanţa.

Situaţia de fapt, astfel cum a fost reţinută, rezultă dincolo de orice îndoială din coroborarea următoarelor mijloace de probă: procesul-verbal de depistare, procesul-verbal de cercetare la faţa locului şi fotografiile judiciare; dovadă de predare-primire bunuri, declaraţia numitului M.I., adresa din 04 iunie 2013 a CN de transport a energiei electrice T. SA, Sucursala de Transport Constanţa, declaraţiile martorului M.C., declaraţiile inculpatului M.M. date în cursul urmăririi penale, în cursul cercetării judecătoreşti acesta neputând fi identificat pentru a fi audiat.

BCU IAŞI

TREIZECIȘIȘASE

Cronologia dosarului nu este situația de fapt

Explicație

În mod tradițional judecătorii folosesc în motivarea hotărârilor judecătorești o secțiune distinctă pentru a prezenta parcursul procedural al dosarului. Este o expunere, uneori excesiv de detaliată, a circuitului dosarului, de exemplu modalitatea în care a fost sesizată instanța (hotărâre de declinare a competenței, rejudecări, conexări, disjungeri, strămutare), urmată de expunerea pozițiilor părților, respectiv prezentarea conținutului întâmpinării (excepțiile invocate de pârât, răspunsul la toate capetele de fapt și de drept), expunerea cererii reconvenționale, a cererilor de intervenție, de chemare în garanție ș.a. Uneori această secțiune se continuă cu prezentarea descriptivă a tuturor probelor administrate în fața instanței, transformându-se într-un fel de cronică epică a cronologiei procedurale derulată în fața instanței. În căile de atac, se prezintă pe larg soluția instanței de fond, reluându-se considerentele acesteia și cronologia procedurală desfășurată în fața ei, expunerea criticilor aduse acesteia, poziția intimatului, cu expunerea apărărilor formulate sau a excepțiilor invocate, motivele căii de atac, probele anexate de părți și cele încuviințate de instanță.

Acest mod de prezentare extinsă a procedurii nu constituie decât o avancronică a analizei propriu-zise a instanței, care trebuie ulterior să analizeze probele, sau motivele de reformare ori retractare, după caz, iar în urma acestui proces să rețină situația de fapt și de drept aplicabilă în speță și care-i fundamentează soluția.

Dacă judecătorii nu au opțiunea de a evita complet monotonia expozeului procedural, avocații pot și trebuie s-o facă. Parcursul procedural al dosarului în fața instanței nu este o problemă controversată, este clar și rezultă chiar din conținutul acestuia. Dacă îl regăsesc în cererile adresate lor, majoritatea judecătorilor acordă prea puțină atenție acestei formalități plictisitoare. În acest fel, se poate rata ocazia de a menține judecătorul concentrat pe expunerea situației de fapt care este cu adevărat importantă. Un scurt istoric al procedurii trebuie să existe, e un tribut mic adus formalismului. El trebuie să fie însă sintetic, astfel încât să nu încarce artificial cererea. Chiar și în motivarea căilor de atac nu se va prelua expunerea procedurală pe larg făcută de instanța de fond. Oricum, instanța o cunoaște. Și oricum aceasta cel mai probabil este redactată de grefier,

UNIVERSITY LIBRARY

nu de judecător. Istoricul dosarului nu este relatarea situației de fapt, este în realitate o non-motivare. În exemplul ce urmează, avem, înainte de refacere, o expunere a cronologiei procedurale care probabil ar face cinste instanței, dar care în niciun caz nu are ce căuta în cererile formulate de avocați.

Exemplul 1

EXPUNEREA SITUAȚIEI PROCEDURALE ÎNTR-O CERERE DE APEL ÎNAINTE

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Vatra Dornei la data de 4 februarie 2013, sub nr. 327/334/2013, numitul A.D.D., în calitate de reclamant, a chemat în judecată pe numita C.A., în calitate de pârâtă, solicitând instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să dispună în baza art. 397 Cod civil ca autoritatea părintească privind pe minorii A.M.G. și A.C.V. să fie exercitată de către ambii părinți, să se dispună stabilirea unui program de vizitare a minorelor în modalitatea arătată în motivarea acțiunii, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii a arătat, în esență, că părțile au fost căsătorite, iar din căsătoria acestora au rezultat minorele A.M.G., născută la data de 05.11.1999, în municipiul Vatra Dornei, județul Suceava și A.C.V., născută la data de 12.12.2007, în municipiul Vatra Dornei, județul Suceava. Prin Sentința civilă nr. 243/2011 a Judecătoriei Vatra Dornei căsătoria părților a fost desfăcută, iar minorele au fost încredințate pârâtei spre creștere și educare. Imediat după pronunțarea divorțului, pârâta a plecat cu copiii în străinătate și de atunci nu-i permite reclamantului să aibă legături personale cu aceștia.

Motivat de aceste aspecte, reclamantul susține că a fost nevoit să promoveze prezenta acțiune, prin care solicită stabilirea unui program de vizitare în următoarea modalitate: o lună în perioada vacanței de vară a fiecărui an, în perioada 15 iulie – 15 august la domiciliul tatălui; o săptămână în perioada vacanței de iarnă, în perioada 23 decembrie – 30 decembrie, la domiciliul său, 3 zile în vacanța de Paști a fiecărui an, la domiciliul tatălui.

În drept, au fost invocate prevederile art. 397, 401 C. civ.

La dosar s-a depus în copie sentinţa civilă nr. 243/2011 a Judecătoriei Vatra Dornei.

Din oficiu, instanţa a dispus efectuarea unui Raport de Anchetă socială de către Serviciul de Autoritate Tutelară din cadrul Primăriei Vatra Dornei la domiciliile părţilor, acesta fiind ataşat la dosar (f 32).

Pârâta a depus la dosar întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acţiunii ca nefondată, motivat de faptul că prin Decizia civilă nr. 673/07.03.2012 a Curţii de Apel Suceava s-a analizat cererea reclamantului de acordare a autorităţii părinteşti ambilor părinţi, cerere care a fost respinsă.

De la data pronunţării acelei hotărâri judecătoreşti până în prezent nu s-au schimbat condiţiile avute în vedere de instanţă şi nu s-au restabilit în niciun fel relaţiile dintre tată şi minore, tatăl fiind total dezinteresat de acestea.

Minorele sunt rezidente în Irlanda, fiica cea mare fiind înscrisă la o şcoală din Dublin, iar pentru cea mică, de asemenea, s-au început demersurile de înscriere la şcoală, dar în prezent stă la bunicii materni, C.V. şi D. în comuna Ciocăneşti, judeţul Suceava.

Faţă de cele arătate, pârâta a solicitat respingerea acţiunii, întrucât relaţia dintre foştii soţi este extrem de tensionată, reclamantul fiind extrem de violent, a încercat să o omoare pe pârâtă, aceasta fiind nevoită să apeleze la autorităţile irlandeze, sens în care s-a emis un Ordin de restricţie de către Curtea Districtuală de Justiţie Dublin, pentru perioada 10.01.2012 – 29.01.2015, acestuia fiindu-i interzis să se apropie de locuinţa pârâtei şi a persoanelor dependente de ea.

Un alt motiv pentru care pârâta solicită respingerea acţiunii este faptul că minorele trebuie să circule împreună cu mama lor între Irlanda şi România, trebuie să li se schimbe destul de des paşapoartele, iar dacă ambii părinţi ar exercita autoritatea părintească mama ar avea nevoie permanent de declaraţii autentice în ceea ce priveşte consimţământul de la reclamant, pe care nu-l va primi niciodată, dată fiind starea conflictuală deosebită.

În cauză s-a dispus ataşarea spre consultare a dosarului nr. 1917/334/2010 al Judecătoriei Vatra Dornei.

În fața instanței de judecată au fost solicitate, încuviințate și administrate următoarele mijloace de probă: proba cu înscrisuri și proba testimonială, fiind audiați martorii B.A., S.I., Ș.A. și C.D.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. 2 rap. la art. 125 alin. 2 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, minora A.M.G. a fost ascultată în Cameră de Consiliu la data de 24.07.2013.

Instanța a acordat numeroase termene pentru ca părțile să ajungă la o înțelegere.

Prin sentința civilă nr. 1278/18.12.2013, prima instanță a respins acțiunea formulată de reclamantul A.D.D. în contradictoriu cu pârâta C.A. (fostă Anton), ca nefondată și a obligat reclamantul la plata către pârâtă la plata sumei de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, reprezentând onorariu avocat.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, prin sentința civilă nr. 243 din 18 februarie 2013, pronunțată în dosarul nr. 1917/334/2010 al Judecătoriei Vatra Dornei, s-a dispus desfacerea căsătoriei încheiată la data de 14.02.1999 și înregistrată la Primăria com. I, jud. S., sub nr. 4, din culpa exclusivă a pârâtului (reclamant în prezenta cauză); s-a dispus încredințarea minorelor A.M.G. și A.C.V. spre creștere și educare reclamantei C.A.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul A.D.D., apel respins prin Decizia nr. 203 din 21 septembrie 2011 a Tribunalului Suceava.

Împotriva deciziei sus menționate a declarat recurs A.D.D., iar Curtea de Apel Suceava, prin Decizia nr. 673 din 7 martie 2012 a respins ca nefondat recursul.

În considerentele hotărârii anterior amintite, s-a reținut că numita C.A. a făcut dovada că minora A.M.G. frecventează cursurile Școlii Naționale „St. Peter s" din Dublin, iar minora A.C.V., care se afla în grija bunicilor paterni, era înscrisă la Grădinița Ciocănești începând cu toamna anului 2010. De asemenea, numita C.A. a făcut dovada în cauză că în perioada 2010 – 2012 a avut o locuință închiriată în Dublin, Irlanda, conform contractelor de închiriere depuse la dosar, în timp ce reclamantul nu a făcut nicio dovadă în privința condițiilor necorespunzătoare în care ar fi crescute minorele și nici cu

privire la existenţa promiscuă a pârâtei din prezentul dosar. Instanţa de recurs a mai reţinut şi faptul că reclamantul este o persoană violentă, dovada în acest sens fiind emiterea unui Ordin de restricţie în ceea ce-l priveşte de către Curtea Districtuală de Justiţie, Districtul Metropolitan Dublin, prin care i se pune în vedere acestuia să nu folosească sau să ameninţe cu folosirea forţei, să molesteze sau să sperie pârâta sau persoana dependentă de ea începând cu data de 10.01.2012 şi până la data de 29.01.2015.

Curtea a apreciat că interesul superior al minorelor nu poate fi satisfăcut ci, din contră, ar avea de suferit prin stabilirea autorităţii părinteşti comune şi în favoarea reclamantului.

Referitor la raporturile dintre cei doi părinţi şi minorele A.M.G. şi A.C.V., prima instanţă şi-a îndreptat atenţia cu prioritate asupra principiului interesului superior al copilului, reglementat de dispoziţiile art. 2 alin. 3 din Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului - „principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile şi deciziile care privesc copiii, întreprinse de autorităţile publice şi de organismele private autorizate, precum şi în cauzele soluţionate de instanţele judecătoreşti" - principiu căruia i se subordonează şi măsura exercitării autorităţii părinteşti faţă de minore de către părinţii lor.

În determinarea interesului superior al minorului, instanţa a avut în vedere o serie de factori cum sunt posibilităţile materiale ale părinţilor, posibilităţile de dezvoltare fizică, morală şi intelectuală pe care minorul le poate găsi la unul dintre părinţi, vârsta copilului, comportarea părinţilor faţă de minor, sexul acestuia, starea de sănătate, posibilităţile concrete ale părţilor de a se ocupa efectiv de copil etc.

Pe baza probatoriului administrat în cauză, respectiv Raportul de Anchetă socială întocmit de către Serviciul de Autoritate Tutelară din cadrul Primăriei Vatra Dornei, instanţa a reţinut că soţii A. au avut domiciliul în municipiul Vatra Dornei, într-un apartament proprietate particulară, spaţiu care în prezent este neocupat întrucât în perioada în

care A.D.D., care este plecat în Irlanda din anul 2005, se află în vizită în țară acesta locuiește la mama sa.

De asemenea, din declarațiile martorelor B.A. și S.I., audiate în cauză, reiese faptul că și tatăl minorelor își iubește fetele și ar dori să țină legătura cu acestea, însă nu îi este permis de către pârâtă. Mai arată cele două martore că reclamantul contribuie la creșterea și întreținerea minorelor.

Din declarațiile martorelor Ș.A. și C.D. rezultă faptul că fiica cea mare a părților se află la o școală în Irlanda, iar fiica cea mică este în grija bunicilor materni în localitatea C., județul S., însă și aceasta a fost înscrisă la o școală din Irlanda. Martorele precizează faptul că nu au cunoștință dacă reclamantul are locuință în Irlanda sau dacă are loc de muncă. Martora C.D. mai arată că fata cea mare a părților nu dorește să aibă legături personale cu tatăl său, iar fiica cea mică nici nu-l cunoaște.

Audiată fiind în Camera de Consiliu, în conformitate cu prevederile art. 24 alin. 2 rap la art. 125 alin. 2 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, minora A.M.G. a arătat că locuiește împreună cu mama sa în Dublin, Irlanda și este elevă la o școală din această localitate, în clasa a VI-a. Minora a afirmat că mama sa lucrează ca și infirmieră și are un salariu cu care se descurcă destul de bine. Tatăl său lucrează într-o altă localitate, la un atelier unde și locuiește. De asemenea, minora a declarat că l-a vizitat pe tatăl său în anul 2012, însă acesta nu a întrebat-o ce mai face, dacă are tot ce-i trebuie, ci a întrebat-o doar ce face mama ei. Minora a arătat clar și răspicat că nu dorește să aibă legături cu tatăl său, iar sora sa nici nu îl cunoaște pe acesta, deoarece atât timp cât au locuit împreună acesta a pus-o să fure dintr-un magazin niște pastile. A mai arătat minora că reclamantul a lovit-o atât pe ea, cât și pe mama sa, astfel încât nu dorește sub nicio formă să aibă legături cu acesta și nici nu dorește să fie vizitată de el, ci dorește ca acesta să-și vadă de viața sa așa cum a făcut-o și până acum.

Astfel, referitor la solicitarea reclamantului de a se dispune, în temeiul dispozițiilor art. 397 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, exercitarea autorității părintești față de minorele A.M.G. și A.C.V. de către ambii părinți, instanța a reținut că, potrivit art. 403 Cod civil,

„În cazul schimbării împrejurărilor, instanţa de tutelă poate modifica măsurile cu privire la drepturile şi îndatoririle părinţilor divorţaţi faţă de copiii lor minori, la cererea oricăruia dintre părinţi sau a unui alt membru de familie, a copilului, a instituţiei de ocrotire, a instituţiei publice specializate pentru protecţia copilului sau a procurorului."

În consecinţă, interesul superior al copilului, în accepţiunea Legii nr. 272/2004 şi care se regăseşte în egală măsură în Codul Civil se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică şi morală normală, la un echilibru socio-afectiv, la viaţa de familie, drept afirmat şi prin art. 8 din Convenţia europeană a drepturilor omului.

Aşa fiind, acolo unde interesele părinţilor sunt în conflict, drepturile şi interesele prioritare ale copilului trebuie să fie promovate de dispoziţiile art. 8 din Convenţia europeană a drepturilor omului, drepturi de care trebuie să beneficieze nu doar părinţii, ci şi copilul.

Având în vedere vârsta minorelor, de 14, respectiv 6 ani, faptul că acestea se află în plin proces de dezvoltare afectivă, emoţională şi psihică de formare a personalităţii lor, primordială în această perioadă este satisfacerea nevoilor de ordin afectiv, care presupun asigurarea unui mediu familial şi social stabil, fără modificarea reperelor umane şi morale care constituie fundamentul formării lor ca adolescente şi, ulterior, ca adulte. În acest context, trebuie subliniat că interesul superior al copilului presupune, în mod special, prezenţa activă şi directă a părintelui în viaţa sa.

Or, în condiţiile în care contactele şi legăturile directe dintre tată şi fiice au fost sporadice şi lipsite de consistenţă, practic cei doi copii nu mai au sentimentul de apartenenţă parentală şi nu-şi mai percep tatăl ca pe o persoană importantă în viaţa lor.

Luând în considerare şi cele statuate de către Curtea de Apel Suceava prin Decizia civilă nr. 673/07.03.2012 în care a fost analizată oportunitatea exercitării drepturilor părinteşti de către ambii părinţi, concluzionându-se că interesul superior al minorelor nu poate fi satisfăcut ci, din contră, ar avea de suferit prin stabilirea autorităţii comune şi în favoarea reclamantului şi având în vedere că în prezenta cauză reclamantul nu a făcut în niciun fel dovada schimbării

împrejurărilor care au fost avute în vedere de către Curte, prima instanță a respins capătul de cerere privind exercitarea autorității părinteşti de către ambii părinți.

În conformitate cu prevederile art. 401 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil părintele sau, după caz, părinții separați de copilul lor au dreptul de a avea legături personale cu acesta.

În ceea ce privește stabilirea dreptului reclamantului de a avea legături personale cu minorele, prima instanță a reținut că, în calitate de părinte, acesta are dreptul de a avea legături personale cu copiii săi şi de a veghea la creşterea şi educarea lor, drept recunoscut de lege. În plus, copiii au dreptul de a avea legături cu rudele lor, toate măsurile ce se dispun fiind raportate la principiul interesului superior al copilului.

Astfel, potrivit art. 14 din Legea nr. 272/2004, copilul are dreptul de a menține relații personale şi contacte directe cu părinții, rudele, precum şi cu alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament, având dreptul de a-şi cunoaşte rudele şi de a întreține relații personale cu acestea, precum şi cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.

Împiedicarea exercitării acestor drepturi este posibilă doar în situații de excepție, situații care îşi găsesc aplicarea în cauza de față.

Astfel, emiterea unui Ordin de restricție în ceea ce-l privește pe reclamant de către Curtea Districtuală de Justiție, Districtul Metropolitan Dublin, prin care i se pune în vedere acestuia să nu folosească sau să amenințe cu folosirea forței, să molesteze sau să sperie pârâta sau persoana dependentă de ea începând cu data de 10.01.2012 şi până la data de 29.01.2015, precum şi opinia minorei A.M.G., născută la data de 09.11.1999, pe care instanța este obligată să o aibă în vedere, prin care aceasta îşi exprimă dorința de a nu avea legături cu tatăl său, deoarece atât timp cât a locuit împreună cu acesta, a pus-o să fure dintr-un magazin nişte pastile, că a lovit-o atât pe ea cât şi pe mama sa, astfel încât nu dorește sub nicio formă să aibă legături cu acesta şi nici nu dorește să fie vizitată de el, ci dorește ca acesta să-şi vadă de viața sa

aşa cum a făcut-o şi până acum, constituie motive temeinice pentru ca instanţa să nu încuviinţeze programul de vizită solicitat de către reclamant, mai ales că acesta presupune ca cele două minore să petreacă perioade destul de lungi (o lună în perioada vacanţei de vară, o săptămână în perioada vacanţei de iarnă) la domiciliul reclamantului, în condiţiile în care acesta nu a făcut în acest dosar dovada domiciliului său din Irlanda şi nici a faptului că ar deţine un loc de muncă stabil din care să-şi asigure veniturile necesare unui trai decent.

Argumentele expuse anterior nu trebuie să fie interpretate în sensul că interesul copiilor exclude menţinerea legăturilor cu tatăl lor, ci că în acest moment al dezvoltării lor este necesar pentru protejarea minorelor ca aceste relaţii să fie dezvoltate treptat, astfel încât să nu se producă repercusiuni negative în viaţa copiilor şi să se construiască o relaţie tată-fiice durabilă, bazată pe încredere şi afecţiune reciprocă.

DUPĂ

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Vatra Dornei la data de 4 februarie 2013, sub nr. 327/334/2013, am chemat în judecată pe numita C.A., în calitate de pârâtă, solicitând instanţei ca, prin hotărârea ce o va pronunţa, să dispună în baza art. 397 Cod civil ca autoritatea părintească privind pe minorii A.M.G. şi A.C.V. să fie exercitată de către ambii părinţi, să se dispună stabilirea unui program de vizitare a minorelor în modalitatea arătată în motivarea acţiunii, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acţiunii am arătat, în esenţă, că am fost căsătorit cu pârâta C.A., iar din căsătoria noastră au rezultat minorele A.M.G., născută la data de 05.11.1999, în municipiul Vatra Dornei, judeţul Suceava şi A.C.V., născută la data de 12.12.2007, în municipiul Vatra Dornei, judeţul Suceava. Prin Sentinţa civilă nr. 243/2011 a Judecătoriei Vatra Dornei, căsătoria a fost desfăcută, iar minorele au fost încredinţate pârâtei spre creştere şi educare. Imediat după pronunţarea divorţului, pârâta a plecat cu copiii în străinătate şi de atunci nu-mi permite să am legături personale cu aceştia.

Astfel fiind, am solicitat stabilirea unui program de vizitare în următoarea modalitate: o lună în perioada vacanței de vară a fiecărui an, în perioada 15 iulie – 15 august la domiciliul tatălui; o săptămână în perioada vacanței de iarnă, în perioada 23 decembrie – 30 decembrie, la domiciliul său, 3 zile în vacanța de Paști a fiecărui an, la domiciliul tatălui.

Prin sentința civilă nr. 1278/18.12.2013, prima instanță a respins acțiunea ca nefondată și m-a obligat la plata către pârâtă la plata sumei de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, reprezentând onorariu avocat.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut în esență ca situație de fapt că foștii soți A. am avut domiciliul în municipiul Vatra Dornei, într-un apartament proprietate particulară, spațiu care în prezent este neocupat. Din declarațiile martorelor B.A. și S.I., audiate în cauză, a reținut faptul că și tatăl minorelor își iubește fetele și ar dori să țină legătura cu acestea, însă nu îi este permis de către pârâtă și că reclamantul contribuie la creșterea și întreținerea minorelor. Din declarațiile martorelor Ș.A. și C.D. a reținut faptul că fiica cea mare a părților se află la o școală în Irlanda, iar fiica cea mică este în grija bunicilor materni în localitatea C., județul S., însă și aceasta a fost înscrisă la o școală din Irlanda.

Referitor la solicitarea de a se dispune, în temeiul dispozițiilor art. 397 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, exercitarea autorității părintești față de minorele A.M.G. și A.C.V. de către ambii părinți, instanța a reținut că, potrivit art. 403 Cod civil, „În cazul schimbării împrejurărilor, instanța de tutelă poate modifica măsurile cu privire la drepturile și îndatoririle părinților divorțați față de copiii lor minori, la cererea oricăruia dintre părinți sau a unui alt membru de familie, a copilului, a instituției de ocrotire, a instituției publice specializate pentru protecția copilului sau a procurorului".

În consecință, interesul superior al copilului, în accepțiunea Legii nr. 272/2004 și care se regăsește în egală măsură în Codul Civil, se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la un echilibru socio-afectiv, la viața de familie, drept afirmat și prin art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Aşa fiind, acolo unde interesele părinţilor sunt în conflict, drepturile şi interesele prioritare ale copilului trebuie să fie promovate de dispoziţiile art. 8 din Convenţia europeană a drepturilor omului, drepturi de care trebuie să beneficieze nu doar părinţii, ci şi copilul.

Având în vedere vârsta minorelor, de 14, respectiv 6 ani, faptul că acestea se află în plin proces de dezvoltare afectivă, emoţională şi psihică de formare a personalităţii lor, primordială în această perioadă este satisfacerea nevoilor de ordin afectiv, care presupun asigurarea unui mediu familial şi social stabil, fără modificarea reperelor umane şi morale care constituie fundamentul formării lor ca adolescente şi, ulterior, ca adulte, instanţa de fond a reţinut că interesul superior al copilului presupune, în mod special, prezenţa activă şi directă a părintelui în viaţa sa.

Instanţa de fond a concluzionat că interesul superior al minorelor nu poate fi satisfăcut ci, din contră, ar avea de suferit prin stabilirea autorităţii comune şi în favoarea subsemnatului reclamant, întrucât în condiţiile în care contactele şi legăturile directe dintre tată şi fiice au fost sporadice şi lipsite de consistenţă, practic cei doi copii nu mai au sentimentul de apartenenţă parentală şi nu-şi mai percep tatăl ca pe o persoană importantă în viaţa lor.

Luând în considerare şi cele statuate de către Curtea de Apel Suceava, prin Decizia civilă nr. 673/07.03.2012, în care a fost analizată oportunitatea exercitării drepturilor părinteşti de către ambii părinţi, concluzionând că interesul superior al minorelor nu poate fi satisfăcut ci, din contră, ar avea de suferit prin stabilirea autorităţii comune şi în favoarea reclamantului şi având în vedere că în prezenta cauză subsemnatul nu aş făcut în niciun fel dovada schimbării împrejurărilor care au fost avute în vedere de către Curte, prima instanţă a respins capătul de cerere privind exercitarea autorităţii părinteşti de către ambii părinţi.

În ceea ce priveşte stabilirea dreptului de a avea legături personale cu minorele, prima instanţă a reţinut că, în calitate de părinte, am dreptul de a avea legături personale cu copiii săi şi de a veghea la creşterea şi educarea lor, drept recunoscut de lege. În plus, copiii au dreptul de a avea legături cu rudele lor, toate măsurile ce se dispun fiind raportate la principiul

interesului superior al copilului. Cu toate acestea, a reținut că emiterea unui ordin de restricție în ceea ce mă privește de către Curtea Districtuală de Justiție, Districtul Metropolitan Dublin, precum și opinia minorei A.M.G., născută la data de 09.11.1999, prin care aceasta își exprimă dorința de a nu avea legături cu mine, constituie motive temeinice pentru ca instanța să nu încuviințeze programul de vizită solicitat, mai ales că acesta presupune ca cele două minore să petreacă perioade destul de lungi (o lună în perioada vacanței de vară, o săptămână în perioada vacanței de iarnă) la domiciliul meu, în condițiile în care nu am făcut în acest dosar dovada domiciliului meu din Irlanda și nici a faptului că aș deține un loc de muncă stabil din care să-mi asigur veniturile necesare unui trai decent.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘIȘAPTE

Construiți totul în jurul problemelor de drept

Explicație

Elementul central al cererilor formulate către instanță trebuie să fie problema de drept. Dacă situația de fapt este o problemă de administrare a probelor, situația juridică ține de administrarea în favoarea poziției noastre a cunoștințelor și principiilor de drept. Judecătorul poate înclina balanța în favoarea noastră doar pe baza raționamentelor juridice pe care le va face.

Ulterior reținerii unei situații de fapt sintetice, stabilirea normei de drept aplicabilă este al doilea pas logic în structura luării oricărei decizii judecătorești. Pentru a putea lua o decizie, judecătorul trebuie mai întâi să stabilească legea aplicabilă. Importanța acestui pas este, de obicei, trecută cu vederea. El devine esențial în acele litigii în care obiectul de decizie al judecătorului privește chiar legea aplicabilă. Dacă, de exemplu, se solicită pe calea unei acțiuni în revendicare un imobil care ar putea face obiectul unei legi speciale de restituire a imobilelor naționalizate, judecătorul va trebui să stabilească dacă se aplică dreptul comun, respectiv Codul civil, sau dimpotrivă dispozițiile de excepție ale legii speciale. Judecătorul va hotărî asupra legii aplicabile. Stabilirea exactă a normelor de drept incidente are loc însă de fiecare dată, invariabil, chiar dacă nu întotdeauna vizibil. În esență, mecanismul de luare a deciziilor reprezintă, de fapt, răspunsul pe care judecătorul îl dă unor chestiuni de drept, ridicate explicit sau subînțelese.

Avocatul ar trebui să ofere propria lui încadrare juridică a situației de fapt pe care o pretinde și de cele mai multe ori o și face. Simetria în fapt și în drept este de altfel structura clasică a cererilor adresate instanțelor.

Ca și în cazul situației de fapt, care semnifică altceva decât simpla cronologie a faptelor din cauză, nu este însă suficient să identificați și să indicați textele legale pe care vă fundamentați. Din suprapunerea analitică a legii aplicabile peste situația de fapt sintetică, trebuie extrase problemele de drept ridicate în cauză.

Care este problema juridică fundamentală pe care instanța trebuie s-o dezlege? Ce instituție de drept este aplicabilă în speță și asupra cărui sau căror aspect/aspecte trebuie să decidă judecătorul. Identificarea corectă a întrebărilor cărora instanța ar trebui să le dea un răspuns juridic este esențială pentru a vă construi o strategie puternică. În procesul de deliberare pe care îl are la sfârșitul

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

unui proces, judecătorul extrage mental din situația de fapt reținută chestiunea fundamentală pe care o are de soluționat și care determină soluția în cauză. Întotdeauna este vorba despre un proces interior de maximă sinteză, de un efort de reducere la esența ultimă a aspectelor juridice puse în cauză.

Pentru a face o analiză de calitate, întrebarea la care se reduce întregul dosar trebuie să fie cât mai scurtă și mai explicită. Trebuie scoasă cât se poate de mult din contextul dosarului, trebuie abstractizată. Este o întrebare cu valoare generală, atât în dosarul la care se referă, cât și în orice altă situație ulterioară similară. Este o pură întrebare teoretică. Ea poate să fie de drept substanțial sau de drept procesual, poate privi fondul cauzei sau doar o excepție. Odată identificată, ea trebuie semnalată ca atare judecătorului. Iată câteva exemple.

Exemplul 1

Problema de drept care se ridică în speță este aceea dacă art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009 mai poate fi aplicat prezentei cauze, în condițiile în care a fost declarat neconstituțional, printr-un control a posteriori de constituționalitate, prin Decizia Curții Constituționale nr. 1358 din 21 octombrie 2010 (M. Of. nr. 761/15.11.2010)

Considerăm că această problemă de drept a fost dezlegată greșit de către instanța de fond, care a reținut că Decizia Curții Constituționale nr. 1358/2010 nu produce efecte în cauză.

Potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, dispozițiile din legile în vigoare, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă în acest interval, Parlamentul nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile legii fundamentale, pe durata acestui termen respectivele dispoziții fiind suspendate de drept.

La alin. (4) al articolului menționat, se prevede că deciziile Curții Constituționale, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, aceleași dispoziții regăsindu-se și în textul cuprins la art. 31 din Legea nr. 47/1992 referitoare

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

la organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, cu modificările şi completările ulterioare.

În raport de această reglementare, constituţională şi legală, s-a pus problema dacă declararea neconstituţionalităţii unui text de lege prin decizie a Curţii Constituţionale, care produce efecte pentru viitor şi *erga omnes*, se aplică şi acţiunilor în curs sau numai situaţiei celor care nu au formulat încă o cerere în acest sens.

Această problemă de drept a fost dezlegată prin decizia nr. 12 din 19 septembrie 2011 pronunţată de Înalta Curte în soluţionarea recursului în interesul legii (M. Of. nr. 789/7.11.2011), dată de la care a devenit obligatorie pentru instanţe, potrivit dispoziţiilor art. 330 alin. (4) C. pr. civ.

Astfel, s-a stabilit că Decizia nr. 1358/2010 a Curţii Constituţionale produce efecte juridice asupra proceselor în curs de judecată la data publicării acesteia în Monitorul Oficial, cu excepţia situaţiei în care, la această dată, era deja pronunţată o hotărâre definitivă.

Cu alte cuvinte, urmare a Deciziei nr. 1358/2010 a Curţii Constituţionale, dispoziţiile art. 5 alin. (1) lit. a) teza I din Legea nr. 221/2009 şi-au încetat efectele şi nu mai pot constitui temei juridic pentru cauzele nesoluţionate definitiv la data publicării deciziei instanţei de contencios constituţional în Monitorul Oficial.

Or, în speţă, la data publicării (M. Of. nr. 761/15.11.2010) a Deciziei Curţii Constituţionale nr. 1358/2010, nu se pronunţase în apel decizia atacată, cauza nefiind deci soluţionată definitiv la data publicării respectivei decizii.

Nu se poate spune că, fiind promovată acţiunea la un moment la care era în vigoare art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, aceasta ar presupune că efectele textului de lege să se întindă pe toată durata desfăşurării procedurii judiciare, întrucât nu suntem în prezenţa unui act juridic convenţional ale cărui efecte să fie guvernate după regula *tempus regit actum*.

Dimpotrivă, este vorba despre o situaţie juridică obiectivă şi legală, în desfăşurare, căreia îi este incident noul cadru

normativ creat prin declararea neconstituționalității, ivit înaintea definitivării sale.

Cum norma tranzitorie cuprinsă la art. 147 alin. (4) din Constituție este una imperativă, de ordine publică, aplicarea ei generală și imediată nu poate fi tăgăduită, deoarece altfel ar însemna ca un act neconstituțional să continue să producă efecte juridice, ca și când nu ar fi apărut niciun element nou în ordinea juridică, ceea ce Constituția refuză în mod categoric.

Pe de altă parte, împrejurarea că deciziile Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor dă expresie unui alt principiu constituțional, acela al neretroactivității, ceea ce înseamnă că nu se poate aduce atingere unor drepturi definitiv câștigate sau situațiilor juridice deja constituite.

În speță, nu există însă un drept definitiv câștigat, iar reclamantul nu era titularul unui bun susceptibil de protecție în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la CEDO, câtă vreme la data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 1358/2010 nu exista o hotărâre definitivă, care să fi confirmat dreptul său la despăgubiri.

Concluzionând, prin intervenția instanței de contencios constituțional, urmare a sesizării acesteia cu o excepție de neconstituționalitate, s-a dat eficiență unui mecanism normal într-un stat democratic, realizându-se controlul *a posteriori* de constituționalitate.

De aceea, nu se poate susține că, prin constatarea neconsti tuționalității textului de lege și lipsirea lui de efecte *erga omnes* și *ex nunc*, ar fi afectat procesul echitabil, pentru că acesta nu se poate desfășura făcând abstracție de cadrul normativ legal constituțional, ale cărui limite au fost determinate în respectul preeminenței dreptului, al coerenței și al stabilității juridice.

Dreptul de acces la tribunal și protecția oferită de art. 6 parag. 1 din CEDO nu înseamnă recunoașterea unui drept care nu mai are nici un fel de legitimitate în ordinea juridică internă.

Atunci când intervine controlul de constituționalitate declanșat la cererea uneia din părțile procesului nu se poate susține că este afectată acea componentă a procedurii echitabile legate de predictibilitatea normei (cealaltă parte ar

fi surprinsă pentru că nu putea anticipa dispariţia temeiului juridic al pretenţiilor sale), pentru că asupra normei nu a acţionat în mod discreţionar emitentul actului.

O interpretare în sens contrar ar însemna, în fapt, suprimarea controlului de constituţionalitate şi, ceea ce este gândit ca un mecanism democratic, de reglare a viciilor unor acte normative, să fie astfel înlăturat. Continuând să aplice o normă de drept inexistentă din punct de vedere juridic (ale cărei efecte au încetat), judecătorul nu mai este cantonat în exerciţiul funcţiei sale, ci şi-o depăşeşte, arogându-şi puteri pe care nici dreptul intern şi nici normele convenţionale europene nu i le legitimează.

Nu se poate reţine nici că prin aplicarea la speţă a Deciziei Curţii Constituţionale nr. 1358/2010 s-ar încălca art. 14 din Convenţie, cum greşit a reţinut instanţa de apel.

Principiul nediscriminării cunoaşte limitări deduse din existenţa unor motive obiective şi rezonabile.

Situaţia de dezavantaj sau de discriminare în care reclamantul s-ar găsi, dat fiindcă cererea sa nu fusese soluţionată de o manieră definitivă la momentul pronunţării deciziei Curţii Constituţionale, are o justificare obiectivă, întrucât rezultă din controlul de constituţionalitate, şi rezonabilă, păstrând raportul de proporţionalitate dintre mijloacele folosite şi scopul urmărit, acela de înlăturare din cadrul normativ intern a unei norme imprecise, neclare, lipsite de previzibilitate.

Izvorul „discriminării" constă în pronunţarea deciziei Curţii Constituţionale şi a-i nega legitimitatea înseamnă a nega însuşi mecanismul vizând controlul de constituţionalitate ulterior adoptării actului normativ, ceea ce este de neacceptat într-un stat democratic, în care fiecare organ statal îşi are atribuţiile şi funcţiile bine definite.

De asemenea, prin respectarea efectelor obligatorii ale deciziilor Curţii Constituţionale se înlătură imprevizibilitatea jurisprudenţei, care, în aplicarea unei norme incoerente, era ea însăşi generatoare de situaţii discriminatorii.

În acelaşi timp, nu poate fi vorba despre o încălcare a principiului nediscriminării nici din perspectiva art. 1 din

Protocolul nr. 12 adiţional la Convenţie, care garantează, într-o sferă mai largă de protecţie decât cea reglementată de art. 14, „exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, fără nicio discriminare, bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine naţională sau socială, apartenenţă la o minoritate naţională, avere, naştere sau orice altă situaţie".

Este vorba aşadar de garantarea dreptului la nediscriminare în privinţa tuturor drepturilor şi libertăţilor recunoscute persoanelor în legislaţia internă a statelor.

În speţă însă, drepturile pretinse de reclamant nu mai au o astfel de recunoaştere în legislaţia internă a statului, iar lipsirea lor de temei legal s-a datorat, după cum s-a arătat deja, nu intervenţiei intempestive a legiuitorului, ci controlului de constituţionalitate.

Faţă de toate aceste considerente, reţinute prin raportare la decizia în interesul Legii nr. 12/2011 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, apreciem că în mod nelegal, tribunalul şi-a întemeiat soluţia privind acordarea daunelor morale pe un text de lege declarat neconstituţional printr-o decizie a instanţei de contencios constituţional, publicată anterior soluţionării definitive a litigiului.

Exemplul 2

ACŢIUNEA ESTE INADMISIBILĂ

Problema fundamentală de drept este posibilitatea pe care o au persoanele îndreptăţite de a beneficia de despăgubiri, în alte condiţii şi în altă procedură decât cea instituită prin legea specială

Astfel, în situaţia cererilor formulate direct împotriva Statului Român prin Ministerul Finanţelor Publice, pentru obligarea la plata despăgubirilor reprezentând valoarea de circulaţie a imobilelor preluate abuziv care nu pot fi restituite în natură, cauza acţiunii este unică, fiind dată de intenţia celui care reclamă în justiţie, de a obţine despăgubiri într-un alt mecanism decât cel prevăzut de Titlul VII al Legii

nr. 247/2005, invocând ineficienţa sistemului reparator, sancţionată prin mai multe hotărâri ale instanţei europene.

În soluţionarea unor astfel de demersuri judiciare, trebuie stabilit dacă Statului Român prin Ministerul Finanţelor Publice, i se poate recunoaşte calitatea procesuală pasivă, respectiv dacă între reclamanţi (ce invocă încălcarea obligaţiilor pozitive ale Statului, sub aspectul protecţiei drepturilor consacrate prin art. 1 al Primului Protocol adiţional) şi pârâtul chemat în judecată, există sau nu un raport juridic din care să rezulte această obligaţie de despăgubire, în afara cadrului legal existent.

Or, din interpretarea dispoziţiilor art. 22 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, republicată, art. 1 alin. (1) din Titlul VII al Legii nr. 247/2005 şi a art. 13 din acelaşi act normativ, rezultă neechivoc că părţile raportului juridic creat urmare a formulării notificării nu pot fi decât persoana ce se consideră îndreptăţită la una din măsurile reparatorii prevăzute de lege – notificatorul – şi entitatea investită cu soluţionarea cererii de restituire, respectiv de acordare a măsurilor reparatorii prin echivalent.

Tot astfel, textele mai sus invocate din Legea nr. 247/2005 reglementează sursele de finanţare, cuantumul şi procedura de acordare a despăgubirilor pentru imobilele preluate abuziv, atribuţii date în competenţa exclusivă a Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

Ca atare, stabilind calitatea procesuală pasivă a Statului Român prin Ministerul Finanţelor Publice, urmare a recunoaşterii unui alt raport juridic vizând acordarea despăgubirilor, decât cel reglementat prin legea specială, ar însemna că instanţele ar nesocoti prevederile acesteia, suprimând practic procedura instituită de legiuitorul naţional, deşi – cu referire la concordanţa dintre legea specială şi Convenţie – jurisprudenţa CEDO a lăsat la latitudinea statelor semnatare, adoptarea măsurilor legislative cuvenite pentru restituirea proprietăţilor preluate abuziv de stat sau acordarea de despăgubiri.

Astfel, s-a decis (a se vedea cauza pilot *Maria Atanasiu şi alţii împotriva României*) că parcurgerea unei proceduri

administrative prealabile este compatibilă cu limitările acceptate de CEDO, ale dreptului de acces la o instanță.

Un demers juridic ca cel inițiat în cauza de față, nu poate avea temei nici în dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional al CEDO, în condițiile în care reclamanta nu se poate prevala de un „bun" în sensul Convenției, simpla speranță de restituire neintrând în sfera de protecție a textului.

De altfel, problema de drept ce face obiectul prezentului litigiu, a fost definitiv tranșată prin decizia în interesul legii nr. 27 din 14 noiembrie 2011, dată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care a statuat că primirea unor astfel de cereri ar echivala cu deschiderea unei căi paralele legii speciale deja existente, fără nicio garanție a oferirii remediului cel mai adecvat.

Astfel, se arată, controlul de conventionalitate al sistemului național existent, de acordare a măsurilor reparatorii prin echivalent, a fost deja realizat de CEDO prin hotărârea pilot pronunțată în cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, care a stabilit în sarcina Statului Român obligația de a pune la punct, într-un termen determinat, un mecanism care să garanteze protecția efectivă a drepturilor enunțate de art. 6 par. 1 din Convenție și art. 1 din Primul Protocol adițional.

Pentru aceste motive vă rugăm să admiteți excepția inadmisibilității acțiunii și în consecință să respingeți acțiunea ca inadmisibilă.

Exemplul 3

Problema juridică pusă în cauză este aceea de a stabili dacă, în raport cu prevederile legale de mai sus și cu principiile constituționale, refuzul accesului reclamantului la cele trei spectacole, destinate de către organizatori, exclusiv, publicului feminin, reprezintă un act de discriminare pe motivul sexului

Răspunsul la această problemă este în strânsă legătură cu răspunsurile la întrebările dacă accesul în astfel de locuri și la astfel de spectacole este nelimitat și dacă organizatorii

unor spectacole, precum şi deţinătorii privaţi ai unor astfel de locuri, pot stabili reguli, condiţii, etc. în asemenea situaţii.

Apreciem că prevederile art. 1 alin. (2) lit. f) din O.G. nr. 137/2000, referitoare la dreptul de acces la toate locurile şi serviciile destinate folosinţei publice trebuie interpretat în sensul că acest drept nu poate fi exercitat în mod nelimitat.

Pe de altă parte, considerăm că organizatorii unor spectacole, manifestaţii, etc., trebuie şi pot impune condiţii şi reguli privind buna desfăşurare a acestora pe care participanţii sunt obligaţi să le respecte.

De asemenea, organizatorii unor spectacole, întruniri, petreceri, manifestaţii, etc. pot, în vederea realizării în bune condiţii a acestora şi nedeturnării de la scopul urmărit, să rezerve asemenea evenimente unui public exclusiv.

Astfel fiind, considerăm că în mod judicios a reţinut instanţa de fond, precum şi Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării, că faptele semnalate de recurentul-reclamant nu constituie acte de discriminare pe criteriul sexului, iar actul administrativ emis de acest organ de specialitate al administraţiei guvernamentale nu i-a produs nici o vătămare.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘIOPT

Identificați problemele de drept plecând de la situația de fapt

Explicație

Problemele de drept pe care le ridicați sunt chiar cele care reies din expunerea situației de fapt pe care o rețineți. Elementele factuale sprijină și justifică ridicarea chestiunilor de drept asupra cărora judecătorul este solicitat să se pronunțe. Între cele două, situația de fapt și problemele de drept, există o simbioză deplină, și acesta este și un mecanism eficient prin care vă puteți verifica acuratețea cu care ați reținut datele, circumstanțele și împrejurările situației de fapt sintetice. Elementele care nu susțin, direct sau indirect, formularea unui argument sau raționament juridic cel mai probabil puteau lipsi, după cum o problemă de drept nu poate fi invocată dacă nu se sprijină pe elemente ale situației de fapt descrise. Calea corectă este de la concret la abstract, de la fapte la lege.

Exemplul 1

Schița unor concluzii scrise:

Intreaga rezolvare juridică pe care o va da instanța ține de **stabilirea situației de fapt**. Vă rugăm ca, din analiza actelor și lucrărilor dosarului, **să rețineți drept situație de fapt**, pe scurt,

– existența între părți a unui contract de împrumut autentificat, care disimulează o dobândă nelegală, prohibită de lege, de 120% pe an, adică de 10% pe lună. Acest contract a fost garantat de contestatarii T., care au fost induși în eroare cu privire la adevărata natură a convenției dintre părțile contractului de împrumut.

Pentru a reține această situație de fapt, sunt relevante următoarele aspecte:

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

- Suma de bani nu a fost predată și numărată în fața notarului, astfel cum ar fi trebuit
- Nu există vreo chitanță care să cuprindă suma de bani predată
- T.I. este terț față de convenția de împrumut, garanția ei fiind reală, iar nu personală, astfel încât poate face dovada simulației cu orice mijloc de probă
- Împrumutătorii U. au acceptat evaluarea imobilului de 95.000 de Euro pentru a garanta un împrumut în sumă nominală de 120.000 Euro
- Recunoașterea completă a pârâtei F.C.C.
- Mărturisirea extrajudiciară a pârâtului G.G., în cadrul unei convorbiri cu T.C. din 18.06.2012.
- Prezumții simple rezultate din datele care caracterizează persoana pârâților U.C.V. și G.G., ambii cu antecedente penale.

În realitate, contractul de împrumut s-a încheiat pentru suma de 100.000 de Euro, diferența până la 120.000 Euro constituind-o dobânda de 120% pe an, respectiv de 10% pe lună. Contestatorii/reclamanții T.C. și T.I. nu au avut cunoștință că participă în calitate de garanți la constituirea unui împrumut cu caracter cămătăresc.

Ulterior, împrumutații G.G. și G.C.C. au achitat parțial împrumutul, respectiv, în total pe parcursul anului 2009, suma de 67.000 Euro și 35.000 lei.

1. Odată reținută această situație de fapt, **prima problemă de drept care se ridică este care sunt efectele juridice ale încheierii unui contract de împrumut care ascunde o dobândă ilicită.**

În ce ne privește, considerăm că un astfel de contract este nul absolut, pentru cauză ilicită. Potrivit art. 968 C. civ., cauza este nelicită când este prohibită de legi, când este contrarie bunelor moravuri și ordinii publice, iar potrivit art. 966 C. civ., obligația fondată pe o cauză nelicită nu poate avea niciun efect.

În ordinea de drept din România camăta este în prezent incriminată prin dispozițiile art. 351 din Codul penal, fiind pedepsită cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Anterior camăta

fusese incriminată penal prin Legea nr. 216 din 16 noiembrie 2011 privind interzicerea activității de cămătărie.

Dat fiind că nu exista o clauză distinctă privind dobânda nelegală, cauza ilicită privește întreg contractul de împrumut. Părțile au încheiat contractul pentru a ascunde o dobândă interzisă de ordinea de drept din România, pe care au disimultat-o sub forma unei obligații de plată. Ele nu au avut reprezentarea reciprocă a unor obligații legale, ci a unora interzise de legea civilă și penală, ceea ce constituie o cauză ilicită.

În concluzie, contractul de împrumut autentificat sub nr. 5055/10.11.2008 de BNP C.S. este nul absolut pentru cauză ilicită, întrucât disimulează o dobândă nelegală.

2. A doua problemă de drept, care se ridică, este care sunt efectele juridice ale constituirii unei ipoteci pentru garantarea unei obligații constituite pe cauză ilicită.

În ce ne privește, considerăm că ipoteca este nulă, fiind fondată pe o cauză falsă.

Cauza unei obligații nu este reală atunci când există eroare asupra motivului determinant, adică asupra scopului mediat. Contestatorii/reclamanții T.C. și T.I. au fost induși în eroare cu privire la cauza contractului accesoriu de garantare reală a împrumutului dintre celelalte părți, respectiv nu au cunoscut că garantează un împrumut cu caracter „cămătăresc".

Ei au fost induși în eroare, pe fondul încrederii pe care o aveau față de intimatul G.G. și al relației de subordonare a contestatorului T.C., în ce privește formarea motivului determinant pentru încheierea contractului accesoriu de ipotecă.

Aceștia au avut reprezentarea că garantează un contract de împrumut obișnuit, în realitate părțile contractului principal simulând un contract conținând clauze nelegale, respectiv o dobândă ascunsă contrară legii. În situația în care contestatorii/reclamanții ar fi cunoscut adevărata natură a

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

contractului, aceştia nu ar mai încuviinţat constituirea unei ipoteci.

Exemplul 2

CONCLUZII ORALE CONSTRUITE ÎN JURUL PROBLEMELOR DE DREPT

Vă solicităm să admiteţi acţiunea astfel cum am formulat-o şi să declaraţi nulitatea absolută a actului de adjudecare întocmit la data de 14 mai 2004 în dosarul de executare nr. 990/2001. Vă solicităm, de asemenea, obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată.

Deşi situaţia juridică dintre părţi pare stufoasă, ea este, în acelaşi timp, şi foarte clară. Asa cum vom arăta, reclamantul a fost lipsit de un bun imobil al său în baza unor acte juridice nule, care nu puteau produce niciun fel de efect.

Am să-mi structurez intervenţia mea pe două paliere.

Mai întâi, am să vă prezint un scurt istoric al raporturilor juridice dintre părţi. În acest fel, se va desprinde situaţia de fapt pe care solicităm ca instanţa s-o aibă în vedere şi care rezultă din chiar acest istoric juridic dintre părţi.

Pe al doilea palier, voi arăta care sunt problemele juridice fundamentale ridicate de această situaţie de fapt şi care sunt textele legale aplicabile. Pentru că acestea sunt complexe şi pentru a nu lungi excesiv expunerea mea, am să vă solicit amânarea pronunţării pentru depunerea de concluzii scrise.

Mai întâi, în ce priveşte situaţia de fapt. Deşi între părţi s-au pronunţat în jur de 30 de hotărâri judecătoreşti, au existat foarte multe dosare, unele cu mai multe cicluri procesuale, lucrurile pot fi foarte uşor simplificate. Am să prezint o cronologie care va permite foarte uşor urmărirea evoluţiilor juridice dintre părţi.

BCU ASTRA CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Printr-o încheiere din 2001, Judecatoria sectorului 3 încuviinţeaza executarea silită faţă de reclamantul din prezenta cauză, A.I. Se formează dosarul de executare nr. **990/2001,** al executorului bancar I.S., Corpul executorilor bancari al Bankoop.

Reclamantul A.I. formulează o contestaţie la executare în dosarul nr. 990/2001, care iniţial este respinsă. La data de **20 aprilie 2004** reclamantul formulează o contestaţie în anulare faţa de decizia Tribunalului Bucureşti, prin care iniţial se respinsese contestaţia la executare.

Deşi cunoştea introducerea căii extraordinare de atac, executorul bancar înţelege să continue executarea. Astfel încât, la data de **14 mai 2004**, după introducerea contestaţiei în anulare, dar înainte de soluţionarea ei, încheie actul de adjudecare pentru imobilul de 3 camere aparţinând reclamantului, adjudecat pârâtului din prezenta cauză pentru suma de numai 26.000 Euro.

Fatalmente având în vedere încălcările flagrante din cursul executării silite, **Tribunalul Bucureşti admite contestaţia în anulare**, iar în rejudecare, prin **decizia civilă nr. 177/R/13 iulie 2004 a admis irevocabil contestaţia la executare împotriva executării din dosarul 990/2001.** Dispozitivul deciziei civile sună în felul următor: *Admite contestaţia la executare şi anulează toate formele de executare emise în dosarul nr. 990/2001 privind pe Bankcoop SA creditor şi A.I. debitor.*

Subliniez că, la momentul admiterii irevocabile a contestaţiei la executare, adică 13 iulie 2004, instanţa a avut la dosarul cauzei întreg dosarul de executare, inclusiv actul de adjudecare al imobilului emis anterior, la data de 14 mai 2004. Pentru a nu exista chiar niciun fel de dubiu, în considerentele deciziei se precizează expres că *„urmează a se admite recursul şi, pe cale de consecinţă, a se admite contestaţia la executare şi a se anula **toate** (subliniez acest cuvânt) formele de executare emise în dosarul nr. 990/2001 al executorului bancar al creditoarei,* I.S."

Acesta este primul aspect care trebuie reţinut în stabilirea situaţiei de fapt. Printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, se admite contestaţia la executare şi se anulează, retroactiv, toate formele de executare efectuate deja, inclusiv actul de adjudecare pentru imobilul reclamantului.

Deşi pârâtul din această cauză, adjudecatarul A.C., cunoştea că titlul său fusese desfiinţat, acesta se adresează unui executor judecătoresc în vederea executării silite, respectiv a intrării în imobilul reclamantului. Se formează dosarul de executare **nr. 183/2004 al BEJ R.I.C.** În cadrul acestui dosar, având în vedere titlul executor format din actul de adjudecare din 14 mai 2004, se dispune evacuarea reclamantului A.I.

Ulterior evacuării din imobil şi a întocmirii procesului-verbal de punere în posesie pentru pârâtul A.C., **se pronunţă o nouă hotărâre judecatorească irevocabilă prin care se anulează toată executarea silită.** Mai exact, **prin decizia civilă nr. 1429/R/30.09.2005, Tribunalul Bucureşti**, citez din dispozitiv, *admite contestaţia la executare formulată de reclamantul A.I. şi dispune „anularea formelor de executare efectuate de executorul judecătoresc R.I.C. în dosarul de executare nr. 183/2004".*

Iarăşi, pentru a nu exista niciun dubiu, citesc şi din considerentele acestei hotărâri:

În dosarul de executare nr. 990/2001, *„au fost anulate toate formele de executare, inclusiv cele efectuate până la data pronunţării deciziei nr. 177/R/13.07.2004 a Tribunalului Bucureşti" şi „inclusiv actul de adjudecare a fost anulat şi pe cale de consecinţă, toate actele ulterioare acestuia (inclusiv procesul-verbal de punere în posesie a intimatului) sunt nule (s.n.)".*

Acesta este al doilea aspect care trebuie reţinut în stabilirea situaţiei de fapt. În mod irevocabil, se desfiinţează şi executarea silită efectuată pentru punerea în posesie a pârâtului A.C., executare în cursul căreia reclamantul A.I. este evacuat din apartamentul proprietatea sa.

Deşi se anulează prin hotărâri judecătoreşti irevocabile cele două executări silite pornite împotriva reclamantului A., acesta nu reintră în drepturile sale, respectiv nu recapătă posesia apartamentului din care fusese evacuat. Cele două executări silite nule produc efecte până la capăt, inclusiv până astăzi, reclamantul A.I. rămânând lipsit de bunul său.

Desigur, acesta a încercat pe cale juridică să-şi redobândească imobilul. Formulează o cerere de evacuare a pârâtului, care îi este respinsă irevocabil, precum şi o cerere de rectificare a înscrierii în cartea funciară, de asemenea respinsă. Desigur, din punctul meu de vedere, în acel moment trebuie introdusă o cerere în întoarcerea executării, însă datorită neştiinţei şi a lipsei de posibilităţi materiale reclamantul nu a făcut asta.

În concluzie, în ce priveşte situaţia de fapt, credem că instanţa trebuie să reţină că pârâtul A.C. a intrat în posesia apartamentului aparţinând reclamantului A.I. în executarea silită a unui titlu executor, actul de adjudecare din 14 mai 2004 emis în dosarul 990/2001, care a fost anulat irevocabil printr-o decizie a Tribunalului Bucureşti. De asemenea, au fost anulate în mod irevocabil şi procesul-verbal de punere în posesie a adjudecatarului şi toate celelalte acte de executare anterioare şi ulterioare.

În ce priveşte al doilea palier, probleme juridice ridicate de această situaţie de fapt.

Credem că **principala problemă de drept la care instanţa trebuie să găsească un răspuns este aceea de a stabili care sunt remediile împotriva efectelor juridice şi de fapt produse de un act juridic nul absolut.** Iar răspunsul nu poate fi decât unul. Actele juridice nule nu pot produce niciun efect, ceea ce este nul nu produce efecte.

Doamna preşedinte.

În cauza de faţă însă, deşi instanţele judecătoreşti au stabilit cu claritate că actul de adjudecare, împreună cu toate actele de executare din Dosarul nr. 990/2001 este nul, acesta

a continuat să producă efecte, ducând în cele din urmă la deposedarea reclamantului de bunul său, prin încălcarea gravă a ordinii juridice şi a certitudinii raporturilor juridice.

Sub un alt aspect, potrivit practicii constante a instanţelor, actul de adjudecare nu este un act de jurisdicţie, ci actul autentic prin care se constată efectuarea unei vânzări-cumpărări forţate. Ca atare, valabilitatea actului de adjudecare din 14 mai 2004 trebuie analizată şi din perspectiva art. 948 Cod civil anterior, care reglementa condiţiile de validitate a convenţiilor.

Potrivit art. 968 Cod civil, cauza este nelicită când este prohibită de legi, când este contrarie bunelor moravuri şi ordinii publice, iar potrivit art. 966, **obligaţia fondată pe o cauză nelicită nu poate avea niciun efect**. Se socoteşte fraudă la lege, când anumite norme legale sunt folosite nu în scopul în care au fost edictate, ci pentru eludarea altor norme legale imperative, cu alte cuvinte o nesocotire ocultă a legii, prin abaterea unor dispoziţii legale de la sensul şi spiritul lor.

Doamna preşedinte,

Actul de adjudecare, făcând deja obiectul unei contestaţii la executare admisă, nu poate rămâne în fiinţă şi nu poate produce efecte. Existenţa sa în continuare este o încălcare a ordinii de drept. Vânzarea-cumpărarea, în procedura urmăririi silite, a imobilului litigios, a avut ca scop mediat (*causa remota*) fraudarea drepturilor adevăratului proprietar, reclamantul din prezentul litigiu, respectiv încălcarea dreptului său de proprietate sub aparenţa aplicării unei proceduri legale de executare silită.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TREIZECIȘINOUĂ

Problema fundamentală de drept a cererii trebuie înțeleasă în 90 de secunde

Explicație

Judecătorii sunt cititori profesioniști. Nu citesc de plăcere, nu citesc pentru a se entuziasma, citesc din obligație și pentru a înțelege ce li se solicită. Orice cerere bine scrisă trebuie să poate fi citită rapid în diagonală și trebuie să comunice în cel mai scurt timp cu putință mesajul ei esențial. Atunci când finalizează o cerere, avocatul ar trebui să aibă imaginea unui judecător mediu, care nu alocă un timp nesfârșit cererilor pe care le are și să încerce să optimizeze exact pentru acesta timpul de înțelegere a mesajului principal. Nu întotdeauna avem parte de cei mai răbdători judecători și aproape niciodată de judecătorul ideal. Judecătorii reali pe care îi întâlnim în instanțele noastre trebuie menajați și încurajați să urmărească liniile groase ale expunerii noastre.

Dacă o cerere nu permite transmiterea către judecător a mesajului esențial în mai puțin de 90 de secunde, atunci aceasta nu este una clară și performantă. Indiferent cât de complexă este problema de drept, ea trebuie și poate fi redactată într-o formă sintetică, care să ușureze transmiterea și să vă creeze astfel contextul potrivit pentru o judecată performantă.

Însă cum se face asta în mod concret?

Mai întâi, trebuie să avem noi foarte clar elaborate mental problemele esențiale de drept pe care le supunem judecății instanței, respectiv a căror aplicare o solicităm. Indiferent cât de complexă este motivarea sau argumentația pe care o aducem, întrebarea trebuie să fie redactată simplu, să fie fie clară. Dacă ne este nouă clară este posibil să devină așa și pentru judecator.

Mai apoi, acestea trebuie scoase în evidență în procesul de editare grafică. Se pot folosi chenare, titlurilor, subtitlurilor, alte forme de evidențiere. Important este ca enunțul problemei să fie separat de corpul argumentelor aduse în sprijinul ei.

Dacă o problemă esențială permite împărțirea ei în elemente componente, atunci trebuie făcut acest lucru, păstrând în continuare formele de evidențiere grafică.

BUCHAREST CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ARGUMENTAŢIA:

Intenţia părţilor de a modifica durata contractului individual de muncă al reclamantului, în temeiul art. 41 alin. (3) lit. a) C. muncii, republicat, trebuie să rezulte, în mod expres, din cuprinsul actului adiţional la contractul individual de muncă şi, eventual, din menţionarea, în acesta, a art. 41 alin. (3) lit. a) C. muncii, republicat, ca temei de drept a modificării convenite. Ea nu poate fi dedusă din împrejurarea că prin actul adiţional la contractul individual de muncă, în care părţile au convenit că se modifică funcţia, locul de muncă şi salariul angajatului pe perioada cât titularul locului de muncă menţionat în actul adiţional va ocupa o altă funcţie, stabilind că celelalte clauze ale acestuia se păstrează, nu s-a stabilit postul pe care îl va ocupa salariatul după împlinirea termenului stipulat, respectiv dacă va reveni pe postul ocupat anterior încheierii actului adiţional sau dacă i se va oferi un alt post corespunzător pregătirii sale profesionale.

Părţile nu au posibilitatea legală de a modifica durata contractului individual de muncă al salariatului din nedeterminată în determinată, prin act adiţional la contractul individual de muncă, dacă nu au în vedere vreunul din cazurile enumerate la art. 83 C. muncii, republicat, care este aplicabil atât în ceea ce priveşte încheierea unui contract individual de muncă, cât şi în cazul modificării unui contract individual de muncă, prin acordul părţilor, în condiţiile în care regula este cea a încheierii contractului individual de muncă pe durată nedeterminată şi a modificării contractului individual de muncă pe durată determinată în contract individual de muncă pe durată nedeterminată, sens în care sunt dispoziţiile art. 12 şi ale art. 85 C. muncii, republicat.

REDACTAREA PROBLEMEI DE DREPT

Modificarea funcţiei salariatului prin act adiţional la contractul de muncă încheiat pe durată nedeterminată dă dreptul angajatorului ca la încetarea funcţiei respective să înceteze contractul individual de muncă pe motivul ajungerii la termen?

Exemplul 2

ARGUMENTAŢIA:

Potrivit art. 322 C. pr. civ., revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanţa de apel sau prin neapelare, precum şi a unei hotărâri date de o instanţă de recurs atunci când evocă fondul, se poate cere în cazurile prevăzute de pct. 1-10 C. pr. civ.

Din formularea textului legal rezultă că enumerarea categoriilor de hotărâri ce pot fi atacate este limitativă, iar nu exemplificativă.

Prin urmare, nu este admisibilă formularea unei cereri de revizuire decât cu privire la hotărârile judecătoreşti expres şi limitativ prevăzute de art. 322 C. pr. civ., deoarece în alt fel s-ar ajunge să se încalce principiul legalităţii căii de atac, în sensul că orice cale de atac poate fi exercitată doar dacă este prevăzută de lege şi în condiţiile prevăzute de aceasta.

În speţă, hotărârea atacată este dată de o instanţă de recurs care nu evocă fondul, deoarece s-a casat decizia civilă şi s-a trimis cauza spre rejudecare la Judecătoria Pucioasa având în vedere că scopul conexiunii nu există, iar recursul declarat de pârâta B.R.D. în această situaţie a rămas fără obiect.

Instanţa de recurs nu a statuat asupra raporturilor juridice existente între părţi pe baza unor înscrisuri noi, ori a reaprecierii asupra probelor aflate la dosar sau modul de aplicare a legii.

În lipsa unei hotărâri definitive de fond a instanţei de recurs, cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

REDACTAREA PROBLEMEI DE DREPT

Este admisibilă cererea de revizuire a unei hotărâri date în recurs prin care se casează hotărârea instanţei de apel şi se trimite cauza spre rejudecare?

BCU IAŞI / CENTRU UNIVERSITAR IEMARY

Exemplul 3

ARGUMENTAȚIA:

Prevederile art. 104 C. pr. civ. reglementează situația actelor de procedură trimise prin poștă instanței de judecată, stipulând că se socotesc îndeplinite în termen, dacă au fost predate recomandat la oficiul poștal înainte de împlinirea termenului. Ele sunt dispoziții de procedură, astfel încât sunt de strictă interpretare.

Reglementând această procedură, legiuitorul a urmărit ca, prin cerințele formale impuse, să asigure existența unei dovezi certe referitoare la data îndeplinirii actului de procedură. Dacă legiuitorul ar fi dorit să recunoască ca act de procedură efectuat în termen, actul de procedură expediat prin e-mail, în afara programului de lucru al instanței și deschis ulterior expirării termenului, ar fi prevăzut expres acest lucru.

Art. 93 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevede că actele de sesizare ale instanței depuse personal sau prin reprezentant, sosite prin poștă, curier sau fax sau în orice al mod prevăzut de lege, se depun la registratură, unde în aceeași zi primesc dată certă. Aceste dispoziții nu reglementează noțiunea de „act de procedură efectuat în termen", iar din cuprinsul lor rezultă că data certă este data de la registratura instanței.

REDACTAREA PROBLEMEI DE DREPT

Constituie act de procedură efectuat în termen cererea de recurs transmisă prin e-mail în afara programului de lucru al instanței și deschisă ulterior expirării termenului?

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 4

ARGUMENTAȚIA

Inițial, raporturile juridice dintre părți s-au derulat în limite convenționale: ofertă/acceptare. Conduita pârâtelor a devenit „delictuoasă" transformând raportul convențional într-unul delictual la momentul la care a existat certitudinea refuzului de acoperire a prejudiciului suferit de societățile comerciale în propriul lor patrimoniu ca efect și consecință directă a construirii autostrăzii, în speță, prin notificarea adresată de CNADNR reclamantei SC Aeroportul A. SA, Consiliului Județean și A.A.C.R. din 23 noiembrie *2011 prin care le impune ca în termen de 5 zile să dezafecteze terenul trecut în proprietatea publică a statului de construcții și instalații, ca urmare a limitării capacității operaționale* și prin care le atenționează că obstrucționarea proprietarului în executarea lucrărilor de interes public național constituie un abuz și că vor formula plângeri penale împotriva persoanelor ce se fac vinovate, atenționare care, în raport de data notificării, este sub incidența Noului Cod civil.

Potrivit dispozițiilor art. 1349 alin. (1) noul Cod civil, *„Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane"*. Noua reglementare a răspunderii civile delictuale, spre deosebire de vechea reglementare conținută de art. 998 C. civ., astfel cum rezultă din definiția reprodusă pe care o conține art. 1349 alin. (1), nu mai condiționează explicit angajarea răspunderii civile de culpă, de greșeala autorului, limitându-se la constatarea existenței unei încălcări prin acțiune ori inacțiune a drepturilor, dar și a intereselor legitime ale altor persoane, alineatul 2 dispunând: *„Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral."*

Drept urmare, dacă instanța ar fi făcut aplicarea dispozițiilor art. 1349 din noul C. civ. în contextul în care pârâții nu au

contestat natura răspunderii, că prejudiciul reclamat este consecința construirii autostrăzii, inițiativă și acțiune a pârâtelor, soluția, și din această perspectivă, ar fi fost de respingere a cererii, nu de admitere a ei.

REDACTAREA PROBLEMEI DE DREPT

Pentru atragerea răspunderii civile delictuale după intrarea în vigoare a Noului Cod civil mai este necesară analiza existenței culpei?

Exemplul 5

NEÎNDEPLINIREA CONDIȚIILOR DE ADMISIBILITATE ALE ACȚIUNII REVOCATORII

Pentru admisibilitatea unei acțiuni pauliene formulate de creditor, pe lângă dovada existenței unei creanțe certe, lichide și exigibile trebuie dovedită **producerea unui prejudiciu creditorului** în sensul producerii sau măririi stării de insolvabilitate, precum și **dovada fraudei debitorului** și a **complicității la fraudă a terțului** cu care debitorul a încheiat actul fraudulos.

În cauza de față nu sunt îndeplinite următoarele condiții pentru admisibilitatea acțiunii revocatorii:

1. **Nu s-a creat un prejudiciu reclamantei, în sensul că debitorul L.N. nu este insolvabil.**

Una din condițiile de fond pentru admiterea acțiunii pauliene este starea de insolvabilitate a debitorului (art. 1562 alin. 1 Cod civil).

Definiția normativă a insolvabilității este dată de art. 1417 alin. 2 Cod civil, potrivit cu care *„starea de insolvabilitate rezultă din inferioritatea activului patrimonial ce poate fi supus, potrivit legii, executării silite, față de valoarea totală a datoriilor exigibile"*. Starea de insolvabilitate poate fi stabilită în urma formulării unei **cereri** de către creditor de către instanța judecătorească care, în acest scop, *„va ține seama de anumite împrejurări, precum*

dispariția debitorului, neplata unor datorii devenite scadente, declanșarea împotriva sa a unei executări silite și altele asemenea".

Însă, **împotriva pârâtului L.N. nu s-a formulat nicio cerere de constatare a stării de insolvabilitate.**

Mai mult, potrivit art. 702 alin. 1 pct. 2 Cod procedură civilă, starea de insolvabilitate a debitorului apare atunci *executarea silită nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile.* Potrivit art. 702 alin. 2 Cod procedură civilă, starea de insolvabilitate se constată prin încheiere a executorului judecătoresc de închidere a executării silite cu menționarea motivului care a dus la acest lucru. În dosarul de executare silită deschis de reclamantă la BEJ Asociații T.C. și N.L.C. **nu s-a emis această încheiere de încetare a executării silite datorită insolvabilității debitorului**, încheiere care, potrivit art. 702 alin. 2, ar fi trebuit comunicată.

Astfel cum a arătat la interogatoriul luat de instanță, pârâtul L.N. lucrează în prezent în Italia, de unde obține venituri bănești, fiind, de altfel, de acord să-și plătească datoria către reclamantă.

Astfel fiind, pârâtul nu se află într-o stare de insolvabilitate reală și constatată potrivit legii, ci doar a trecut temporar printr-o perioadă dificilă. Neexistând starea de insolvabilitate a pârâtului cerută expres de art. 1561 alin. 1 Cod civil, reclamanta D.P. nu a suferit niciun prejudiciu, astfel încât acțiunea revocatorie nu poate fi admisă.

Pârâtul L.N. recunoaște existența datoriei sale și este de acord s-o plătească.

2. Pârâții dobânditori ai imobilului au fost de *bună-credință* la data încheierii contractului și nu au urmărit crearea stării de insolvabilitate a pârâtului L.N.

Una dintre condițiile de admisibilitate ale acțiunii revocatorii este **complicitatea la frauda** creditorului a terțului cocontractant.

În mod constant instanțele rețin că în conformitate cu prevederile art. 1562 C. civ. pentru admisibilitatea unei acțiuni pauliene

formulate de creditor, pe lângă dovada existenţei unei creanţe certe, lichide şi exigibile şi a producerii unui prejudiciu creditorului în sensul producerii sau măririi stării de insolvabilitate, este necesar ca acesta să facă dovada fraudei debitorului şi a *complicităţii la fraudă a terţului* cu care debitorul a încheiat actul fraudulos.

Din probele administrate în cauză rezultă dincolo de orice îndoială că pârâtul L.N. a dobândit imobilul care face obiectul contractului de vânzare-cumpărare a cărui anulare se cere cu bani aparţinând părinţilor acestuia, respectiv pârâţilor L.S. şi L. M. În acest sens declaraţiile acestora se coroborează cu declaraţiile martorului Z.I., soţul vânzătoarei din contractul de vânzare-cumpărare nr. 2411/14.09.2001, Z.F. Mai mult, potrivit acestui martor, el a asistat personal la înţelegerea dintre părţi potrivit cu care banii avansaţi de părinţi urmau să fie restituiţi în câţiva ani. Ulterior au existat nenumărate discuţii referitoare la restituirea banilor, martorul asistând la discuţii potrivit cărora pârâtul L.N. ar urma să cedeze proprietatea imobilului în contul acestei datorii.

Aceste discuţii erau cunoscute şi de reclamanta din prezenta cauză, fosta soţie a pârâtului L.N.. Tocmai de aceea, întrucât în calitate de fost membru al familiei cunoştea obligaţiile stabilite între pârâtul L.N. şi părinţii săi cu privire la dobândirea imobilului şi creanţa acestuia către ei, reclamanta a trimis în timpul procesului de partaj soluţionat în Dosarul nr. 17190/231/2010 o **adresă** la Primăria Reghiu prin care solicita exact indisponibilizarea imobilului proprietatea pârâtului L.N., astfel încât să nu poate fi înstrăinat. Mai mult, ulterior fratele reclamantei s-a deplasat anterior datei de 22 iunie 2012 la Primăria Reghiu pentru a imputa funcţionarilor primăriei eliberarea către pârâtul L.N. a unui certificat de stare necesar încheierii contractului de vânzare-cumpărare. De faţă la acest incident a fost martorul L.V.

Astfel fiind, este dovedită cu certitudine *relaţia obligaţională* dintre pârâtul L.N. şi părinţii săi L.S. şi L.M., izvorâtă din împrumutul sumei de bani necesară achiziţionării imobilului in litigiu. Obligaţia este acceptată de pârât, este naturală, de notorietate în comunitate, este **anterioară** obligaţiei stabilită către reclamanta D.P. şi a fost stinsă prin înstrăinarea către aceştia a imobilului.

Decizia înstrăinării imobilului către pârâţii care au şi suportat preţul acesteia este mult anterioară deteriorării relaţiilor de

căsătorie dintre reclamantă și pârâtul L.N., *ceea ce exclude de plano complicitatea cumpărătorilor* la eventuala fraudă a reclamantei D.P.

Pârâții L.S. și L. M. au fost de bună credință la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 1177/22.06.2012. Ei au dobândit dreptul de proprietate asupra imobilului aparținând pârâtului L.N. în contul unei datorii anterioare creanței reclamantei, fiind creditori de bună credință ai acestuia. Motivul real (*cauza mediată* a contractului) al acestei tranzacții a fost necesitatea ca aceștia, aflați în vârstă și cu nenumărate probleme medicale, să fie mai aproape de centrul comunei Reghiu, astfel încât să beneficieze mai ușor de asistență și intervenții medicale de specialitate. Fosta locuință a acestora era izolată și greu accesibilă, astfel încât în contul datoriei rezultate din plata prețului, dar și întrucât pârâtul L.N. a plecat în Italia pentru a realiza venituri și a-și plăti datoriile, s-a luat în familie decizia mutării lor mai aproape de vatra comunei.

Din punct de vedere subiectiv, L.S. și L.M. nu au cunoscut și nu au urmărit prejudicierea reclamantei, atât datorită vârstei, cât și a stării lor de sănătate, ei nefiind direct implicați în problemele de familie ale pârâtului L.N.

Faptul că aceștia sunt rude cu vânzătorul nu înlătură *prezumția de bună-credință*, prevăzută de art. 14 alin. 2 Cod civil, iar reclamanta nu a făcut nicio dovadă contrară.

BCU IASI / CEN RAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECI

Limitați fiecare problemă de drept la cel mult 75 de cuvinte

Explicație

Din perspectiva judecătorilor, cea mai importantă parte a cererilor o reprezintă problemele de drept ridicate.

Concursul instanței este necesar pentru aplicarea legii în concret unor situații de fapt astfel cum rezultă din administrarea probatoriilor. Aplicarea legii înseamnă aplicarea unui raționament juridic pentru rezolvarea problemelor de drept puse de fiecare caz în parte. Odată identificată problema de drept, ea trebuie bine înțeleasă, apoi eficient transmisă către judecător.

Plecăm de la premisa că o problemă juridică dacă nu este exprimată concis și clar, atunci cel mai probabil ea nu este nici înțeleasă cu adevărat de cel care o ridică. Un mod simplu de verificare ar fi să încercați să limitați descrierea fiecărei probleme de drept la maximum 75 de cuvinte, o limită recomandată de marea școală anglo-saxonă a „legal writing"-ului. Laconismul crează și precizie. 75 de cuvinte înseamnă cel mult 6 rânduri pe foaia printată, un spațiu suficient pentru a transmite sintetic judecătorului esența problemei juridice ce se cere a fi lămurită. Dacă în descrierea problemei de drept veți întâmpina dificultăți în a o condensa în cele aproximativ 75 de cuvinte, atunci cel mai probabil nu v-ați înțeles încă suficient problema pe care o aveți și cel mai bine ar fi să continuați efortul de lămurire a ei logico-juridică.

Verificați mai întâi dacă nu cumva problema de drept poate fi împărțită în chestiuni subsecvente. Dacă da, scoateți în evidență doar problema juridică principală și lăsați pentru a fi indicate ulterior aspectele secundare. În descriere renunțați la cuvintele de prisos, la enumerări sau la sintagmele lungi. Trebuie s-o transmiteți în limbajul juridic cel mai simplu care vă este la îndemână. Judecătorul însuși trebuie s-o înțeleagă dintr-o privire, pentru că nu vom avea certitudinea că în fața unei exprimări stufoase și neclare va reflecta ulterior asupra ei.

BCU "Ion Creangă" UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Problema de drept care se impune a fi rezolvată în cauza de faţă vizează modul de calcul al bazei de impozitare în cazul activităţilor de pariuri sportive, în ceea ce priveşte „impozitul de 5% aplicat asupra acestor venituri realizate" pentru determinarea impozitului pe profit impus de dispoziţiile art. 18 din Legea nr. 571/2003, care prevăd următoarele: „contribuabilii care desfăşoară activităţi de natura (...), cazinourilor sau pariurilor sportive, inclusiv persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asociere şi la care impozitul pe profit datorat pentru activităţile prevăzute în acest articol este mai mic decât 5% din veniturile respective, sunt obligaţi la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri realizate". (113 de cuvinte).

Pentru rezolvarea problemei de drept menţionate se impune a se stabili ce se înţelege prin noţiunea de „venituri" obţinute din activitatea de pariuri sportive în raport de dispoziţiile legale incidente perioadei supusă controlului.

Potrivit pct. 11 din H.G. nr. 44/2004 - Norma metodologică de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal: „Intră sub incidenţa prevederilor art. 18 din Codul fiscal contribuabilii care desfăşoară activităţi de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive, încadraţi potrivit dispoziţiilor legale în vigoare; aceştia trebuie să organizeze şi să conducă evidenţa contabilă pentru a se cunoaşte veniturile şi cheltuielile corespunzătoare acestor activităţi. La determinarea profitului aferent acestor activităţi se iau în calcul şi cheltuielile de conducere şi administrare şi alte cheltuieli comune ale contribuabilului, proporţional cu veniturile obţinute din aceste activităţi. În cazul în care impozitul pe profitul datorat este mai mic decât 5% din veniturile obţinute din aceste activităţi,

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

contribuabilul este obligat la plata unui impozit de 5% din aceste venituri. Acesta se adaugă la valoarea impozitului pe profit aferent celorlalte activități, impozit calculat potrivit prevederilor titlului II din Codul fiscal. Veniturile, care se iau în calcul pentru aplicarea cotei de 5% sunt veniturile aferente activităților respective, înregistrate în conformitate cu reglementările contabile".

Din cuprinsul dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 571/2003 menționat, cât și al dispozițiilor expuse mai sus, rezultă că în ceea ce privește impozitul pe profit și implicit impozitul de 5% din venituri datorat de contribuabilii ce desfășoară activități de pariuri sportive, sunt incidente aceste prevederi legale speciale.

De asemenea, rezultă din aceste dispoziții că baza de impozitare la care se aplică procentul de 5% prevăzut de art. 18 din Legea nr. 571/2003 o reprezintă rulajul creditor al contului de venituri din activitatea de pariuri, fără a fi diminuat cu sumele reprezentând premiile acordate jucătorilor.

În altă ordine, conform art. 66 din H.G. nr. 251/1999, privind condițiile de autorizare, organizare și exploatare a jocurilor de noroc, „prin încasări brute se înțelege suma totală înainte de deducerea premiilor și altor cheltuieli".

Aceste dispoziții vizează și pariurile sportive, activitate desfășurată de societatea reclamantă și care, potrivit art. 65 din H.G. nr. 251/1999, se supune autorizării în condițiile acestei hotărâri.

De asemenea, pentru activitatea în cauză, art. 65 menționat a prevăzut sintagma „deducere a premiilor și a altor cheltuieli", recunoscând natura de cost a premiilor, iar în Anexa nr. 11 a prevăzut evidențierea distinctă a încasărilor de cheltuieli.

Astfel, aceste dispoziții conduc la concluzia că referitor la activitatea de pariuri sportive pentru perioada verificată, legiuitorul a avut în vedere noțiunea de „încasări brute" sinonimă celei de „venituri brute", supuse cotei de 5% prevăzută de art. 18 din Legea nr. 571/2003.

Trimiterile făcute de societatea reclamantă la precizarea nr. 9634/1997 pentru aplicarea prevederilor art. 3 alin. (3) din O.G. nr. 14/1997 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 1997, nu pot fi reținute ca întemeiate în ceea ce privește stabilirea corectă/legală a noțiunii de venituri.

Este adevărat că potrivit art. 3 alin. (3) menționat, prin „încasări totale se înțelege totalul veniturilor realizate din organizarea jocurilor de noroc, calculate ca diferență între totalul rulajului încasărilor pentru fiecare joc și totalul premiilor acordate jucătorilor, în limitele prevăzute de lege".

Însă, dispozițiile din O.G. nr. 14/1997 se referă la o taxă ce constituie venit la bugetul de stat cu influență asupra rectificării bugetului de stat pe anul 1997.

Acest act normativ a legiferat în domeniul bugetului de stat, fără a depăși sfera de abilitare acordată conform art. 1 lit. a) din Legea nr. 134/1997 și a avut caracter temporar.

O.G. nr. 14/1997 a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. 29/1998, producând efecte juridice până la aprobarea sa.

Odată cu aprobarea sa cu modificări, aceasta a trecut din sfera actelor executivului în sfera actelor legislativului, transformându-se în lege și continuând să producă efecte juridice, într-adevăr, însă având caracter temporar, a produs efecte doar temporare și numai în domeniul bugetului de stat pentru anul 1997, astfel cum s-a reținut anterior.

Cum precizarea nr. 96344/1997 a fost dată în aplicarea art. 3 alin. (3) din O.G. nr. 14/1997, este evident că asemeni acestui act normativ, a produs efecte juridice tot temporar și numai în domeniul care privește bugetul de stat și implicit al taxei care constituie venit la bugetul de stat instituită pentru jocurile de noroc organizate pe teritoriul României.

Prin urmare, această precizare nu poate fi luată în considerare pentru a se stabili ce se înțelege prin noțiunea de „venituri" la care se aplică impozitul în cotă de 5% din veniturile din activitatea de pariuri sportive, la care face trimitere legiuitorul prin dispozițiile speciale ale art. 18 din Codul fiscal menționate.

Față de aceste aspecte, toate aserțiunile reclamantei cu privire la noțiunea de venituri asupra cărora se aplică cota de 5% prevăzută de dispozițiile art. 18 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, sunt lipsite de suport legal.

În concluzie, **impozitul pe venit de 5% se aplică asupra veniturilor totale realizate de reclamantă din activitatea de pariuri sportive, fără ca acestea să fie diminuate prin acordarea premiilor sau altor cheltuieli.**

În consecință, vă solicităm respingerea acțiunii reclamantei ca nefiind întemeiată.

DUPĂ

Problema de drept fundamentală vizează modul de calcul al bazei de impozitare în cazul activităților de pariuri sportive, în ceea ce privește „impozitul de 5% aplicat asupra acestor venituri realizate" pentru determinarea impozitului pe profit impus de dispozițiile art. 18 din Legea nr. 571/2003. (44 de cuvinte).

Pentru rezolvarea problemei de drept menționate se impune a se stabili ce se înțelege prin noțiunea de „venituri" obținute din activitatea de pariuri sportive în raport de dispozițiile legale incidente perioadei supusă controlului.

Potrivit pct. 11 din H.G. nr. 44/2004 - Norma metodologică de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal: „Intră sub incidența prevederilor art. 18 din Codul fiscal contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive, încadrați potrivit dispozițiilor legale în vigoare; aceștia trebuie să organizeze și să conducă evidența contabilă pentru a se cunoaște veniturile și cheltuielile corespunzătoare acestor activități. La determinarea profitului aferent acestor activități se iau în calcul și cheltuielile de conducere și administrare și alte cheltuieli comune ale contribuabilului, proporțional cu veniturile obținute din aceste activități.

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

În cazul în care impozitul pe profitul datorat este mai mic decât 5% din veniturile obținute din aceste activități, contribuabilul este obligat la plata unui impozit de 5% din aceste venituri. Acesta se adaugă la valoarea impozitului pe profit aferent celorlalte activități, impozit calculat potrivit prevederilor titlului II din Codul fiscal. Veniturile, care se iau în calcul pentru aplicarea cotei de 5% sunt veniturile aferente activităților respective, înregistrate în conformitate cu reglementările contabile".

Potrivit art. 18 din Legea nr. 571/2003, **„contribuabilii care desfășoară activități de natura (...), cazinourilor sau pariurilor sportive, inclusiv persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asociere și la care impozitul pe profit datorat pentru activitățile prevăzute în acest articol este mai mic decât 5% din veniturile respective, sunt obligați la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri realizate".** Din cuprinsul acestor dispoziții rezultă că în ceea ce privește impozitul pe profit și implicit impozitul de 5% din venituri datorat de contribuabilii ce desfășoară activități de pariuri sportive, sunt incidente aceste prevederi legale speciale.

Exemplul 2

Problema de drept pusă în discuție este dacă reclamanta poate beneficia de deducerea taxei pe valoarea adăugata sau poate fi diminuată baza impozabilă la stabilirea impozitului pe profit în cazul în care documentele justificative nu conțin sau nu furnizează, în mod real, toate informațiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare la data efectuării operațiunii pentru care se solicită deducerea taxei pe valoarea adăugata sau diminuarea bazei de impozitare. (68 de cuvinte)

Reclamanta nu contestă posibilitatea ca facturile în cauză să fie emise de furnizori inactivi sau fictivi. Susține numai că, formal, facturile cuprind toate elementele prevăzute de

lege şi că nu poate fi sancţionată pentru faptul ca furnizorii declaraţi în facturi sunt inactivi atât timp cât facturile fac dovada tranzacţiilor comerciale, a provenienţei bunurilor, fiind cumpărător de bună credinţă. Faptul că facturile în discuţie provin de la operatori economici a căror existenţă este îndoielnică sau care sunt declaraţi inactivi nu sunt contrazise nici de concluziile expertizei extrajudiciare întocmite în cauză, care evită să se pronunţe asupra legalităţii facturilor, din această perspectivă.

Însă, susţinerile reclamantei sunt înfrânte de Decizia nr. 5/2007 a ICCJ pronunţată în interesul legii, obligatorie pentru instanţe, conform art. 329 alin. 3 Cod procedură civilă. Soluţionând recursul in interesul legii, Înalta Curte a statuat că stabilirea bază de impunere prin deducerea cheltuielilor efectuate în scopul realizării de venituri impozabile (art. 21 C. fisc.) şi exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată (art. 145 C. fisc.) este condiţionată de realitatea datelor înscrise în factură în detrimentul operatorilor economici beneficiari de bunuri şi servicii ce pretind că nu pot fi făcuţi răspunzători pentru o faptă culpabilă săvârşită de altă persoană juridică pentru că s-ar încălca principiul bunei-credinţe în relaţiile comerciale. Prin această decizie, Înalta Curte a înlăturat practica instanţelor care au considerat că eroarea în care se află operatorii economici – beneficiari are un caracter obiectiv, neputându-le fi imputată neobservarea formei facturilor sau a altor documente emise de furnizorii de bunuri sau prestatorii de servicii şi nici situaţia juridică a acestora din momentul întocmirii documentelor justificative. Chiar decizia in interesul legii amintită impune ca datele înscrise în facturi să fie reale, să privească operaţiuni comerciale reale şi legale, verificabile atât în privinţa vânzătorului, cât şi în privinţa cumpărătorului.

În concluzie, verificând aptitudinea facturilor de a conduce la deducerea taxei pe valoarea adăugată sau diminuarea bazei de impozitare prin raportare la Decizia nr. 5/2007 a ICCJ, apreciem că instanţa trebuie să constate că acestea nu corespund exigenţelor legii, conform celor arătate.

Exemplul 3

Problema de drept ce face obiectul criticilor din apel este de a şti dacă şi în ce măsură odată ce lichidatorul judiciar desemnat în procedura insolvenţei obţine o hotărâre judecătorească de anulare a unui act de transfer fraudulos poate să recurgă la procedura de drept comun derogatorie de la legea specială a insolvenţei pentru restabilirea situaţiei anterioare. (57 de cuvinte)

Aşa cum corect a statuat prima instanţă, scopul şi finalitatea demersului în justiţie promovat de reclamantă prin intermediul cererii de chemare în judecată a fost acela de a se obţine o hotărâre judecătorească prin care să se dispună reîntregirea patrimoniului debitoarei insolvente şi readucerea garanţiilor creditorului garantat în patrimoniul acesteia pentru a se îndeplini dezideratul procedurii insolvenţei care se ghidează după principiul maximizării averii debitoarei.

Aşa cum corect s-a reţinut, reclamanta a obţinut o hotărâre judecătorească de anulare a actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna drepturilor creditorilor materializată în sentinţa civilă nr. 5794 din 24.10.2011 pronunţată de Tribunalul Maramureş în dos. nr. 259/200/2011.

Premisa litigiului ce face obiectul dosarului este aceea că bunul ce a făcut obiectul contractului anulat de instanţă a fost înstrăinat unui terţ şi, având în vedere această situaţie, reclamanta a ales să recurgă la acţiunea de drept comun urmărind să obţină restituirea contravalorii bunului prin echivalent de la vânzător, pârâta în speţă.

Numai că, potrivit dispoziţiilor art. 83 alin. (1) din Legea insolvenţei nr. 85/2006, *terţul dobânditor în cadrul unui transfer patrimonial, anulat conform art. 80, va trebui să restituie averii debitorului bunul transferat sau, dacă bunul nu mai există, valoarea acestuia de la data transferului efectuat de către debitor, stabilită prin expertiză efectuată în condiţiile legii.*

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pe cale de consecinţă, reţinem că Legea insolvenţei conţine o dispoziţie legală specială incidentă într-o astfel de situaţie şi, deci, acţiunea lichidatorului nu poate fi îndreptată împotriva celui care a înstrăinat pentru a obţine suma în echivalent în situaţia în care bunul nu mai este în patrimoniul acestuia conform dreptului comun, ci va trebui să urmeze calea procedurală specială prevăzută de legea specială.

Şi este aşa, deoarece textul art. 83 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 este plasat în Secţiunea a 4-a denumită *Situaţia unor acte juridice ale debitorului* cuprinsă în Capitolul III – *Procedura* din Legea nr. 85/2006, iar conform art. 78 din aceeaşi lege, măsurile prevăzute în această secţiune se aplică atât în cazurile de reorganizare judiciară, cât şi în cele de faliment, prevăzute atât de procedura generală, cât şi de cea simplificată.

Mai mult, trebuie notat că însăşi Legea insolvenţei stabileşte concursul dintre normele speciale şi cele de drept comun, prevăzând la art. 149 din Legea nr. 85/2006 că dispoziţiile acestei legi se completează, în măsura compatibilităţii lor, cu cele ale Codului de procedură civilă, Codului civil, Codului comercial şi ale Regulamentului (CE) 1.346/2000 referitor la procedurile de insolvenţă, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităţilor Europene nr. L 160 din 30 iunie 2000.

Or, este evident că normele juridice aplicabile efectelor anulării actelor frauduloase consacrate de art. 80 şi urm. din Legea insolvenţei sunt norme cu caracter special, derogator de la dreptul comun şi au prevalenţă.

Numai în situaţia în care nu există incompatibilitate între normele speciale din legea insolvenţei şi normele conţinute în legea materială de dreptul comun, Codul civil, este posibil ca aceste din urmă norme să completeze, şi nu să înlocuiască, normele speciale.

De altfel, în caz de concurs între normele speciale şi cele de drept comun întotdeauna au prevalenţă normele speciale derogatorii conform principiului de drept concretizat în adagiul *lex specialia generalibus derogant*, respectiv că legea specială derogă de la legea generală.

Prin urmare, atât timp cât există norme legale speciale care reglementează un raport juridic de drept material sau procesual incidente în materia insolvenței, acestea au prevalență față de dispozițiile de drept comun consacrate de legea civilă sau procesual civilă.

Astfel fiind, nu poate fi fundamentată o acțiune care se înscrie în perimetrul art. 83 alin. 1 din Legea nr. 85/2006 pe temeiul dreptului comun, sens în care Curtea constată că prima instanță a făcut corect aplicarea și interpretarea normelor legale incidente în materie, statuând corect că demersul judiciar promovat de reclamanta apelantă prin intermediul cererii de chemare în judecată este inadmisibil.

Față de cele ce precedă, vă rugăm ca în în temeiul art. 480 C. pr. civ. să respingeți ca nefondat apelul declarat de reclamantă și să păstrați în întregime sentința atacată.

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI
DREPT

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITARĂ

PATRUZECIȘIUNU

Scrieți fiecare problemă juridică separat cu titluri explicative

Explicație

Nu aglomerați problemele juridice pe care le-ați identificat în una singură, detaliată, cu speranța că astfel veți atrage atenția. Afișarea unei complexități căutate nu vă va aduce recunoștința judecătorului. De câte ori puteți, oferiți-i simplitatea.

Rezervați fiecărei probleme de drept și fiecărei sub-probleme de drept câte o secțiune distinctă, aerisită.

Introduceți fiecare secțiune argumentativă a problemelor de drept prin titluri și subtitluri clare, explicative. În acest fel, veți realiza o hartă vizuală ușor de urmărit a principalelor teme de drept pe care le aduceți în discuție. Judecătorului îi va fi mai greu să ignore o astfel de schemă logică extrem de vizibilă. Titlurile îi vor atrage atenția și-i vor permite să rețină ceea ce-i transmiteți.

Împărțind secțiunea dedicată problemelor de drept în corpuri de text distincte, delimitate de spații albe, creșteți lizibilitatea și nu riscați totul pe o carte.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Apărările pârâtului sunt neîntemeiate pe fond, întrucât legea aplicabilă prezentului litigiu, atât din punct de vedere substanțial, cât și procedural este Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996, fotografiile realizate de reclamant se bucură de protecția Legii nr. 8/1996, fiind opere fotografice, iar noțiunea de utilizare echitabilă a operei nu este o excepție de la interdicția folosirii operei de creație intelectuală fără acordul autorului, care ar duce la exonerarea de răspundere.

Astfel, legea aplicabilă prezentului litigiu, atât din punct de vedere substanțial cât și procedural este Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996.

Potrivit prevederile exprese ale art. 149 alin. (2) din această lege *„**Beneficiază de protecția prezentei legi și operele create anterior intrării în vigoare a acesteia** (s.n.), inclusiv programele pentru calculator, înregistrările sonore, operele cinematografice și audiovizuale, precum și programele organismelor de radiodifuziune și de televiziune, în condițiile prevăzute la alin. (1).”*

Altfel spus, doar actele juridice în legătură cu drepturile de autor încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 8/1996 sunt supuse legislației sub imperiul căreia au fost încheiate.

De altfel, practica generală, notorie și necontradictorie a instanțelor este în sensul că Legea nr. 8/1996 se aplică și operelor realizate anterior intrării în vigoare în ce privește protecția drepturilor derivate din calitatea de autor. În acest sens, doar *exempli gratia*, amintim:

> „Prin urmare, Înalta Curte conchide că beneficiază de prevederile Legii 8/1996 și interpretările și execuțiile artiștilor interpreți sau executanți fixate într-o operă audiovizuală, anterior intrării în vigoare a legii, astfel încât, se poate

reclama încălcarea unor drepturi morale şi/sau patrimoniale ce intră în conţinutul drepturilor conexe ale acestora, prin fapte săvârşite după momentul intrării în vigoare a legii, cu consecinţa reparării prejudiciului astfel produs" (***ICCJ, Decizia civilă nr. 2175 din 23 martie 2012***).

„... potrivit art. 149 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, beneficiază de protecţia acestei legi şi interpretările şi execuţiile, înregistrările sonore şi audiovizuale realizate anterior intrării în vigoare a prezentei legi. Prin urmare, şi cele două interpretări fixate ale operelor muzicale *„Lasă lumea să vorbească"* (1974) şi *„Te aud mereu"*(1984) beneficiază de protecţia Legii nr. 8/1996" (***ICCJ, decizia civilă nr. 4823 din 30 septembrie 2010***).

De asemenea, Potrivit art. 1 din *Convenţia de la Berna* pentru protecţia operelor literare şi artistice, termenul de operă literară şi artistică cuprinde toate lucrările din domeniul literar, ştiinţific şi artistic, oricare ar fi modul de exprimare, precum (...) ***opera fotografică***.

Potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 8/1996 constituie obiect al dreptului de autor operele originale de creaţie intelectuală în domeniul literar, artistic sau ştiinţific, oricare ar fi modalitatea de creaţie, modul sau forma de exprimare şi independent de valoarea şi destinaţia lor. În continuare sunt enumerate, exemplificativ, astfel de opere originale de creaţie, care beneficiază de protecţia legii, la lit. f) regăsindu-se ***„operele fotografice"***.

În dispoziţiile art. 9 din lege sunt enumerate, limitativ, activităţile care **nu pot beneficia** de protecţia legală a drepturilor de autor, cum ar fi ideile teoriile, conceptele, ştirile şi informaţiile de presă ş.a. Fotografiile, fie ele simple sau artistice, instantanee sau compoziţii, nu se regăsesc în această enumerare, nefiind astfel în vreun fel excluse de la protecţia activă a legii.

Astfel fiind, opera fotografică, constituie prin excelenţă obiect de protecţie a drepturilor de autor izvorâte din faptul creaţiei. Discuţiile referitoare la *„originalitate"*, *„activitate creatoare"*, *„talentul"*, *„fantezia şi cunoştinţele autorului"*, *„personalitatea autorului"* exced cadrului strict juridic al acestei cereri.

În concluzie, legea aplicabilă, în întregime este Legea nr. 8/1996, iar nicidecum Decretul nr. 321/1956.

Cu referire la presupusa excepție de la interdicția folosirii operei de creație intelectuală fără acordul autorului, care ar duce la exonerarea de răspundere, apreciem că aceasta nu există în legislația României și nu poate fi creată nici pretorian. Mai întâi, Legea nr. 8/1996 și legislația conexă nu prevăd *de lege lata* nici un fel de excepție de la răspunderea pentru încălcarea drepturilor recunoscute și protejate prin legislația privind protecția drepturilor de autor.

Pe de altă parte, având în vedere că în esență răspunderea pentru încălcarea drepturilor de autor este o răspundere civilă delictuală, singurele cauze exoneratoare de răspundere nu pot fi decât cele recunoscute pentru înlăturarea răspunderii civile delictuale, astfel cum sunt acestea reglementate în România și cum sunt aplicate în jurisprudența națională.

Astfel fiind, vă rugăm să constatați că pârâtul nu invocă nici **forța majoră,** nici **cazul fortuit** drept cauză exoneratoare de răspundere, iar presupusa „***utilizare echitabilă***" (explicată de altfel doar prin trimiteri doctrinare de drept comparat), nu se circumscrie prin conținutul ei nici unei din aceste două cauze care pot înlătura răspunderea civilă.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

APĂRĂRILE PÂRÂTULUI SUNT NEÎNTEMEIATE PE FOND

1. Legea aplicabilă este Legea nr. 8/1996, iar nu Decretul nr. 321/1956

Legea aplicabilă prezentului litigiu, atât din punct de vedere substanțial, cât și procedural este Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996.

Potrivit prevederile exprese ale art. 149 alin. (2) din această lege *„**Beneficiază de protecția prezentei legi și operele create anterior intrării în vigoare a acesteia** (s.n.), inclusiv programele pentru calculator, înregistrările sonore, operele cinematografice și audiovizuale, precum și programele organismelor de radiodifuziune și de televiziune, în condițiile prevăzute la alin. (1).”*

Altfel spus, doar actele juridice în legătură cu drepturile de autor încheiate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 8/1996 sunt supuse legislației sub imperiul căreia au fost încheiate.

De altfel practica generală, notorie și necontradictorie a instanțelor este în sensul că Legea nr. 8/1996 se aplică și operelor realizate anterior intrării în vigoare în ce privește protecția drepturilor derivate din calitatea de autor. În acest sens, doar *exempli gratia*, amintim:

> „Prin urmare, Înalta Curte conchide că beneficiază de prevederile Legii 8/1996 și interpretările și execuțiile artiștilor interpreți sau executanți fixate într-o operă audiovizuală, anterior intrării în vigoare a legii, astfel încât, se poate reclama încălcarea unor drepturi morale și/sau patrimoniale ce intră în conținutul drepturilor conexe ale acestora, prin fapte săvârșite după momentul intrării în vigoare a legii, cu consecința reparării prejudiciului astfel produs.” (***ICCJ, Decizia civilă nr. 2175 din 23 martie 2012***)
>
> „... potrivit art. 149 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, beneficiază de protecția acestei legi și interpretările și

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

execuţiile, înregistrările sonore şi audiovizuale realizate anterior intrării în vigoare a prezentei legi. Prin urmare, şi cele două interpretări fixate ale operelor muzicale *„Lasă lumea să vorbească"* (1974) şi *„Te aud mereu"*(1984) beneficiază de protecţia Legii nr. 8/1996." (***I.C.C.J., decizia civilă nr. 4823 din 30 septembrie 2010***).

În concluzie, legea aplicabilă, în întregime este Legea nr. 8/1996, iar nicidecum Decretul nr. 321/1956.

2. Fotografiile realizate de reclamant se bucură de protecţia Legii nr. 8/1996, fiind opere fotografice.

Potrivit art. 1 din *Convenţia de la Berna* pentru protecţia operelor literare şi artistice, termenul de operă literară şi artistică cuprinde toate lucrările din domeniul literar, ştiinţific şi artistic, oricare ar fi modul de exprimare, precum (...) ***opera fotografică***.

Potrivit art. 7 alin. (1) din Legea nr. 8/1996 constituie obiect al dreptului de autor operele originale de creaţie intelectuală în domeniul literar, artistic sau ştiinţific, oricare ar fi modalitatea de creaţie, modul sau forma de exprimare şi independent de valoarea şi destinaţia lor. În continuare sunt enumerate, exemplificativ, astfel de opere originale de creaţie, care beneficiază de protecţia legii, la lit. f) regăsindu-se *„**operele fotografice**"*.

În dispoziţiile art. 9 din lege sunt enumerate, limitativ, activităţile care **nu pot beneficia** de protecţia legală a drepturilor de autor, cum ar fi ideile, teoriile, conceptele, ştirile şi informaţiile de presă ş.a. Fotografiile, fie ele simple sau artistice, instantanee sau compoziţii, nu se regăsesc în această enumerare, nefiind astfel în vreun fel excluse de la protecţia activă a legii.

Astfel fiind, opera fotografică, constituie prin excelenţă obiect de protecţie a drepturilor de autor izvorâte din faptul creaţiei. Discuţiile referitoare la *„originalitate"*, *„activitate creatoare"*, *„talentul"*, *„fantezia şi cunoştinţele autorului"*, *„personalitatea autorului"* exced cadrului strict juridic al acestei cereri.

3. Din punct de vedere juridic nu există drept cauză de exonerare de răspundere pentru încălcarea dreptului de autor presupusa *„utilizare echitabilă”* a operei.

În subsidiar, pârâtul invocă o presupusă excepție de la interdicția folosirii operei de creație intelectuală fără acordul autorului, care ar duce la exonerarea de răspundere.

Apreciem că o astfel de excepție nu există în legislația României și nu poate fi creată nici pretorian. Mai întâi, Legea nr. 8/1996 și legislația conexă nu prevăd *de lege lata* nici un fel de excepție de la răspunderea pentru încălcarea drepturilor recunoscute și protejate prin legislația privind protecția drepturilor de autor.

Pe de altă parte, având în vedere că în esență răspunderea pentru încălcarea drepturilor de autor este o răspundere civilă delictuală, singurele cauze exoneratoare de răspundere nu pot fi decât cele recunoscute pentru înlăturarea răspunderii civile delictuale, astfel cum sunt acestea reglementate în România și cum sunt aplicate în jurisprudența națională.

Astfel fiind, vă rugăm să constatați că pârâtul nu invocă nici **forța majoră**, nici **cazul fortuit** drept cauză exoneratoare de răspundere, iar presupusa *„**utilizare echitabilă**”* (explicată de altfel doar prin trimiteri doctrinare de drept comparat), nu se circumscrie prin conținutul ei nici unei din aceste două cauze care pot înlătura răspunderea civilă.

BCU IASI / CENTRUL UNIVERSITAR LIBRARY

Exemplul 2

ÎNAINTE

II.MOTIVELE EXCEPȚIEI DE NECOMPETENȚĂ MATERIALĂ

Prin Întâmpinare, pârâta a invocat, pe lângă altele, și *excepția de necompetență materială a Tribunalului Vrancea* pusă în discuția contradictorie a părților la termenul din 8 octombrie 2015.

În motivarea excepției, pârâta a invocat ca singur argument juridic faptul că **Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei nu poate avea calitatea de autoritate publică în sensul Legii nr. 544/2004**, astfel încât acțiunea judiciară de față nu poate fi de competența instanțelor de contencios administrativ.

III. MOTIVELE DE RESPINGERE A EXCEPȚIEI

Pentru respingerea excepției de necompetență materială a Tribunalului Vrancea, vă rugăm să constatați că *prezenta acțiune judiciară este întemeiată pe prevederile art. 8 și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 544/2004,* că *Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei este autoritate publică asimilată* potrivit legii contenciosului administrativ și că *decizia a cărei anulare se cere este act administrativ cu caracter individual emis într-o procedură jurisdicțională.*

Vă rugăm, de asemenea, să constatați că, în baza principiului disponibilității, reclamantul este cel care stabilește cadrul procesual, pe care l-a și precizat ca circumscriindu-se art. 8 din Legea nr. 544/2004.

Astfel, obiectul acțiunii formulate de reclamantă îl constituie anularea **actului administrativ-jurisdicțional individual** reprezentat de *Decizia nr. 2576/08 mai 2015* emisă de Permanența Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei.
Obiectul acțiunii se circumscrie prevederilor art. 8 din Legea nr. 544/2004 a contenciosului administrativ.

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Potrivit art. 2 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2004, prin act administrativ-jurisdicţional se înţelege:

> "*actul juridic emis de o autoritate administrativă cu atribuţii jurisdicţionale în soluţionarea unui conflict, după o procedură bazată pe contradictorialitate şi cu asigurarea dreptului la apărare*".

Or, Decizia nr. 2567/08 mai 2015 a fost emisă de pârâtă, potrivit chiar propriilor susţineri, în cadrul unei proceduri de judecată internă, în faţa unor instanţe disciplinare şi de judecată bisericească, procedură desfăşurată în contradictoriu şi cu asigurarea dreptului la apărare potrivit *Regulamentului autorităţilor canonice şi disciplinare şi al instanţelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române.*

În al doilea rând, potrivit art. 2 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Legea nr. 544/2004:

> „sunt asimilate autorităţilor publice, în sensul prezentei legi, **persoanele juridice de drept privat** care, potrivit legii, au obţinut **statut de utilitate publică** sau **sunt autorizate să presteze un serviciu public**".

Potrivit art. 8 alin. 1 din Legea nr. 489/2006 cultele recunoscute sunt **persoane juridice de utilitate publică**. Potrivit art. 41 din Statutul Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhia, mitropolia, **arhiepiscopia**, episcopia, vicariatul, protopopiatul (protoieria), mânăstirea şi parohia **sunt persoane juridice de drept privat şi utilitate publică**.

De asemenea, **cultele recunoscute în România prestează un serviciu public**, statul român recunoscând prin art. 7 alin. (1) din Legea nr. 489/2006 „*rolul spiritual, educaţional, social-caritabil, cultural şi de parteneriat social, precum şi statutul lor de factori ai păcii sociale.*" Tocmai în considerarea acestui rol, prin Hotărârea Guvernului nr. 647/2013 privind stabilirea serviciilor publice esenţiale la nivelul unităţilor administrativ-teritoriale (publicată în Monitorul Oficial nr. 548 din data de 29 august 2013),

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

s-a stabilit în mod expres calitatea de serviciu public esențial al religiei, alături de învățământ, sănătate, cultură ș.a.

Astfel fiind, actul administrativ este emis de către o **persoană juridică de drept privat cu statut de utilitate publică și care prestează un serviciu public**, având potrivit legii calitatea de ***autoritate publică asimilată***.

Mai mult, potrivit art. 1 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2004, prin contencios administrativ se înțelegea activitatea de soluționare, de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii, **a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică**, iar **conflictul s-a născut** fie **din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ**, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim.

În cazul acțiunii judiciare promovate de reclamanți, **Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei**, deci una din părți, **este autoritate publică** în sensul Legii nr. 544/2004, iar cererea de anulare privește un **act administrativ jurisdicțional cu caracter individual** emis de acesta, prin care s-a adus o vătămare drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor vătămate.
În sfârșit, actul administrativ emis de pârâtă nu este exclus de la controlul în contenciosul administrativ.
Art. 5 din Legea nr. 544/2004, ca o excepție de la principiul accesului liber la justiție, enumeră limitativ actele administrative care nu pot face obiectul acțiunii în contencios administrativ.
Potrivit art. 5 alin. (2),

> *„nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, **prin lege organică** (s.n.), o altă procedură judiciară".*

Vă rugăm să observați că pentru Deciziile de sancționare a cetățenilor români enoriași ai unui cult emise de instanțele de judecată bisericească organizate potrivit art. 26 din Legea

nr. 489/2006 **nu este prevăzută, *prin lege organică*, o altă procedură judiciară.**

Astfel, *art. 26 din Legea nr. 489/2006*, se referă exclusiv la procedura disciplinară aplicabilă în cazul ***personalului cultelor*** recunoscute în România. Necompetența generală a instanțelor judecătorești prevăzută de art. 26 din Legea nr. 489/2006 privește exclusiv probleme de disciplină internă ale clericilor și a celuilalt personal aflat în relații de muncă sau administrative cu BOR. Pentru problemele de disciplină internă ale clericilor și a celuilalt personal similar al cultelor este prevăzută o procedură specială de contestare, în fața instanțelor bisericești. Această procedura judiciară specială de contestare a deciziilor instanțelor bisericești **nu se referă însă la simplii enoriași ai unui cult recunoscut de lege.**

Deciziile pronunțate de instanțele bisericești organizate în baza principiului autonomiei cultelor față de simplii cetățeni enoriași ai cultului **nu pot fi excluse de la controlul judecătoresc în contenciosul administrativ prin acte normative cu forță juridică inferioare legii organice.** Chiar dacă pârâta ar face dovada că *Regulamentul autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române* aprobat de Sfântul Sinod al BOR în 5-6 februarie 2015 se aplică și *mirenilor*, față de reglementarea expresă înscrisă în art. 5 alin. (2) din Legea nr. 544/2004 aceasta nu constituie o excepție de la controlul judecătoresc al actelor administrative, **Regulamentul nefiind, evident, o lege organică.**

Deși este o problemă de fond, amintim totuși că potrivit chiar art. 2 din acest Regulament, invocat de pârâtă, el se aplică doar „*clericilor, monahilor și* ***mirenilor de la unitățile bisericești și din administrația bisericească din România și din afara granițelor țării*** (...)", iar nicidecum mirenilor din afara unităților bisericești și a administrației bisericești, adică simplilor enoriași (credincioși).

DUPĂ (titluri explicative)

II. MOTIVELE EXCEPȚIEI DE NECOMPETENȚĂ MATERIALĂ

Prin Întâmpinare, pârâta a invocat, pe lângă altele, și *excepția de necompetență materială a Tribunalului Vrancea* pusă în discuția contradictorie a părților la termenul din 8 octombrie 2015.

În motivarea excepției, pârâta a invocat ca singur argument juridic faptul că **Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei nu poate avea calitatea de autoritate publică în sensul Legii nr. 544/2004**, astfel încât acțiunea judiciară de față nu poate fi de competența instanțelor de contencios administrativ.

III. MOTIVELE DE RESPINGERE A EXCEPȚIEI

Pentru respingerea excepției de necompetență materială a Tribunalului Vrancea vă rugăm să constatați că *prezenta acțiune judiciară este întemeiată pe prevederile art. 8 și art. 1 alin. 1 din Legea nr. 544/2004*, că *Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei este autoritate publică asimilată* potrivit legii contenciosului administrativ și că *decizia a cărei anulare se cere este act administrativ cu caracter individual emis într-o procedură jurisdicțională.*

Vă rugăm de asemenea să constatați că, în baza principiului disponibilității, reclamantul este cel care stabilește cadrul procesual, pe care l-a și precizat ca circumscriindu-se art. 8 din Legea nr. 544/2004.

1. OBIECTUL ACȚIUNII JUDICIARE

Obiectul acțiunii îl constituie anularea **actului administrativ-jurisdicțional individual** reprezentat de *Decizia nr. 2576/08 mai 2015* emisă de Permanența Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei.

Obiectul acțiunii se circumscrie prevederilor art. 8 din Legea nr. 544/2004 a contenciosului administrativ.

Potrivit art. 2 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2004, prin act administrativ jurisdicţional se înţelege

> „*actul juridic emis de o autoritate administrativă cu atribuţii jurisdicţionale în soluţionarea unui conflict, după o procedură bazată pe contradictorialitate şi cu asigurarea dreptului la apărare*".

Or, Decizia nr. 2567/08 mai 2015 a fost emisă de pârâtă, potrivit chiar propriilor susţineri, în cadrul unei proceduri de judecată internă, în faţa unor instanţe disciplinare şi de judecată bisericească, procedură desfăşurată în contradictoriu şi cu asigurarea dreptului la apărare potrivit *Regulamentului autorităţilor canonice şi disciplinare şi al instanţelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române.*

2. PÂRÂTA ARE CALITATEA DE AUTORITATE PUBLICĂ

Potrivit art. 2 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Legea nr. 544/2004,

> „sunt asimilate autorităţilor publice, în sensul prezentei legi, **persoanele juridice de drept privat** care, potrivit legii, au obţinut **statut de utilitate publică** sau **sunt autorizate să presteze un serviciu public**".

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 489/2006, cultele recunoscute sunt **persoane juridice de utilitate publică.** Potrivit art. 41 din Statutul Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhia, mitropolia, **arhiepiscopia**, episcopia, vicariatul, protopopiatul (protoieria), mânăstirea şi parohia **sunt persoane juridice de drept privat şi utilitate publică.**

De asemenea, **cultele recunoscute în România prestează un serviciu public,** statul român recunoscând prin art. 7 alin. (1) din Legea nr. 489/2006 „*rolul spiritual, educaţional, social-caritabil, cultural şi de parteneriat social, precum şi statutul lor de factori ai păcii sociale*". Tocmai în considerarea acestui rol, prin Hotărârea Guvernului nr. 647/2013 privind stabilirea serviciilor publice esenţiale la nivelul unităţilor administrativ-teritoriale (publicată în Monitorul Oficial nr. 548 din data de 29 august

2013) **s-a stabilit în mod expres calitatea de serviciu public esențial al religiei**, alături de învățământ, sănătate, cultură ș.a.

Astfel fiind, actul administrativ este emis de către o **persoană juridică de drept privat cu statut de utilitate publică și care prestează un serviciu public**, având potrivit legii calitatea de ***autoritate publică asimilată***.

3. LITIGIUL ESTE UNUL DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV

Potrivit art. 1 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2004, prin contencios administrativ se înțelegea activitatea de soluționare, de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii, **a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică**, iar **conflictul s-a născut** fie **din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ**, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim.

În cazul acțiunii judiciare promovate de reclamanți, **Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei**, deci una dintre părți, **este autoritate publică** în sensul Legii nr. 544/2004, iar cererea de anulare privește un **act administrativ jurisdicțional cu caracter individual** emis de acesta, prin care s-a adus o vătămare drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor vătămate.

4. ACTUL ADMINISTRATIV NU ESTE EXCLUS DE LA CONTROLUL ÎN CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV

Articolul 5 din Legea nr. 544/2004, ca o excepție de la principiul accesului liber la justiție, enumeră limitativ actele administrative care nu pot face obiectul acțiunii în contencios administrativ.

Potrivit art. 5 alin. (2),

> *„nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, **prin lege organică** (s.n.), o altă procedură judiciară”.*

Vă rugăm să observaţi că pentru Deciziile de sancţionare a cetăţenilor români enoriaşi ai unui cult emise de instanţele de judecată bisericească organizate potrivit art. 26 din Legea nr. 489/2006 **nu este prevăzută, *prin lege organică*, o altă procedură judiciară.**

Astfel, *art. 26 din Legea nr. 489/2006*, se referă exclusiv la procedura disciplinară aplicabilă în cazul ***personalului cultelor*** recunoscute în România. Necompetenţa generală a instanţelor judecătoreşti prevăzută de art. 26 din Legea nr. 489/2006 priveşte exclusiv probleme de disciplină internă ale clericilor şi a celuilalt personal aflat în relaţii de muncă sau administrative cu BOR. Pentru problemele de disciplină internă ale clericilor şi a celuilalt personal similar al cultelor este prevăzută o procedură specială de contestare, în faţa instanţelor bisericeşti. Această procedura judiciară specială de contestare a deciziilor instanţelor bisericeşti **nu se referă însă la simplii enoriaşi ai unui cult recunoscut de lege.**

În sfârşit, deciziile pronunţate de instanţele bisericeşti organizate în baza principiului autonomiei cultelor faţă de simplii cetăţeni enoriaşi ai cultului **nu pot fi excluse de la controlul judecătoresc în contenciosul administrativ prin acte normative cu forţă juridică inferioare legii organice.** Chiar dacă pârâta ar face dovada că *Regulamentul autorităţilor canonice disciplinare şi al instanţelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române* aprobat de Sfântul Sinod al BOR în 5-6 februarie 2015 se aplică şi *mirenilor*, faţă de reglementarea expresă înscrisă în art. 5 alin. (2) din Legea nr. 544/2004 aceasta nu constituie o excepţie de la controlul judecătoresc al actelor administrative, **Regulamentul nefiind, evident, o lege organică.**

Deşi este o problemă de fond, amintim totuşi că potrivit chiar art. 2 din acest Regulament, invocat de pârâtă, el se aplică doar „*clericilor, monahilor şi* ***mirenilor de la unităţile bisericeşti şi din administraţia bisericească din România şi din afara graniţelor ţării*** (...)", iar nicidecum mirenilor din afara unităţilor bisericeşti şi a administraţiei bisericeşti, adică simplilor enoriaşi (credincioşi).

PATRUZECIȘIDOI

În secțiunea argumentativă începeți fiecare paragraf cu subiectul lui principal

Explicație

Orice nou paragraf din cerere trebuie să comunice ceva. Ideal ar fi ca prima propoziție să conțină chiar enunțul central al acelui paragraf. Dacă este posibil, trebuie mers pe binomul afirmație-demonstrație. Întâi enunț, apoi arăt de ce. Propoziția de deschidere anunță deja ceea ce va găsi lectorul mai departe, îl pregătește, îl face atent sau îi stârnește interesul. În acest fel el nu este lăsat să se plictisească, rămâne prins pe mai departe. Pentru cititorul în diagonală citirea doar a începuturilor de paragraf nu trebuie să-l împiedice să înțeleagă contextul.

Cu atât mai mult începuturile de paragraf trebuie să fie atractive și semnificative în cazul secțiunii argumentative. Fiind vorba de exprimări tehnice, de abstracțiuni juridice, trebuie să avem certitudinea că măcar introducerea în corpul de text nu va fi ratată. O introducere bună captează atenția lectorului și-i anunță promisiunea unei continuări pe măsură. Începeți afirmativ, cu propoziția principală a frazei complexe, nu cu secundarele ei.

Exemplul 1

ÎNAINTE

Solicităm reformarea hotărârii pronunțate de instanța de fond, iar în rejudecare pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună achitarea, fie în baza dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., în referire la art. 10 alin. (1) lit. a) C. pr. pen. (fapta nu există) fie - în măsura în care se va considera că faptele există - să se rețină ca și temei al achitării dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. c) C. pr. pen. (fapta nu a fost săvârșită de inculpat), cu privire la ambele infracțiuni.

Arătăm că singura probă care a stat la baza condamnării este declarația unuia dintre co-inculpați, respectiv a inculpatului V.D., care a afirmat că ar fi primit drogurile de

BCU "LUCIAN BLAGA" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

la inculpatul C.M.L. Instanţa de fond nu a interpretat în mod corect probatoriul administrat în cauză.

Invocarea ca probă a declaraţiei inculpatului V.D. nu întruneşte condiţiile prevăzute de art. 67 alin. (2) C. pr. pen. privind concludenţa şi utilitatea (având în vedere atitudinea procesuală a acestuia şi implicarea sa în săvârşirea faptelor) şi nici pe cele prevăzute de art. 69 C. pr. pen., în care se arată că declaraţiile învinuitului sau inculpatului pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care aceste declaraţii sunt coroborate cu fapte şi împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor aflate la dosar. Declaraţia inculpatului V.D. nu se coroborează cu vreun alt mijloc de probă aflat la dosarul cauzei, aceasta fiind nesinceră şi contradictorie. Inculpatul V.D. a ascuns faţă de inculpatul C.M.L., în primul ciclu procesual, faptul că acesta are calitate de inculpat într-un proces penal, deşi putea să îl anunţe despre aceasta. Inculpatul V.D. a fost inconsecvent când a fost întrebat despre proveniența drogurilor, spunând că acestea au fost aduse fie din Belgia, fie din Olanda ori fie de la Bucureşti.

În ceea ce priveşte faptul că alţi doi inculpaţi au mai precizat că drogurile ar fi fost aduse de inculpatul C.M.L., aceştia ştiau acest fapt chiar de la inculpatul V.D. Astfel fiind, aceste declaraţii nu pot fi avute în vedere pentru că sursa probaţiunii a venit de la acelaşi inculpat. Pe de altă parte, instanţa de fond nu a analizat în detaliu mai multe aspecte la care se referă la actul de inculpare şi nu le-a clarificat. Astfel, în rechizitoriu s-a afirmat în mod expres faptul că infracţiunea reţinută în sarcina inculpatului C.M.L. s-ar fi consumat în luna mai 2010, când acesta i-ar fi oferit drogurile inculpatului V.D. Or, acest lucru nu a rezultat decât din declaraţia lui V.D., care însă nu poate fi valorificată într-o asemenea modalitate întrucât nu este sinceră. Ori, inculpatul C.M.L. că a venit în ţară după data de 15 iunie 2010, aspect confirmat şi de inculpatul V.D., dar şi de ceilalţi participanţi.

Deşi în cuprinsul rechizitoriului se precizează că inculpatul C.M.L. a purtat mai multe convorbiri telefonice cu inculpatul V.D., acest lucru nu rezultă de nicăieri. De asemenea, din mijloacele de probă administrate nu rezultă că inculpatul C.M.L. ar fi avut vreo înţelegere cu inculpatul V.D., în sensul că primul inculpat ar fi trebuit să aducă droguri din Spania.

DUPĂ

Solicităm reformarea hotărârii pronunțate de instanța de fond, iar în rejudecare pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună achitarea, fie în baza dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., în referire la art. 10 alin. (1) lit. a) C. pr. pen. (fapta nu există), fie - în măsura în care se va considera că faptele există - să se rețină ca și temei al achitării dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. c) C. pr. pen. (fapta nu a fost săvârșită de inculpat), cu privire la ambele infracțiuni.

Instanța de fond nu a interpretat în mod corect probatoriul administrat în cauză.

Astfel, **arătăm că singura probă care a stat la baza condamnării este declarația unuia dintre co-inculpați, respectiv a inculpatului V.D.**, care a afirmat că ar fi primit drogurile de la inculpatul C.M.L. Ori, invocarea ca probă a declarației inculpatului V.D. nu întrunește condițiile prevăzute de art. 67 alin. (2) C. pr. pen. privind concludența și utilitatea (având în vedere atitudinea procesuală a acestuia și implicarea sa în săvârșirea faptelor) și nici pe cele prevăzute de art. 69 C. pr. pen., în care se arată că declarațiile învinuitului sau inculpatului pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care aceste declarații sunt coroborate cu fapte și împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor aflate la dosar.

Declarația inculpatului V.D. nu se coroborează cu vreun alt mijloc de probă aflat la dosarul cauzei, aceasta fiind nesinceră și contradictorie. Inculpatul V.D. a ascuns față de inculpatul C.M.L., în primul ciclu procesual, faptul că acesta are calitate de inculpat într-un proces penal, deși putea să îl anunțe despre aceasta. Inculpatul V.D. a fost inconsecvent când a fost întrebat despre proveniența drogurilor, spunând că acestea au fost aduse fie din Belgia, fie din Olanda ori fie de la București.

În ceea ce privește faptul că alți doi inculpați au mai precizat că drogurile ar fi fost aduse de inculpatul C.M.L., aceștia știau acest fapt chiar de la inculpatul V.D. Astfel fiind, aceste declarații nu pot fi avute

în vedere pentru că sursa probațiunii a venit de la același inculpat.

Pe de altă parte, **instanța de fond nu a analizat în detaliu mai multe aspecte la care se referă la actul de inculpare și nu le-a clarificat**. Astfel, în rechizitoriu s-a afirmat în mod expres faptul că infracțiunea reținută în sarcina inculpatului C.M.L. s-ar fi consumat în luna mai 2010, când acesta i-ar fi oferit drogurile inculpatului V.D. Or, acest lucru nu a rezultat decât din declarația lui V.D., care însă nu poate fi valorificată într-o asemenea modalitate întrucât nu este sinceră. Ori, inculpatul C.M.L. a venit în țară după data de 15 iunie 2010, aspect confirmat și de inculpatul V.D., dar și de ceilalți participanți. La fel, deși în cuprinsul rechizitoriului se precizează că inculpatul C.M.L. a purtat mai multe convorbiri telefonice cu inculpatul V.D., acest lucru nu rezultă de nicăieri.

De asemenea, **din mijloacele de probă administrate nu rezultă că inculpatul C.M.L. ar fi avut vreo înțelegere cu inculpatul V.D.**, în sensul că primul inculpat ar fi trebuit să aducă droguri din Spania.

Exemplul 2

ÎNAINTE

În mod greșit prima instanță a reținut faptul că „sporurile solicitate fac parte din salariul/indemnizația corespunzătoare clasei de salarizare". În acest sens invocăm, în drept, prevederile art. 9 alin. (2), art. 20 alin. (1), art. 22 alin. (2), art. 1 din Ordinul ministrului justiției nr. 279/C/2010, art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (1) din anexa VI.

Din fișele de salarizare anexate la ordinul contestat rezultă faptul că cele două sporuri au fost de 15% din indemnizația brută de încadrare, pentru ca împreună cu sporul prevăzut de art. 4 alin. (1) să nu depășească 30% din indemnizația lunară de încadrare, pentru a nu se încălca dispozițiile art. 22 alin. (2) din Legea nr. 284/2004. Ca atare, doar salariul de bază, respectiv indemnizația de încadrare se calculează corespunzător clasei de salarizare, iar sporurile aflate în discuție nu fac parte din indemnizația de bază lunară,

ci se aplică la aceasta, aspect ce rezultă chiar din conținutul ordinului analizat.

Dispozițiile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 283/2011 prevăd doar modul în care se va stabili indemnizația de încadrare lunară, în raport de noua vechime în muncă și în funcție, fără a se putea reține că din acestea ar rezulta vreo referire și la sporuri. Expresia „fără acordarea salariului corespunzător coeficientului de ierarhizare aferent noii clase de salarizare" nu poate fi interpretată în sensul că nu pot fi acordate sporurile raportat la noua indemnizație de încadrare. Ceea ce se stabilește corespunzător coeficientului de salarizare este indemnizația de încadrare lunară, sporurile nefiind incluse în aceasta.

Sintagma „aceleași condiții", la care face referire art. 1 alin. (2) din Legea nr. 283/2011, nu vizează doar modificarea condițiilor privitoare la locul și la felul muncii, ci și cele referitoare la cariera și la situația profesională, respectiv trecerea într-o altă tranșă de vechime în funcție, grad ori treaptă de salarizare. Scopul urmărit de legiuitor prin limitarea cuantumului sporului a fost acela de a evita majorarea procentuală a sporurilor. Pentru a consolida această interpretare juridică, facem trimitere și la prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 283/2012 prin care s-a dispus ca în anul 2012 să se mențină toate elementele sistemului de salarizare, nu doar sporurile și compensațiile, ci și salariile de bază/indemnizațiile, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

Mai precizăm că nu ne desfășurăm activitatea în aceleași condiții de vechime în funcție ca în luna decembrie 2011, deoarece indemnizația de încadrare brută lunară a crescut față de această lună, ca urmare a trecerii într-o altă tranșă de vechime. În condițiile în care sporurile se calculează procentual din indemnizația de încadrare, majorarea acestora, ca o consecință a majorării indemnizației brute de încadrare, nu încalcă prevederile Legii nr. 283/2011. Astfel fiind, există în mod evident o discriminare ca urmare a faptului că la stabilirea sporurilor nu s-a ținut seama de noua indemnizație de încadrare brută lunară.

DUPĂ

În mod greșit prima instanță a reținut faptul că „sporurile solicitate fac parte din salariul/ indemnizația corespunzătoare clasei de salarizare". În acest sens invocăm, în drept, prevederile art. 9 alin. (2), art. 20 alin. (1), art. 22 alin. (2), art. 1 din Ordinul ministrului justiției nr. 279/C/2010, art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (1) din anexa VI.

Din fișele de salarizare anexate la ordinul contestat rezultă faptul că cele două sporuri au fost de 15% din indemnizația brută de încadrare, pentru ca împreună cu sporul prevăzut de art. 4 alin. (1) să nu depășească 30% din indemnizația lunară de încadrare, pentru a nu se încălca dispozițiile art. 22 alin. (2) din Legea nr. 284/2004.

Ca atare, doar salariul de bază, respectiv indemnizația de încadrare se calculează corespunzător clasei de salarizare, iar sporurile aflate în discuție nu fac parte din indemnizația de bază lunară, ci se aplică la aceasta, aspect ce rezultă chiar din conținutul ordinului analizat.

Dispozițiile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 283/2011 prevăd doar modul în care se va stabili indemnizația de încadrare lunară, în raport de noua vechime în muncă și în funcție, fără a se putea reține că din acestea ar rezulta vreo referire și la sporuri.

Expresia „fără acordarea salariului corespunzător coeficientului de ierarhizare aferent noii clase de salarizare" nu poate fi interpretată în sensul că nu pot fi acordate sporurile raportat la noua indemnizație de încadrare. Ceea ce se stabilește corespunzător coeficientului de salarizare este indemnizația de încadrare lunară, sporurile nefiind incluse în aceasta.

Sintagma „aceleași condiții", la care face referire art. 1 alin. (2) din Legea nr. 283/2011, nu vizează doar modificarea condițiilor privitoare la locul și la felul muncii, ci și cele referitoare la cariera și la situația profesională, respectiv trecerea într-o altă tranșă de vechime în funcție, grad ori treaptă de salarizare. Scopul urmărit de legiuitor prin limitarea cuantumului sporului a fost acela de a evita majorarea procentuală a sporurilor.

BCU IAȘI / CENTRUL DE CONSULTARE

Pentru a consolida această interpretare juridică, facem trimitere şi la prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 283/2012 prin care s-a dispus ca în anul 2012 să se menţină toate elementele sistemului de salarizare, nu doar sporurile şi compensaţiile, ci şi salariile de bază/indemnizaţiile, în măsura în care personalul îşi desfăşoară activitatea în aceleaşi condiţii.

Mai precizăm că nu ne desfăşurăm activitatea în aceleaşi condiţii de vechime în funcţie ca în luna decembrie 2011, deoarece indemnizaţia de încadrare brută lunară a crescut faţă de această lună, ca urmare a trecerii într-o altă tranşă de vechime.

În condiţiile în care sporurile se calculează procentual din indemnizaţia de încadrare, majorarea acestora, ca o consecinţă a majorării indemnizaţiei brute de încadrare, nu încalcă prevederile Legii nr. 283/2011.

Astfel fiind, există în mod evident o discriminare ca urmare a faptului că la stabilirea sporurilor nu s-a ţinut seama de noua indemnizaţie de încadrare brută lunară.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECIȘITREI

Folosiți conectorii logici pentru introducerea argumentelor

Explicație

Argumentele folosite trebuie anunțate dinainte. Lectorul trebuie să știe că urmează un argument, o teză, o părere, o demonstrație. Odată epuizat un argument, următorul trebuie, de asemenea, anunțat și introdus distinct. Folosiți cu generozitate conectorii lingvistici logici, care au tocmai rolul de a crește dinamica discursului argumentativ. Aceștia organizează de asemenea, pe straturi, argumentația și pot fi cuvinte (conjuncții, adverbe, prepoziții, interjecții), expresii și locuțiuni (conjuncționale, adverbiale, prepoziționale), verbe și expresii verbale, ori propoziții întregi.

Conectori care introduc teza: Părerea noastră este că, Vom arăta că

Conectori care leagă argumentele de tezele pe care le susțin: Prin urmare, Ca atare, Așadar, În consecință, Fiindcă, Deoarece, Întrucât

Conectori care introduc argumente (justificatori): Căci, Pentru că, De fapt, Dovadă că, Cum, Având în vedere că, De altfel

Conectori care introduc primul argument: În primul rând, Mai întâi de toate, Să începem prin, Trebuie amintit mai întâi că, Prima remarcă se referă la, Să pornim de la

Conectori care introduc următoarele argumente: În al doilea rând, În plus, În continuare, La fel, Pe de o parte... pe de altă parte, Nu numai...Ci și

Conectori care introduc ultimul argument: În fine, Pentru a termina, În ultimul rând, nu în ultimul rând

Conectori care leagă argumentele între ele: Și, Dar, Însă, Ci, Sau

Conectori care introduc concluzia: Deci, În concluzie, Așadar, Iată de ce, Ei bine

După natura relației între secvențele discursive pe care le leagă, conectorii pot fi:

De analogie: și, de asemenea, adică, precum, ca și, ca și cum, asta amintește de, să ne amintim de

De exemplificare sau ilustrare: de exemplu, de pildă, anume, să luăm în considerare

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De explicare: Adică, Altfel spus, Ne referim la, Vrem să spunem, De fapt, În realitate

De disjuncție: Sau, Fie, Ori, Exceptând, Ceea ce exclude, Spre deosebire

De opoziție, de rezervă, de rectificare, de respingere: Dar, Or, Totuși, Cu toate acestea, În schimb, Din contră, De fapt, În realitate, În timp ce, În loc să, Nici, Ceea ce contrazice, Ceea ce interzice

De concesie: chiar dacă, cu toate acestea, totuși, să admitem totuși, în ciuda

De cauzalitate: pentru că, fiindcă, deoarece, căci, având în vedere, dat fiind că, din moment ce, de aceea

De consecință: deci, în consecință, ca urmare, ceea ce implică, de unde decurge, ceea ce ne trimite la, de frica

Exemplul 1

Potrivit dispozițiilor art. 261 alin. (1) pct. 5 C. pr. civ., hotărârea judecătorească se dă în numele legii şi trebuie să menţioneze, printre altele, motivele de fapt şi de drept care au format convingerea instanţei, cum şi cele pentru care s-au înlăturat cererile părţilor.

Prin urmare, o hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele pro şi contra care au format, în fapt şi în drept, convingerea instanţei cu privire la soluţia pronunţată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la susţinerile şi apărările părţilor, iar, pe de altă parte, la dispoziţiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecăţii, în caz contrar fiind lipsită de suport probator şi legal şi pronunţată cu nerespectarea prevederilor art. 261 alin. (1) pct. 5 C. pr. civ. Motivarea este, incontestabil, un element esenţial al unei hotărâri judecătoreşti, o puternică garanţie a imparţialităţii judecătorului şi a calităţii actului de justiţie, precum şi o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanţa superioară a atribuţiilor de control judiciar de legalitate şi temeinicie.

De aceea, instanţa de judecată trebuie să se pronunţe asupra a tot ceea ce s-a cerut prin acţiune şi asupra tuturor mijloacelor ce au stat la temelia pretenţiilor ridicate de părţile unui proces civil. Cu alte cuvinte, motivarea nu poate fi in principiu implicită, ci trebuie să poarte asupra tuturor criticilor formulate şi, în general, asupra tuturor argumentelor de fapt şi de drept invocate.

BCU "LUCIAN BLAGA" UNIVERSITY LIBRARY

Altfel spus, orice parte în cadrul unei proceduri are dreptul să prezinte judecătorului observaţiile şi argumentele sale şi de a pretinde organului judiciar să le examineze pe acestea în mod efectiv, iar obligativitatea motivării hotărârilor judecătoreşti constituie o condiţie a procesului echitabil, exigenţă a art. 21 alin. (3) din Constituţia României şi art. 6 parag. 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale. Dreptul la un proces echitabil, aşadar, nu poate fi considerat efectiv decât dacă observaţiile părţilor sunt corect examinate de către instanţă, instanţă care are în mod necesar obligaţia de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor şi elementelor de probă, cel puţin pentru a le aprecia pertinenţa.

Exemplul 2

De asemenea, apreciem ca neîntemeiată şi critica Ministerului Public cu privire la greşita achitare a inculpatului D.A.I., în baza art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen. raportat la art. 10 lit. d) C. pr. pen., pentru infracţiunea de port ilegal de arme albe prevăzută şi pedepsită de art. 1¹ alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991.

Amintim, ca situaţie de fapt, că după deschiderea uşii de acces în garaj şi percheziţionarea autoturismului, în portbagajul inculpatului au fost găsite două bâte şi o sabie. Susţinerile procurorului că deţinerea acestor bâte în interiorul autoturismului, coroborat cu afirmaţia inculpatului cum că purta acele bâte în autoturism şi în momentul în care se plimba cu maşina prin oraş pentru a se apăra de eventualii agresori, nu reprezintă suficiente probe pentru a aprecia că inculpatul a săvârşit infracţiunea prev. de art. 1¹ alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991.

Astfel, textul art. 1¹ alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 61/1991, în forma în vigoare la data săvârşirii faptei sancţiona portul, fără drept, în locurile şi împrejurările în care s-ar putea primejdui viaţa sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea şi liniştea publică, a cuţitului, pumnalului, şişului, boxului, castetului ori a altor asemenea obiecte fabricate sau confecţionate anume pentru tăiere, împungere sau lovire, precum şi folosirea în asemenea locuri

BCU IAŞI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sau împrejurări a armelor cu aer comprimat sau cu gaze comprimate, a obiectelor confecționate pe bază de amestecuri pirotehnice ori a dispozitivelor pentru șocuri electrice.

Or, din analiza textului de lege menționat rezultă că pentru a fi întrunite elementele constitutive ale infracțiunii supuse analizei nu este suficient ca o persoană să poarte în autoturismul cu care se plimbă prin oraș o sabie și mai multe bâte, ci este necesar ca asemenea obiecte „fabricate anume pentru tăiere, împungere sau lovire" (în exprimarea legiuitorului) să fie purtate în locurile și împrejurările în care s-ar putea primejdui viața sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea și liniștea publică.

Însă, nici instanța de fond nu a văzut și nici procurorul nu a arătat în concret care sunt acele locuri și împrejurări în care s-ar putea primejdui viața sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea și liniștea publică. A susține că străzile orașului, în ansamblul lor, se încadrează *de plano*, fără nicio excepție, în această categorie ar însemna o interpretare excesivă a voinței legiuitorului. **De altfel**, este greu de acceptat ideea că deplasarea inculpatului cu autoturismul pe străzile orașului, la niște date neprecizate și necunoscute, având depozitate în portbagaj cele trei obiecte, poate intra sub incidența textului de lege mai sus menționat.

Exemplul 3

ÎNAINTE

Negotium juris, ca operațiune juridică, semnifică vânzare-cumpărare și valabilitatea lui trebuie analizată prin raportare la dispozițiile art. 948 Cod civil anterior, care reglementa condițiile de validitate a convențiilor.

DUPĂ

Negotium juris, ca operațiune juridică, semnifică **așadar** vânzare-cumpărare și, **prin urmare**, valabilitatea lui trebuie analizată prin raportare la dispozițiile art. 948 Cod civil anterior, care reglementa condițiile de validitate a convențiilor.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECIȘIPATRU

Plasați indicatori pentru judecător

Explicație

Niciun efort nu este prea mare pentru a ușura lectura textului de către judecător. Indiferent cât de bun și de complet este textul dvs., dacă judecătorul nu este ajutat să-l parcurgă și să-l înțeleagă, efortul de a-l scrie e posibil să fie în van.

Sunt convins că vi s-a întâmplat de multe ori să începeți o carte care părea promițătoare și să citiți câteva zeci de pagini care păreau că nu duc nicăieri, fiind gata oricând de a renunța, înainte de a fi prinși cu adevărat în mrejele scriitorului. Ați avut nevoie de multă răbdare și voință de a citi pentru ajunge la punctul cărții de unde satisfacțiile vi se întorc. Și culmea e că nimic nu anunța plăcerile estetice în primele câteva zeci de pagini. Scriitorul nu lăsase nici un fel de semn care să vă ajute să vă orientați prin aceste pagini greoaie.

Problema este că judecătorii nu au nici răbdare și nici voința de a citi textele juridice cu care sunt asaltați. Dacă li se va da prilejul vor renunța repede. Tocmai de aceea, judecătorul este un cititor care trebuie asistat. În textele juridice trebuiesc lăsate peste tot semne care să ușureze citirea și înțelegerea, la fel cum pe un drum necunoscut, eventual pe drum de noapte, semnele de circulație sunt cele care îl ajută pe șofer să ajungă la destinație.

Atunci când scriem pentru judecător, trebuie să urmărim deja orientarea lui prin textul nostru, atât din punctul de vedere al ușurinței lecturii, cât și din punctul de vedere al înțelegerii structurii logico-juridice. Astfel de „semne de circulație" introduse pentru orientarea prin text a judecătorului sunt orice cuvinte sau fraze de legătură care anunță ce va urma ("*Astfel cum vom demonstra*"), care organizează argumentele ("*Pentru următoarele 3 argumente juridice*"), ori care fac ușor tranziția între diferitele idei ("*În contrast cu această opinie*").

Semnele lăsate trebuie să anunțe cititorului:

- modalitatea în care succesiunea ideilor susține tezele enunțate
- modul în care fiecare argument rezultă din cele dinainte
- modul în care o concluzie rezultă din argumentele anterioare
- raportul între diferitele informații, care pot fi
  - în contrast cu ceea ce tocmai s-a spus
  - un argument suplimentar
  - un exemplu ș.a.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Instanțele au admis aceste acțiuni cu următoarele argumente:

Art. II lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, și art. 169 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, îi exceptează doar pe beneficiarii actelor normative speciale, astfel încât persoanele cărora li s-a recalculat pensia în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, cu stagii complete de cotizare speciale, de 20 de ani sau de 25 de ani, rezultate din aplicarea dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt exceptate de la aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, și a dispozițiilor art. 169 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, nu reprezintă o lege specială, ci legea în vigoare la data deschiderii dreptului la pensie, iar dispoziția referitoare la stagiul complet de cotizare, mai favorabilă celor care au prestat muncă în grupa I sau a II-a o anumită perioadă de timp, nu este nici ea o lege specială în sensul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, ci o prevedere derogatorie de la stagiul complet de cotizare general, conținută tot de legea generală care reglementa stabilirea și calculul pensiilor.

Dispozițiile art. II lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, sunt de strictă interpretare și aplicare, neputând fi extinse pe cale de analogie și/sau de interpretare în privința altor situații decât cele expres stabilite de legiuitor și, ca atare, nu pot fi aplicate la o normă cu caracter derogator (art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare) de la o altă normă cu caracter general și care se regăsesc deopotrivă în legea generală (drept comun) privind drepturile la pensie din sistemul public de asigurări sociale.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Instanțele au considerat că nici dispozițiile art. 169 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, nu exclud de la procedura recalculării persoanele care au lucrat în fostele grupe de muncă I și a II-a și ale căror drepturi de pensie au fost stabilite în raport cu vechimea în muncă reglementată de art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, deoarece această normă nu are caracter special, iar stagiul complet de cotizare și acordarea de puncte suplimentare reprezintă două probleme diferite care nu se exclud, date fiind natura și finalitatea lor.

DUPĂ

Instanțele au admis aceste acțiuni cu următoarele **3 argumente**:

Mai întâi, art. II lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, și art. 169 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, îi exceptează doar pe beneficiarii actelor normative speciale, astfel încât persoanele cărora li s-a recalculat pensia în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, aprobată cu completări prin Legea nr. 78/2005, cu modificările și completările ulterioare, cu stagii complete de cotizare speciale, de 20 de ani sau de 25 de ani, rezultate din aplicarea dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt exceptate de la aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, și a dispozițiilor art. 169 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

În al doilea rând, Legea nr. 3/1977, cu modificările și completările ulterioare, nu reprezintă o lege specială, ci legea în vigoare la data deschiderii dreptului la pensie, iar dispoziția referitoare la stagiul complet de cotizare, mai favorabilă celor care au prestat muncă în grupa I sau a II-a o anumită perioadă de timp, nu este nici ea o lege specială în sensul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, ci o prevedere derogatorie de la stagiul complet de cotizare general, conținută tot de legea generală care reglementa stabilirea și calculul pensiilor.

În sfârşit, dispoziţiile art. II lit. a) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 100/2008, aprobată prin Legea nr. 154/2009, sunt de strictă interpretare şi aplicare, neputând fi extinse pe cale de analogie şi/sau de interpretare în privinţa altor situaţii decât cele expres stabilite de legiuitor şi, ca atare, nu pot fi aplicate la o normă cu caracter derogator (art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările şi completările ulterioare) de la o altă normă cu caracter general şi care se regăsesc deopotrivă în legea generală (drept comun) privind drepturile la pensie din sistemul public de asigurări sociale.

Pentru aceleaşi argumente, s-a considerat că nici dispoziţiile art. 169 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, cu modificările şi completările ulterioare, nu exclud de la procedura recalculării persoanele care au lucrat în fostele grupe de muncă I şi a II-a şi ale căror drepturi de pensie au fost stabilite în raport cu vechimea în muncă reglementată de art. 14 din Legea nr. 3/1977, cu modificările şi completările ulterioare, deoarece această normă nu are caracter special, iar stagiul complet de cotizare şi acordarea de puncte suplimentare reprezintă două probleme diferite care nu se exclud, date fiind natura şi finalitatea lor.

Exemplul 2

ÎNAINTE

Susţinerea motivării necorespunzătoare a sentinţei, deşi nu este lipsită de fundament, nu este de natură să ducă prin ea însăşi la nelegalitatea soluţiei. Exercitarea controlului judiciar este posibilă, iar considerentele instanţei de apel vor putea să întregească motivele instanţei de fond.

De o manieră concisă, judecătoria şi-a fundamentat motivarea pe principiul disponibilităţii părţilor în procesul civil, reţinând că reclamanţii au chemat în judecată, potrivit acţiunii introductive, pe pârâtul Ministerul Finanţelor Publice.

Faptul că, ulterior, printr-o precizare de acţiune formulată, reclamanţii au indicat ca pârât în proces şi Statul Român, prin Ministerul Finanţelor Publice, arătând că solicită de la acesta valoarea de piaţă a imobilului, nu poate avea semnificaţia pretinsă de către apelant, a renunţării la judecată faţă de

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

primul pârât atras în proces, în absența unei manifestări procesuale exprese în acest sens.

Atunci când subliniază diferența care există și trebuie reținută între cele două entități, Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice și respectiv Ministerul Finanțelor Publice, din punct de vedere al aplicării Legii nr. 10/2001, apelantul realizează, de fapt, o distincție pur formală între cele două subiecte de drept, ignorând calitatea de reprezentant legal al Statului, care revine Ministerului Finanțelor Publice, în situația în care legea nu stabilește anume alte organe care să aibă funcție de reprezentare.

DUPĂ

Susținerea motivării necorespunzătoare a sentinței, deși nu este lipsită de fundament, nu este de natură să ducă prin ea însăși la nelegalitatea soluției, **în condițiile în care, pe de o parte,** exercitarea controlului judiciar este posibilă, **iar, pe de altă parte,** considerentele instanței de apel vor putea să întregească motivele instanței de fond.

Astfel, de o manieră concisă, judecătoria și-a fundamentat motivarea pe principiul disponibilității părților în procesul civil, reținând că reclamanții au chemat în judecată, potrivit acțiunii introductive, pe pârâtul Ministerul Finanțelor Publice.

Faptul că, ulterior, printr-o precizare de acțiune formulată, reclamanții au indicat ca pârât în proces și Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice, arătând că solicită de la acesta valoarea de piață a imobilului, nu poate avea semnificația pretinsă de către apelant, a renunțării la judecată față de primul pârât atras în proces, în absența unei manifestări procesuale exprese în acest sens.

Mai mult, subliniind diferența care există și trebuie reținută între cele două entități, Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice și respectiv Ministerul Finanțelor Publice, din punct de vedere al aplicării Legii nr. 10/2001, apelantul realizează, de fapt, o distincție pur formală între cele două subiecte de drept, ignorând calitatea de reprezentant legal al Statului care revine Ministerului Finanțelor Publice, în situația în care legea nu stabilește anume alte organe care să aibă funcție de reprezentare.

BCU ASTRA UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

În primul rând, temeinicia unei cereri de liberare provizorie se apreciază în funcție de circumstanțele ce țin de natura și gravitatea faptelor comise și de circumstanțe personale ale inculpatului. **Cu privire la acest al doilea criteriu**, s-a considerat binevenită această precizare, dat fiind că, în nenumărate rânduri, s-a apreciat că circumstanțele de ordin personal, respectiv lipsa antecedentelor penale, conduita procesuală adoptată, situația profesională, socială și familială, va fi examinată într-un moment procesual ulterior, apreciere în totală contradicție cu prevederile art. 136 alin. (8) C. pr. pen., potrivit căruia alegerea măsurii ce urmează a fi luată se face ținându-se seama de scopul acesteia, de gradul de pericol social al infracțiunii, de sănătatea, vârsta, antecedentele și alte situații privind persoana față de care se ia măsura.

Cu toate acestea, ori de câte ori s-a analizat necesitatea privării de libertate a inculpatului din această perspectivă, singurul argument adus de instanță a fost faptul că activitatea presupus infracțională a inculpatului este legată de persoana inculpatului A.S., primar al localității, și atribuțiile de serviciu ale acestuia, astfel că interesul public este unul major deoarece consecințele acțiunilor acestora sunt de natură a afecta o întreagă comunitate. Ori, circumstanțele de ordin personal al inculpatului, cu referire strictă la acesta au contrazis concluzia că liberarea provizorie ar crea pericol pentru ordinea publică. Judecătorii au considerat că, datorită calității celuilalt inculpat, punerea în libertate a numitului S.C. nu este posibilă întrucât ar fi tulburată ordinea publică, fără a lua în considerare circumstanțele personale ale inculpatului. **Un astfel de raționament** devine inacceptabil și vădit în contradicție inclusiv cu principiul răspunderii personale.

Pentru a stabili că prin admiterea unei cereri de liberare provizorie s-ar produce o tulburare a ordinii publice, judecătorul este obligat să se raporteze exclusiv la persoana celui care a făcut cererea și să existe probe în susținerea acestui motiv.

În plus, **argumentul anterior menționat**, nu doar că este în vădită neconcordanță cu principiul răspunderii personale, dar chiar acceptându-l se observă că acesta

conduce la o gravă inechitate procesuală. Astfel, nu se înţelege de ce raportat la calitatea de fost primar a inculpatului A.S. s-ar impune privarea de libertate a numitului S.C.M., în timp ce, faţă de celelalte două inculpate, din prezenta cauză, nu s-a dispus luarea nici unei măsuri preventive, chiar dacă şi activitatea acestora era în legătură directă cu cel dintâi inculpat. Această raportare la ceilalţi coacuzaţi din perspectiva strictă a echităţii o face şi CEDO atunci când analizează legalitatea şi temeinicia unei măsuri privative de libertate: *„în plus, Curtea observă că ceilalţi doi co-inculpaţi nu au fost reţinuţi şi nu există nimic în dosar care să sugereze că acest fapt a afectat cursul corespunzător al procedurii*"- Hotărârea *Malik c. Poloniei*, din 4 iulie 2006, parag. 48

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECIȘISICINCI

Începeți paragraful cu subiectul afirmației. Nu terminați paragraful precedent cu subiectul afirmației următorului paragraf

Explicație

Fiecare paragraf conține o afirmație distinctă și are un subiect unic. Subiectul paragrafului spune cititorului care este sensul paragrafului. Cititorul are nevoie să fie orientat în lectura unui nou paragraf și cel mai ușor se obține acest lucru dacă el debutează chiar cu subiectul care urmează să fie dezvoltat. Acest lucru contribuie la o lectură fără presiune, rapidă și eficientă. Conținutul paragrafului trebuie anunțat chiar de la început, creându-se astfel o scurtătură pentru o înțelegere adecvată. Introducerea în paragraf spune despre ce este vorba, iar celelalte propoziții au rol de susținere și explicare.

Pe de altă parte, paragrafele trebuie să epuizeze subiectul și să se încheie cu o referire la același subiect. Ele nu trebuie finalizate cu subiectul principal al următorului paragraf, întrucât în acest fel se realizează o discontinuitate în expunerea logică. Subiectul paragrafului ce urmează nu trebuie anunțat la sfârșitul paragrafului anterior, fiindcă în acest fel forța persuasivă a paragrafului este diminuată, iar coerența expunerii are de suferit.

Exemplul 1

ÎNAINTE

Dacă prin reaşezarea sistemului de calcul al pensiei rezultă un cuantum mai mic al acesteia, statul este obligat să adopte reglementări similare art. 180 alin. (7) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii şi alte drepturi de asigurări sociale, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, şi anume să menţină în plată cuantumul pensiei stabilit potrivit reglementărilor anterior în vigoare

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dacă acesta este mai avantajos. **Aceasta** pentru că nu se poate susține că legea nu poate în viitor să reașeze sistemul de calcul al pensiilor, bazându-se, însă, tot pe principiul contributivității, pentru că, în caz contrar, s-ar ajunge la negarea evoluției în reglementarea juridică a acestui domeniu.

DUPĂ

Legea poate în viitor să reașeze sistemul de calcul al pensiilor, bazându-se, însă, tot pe principiul contributivității, pentru că, în caz contrar, s-ar ajunge la negarea evoluției în reglementarea juridică a acestui domeniu. De aceea, dacă prin reașezarea sistemului de calcul al pensiei în sensul arătat mai sus rezultă un cuantum mai mic al acesteia, statul este obligat să adopte reglementări similare art. 180 alin. (7) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, și anume să mențină în plată cuantumul pensiei stabilit potrivit reglementărilor anterior în vigoare dacă acesta este mai avantajos.

Exemplul 2

ÎNAINTE

Perimarea operează cu condiția ca timp de un an să nu se fi săvârșit în cauză nici un act de procedură în vederea judecării ei, situație datorată lipsei de diligență a părții, care nu a acționat în acest scop, deși avea posibilitatea să o facă. Pentru a interveni perimarea în materie civilă, pricina, indiferent de faza procesuală în care se află, trebuie să fi rămas în nelucrare timp de un an și această lăsare a pricinii în nelucrare să se datoreze culpei părții.

DUPĂ

Pentru a interveni perimarea în materie civilă, pricina, indiferent de faza procesuală în care se află, trebuie să fi rămas în nelucrare timp de un an și această lăsare a pricinii în nelucrare să se datoreze

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

culpei părții. Astfel spus, perimarea operează cu condiția ca timp de un an să nu se fi săvârșit în cauză niciun act de procedură în vederea judecării ei, situație datorată lipsei de diligență a părții, care nu a acționat în acest scop, deși avea posibilitatea să o facă.

Exemplul 3

ÎNAINTE

Regula în funcție de care se calculează termenele sorocite pe zile este stabilită în art. 269 alin. (2), iar excepția în art. 271 Cod procedură penală. Dispozițiile art. 271 Cod procedură penală sunt incidente numai în ceea ce privește termenele din materia *măsurilor preventive sau a oricăror măsuri restrictive de drepturi,* iar nu și în privința altor termene prevăzute în legislația procesual penală. Așa cum se menționează constant în doctrină, în categoria *măsurilor preventive sau restrictive de drepturi* se includ măsurile preventive propriu-zise (arestarea preventivă, controlul judiciar etc.) și instituțiile procesual penale prin instituirea cărora se aduce atingere drepturilor persoanei, în primul rând cele stabilite în legătură cu desfășurarea procedeelor probatorii cu caracter special.

Aplicabilitatea modului de calcul prevăzut de art. 269 alin. (2) Cod procedură penală este expres prevăzută și în decizia Curții Constituționale invocată.

Astfel, „Sancțiunile privind nerespectarea termenelor procedurale derivă din principiul legalității procesului penal, enunțat de art. 2 din Codul de procedură penală și consfințit prin dispozițiile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, și sunt reglementate în cuprinsul normelor procesual penale ale art. 268 alin. (1)-(3), și anume*: decăderea din exercițiul unui drept, nulitatea actului făcut peste termen și încetarea unei măsuri procesuale temporare*".

DUPĂ

Regula în funcție de care se calculează termenele sorocite pe zile este stabilită în art. 269 alin. (2), iar excepția în art. 271 Cod procedură penală. Dispozițiile art. 271 Cod procedură penală sunt incidente numai în ceea ce privește termenele din materia *măsurilor preventive sau a oricăror măsuri restrictive de drepturi,* iar nu și în privința altor termene prevăzute în legislația procesual penală.

Or, așa cum se menționează constant în doctrină, în categoria *măsurilor preventive sau restrictive de drepturi* se includ măsurile preventive propriu-zise (arestarea preventivă, controlul judiciar etc.) și instituțiile procesual penale prin instituirea cărora se aduce atingere drepturilor persoanei, în primul rând cele stabilite în legătură cu desfășurarea procedeelor probatorii cu caracter special.

Aplicabilitatea modului de calcul prevăzut de art. 269 alin. (2) Cod procedură penală este expres prevăzută și în decizia Curții Constituționale invocată. Astfel, „Sancțiunile privind nerespectarea termenelor procedurale derivă din principiul legalității procesului penal, enunțat de art. 2 din Codul de procedură penală și consfințit prin dispozițiile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, și sunt reglementate în cuprinsul normelor procesual penale ale art. 268 alin. (1)-(3), și anume: *decăderea din exercițiul unui drept, nulitatea actului făcut peste termen și încetarea unei măsuri procesuale temporare*".

BCU IAȘI / CENTRU UNIVERSITAR

PATRUZECIȘIȘASE

Încheiați secțiunile argumentative cu propoziții categorice

Explicație

O secțiune argumentativă ar trebui să cuprindă un titlu, dacă este posibil unul descriptiv, mai multe paragrafe care reprezintă argumentația propriu-zisă și ar trebui să se încheie în forță cu o propoziție categorică, conclusivă. În acest fel se încheie un cerc, iar simetria secțiunii este deplină. Indiferent de starea de concentrare la care ajunge judecătorul, acesta nu poate rata punctul de vedere pe care vrem să-l transmitem.

Exemplul 1

6. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu a fost comunicată și a produs efecte juridice nule

Decizia contestată a fost emisă fără ascultarea contribuabilului, intempestiv, fără posibilitatea de a se apăra, în lipsa acestuia și fără să i se comunice procedural un exemplar, astfel încât să existe posibilitatea reală de contestare. Contestatoarea a luat cunoștință de existența deciziei doar la momentul aducerii la îndeplinire propriu-zise a măsurilor asigurătorii, fiind pusă în fața faptului împlinit și blocându-i-se astfel activitatea comercială.

Potrivit practicii curente a Înaltei Curți de Casație și Justiție și a celorlalte instanțe judecătorești ulterior emiterii *Deciziei nr. 959 din 17 februarie 2011 Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție*, „măsurile asigurătorii dispuse prin decizie emisă de organul fiscal competent îi conferă acestui act administrativ caracterul de act administrativ fiscal".

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Potrivit art. 41 din Codul de procedură fiscală, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislaţiei privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor fiscale.

Potrivit art. 45 alin. (1) Cod procedură fiscală, „**Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului** sau la o dată ulterioară menţionată în actul administrativ comunicat, potrivit legii", iar potrivit alin. (2) „**Actul administrativ fiscal ce nu a fost comunicat potrivit art. 44 nu este opozabil contribuabilului şi nu produce niciun efect juridic**".

Potrivit art. 44 alin. 2 Cod procedură fiscală, „Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică prin **remiterea acestuia contribuabilului/ împuternicitului, dacă se asigură primirea sub semnătură** a actului administrativ fiscal, sau **prin poştă, cu scrisoare recomandată** cu confirmare de primire".

De altfel, potrivit pct. 5.19. din Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală, rezultă de asemenea obligaţia comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* în condiţiile art. 44 din Codul de procedură fiscală.

În concluzie, măsurile asigurătorii au fost puse în executare în lipsa comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* în condiţiile art. 44 Cod procedură fiscală, astfel încât acestea sunt nule de drept întrucât, potrivit art. 44 alin. 2 Cod procedură fiscală, actul administrativ fiscal emis nu putea produce niciun efect juridic.

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

A). Funcția de președinte al unui club sportiv nu este o funcție publică.

Potrivit art. 5 alin. 1 din Legea nr. 303/2004, *„Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte **funcții publice (s.n.)** sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii"*.
Întrucât regimul incompatibilităților este reglementat prin norme de drept administrativ sau civil, definiția și întinderea noțiunii de **funcție publică** este aceea din legislația non-penală. Astfel, potrivit art. 2 alin. 1 din Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, care cuprinde o definiție legală, *„Funcția publică reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică de către administrația publică centrală, administrația publică locală și autoritățile administrative autonome"*.
Mai mult, potrivit art. 2 alin. 2, persoana care deține o funcție publică este doar funcționarul public, iar potrivit art. 2 alin. 4, sunt funcții publice doar cele care se regăsesc în anexa la prezenta lege. Anexa cuprinzând funcțiile publice din administrația centrală și locală nu o cuprind și pe aceea de președinte al unei structuri sportive înființate de consiliile locale conform legii speciale a sportului.

Mai mult, potrivit art. 3 și 4 din Legea nr. 188/1999, unul dintre principiile care stau la baza exercitării funcției publice este subordonarea ierarhică în cadrul existenței unor raporturi de serviciu cu autoritatea care face numirea.

Or, în mod concret, calitatea de președinte exercitată de subsemnatul la Secția de Fotbal Club (...) nu întrunește niciuna dintre aceste atribute: nu este prevăzută de lege printre funcțiile publice, nu a fost remunerată, nu a existat un raport de subordonare de niciun fel, subsemnatul nu am fost

trecut în evidența corpului funcționarilor publici administrat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

În concluzie, în mod cu totul greșit instanța de fond a asimilat noțiunii de funcție publică prevăzută de art. 101 din Legea nr. 161/2013 și art. 5 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 calitatea de președinte al unei structuri sportive, dând noțiunii de funcție publică, în mod nepermis, înțelesul larg specific legislației penale.

B). Raportul ANI a fost dat cu încălcarea prevederilor referitoare la aplicarea legii în timp.

Agenția Națională de Integritate s-a înființat ca autoritate administrativă autonomă prin Legea nr. 144/21.05.2007, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 359 din 25 mai 2007. Prevederile referitoare la atribuțiile ANI de evaluare a incompatibilităților și de întocmire a rapoartelor de evaluare au intrat în vigoare, potrivit art. 59 alin. 1 lit. b), au intrat în vigoare la 25 noiembrie 2007.

Potrivit art. 15 alin. 2 din Constituția României, *„Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile"*.

Astfel fiind, apreciez că prevederile legale referitoare la competențele Agenției Naționale de Integritate de a face evaluarea incompatibilităților, de a efectua cercetarea prealabilă și de a întocmi raportul de evaluare se aplică doar pentru viitor, deci doar pentru situațiile juridice născute după 25 noiembrie 2007. Sancțiunile și întreg regimul juridic al incompatibilităților existente anterior acestei date nu pot fi decât cele de la momentul anterior înființării ANI, potrivit principiului *tempus regit actum*.

Astfel fiind, în mod greșit și cu încălcarea unui principiu constituțional fundamental instanța de fond a reținut existența unei situații de incompatibilitate anterior datei de 25 noiembrie 2007.

Exemplul 3

a) Inexistența situației premise pentru existența infracțiunii

Situația premisă pentru existența infracțiunii de nerespectare a măsurilor de protecția muncii este **existența unui set de obligații și măsuri stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă aduse la cunoștința inculpatului**. Latura obiectivă a infracțiunii se realizează doar prin încălcarea acestor măsuri, cu intenție, în varianta tip prevăzută în art. 38 alin. (1), sau din culpă, în varianta atenuantă prevăzută în art. 38 alin. (4).

Obligația adoptării obligațiilor și măsurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă revine, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 319/2006, angajatorului. În realizarea acestei obligații angajatorul trebuie să adopte instrucțiuni proprii pentru completarea și/sau aplicarea reglementărilor de securitate și sănătate în muncă, ținând seama de particularitățile activităților și ale locurilor de muncă aflate în responsabilitatea lor.

Separat de această obligație, potrivit art. 20 ș.u. din Legea nr. 319/2006, angajatorul trebuie să asigure fiecărui angajat o *instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în muncă*, în special sub formă de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului său. Modalitatea concretă în care se realizează instructajul de protecția muncii este detaliat în cuprinsul *H.G. nr. 1425 din 11 octombrie 2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006*, publicată în Monitorul Oficial nr. 882 din data de 30 octombrie 2006.

Inculpatul **I.M.** a fost angajat al părții responsabile civilmente **SC G.F. SRL** cu contractul individual de muncă, din data de 6.06.2012 până în 5.11.2012, îndeplinind atribuțiile potrivit fișei postului (p. 186 dosar u.p.) și având atribuțiile și sarcinile de protecția muncii potrivit anexei la acesta (p. 188 dosar u.p.).

Dovada **existenței instructajului** privind protecția muncii nu se poate face decât prin ***fișa de instruire individuală***.

Astfel, potrivit art. 81 din H.G. nr. 1425/2006

„(1) Rezultatul instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă se consemnează în mod obligatoriu în **fișa de instruire individuală, conform modelului prezentat în anexa nr. 11**, cu indicarea **materialului predat**, a duratei și datei instruirii.

(2) Completarea fișei de instruire individuală se va face cu pix cu pastă sau cu stilou, imediat după verificarea instruirii.

(3) După efectuarea instruirii, fișa de instruire individuală se semnează de către lucrătorul instruit și de către persoanele care au efectuat și au verificat instruirea.

(4) Fișa de instruire individuală va fi păstrată de către conducătorul locului de muncă și va fi însoțită de o copie a ultimei fișe de aptitudini completate de către medicul de medicina muncii.

(5) Fișa de instruire individuală se păstrează în întreprindere/unitate, de la angajare până la data încetării raporturilor de muncă".

Dovada **conținutului instructajului** nu se poate face decât, de asemenea, prin fișa de instruire individuală, care este un formular-tip ce conține o rubrică obligatorie privind normele sau instrucțiunile prelucrate precum și materialele scrise predate.

În consecință, **pentru a se împlini latura obiectivă a infracțiunii** de nerespectare a măsurilor de protecția și sănătatea în muncă pentru care este trimis în judecată inculpatul, trebuia să se dovedească doar în timpul urmării penale, având în vedere principiul separării funcțiilor judiciare prevăzut de art. 3 din Codul de procedură penală, dincolo de orice îndoială legitimă:

BCU IAȘI - CENTRU UNIVERSITAR LIBRARY

1. **Existența unor instrucțiuni proprii** privind protecția muncii aparținând SC G.C. SRL, anterioare datei producerii accidentului de muncă.

2. **Existența instructajului** privind protecția muncii și a sănătății la locul de muncă efectuat față de inculpatul I.M. ulterior încheierii contractului de muncă.

3. **Prelucrarea în cadrul instructajului efectuat a instrucțiunilor proprii** ale SC G.C. SRL pretins a fi încălcate de către inculpat.

Din actele și lucrările dosarului nu rezultă îndeplinirea a nici uneia din aceste condiții, după cum urmează:

1. Deși la dosarul de urmărire penală sunt depuse *Instrucțiunea proprie ITI-PM nr. 7 privind măsurile de prevenire și protecție pe șantiere în construcții (pag. 106)* și *Instrucțiunea proprie ITI - PM nr. 4 privind transportul rutier (pag. 117)*, acestea nu au un caracter cert, nu conțin niciun element de identificare a datei la care au fost elaborate, astfel încât nu se poate stabili cu certitudine preexistența lor față de data accidentului de muncă. Față de împrejurarea că în cauză, potrivit reglementărilor în vigoare, cercetarea evenimentului de muncă a fost efectuată chiar de unitatea angajatoare, aceasta avea atât posibilitatea, cât și motivul pentru a remedia eventualele lipsuri privind existența unor instrucțiuni proprii, faptă care este sancționată contravențional potrivit Legii nr. 319/2006. Această presupunere este întărită de faptul că în anexa la contractul de muncă aparținând inculpatului I.M. privind chiar *atribuțiile și sarcinile de protecția muncii* (pag. 188 dosar u.p.) nu sunt enumerate sau indicate nicăieri aceste instrucțiuni. Din niciun alt înscris aflat la dosar nu se poate stabili *cu certitudine* existența Instrucțiunilor nr. 7 și 4 anterior datei accidentului de muncă. De altfel, toate înscrisurile care emană de la angajatorul SC G.C. SRL depuse în dosarul de cercetare al evenimentului de muncă și care stau în mod direct la baza acuzației aduse inculpatului sunt nedatate și nu conțin niciun alt element de identificare

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

a datei de adoptare a lor, ori de înregistrare la organele teritoriale de inspecţia muncii.

2. Nu se face în niciun fel dovada că faţă de inculpatul **I.M.** s-a realizat *instructajul specific de protecţia muncii* şi, mai ales, că în cadrul acestuia *i-au fost aduse la cunoştinţă prevederile din Instrucţiunile proprii nr. 7 şi 4.* Dovada acestui instructaj nu se poate realiza decât cu **fişa de instruire individuală** prevăzută de H.G. nr. 1425/2006, care nu există la dosar, şi în care era obligatoriu să fie individualizate normele proprii de protecţia muncii prelucrate.

În concluzie, prin urmărirea penală efectuată în cauză nu s-a dovedit dincolo de orice îndoială legitimă împlinirea cerinţei esenţiale pentru realizarea laturii obiective a infracţiunii de nerespectarea măsurilor legale de securitate şi sănătate în muncă, constând în existenţa anterioară a Instrucţiunilor proprii nr. 7 şi 4 aparţinând SC G.C. SRL care să fie aduse la cunoştinţa inculpatului anterior producerii accidentului de muncă.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PARTEA a V-a
Aspectul cererilor

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECIȘIȘAPTE

Folosiți corect antetul documentelor

Explicație

Mai întâi, în instanțele noastre nu există un standard al formatului solicitat de instanțe. În afară de formularele pentru procedurile privind cererile cu valoare redusă, instanțele nu pun la dispoziția publicului formulare sau tipizate. Tocmai de aceea, diversitatea întâlnită în practică este dezarmantă. Fiecare avocat sau casă de avocatură are regulile, practicile și formatele sale. Există modele în care primul rând începe de la câțiva milimetri de margine, altele în care antetul este baroc încărcat, cu datele complete de identificare ale avocatului aglomerând partea de sus, ori modele în care avocatul nu pune absolut nicio informație în jumătatea de sus a primei pagini.

Dacă veți da cautare pe net după „modele cereri de chemare în judecată" veți găsi sursa principală a unuia dintre formatele cele mai neadecvate, acela în care textul primei pagini a cererii începe din chiar buza de sus a acesteia. Niciun spațiu liber, totul ocupat și utilizat. Așa-zisele modele de cereri de chemare în judecată și de alte cereri care pot fi găsite gratuit pe internet promovează acest model neaerisit și îndesat. Practic, în acest exemplu antetul lipsește.

DOMNULE PRESEDINTE

S.C. _____, cu sediul in _____, cod fiscal _____, inregistrata la ORC sub nr. _____, cont deschis la _____, tel _____, fax _____, reprezentata legal prin administrator _____, in calitate de reclamant, in conformitate cu prevederile art. 969 Cod Civil art. 1073 Cod Civil si art. 112 Cod Procedura Civila, formuleaza prezenta :

CERERE DE CHEMARE IN JUDECATA

In contradictoriu cu parata S.C. _____, cu sediul in _____, pentru ca, prin hotararea ce o veti pronunta sa obligati parata la plata sumei de _____euro / usd, echivalent in lei la cursul B.N.R. din ziua platii, reprezentand c/v indemnizatiei de asigurare conform politei de asigurare - tip ___ , seria ____nr. _____, a Actului Aditional _____ si a anexelor acesteia care fac parte integranta din polita de asigurare.

Competenta teritoriala apartine instantei din _____potrivit dispozitiilor _____

Figura 5. *Antet neadecvat*

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Există și celelalte exemple, în care spațiul de început al documentelor este folosit pentru a trece (toate) datele de contact ale avocatului sau părții care formulează cererea. De asemenea, în antetul cererilor nu se găsește niciun pic de spațiu liber, dar de data aceasta întrucât este în întregime utilizat. Am găsit un exemplu de acest fel pe net, pe care îl reluăm aici.

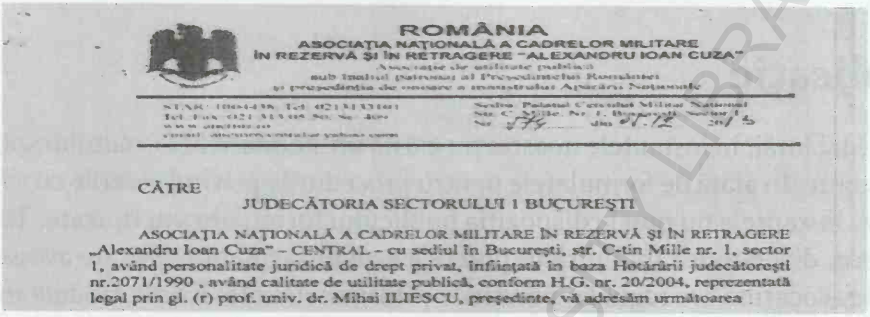

ROMÂNIA
ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR MILITARE
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE "ALEXANDRU IOAN CUZA"

CĂTRE
JUDECĂTORIA SECTORULUI 1 BUCUREȘTI

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR MILITARE ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „Alexandru Ioan Cuza" – CENTRAL – cu sediul în București, str. C-tin Mille nr. 1, sector 1, având personalitate juridică de drept privat, înființată în baza Hotărârii judecătorești nr.2071/1990 , având calitate de utilitate publică, conform H.G. nr. 20/2004, reprezentată legal prin gl. (r) prof. univ. dr. Mihai ILIESCU, președinte, vă adresăm următoarea

Figura 6. *Antet central*

Există și alte modele, însă exemplele care ilustrează cel mai bine eroarea de comunicare cu instanța sunt acestea două.

Atunci când sunt depuse în instanță cererile de chemare în judecată, dar și celelalte acte și cereri, trebuie să primească dată certă. Data certă semnifică completarea de mână a unei rezoluții chiar pe documentul prezentat, iar uneori chiar aplicarea unei ștampile conținând denumirea instanței, data calendaristică și locul de semnatură. Acesta e motivul principal pentru care orice document înaintat instanței trebuie să aibă pe prima pagină suficient spațiu în antet. Mai mult decât atât, în cazul cererilor introductive de instanță (cereri de chemare în judecată, cereri reconvenționale), rezoluția de primire a instanței este una specială. Una specială și foarte cuprinzătoare și mâncătoare de spațiu. Această rezoluție, care poate fi foarte complexă, are nevoie de spațiu și sfatul meu este ca antetul cererilor să fie proiectat pentru a permite spațializarea sa ușoară.

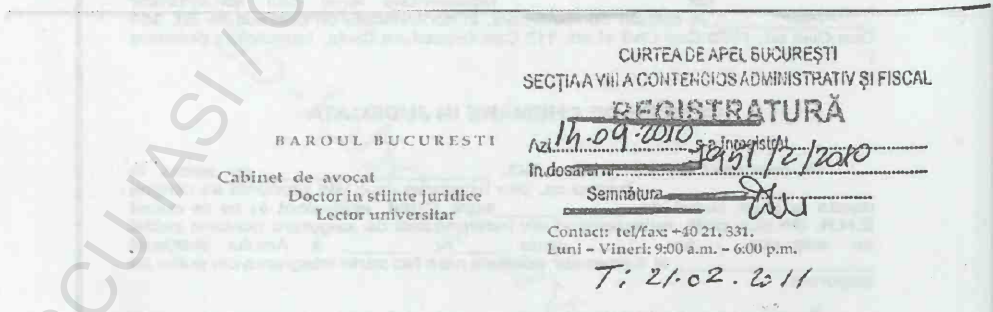

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
REGISTRATURĂ
Azi 14.09.2010 s-a înregistrat
în dosarul nr. 1951/2/2010
Semnătura

BAROUL BUCURESTI
Cabinet de avocat
Doctor in stiinte juridice
Lector universitar

Contact: tel/fax: +40 21. 331.
Luni – Vineri: 9:00 a.m. – 6:00 p.m.
T: 21.02.2011

Catre Curtea de Apel Bucuresti

Sectia a VIII-a Contencios Administrativ si Fiscal

Figura 7. *Rezoluția instanței*

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Altfel, pot exista situații ca în exemplul alăturat, în care rezoluția este aplicată practic peste antetul avocatului (în reproducere am înlăturat datele de identificare, aflate chiar sub ștampila rezoluției).

În ultima vreme, datele de primire ale dosarului se pun din ce în ce mai mult pe foi separate. Procedura de regularizare în materie civilă obligă la asta. Există fie fișe tipizate pe care le completează grefierul, iar ulterior judecătorul, fie fișa dosarului scos de sistemul electronic de gestiune al dosarului ECRIS. Judecătorii completează pe acestea și mai puțin chiar pe corpul cererii de chemare în judecată. Probabil procedura se va generaliza.

Cu toate acestea, sfatul meu rămâne același: lăsați liberă partea dreaptă de sus a cererii. Lăsați prima pagină cât mai aerisită. Invitați prin această metodă de spațiere registratorul sau arhivarul să aplice data certă chiar pe cerere. Permiteți judecătorului să aibă un prim contact prietenos cu cererea dumneavoastră. Promiteți-i o lectură aerisită.

În ce privește celelalte documente depuse la instanță pentru dosarele pe rol, treceți întotdeauna datele de identificare în stânga paginii sus. Treceți numărul de dosar, termenul de judecată și completul. E singura modalitate în care aceste documente pot ajunge repede și în siguranță acolo unde trebuie, și anume la dosar. Imaginați-vă un moment cum arată la sfârșitul zilei de lucru cu publicul masa registratorului. A primit zeci sau poate sute de documente, acum trebuie să le trieze și să le îndrepte pe fiecare unde îi este locul. Ușurați-i lui munca și astfel veți avea certitudinea că documentul nu va fi rătăcit. De curând, un coleg mi-a adus aminte o anecdotă care circula în Galați. Se spune că un maestru, verificând o întâmpinare a unui junior, i-o returnează cerându-i nervos să completeze antetul. Învățăcelul s-a întors peste 10 minute cu cererea refăcută. De data asta în susul paginii scria cu litere de tipar ANTET.

BCU IASI / CENTRUL UNIVERSITAR IBRARY

Exemplul 1

Casa Neacșu
ATTORNEYS AT LAW
avocat Adrian Toni Neacșu
tel: 0728 600 023; fax: 033 781 422
aditonineacsu@gmail.com

Judecătoria Cornetu
Dosar nr. 111/1111/2015
Termen 07.07.2015, complet C2MF
Cerere renunțare la judecată
Excepție necompetență teritorială
2 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnata A.B., domiciliată în (...), cu domiciliul procedural ales la Cabinetul Individual de Avocat Bogdan C. TULBURE, situat în (...), în calitate de reclamantă în dosarul 111/1111/2015, prin avocat ales **Adrian Toni NEACȘU**, Baroul București, formulez următoarele:

PRECIZĂRI

cu privire la acțiunea privind exercitarea autorității părintești și la cererea reconvențională formulată de pârâtul A.I.:

CERERE RENUNȚARE LA JUDECATĂ

În baza art. 406 Cod procedură civilă, vă rog să luați act de renunțarea mea la judecată. Renunțarea este făcută personal, prin declarația autentificată sub nr. 398 din 5 iunie 2015 de BNP G.E. Renunțarea la judecată a avut loc anterior primului termen la care părțile sunt legal citate, astfel încât, în condițiile art. 406 alin. (4) Cod procedură civilă, nu este necesar acordul expres sau tacit al pârâtului.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

EXCEPȚIA NECOMPETENȚEI TERITORIALE DE SOLUȚIONARE A CERERII RECONVENȚIONALE

Domiciliul minorei A.C., născută la data de 27.03.2013, este în (...), unde locuieşte împreună cu subsemnata.

Potrivit art. 114 Cod procedură civilă, cererile privind ocrotirea persoanei fizice date de Codul civil în competența instanței de tutela şi familie se soluționează de instanța în a cărei circumscripție teritorială ***își are domiciliul sau reşedința persoana ocrotită.*** Potrivit art. 265 Cod civil, cererile privind exercitarea autorității părinteşti sunt date în competența instanței de tutelă.

Competența stabilită în favoarea instanței de tutela de la domiciliul persoanei ocrotite este una **exclusivă**, având drept fundament interesul superior al minorului, de la care părțile nu pot deroga. De asemenea, tot în virtutea caracterului exclusiv al competenței, sunt inaplicabile prevederile art. 107 alin. (2) Cod procedură civilă, cu privire la câştigarea competenței în caz de schimbare a domiciliului sau reşedinței.

Mai mult, Judecătoria I. ***nu era competentă teritorial nici chiar la data înregistrării acțiunii*** care face obiectul dosarului de față, întrucât la acel moment minora locuia cu subsemnata în Germania. În acest sens, vă rugăm să observați că, prin întâmpinarea depusă la dosar, pârâtul A.I. a invocat de asemenea excepția necompetenței teritoriale a instanței, motivat de inexistența în acel moment a unei reşedințe în țară a minorei.

În condițiile art. 129 alin. (2) pct. 3 Cod procedură civilă, necompetența Judecătoriei I. este de ordine publică.

Astfel fiind, în condițiile art. 132 alin. (1), raportat la art. 114 alin. (1) şi art. 129 alin. (1) pct. 3 Cod procedură civilă, vă rugăm să stabiliți competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei T., căreia să-i trimiteți dosarul.

© IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ALTE PRECIZĂRI

Mai menţionăm că pe rolul Judecătoriei T., în calitate de instanţă competentă teritorial, este înregistrat Dosarul nr. (...), având ca obiect de asemenea exercitarea autorităţii părinteşti, între aceleaşi părţi din prezentul dosar.

De asemenea, pe rolul Judecătoriei T. este înregistrat Dosarul nr. (...), între aceleaşi părţi, având ca obiect ordonanţă preşedinţială, cu termen de judecată la 8 iulie 2015, prin care am solicitat dispunerea unor măsuri provizorii cu privire la exercitarea autorităţii părinteşti şi ocrotirea minorei.

Minora A.C. se află în momentul de faţă, la domiciliul din judeţul T., sub tratament psihologic de specialitate continuu, determinat de traumele psihice la care a fost supusă prin despărţirea forţată de mamă, motive care stau la baza solicitărilor formulate la instanţa de tutelă competentă teritorial. Din acelaşi motiv, subsemnata sunt în imposibilitate de a mă prezenta în instanţă, deplasarea minorei nefiind posibilă.

Depun alăturat copie de pe cartea de identitate, din care rezultă domiciliul subsemnatei în (...), precum şi extrase de pe portalul Judecătoriei T. pentru a dovedi existenţa celorlalte acţiuni concurente.

Solicit judecata în lipsă.

Cu deosebită stimă.

24.06. 2015

A.B.

prin avocat Adrian Toni Neacşu

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

Casa Neacșu
ATTORNEYS AT LAW
avocat Adrian Toni Neacșu
tel: 0728 600 023; fax: 033 781 422
aditonineacsu@gmail.com

Judecătoria Cornetu
Dosar nr. 111/1111/2015
Termen 07.07.2015, complet C2MF
Cerere renunțare la judecată
Excepție necompetență teritorială
2 exemplare

Domnule Președinte,

Subsemnata D.M., cu domiciliul procedural ales pentru comunicare la Cabinet individual avocat Adrian Toni Neacșu, (...), în temeiul dispozițiilor art. 201 alin. (2) Cod procedură civilă, în termen și prin avocat Adrian Toni NEACȘU, Baroul București, formulez

RĂSPUNS LA ÎNTÂMPINARE

în dosarul nr 23/91/2014/a1, prin care arăt următoarele:

EXCEPȚIA DE TARDIVITATE INVOCATĂ DE INTIMAT
Potrivit art. 468 alin. (1) Cod procedură civilă, termenul de apel curge de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Potrivit art. 427 Cod procedură civilă, *„hotărârea se va comunica din oficiu părților, în copie, chiar dacă este definitivă."* Nici până la această dată, deși am solicitat în mod expres, nu mi s-au comunicat considerentele sentinței civile nr. 36/29.01.2015 a Tribunalului Vrancea, astfel încât nu cunosc motivele de fapt și de drept pe care s-a întemeiat.

BUCUREȘTI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Neexistând comunicarea legală a hotărârii, nici termenul de apel nu a început să curgă.

În condițiile art. 167 alin. (5) Cod procedură civilă, invoc citarea cu rea-credință prin publicitate, lichidatorul indicând drept adresă de citare prin publicitate orașul Mărășești (*sic!*), astfel cum rezultă din citația emisă la 28.11.2014 de Tribunalul Vrancea și afișată pe portalul instanțelor, în timp ce o simplă adresă la Serviciul public comunitar județean de evidență a populației putea lămuri locul ultimului domiciliu în țară al apelantei, respectiv Str. Ecaterina Teodoroiu nr. 17, or. Mărășești, jud. Vrancea.

ÎNCETAREA CALITĂȚII DE ADMINISTRATOR

Potrivit art. 72 din Legea nr. 31/1990, modificată și republicată, *„Obligațiile și răspunderea administratorilor sunt reglementate de dispozițiile referitoare la mandat și de cele special prevăzute în această lege"*. Însă, potrivit art. 2015 Cod civil, **durata maximă a mandatului este de 3 ani** atunci când părțile nu au stabilit un termen pentru încetarea lui. Mai mult, potrivit art. 2030 lit. b) Cod civil, **mandatul încetează prin renunțarea mandatarului**. Prin plecarea sa din țară, prin stabilirea reședinței cu caracter definitiv în Italia, prin refuzul de a se mai ocupa de administrarea societății, prin neexercitarea cu caracter permanent a vreuneia dintre atribuțiile prevăzute de lege pentru administratori, apelanta **D.M.** a renunțat în mod implicit la puterile mandatului, act unilateral care produce efecte de drept.

În toate cazurile, mandatul de administrator pentru apelantă a încetat de drept cel mai târziu în 2013, fiind nelegală atragerea răspunderii ei pentru fapte ulterioare acestei date.

DENUNȚAREA CA FALSE A ÎNSCRISURILOR CONTABILE

Având în vedere cazul invocat pentru atragerea răspunderii administratorului, art. 138 lit. d) din Legea nr. 85/2006, vă rugăm să puneți în vedere lichidatorului judiciar DM I.C. IPURL să depună la dosar dovezile din care rezultă că apelanta D.M. a *„ținut o contabilitate fictivă, a făcut să dispară unele documente contabile sau nu a ținut contabilitatea în conformitate cu legea"*. În acest sens, în condițiile art. 304 Cod procedură civilă, denunțăm ca fiind false toate **înscrisurile contabile depuse la organele**

financiare ulterior anului 2010 în numele societăţii, care se pretind a conţine semnătura apelantei D.M. în calitatea sa de administrator.
În condiţiile art. 307 Cod procedură civilă, dacă lichidatorul judiciar stăruie ca acestea să fie considerate drept probe, vă rugăm să sesizaţi parchetul competent, pentru cercetarea falsului.

Pe fond, vă rugăm să observaţi ca lichidatorul judiciar DM I.C. IPURL nu a invocat probe în vederea respingeri apelului.

Solicităm judecarea cauzei în lipsă.

Data
01.06.2015

Semnătura
D. M.,
prin av. Adrian Toni Neacşu

Domnului președinte al Curții de apel Galați

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

Casa Neacsu
avocat Adrian Toni Neacşu
tel: 0728 600 023; fax: 033 781 422
aditonineacsu@gmail.com

Parchetul de pe lângă
Tribunalul Bucureşti
Dosar nr. 5079/P/2013
Depunere împuternicire avocaţială
Cerere consultare dosar
Cerere asistare acte urmărire penală

Domnule Procuror,

Subsemnatul **avocat Adrian Toni NEACŞU, Baroul Bucureşti, depun alăturat copia împuternicirii avocaţiale** seria B nr. 1795298/2015 pentru inculpatul **M.T.**, pe care îl asist şi-l reprezint în dosarul nr. **5079/P/2013**. Depun originalul la termenul pe care mi-l veţi stabili în acest sens.

Vă aduc, de asemenea, la cunoştinţă că inculpatul înţelege, în condiţiile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, să renunţe la celelalte contracte de asistenţă juridică din dosar.

Cerere consultare şi copiere dosar.

Vă rog să constataţi că, potrivit art. 24 din Constituţie şi art. 10 Cod de procedură penală, dreptul la apărare este garantat pe tot parcursul procesului penal. Potrivit practicii curente şi necontradictorie a instanţelor judecătoreşti, părţile au dreptul la o apărare *efectivă*, iar nu la una formală şi aparentă. Având în vedere că am încheiat contractul de asistenţă juridică cu data de 4.02.2015, în vederea pregătirii unei apărării efective vă solicit **să-mi stabiliţi data şi ora pentru consultarea dosarului**

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

şi pentru fotocopierea acestuia în baza art. 94 Cod procedură penală, într-un termen rezonabil.

Potrivit art. 94 alin. (2) Cod procedură penală, consultarea dosarului presupune dreptul de a studia actele acestuia *precum şi de a obţine fotocopii pe cheltuiala clientului.* Astfel fiind, **vă rog să-mi permiteţi fotocopierea integrală a dosarului, respectiv a fiecărei piese din acesta**, pe cheltuiala noastră. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod procedură penală dreptul la consultarea dosarului nu poate fi restrâns abuziv, iar potrivit art. 94 alin. (4), după punerea în mişcare a acţiunii penale dreptul poate fi restricţionat doar în mod excepţional şi doar pentru cel mult 10 zile.

Cerere asistare acte de urmărire penală

În baza art. 92 Cod procedură penală, formulez **cerere cu privire la asistarea la efectuarea oricărui act de urmărire penală** care va avea loc în Dosarul nr. 2514/P/2014, sens în care solicit să fiu înştiinţat în timp util de data şi ora efectuării actului de urmărire penală ori a audierii realizate de judecătorul de drepturi şi libertăţi la numărul de telefon **0728600023** ori adresa de email aditonineacsu@gmail.com.

Reamintesc că, potrivit art. 92 alin. (3) Cod procedură penală, ***lipsa încunoştinţării avocatului împiedică efectuarea actului de urmărire penală sau a audierii.***

Vă rog să programaţi următoarele acte de urmărire penală în dosar după exercitarea dreptului de consultare a dosarului, astfel încât inculpatului să i se garanteze posibilitatea efectivă a exercitării dreptului la apărare.

Cu deosebită stimă,

Semnătura
av. Adrian Toni Neacşu

06.02.2015

BCU IAŞI - BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ

PATRUZECIȘIOPT

Nu folosiți note de subsol

Explicație

Spațiul din subsolul cererilor ar trebui folosit doar dacă este absolut necesar. Notele de subsol fragmentează lectura și o complică. Textul îngrămădit în subsolul paginii distrage atenția de la cursivitatea mesajului și obosește. Un experiment extrem de simplu, pe care îl puteți face singuri, demonstrează că un text de-o pagină cu note de subsol se citește într-un timp cu 20% mai lung decât același text, dar fără note. Judecătorul, în cuprinsul motivărilor pe care le face, nu folosește niciodată sau folosește doar excepțional nota de subsol. Specifice stilului academic, notele de subsol îngreunează citirea documentelor juridice, cerând lectorului să se oprească și să coboare privirea de la rândul pe care îl urmărea. Orice întrerupere apărută în lectura unui document juridic de către judecător poate fi și ultima, determinând părăsirea ei.

Prima regulă ar fi, deci: stop notelor de subsol! O tehnică de citare mult mai eficientă este aceea de a face trimiterea, atunci când este necesară, chiar în cuprinsul textului principal, între paranteze. Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe folosesc această tehnică pentru indicațiile bibliografice sau ale surselor în general. Nu există trimiteri, bibliografice sau jurisprudențiale, care să nu poată fi inserate în chiar cuprinsul cererii.

Din punctul meu de vedere, trimiterea la o sursă bibliografică trebuie făcută atunci când aceasta chiar se impune, prin caracterul inedit al problemei de drept dezbătută. Dacă dezbaterea doctrinală este una îndeosebi cunoscută sau sursa poate fi identificată cu ușurință datorită notorietății ei, trimiterea riguroasă poate fi omisă, înlocuindu-se cu o indicare generală prin sintagme de felul „astfel cum s-a arătat în literatura de specialitate", „doctrina este unanimă în a susține că", „în literatura juridică s-a susținut că".

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Astfel cum s-a menţionat mai sus, excepţia erorii comune şi invincibile (*error communis facit jus*) nu este aplicabilă în materie de carte funciară.

Şi în situaţia în care starea de fapt ar fi trebuit analizată prin prisma condiţiilor teoriei *error communis facit jus*, s-ar fi ajuns la concluzia neîndeplinirii acesteia, pentru următoarele motive:
– buna-credinţă a terţului trebuie să fie perfectă şi lipsită de orice culpă sau chiar îndoială. Buna-credinţă este rezultatul unei erori asupra calităţii transmiţătorului, în momentul încheierii actului;
– eroarea trebuie să fie împărtăşită de toată lumea, deci să fie o eroare comună cu privire la calitatea de proprietar a proprietarului aparent;
– eroarea terţului trebuie să fie de neînlăturat (invincibilă). Aceasta poate fi nu numai un rezultat al erorii comune, dar ea va trebui dedusă din împrejurările de fapt, cum ar fi aparenţa produsă de titlul prezentat de proprietarul aparent[1].

Pentru ca buna-credinţă să-şi producă efecte în sensul validării unui act care altfel este lovit de nulitate absolută (inculpatul B.D. nu era proprietar al imobilelor-terenuri), trebuie ca persoana care invocă buna-credinţă (părţile civile M.I.A., M.C., G.M., G.D., F.P. şi F.E.) să nu fi comis vreo greşeală, oricât de mică, nefiind admisă nici existenţa unei îndoieli în convingerea persoanei, fiindcă şi îndoiala înlătură buna-credinţă.

În cazul erorii scuzabile a terţilor, generatoare de bună-credinţă, chiar culpa cea mai uşoară înlătură buna-credinţă, iar persoana nu mai poate invoca în favoarea ei dobândirea dreptului pretins.[2]

De asemenea, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, secţia I civilă, a decis că „Pentru a putea fi reţinută eroarea comună şi invincibilă,

[1] *Dimitrie Gherasim, Buna-credinţă în raporturile juridice civile, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1981, p. 223).*

[2] *Dimitrie Gherasim, op. cit., p. 232-233.*

subdobânditorul trebuie să probeze că a făcut toate verificările apte a confirma existența în condiții ireproșabile a dreptului celui de la care achiziționează", respectiv că orice persoană care se angajează într-o cumpărare trebuie să acționeze" (...) cu toate precauțiile pe care și le-ar fi luat orice om rezonabil"[1].

[1] *Decizia civilă nr. 6587/2009.*

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Astfel cum s-a menţionat mai sus, excepţia erorii comune şi invincibile (*error communis facit jus*) nu este aplicabilă în materie de carte funciară.

Şi în situaţia în care starea de fapt ar fi trebuit analizată prin prisma condiţiilor teoriei *error communis facit jus*, s-ar fi ajuns la concluzia neîndeplinirii acesteia, pentru următoarele motive:
– buna-credinţă a terţului trebuie să fie perfectă şi lipsită de orice culpă sau chiar îndoială. Buna-credinţă este rezultatul unei erori asupra calităţii transmiţătorului, în momentul încheierii actului;
– eroarea trebuie să fie împărtăşită de toată lumea, deci să fie o eroare comună cu privire la calitatea de proprietar a proprietarului aparent;
– eroarea terţului trebuie să fie de neînlăturat (invincibilă). Aceasta poate fi nu numai un rezultat al erorii comune, dar ea va trebui dedusă din împrejurările de fapt, cum ar fi aparenţa produsă de titlul prezentat de proprietarul aparent (*Dimitrie Gherasim, Buna-credinţă în raporturile juridice civile, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1981, p. 223*).

Pentru ca buna-credinţă să-şi producă efecte în sensul validării unui act care altfel este lovit de nulitate absolută (inculpatul B.D. nu era proprietar al imobilelor-terenuri), trebuie ca persoana care invocă buna-credinţă (părţile civile M.I.A., M.C., G.M., G.D., F.P. şi F.E.) să nu fi comis vreo greşeală, oricât de mică, nefiind admisă nici existenţa unei îndoieli în convingerea persoanei, fiindcă şi îndoiala înlătură buna-credinţă.

În cazul erorii scuzabile a terţilor, generatoare de bună-credinţă, chiar culpa cea mai uşoară înlătură buna-credinţă, iar persoana nu mai poate invoca în favoarea ei dobândirea dreptului pretins (*Dimitrie Gherasim, op. cit., p. 232-233*).

De asemenea, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, secţia I civilă, a decis că „Pentru a putea fi reţinută eroarea comună şi invincibilă, subdobânditorul trebuie să probeze că a făcut toate verificările apte a confirma existenţa în condiţii ireproşabile a dreptului celui de la care achiziţionează", respectiv că orice persoană care se angajează într-o cumpărare trebuie să acţioneze „(...) cu toate precauţiile pe care şi le-ar fi luat orice om rezonabil" (*Decizia civilă nr. 6587/2009*).

Exemplul 2

ÎNAINTE

Întreaga practică judiciară, dar şi literatura de specialitate, sunt unanime în ce priveşte aprecierea că hotărârea definitivă de achitare pronunţată în cauză este aceea care constată nelegalitatea privării de libertate (reţinere sau arestare preventivă). De altfel, acest lucru era expres prevăzut în cuprinsul art. 504 alin. (3) Cod procedură penală anterior[1].

Acest lucru este firesc, întrucât temeiul legal fundamental al măsurilor preventive este săvârşirea unei infracţiunii.
Potrivit art. 202 alin. (2) Cod procedură penală, nicio măsură preventivă nu poate fi dispusă, confirmată, prelungită sau menţinută dacă există o cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale.
Or, astfel cum s-a dovedit prin hotărârea definitivă de achitare, în cauză exista un impediment pentru exercitarea acţiunii penale, acelaşi care a constituit temeiul achitării finale.

De altfel, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a stabilit acest lucru cu caracter de principiu încă prin decizia civilă nr. 5530 din 23 octombrie 2010[2].

În concluzie, este dovedit că Privarea nelegală de libertate a reclamantului este stabilită prin decizia penală nr. 1523/6.05.2014 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie:

[1] Acesta avea următorul conţinut: *„Privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin (...) hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j."*

[2] „Caracterul nelegal al privării de libertate a reclamantului şi a restrângerii libertăţii acestuia, se evaluează prin prisma soluţiei finale pronunţate în cauza penală în care s-au luat aceste măsuri, soluţionată prin hotărârea de casare a hotărârii de condamnare, restituirea cauzei la procuror pentru reluarea cercetărilor, în care s-a dispus scoaterea reclamantului de sub urmărire penală. Aşadar, chiar dacă la momentul luării acestor măsuri, întemeiate pe dispoziţiile procesual penale incidente, existau temeiurile/indiciile care justificau adoptarea privării de libertate - în privinţa punerii în executare a mandatului de executare a pedepsei închisorii, urmare a rămânerii definitive a hotărârii penale de condamnare, respectiv indiciile care să justifice măsura interzicerii de a părăsi ţara - finalizarea procedurii penale a condus la concluzia lipsei vinovăţiei penale a reclamantului în săvârşirea faptelor reţinute ca infracţiuni. Or, tocmai reliefarea unor asemenea împrejurări, deschid dreptul persoanei la reclamarea prejudiciului suferit ca urmare a privării şi restrângerii de libertate".

BUCHAREST UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Întreaga practică judiciară, dar şi literatura de specialitate, sunt unanime în ce priveşte aprecierea că hotărârea definitivă de achitare pronunţată în cauză este aceea care constată nelegalitatea privării de libertate (reţinere sau arestare preventivă). De altfel, acest lucru era expres prevăzut în cuprinsul art. 504 alin. (3) Cod procedură penală anterior (*„Privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin (...) hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j”*).

Acest lucru este firesc, întrucât temeiul legal fundamental al măsurilor preventive este săvârşirea unei infracţiunii.
Potrivit art. 202 alin. (2) Cod procedură penală, nicio măsură preventivă nu poate fi dispusă, confirmată, prelungită sau menţinută dacă există o cauză care împiedică punerea în mişcare sau exercitarea acţiunii penale.
Ori, astfel cum s-a dovedit prin hotărârea definitivă de achitare, în cauză exista un impediment pentru exercitarea acţiunii penale, acelaşi care a constituit temeiul achitării finale.

De altfel, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a stabilit acest lucru cu caracter de principiu încă prin decizia civilă nr. 5530 din 23 octombrie 2010. Potrivit acesteia, caracterul nelegal al privării de libertate a reclamantului în acţiunea în daune pentru eroare judiciară şi a restrângerii libertăţii acestuia, se evaluează prin prisma soluţiei finale pronunţate în cauza penală în care s-au luat aceste măsuri, soluţionată prin hotărârea de casare a hotărârii de condamnare, restituirea cauzei la procuror pentru reluarea cercetărilor, în care s-a dispus scoaterea reclamantului de sub urmărire penală. Aşadar, chiar dacă la momentul luării acestor măsuri, întemeiate pe dispoziţiile procesual penale incidente, existau temeiurile/indiciile care justificau adoptarea privării de libertate - în privinţa punerii în executare a mandatului de executare a pedepsei închisorii, urmare a rămânerii definitive a hotărârii penale de condamnare, respectiv indiciile care să justifice măsura interzicerii de a părăsi ţara - finalizarea procedurii penale

a condus la concluzia lipsei vinovăţiei penale a reclamantului în săvârşirea faptelor reţinute ca infracţiuni. Or, tocmai reliefarea unor asemenea împrejurări, deschid dreptul persoanei la reclamarea prejudiciului suferit ca urmare a privării şi restrângerii de libertate.

În concluzie, este dovedit că privarea nelegală de libertate a reclamantului este stabilită prin decizia penală nr. 1523/6.05.2014 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 3

În aceeaşi măsură, însă, în acord cu jurisprudenţa Curţii Constituţionale declararea ca neconstituţională a dispoziţiilor art. 650 alin. (1) NCPC nu are drept efect repunerea în vigoare a dispoziţiilor anterioare abrogate, ţinând cont de prevederile art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, dar şi caracterul unitar al noii reglementari, care ar putea fi afectată prin inserarea unei norme izolate, desprinse din vechiul Cod de procedură civilă.

Chiar dacă în doctrină există şi opinia potrivit căreia încetarea efectelor normei declarate neconstituţionale nu generează un vid legislativ decât în cazul în care este vorba de o reglementare care este absolut nouă, în caz contrar urmând a-şi relua efectele dispoziţiile abrogate de legea neconstituţională, nu se poate reveni la soluţia anterioară, respectiv instanţa locului unde se desfăşoară executarea silită. În acest sens, pledează dispoziţiile art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, dar şi caracterul unitar al noii reglementari, care ar fi afectată prin inserarea unei norme izolate, desprinse din vechiul Cod de procedură civilă.

Exemplul 4

În situaţia de speţă, nu există vreo cerere expresă din partea martorului denunţător, cu privire la restituirea de către inculpat a sumei remise cu titlu de mită şi nici un caz de exercitare, din oficiu, a acţiunii civile, conform art. 348 C. pr. pen., deoarece banii remişi cu acest titlu nu constituie obiect material al infracţiunilor de luare şi dare de mită, dispoziţiile referitoare la rezolvarea din oficiu a acţiunii civile, nefiind aşadar operabile.

Într-adevăr, **aşa cum s-a relevat constant în doctrină**, obiect al infracţiunii nu poate fi decât valoarea socială şi relaţiile sociale create în jurul acelei valori, care sunt periclitate ori, după caz, vătămate, prin fapta infracţională.

Cum obiectul material (direct sau nemijlocit) al infracțiunii îl reprezintă numai valoarea socială efectiv vătămată în urma săvârșirii faptei și întrucât un astfel de obiect material este specific numai infracțiunilor de rezultat, este evident că banii ce formează obiect al luării și dării de mită nu reprezintă un obiect material susceptibil a fi vătămat prin fapta de natură penală și, pe cale de consecință, aceștia nu pot forma obiect al acțiunii civile exercitate din oficiu, prin obligarea făptuitorului la restituire, conform art. 348 C. pr. pen.

Exemplul 5

Totodată, față de împrejurarea că nu s-a constatat încălcarea dispozițiilor imperative prevăzute de Legea nr. 10/2001 invocate de reclamante, apreciem că reaua-credință a părților din primul contract de vânzare-cumpărare ce s-ar putea deduce eventual din stabilirea unui preț inferior valorii terenului nu este suficientă pentru a se constata frauda la lege, întrucât se opune buna credință a terțului subdobânditor, **consacrată în doctrina juridică** și ca o excepție de la principiul *„resoluto jure dantis resolvitur jus accipientis"*, aplicabil în materia efectelor nulității față de terți.

Exemplul 6

Contrar susținerilor apelanților, în aplicarea dispozițiilor Legii nr. 10/2001 **doctrina, dar și jurisprudența, au stabilit în mod unanim** că reprezintă preluarea fără titlu (valabil) în primul rând ipoteza în care imobilul a fost preluat în fapt, fără întocmirea niciunei formalități care să dispună ori să constate această preluare - cazul în speță - pe lângă alte ipoteze, cum ar fi aceea a imobilelor preluate în baza unui titlu (act administrativ, act juridic civil, fapt juridic *stricto sensu*), dar cu încălcarea dispozițiilor legale atunci în vigoare, ori a imobilelor preluate printr-un titlu cu respectarea actului normativ ce a stat la baza emiterii lui, dar care este contrar Constituției sub imperiul căreia fusese adoptat, sau a imobilelor preluate în baza unui titlu (act administrativ) fără

temei legal, adică emis în absența oricărei dispoziții legale pe care s-ar fi putut întemeia.

Constant și unanim s-a decis că imobilele aflate în aceeași situație juridică cu cel revendicat de recurenți, adică preluat în fapt de stat, intră în sfera de aplicare a Legii nr. 10/2001, al cărei domeniu este unul cuprinzător, incluzând toate modalitățile posibile în care bunurile imobile de orice fel au ajuns în sfera de dispoziție a statului, organizațiilor cooperatiste ori a altor persoane juridice (de stat) în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și cele preluate în baza Legii nr. 139/1940.

Exemplul 7

De altfel, **așa cum au evidențiat doctrina și practica judecătorească**, pentru a fi în ipoteza art. 304 pct. 7 C. pr. civ., ar trebui ca hotărârea recurată să cuprindă considerente contradictorii, în sensul că din unele să rezulte temeinicia pretențiilor deduse judecății, iar din altele netemeinicia acestora, situație care nu se regăsește în cauză. Argumentele instanței de apel converg spre aceeași concluzie, a preferabilității titlului de proprietate al reclamantei asupra terenului în litigiu.

Exemplul 8

În conformitate cu doctrina și practica judiciară, motivele unei hotărâri judecătorești intră sub autoritatea de lucru judecat doar în măsura în care acestea constituie fundamentul soluției adoptate, respectiv intră sub autoritate de lucru judecat doar acele motive care vin în mod necesar în sprijinul hotărârii. Or, în cauză, susținerea instanțelor din aceste două hotărâri judecătorești nu reprezintă „motive decisive" ale hotărârilor de anulare a certificatului de atestare a dreptului de proprietate asupra terenului.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PATRUZECIȘINOUĂ

Nu folosiți *niciodată* note de subsol vorbite

Explicație

Dacă este totuși nevoie ca în economia compunerii să se facă anumite trimiteri în subsolul paginii, atunci niciodată acestea nu ar trebui să conțină mai mult decât trimiterea bibliografică la sursă. Niciodată în note nu ar trebui inserate citate sau chiar relatarea unor discuții sau controverse doctrinare. Cererile adresate instanței nu sunt lucrări academice, iar un aparat critic prolix nu face decât să distrugă coerența în comunicare. Nu vă scrieți cererile ca și când ați fi Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române. Nu scrieți o teză de doctorat și nu trebuie să impresionați o comisie de examen.

Dacă tot puneți însă, note de subsol, nu puneți acolo și informație suplimentară. Dacă aveți ceva important de spus, atunci probabil este suficient de important încât să fie trecut în cuprinsul materialului. Dacă nu, atunci, probabil, nu este atât de important și ar putea lipsi cu totul. Nimeni nu citește definiții, citate largi sau alte explicații pe larg îngrămădite în subsolul paginii.

Cererile adresate instanței nu se citesc de plăcere. Puteți ajuta însă să poată fi parcurse mai ușor și cu siguranță destinatarul lor vă va rămâne recunoscător.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Art. 173 din actualul Cod penal definește noțiunea de lege penală, prin aceasta înțelegându-se orice dispoziție cu caracter penal cuprinsă în legi organice, ordonanțe de urgență sau alte acte normative care la data adoptării lor aveau putere de lege, aceasta regăsindu-se și în art. 141 C. pen. anterior care prevedea: „Prin lege penală se înțelege orice dispoziție cu caracter penal cuprinsă în legi sau decrete".

Ca atare, în stabilirea mecanismului de aplicarea legii penale mai favorabile, noțiunea de lege penală trebuie înțeleasă în sensul de normă de drept penal.

De altfel, aceasta a fost interpretarea dată noțiunii de lege încă din perioada interbelică, instanța supremă, Curtea de Casație statuând că „termenul lege folosit de legiuitor în art. 3 C. pen. nou nu trebuie interpretat în sensul strict tehnic, ci în acela mai larg de normă de drept; deci nimic nu se opune ca să se combine normele mai blânde, din două sau mai multe legi succesive".

Voința legiuitorului, în sensul aplicării legii pe criteriul instituțiilor autonome, rezultă cu evidență și din dispozițiile Legii nr. 187/2012, care stabilește norme tranzitorii de aplicare a *mitior lex*, cum sunt: art. 10 - referitor la tratamentul pluralității de infracțiuni, art. 12 - referitor la pedepsele complementare și accesorii, art. 15 - referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei, art. 16 - referitor la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei.

În același sens este și poziția oficială a inițiatorului legii, Ministerul de Justiție[1].

De altfel, aceasta este opinia majoritară exprimată în doctrină, încă din perioada interbelică, de cele mai remarcabile personalități în domeniul dreptului penal.

[1] Exprimată în materialul „Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condițiile intrării în vigoare a noului Cod penal" – întocmit încă din anul 2011 și publicat pe site-ul www.just.ro

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Astfel, profesorul Traian Pop, îşi exprima susţinerea[1] pentru teza divizibilităţii legilor concurente, arătând că restricţiunea ce se impune acestei combinaţiuni - pe care o admitem şi noi - este aceea ca dispoziţiunile alese din două sau mai multe legi concurente să nu fie incoerente. În acelaşi sens poate fi citat şi profesorul Vasile Dongoroz în comentariul său la Codul penal din 1936[2].

Profesorul N.T. Buzea de la Facultatea de Drept din Iaşi arăta[3] în 1944: cu drept cuvânt, asemenea concursuri de dispoziţiuni legale referitoare la acelaşi institut penal se rezolvă prin confruntarea lor în întregime şi prin eliminarea dispoziţiunilor mai aspre. Nimic nu împiedică, ca acelaşi procedeu să se urmeze pentru fiecare institut în parte, aplicându-se dispoziţiunea - cu valoare de lege pentru acel institut - cea mai favorabilă dintre legile concurente.

Ulterior, după intrarea în vigoare a Codului penal din 1968, doctrina s-a exprimat majoritar în acelaşi sens, al aplicării legii penale mai favorabile în raport pe instituţii autonome[4].

---

[1] În lucrarea sa, *Drept penal comparat*, Cluj, 1923, p. 121.

[2] Nu este deci îngăduit a se îmbina dispoziţiunile unei legi cu cele ale altei legi pentru a se obţine un rezultat şi mai favorabil, fiindcă aceasta ar însemna crearea pe cale de aplicaţiune a unei a treia lege (*lex tertia*), ceea ce nu este admis. Odată însă fapta stabilită şi pedeapsa fixată conform uneia din legi, se poate recurge la instituţiunile care funcţionează independent din cealaltă lege, dacă ele sunt mai favorabile infractorului, referitor la art. 5 C. pen. ce consacra autonomia prescripţiei: „când prescripţiunea acţiunii penale sau a pedepselor este diferit reglementată prin legi succesive, se aplică legea care prevede prescripţia cea mai scurtă", apreciind, totodată, că „prescripţia este o instituţie de drept substanţial, fie căreia îi este aplicabil principiul legii penale mai favorabile". C. Rătescu, H. Aznavorian, T. Pop, V. Dongoroz ş.a., *Codul penal Regele Carol II adnotat*, vol. I, Ed. Librăriei SOCEC, Bucureşti, 1937, p. 10-15.

[3] Nicolae T. Buzea, *Infracţiunea penală şi culpabilitatea*, Tipografia Sabin Solomon, Alba Iulia, 1944, p. 272.

[4] Astfel, profesorul George Antoniu arăta „se întrevede posibilitatea ca, în alegerea legii penale mai favorabile, unele instituţii juridice să fie privite ca având independenţă relativă în raport cu prevederile care incriminează fapta, iar aplicarea dispoziţiilor art. 13 C. pen. să se facă distinct." (Codul penal al RSR comentat şi adnotat, Partea generală, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1972, p. 64); „concursul de infracţiuni face parte dintre acele instituţii juridico-penale (ca şi prescripţia, suspendarea executării pedepsei ş.a.) ale căror reguli se aplică, în cazul succesiunii de legi penale în timp, în mod autonom, independent de încadrarea juridică a faptelor după legea nouă sau cea anterioară." (G. Antoniu, Comentariu (n. 16) în G. Antoniu, C. Bulai, *Practica judiciară penală*, vol. I, Ed. Academiei, Bucureşti, 1988, p. 37). În acelaşi sens este comentariul profesorului în *Codul penal al R.S.R. comentat şi adnotat*, Th. Vasiliu ş.a., vol. I, Bucureşti, 1972, p. 66.

De asemenea, profesorul Constantin Bulai arăta că „într-o altă concepție, pe care o considerăm mai aproape de adevăr, determinarea legii penale mai favorabile trebuie să se facă în raport de fiecare instituție care se aplică în mod autonom. De aceea, dacă încadrarea faptei s-a făcut după una din legi, care era mai favorabilă, aceasta nu exclude aplicarea dispozițiilor din cealaltă lege cu privire la recidivă sau la concursul de infracțiuni, dacă acestea sunt mai favorabile"[1]. Aceeași este și poziția profesorului Florin Streteanu[2].

Este de precizat că, în argumentarea punctului de vedere contrar, acela al determinării legii penale mai favorabile printr-o apreciere globală, se face trimitere la un fragment din lucrarea profesorului Vasile Dongoroz, Drept penal, București, 1939, pag. 132-133, în care menționează că „dintre legile succesive urmează să se aplice numai una dintre ele, cu exclusivitate"[3].

Practica judiciară s-a raliat și ea, în majoritate, acestei opinii. Astfel, în perioada interbelică, sub imperiul Codului penal din 1936, jurisprudența Curții de Casație a fost constantă în a afirma aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome. În acest sens sunt

---

[1] C. Bulai, B. Bulai, *Manual de drept penal. Partea generală*, Ed. Universul Juridic, 2007, București, p. 139.

[2] Ea a fost exprimată în mai multe lucrări, printre care *Concursul de infracțiuni*, Ed. Lumina Lex, București, 1999, p. 366 și urm., *Tratat de drept penal. Partea generală*, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 283 și urm., dar și în materialul *Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condițiile intrării în vigoare a noului Cod penal*, la solicitarea Ministerului Justiției, publicat pe site-ul oficial www.just.ro

[3] Fragmentul prezentat este extras din context, acesta referindu-se la etapa în care este necesar a se stabili „care lege - dintre cele succesive - prevede o sancțiune mai ușoară", când, potrivit aceluiași autor, „trebuie să se țină seama de pedeapsa care - în cazul concret și în raport cu toate agravările și atenuările prevăzute de lege - poate fi aplicată potrivit fiecăreia dintre legile penale succesive". Exemplele au în vedere doar circumstanțe atenuante sau agravante, în privința cărora există un consens cu privire la lipsa de autonomie. În continuare, în cuprinsul aceleiași secțiuni, este analizat separat modul de determinare a legii penale mai favorabile în cazul infracțiunilor continue, continuate și de obicei, al pedepselor complementare, al legilor intermediare și temporare precum și al măsurilor de siguranță și educative, astfel că nu există motive pentru a concluziona că s-a revenit asupra punctului de vedere exprimat în 1937, acela al aplicării legii penale mai favorabile în raport de „instituțiunile care funcționează independent" (C. Rătescu, H. Aznavorian, T. Pop, V. Dongoroz ș.a., *Codul penal Regele Carol II adnotat*, vol. I, Ed. Librăriei SOCEC, București, 1937, p. 10-15).

de menţionat Cap. II, dec. 2154/1937[1]; Cap. II, dec. 4021/1938[2]; Cap. II, Decizia nr. 677/1938[3]; Cap. II, Decizia nr. 4486/1940[4].

Şi în jurisprudenţa fostului Tribunalului Suprem, după intrarea în vigoare a Codului penal din 1968 (relativ săracă din acest punct de vedere, datorită competenţei instanţei supreme), există soluţii care îmbrăţişează acelaşi punct de vedere: Decizia nr. 939/1969, dacă infracţiunile concurente au fost sancţionate cu amendă potrivit legii penale vechi mai favorabilă, este corectă aplicarea regulilor privind concursul de infracţiuni potrivit legii penale noi, care prevede contopirea pedepselor şi nu totalizarea lor ca în legea veche"; Decizia nr. 4044/1970, în caz de succesiune a unor legi penale, pentru constatarea situaţiei de recidivist sau nerecidivist a unui inculpat, trebuie să se ţină seama de dispoziţiile acelei legi potrivii căreia termenul care face ineficientă recidiva - termen cuprins între data executării pedepsei aplicate pentr-u prima infracţiune şi data săvârşirii celei de-a doua infracţiuni - s-a împlinit"[5];

[1] „Se poate face aplicaţiunea cumulativă a două legiuiri în caz de concurs a două infracţiuni, ori de câte ori instanţele de fond găsesc că pedeapsa pentru una din infracţiuni este mai mică după una din legiuiri, iar pentru cealaltă infracţiune pedeapsa este mai mică după cealaltă legiuire", în V. Papadopol, I. Stoenescu, G. Protopopescu, *Codul penal al RPR adnotat*, Editura de Stat, Bucureşti, 1948, p. 23.

[2] „Termenul lege folosit de legiuitor în art. 3 C. pen. nou nu trebuie interpretat în sensul strict tehnic, ci în acela mai larg de normă de drept; deci nimic nu se opune ca să se combine normele mai blânde, din două sau mai multe legi succesive." (...) deşi instanţa de apel a aplicat împotriva inculpatului, în ceea ce priveşte calificarea faptului şi gradarea pedepsei, textele din vechiul C. pen., unele ce conduceau la o pedeapsă mai blândă, ea era îndreptăţită să facă în favoarea acestuia, dacă a găsit că merită acest tratament, şi aplicaţiunea art. 65 din noul C. pen. (referitor la suspendarea condiţionată) deoarece conţinea un principiu de drept menit să ducă la uşurarea situaţiunii inculpatului", în V. Papadopol, I. Stoenescu, G. Protopopescu, *Codul penal al R.P.R. adnotat*, Editura de Stat, Bucureşti, 1948, p. 21.

[3] „(...) faptul că inculpaţii au fost pedepsiţi prin aplicarea dispoziţiilor din C. pen. anterior nu putea să împiedice, aplicarea dispoziţiuni de suspendare a executării din noul cod, întrucât suspendarea din noul cod este o instituţiune care funcţionează independent", în Nicolae T. Buzea, *Infracţiunea penală şi culpabilitatea*, Tipografia Sabin Solomon, Alba Iulia, 1944, p. 272.

[4] „În materia prescripţiei, Curtea de Casaţie statua că, dacă instanţa de fond a considerat că prescripţia prevăzută de fiecare din aceste legiuiri face un tot unitar cu pedeapsa şi că, deci, nu s-ar putea aplica prescripţia C. pen. de la 14 martie 1936 pentru o infracţiune pedepsită după codul penal din 1865, a interpretat greşit şi a violat dispoziţiunile art. 5 şi 165 C. pen. întrucât nici un text din legiuirea penală nu opreşte a se aplica pedeapsa prevăzută de o anumită legiuire şi prescripţia din altă legiuire penală" în V. Papadopol, I. Stoenescu, G. Protopopescu, *Codul penal al R.P.R. adnotat*, Editura de Stat, Bucureşti, 1948, p. 27.

[5] Culegere de decizii, 1970, p. 275.

Decizia nr. 1802/1971 „tratamentul sancționator al recidivei post-condamnatorii, în ipoteza în care pedeapsa anterioară a fost executată în parte, se va aplica potrivit art. 119 C. pen. anterior, care constituie legea penală mai favorabilă sub acest aspect"[1].

Și în jurisprudența Curții Constituționale se identifică soluții care susțin aplicarea legii mai favorabile prin raportare la norme ce reglementează anumite instituții, și nu cu privire la lege, în ansamblul ei[2].

Doctrina și jurisprudența anterior menționată au rolul de a face previzibilă interpretarea cu privire la mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile pe instituții autonome.

Prin aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome nu se creează o *lex tertia*, întrucât determinarea în concret a legii penale mai favorabile se realizează prin compararea normelor din legea nouă și din legea veche ce reglementează respectiva instituție autonomă, fără să se combine dispoziții mai favorabile din legi succesive, asigurându-se unitatea normelor ce reglementează condițiile de existență și efectele în cadrul aceleiași instituții autonome.

Astfel, unitatea dintre incriminare și pedeapsă exclude posibilitatea de a se combina incriminarea dintr-o lege cu pedeapsa dintr-o altă lege. Pedeapsa decurge din norma de incriminare și are un caracter accesoriu acesteia. Mai mult, legea prevede această unitate nu doar referitor la pedeapsa principală, ci și la pedepsele accesorii și complementare, care se aplică potrivit legii care a fost identificată

[1] În *Repertoriu de practică judiciară în materie penală pe anii 1969-1975*, p. 362.

[2] Astfel, în Decizia nr. 214 din 16 iunie 1997, Curtea menționează că „dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție și art. 13 C. pen. care consacră principiul legii penale mai favorabile în cazul situațiilor tranzitorii (...) privesc atât legea, în ansamblul său, cât și fiecare dintre normele și instituțiile sale în parte, cum este cazul liberării condiționate". De asemenea, în Decizia nr. 1092 din 18 decembrie 2012 (referitoare la constituționalitatea art. 124 C. pen., modificat prin art. I pct. 3 din Legea nr. 63/2012), se reține cu privire la prescripție că dat fiind caracterul de normă de drept penal material, nu se impune instituirea unor dispoziții tranzitorii, întrucât, în acord cu art. 15 alin. (2) din Constituție reflectat în art. 13 C. pen., legislația prevede soluția de urmat în cazul conflictului de legi; raportat la art. 15 alin. (2) din Constituție se arată: „Legea fundamentală a statuat că, ori de câte ori există norme mai favorabile, acestea vor fi aplicate fie retro activând, fie ultraactivând, respectiv" este indiscutabil recunoscut în teoria juridică că regula generală de soluționarea conflictelor de legi în timp în materie penală impune aplicarea normelor mai puțin severe".

ca lege mai favorabilă în raport cu infracţiunea comisă (art. 12 din Legea nr. 187/2012). De asemenea, aceeaşi unitate împiedică şi combinarea dispoziţiilor privitoare la circumstanţe agravante şi atenuante, acestea participând în egală măsură la configurarea cadrului legal unitar pe baza căruia se stabileşte incriminarea şi se individualizează sancţiunea penală.

Din interpretarea prevederilor N.C.P., reiese că sunt instituţii de drept penal care au o funcţionare autonomă si independentă faţă de norma de incriminare şi pedeapsă: pluralitatea de infracţiuni; recidiva; concursul de infracţiuni; pluralitatea intermediară; forma continuată a infracţiunii; măsurile de siguranţă; formele de individualizare a executării pedepsei; cauzele de reducere a pedepsei; prescripţia.

În concret, aplicarea legii penale mai favorabile pe instituţii autonome presupune, mai întâi, stabilirea legii mai favorabilă din punct de vedere al normei de incriminare şi a sancţiunii (cu luarea în considerare, dup caz, a circumstanţelor atenuante sau agravante) şi apoi analiza şi aplicarea independent, a fiecăreia dintre instituţiile autonome incidente, cu respectarea interdicţiei de a combina în cadrul aceleiaşi instituţii, dispoziţii din legi succesive.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Art. 173 din actualul C. pen. defineşte noţiunea de lege penală prin aceasta se înţelegându-se „orice dispoziţie cu caracter penal cuprinsă în legi organice, ordonanţe de urgenţă sau alte acte normative care la data adoptării lor aveau putere de lege", aceasta regăsindu-se şi în art. 141 C. pen. anterior care prevedea: „Prin lege penală se înţelege orice dispoziţie cu caracter penal cuprinsă în legi sau decrete".

Ca atare, în stabilirea mecanismului de aplicare a legii penale mai favorabile, noţiunea de lege penală trebuie înţeleasă în sensul de normă de drept penal.

De altfel, aceasta a fost interpretarea dată noţiunii de lege încă din perioada interbelică, instanţa supremă, Curtea de Casaţie statuând că „termenul lege folosit de legiuitor în art. 3 C. pen. nou nu trebuie interpretat în sensul strict tehnic, ci în acela mai larg de normă de drept; deci nimic nu se opune ca să se combine normele mai blânde, din două sau mai multe legi succesive".

Voinţa legiuitorului, în sensul aplicării legii pe criteriul instituţiilor autonome, rezultă cu evidenţă şi din dispoziţiile Legii nr. 187/2012, care stabileşte norme tranzitorii de aplicare a *mitior lex*, cum sunt: art. 10 - referitor la tratamentul pluralităţii de infracţiuni, art. 12 - referitor la pedepsele complementare şi accesorii, art. 15 - referitor la suspendarea condiţionată a executării pedepsei, art. 16 - referitor la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei.

În acelaşi sens este şi poziţia oficială a iniţiatorului legii, Ministerul de Justiţie, exprimată în materialul „Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condiţiile intrării în vigoare a noului Cod penal" - întocmit încă din anul 2011 şi publicat pe site-ul www.just.ro.

De altfel, aceasta este opinia majoritară exprimată în doctrină, încă din perioada interbelică, de cele mai remarcabile personalităţi în domeniul dreptului penal.

Astfel, profesorul Traian Pop, în lucrarea sa Drept penal comparat, Cluj, 1923, p. 121 îşi exprima susţinerea pentru teza divizibilităţii legilor concurente, arătând că restricţiunea ce se impune

acestei combinaţiuni - pe care o admitem şi noi - este aceea ca dispoziţiunile alese din două sau mai multe legi concurente să nu fie incoerente.

De asemenea, profesorul Vasile Dongoroz arăta în comentariul său la Codul penal din 1936 că „nu este deci îngăduit a se îmbina dispoziţiunile unei legi cu cele ale altei legi pentru a se obţine un rezultat şi mai favorabil, fiindcă aceasta ar însemna crearea pe cale de aplicaţiune a unei a treia lege (*lex tertia*), ceea ce nu este admis. Odată însă fapta stabilită şi pedeapsa fixată conform uneia din legi, se poate recurge la instituţiunile care funcţionează independent din cealaltă lege, dacă ele sunt mai favorabile infractorului, referitor la art. 5 C. pen. ce consacră autonomia prescripţiei: „când prescripţiunea acţiunii penale sau a pedepselor este diferit reglementată prin legi succesive, se aplică legea care prevede prescripţia cea mai scurtă", apreciind, totodată, că „prescripţia este o instituţie de drept substanţial, fie căreia îi este aplicabil principiul legii penale mai favorabile" (C.G.R., H.A., T.P., V.D. ş.a., Codul penal Regele Carol II adnotat, vol. I, Ed. Librăriei SOCEC, Bucureşti, 1937, p. 10-15).

Profesorul N.B. de la Facultatea de Drept din Iaşi arăta în 1944: cu drept cuvânt, asemenea concursuri de dispoziţiuni legale referitoare la acelaşi institut penal se rezolvă prin confruntarea lor în întregime şi prin eliminarea dispoziţiunilor mai aspre. Nimic nu împiedică, ca acelaşi procedeu să se urmeze pentru fiecare institut în parte, aplicându-se dispoziţiunea - cu valoare de lege pentru acel institut - cea mai favorabilă dintre legile concurente (N.T. Buzea, Infracţiunea penală şi culpabilitatea, Tipografia Sabin Solomon, Alba Iulia, 1944, p. 272).

Ulterior, după intrarea în vigoare a Codului penal din 1968, doctrina s-a exprimat majoritar în acelaşi sens, al aplicării legii penale mai favorabile în raport pe instituţii autonome. Astfel, profesorul George Antoniu arăta „se întrevede posibilitatea ca, în alegerea legii penale mai favorabile, unele instituţii juridice să fie privite ca având independenţă relativă în raport cu prevederile care incriminează fapta, iar aplicarea dispoziţiilor art. 13 C. pen. să se facă distinct". (Codul penal al RSR comentat şi adnotat, Partea generală, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1972, p. 64); „concursul de infracţiuni face parte dintre acele instituţii juridico-penale

(ca şi prescripţia, suspendarea executării pedepsei ş.a.) ale căror reguli se aplică, în cazul succesiunii de legi penale în timp, în mod autonom, independent de încadrarea juridică a faptelor după legea nouă sau cea anterioară." (G. Antoniu, Comentariu (n. 16) în G. Antoniu, C. Bulai, Practica judiciară penală, vol. I, Ed. Academiei, Bucureşti, 1988, p. 37). În acelaşi sens este comentariul profesorului în Codul penal al R.S.R. comentat şi adnotat, Th. Vasiliu ş.a., vol. I, Bucureşti, 1972, p. 66).

De asemenea, profesorul Constantin Bulai arăta că „într-o altă concepţie, pe care o considerăm mai aproape de adevăr, determinarea legii penale mai favorabile trebuie să se facă în raport de fiecare instituţie care se aplică în mod autonom. De aceea, dacă încadrarea faptei s-a făcut după una din legi, care era mai favorabilă, aceasta nu exclude aplicarea dispoziţiilor din cealaltă lege cu privire la recidivă sau la concursul de infracţiuni, dacă acestea sunt mai favorabile" (C. Bulai, B. Bulai, Manual de drept penal. Partea generală, Ed. Universul Juridic, 2007, p. 139).

Aceeaşi este şi poziţia profesorului Florin Streteanu, exprimată în mai multe lucrări (Concursul de infracţiuni, Ed. Lumina Lex, Bucureşti, 1999, p. 366 şi urm., Tratat de drept penal. Partea generală, vol. I, Ed. C.H. Beck, Bucureşti, 2008, p. 283 şi urm.) dar şi în materialul *„Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condiţiile intrării în vigoare a noului Cod penal,* la solicitarea Ministerului Justiţiei, publicat pe site-ul oficial www.just.ro.

Este de precizat că, în argumentarea punctului de vedere contrar, acela al determinării legii penale mai favorabile printr-o apreciere globală, se face trimitere la un fragment din lucrarea profesorului Vasile Dongoroz, Drept penal, Bucureşti, 1939, p. 132-133, în care menţionează că „dintre legile succesive urmează să se aplice numai una dintre ele, cu exclusivitate", susţinându-se astfel că doctrina s-ar poziţiona pe ideea unei aplicări globale a legii penale mai blânde. Fragmentul prezentat drept argument este însă extras din context, acesta referindu-se la etapa în care este necesar a se stabili „care lege - dintre cele succesive - prevede o sancţiune mai uşoară", când, potrivit aceluiaşi autor, „trebuie să se ţină seama de pedeapsa care - în cazul concret şi în raport cu toate agravările şi atenuările prevăzute de lege - poate fi aplicată potrivit fiecăreia dintre legile penale succesive." Exemplele au în vedere doar circumstanţe atenuante sau agravante, în

privinţa cărora există un consens cu privire la lipsa de autonomie. In continuare, în cuprinsul aceleiaşi secţiuni, este analizat separat modul de determinare a legii penale mai favorabile în cazul infracţiunilor continue, continuate şi de obicei, al pedepselor complementare, al legilor intermediare şi temporare precum şi al măsurilor de siguranţă şi educative, astfel că nu există motive pentru a concluziona că s-a revenit asupra punctului de vedere exprimat în 1937, acela al aplicării legii penale mai favorabile în raport de „instituţiunile care funcţionează independent" (C. Rătescu, H. Aznavorian., Traian Pop, Vasile Dongoroz ş.a., Codul penal Regele Carol II adnotat, vol. I, Ed. Librăriei SOCEC, Bucureşti, 1937, p. 10-15).

Practica judiciară s-a raliat şi ea, în majoritate, acestei opinii. Astfel, în perioada interbelică, sub imperiul Codului penal din 1936, jurisprudenţa Curţii de Casaţie a fost constantă în a afirma aplicarea legii penale mai favorabile pe instituţii autonome. În acest sens sunt de menţionat Cap. II, dec. 2154/1937: „se poate face aplicaţiunea cumulativă a două legiuiri în caz de concurs a două infracţiuni, ori de câte ori instanţele de fond găsesc că pedeapsa pentru una din infracţiuni este mai mică după una din legiuiri, iar pentru cealaltă infracţiune pedeapsa este mai mică după cealaltă legiuire", în V. Papadopol, I. Stoenescu, G. Protopopescu, Codul penal al RPR adnotat, Editura de Stat, Bucureşti, 1948, p.23; Cap. II, dec. 4021/1938: „termenul lege folosit de legiuitor în art. 3 C. pen. nou nu trebuie interpretat în sensul strict tehnic, ci în acela mai larg de normă de drept; deci nimic nu se opune ca să se combine normele mai blânde, din două sau mai multe legi succesive." (...) deşi instanţa de apel a aplicat împotriva inculpatului, în ceea ce priveşte calificarea faptului şi gradarea pedepsei, textele din vechiul C. pen., unele ce conduceau la o pedeapsă mai blândă, ea era îndreptăţită să facă în favoarea acestuia, dacă a găsit că merită acest tratament, şi aplicaţiunea art. 65 din noul C. pen. (referitor la suspendarea condiţionată) deoarece conţinea un principiu de drept menit să ducă la uşurarea situaţiunii inculpatului", în V. Papadopol, I. Stoenescu, G. Protopopescu, Codul penal al R.P.R. adnotat, Editura de Stat, Bucureşti, 1948, p. 21; Cap. II, Decizia nr. 677/1938: „(...) faptul că inculpaţii au fost pedepsiţi prin aplicarea dispoziţiilor din C. pen. anterior nu putea să împiedice, aplicarea dispoziţiuni de suspendare a executării din noul cod, întrucât suspendarea din noul cod este o instituţiune care

funcţionează independent", în N.T. Buzea, Infracţiunea penală şi culpabilitatea, Tipografia Sabin Solomon, Alba Iulia, 1944, p.272; Cap. II, Decizia nr. 4486/1940: „în materia prescripţiei, Curtea de Casaţie statua că, dacă instanţa de fond a considerat că prescripţia prevăzută de fiecare din aceste legiuiri face un tot unitar cu pedeapsa şi că, deci, nu s-ar putea aplica prescripţiaC. pen. de la 14 martie 1936 pentru o infracţiune pedepsită după Codul penal din 1865, a interpretat greşit şi a violat dispoziţiunile cert. 5 şi 165 C. pen. întrucât niciun text din legiuirea penală nu opreşte a se aplica pedeapsa prevăzută de o anumită legiuire şi prescripţia din altă legiuire penală" în V. Papadopol, I.S., G.P., Codul penal al R.P.R. adnotat, Editura de Stat, Bucureşti, 1948, p. 27).

Şi în jurisprudenţa fostului Tribunalului Suprem, după intrarea în vigoare a Codului penal din 1968, (relativ săracă din acest punct de vedere, datorită competenţei instanţei supreme) există soluţii care îmbrăţişează acelaşi punct de vedere: Decizia nr. 939/1969, dacă infracţiunile concurente au fost sancţionate cu amendă potrivit legii penale vechi mai favorabilă, este corectă aplicarea regulilor privind concursul de infracţiuni potrivit legii penale noi care prevede contopirea pedepselor şi nu totalizarea lor ca în legea veche"; Decizia nr. 4044/1970, în caz de succesiune a unor legi penale, pentru constatarea situaţiei de recidivist sau nerecidivist a unui inculpat, trebuie să se ţină seama de dispoziţiile acelei legi potrivii căreia termenul care face ineficientă recidiva - termen cuprins între data executării pedepsei aplicate pentr-u prima infracţiune şi data săvârşirii celei de-a doua infracţiuni - s-a împlinit" - Culegere de decizii, 1970, p. 275; Decizia nr. 1802/1971 „tratamentul sancţionator al recidivei post-condamnatorii, în ipoteza în care pedeapsa anterioară a fost executată în parte, se va aplica potrivit art. 119 C. pen. anterior, care constituie legea penală mai favorabilă sub acest aspect", în Repertoriu de practică judiciară în materie penală pe anii 1969-1975, p. 362.

Şi în jurisprudenţa Curţii Constituţionale se identifică soluţii care susţin aplicarea legii mai favorabile, prin raportare la norme ce reglementează anumite instituţii, şi nu cu privire la lege, în ansamblul ei.

Astfel, în Decizia nr. 214 din 16 iunie 1997, Curtea menţionează că „dispoziţiile art. 15 alin. (2) din Constituţie şi art. 13 C. pen. care

consacră principiul legii penale mai favorabile în cazul situațiilor tranzitorii (...) privesc atât legea, în ansamblul său, cât și fiecare dintre normele și instituțiile sale în parte, cum este cazul liberării condiționate".

De asemenea, în Decizia nr. 1092 din 18 decembrie 2012 (referitoare la constituționalitatea art. 124 C. pen., modificat prin art. I pct. 3 din Legea nr. 63/2012), se reține cu privire la prescripție că dat fiind caracterul de normă de drept penal material, nu se impune instituirea unor dispoziții tranzitorii, întrucât, în acord cu art. 15 alin. (2) din Constituție reflectat în art. 13 C. pen., legislația prevede soluția de urmat în cazul conflictului de legi"; raportat la art. 15 alin. (2) din Constituție se arată: „Legea fundamentală a statuat că, ori de câte ori există norme mai favorabile, acestea vor fi aplicate fie retroactivând, fie ultraactivând, respectiv" este indiscutabil recunoscut în teoria juridică că regula generală de soluționare a conflictelor de legi în timp în materie penală impune aplicarea normelor mai puțin severe".

Doctrina și jurisprudența anterior menționată au rolul de a face previzibilă interpretarea cu privire la mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile pe instituții autonome.

Prin aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome nu se creează o *lex tertia*, întrucât determinarea în concret a legii penale mai favorabile se realizează prin compararea normelor din legea nouă și din legea veche ce reglementează respectiva instituție autonomă, fără să se combine dispoziții mai favorabile din legi succesive, asigurându-se unitatea normelor ce reglementează condițiile de existență și efectele în cadrul aceleiași instituții autonome.

Astfel, unitatea dintre incriminare și pedeapsă exclude posibilitatea de a se combina incriminarea dintr-o lege cu pedeapsa dintr-o altă lege. Pedeapsa decurge din norma de incriminare și are un caracter accesoriu acesteia. Mai mult, legea prevede această unitate nu doar referitor la pedeapsa principală, ci și la pedepsele accesorii și complementare, care se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracțiunea comisă (art. 12 din Legea nr. 187/2012). De asemenea, aceeași unitate împiedică și combinarea dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante și

atenuante, acestea participând în egală măsură la configurarea cadrului legal unitar pe baza căruia se stabileşte incriminarea şi se individualizează sancţiunea penală.

Din interpretarea prevederilor noului Cod penal, reiese că sunt instituţii de drept penal care au o funcţionare autonomă şi independentă faţă de norma de incriminare şi pedeapsă: pluralitatea de infracţiuni; recidiva; concursul de infracţiuni; pluralitatea intermediară; forma continuată a infracţiunii; măsurile de siguranţă; formele de individualizare a executării pedepsei; cauzele de reducere a pedepsei; prescripţia.

În concret, aplicarea legii penale mai favorabile pe instituţii autonome presupune, mai întâi, stabilirea legii mai favorabile din punct de vedere al normei de incriminare şi a sancţiunii (cu luarea în considerare, după caz, a circumstanţelor atenuante sau agravante) şi apoi analiza şi aplicarea independent, a fiecăreia dintre instituţiile autonome incidente, cu respectarea interdicţiei de a combina în cadrul aceleiaşi instituţii, dispoziţii din legi succesive.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECI

Elemente de design al textului

Explicație

Avocații, prin frecvența cu care scriu, sunt deja scriitori profesioniși. Au nevoie să stăpânească toate tehnicile și trucurile scrisului ca profesie. Însă la fel de bine ei sunt deja și designeri. Toate textele pe care le scriu și le depun la instanțe sunt obiecte ale unui design personalizat și specializat. Designul este componenta vizuală a cuvintelor scrise. Cuvintele, fără o așezare adecvată în pagină, fără o creație asupra aspectului, nu strălucesc. Designul ajută la una din valorile cele mai de preț pentru care luptă avocații: atenția judecătorului. Atenția cititorului este un cadou făcut celui care scrie. Ea se obține greu și se păstrează și mai greu.

Atenția judecătorului acordată unei cereri oarecare este un dar prețios care trebuie tratat cu respect. De aceea este important ca avocatul să stăpânească tehnicile prin care să păstreze intactă atenția cititorului o perioadă cât mai lungă de timp, ideal până la epuizarea textului.

Pentru majoritatea cititorilor, citirea cererilor juridice nu este un hobby. Este doar obligația lor de serviciu. Și cu siguranță ei trebuie să acorde atenție unui număr imens de cereri similare, nu numai uneia sau alteia. Judecătorul nu face favoruri personale celor care i se adresează, citește profesional și atât. Ca orice alt cititor din obligație, judecătorii pot folosi orice motiv pentru a se opri din citit. E prea lungă cererea?, e incoerentă?, este plictisitoare?, e ilizibilă?, e insipidă? – oricare este un motiv la fel de bun pentru a se opri din citit și a trece la altele.

Tocmai de aceea nu trebuie să scrieți ca și când atenția cititorului profesionist, care este judecătorul, este o resursă inepuizabilă și de la sine înțeleasă. Nu scrie pentru o persoană superdotată, care citește ore întregi cu aceeași acuitate intelectuală, care urmărește imperturbabil sute sau mii de paragrafe și care înțelege totul fără efort, ci pentru un om normal, ca tine sau ca mine.

Un design potrivit al cererilor este cel care ajută judecătorul să depună un minim de efort pentru mecanica cititului și-i permite astfel să fie mult mai atent la mesajul transmis. Un design nepotrivit distrage cititorul de la mesaj și-l solicită să facă eforturi suplimentare pentru a urmări scrisul.

Scopul scrierii profesionale a cererilor către instanțe este persuasiunea judecătorului. Dacă, însă, nu reușești să-i trezești atenția și mai ales i-o risipești,

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

pe parcursul citirii cererii tale nu mai ai nicio șansă să-l convingi. Un judecător distras nu poate fi un bun judecător.

Bineînțeles că niciodată simpla așezare în pagină, designul textului, nu este mai importantă decât fondul cererii. Însă aceasta îți poate da șansa ca valoarea pe fond a cererii să fie remarcată. Poate face un text bun mai bun ca niciodată. Prima impresie contează și atunci când vorbim de documente. Nu e suficient să redactezi o cerere excelentă, ea trebuie să și pară așa de la început. O intrare teatrală poate face mai mult decât ore întregi de strădanie calculată. Tocmai de aceea acordați atenție la detalii și modul de prezentare a cererilor formulate. Cererea nu trebuie să fie stridentă, să aibă titluri uriașe, care par să iasă din pagină, dar nici să fie fadă. Un corp compact de text scris cu litere mici, îngrămădit, fără subtitluri, fără paragrafe vă ține la distanță. Vă veți uita pe cerere, pentru că este obligația dvs. profesională, dar o veți face fără tragere de inimă și încercând să scapați cât mai repede.

În general, avocații ignoră virtuțile unor documente atractive. Argumentele dvs. vor parcurge mai ușor distanța până la judecător dacă sunt prezentate într-o manieră profesionistă. Acordați o mare atenție formatării documentelor.

Nu există modele de cereri obligatorii în instanțele noastre. Cu atât mai puțin există un standard de stil tipografic, iar acest lucru ar trebui transformat mai degrabă în oportunitate.

Fiecare litigator își poate dezvolta propriul set de reguli pentru un design care să-și atingă scopul. Indiferent care sunt detaliile de formatare pe care le alege, ele trebuie să ducă la un document ușor de citit, plăcut la vedere și echilibrat din punctul de vedere al distribuirii în spațiu a conținutului. În cele ce urmează vom vorbi despre câteva din cele mai importante cerințe atunci când avem în vedere aspectul general al cererilor, fără să le epuizăm, dar care constituie o trusă minimală pentru un bun început în excelența vizuală.

În exemplul următor aceeași cerere a primit elemente de stil diferite. În primul exemplu aproape toate regulile de formatare, spațiere și design recomandate de noi sunt încălcate, iar în al doilea exemplu ele sunt restabilite. Fără să citiți documentul, răspundeți-vă singuri în gând pe care l-ați prefera dacă ați fi judecător? Nu uitați că fondul cererii este identic.

BCU IAȘI - CENTRUL UNIVERSITAR

Exemplul 1

ÎNAINTE

Domnule Președinte,

Subsemnatul A., domiciliat în (...), în calitate de intimat în dosarul nr. (...), în temeiul dispozițiilor art. 205 din Codul de procedură civilă formulez, prin avocat Adrian Toni Neacșu, Baroul București, întâmpinare prin care vă solicit, pe cale de excepție, să respingeți cererea de revizuire ca fiind tardiv formulată, iar pe fond ca fiind inadmisibilă.

A. Excepția de tardivitate

Potrivit art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, termenul de revizuire este de o lună, care curge în cazul prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 8 invocat de revizuienta G. SPRL Focșani *„de la data rămânerii definitive a ultimei hotărâri"*.

În cauză, se cere revizuirea deciziei civile nr. (...) a Curții de apel Galați, pronunțată *în recurs*, în dosarul nr. (...).

Decizia civilă atacată cu prezenta cale extraordinară de atac **ESTE DEFINITIVĂ DE LA DATA PRONUNȚĂRII**, 24 septembrie 2014. De altfel, potrivit chiar dispozitivului, aceasta este irevocabilă. Potrivit art. 377 alin. (2) pct. 4 din Codul de procedură civilă anterior, „sunt hotărâri irevocabile hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii". Potrivit art. 634 alin. (1) pct. 5 Cod procedură civilă, sunt hotărâri definitive „sunt hotărâri irevocabile hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii".

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Potrivit art. 181 alin. (1) pct. 3 Cod procedură civilă, termenul procedural pe luni se împlinește în ziua corespunzătoare din ultima lună. Astfel fiind, termenul de o lună care a început să curgă pe 24 septembrie 2014 s-a împlinit pe **24 octombrie 2014**, zi lucrătoare.

Cum prezenta cerere de revizuire apare înregistrată în sistem pe 27 octombrie 2014, vă rugăm să constatați că aceasta este tardiv formulată.

B. Cererea de revizuire este inadmisibilă

Pe fond, nu există condițiile pentru a se reține cazul de revizuire prevăzut de art. 509 pct. 8 Cod procedură civilă, referitor la existența unor hotărâri definitive potrivnice care încalcă autoritatea de lucru judecat a primei hotărâri.

Revizuienta invocă drept hotărâri potrivnice sentința civilă nr. (...) a Tribunalului Vrancea și decizia civilă nr. (...) a Curții de apel Galați, arătând că a doua hotărâre încalcă autoritatea de lucru judecat a sentinței Tribunalului Vrancea.

În realitate, între cele două dosare este evident că nu există identitatea de cauză și obiect, cerută de art. 401 Cod procedură civilă pentru a se reține autoritatea de lucru judecat.

1. Hotărârile judecătorești au obiect diferit

Obiectul primei hotărâri judecătorești, pronunțată încă în 2013, îl constituie trecerea în tabelul creditorilor a unei creanțe personale a administratorului A. de **214.100 lei**, născută în timpul procedurii. Instanța s-a pronunțat pe o contestație formulată în legătură cu TABELUL DEFINITIV DE CREANȚE.

Obiectul deciziei civile nr. (...)a Curții de apel Galați îl constituie o creanță în cuantum de **125.440 lei**, născută în timpul procedurii. Instanța s-a pronunțat de data

aceasta pe o contestație formulată în legătură cu TABELUL DEFINITIV CONSOLIDAT.

Potrivit dispozițiilor Legii nr. 85/2006, cele două faze procedurale în întocmirea tabelului creditorilor sunt diferite și succesive, tabelul definitiv consolidat reprezentând, potrivit art. 3 pct. 19 din lege, tocmai actualizarea și completarea tabelului definitiv de creanțe.

2. <u>Hotărârile judecătorești au cauză diferită.</u>

Cauza celor două creanțe solicitate este complet diferită.

În primul dosar, cauza creanțelor personale o reprezintă evidențierea lor în raporturi contabile și în evidența primară, astfel cum a rezultat din raportul de expertiza judiciară A.B.

În al doilea dosar, cauza creanței, în alt cuantum decât cel analizat de prima instanță, o reprezintă raportul contractual cu SC V. SRL, demonstrat cu facturi și chitanțe.

Inexistența identității de obiect și cauză între cele hotărâri judecătorești rezultă cu evidență și din atitudinea revizuientei, care nu a invocat autoritatea de lucru judecat în cadrul soluționării dosarului nr. (...).

Pentru aceste motive, vă rog să respingeți cererea de revizuire ca fiind tardiv formulată. Dacă se va face dovada că aceasta a fost totuși formulată în termen, vă rog ca, potrivit art. 513 alin. (3) Cod procedură civilă, s-o respingeți pe fond ca fiind inadmisibilă.

Solicit judecarea în lipsă.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Domnule Președinte,

Subsemnatul A., domiciliat în (...), în calitate de intimat în dosarul nr. (...),

în temeiul dispozițiilor art. 205 din Codul de procedură civilă formulez, prin avocat Adrian Toni Neacșu, Baroul București,

ÎNTÂMPINARE

prin care vă solicit pe cale de excepție să respingeți cererea de revizuire ca fiind tardiv formulată, iar pe fond ca fiind inadmisibilă.

A. EXCEPȚIA DE TARDIVITATE

Potrivit art. 511 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, termenul de revizuire este de **o lună**, care curge în cazul prevăzut de art. 509 alin. (1) pct. 8 invocat de revizuienta G. SPRL Focșani *„de la data rămânerii definitive a ultimei hotărâri"*.

În cauză, se cere revizuirea deciziei civile nr. (...) a Curții de apel Galați, pronunțată *în recurs*, în dosarul nr. (...).

Decizia civilă atacată cu prezenta cale extraordinară de atac **este definitivă de la data pronunțării, 24 septembrie 2014.** De altfel, potrivit chiar dispozitivului, aceasta este irevocabilă. Potrivit art. 377 alin. (2) pct. 4 din Codul de procedură civilă anterior, *„sunt hotărâri irevocabile hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii"*. Potrivit art. 634 alin. (1) pct. 5 Cod procedură civilă, sunt hotărâri definitive *„sunt hotărâri irevocabile hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii"*.

Potrivit art. 181 alin. (1) pct. 3 Cod procedură civilă, termenul procedural pe luni se împlinește în ziua corespunzătoare din ultima lună. Astfel fiind, termenul de o lună care a început să curgă pe

BCU "PETRU MAIOR" UNIVERSITY LIBRARY

24 septembrie 2014 s-a împlinit pe **24 octombrie 2014**, zi lucrătoare.

Cum prezenta cerere de revizuire apare înregistrată în sistem pe 27 octombrie 2014, vă rugăm să constataţi ca aceasta este tardiv formulată.

B. CEREREA DE REVIZUIRE ESTE INADMISIBILĂ

Pe fond, nu există condiţiile pentru a se reţine cazul de revizuire prevăzut de art. 509 pct. 8 Cod procedură civilă, referitor la existenţa unor hotărâri definitive potrivnice care încalcă autoritatea de lucru judecat a primei hotărâri.

Revizuienta invocă drept hotărâri potrivnice sentinţa civilă nr. (...) a Tribunalului Vrancea şi decizia civilă nr. (...) a Curţii de apel Galaţi, arătând ca a doua hotărâre încalcă autoritatea de lucru judecat a sentinţei Tribunalului Vrancea.

În realitate, între cele două dosare este evident că **nu există identitatea de cauză şi obiect**, cerută de art. 401 Cod procedură civilă pentru a se reţine autoritatea de lucru judecat.

1. Hotărârile judecătoreşti au obiect diferit

Obiectul primei hotărâri judecătoreşti, pronunţată încă în 2013, îl constituie trecerea în tabelul creditorilor a unei creanţe personale a administratorului A. de **214.100 lei**, născută în timpul procedurii. Instanţa s-a pronunţat pe o contestaţie formulată în legătură cu **tabelul definitiv de creanţe**.

Obiectul deciziei civile nr. (...) a Curţii de apel Galaţi îl constituie o creanţă în cuantum de **125.440 lei**, născută în timpul procedurii. Instanţa s-a pronunţat de data aceasta pe o contestaţie formulată în legătură cu **tabelul definitiv consolidat**.

Potrivit dispoziţiilor Legii nr. 85/2006, cele două faze procedurale în întocmirea tabelului creditorilor sunt diferite şi succesive, tabelul definitiv consolidat reprezentând, potrivit art. 3 pct. 19 din lege, tocmai actualizarea şi completarea tabelului definitiv de creanţe.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. Hotărârile judecătoreşti au cauză diferită

Cauza celor două creanţe solicitate este complet diferită.

În primul dosar, cauza creanţelor personale o reprezintă evidenţierea lor în raporturi contabile şi în evidenţa primară, astfel cum a rezultat din raportul de expertiza judiciară A.B.

În al doilea dosar, cauza creanţei, în alt cuantum decât cel analizat de prima instanţă, o reprezintă raportul contractual cu SC V. SRL, demonstrat cu facturi şi chitanţe.

Inexistenţa identităţii de obiect şi cauză între cele hotărâri judecătoreşti rezultă cu evidenţă şi din atitudinea revizuientei, care nu a invocat autoritatea de lucru judecat în cadrul soluţionării dosarului nr. (...).

Pentru aceste motive, vă rog să respingeţi cererea de revizuire ca fiind tardiv formulată. Dacă se va face dovada că aceasta a fost totuşi formulată în termen, vă rog ca potrivit art. 513 alin. (3) Cod procedură civilă s-o respingeţi pe fond ca fiind inadmisibilă.

Solicit judecarea în lipsă.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECIȘIUNU

Tehnoredactați corect

Explicație

Nu trebuie să fii un geniu în informatică pentru a folosi puterea editoarelor de texte. La fel cum nu trebuie să fii electrician pentru a aprinde lumina în casă sau programator pentru a folosi smartphonul. Trebuie respectate doar câteva reguli simple, iar restul poate fi lăsat în seama inteligenței artificiale.

Câteva din regulile elementare de compoziție folosind editoarele de texte sunt următoarele. Deși în general mă mulțumesc să dau simple sugestii, de data aceasta regulile nu sunt discutabile.

Între cuvinte și propoziții se lasă un singur spațiu (Space). Nu două, nu trei. Spațiul suplimentar dă un efect de descărnare textului, fiind atât teribil de inestetic, cât și dificil de urmărit. Dacă mașina de scris mecanică nu putea distribui spații egale între caractere și uneori era nevoie ca acestea să fie ajustate manual, editoarele de texte computerizate fac acest lucru fără efort.

Nu se pune pauză înainte de virgulă sau înainte de orice semn de punctuație. Caracterele reprezentând virgula, punctul, două puncte, semnul întrebării sau semnul exlamării se pun imediat după cuvânt, fără spațiu.

Paragrafele nu se introduc niciodată manual tastând spații cu tasta Space, ci se folosește folosește fie funcția Tab fie, și mai bine, identarea standardizată prin folosirea opțiunilor de formatare a paragrafelor. În acest fel, textul nu va arăta ca un puzzle, iar cuvintele nu vor arăta ca aruncate cu furca, ci va fi echilibrat, ordonat, îngrijit.

Sfatul meu practic este să aveți permanent activată opțiunea de afișare a marcajelor de formatare. Este semnul ¶ din diferitele versiuni de Microsoft Word sau poate fi accesată direct folosind combinația Ctrl *. În acest fel veți putea urmări ușor toate marcajele introduse, numărul de spații, marcajele de paragraf, caracterele tabulatorilor. Vă puteți controla în timp real și vă veți putea stăpâni eventualele deprinderi de tastare rău formate.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Figura 8. *Instrumente de formatare Microsoft Word*

În primul exemplu care urmează vizualizați un text cu funcția de afișare a marcajelor activată, care ulterior este curățat de spațiile albe nejustificate.

Este important să folosiți șabloane de stil, astfel încât, indiferent cât de lung e textul, el să aibă un aspect egal. Cele mai importante decizii pe care trebuie să le luați cu privire la elementele de design sunt cele care privesc dimensiunea fontului, spațiul dintre rânduri, dimensiunea rândului și spațiul pentru identarea prin paragraf. Acestea determină modul general în care corpul textului va arăta.

Recomandările mele, bazate pe propria mea experință, sunt următoarele:

Tipul de font	Times New Roman, Garamond, Georgia, Palatino sau orice alt font cu serif. Niciodată Courier.
Dimensiunea fontului	12-13 puncte, în funcție de fontul ales. Nu mai mic de 12, nu mai mare de 14.
Marginile	3 cm stânga și dreapta, cel puțin 2,5 cm sus și jos.
Paragraf	1 cm sau dimensiunea 5 caractere
Alinierea	Stânga-dreapta. Se aliniază textul atât la dreapta, cât și la stânga.

Exemple

ÎNAINTE

·····Potrivit·art.·650·alin·2·și·665·alin.·1·Cod·procedură·civilă·,·cererea·de·încuviințare·a·executării·silite·se·soluționează·de·instanța·de·executare·.¶

Potrivit·art.·650·alin·1·Cod·procedură·civilă·,·în·forma·în·vigoare·la·data·sesizării·instanței·,·instanța·de·executare·în·cauza·de·față·era·Judecătoria·sect.·2·București·,·în·circumscripția·căreia·se·află·biroul·executorului·judecătoresc·care·face·executarea,·astfel·cum·a·stabilit·cu·putere·obligatorie·și·definitiv·și·Judecătoria·sect.·3·București·.¶

·····În·consecință,·în·mod·eronat·executorul·judecătoresc·a·solicitat·și·obținut·încuviințarea·executării·silite·la·o·instanță·necompetentă·,·viciu·care·afectează·întreaga·executare·silită·ulterioară·.¶

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Potrivit art. 650 alin 2 și 665 alin. 1 Cod procedură civilă, cererea de încuviințare a executării silite se soluționează de instanța de executare.¶

Potrivit art. 650 alin 1 Cod procedură civilă, în forma în vigoare la data sesizării instanței, instanța de executare în cauza de față era Judecătoria sect. 2 București, în circumscripția căreia se află biroul executorului judecătoresc care face executarea, astfel cum a stabilit cu putere obligatorie și definitiv și Judecătoria sect. 3 București.¶

În consecință, în mod eronat executorul judecătoresc a solicitat și obținut încuviințarea executării silite la o instanță necompetentă, viciu care afectează întreaga executare silită ulterioară.¶

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECIȘIDOI

Tehnoredactați textul pentru a fi citit pe hârtie, nu pentru calculator

Explicație

Experiența citirii unui text pe hârtie este una complet diferită față de citirea aceluiași text pe ecranul calculatorului. Nu faceți greșeala să editați textul pentru a fi lizibil și agreabil doar pe monitor. Experiența judecătorului care va citi acel text printat va fi cu siguranță alta.

Cele mai comune probleme legate de inadecvarea pregătirii textelor pentru cititul pe hârtie sunt cele referitoare la alegerea fontului și folosirea diacriticelor.

Mai întâi fonturile. În general, se consideră că tot ce este tipărit ar trebui să apară cu fonturi *serif*. Serif reprezintă micile ornamente aflate la capătul literelor și care ajută la o citire mult mai rapidă, întrucât, se zice, mențin ochiul pe linia rândului scris. În online, dimpotrivă, în mod tradițional se folosesc fonturile *sans serif*, adică cele simple, fără aceste picioruțe. Întreg netul este plin de fonturi sans serif, iar un text cu aceste caractere se citește mult mai ușor pe display-ul editorului de texte decât unul cu fonturi serif. Cum spuneam, însă, nu cădeți în capcana de a pregăti textul pentru display, pentru că judecătorul nu va avea unul.

Întrucât toate cererile se depun în scris, recomandarea mea ar fi să folosiți numai fonturi serif, de tipul Times New Roman, Georgia, sau chiar Garamond ori Palatino.

La alegerea fontului este foarte important să aveți în vedere tipul de diacritice permis de acesta, fără să uitați că sedila, prezentă drept diacritice în multe fonturi, nu este un caracter românesc. Mai multă atenție credem că trebuie acordată dimensiunii fontului, care nu ar trebui niciodată să fie mai mică de 12 puncte sau echivalentul pentru cele atipice.

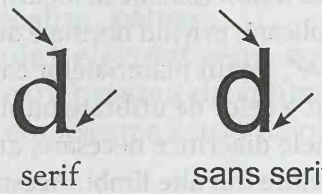

Figura 9. *Fonturi serif și sans serif*

BCU IAȘI - CENTRUL UNIVERSITAR LIBRARY

Indiferent de alegere, evitați să folosiți fonturile Courier. Acestea sunt dificil de citit și nu ar trebui să apară niciodată în cererile adresate instanțelor, decât dacă nu vreți să pară că ați scris-o cu mașina de scris a bunicilor. Iată ce diferență.

Indiferent de alegere, evitați să folosiți fonturile Courier. Acestea sunt dificil de citit și nu ar trebui să apară niciodată în cererile adresate instanțelor, decât dacă nu vreți să pară că ați scris-o cu mașina de scris a bunicilor.

Acum diacriticile. Textele în limba română fără diacritice sunt doar pentru calculator. Desigur că absolut toată lumea citește acum aproape la fel de ușor și un text fără diacritice. Judecătorii înșiși, măcar o mare parte dintre ei, citesc la fel textele atât timp cât navighează pe internet, ca orice altă persoană.

În scrierea limbii române, diacriticele țin de o normă ortografică elementară. Cinci litere din alfabet sunt marcate cu trei semne, ca să noteze alt sunet decât litera latină de bază. În fața instanțelor trebuie folosită limba oficială a statului. Aceasta este limba română, cu ortografia prescrisă de Academia Română. Absența diacriticelor degradează limba română și poate crea confuzii teribile de sens. Citățm Pandectele Romane sau Pandectele Române? Ele inițial erau desigur romane, acum sunt române, iar originalele sunt istorie de mult.

Miluta (caz real, scris fără diacritice) e contestator sau contestatoare? Când ai de motivat câteva pagini bune într-un dosar în care nu ai văzut niciodată la față partea, întrucât nu s-a prezentat decât avocatul, este extrem de frustrant ca judecător să nu știi ce gen să folosești. Mai mult ca sigur, avocatul care nu a avut politețea de a pune o banală virguliță va fi ținut minte de judecător. Trebuie să vă dați măcar silința să vă identificați partea. O măruntă confuzie îți poate crea serioase dificultăți de interacțiune pe viitor cu judecătorul respectiv.

Textul scris trebuie să fie mereu cu diacritice, oricât de greu ar fi aceasta. Dacă ai nevoie de o motivație suplimentară, țineți minte că judecătorul va percepe acest lucru întotdeauna ca pe un semn de respect și profesionalism din partea avocatului. Desigur că multe instanțe și mulți judecători nu folosesc ei înșiși diacriticele. În acest fel se încalcă și prevederi legale clare. În baza „Legii nr. 500/2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice" și a „Legii nr. 24/2000, republicată, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative", textul materialelor care emană de la instituțiile statului (și cu atât mai mult a celor de utilitate publică) este obligatoriu să fie scrise corect, cu toate semnele diacritice necesare, atât în limba română, cât și atunci când se reproduc cuvinte din alte limbi. Acesta nu e un semn de respect pentru justițiabil și nu este nicidecum un exemplu de urmat. Instanțele aleg

uneori comoditatea proprie în defavoarea lizibilității. Ca avocat nu ai însă luxul de a face această alegere în detrimentul judecătorului.

Pentru sistemele de operare Windows 95, 98, 2000, XP, 2003 Server și 7 driverul de tastatură românească este inclus în sistemul de operare și trebuie doar activat. Pentru aceasta mergeți la *Start → Panoul de control → Opțiuni regionale și de limbă* (*Start → Control Panel → Regional and language options*).

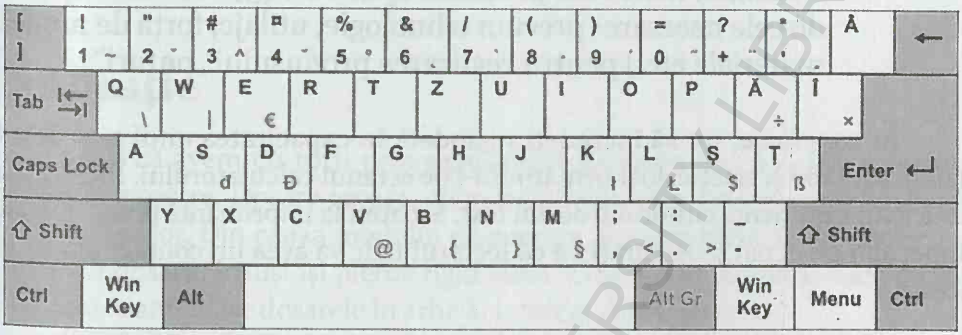

Figura 10. *Tastatură românească*

Mi-am dat seama prima oară de importanța diacriticelor citind cererile unui fost judecător, ieșit la pensie, acum avocat. Datorită, probabil, unor dificultăți în folosirea calculatorului, sau, probabil, fiindcă i le tehnoredacta o altă persoană, mai tânără, acesta își scotea textele de avocat fără diacritice. Ei bine, pentru că știa că nu poate apărea cu ele așa în fața foștilor colegi, bătrânul judecător depunea un efort fantastic pentru a introduce diacriticele cu pixul. Cererile lui arătau foarte urât, virgulițele și țidulele puse cu mâna erau inegale și inestetice, dar își îndeplinise obligația față de judecători, așa cum o cunoștea el din propria experiență. Nu vă sfătuiesc să puneți diacriticele cu mâna, nu toți suntem judecători ieșiți la pensie, ci doar să folosiți tastele speciale pentru asta.

Un exemplu de confuzie găsit pe net este la fel de grăitor*.

> „În lumea fiscaliștilor practicieni (în special a organelor de control fiscal), dar și a agenților economici, a rămas „de neuitat" cazul unei societăți comerciale care avea ca obiect de activitate și realiza „pături".
>
> La controlul efectuat s-au constatat unele nereguli, fapt pentru care organul de control a dispus, pe lângă alte sancțiuni, și confiscarea a 200 de pături, dar, nefolosindu-se

* Grigore Lăcriță, „Scrierea cu diacritice: indicator al gradului de cultură și de profesionalism", 2.02.2013, www.legestart.ro, http://legestart.ro/scrierea-cu-diacritice-indicator-al-gradului-de-cultura-si-de-profesionalism

diacriticele, în actul de control s-a înscris „confiscarea a 200 de „paturi".

Cazul a ajuns în justiție și, așa cum era de așteptat, câștig de cauză a avut societatea comercială respectivă care a demonstrat că: (1) în obiectul de activitate nu avea „realizarea produsului paturi"; (2) efectiv și în mod real nu a realizat niciodată produsul „paturi"; (3) nici nu dispunea de cele necesare (precum tehnologie, utilaje, forță de muncă, materiale etc.) pentru realizarea produsului „paturi".

În concluzie, nu vă încredeți niciodată în capacitatea unui text de a fi lizibil, agreabil și estetic doar urmărindu-l pe ecranul calculatorului. Încercați să anticipați experiența cititorului acelui text. Scoateți la imprimantă textul pregătit impecabil pe ecran și asigurați-vă că lectorul fizic va avea un contact plăcut cu acesta.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECIȘITREI

Păstrați margini generoase ale documentelor

Explicație

Cred că avem cu toții proaspătă reprezentarea fizică a dosarelor din instanțele noastre. Dosare groase, cu marginile îndoite, uneori rupte, depinde de vechimea lor. Din cauza modului de operare, documentele dintre coperte se umflă, iar dosarul însuși își pierde rigiditatea. Cine a avut ocazia să vadă modul cum sunt manipulate dosarele în arhivă, înțelege mai ușor de ce.

Mai întâi, trebuie să avem dimensiunea a ceea ce se întâmplă zilnic într-o arhivă. Așa-zisa arhivă curentă a instanțelor, adică aceea unde se află dosarele pe rolul completelor de judecată, presupune un permanent trafic al dosarelor de la „ochiurile" unde sunt ținute pe termene de judecată, în birourile grefierului, ale judecătorilor, apoi în sala de judecată, unde pot fi consultate, în camera de consiliu unde se fac pronunțările, din nou biroul grefierului sau al judecătorului, pentru a sfârși, până la termenul următor, în același spațiu îngust din arhivă. Circuitul dosarelor este o adevărată viermuială. În unele instanțe sunt transportate cu cărucioare, în altele în brațe de către grefieri, depinde de circumstanțele locale. În toate cazurile însă, nu are nimeni nici timp, nici posibilitatea să umble delicat cu ele. Dosarele sunt împinse, aruncate, trântite, strivite, dezlipite. Nu au o existență liniștită, iar o arhivă a instanței nu este un muzeu.

Una dintre cele mai des întâlnite greșeli de abordare a formei cererilor adresate instanței este lipsa de atenție pentru marginile documentului. Este un exemplu tipic în care ignorarea unui lucru mărunt poate afecta profund calitatea judecării cauzei. Toate documentele trimise pentru instanță, începând cu cererea de chemare în judecată și terminând cu înscrisurile, memoriile sau celelalte cereri procesuale ulterioare, sunt în mod obligatoriu numerotate și cusute în dosar. Coaserea se face împreună cu coperțile dosarului și întreg procedeul este, prin forța lucrurilor, mai degrabă unul rudimentar. Găurile sunt destul de grosolane, iar sfoara folosită pentru legare este una groasă, din bumbac sau chiar cânepă, tocmai pentru a oferi rezistență. Prin coasere, cotorul dosarului capătă rigiditate, iar marginile documentelor sunt compromise.

Dacă nu ați avut inspirația să lăsați o margine suficient de generoasă, șansele ca judecătorul să aibă dificultăți în a vă citi măcar sunt foarte mari.

Linia de coasere a dosarului acoperă de regulă orice text scris sub o limită de 3 cm. Aceasta este de altfel marginea minimă pe care o recomand. Dimensiunea implicită în programele de editare text este de regulă mai mică (2,5 cm) și este una dintre cauzele pentru care manipularea documentelor din dosar devine dificilă.

Se impun două precizări. În primul rând, nu uitați că o coală A4 are două margini și că fixarea se face pe marginea din dreapta pentru prima pagină și pe marginea din stânga pentru pagina de pe verso. Lăsați aceeași distanță la ambele margini laterale ale documentului.

În al doilea rând, atunci când aveți de depus la dosar documente de alte dimensiuni încercați să vizualizați ce se va întâmpla, pentru a le putea prezenta în forma potrivită. Dacă, de exemplu, aveți de depus planșe în format A3 sau chiar mai mare, nu va trebui să le împăturiți niciodată pe jumătate de-a latul lor, așa cum pare cel mai comod. Practic, în acest mod, creați posibilitatea ca prin coaserea grăbită a arhivarului documentul să devină complet inutilizabil. Va fi prins la dosar și cu marginea care trebuia să rămână liberă pentru a putea fi desfăcut. Pentru a-l citi, judecătorul va trebui fie să-l desfacă cu forța, distrugându-l parțial, fie să solicite expres arhivarului să descoasă dosarul, procedeu complicat și de regulă evitat. Într-o astfel de situație, aveți grijă atunci când împăturiți documentul pentru a putea intra în interiorul formatului standard A4 să lăsați în evidență marginea despre care știți că va veni cusută la dosar. Împăturiți documentul nesimetric, lăsând spre exterior una din margini. O soluție poate fi să folosiți schemele de împăturire folosite în arhitectură. Astfel sunt depuse la dosar, de regulă, planșele mari de către experți, obișnuiți cu manipularea unor astfel de documente.

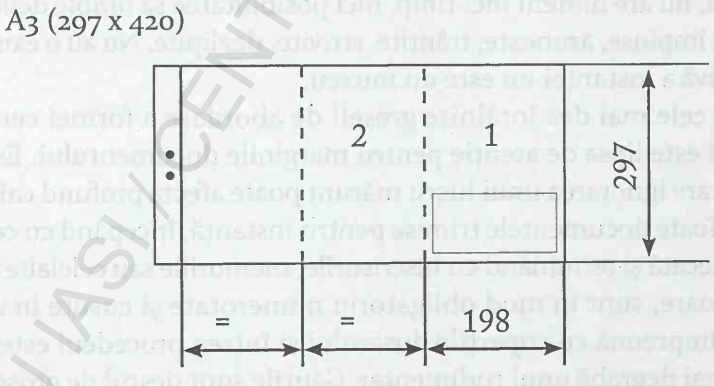

Figura 11. *Împăturirea pentru dosar a documentelor în format A3*

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

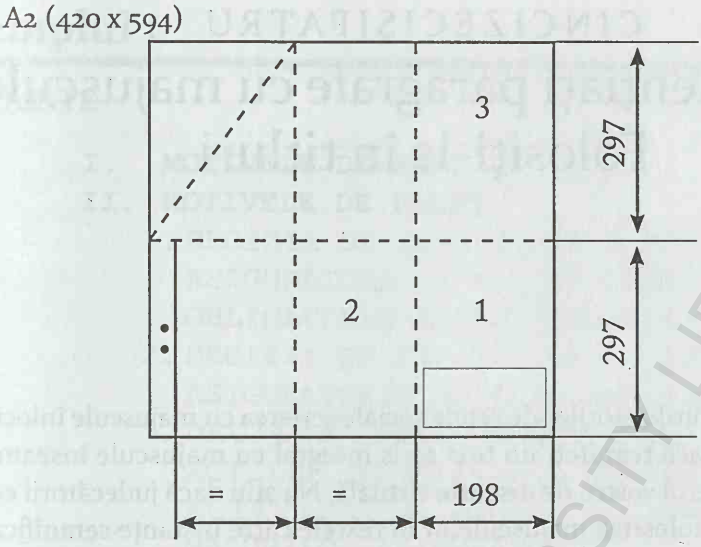

Figura 12. *Împăturirea pentru dosar a documentelor în format A2*

Unul dintre miturile pe care noii judecători le învață printre primele este că ar exista avocați care depun intenționat la dosar diferite documente împăturite cu marginile suprapuse. Provoacă coaserea lor laolaltă pentru a testa dacă judecătorul studiază dosarul sau nu. De regulă, se face referire la avocați în vârstă și cu experiență, oricum la unii foarte respectați din punct de vedere profesional. Multe documente depuse neglijent la dosar au fost distruse parțial de tinerii judecători care au evitat căderea în această presupusă capcană.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECIȘIPATRU

Nu evidențiați paragrafe cu majuscule. Folosiți-le în titluri

Explicație

În jargonul utilizatorilor de rețele sociale scrierea cu majuscule înlocuiește vocea ridicată. Dacă trimiteți un text scris integral cu majuscule înseamnă că strigați la partenerul vostru de discuție virtuală. Nu știu dacă judecătorii cunosc acest jargon, dar folosirea majusculelor în textele către instanțe semnifică cam același lucru, că țipi la judecător. Majusculele sunt stridente, ies puternic în evidență și strică echilibrul textului. Întrucât toate caracterele sunt uniforme, au aceeași mărime, textul este și greu de citit cu adevărat. Astfel fiind, folosirea majusculelor ar trebui făcută cu maximum de discernământ și doar atunci când cu adevărat se impune.

Mai întâi, majusculele nu reprezintă cu adevărat o tehnică eficientă de subliniere a unui text. Pe vremea mașinilor de scris mecanice evidențierea era limitată la două mijloace tehnice: sublinierea și scrierea cu majuscule. Însă, în timpurile noastre, această paletă este mult diversificată: folosirea caracterelor îngroșate, a celor italizate, folosirea unor mărimi de fonturi diferite, folosirea culorilor sau a chenarelor. Când scrieți cu majuscule nu scoateți în evidență o idee, ci de fapt o îngropați.

În al doilea rând, niciodată nu trebuie scris cu majuscule mai mult de un rând întreg. În niciun caz paragrafe întregi. Este cea mai sigură cale prin care obțineți efectul invers celui scontat și vă indispuneți cititorul. Textul scris cu majuscule este urât, este greu de citit și blochează comunicarea.

În sfârșit, aceasta nu înseamnă că majusculele nu trebuie folosite. Însă ele trebuie utilizate rațional. Majusculele pot fi utilizate în titluri sau subtitluri. Mai ales în cele scurte este chiar recomandabilă folosirea lor. Pot fi folosite pentru a scoate în evidență un cuvânt sau două, considerate de redactor ca fiind foarte relevante.

BCU ASTRA CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

I. MOTIVELE DE FAPT
II. MOTIVELE DE DREPT
1. DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII S-A LUAT FĂRĂ AUDIEREA OBLIGATORIE A CONTRIBUABILULUI
2. DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURATORII NU ESTE MOTIVATĂ
3. DECIZIA ESTE EMISĂ CU ÎNCĂLCAREA ACTELOR NORMATIVE CARE REGLEMENTEAZĂ ACTIVITATEA ANAF DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII
4. DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII NU A FOST COMUNICATĂ ȘI A PRODUS EFECTE JURIDICE NULE
5. MĂSURILE ASIGURĂTORII AU FOST LUATE ASUPRA BUNURILOR CARE SUNT NEMIJLOCIT PREDESTINATE PENTRU DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII CARE CONSTITUIE PRINCIPALA SURSĂ DE VENIT

III. CEREREA DE SUSPENDARE A EXECUTĂRII MĂSURILOR ASIGURĂTORII
IV. DOVEZILE CERERII
V. ALTE ASPECTE DE PROCEDURĂ

DUPĂ

I. MOTIVELE DE FAPT
II. MOTIVELE DE DREPT
1. **Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii s-a luat fără audierea obligatorie a contribuabilului**
2. **Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu este motivată**
3. **Decizia este emisă cu încălcarea actelor normative care reglementează activitatea ANAF de instituire a măsurilor asigurătorii**

BCU IAȘI CENTRALA UNIVERSITARĂ

4. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu a fost comunicată şi a produs efecte juridice nule
5. Măsurile asigurătorii au fost luate asupra bunurilor care sunt nemijlocit predestinate pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit
III. CEREREA DE SUSPENDARE A EXECUTĂRII MĂSURILOR ASIGURĂTORII
IV. DOVEZILE CERERII
V. ALTE ASPECTE DE PROCEDURĂ

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 2

ÎNAINTE

II. MOTIVELE DE DREPT

În drept, potrivit art. 129 alin. 11 din Codul de procedură fiscală, *„împotriva actelor prin care se dispun și se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestație în conformitate cu prevederile art. 172."*

Potrivit art. 172 Cod procedură fiscală „Persoanele interesate pot face contestație **împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod** de către organele de executare".

Potrivit art. 174 alin. 3 Cod procedură fiscală, „Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, poate dispune **anularea actului de executare contestat** sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseși, anularea sau lămurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată".

Potrivit practicii constante a instanțelor *Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii* de către organul fiscal **este nulă atunci când a fost emisă cu încălcarea prevederilor legale și când este nejustificată sub aspectul temeiniciei.**

DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII NR. (...) EMISĂ LA DATA DE 10 IULIE 2015 DE CĂTRE INTIMATA ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ A FINANȚELOR PUBLICE ILFOV, PENTRU BUNURILE MOBILE ȘI IMOBILE ALE CONTESTATOAREI ESTE NELEGALĂ ȘI NETEMEINICĂ, FIIND EMISĂ CU ÎNCĂLCAREA FLAGRANTĂ A PREVEDERILOR *CODULUI DE PROCEDURĂ FISCALĂ*, A *ORDINULUI ANAF NR. 2605/2010 - APROBAREA PROCEDURII DE APLICARE EFECTIVĂ A MĂSURILOR ASIGURĂTORII PREVĂZUTE DE O.G. NR. 92/2003 PRIVIND CODUL DE PROCEDURA FISCALĂ*, FIIND NEJUSTIFICATĂ ÎN RAPORT DE CONSTATĂRILE PREALABILE ALE ORGANULUI FISCAL ȘI FIIND INAPLICABILĂ JURIDIC ÎN RAPORT DE CONȚINUTUL VERIFICĂRILOR EFECTUATE DE ORGANUL FISCAL.

BCU BUCUREȘTI UNIVERSITY LIBRARY

MOTIVELE DE NELEGALITATE ŞI NETEMEINICIE SUNT URMĂTOARELE:

1. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii s-a luat fără audierea obligatorie a contribuabilului

Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă la data de 10.06.2015 s-a luat fără audierea contribuabilului şi fără să i se dea posibilitatea acestuia să se apere ori să-şi spună punctul de vedere.

În acest fel a fost încălcat unul dintre principiile fundamentale de conduită reglementate de Codul de procedură fiscală.

Astfel, potrivit art. 9 din Codul de procedură fiscală, „Înaintea luării deciziei organul fiscal **este obligat să asigure contribuabilului posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere cu privire la faptele şi împrejurările relevante în luarea deciziei**".

Organul fiscal, pentru a justifica încălcarea dreptului la ascultare, menţionează în cuprinsul Deciziei precizarea expresă că audierea contribuabilului nu este necesară întrucât ar fi incidentă excepţia prevăzută de art. 9 alin. (2) lit. d) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, respectiv „audierea contribuabilului nu este necesară atunci când urmează să se ia măsuri de executare silită".

Organul fiscal face o confuzie gravă între măsurile asiguratorii prevăzute de art. 129 Cod procedură fiscală şi executarea silită a creanţelor fiscale, instituţie juridică distinctă reglementată în capitolul VIII, respectiv art. 136 ş.u. Cod procedură fiscală. Măsurile asigurătorii nu sunt acte de executare silită, ci mijloace care intră în conţinutul acţiunii şi care au ca scop doar asigurarea, prin indisponibilizarea bunurilor urmăribile ale contribuabilului, asupra posibilităţii de realizare efectivă a executării silite (prin echivalent sau, după caz, în natură) dacă va obţine titlu executoriu fiscal. Astfel, potrivit art. 141 alin. (1) Cod procedură fiscală, *„Executarea silită a creanţelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de către organul de executare competent în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal debitorul sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu."* Or, în cauză, nu poate fi vorba de existenţa unui titlu executor, măsurile asigurătorii fiind luate cu titlu preventiv înaintea emiterii titlului de creanţă.

NEEXISTÂND NICIUNA DIN EXCEPȚIILE ÎNSCRISE ÎN PREVEDERILE ART. 9 ALIN. (2) COD PROCEDURĂ FISCALĂ, **ASCULTAREA CONTRIBUABILULUI ÎNAINTE DE INSTITUIREA MĂSURILOR ASIGURĂTORII ERA OBLIGATORIE**, CERINȚĂ PE CARE ORGANUL FISCAL NU NUMAI CĂ NU A RESPECTAT-O, DAR A ȘI ÎNLĂTURAT-O PRINTR-O APLICARE ABUZIVĂ DIN PUNCT DE VEDERE JURIDIC A PREVEDERILOR LEGALE CITATE. APLICÂND ARBITRAR EXCEPȚIA DE LA ASCULTARE ORGANUL FISCAL A ÎNCĂLCAT CU BUNĂ ȘTIINȚĂ PRINCIPIUL FUNDAMENTAL ÎNSCRIS ÎN ART. 13 COD PROCEDURĂ FISCALĂ, POTRIVIT CU CARE *„INTERPRETAREA REGLEMENTĂRILOR FISCALE TREBUIE SĂ RESPECTE VOINȚA LEGIUITORULUI AȘA CUM ESTE EXPRIMATĂ ÎN LEGE”*.

Garanția ascultării contribuabilului este o componentă a dreptului la apărare al contribuabililor în procedura fiscală, dar și a principiului legalității și bunei-credințe care trebuie să reglementeze activitatea organelor fiscale și relațiile dintre contribuabili și acestea.

2. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu este motivată

Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă la data de 10.06.2015 s-a luat în condițiile art. 129 alin. (3) Cod procedură fiscală, adică înaintea emiterii titlului de creanță care să constate obligațiile fiscale ale contestatoarei.

Potrivit art. 129 alin. (2) Cod procedură fiscală, măsurile asigurătorii sub forma popririi asigurătorii și sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor mobile și/sau imobile proprietate a debitorului, precum și asupra veniturilor acestuia se pot lua doar când **„când există pericolul ca acesta să se sustragă, să își ascundă ori să își risipească patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea”**.

Potrivit art. 129 alin. (5) Cod procedură fiscală, „Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie **motivată**”.

Din aceste prevederi legale rezultă dincolo de orice îndoială că măsurile asiguratorii, fiind o restrângere a dreptului de proprietate, nu pot fi luate arbitrar şi automat, ci doar atunci când există un pericol real pentru îngreunarea viitoarei executări silite fiscale.

În cauză însă, organul fiscal nu a motivat în niciun mod luarea măsurilor asiguratorii , neinvocând şi nedovedind nicio situaţie concretă din care să rezulte că este îndeplinită condiţia prevăzută de textul legal, respectiv aceea a existenţei pericolului sustragerii, ascunderii sau risipirii patrimoniului contestatoarei, cu consecinţa periclitării sau îngreunării colectării. În cuprinsul Deciziei contestate nu există nicio referire la o astfel de situaţie, organul fiscal mulţumindu-se să descrie pe larg faptele pretins a fi prejudiciabile pentru bugetul statului.

Deşi Decizia cuprinde o secţiune intitulată *Motivarea necesităţii dispunerii măsurilor asigurătorii*, potrivit modelului tipizat prevăzut de Ordinul nr. 2605 din 21 octombrie 2010 pentru aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, **în concret nu există nicio motivare a necesităţii instituirii măsurilor asigurătorii**.

SIMPLA COMPLETARE A UNUI FORMULAR TIPIZAT DE CĂTRE INTIMATĂ, FĂRĂ CA DECIZIA SĂ CUPRINDĂ ELEMENTE JUSTIFICATIVE CONCRETE, APLICABILE SITUAŢIEI CONTRIBUABILULUI FAŢĂ DE CARE SE IA MĂSURA, NU ESTE DE NATURĂ A SUPLINI MOTIVAREA LUĂRII UNOR MĂSURI RESTRICTIVE ASUPRA PATRIMONIULUI CONTRIBUABILULUI, ŞI PUNE INSTANŢA ÎN IMPOSIBILITATEA DE A EXERCITA CONTROLUL DE TEMEINICIE A MĂSURII LUATE.

Mai mult, în acest mod se aduce atingere dreptului de proprietate garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 adiţional la CEDO, având în vedere că, deşi a avut loc o restrângere a dreptului de proprietate al contestatoarei, nu s-a justificat în niciun mod cauza acestei restrângeri, or în analiza respectării dreptului de proprietate de către organele statale, o importanţă crucială revine proporţionalităţii dintre ingerinţă şi motivele care justifică ingerinţa în dreptul de proprietate.

Motivarea actelor administrative fiscale reprezintă o condiție de valabilitate a acestora, emitentului unui astfel de act revenindu-i obligația de a indica în mod neechivoc elementele de fapt și de drept care au stat la baza soluției adoptate, atât pentru a putea fi cunoscute de destinatar și în funcție de care să își poată formula eventualele apărări, dar și pentru ca instanța de judecată să poată exercita un control efectiv al legalității actului. Doar obligația motivării tuturor actelor administrative poate funcționa ca o garanție a respectării legii și a ocrotirii drepturilor cetățenești. Cerința motivării corespunzătoare a actelor administrative, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pentru care au fost adoptate, se regăsește și în Recomandarea (2007)7 a Comitetului de Miniștri (art. 17 pct. 2), respectiv în Rezoluția (77)31 a Comitetului de Miniștri (principiul IV), fiind preluată și menționată în mod expres în Codul European al Bunei Conduite Administrative: *„Fiecare decizie adoptată de Instituție, care poate afecta în mod negativ drepturile sau interesele unei persoane particulare, va menționa temeiurile pe care se bazează, indicând în mod clar faptele relevante și baza legală a deciziei"*.

3. Decizia este emisă cu încălcarea actelor normative care reglementează activitatea ANAF de instituire a măsurilor asigurătorii

Potrivit 5.1.1. din *Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectiva a masurilor asiguratorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală*, „În situația în care organul de control, în timpul acțiunii de control, efectuată după procedurile prealabile de documentare pentru control, și în urma analizei dosarului fiscal, situațiilor financiare, declarațiilor fiscale sau a altor documente și a informațiilor pe care le deține, **constată că există suficiente informații că debitorul nu și-a declarat materia impozabilă** și totodată **apreciază că există pericolul iminent să se sustragă de la plata obligațiilor la bugetul general consolidat sau să prejudicieze bugetul, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului,** periclitând sau îngreunând în mod deosebit colectarea, va dispune luarea măsurilor asigurătorii.

Rezultă astfel o dublă condiţie pentru instituirea măsurilor asigurătorii înaintea emiterii titlului de creanţă, respectiv în timpul acţiunii de control:

1. EXISTENŢA UNOR INFORMAŢII CĂ DEBITORUL NU ŞI-A DECLARAT MATERIA IMPOZABILĂ
2. EXISTENŢA UNUI PERICOL IMINENT DE SUSTRAGERE, PRIN ASCUNDEREA SAU RISIPIREA PATRIMONIULUI

Niciuna dintre aceste condiţii nu este îndeplinită în cauză, măsura dispusă apărând drept abuzivă în raport chiar de propriile reguli de funcţionare a ANAF.

ASTFEL, CERCETĂRILE PREALABILE ŞI **CONSTATĂRILE PROVIZORII NU VIZEAZĂ ÎN NICIUN FEL POSIBILA ASCUNDERE A UNEI MATERII IMPOZABILE** DIN PARTEA CONTESTATOAREI, CI DOAR PRESUPUSA LIPSĂ DE DILIGENŢĂ CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA UNOR SOCIETĂŢI COMERCIALE FURNIZOARE, A.C. SRL ÎNREGISTRÂND CHIAR DUPĂ CONSTATĂRILE ORGANULUI FISCAL TOATE OPERAŢIUNILE COMERCIALE ÎN CONTABILITATE ŞI PLĂTIND LA ZI OBLIGAŢIILE BUGETARE.

De asemenea, organul fiscal nu a constatat, reţinut şi motivat niciun **pericol iminent** de sustragere de la urmărire sau de ascundere, ori risipire a patrimoniului.

Astfel cum se reţine în mod constant în jurisprudenţa instanţelor, aprecierea acestui pericol nu este subiectivă, ci trebuie justificată prin raportare la conţinutul declaraţiilor fiscale şi a situaţiei financiare a debitorului, de istoria comportamentului fiscal al contribuabilului, al reprezentanţilor legali şi al asociaţilor/acţionarilor majoritari (mod de declarare şi plată, situaţii de atragere a răspunderii solidare, situaţii de insolvenţă sau de insolvabilitate etc., astfel cum rezultă în mod expres de altfel din prevederile punctului 5.1.1 şi 5.6 lit. f) din Ordinul nr. 2605/2010 emis de ANAF.

4. Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii nu a fost comunicată şi a produs efecte juridice nule

Decizia contestată a fost emisă fără ascultarea contribuabilului, intempestiv, fără posibilitatea de a se apăra, în lipsa acestuia şi fără să i se comunice procedural un exemplar, astfel încât să existe posibilitatea reală de contestare. Contestatoarea a luat cunoştinţă de existenţa deciziei doar la momentul aducerii la îndeplinire propriu-zise a măsurilor asigurătorii, fiind pusă în faţa faptului împlinit şi blocându-i-se astfel activitatea comercială.

Potrivit practicii curente a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi a celorlalte instanţe judecătoreşti ulterior emiterii *Deciziei nr. 959 din 17 februarie 2011 Secţia de contencios administrativ şi fiscal a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie,* „măsurile asigurătorii dispuse prin decizie emisă de organul fiscal competent îi conferă acestui act administrativ caracterul de act administrativ fiscal".

Potrivit art. 41 din Codul de procedură fiscală, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislaţiei privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor fiscale.

Potrivit art. 45 alin. (1) Cod procedură fiscală, „**Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului** sau la o dată ulterioară menţionată în actul administrativ comunicat, potrivit legii", iar potrivit alin. (2) „**Actul administrativ fiscal ce nu a fost comunicat potrivit art. 44 nu este opozabil contribuabilului şi nu produce niciun efect juridic.**"

Potrivit art. 44 alin. (2) Cod procedură fiscală, „Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică prin **remiterea acestuia contribuabilului/împuternicitului, dacă se asigură primirea sub semnătură** a actului administrativ fiscal, sau **prin poştă, cu scrisoare recomandată** cu confirmare de primire."

De altfel, potrivit pct. 5.19. din Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, rezultă de asemenea obligaţia comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* în condiţiile art. 44 din Codul de procedură fiscală.

ÎN CAUZĂ, MĂSURILE ASIGURĂTORII AU FOST PUSE ÎN EXECUTARE ÎN LIPSA COMUNICĂRII *DECIZIEI DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII* ÎN CONDIȚIILE ART. 44 COD PROCEDURĂ FISCALĂ, ASTFEL ÎNCÂT ACESTEA SUNT NULE DE DREPT ÎNTRUCÂT POTRIVIT ART. 44 ALIN. 2 COD PROCEDURĂ FISCALĂ ACTUL ADMINISTRATIV FISCAL EMIS NU PUTEA PRODUCE NICIUN EFECT JURIDIC.

5. Măsurile asigurătorii au fost luate asupra bunurilor care sunt nemijlocit predestinate pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit

Obiectul principal de activitate al SC A.C. SRL este potrivit certificatului de înregistrare fiscală *comerțul cu ridicata al produselor cosmetice și de întreținere*, cod CAEN 4645.

Prin Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii şi ulterior Procesul-verbal nr. (...)/17.06.2015 s-a luat sechestrul asigurător asupra bunurilor mobile (mărfuri) aflate în depozitele societăţii şi care erau destinate alimentării fluxului de vânzare, în realizarea obiectului principal de activitate.

OR, POTRIVIT ART. 142 ALIN. (1¹) LIT. B) COD PROCEDURĂ FISCALĂ SUNT SUPUSE SECHESTRĂRII ŞI VALORIFICĂRII BUNURILE URMĂRIBILE PROPRIETATE A DEBITORULUI, PREZENTATE DE ACESTA ŞI/SAU IDENTIFICATE DE CĂTRE ORGANUL DE EXECUTARE BUNURILE **„CARE NU SUNT NEMIJLOCIT PREDESTINATE PENTRU DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII CARE CONSTITUIE PRINCIPALA SURSĂ DE VENIT”**.

În mod nereal, organul fiscal a menţionat în cuprinsul *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* că bunurile mobile (mărfurile) sechestrate nu folosesc pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit. Identitatea acestor bunuri rezultă din chiar anexa Procesului-verbal de sechestru nr. (...)/17.06.2015.

DUPĂ

II. MOTIVELE DE DREPT

În drept, potrivit art. 129 alin. (11) din Codul de procedură fiscală *„împotriva actelor prin care se dispun şi se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestaţie în conformitate cu prevederile art. 172."*

Potrivit art. 172 Cod procedură fiscală, „Persoanele interesate pot face contestaţie **împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod** de către organele de executare".

Potrivit art. 174 alin. (3) Cod procedură fiscală, „Dacă admite contestaţia la executare, instanţa, după caz, poate dispune **anularea actului de executare contestat** sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseşi, anularea sau lămurirea titlului executoriu, ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată".

Potrivit practicii constante a instanţelor *Decizia de instituire a măsurilor asiguratorii* de către organul fiscal **este nulă atunci când a fost emisă cu încălcarea prevederilor legale şi când este nejustificată sub aspectul temeiniciei.**

Decizia de instituire a măsurilor asiguratorii nr. (...) emisă la data de 10 iulie 2015 de către intimata Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Ilfov, pentru bunurile mobile şi imobile ale contestatoarei este nelegală şi netemeinică, fiind emisă cu încălcarea flagrantă a prevederilor *Codului de procedură fiscală*, a *Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectiva a masurilor asiguratorii prevăzute de OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală*, fiind nejustificată în raport de constatările prealabile ale organului fiscal şi fiind inaplicabilă juridic în raport de conţinutul verificărilor efectuate de organul fiscal.

BIBLIOTECA UNIVERSITARY LIBRARY

Motivele de nelegalitate şi netemeinicie sunt următoarele:

1. DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII S-A LUAT FĂRĂ AUDIEREA OBLIGATORIE A CONTRIBUABILULUI

Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă la data de 10.06.2015 s-a luat fără audierea contribuabilului şi fără să i se dea posibilitatea acestuia să se apere ori să-şi spună punctul de vedere.

În acest fel a fost încălcat unul dintre principiile fundamentale de conduită reglementate de Codul de procedură fiscală.

Astfel, potrivit art. 9 din Codul de procedură fiscală, „Înaintea luării deciziei organul fiscal **este obligat să asigure contribuabilului posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere cu privire la faptele şi împrejurările relevante în luarea deciziei**".

Organul fiscal, pentru a justifica încălcarea dreptului la ascultare, menţionează în cuprinsul Deciziei precizarea expresă că audierea contribuabilului nu este necesară întrucât ar fi incidentă excepţia prevăzută de art. 9 alin. (2) lit. d) din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, respectiv „audierea contribuabilului nu este necesară atunci când urmează să se ia masuri de executare silită".

Organul fiscal face o confuzie gravă între măsurile asiguratorii prevăzute de art. 129 Cod procedură fiscală şi executarea silită a creanţelor fiscale, instituţie juridică distinctă reglementată în capitolul VIII, respectiv art. 136 ş.u. Cod procedură fiscală. Măsurile asiguratorii nu sunt acte de executare silită, ci mijloace care intră în conţinutul acţiunii şi care au ca scop doar asigurarea, prin indisponibilizarea bunurilor urmăribile ale contribuabilului, asupra posibilităţii de realizare efectivă a executării silite (prin echivalent sau, după caz, în natură) dacă va obţine titlu executoriu fiscal. Astfel, potrivit art. 141 alin. (1) Cod procedură fiscală, *„Executarea silită a creanţelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de*

către organul de executare competent în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal debitorul sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu." Ori, în cauză, nu poate fi vorba de existenţa unui titlu executor, măsurile asiguratorii fiind luate cu titlu preventiv înaintea emiterii titlului de creanţă.

Neexistând niciuna dintre EXCEPŢIILE înscrise în prevederile art. 9 alin. (2) Cod procedură fiscală, **ascultarea contribuabilului înainte de instituirea măsurilor asiguratorii era obligatorie**, cerinţă pe care organul fiscal nu numai că nu a respectat-o, dar a şi înlăturat-o printr-o aplicare abuzivă din punct de vedere juridic a prevederilor legale citate. Aplicând arbitrar excepţia de la ascultare organul fiscal a încălcat cu bună-ştiinţă principiul fundamental înscris în art. 13 Cod procedură fiscală, potrivit cu care „*Interpretarea reglementărilor fiscale trebuie să respecte voinţa legiuitorului aşa cum este exprimată în lege.*"

Garanţia ascultării contribuabilului este o componentă a dreptului la apărare al contribuabililor în procedura fiscală, dar şi a principiului legalităţii şi bunei –credinţe care trebuie să reglementeze activitatea organelor fiscale şi relaţiile dintre contribuabili şi acestea.

2. DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII NU ESTE MOTIVATĂ

Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă la data de 10.06.2015 s-a luat în condiţiile art. 129 alin. (3) Cod procedură fiscală, adică înaintea emiterii titlului de creanţă care să constate obligaţiile fiscale ale contestatoarei.

Potrivit art. 129 alin. (2) Cod procedură fiscală, măsurile asigurătorii sub forma popririi asigurătorii şi sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor mobile şi/sau imobile proprietate a debitorului, precum şi asupra veniturilor acestuia se pot lua doar când „**când există pericolul ca acesta să se sustragă, să îşi ascundă ori să îşi risipească patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea**".

Potrivit art. 129 alin. (5) Cod procedură fiscală „Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie **motivată**".

Din aceste prevederi legale rezultă dincolo de orice îndoială că măsurile asigurătorii, fiind o restrângere a dreptului de proprietate, nu pot fi luate arbitrar și automat, ci doar atunci când există un pericol real pentru îngreunarea viitoarei executări silite fiscale.

În cauză însă, organul fiscal nu a motivat în niciun mod luarea măsurilor asigurătorii, neinvocând și nedovedind nicio situație concretă din care să rezulte că este îndeplinită condiția prevăzută de textul legal, respectiv aceea a existenței pericolului sustragerii, ascunderii sau risipirii patrimoniului contestatoarei, cu consecința periclitării sau îngreunării colectării. În cuprinsul Deciziei contestate nu există nicio referire la o astfel de situație, organul fiscal mulțumindu-se să descrie pe larg faptele pretins a fi prejudiciabile pentru bugetul statului.

Deși Decizia cuprinde o secțiune intitulată *Motivarea necesității dispunerii măsurilor asigurătorii*, potrivit modelului tipizat prevăzut de Ordinul nr. 2605 din 21 octombrie 2010 pentru aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, **în concret nu există nicio motivare a necesității instituirii măsurilor asigurătorii.**

Simpla completare a unui formular tipizat de către intimată, fără ca decizia să cuprindă elemente justificative concrete, aplicabile situației contribuabilului față de care se ia măsura, nu este de natură a suplini motivarea luării unor măsuri restrictive asupra patrimoniului contribuabilului, și pune instanța în imposibilitatea de a exercita controlul de temeinicie a măsurii luate.

Mai mult, în acest mod se aduce atingere dreptului de proprietate garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la CEDO, având în vedere că, deși a avut loc o restrângere a dreptului de proprietate al contestatoarei, nu s-a justificat în niciun mod cauza acestei restrângeri, or în analiza respectării dreptului de proprietate de către organele statale, o importanță crucială

revine proporționalității dintre ingerință și motivele care justifică ingerința în dreptul de proprietate.

Motivarea actelor administrative fiscale reprezintă o condiție de valabilitate a acestora, emitentului unui astfel de act revenindu-i obligația de a indica în mod neechivoc elementele de fapt și de drept care au stat la baza soluției adoptate, atât pentru a putea fi cunoscute de destinatar și în funcție de care să își poată formula eventualele apărări, dar și pentru ca instanța de judecată să poată exercita un control efectiv al legalității actului. Doar obligația motivării tuturor actelor administrative poate funcționa ca o garanție a respectării legii și a ocrotirii drepturilor cetățenești. Cerința motivării corespunzătoare a actelor administrative, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pentru care au fost adoptate, se regăsește și în Recomandarea (2007)7 a Comitetului de Miniștri (art. 17 pct. 2), respectiv în Rezoluția (77)31 a Comitetului de Miniștri (principiul IV), fiind preluată și menționată în mod expres în Codul European al Bunei Conduite Administrative: *„Fiecare decizie adoptată de Instituție, care poate afecta în mod negativ drepturile sau interesele unei persoane particulare, va menționa temeiurile pe care se bazează, indicând în mod clar faptele relevante și baza legală a deciziei"*.

3. DECIZIA ESTE EMISĂ CU ÎNCĂLCAREA ACTELOR NORMATIVE CARE REGLEMENTEAZĂ ACTIVITATEA ANAF DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII

Potrivit 5.1.1. din *Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală*, „În situația în care organul de control, în timpul acțiunii de control, efectuată după procedurile prealabile de documentare pentru control, și în urma analizei dosarului fiscal, situațiilor financiare, declarațiilor fiscale sau a altor documente și a informațiilor pe care le deține, **constată că există suficiente informații că debitorul nu și-a declarat materia impozabilă** și totodată **apreciază că există pericolul iminent să se sustragă de la plata obligațiilor la bugetul general consolidat sau să prejudicieze**

bugetul, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului, periclitând sau îngreunând în mod deosebit colectarea, va dispune luarea măsurilor asigurătorii.

Rezultă astfel o dublă condiţie pentru instituirea măsurilor asigurătorii înaintea emiterii titlului de creanţă, respectiv în timpul acţiunii de control:

1. Existenţa unor informaţii că debitorul nu şi-a declarat materia impozabilă
2. Existenţa unui pericol iminent de sustragere, prin ascunderea sau risipirea patrimoniului

Niciuna dintre aceste condiţii nu este îndeplinită în cauză, măsura dispusă apărând drept abuzivă în raport chiar de propriile reguli de funcţionare a ANAF.

Astfel, cercetările prealabile şi **constatările provizorii nu vizează în niciun fel posibila ascundere a unei materii impozabile** din partea contestatoarei, ci doar presupusa lipsă de diligenţă cu privire la activitatea unor societăţi comerciale furnizoare, A.C. SRL înregistrând chiar după constatările organului fiscal toate operaţiunile comerciale în contabilitate şi plătind la zi obligaţiile bugetare.

De asemenea, organul fiscal nu a constatat, reţinut şi motivat niciun **pericol iminent** de sustragere de la urmărire sau de ascundere, ori risipire a patrimoniului.

Astfel cum se reţine în mod constant în jurisprudenţa instanţelor, aprecierea acestui pericol nu este subiectivă, ci trebuie justificată prin raportare la conţinutul declaraţiilor fiscale şi a situaţiei financiare a debitorului, de istoria comportamentului fiscal al contribuabilului, al reprezentanţilor legali şi al asociaţilor/acţionarilor majoritari (mod de declarare şi plată, situaţii de atragere a răspunderii solidare, situaţii de insolvenţă sau de insolvabilitate etc., astfel cum rezultă în mod expres de altfel din prevederile punctului 5.1.1 şi 5.6 litera f din Ordinul nr. 2605/2010 emis de ANAF.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4. DECIZIA DE INSTITUIRE A MĂSURILOR ASIGURĂTORII NU A FOST COMUNICATĂ ŞI A PRODUS EFECTE JURIDICE NULE

Decizia contestată a fost emisă fără ascultarea contribuabilului, intempestiv, fără posibilitatea de a se apăra, în lipsa acestuia şi fără să i se comunice procedural un exemplar, astfel încât să existe posibilitatea reală de contestare. Contestatoarea a luat cunoştinţă de existenţa deciziei doar la momentul aducerii la îndeplinire propriu-zise a măsurilor asigurătorii, fiind pusă în faţa faptului împlinit şi blocându-i-se astfel activitatea comercială.

Potrivit practicii curente a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi a celorlalte instanţe judecătoreşti, ulterior emiterii *Deciziei nr. 959 din 17 februarie 2011 Secţia de contencios administrativ şi fiscal a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie*, „măsurile asigurătorii dispuse prin decizie emisă de organul fiscal competent îi conferă acestui act administrativ caracterul de act administrativ fiscal".

Potrivit art. 41 din Codul de procedură fiscală, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislaţiei privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor fiscale.

Potrivit art. 45 alin. (1) Cod procedură fiscală „**Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului** sau la o dată ulterioară menţionată în actul administrativ comunicat, potrivit legii", iar potrivit alin. (2) „**Actul administrativ fiscal ce nu a fost comunicat potrivit art. 44 nu este opozabil contribuabilului şi nu produce niciun efect juridic.**"

Potrivit art. 44 alin. (2) Cod procedură fiscală „Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică prin **remiterea acestuia contribuabilului/ împuternicitului, dacă se asigură primirea sub semnătură** a actului administrativ fiscal, sau **prin poştă, cu scrisoare recomandată** cu confirmare de primire."

De altfel, potrivit pct. 5.19. din Ordinului ANAF nr. 2605/2010 - aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asiguratorii prevăzute de O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală,

rezultă de asemenea obligaţia comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asiguratorii* în condiţiile art. 44 din Codul de procedură fiscală.

În cauză, măsurile asiguratorii au fost puse în executare în lipsa comunicării *Deciziei de instituire a măsurilor asiguratorii* în condiţiile art. 44 Cod procedură fiscală, astfel încât acestea sunt nule de drept întrucât potrivit art. 44 alin. (2) Cod procedură fiscală actul administrativ fiscal emis nu putea produce nici un efect juridic.

5. MĂSURILE ASIGURĂTORII AU FOST LUATE ASUPRA BUNURILOR CARE SUNT NEMIJLOCIT PREDESTINATE PENTRU DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII CARE CONSTITUIE PRINCIPALA SURSĂ DE VENIT

Obiectul principal de activitate al SC A.C. SRL este potrivit certificatului de înregistrare fiscală *comerţul cu ridicata al produselor cosmetice şi de întreţinere*, cod CAEN 4645.

Prin Decizia de instituire a măsurilor asiguratorii şi ulterior Procesul verbal nr. (...)/17.06.2015 s-a luat sechestrul asigurator asupra bunurilor mobile (mărfuri) aflate în depozitele societăţii şi care erau destinate alimentării fluxului de vânzare, în realizarea obiectului principal de activitate.

Or, potrivit art. 142 alin. (1^1) lit. b) Cod procedură fiscală sunt supuse sechestrării şi valorificării bunurile urmăribile proprietate a debitorului, prezentate de acesta şi/sau identificate de către organul de executare, bunurile „**care nu sunt nemijlocit predestinate pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit.**"

În mod nereal organul fiscal a menţionat în cuprinsul *Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii* că bunurile mobile (mărfurile) sechestrate nu folosesc pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit. Identitatea acestor bunuri rezultă din chiar anexa Procesului-verbal de sechestru nr. (...)/17.06.2015.

CINCIZECIȘICINCI

Evidențierea lucrurilor importante

Explicație

Atunci când vreți să scoateți ceva în evidență, puteți folosi funcția de **îngroșare** (bold) ori *italizare*. Foarte utilă este folosirea chenarelor. Pentru titlurile scurte folosiți MAJUSCULELE. De asemenea, titlurile, mai ales când sunt descriptive, pot fi scoase în evidență prin folosirea unor culori diferite. Procesoarele de texte ne oferă nenumărate modalități tehnice de evidențiere a lucrurilor importante din documentele noastre.

Este însă important ca acestea să nu fie aplicate unor texte compacte și lungi. Dacă sublinieați totul, atunci nu mai scoateți nimic în evidență. În orice caz, toate formele de evidențiere trebuie folosite cu maximă reținere și doar atunci când chiar avem ceva important asupra căruia vrem să atragem atenția. Dacă cererea este excesiv subliniată și îngroșată, cu fonturi de mărimi care sar din pagină și arată în general ca o pagină dintr-un tabloid, veți ieși în evidență, însă în mod negativ. Judecătorilor nu le plac stridențele, iar astfel de exagerări care țin de prezentare sunt cartea de vizită a procesomanilor, cu care nu ai vrea să fii confundat de instanță.

Sublinierea nu este o metodă de evidențiere a unui text. Uitați de ea. Căutați în memorie când ați citit ultima oară o carte în care se folosea funcția de subliniere a cuvintelor. Dar un ziar tipărit? Le veți găsi greu, fiindcă în scris formatarea cu underline face textul greu de urmărit. Sublinierea este o moștenire a mașinilor de scris. Pe vremea aceea nu existau funcțiile Bold sau Underline, astfel încât era singura opțiune pentru a evidenția un text. Sublinierea urâțește textul, îl încarcă și-l face imposibil de citit. Iar dacă se întinde pe mai mult de un rând blochează practic cititorul să se aplece asupra lui.

BCU IAȘI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

Domnule Președinte,

Subsemnatul P.I.V, născut la 2.06.1960, CNP 1600602(...), celelalte date cunoscute, inculpat în Dosarul nr. 1503/P/2015 Poliția sector 3 București, prin avocat Adrian Toni NEACȘU, Baroul București, invoc în baza art. 83 lit. d) Cod procedură penală

EXCEPȚIA DE DECĂDERE

a procurorului din EXERCIȚIUL DREPTULUI DE A DEPUNE PROPUNERE DE ARESTARE PREVENTIVĂ ÎN PREZENTA CAUZĂ, PREVĂZUTĂ DE ART. 268 ALIN. (1) COD PROCEDURĂ PENALĂ, CU **CONSECINȚA NULITĂȚII ABSOLUTE** A PROPUNERII LUĂRII MĂSURII ARESTĂRII PREVENTIVE.

Motivele de drept

Potrivit art. 209 alin. (16) Cod procedură penală, procurorul sesizează judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, în vederea luării măsurii arestării preventive față de inculpat, ***CU CEL PUȚIN 6 ORE ÎNAINTE DE EXPIRAREA DURATEI REȚINERII ACESTUIA.***

Potrivit art. 268 alin. (1) Cod procedură penală, *când* pentru exercitarea unui drept procesual *legea prevede un anumit termen,* **nerespectarea acestuia atrage decăderea din exercițiul dreptului** *și* **nulitatea actului făcut peste termen**.

Or, posibilitatea acordată procurorului ca după luarea măsurii reținerii să solicite luarea măsurii arestării preventive față de inculpat este un **DREPT PROCESUAL AL PROCURORULUI**.

Astfel, procurorul, ca organ specializat al statului, în calitatea sa de participant în procesul penal, potrivit art. 29 din Codul de procedură penală, având în vedere atribuțiile stabilite prin art. 55 alin. (3) din același cod și în virtutea rolului sau constituțional consacrat de art. 131 alin. (1) din Legea fundamentală, exercită,

în cadrul procesului penal, atât drepturi, cât şi obligaţii. Aceasta, întrucât conţinutul raportului juridic procesual penal priveşte drepturile şi obligaţiile subiecţilor săi, participanţi la realizarea procesului penal, iar subiectul prezent în toate raporturile juridice procesual penale este statul, care îşi exercită drepturile şi obligaţiile prin intermediul organelor judiciare, printre care se află şi procurorul. Având în vedere prevederile art. 224 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „**Procurorul, dacă apreciază că sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege, întocmeşte o propunere motivată de luare a măsurii arestării preventive faţă de inculpat** [...]" rezultă dincolo de orice îndoială că **POSIBILITATEA DEPUNERII CERERII DE LUARE A MĂSURII PREVENTIVE ESTE UN DREPT PROCESUAL CE APARŢINE NUMAI PROCURORULUI, IAR NU O OBLIGAŢIE A ACESTUIA.**

Prin Decizia nr. 336/30 aprilie 2015, Curtea Constituţională a admis excepţia de neconstituţionalitate şi a decis că dispoziţiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituţionale în măsura în care nerespectarea termenului „cu cel puţin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive" atrage incidenţa art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Pentru a hotărî astfel, Curtea Constituţională a stabilit, contrar practicii instanţelor judecătoreşti, că termenele puse la dispoziţia procurorului pentru sesizarea judecătorului de drepturi şi libertăţi în materia măsurilor preventive, sunt termene imperative, peremptorii.

Raţionamentul juridic din cadrul controlului de constituţionalitate exercitat de Curtea Constituţională cu privire la termenul de 5 zile cu privire la propunerea de prelungire a arestării preventive este pe deplin aplicabil, chiar cu mai multă măsură, şi termenul de „**CEL PUŢIN CU 6 ORE ÎNAINTEA EXPIRĂRII MĂSURII REŢINERII**", prevăzut de art. 209 alin. (16) Cod procedură penală.

Raţiunea termenului de depunere a propunerii de arestare preventivă este aceea de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului reţinut şi de a elimina arbitrariul cât priveşte luarea măsurii privative de libertate, ceea

ce-i conferă din punct de vedere al naturii juridice caracterul de TERMEN IMPERATIV. Nerespectarea acestuia încalcă dreptul la apărare al inculpatului reţinut, inclusiv sub aspectul timpului şi înlesnirilor necesare pregătirii apărării, prevăzut de art. 10 alin. (2) Cod procedură penală.

02.10.2015

Inculpat P.I.V.

prin **avocat Adrian Toni NEACŞU**

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUPĂ

Domnule Președinte,

Subsemnatul P.I.V., născut la 2.06.1960, CNP 1600602(...), celelalte date cunoscute, inculpat în Dosarul nr. 1503/P/2015 Poliția sector 3 București,

prin avocat Adrian Toni NEACȘU, Baroul București,

invoc în baza art. 83 lit. d) Cod procedură penală

EXCEPȚIA DE DECĂDERE

a procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunere de arestare preventivă în prezenta cauză, prevăzută de art. 268 alin. (1) Cod procedură penală, cu consecința nulității absolute a propunerii luării măsurii arestării preventive.

MOTIVELE DE DREPT

Potrivit art. 209 alin. (16) Cod procedură penală, *procurorul sesizează judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, în vederea luării măsurii arestării preventive față de inculpat,* ***cu cel puțin 6 ore înainte de expirarea duratei reținerii acestuia.***

Potrivit art. 268 alin. (1) Cod procedură penală, *când* ***pentru exercitarea unui drept procesual*** *legea prevede un anumit termen,* ***nerespectarea acestuia atrage decăderea din exercițiul dreptului*** *și* ***nulitatea actului făcut peste termen.***

Or, posibilitatea acordată procurorului ca, după luarea măsurii reținerii, să solicite luarea măsurii arestării preventive față de inculpat este un **drept procesual al procurorului.**

Astfel, procurorul, ca organ specializat al statului, în calitatea sa de participant în procesul penal, potrivit art. 29 din Codul de procedură penală, având în vedere atribuțiile stabilite prin art.

ROMANIAN CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

55 alin. (3) din acelaşi cod şi în virtutea rolului său constituţional consacrat de art. 131 alin. (1) din Legea fundamentală, exercită, în cadrul procesului penal, atât drepturi, cât şi obligaţii. Aceasta, întrucât conţinutul raportului juridic procesual penal priveşte drepturile şi obligaţiile subiecţilor săi, participanţi la realizarea procesului penal, iar subiectul prezent în toate raporturile juridice procesual penale este statul, care îşi exercită drepturile şi obligaţiile prin intermediul organelor judiciare, printre care se află şi procurorul. Având în vedere prevederile art. 224 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „Procurorul, **dacă apreciază că sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege**, întocmeşte o propunere motivată de luare a măsurii arestării preventive faţă de inculpat [...]" rezultă dincolo de orice îndoială că **posibilitatea depunerii cererii de luare a măsurii preventive este un drept procesual ce aparţine numai procurorului, iar nu o obligaţie a acestuia.**

Prin Decizia nr. 336/30 aprilie 2015, Curtea Constituţională a admis excepţia de neconstituţionalitate şi a decis că dispoziţiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituţionale în măsura în care nerespectarea termenului „cu cel puţin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive" atrage incidenţa art. 268 alin. (1) din Codul de procedura penală.

Pentru a hotărî astfel Curtea Constituţională a stabilit, contrar practicii instanţelor judecătoreşti, că **termenele puse la dispoziţia procurorului pentru sesizarea judecătorului de drepturi şi libertăţi în materia măsurilor preventive, sunt termene imperative, peremptorii.**

Raţionamentul juridic din cadrul controlului de constituţionalitate exercitat de Curtea Constituţională cu privire la termenul de 5 zile cu privire la propunerea de prelungire a arestării preventive este pe deplin aplicabil, chiar cu mai multă măsură, şi termenul de **„cel puţin cu 6 ore înaintea expirării măsurii reţinerii"**, prevăzut de art. 209 alin. (16) Cod procedură penală.

Raţiunea termenului de depunere a propunerii de arestare preventivă este aceea de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului reţinut şi de a elimina arbitrariul cât priveşte luarea măsurii privative de libertate, ceea

ce-i conferă din punct de vedere al naturii juridice caracterul de termen imperativ. Nerespectarea acestuia încalcă dreptul la apărare al inculpatului reținut, inclusiv sub aspectul timpului și înlesnirilor necesare pregătirii apărării, prevăzut de art. 10 alin. (2) Cod procedură penală.

02.10.2015

Inculpat P.I.V.

prin **avocat Adrian Toni NEACȘU**

Domnului Președinte al Tribunalului București

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CINCIZECIȘIȘASE

Folosiți titluri și subtitluri argumentative sau asertive

Explicație

Titlul introdus într-o cerere adresată judecătorului trebuie să aibă un rol mai important decât îndeobște are. Titlurile organizează materialul într-o structură logică, dar în același timp trebuie să fie calea cea mai simplă de a comunica judecătorului planul general al expunerii și de a face cunoscute cele mai importante argumente. Titlurile atrag atenția și permit, în succesiunea lor, dacă sunt judicios alese, urmărirea rapidă a schemei de argumentare juridică. Fiecare secțiune argumentativă a cererii trebuie să înceapă cu o propoziție care să sintetizeze și să introducă concis conținutul dezvoltat. Titlul nu trebuie să fie neutru, ci unul asertiv sau argumentativ. El rezumă și anunță ceea ce urmează să fie apoi precizat amănunțit.

Titlurile bine alese îndeplinesc un dublu rol. În etapa inițială de construcție și compoziție permit redactorului realizarea unei schițe a întregii expuneri, care urmează apoi să fie umplută cu conținut și argumentație juridică. Succesiunea lor reprezintă osatura argumentativă a cererii, planul logic care permite planificarea coerentă a realizării întregii cereri.

În al doilea rând, îndeplinesc un rol persuasiv și de ghid în lectură. Presupunând că un cititor grăbit sau superficial va lectura mai întâi doar titlurile, el va putea să aibă, cu un minim angajament, o imagine de ansamblu fidelă a schemei de gândire juridică, a ierarhiei argumentelor aduse și a întregului mecanism de reflecție juridică. În fața unor titluri care enunță concluziile înseși, lectorul va fi provocat și încurajat să urmărească expunerea detaliată pentru a i se confirma acest punct de vedere sau pentru a-și forma el însuși un punct de vedere. Titlurile și subtitlurile potrivite sporesc claritatea și eficientizează calitatea lecturii. Ele ghidează cititorul și-i oferă repere și puncte de sprijin pe durata întregului proces de lectură și de înțelegere pas cu pas a conținutului argumentativ.

Însă ce face în mod concret ca un titlu să fie bun? Ca și în multe alte aspecte ce țin de comunicarea judiciară, nu există reguli absolute. Ținând cont de obiectivele astfel cum le-am enunțat, cel mai probabil ar trebui urmărit un set de principii generale care diferențiază un titlu neutru și neangajant de unul eficient.

BCU "Ion Creangă" UNIVERSITY LIBRARY

1. Titlurile unei secțiuni sau subsecțiuni ar trebui să fie întotdeauna fie o afirmație, fie o concluzie.
2. Titlurile trebuie să satisfacă nevoile cititorului. Titluri de felul Argumentul 1, Argumentul 2 nu spun nimic.
3. Nu puneți titluri sub formă de întrebare. Interogațiile juridice trebuie să se regăsească în conținutul expunerii, iar titlul ar trebui să conțină mai degrabă, în formă afirmativă, răspunsul juridic propus și demonstrat de redactor.
4. Titlul trebuie să fie clar și concis. Este forma cea mai concentrată cu putință a mesajului juridic pe care-l demonstrați și transmiteți.
5. Dacă corpul de text argumentativ conține mai multe idei principale, la fel de importante, folosiți titluri aflate pe același plan ierarhic. Dacă argumentele pot fi ierarhizate sau dacă există argumente secundare folosiți subtitlurile. Unui titlu ar trebui să-i corespundă un singur mesaj esențial, el nu ar trebui să sintetizeze un ansamblu complex de argumente și teze juridice.

Schemă formatarea titlurilor

I. Titlu principal (font mai mare, îngroșat)
- **A. Titlu secundar (fontul obișnuit, îngroșat)**
- **B. Alt titlu secundar**
  1. ***Subtitlu***
  2. ***Alt subtitlu***
  3. ***Alt subtitlu***

II. Titlu principal
- **A. Titlu secundar**
- **B. Alt titlu secundar**
  1. ***Subtitlu***
  2. ***Alt subtitlu***
  3. ***Alt subtitlu***

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Exemplul 1

ÎNAINTE

1. Cererea nu este întemeiată

Atât debitul principal solicitat de creditoare, în cuantum de 18.668,07, cât și presupusele penalități de întârziere, în cuantum de 24.878,64 lei **nu există din punct de vedere juridic.**

Astfel, creditoarea își fundamentează cele două creanțe pe dispozițiile art. 4 (*sic!*) respectiv pe prevederile cap. 7 (*sic!*) dintr-un presupus contract de vânzare-cumpărare încheiat între părți. Astfel cum rezultă din chiar conținutul contractului atașat cererii de chemare în judecată, acesta nu este semnat de debitoarea SC D.C. SRL; nu are dată de încheiere, nu are dată de înregistrare și nici vreun alt element din care să rezulte existența sa juridică. În realitate, creditoarea T. SA a depus la dosar un contract tipizat, completat în alb cu datele debitoarei SC D.C. SRL, nesemnat, nedatat, necompletat, neasumat prin semnătură sau într-o altă modalitate, care să ateste acordul de voință al părților contractante.

În drept, potrivit art. 1013 alin. (1) Cod procedură civilă, somația de plată poate fi emisă doar *„pentru obligații de plată a unor sume* ***care rezultă dintr-un contract*** *civil, (...)* ***constatat printr-un înscris****, însușit de părți* ***prin semnătură*** *ori alt mod admis de lege".*

Or, **între părți**, astfel cum rezultă chiar din înscrisurile depuse de creditoare, **nu s-a încheiat niciun contract care să fie constatat printr-un înscris însușit de părți prin semnătură.**

BCU IAȘI / CENTRE UNIVERSITAIRE

DUPĂ

2. Creanța principală și penalitățile solicitate nu există

Atât debitul principal solicitat de creditoare, în cuantum de 18.668,07, cât și presupusele penalități de întârziere, în cuantum de 24.878,64 lei **nu există din punct de vedere juridic**.

Astfel, creditoarea își fundamentează cele două creanțe pe dispozițiile art. 4 (*sic!*) respectiv pe prevederile cap. 7 (*sic!*) dintr-un presupus contract de vânzare-cumpărare încheiat între părți. Astfel cum rezultă din chiar conținutul contractului atașat cererii de chemare în judecată, acesta nu este semnat de debitoarea SC D.C. SRL; nu are dată de încheiere, nu are dată de înregistrare și nici vreun alt element din care să rezulte existența sa juridică. În realitate, creditoarea T. SA a depus la dosar un contract tipizat, completat în alb cu datele debitoarei SC D.C. SRL, nesemnat, nedatat, necompletat, neasumat prin semnătură sau într-o altă modalitate, care să ateste acordul de voință al părților contractante.

În drept, potrivit art. 1013 alin. (1) Cod procedură civilă, somația de plată poate fi emisă doar *„pentru obligații de plată a unor sume* ***care rezultă dintr-un contract*** *civil, (...)* ***constatat printr-un înscris****, însușit de părți* ***prin semnătură*** *ori alt mod admis de lege*".

Or, **între părți**, astfel cum rezultă chiar din înscrisurile depuse de creditoare, **nu s-a încheiat nici un contract care să fie constatat printr-un înscris însușit de părți prin semnătură.**

Exemplul 2

ÎNAINTE

1. Nulitatea absolută a actelor de urmărire penală

Potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 508/2004, *Ministerul Administrației și Internelor* ***va desemna nominal****, cu avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ofițerii și agenții de poliție judiciară care își vor desfășura activitatea sub coordonarea procurorilor Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.*

Pe timpul urmăririi penale efectuate în dosarul (...)/P/2011 au fost delegați prin ordonanță să efectueze diferite acte de urmărire penală ofițeri de poliție **care nu erau desemnați ofițeri de poliție judiciară în cadrul DIICOT**. Or, potrivit art. 2 lit. b) din Legea nr. 508/2004, în cadrul dosarelor de competența DIICOT, actele de cercetare penală nu pot fi efectuate, din dispoziția procurorului, decât de către ofițerii și agenții de poliție judiciară aflați în coordonarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

În disprețul acestor prevederi, procurorul a delegat prin mai multe ordonanțe efectuarea de acte de urmărire penală lucrătorilor IGPR –BCCO care nu dețineau legal calitatea de ofițeri de poliție judiciară în cadrul DIICOT.

Pe rolul instanței de contencios administrativ este de altfel în curs de soluționare o cauză privind valabilitatea actelor administrative ce oferă *aparent* calitatea de lucrători în cadrul Poliției judiciare pentru acești ofițeri de poliție.

Din informațiile oficiale comunicate în cursul cercetării judecătorești în dosarul de față rezultă că nu au fost identificate ***Ordinele nominale ale Ministerului Afacerilor și Internelor*** de numire a acestora în calitate de *ofițeri și agenți de poliție judiciară care își vor desfășura activitatea sub coordonarea procurorilor Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism,* cum prevede în mod expres legea.

BCU "ALEXANDRU IOAN CUZA" UNIVERSITY LIBRARY

Or, potrivit art. 102 alin. (2) Cod procedură penală, probele obținute în mod nelegal nu pot fi folosite în procesul penal, iar potrivit art. 102 alin. (3) Cod procedură penală, nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrată determină excluderea probei. Mai mult, chiar ordonanțele de delegare date în dosarul de urmărire penală sunt date de un procuror necompetent, astfel încât ele sunt lovite de nulitate absolută.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

APPENDIX

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Anexa 1
Checklist cerere de chemare în judecată

I. Antetul

- E suficient spațiu alb pentru instanță?
- E identificată instanța?
- E precizat obiectul acțiunii și a fost calificată corect cererea?
- E precizat numărul de exemplare?

II. Introducerea

- Sunt părțile identificate cu toate datele personale, adresa și calitatea?
- E identificat reprezentantul sau avocatul?
- E precizat temeiul juridic esențial al cererii?

III. Petitul cererii

- E precizat obiectul cererii scurt, clar și explicit?
- Sunt trecute toate capetele de cerere?
- E nevoie să folosesc ordonarea în listă?

IV. Situația de fapt

- Este inclus un istoric procedural al dosarului? Istoricul este scurt, compact și clar?
- Sunt faptele expuse narativ astfel încât să fie ușor de urmărit de un cititor nefamiliarizat cu cazul?
- Sunt incluse toate faptele cu semnificație juridică?
- Sunt incluse faptele ce pot trezi cititorului o rezonanță emoțională pentru partea pentru care scriu?
- Sunt faptele prezentate exact?
- Sunt trecute toate faptele care vor fi folosite în secțiunea argumentativă?
- Am editat secțiunea pentru a elimina toate referințele și argumentele juridice?
- Am scos faptele favorabile în evidență prin titluri, subtitluri sau formatare?
- Sunt incluse și faptele nefavorabile fără nici un fel de evidențiere a lor?
- Am reținut situația de fapt sintetică relevantă?

BCU Cluj / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

V. Motivele de drept (Secțiunea argumentativă)

A. Problemele de drept esențiale

- Am identificat problemele de drept fundamentale, prin aplicarea legii la situația de fapt prezentată?
- Am împărțit problema de drept complexă în întrebări juridice componente?
- Este problema de drept redactată astfel încât să sugereze un răspuns afirmativ?
- Se întemeiază fiecare problemă de drept pe elemente ale situației de fapt sintetic reținută?
- Fiecare problemă de drept este descrisă în mai puțin de 75 de cuvinte?
- Poate fi înțeleasă fiecare problemă de drept ridicată în 90 de secunde?

B. Titlurile și subtitlurile

- Titlurile și subtitlurile trasmit cititorului o schiță rapidă a argumentelor?
- Sunt titlurile și subtitlurile descriptive și asertive?
- Titlurile și subtitlurile răspund la toate problemele de drept fundamentale ridicate?

C. Temeiurile juridice

- Am identificat fiecare text de lege aplicabil?
- Am reprodus fiecare text de lege relevant pentru argumentele mele juridice?

D. Contraargumente

- Am făcut critica argumentelor oponentului, fără a le evidenția vizual?

E. Organizare

- Începe fiecare paragraf cu subiectul lui principal?
- Se încheie fiecare secțiune cu o propoziție afirmativă/categorică?
- Există o tranziție clară între paragrafe?
- Am introdus suficienți conectori logici și am plasat indicatori pentru judecător?
- Începe fiecare paragraf cu subiectul afirmației?

VI. Design

- Am verificat cererea gramatical, ortografic și am introdus diacriticele?
- Am scos în evidență tot ce era important?
- Este destul spațiu alb, liber?
- Am ales fontul și dimensiunea potrivite?
- Am scos cererea la imprimantă și am citit-o?

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Anexa 2

Instrucțiuni practice pentru părți, referitoare la cauzele cu care este sesizată Curtea de Justiție a Uniunii Europene (extras)

Forma și structura actelor de procedură

34. Independent de elementele care precedă și de dispozițiile referitoare la conținutul actelor de procedură care rezultă din prevederile statutului și ale Regulamentului de procedură, memoriile și observațiile scrise depuse în fața Curții trebuie să îndeplinească anumite cerințe suplimentare destinate să faciliteze lectura și examinarea acestor acte de către Curte, în special pe cale electronică. Aceste cerințe privesc atât forma și prezentarea actelor de procedură, cât și structura și întinderea lor.

35. În planul condițiilor de formă, mai întâi, este imperativ ca memoriile sau observațiile depuse de părți să fie prezentate într-un mod care să permită gestionarea electronică a acestor acte de către Curte și în special să facă posibilă scanarea lor și recunoașterea caracterelor. În această optică, trebuie să se țină seama de următoarele cerințe:

— memoriul sau observațiile trebuie redactate pe hârtie albă, neliniată, de format A4 și trebuie să figureze pe o singură față a foii (recto), iar nu pe cele două fețe ale acesteia (recto-verso);

— caracterele utilizate pentru text trebuie să aparțină unui font obișnuit (de exemplu, Times New Roman, Courier sau Arial) și trebuie să aibă o dimensiune de cel puțin 12 puncte în text și de cel puțin 10 puncte pentru notele de subsol, cu o distanță între rânduri de 1,5, iar marginile paginii, orizontale și verticale, de cel puțin 2,5 cm (sus, jos, la stânga și la dreapta);

— toate paragrafele memoriului sau ale observațiilor trebuie să fie numerotate în mod continuu, în ordine crescătoare;

— paginile memoriului sau ale observațiilor, inclusiv eventualele anexe ale acestora și opisul lor, trebuie de asemenea să fie numerotate în mod continuu, în ordine crescătoare, în colțul din dreapta sus;

— în sfârșit, atunci când nu au fost transmise Curții pe cale electronică, paginile memoriului sau ale observațiilor trebuie să fie prinse în așa fel încât să poată fi desfăcute cu ușurință, fără să se utilizeze mijloace de prindere fixe, cum ar fi lipici sau capse.

BCU "IOAN SLAVICI" LIBRARY

36. Pe lângă aceste cerințe de formă, actele de procedură depuse în fața Curții trebuie să fie redactate în așa fel încât să fie posibil să se înțeleagă structura și conținutul lor încă de la primele pagini. Pe lângă indicarea, pe prima pagină a memoriului sau a observațiilor respective, a titlului acestui act, a numărului cauzei (dacă a fost deja comunicat de grefă) și a părților vizate de aceasta (părțile din litigiul principal, reclamantul și pârâtul sau părțile din cauza relevantă care s-a aflat pe rolul Tribunalului), memoriul sau observațiile depuse încep cu o scurtă expunere a planului adoptat de autorul lor sau cu un cuprins. Acest memoriu sau aceste observații se încheie în mod obligatoriu cu concluziile autorului lor sau, în materie preliminară, cu răspunsurile pe care acesta le propune la întrebările adresate de instanța de trimitere.

37. Deși actele transmise Curții nu sunt supuse, în ceea ce privește conținutul lor, niciunei alte cerințe decât cele care rezultă din statut și din Regulamentul de procedură, trebuie totuși ținut seama de faptul că asemenea acte reprezintă baza de studiu al dosarului de către Curte și că trebuie, în general, să fie traduse de Curte sau de instituția de la care emană. Prin urmare, în interesul unei bune desfășurări a procedurii, precum și în interesul părților înseși, memoriile sau observațiile depuse trebuie redactate într-un limbaj simplu și precis, fără să se recurgă la termeni tehnici proprii unui sistem juridic național. Repetițiile trebuie evitate, iar frazele scurte trebuie să fie, pe cât posibil, preferate frazelor lungi și complexe, însoțite de incidente și de subordonate.

38. Atunci când, în memoriul sau în observațiile lor, părțile invocă un text sau o reglementare particulară, din dreptul național sau din dreptul Uniunii, referințele acelui text sau ale acelei reglementări trebuie să fie furnizate cu precizie, atât în ceea ce privește data adoptării și, dacă este posibil, data publicării documentului respectiv, cât și în ceea ce privește aplicabilitatea în timp a acestuia. De asemenea, atunci când citează un extras sau un pasaj dintr-o decizie jurisprudențială sau din concluziile unui avocat general, părțile sunt rugate să precizeze atât numele și numărul cauzei vizate, cât și referințele exacte ale extrasului sau ale pasajului respectiv.

39. În sfârșit, trebuie amintit că argumentația juridică a părților sau a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din statut trebuie să figureze în memoriile sau în observațiile scrise, iar nu în eventualele anexe la acestea, care, în general, nu sunt traduse. Numai înscrisurile menționate în însuși corpul memoriului sau al observațiilor și care sunt necesare pentru a ilustra sau pentru a susține conținutul acestuia trebuie anexate la memoriul sau la observațiile în cauză. Pe de altă parte, depunerea de anexe nu este acceptată, în temeiul articolului 57 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, decât dacă este însoțită de un opis al anexelor. Acest opis trebuie să cuprindă pentru fiecare înscris anexat numărul anexei, o scurtă indicare a naturii sale, precum și menționarea paginii sau a paragrafului din memoriu sau din observații în care este citat înscrisul și care justifică depunerea lui.

Anexa 3
Instrucțiunea federală privind procedura în apel nr. 32 Federal Circuit Rule, S.U.A. (extras)

INSTRUCȚIUNEA 32. Forma cererilor, anexelor și a altor documente

(a) Forma unei cereri.

(1) **Reproducere.**

(A) O cerere poate fi reprodusă prin orice procedură din care rezultă o imagine clară neagră pe hârtie de culoare deschisă. Hârtia trebuie să fie opacă și mată. Numai o singură față a hârtiei poate fi folosită.

(B) Textul trebuie să fie scris cu aceeași claritate cu cea produsă de o imprimantă laser, sau o calitate superioară.

(C) Fotografii, ilustrații și tabele pot fi reproduse prin orice metodă din care rezultă o copie bună a originalului; un aspect lucios este acceptabil, dacă și originalul este lucios.

(2) **Coperta.** Cu excepția cererilor introduse de către părți nereprezentate, coperta cererii apelantului trebuie să fie de culoare albastră, iar cea a recurentului roșie. Intervenientul ori *amicus curiae* își introduce cererile cu o copertă verde. Pentru întâmpinări se folosește gri, iar orice cerere adițională maro deschis. Coperta de față a unei cereri trebuie să conțină:

(A) numărul cauzei, centrat sus;

(B) denumirea instanței;

(C) titlul cauzei (a se vedea Instrucțiunea 12, litera (a));

(D) natura procedurii (de exemplu apel, revizuire) cu denumirea instanței, organizației sau comisiei dedesubt;

(E) titlul cererii, identificând partea sau părțile pentru care cererea este introdusă; și

(F) numele, sediul și numărul de telefon al avocatului care reprezintă partea pentru care cererea este introdusă.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

(3) **Legarea.** Cererea trebuie să fie legată în orice manieră sigură, care permite citirea textului în întregime, și permite cererea să stea rezonabil de plată când este deschisă.

(4) **Dimensiunile hârtiei, spațierea și marginile.** Dimensiunile hârtiei trebuie să fie 8 ½ cu 11 inch. Textul trebuie să aibă spațiere dublă, iar citatele mai lungi de două linii pot avea margini mai largi cu spațiere simplă. Titlurile și notele de subsol pot avea spațiere simplă. Marginile trebuie să fie cel puțin un inch pe fiecare latură. Numerele de pagină pot fi plasate în marginea, dar nu poate fi pus niciun text acolo.

(5) **Font.** Se poate folosi un font proporțional spațiat ori monospațiat.

(A) Fonturile care sunt proporțional spațiate trebuie să includă serife, însă fonturile fără serifă pot fi folosite în titluri și subtitluri. Fonturile proporțional spațiate trebuie să fie de cel puțin 14 puncte mărime.

(B) Un font monospațiat nu poate conține peste 10 ½ caractere per inch.

(6) **Stil de tipar.** O cerere trebuie să fie formulată într-un stil normal, deși litere cursive sau îngroșate pot fi folosite pentru subliniere. Denumirea cauzelor trebuie să fie cursivă sau subliniată.

(7) **Lungime.**

(A) Numărul de pagini. Cererea principală nu poate depăși 30 de pagini, iar o întâmpinare 15 pagini, dacă nu este conform Instrucțiunii 32, litera (a), sub (7), (B) și (C).

(B) Limitele de volum.

(i) O cerere principală este acceptabilă dacă:

- nu conține mai mult de 14,000 cuvinte; sau
- folosește un font monospațiat și conține maxim 1.300 linii de text.

(ii) O întâmpinare este acceptabilă dacă conține maxim jumătatea din volumul specificat în Instrucțiunea 32, litera (a), sub (7), (B), (i).

(iii) Titlurile, notele de subsol și citatele sunt luate în calcul pentru limitele numărului de cuvinte și de linii. Nu sunt luate în calcul declarațiile de transparență ale grupurilor de întreprinderi, cuprinsul, lista citatelor, declarații cu privire la prezentarea orală a argumentelor în instanță, anexe cu texte legislative sau o declarație de reprezentare.

(C) Declarația de conformitate. (i) O cerere depusă potrivit Instrucțiunii 28.1 sau 32, litera (a), sub (7), (B) trebuie să includă o declarație întocmită de către avocatul sau partea nereprezentată, conform căreia cererea este conform limitelor de volum. Persoana care întocmește declarația se poate baza pe calculul de cuvinte sau linii al sistemului de redactare folosit pentru întocmirea cererii. Declarația trebuie să conțină:

- numărul cuvintelor din cerere; sau

• numărul de linii în font monospațiat din cerere.

(ii) Formularul 6 din anexele cu formulare este o sugestie pentru o declarație de conformitate. Folosirea Formularului 6 trebuie să fie considerată suficient pentru a se conforma cu cerințele Instrucțiunii 28.1 sau 32, litera (a), sub (7), (C), (i).

(b) Forma unui anexe. O anexă trebuie să fie conformă cu Instrucțiunea 32, litera (a), sub (1), (2), (3), și (4), cu următoarele excepții:

(1) Coperta unei anexe legată separat trebuie să fie albă.

(2) O anexă poate conține o fotocopie lizibilă a oricărui document din arhivă sau dintr-o hotărâre judiciară sau administrativă tipărită.

(3) În cazul în care o anexă conține documente cu dimensiuni neobișnuite precum desene tehnice, aceasta poate avea alte dimensiuni decât 8 1/2 cu 11 inchuri, și nu trebuie să fie rezonabil de plată în stare deschisă.

(c) Forma altor documente.

(1) Cererile de tip „motion". Forma acestor cereri este stabilită de Instrucțiunea 27 sub (d).

(2) Alte documente. Orice alt document, inclusiv petițiile pentru judecarea sau rejudecarea în secțiuni unite, sau orice răspuns la o asemenea petiție, trebuie să fie reprodus așa cum este indicat în Instrucțiunea 32 sub (a), cu următoarele excepții:

(A) O copertă nu este necesară dacă pagina cu antet și semnătură a documentului conțin împreună informațiile cerute de Instrucțiunea 32, sub (a), (2). Dacă se folosește o copertă, ea trebuie să fie albă.

(B) Instrucțiunea 32 sub (a), (7) nu se aplică.

(d) Semnătura. Orice cerere, petiție sau alt document depus la instanță trebuie semnat de partea care introduce documentul cu pricina sau, dacă partea este reprezentată, de unul dintre avocații părții.

(e) Variante locale. Orice curte de apel trebuie să accepte documentele care sunt conforme cu cerințele de formă ale acestei instrucțiuni. În baza unor reguli locale sau prin hotărârea instanței, o curte de apel poate, într-o cauză anume, accepta documente care nu sunt conforme cu toate cerințele de formă ale acestei instrucțiuni.

INSTRUCȚIUNILE INSTANȚELOR DE JUDECATĂ 32. Forma unei cereri

(a) O cerere nu trebuie să fie conformă cu Instrucțiunea federală privind procedura în apel nr. 32, sub (a), (3), și anume că o cerere trebuie să „stea rezonabil de plată când este deschisă". Legarea unei cereri este acceptabilă când este fixă și nu obstrucționează textul.

(b) O cerere nu trebuie să fie conformă cu cerința că mărimea literelor trebuie să fie de 14 puncte, din Instrucțiunea federală privind procedura în apel nr. 32 sub (a), (5), (A). O cerere este acceptabilă dacă mărimea literelor, spațiate proporțional, este de 12 puncte sau mai mare în corpul cererii iar 11 puncte pentru notele de subsol.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Instrucțiunea federală privind procedura în apel nr. 32.1:

INSTRUCȚIUNEA 32.1. Citate din jurisprudență

(a) Citate admise. O instanță de judecată nu poate să interzică sau să restricționeze citatele din opiniile judiciare federale, ordine judecătorești, hotărâri sau alte dispoziții scrise dacă:

(i) au fost desemnate „nepublicat", „nedestinat publicării", „nu poate servi ca precedent" sau altele asemenea, și

(ii) au fost întocmite la sau după data de 1 ianuarie 2007.

(b) Numărul de exemplare. Dacă o parte face un citat dintr-o opinie judiciară, un ordin judecătoresc, hotărâre sau altă dispoziție scrisă care nu este disponibilă într-o bază de dată electronică accesibilă publicului, partea trebuie să depună și să transmită celorlalte părți o copie a opiniei, ordinii, hotărârii sau dispoziției împreună cu cererea sau documentul în care citatul este inclus.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Bibliografie specială

Tehnica scrisului judiciar, stilul judiciar aplicat sau comunicarea judiciară nu sunt dezvoltate în școala juridică românească, neinteresată până acum de acest domeniu. De aceea majoritatea bibliografiei de specialitate studiată reprezintă lucrările fundamentale ale teoriei și practicii legal writing, standardul universitar, academic și profesional de formare a specialiștilor în domeniul practicii juridice în școala de drept anglo-saxonă.

Alan L. Dworsky, *The Little Book on Legal Writing*, 2d ed., Fred B. Rothman & Co 1992

Antonin Scalia, Bryan A. Garner, *Making Your Case: The Art of Persuading Judges*, Thomson West; 2008

Austen L. Parrish & Dennis T. Yokoyama, *Effective Lawyering: A Checklist Approach to Legal Writing and Oral Argument*, Carolina Academic Press 2012

Bluebook: A Uniform System of Citation, Ediția a 19-a, The Harvard Law Review Association, 2010

Bryan Garner, *Legal Writing in Plain English: A Text With Exercises*, University of Chicago Press; 2001

Bryan Garner, *The Redbook: A Manual on Legal Style, ediția a* 2-a., West, 2006

Bryan Garner, *The Winning Brief*, 2d ed., Oxford University Press, 2004

Bryan Garner, *The Elements of Legal Style, ediția a* 2-a., Oxford University Press, 2002

Christine Coughlin, Joan Malmud Rocklin, Sandy Patrick, *A Lawyer Writes: A Practical Guide to Legal Analysis*, Carolina Academic Press; ediția a 2-a, 2013

Daniel L. Barnett, *Putting Skills into Practice: Legal Problem Solving and Writing for New Lawyers*, Wolters Kluwer Law & Business, 2014

Fruehwald E. Scott, Legal Writing Exercises: A Practical Guide to Clear and Persuasive Writing for Lawyers, American Bar Association, 2015

Gertrude Block, *Effective Legal Writing: for Law Students and Lawyers, ediția a 5-a*, Foundation Press 1999

Hollis T. Hurd, *Writing for Lawyers*, BookSurge Publishing, Amazon edition, 2009

BCU "CAROL I" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Hope Viner Samborn, Andrea Banchik Yelin, *Basic Legal Writing for Paralegals*, Fourth Edition, Aspen Publishers; ediția a 4-a, 2012)

Ian Gallacher, *A Form and Style Manual for Lawyers*, Carolina Academic Press 2005

Judith D. Fischer, *Pleasing the Court: Writing Ethical and Effective Briefs*, Carolina Academic Press 2011

Laurel Currie Oates & Anne Enquist, *The Legal Writing Handbook: Analysis, Research, and Writing*, 5th ed., Aspen Publishers 2010

Louis J. Siroco, Jr., & Nancy L. Schultz, *Persuasive Writing for Lawyers and the Legal Profession*, 2d ed., LexisNexis 2001

Mary Beth Beazley, *A Practical Guide to Appellate Advocacy, ediția a 3-a*, Aspen Publishers 2010

Mary Beth Beazley, Monte Smith, *Legal Writing for Legal Readers*, Wolters Kluwer Law & Business, 2014

Mary Ray, *The Basics of Legal Writing*, West Academic Publishing; 2008

Michael R. Fontham, Michael Vitiello, & David W. Miller, *Persuasive Written and Oral Advocacy In Trial and Appellate Courts*, 2d ed., Aspen 2007

Richard K. Neumann Jr., *Legal Reasoning and Legal Writing: Structure, Strategy, and Style*, Aspen Publishers; ediția a 7-a, 2013

Robin Wellford Slocum, *Legal Reasoning, Writing, and Other Lawyering Skills*, 3d ed., LexisNexis 2011

Ruggero J. Aldisert, *Winning on Appel: Better Briefs and Oral Argument*, NITA; 2nd edition 2003

Stephen V. Armstrong, Timothy P. Terrell, *Thinking Like a Writer: A Lawyer's Guide to Effective Writing and Editing*, Practising Law Institute (PLI); Ediția a 3-a, 2008

Steven D. Stark, Writing to Win: The Legal Writing, Three Rivers Press, 2012

Teresa J. Reid Rambo & Leanne J. Pflaum, *Legal Writing by Design: A Guide to Great Briefs and Memos* (Carolina Academic Press 2011

Terri LeClerq & Karin Mika, *Guide to Legal Writing Style*, ediția a 5-a, Aspen 2011

Terrill Pollman, Judith Stinson, Jr. Richard K. Neumann,Elizabeth Pollman, *Legal Writing: Examples & Explanations (The Examples & Explanations Series)*, Aspen Publishers (May 25, 2011)

The Chicago Manuale of Style, University of Chicago Press, ediția a 15-a, 2003

Thomas R. Haggard, *The Lawyer's Book of Rules for Effective Legal Writing*, Fred B. Rothman, 1997

BCU ASU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Tom Goldstein & Jethro K. Lieberman, *The Lawyer's Guide to Writing Well*, University of California Press, ediția a 2-a, 2002

Veda R. Charrow et al., *Clear & Effective Legal Writing*, 4th ed., Aspen 2007

Veda R. Charrow, Myra K. Erhardt, *Clear and Effective Legal Writing*, Aspen Publishers, ediția a 4-a, 2007

Wayne Schiess, *Better Legal Writing: 15 Topics for Advanced Legal Writers*, Wm. S. Hein, 2005

William H. Putman, *The Pocket Guide to Legal Writing*, Delmar Cengage Learning; 2005

Judith M. Stinson, *The Tao of Legal Writing*, Carolina Academic Press, 2009

Terri LeClercq, *Guide To Legal Writing Style*, Aspen Publishers; ediția a 4-a, 2007

Matthew Butterick, *Typography for Lawyers*, Kindle edition, 2011

Brîndușa Gorea, *Retorică juridică*, Editura Zethus, Tîrgu Mureș, 2009

The Scribes Journal of Legal Writing. An official publication of Scribes, the American Society of Writers on Legal Subjects. (Winston-Salem, NC; distributed by West Publishing Company, St. Paul, MN).

Second Draft. Newsletter of the Legal Writing Institute. (Tacoma, WA).

Simply Stated. Newsletter of the Document Design Center. (Washington, DC).

Verbatim. "*The language quarterly.*" (Essex, CN).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Adrian Toni Neacşu, în prezent avocat, a fost judecător între anii 1998 şi 2013, preşedinte al Tribunalului Vrancea şi membru al Consiliului Superior al Magistraturii, ca reprezentant al judecătorilor.

S-a implicat activ în mişcările asociative ale judecătorilor, în calitate de organizator şi lider. Este membru fondator al Uniunii Judecătorilor din România (UNJR), al Societăţii pentru Justiţie, al Reţelei Naţionale a Adunărilor Generale ale instanţelor judecătoreşti (RNAG) şi membru al International Association for Court Administration (IACA).

Este creatorul *Jurindex – indexul jurisprudenţei naţionale*, proiectul naţional de publicare integrală pe internet a hotărârilor judecătoreşti şi fondatorul *Romanian Legal Institute Information* (RoLII) care este succesorul instituţional al acestui proiect original.

Este fost formator al Şcolii Naţionale pentru Grefieri şi membru fondator al Institutului de Drept Practic.

Este autorul lucrărilor „*Între statul de criză şi statul de drept*" (Editura Universul Juridic, 2010) şi „*Convinge Judecătorul. Tehnica şi arta convingerii instanţei*" (Editura Wolters Kluwer, 2014). Este redactor-şef al revistelor Pandectele Române şi Monitorul Jurisprudenţei şi autor al mai multor articole în revistele de specialitate.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

caţii scriu cereri cu un scop precis. Vor să câştige dosarele. Pentru a face aceasta nu au singură şansă: să convingă judecătorii. Dacă vor fi concentraţi pe acest scop, atunci lor vor trebui să aibă capacitatea de a persuada judecătorul.

erile scrise sunt eficiente doar atunci când sunt redactate ţinând cont de nevoile celor e sunt destinate.

poate deveni un document juridic mai util judecătorului? Şi cum poate fi acesta mai plăcut la Acestea sunt întrebările la care încercăm să răspundem pe parcursul acestei lucrări.

caţii sunt deja scriitori profesionişti.

sul este cel mai important instrument profesional pe care îl au, sunt plătiţi pentru a scrie şi ă cea mai mare parte a timpului profesional scriind. Un avocat produce într-un an mai t scris decât mulţi autori de ficţiune sau non ficţiune.

ne scrie pentru a-şi câştiga existenţa şi pentru alte persoane se poate numi scriitor profesionist.

nai pentru că trăiesc din scris, scriitorii profesionişti acordă atenţie mecanicii şi tehnicii i. Avocaţii ar trebui să facă la fel.

erea documentelor juridice poate fi îmbunătăţită prin tehnică. Ca orice scriere onală, tehnica scrierii juridice poate fi sistematizată, studiată şi învăţată. Fiind, de fapt, o scrierii, ea beneficiază de toate trucurile scriitorului profesionist. Fiind, de asemenea, o nă de comunicare, creşterea calităţii cererilor juridice înseamnă în esenţă reflecţia asupra i calităţii comunicării înseşi.

profesionist al scrisului juridic ar trebui să acorde importanţă, în efortul său de creştere a comunicării judiciare, mai ales următoarelor aspecte:

Vocabular alegerea cuvintelor potrivite
Organizarea aranjarea eficientă a argumentelor
Tranziţia conectarea ideilor
Structura aranjarea corectă a elementelor documentului
Audienţa cunoaşterea aşteptărilor cititorului
Tonalitatea maniera de adresare cititorului
Stilul expresivitatea textului scris
Claritatea potrivirea între argumente şi exprimarea lor
Acurateţea potrivirea între exprimare şi realitate
Aspectul designul documentului

crarea de faţă, care nu este una teoretică, ci practică, am subsumat analiza celor 10 direcţii comunicării judiciare eficiente în 4 părţi fundamentale, care respectă o ordine logică de a cererilor către instanţe: Compoziţia (editarea propriu-zisă), Stilul (claritate, acurateţe), ra şi Aspectul cererilor.

ea este construită pe trei paliere: *sugestia*, *explicaţia teoretică* şi *exemplificarea*. ele, la rândul lor, urmăresc să transmită fie cum trebuie pusă în practică sugestia, fie cum şit pusă în practică, fie cum se revizuieşte un text eronat.

677013-2
770132
85.00
Wolters Kluwer
Romania